

အိန္ဒိယနိုင်ငံ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ

(အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ)

ပြတိုက်အတွက်
 တပည့်သူတို့-ဖြစ်တော်မူသော
 ရှေ့တောင်မြို့။
 အမွှာရုံမတိုက်၌ သိတောင်းသုံး
 နေတော်မူသော

အသျှင်ဦးတကျွန်ုပ်တို့သည်။

မြင်းခြံမြို့၊
 ဆီဝက်ပိုင်ရှင်သူဌေး
 ဦးကြွက်၊
 လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်းကြောင့်။

မေ့စကအမေးအဖြေကျမ်း။

ကို
 ရေးသားစီရင် အပ်ပေသတည်း။

၁၃၀၃-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
 တပေါင်းလအတွင်း ပြီးမြောက်အောင်မြင်သည်။
 ပဋ္ဌမနှစ်ခြင်းအောင် (M.A.), M.S., B.L.
 ဒုတိယနှစ်ခြင်းအောင် (B.A. (Hons), B.Ed.
 11.12.43

KIN MUN CHONLAN
 PRES. CHWEDANG

(မူပိုင်ရှင်၊)
 ဆေးဆရာ-ဦးဝံညွန့်၊
 ရှေ့တောင်မြို့၊ ဂါတ်အနီး၊ ကင်ပွန်းချုံလမ်း။

(နိဒါန်း။)

အလုံးစုံသော ညေယျဓမ္မတို့ကို၊ အကြွင်းမရှိ ထိုးထွင်းသိမြင်တော်
 မူပြီးသော၊ မဟာ ဂရုဏာတော်နှင့် ယှဉ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊
 သာသနာတော်၌၊ ဗြဟ္မာတဆဲ့ရှစ်ကုဋေနှင့်တကွ ကောဏ္ဍညမထေရ်တို့
 ကို သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်စေတော်မူသော၊ ဂြေဗျာဒိဗ္ဗိယာဒိဗ္ဗိယာ
 မဂ်ဒါရန်တော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော၊ သစ္စာလေးပါးတရားတော်တို့ကို
 ထင်လင်းသိသာအောင်ဟောတော်မူအပ်သော၊ အလွန်နက်နဲထိမ်မွေ့ သော
 { ဓမ္မစကြာ } တရားတော်သည်။ ထင်ရှားရှိပါသော်လည်း မဂ်ဖိုလ်သို့ရောက်
 အောင် ကျင့်လမ်းနှင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပတ်တို့ကို မသိနိုင်ကြကုန်၍၊ အလွန်ထုတ်
 နေသည်ကိုကြံအသိမြင်သော၊ မြင်းခြံမြို့နေ၊ သီစက်ပိုင်ရှင်၊ သူဌေး-ဦးကြွက်
 သည်။ ၎င်းမြို့-မိတ္ထိလာသမ်းနေ၊ ပွဲစားကြီး ဇရပ်ဓါယကော၊ ဦးဘိုးစောနှင့်
 ရွှေတောင်မြို့၊ အမွှာရာမတိုက်သို့ သမထ ဝိပဿနာ နည်းလမ်းနှင့်တကွ၊
 သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို နှလုံးသွင်းပုံပါ။ ထင်မြင်လိုသောအာသိသ၊ ဖြင့်၊
 လာရောက်ပြီးလျှင်၊ တရားဓမ္မကိုနာကြားရ၍ သစ္စာလေးပါးကိုသဘောကြံ
 သဖြင့်၊ သဒ္ဓါတရားအလွန်ထက်သန်ပြီးလျှင်၊ { ဓမ္မစကြာ } တရားတော်ကို
 အများသိလွယ်စေခြင်းငှာ၊ အမေးအဖြေပြု၍ရေးသာပါဟု၊ မြင်းခြံနယ်က
 ပါလာသော တရားဟောဆရာ၊ ဆရာဆန်းရှေ့၌ပျောက်ထားလေသည်။

ထိုသို့ပျောက်ထားချက်အရ၊ { ဓမ္မစက္ကအမေးအဖြေကျမ်း } ကို၊ ပုံနှိပ်
 ထုတ်ပြန် အောင်မြင်လေသတည်း။ ။ ဤကျမ်းသည် သာသနာတော်ကို
 လည်း ထွန်းလင်းတောက်ပစေသတည်း။ ။

ဤကျမ်းကိုကြည့်ရှုသော ပညာရှင်တို့သည်။ ကျမ်းဂန်၌လာရှိသော
 အတိုင်း နှလုံးသွင်းကြ၍၊ မဂ်ဖိုလ်သို့လည်းရောက်ကြစေကုန်သတည်း။ အ
 ပါယ်လေးပါး ဝဋ်ဒုက္ခမှလည်းလွတ်နိုင်ကြစေကုန်သတည်း။ ။

{ နိဒါန်း ပြီးပြီ။ }

ဓမ္မစက္က အမေးအဖြေကျမ်း
(မာတိကာ။)

{က}

ရတနတ္ထယ ပဏာမစသည်ကိုပြရာ	.....	.....	၁။
ဓမ္မစက္က အမေးအဖြေ	.....	.....	၄။
ဓမ္မစကြာကိုဟောတော်မူရာ မြို့၊ တော၊ ဒေသတို့အမေးအဖြေ	.....	.....	၈။
ဗာရာဏသီ၊ မိဂဒါဝုန်၊ ဣသိပတန၊ ဣသိတို့ အမေးအဖြေ	.....	.....	၈။
ပဉ္စပဂ္ဂိ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိဟု ခေါ်ကြောင်းအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၁။
ဓမ္မစကြာတရားကိုဟောသော အချိန်အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၂။
ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောသောအခါ၌ လာရောက်ကြသောဗြဟ္မာ အရေအတွက်အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၂။
ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ မမ္ဘိဝံအပ်၊ မ္ဘိဝံအပ်တရား(၂ပါး)တို့တွင် ရှေးဦးစွာဟောသောတရား အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၃။
မမ္ဘိဝံအပ်သောတရား၏ အရေအတွက်နှင့်၊ အန္တသဒ္ဓါအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၃။
ထို(၂ပါး)အတို့ရှိသောအကျင့်ကို မမ္ဘိဝံအပ်သောသူတို့အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၃။
ပဗ္ဗဇိတအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၄။
ပဉ္စဝဂ္ဂိကိုဣသိပဗ္ဗဇိတဖြစ်ပါလျက်၊ တိက္ခ၊ ခေါ်ကြောင်းအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၄။
ပဗ္ဗဇိတဖြစ်သောသူတို့ မမ္ဘိဝံအပ်သောတရား အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၅။
ကာမေသုပါဌ်၌ ကာမအရနှင့်၊ ဝိဂြိုဟ်အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၆။
ဝတ္ထုကာမ အမေးအဖြေ၊ ၎င်း၌ကာမအကျယ်ကိုပြ	.....	.....	၁၆။
ကာမေသုပါဌ်၌ ရထိုက်သောကာမနှင့် ကိလေသာကာမအကျယ် အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၉။
ကိလေသာကာမ၏ ဝိဂြိုဟ်အမေးအဖြေ	.....	.....	၂၁။
ကာမေသုပုန်တွင် သုခအမေးအဖြေ	.....	.....	၂၁။
ကာမပုန်နှင့် သုခပုန်ဝိဂြိုဟ်အမေးအဖြေ	.....	.....	၂၂။
အလ္လိကပုန်နှင့် အလ္လိကပုန်၏ ဝိဂြိုဟ်အမေးအဖြေ	.....	.....	၂၃။
ကာမေသုပုန်နှင့် အလ္လိကပုန်တွဲစပ်ပုံ ဝိဂြိုဟ်အမေးအဖြေ	.....	.....	၂၃။
အနုယောဂအနက်နှင့် ဝစနတ္ထအမေးအဖြေ	.....	.....	၂၄။
ကာမေသုလ္လိကာနုယောဂအကျင့်၏ အယုတ်အမြတ်အမေးအဖြေ	.....	.....	၂၄။
ဟိနော၊ ဂမ္ဘော၊ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ အနရိယော၊ အနတ္ထသံဟိတော ပုန်တို့ကိုဖွင့်ပြ	.....	.....	၂၄။
ယုတ်သောအကျင့်သည် ဘယ်သူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သည်အမေးအဖြေ	.....	.....	၂၅။
ကာမေသုလ္လိကာအကျင့်ကို အဘယ်သူတို့များစွာလေ့ကျင့်ခြင်း အမေးအဖြေ	.....	.....	၂၆။
ကာမေသုလ္လိကာအကျင့်ကို ပဗ္ဗဇိတတို့မမ္ဘိဝံအပ်သည်အမေးအဖြေ	.....	.....	၂၆။

ကာမသုခလွှဲကာအကျင့်ကို စုက္ခဟုမဟောသည်အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၀။
အတ္တကိလမထ အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၁။
အတ္တကိလမထပုဒ်နှင့် အနုယောဂပုဒ်ပိဂြိုဟ်အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၂။
အတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့်ကို ဘုရားဟောပုံအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၃။
အတ္တကိလမထာနုယောဂတရား၏ ပြုစင်-မပြုစင်အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၄။
အတ္တကိလမထာနုယောဂတရား၏အကျိုးအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၄။
အတ္တကိလမထာနုယောဂကိုဟောရာ၌ဟိနော၊ ဂမ္မော၊ ပေါထုဇ္ဇနိကော ပုဒ်တို့မဟောသည်အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၅။
အတ္တကိလမထာနုယောဂကို ပဗ္ဗဇိတတို့မနှိပ်အပ်သည်အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၆။
အယုတ်တရားနှစ်ပါးကိုမနှိပ်ရလျှင်၊ နှိပ်ရမည်တရားအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၇။
အရိယမဂ္ဂအကျင့်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါခေါ်ပုံအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၈။
မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို မည်သူသိသနည်းအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၃၉။
သဗ္ဗညုတဘုရားရှင်ကို တထာဂတခေါ်ကြောင်းနှင့်၊ တထာဂတ မည်ကြောင်းရှစ်ပါးအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၄၀။
ရှေးဘုရားရှင်တို့နည်းတူကြွလာပုံအကျယ်အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၄၂။
ရှေးဘုရားရှင်တို့နည်းတူ ကြွသွားပုံအကျယ် အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၄၆။
မှန်သောလက္ခဏာသို့ ဉာဏ်တော်ဖြင့်ရောက်သောကြောင့်၊ တထာဂတမည်ကြောင်း အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၅၅။
ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍သိသောကြောင့်၊ တထာဂတမည် ကြောင်းအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၆၂။
မဖောက်မပြန်မြင်တတ်သောကြောင့်၊ တထာဂတမည် ကြောင်းအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၆၅။
ဟုတ်မှန်တိုင်းကိုဆိုတတ်သောကြောင့်၊ တထာဂတမည်ကြောင်း အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၆၇။
နှုတ်မြွက်တိုင်း၊ ကိုယ်တော်ဖြင့်ပြုလေ့ရှိသောကြောင့်၊ တထာဂတ မည်ကြောင်းအမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၇၀။
လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်းတော်မူခြင်းကြောင့်၊ တထာဂတမည်ကြောင်း အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၇၂။
အဘိသမ္မုဒ္ဓအရနှင့် မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၏ဂုဏ်အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၇၅။
မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကိုနှိပ်သောသူအား၊ ဖြစ်စေတတ်သောအကျိုး အမေးအဖြေ	-----	-----	-----	၇၅။

ဓမ္မဒတ္တ အမေးအဖြေကျမ်း
(မာတိကာ)

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသရုပ်နှင့် သဘောအမေးအဖြေ	.....	.....	၈၁။
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့၏ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါ အစစ်ဖြစ်ကြောင်းနှင့်။ အသီးအသီး လက္ခဏာတို့ အမေးအဖြေ	—	.....	၈၆။
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုဝေဘန်ပုံနှင့် အစဉ်အားဖြင့်ဟောပုံအမေးအဖြေ	.....	.....	၈၈။
ရှေးဦးစွာဟောအပ်သောမဏ္ဍိမာပဋိပဒါ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် ဝိပဿနာမဂ် သို့မဟုတ်၊ လောကုတ္တရာမဂ်အမေးအဖြေ	.....	.....	၉၇။
သစ်၊ ရက်အာရုံပြုသောအခါ၌၊ ဝိရတိပါရှိပုံအမေးအဖြေ	.....	.....	၉၈။
လောကီဝိပဿနာအသိုက်၌ ဝိရတိသုံးပါးတပေါင်းတည်းပါရှိကြောင်း ကိုပါဠိတော်၌ဘုရားဟောမဟော။ အခြားကျမ်းဂန် များ၌တွေ့မြင်ရခြင်းအမေးအဖြေ	.....	.....	၉၈။
ဝိရတိစေတသိက်တို့၏ အသီးအသီးဖြစ်ခြင်းအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၀၆။
ဒုက္ခသစ္စာတရားကို ဘုရားမည်သို့ဟောသည်အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၀၈။
ဇာတိ၏သဘော၊ ဇာတိသည် ပရမတ် ပညတ်။ ဇာတိ၏လက္ခဏာ စသည်အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၁၉။
ဇာတိ၏ပရမတ်ဖြစ်ကြောင်းကို တဘန်ကျမ်းအကိုးအကား အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၁၂။
ဇာတိတရားကိုအာရုံပြု၍ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၁၄။
ဇာတိသည် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး၏ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံ ပြု၍ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါကို မှီဝဲပုံအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၂၇။
ဇရာ၏သဘော၊ ဇရာသည် ပရမတ်၊ ပညတ်။ ဇရာ၏လက္ခဏာ စသည် အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၃၄။
ဇရာ၏ပရမတ်ဖြစ်ကြောင်းကို၊ တဘန်ကျမ်းဂန်အကိုးအကား အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၃၆။
ဇရာကိုအာရုံပြု၍ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၃၈။
ဇရာသည် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး၏ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံပြု၍ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၄၇။
ဗျာဓိ၏သဘော၊ ဗျာဓိသည်ပရမတ် ပညတ်။ ဗျာဓိ၏လက္ခဏာ စသည်အမေးအဖြေ	.....	.....	၁၅၂။
ဗျာဓိကိုအာရုံပြု၍ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၅၄။
ဗျာဓိသည် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး၏ဖြစ်ကြောင်း။ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံပြု ၍ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ	.....	.....	၁၆၅။

{ဃ}

ဓမ္မစက္ခု အမေးအဖြေကျမ်း
(မဇတိကာ။)

မရဏ၏သဘော၊ မရဏသည် ပရမတ် ပညတ်။ မရဏ၏လက္ခဏာ			
စသည်အမေးအဖြေ	-----	-----	၁၆၆။
မရဏ၏ပရမတ်ဖြစ်ကြောင်းကို တဘန်ကျမ်းဂန်အကိုးအကား			
အမေးအဖြေ	-----	.....	၁၆၈။
မရဏကိုအာရုံပြု၍ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ		.....	၁၇၀။
မရဏသည် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး၏ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံ			
ပြု၍ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ	-----		၁၇၇။
ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏသုံးပါးတို့ဒုက္ခကိုဖြစ်စေရာ၌ဥပမာအမေးအဖြေ			၁၇၉။
အပ္ပိယသတ္တဝါ၊ သင်္ခါရတို့နှင့်ပေါင်းဆုံမိသဖြင့်၊ ဒုက္ခဖြစ်ပုံ ဒုက္ခဖြစ်			
ကြောင်းကို အာရုံပြု၍မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ			၁၈၃။
ပိယသတ္တဝါ၊ သင်္ခါရတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခဖြစ်ပုံ			
ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံပြု၍မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံ	-----		၁၈၆။
တောင့်တတိုင်းမရခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ပုံ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံ			
ပြု၍မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ ကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ		-----	၁၈၉။
ယမ္ပိန္နံ၊ လအာတိ တမ္ပိဒုက္ခံအရ၊ ပါဠိရှိ မရှိနှင့် အဋ္ဌကထာမည်သို့ပြု			
သည်အမေးအဖြေ	-----	-----	၁၉၁။
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဒုက္ခ။ ထိုဒုက္ခကိုအာရုံပြု၍ မဇ္ဈိမာ			
ပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံအမေးအဖြေ	-----	-----	၁၉၃။
ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်သောအကြောင်းတရားအမေးအဖြေ	-----		၂၄၄။
တဏှာသဘော၊ တဏှာဝိဂြိုဟ်အမေးအဖြေ	-----		၂၄၅။
တဏှာကို ပေါနော ဗ္ဘဝိကာ၊ နန္ဒရာဂဟုခေါ်ကြောင်းအမေးအဖြေ			၂၄၅။
နန္ဒီရာဂသဟဂတာဟူ၍ သဟဂတာသဒ္ဓါကိုထည့်၍ဟောကြောင်း			
အမေးအဖြေ	.....	-----	၂၄၇။
တတြတတြာဘိနန္ဒီနိဟု ထပ်မံ၍ဟောကြောင်းနှင့်တဏှာသုံးပါး			၂၅၀။
တဏှာသုံးပါးနှင့်တဏှာသုံးပါးကိုအာရုံပြု၍မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ			
ကိုမှီဝဲပုံ အမေးအဖြေ	-----	-----	၂၅၁။
တဏှာအကြောင်းခံ၍ ဒုက္ခဖြစ်ပုံအမေးအဖြေ		-----	၂၆၀။
တဏှာကိုပယ်လိုသောသူသည် ဘယ်တရားကိုအာရုံပြု၍ဘယ်တရား			
ဖြင့်အကြွင်းမရှိပယ်သတ်နိုင်သည်အမေးအဖြေ		-----	၂၆၂။
အသင်္ခါတဝတ်နိရောဓသစ္စာ အမေးအဖြေ	-----	-----	၂၆၂။
အသင်္ခါတဝတ်ကိုနိရောဓဟုခေါ်ကြောင်းသာဓကနှင့်တကွ			
အမေးအဖြေ	.....	-----	၂၆၅။

အသစ်တခတ်၊ နိရောဓသစ္စာ(၂ပါး) တို့၏လက္ခဏာအသည်း၊ တူမတူကို
သာဓကနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ----- ၂၆၈။

နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သည် ထင်ရှားရှိသော တရားလော၊ ကိလေသာခန္ဓာ
တို့ချုပ်ငြိမ်း၍ ဘာမျှမရှိသော အဘာဝတရားလော အမေးအဖြေ ၂၆၉။

ကိလေသာခန္ဓာတို့၏ချုပ်ငြိမ်းမှု၊ ကိလေသာခန္ဓာတို့၏ နောင်တဘန်ဖြစ်
မှုမရှိသော အဘာဝပညတ်သည် အသစ်တခတ် နိဗ္ဗာန်ဟုတ်မဟုတ် ၂၇၂။

နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သည် ကိလေသာခန္ဓာတို့၏ နောင်ဖြစ်မှုမရှိဘဲ၊ ကွယ်
ပျောက်ရန် အကြောင်းခံတရားဟုတ်မဟုတ် အမေးအဖြေ ----- ၂၇၆။

ဓမ္မစကြာသုတ်၌ ၎င်း၊ အခြားပါဠိတော်အဋ္ဌကထာတို့၌ ၎င်း၊ နိရောဓသစ္စာ
ကို အကြောင်းခံပြု၍ တဏှာသုံးပါးတို့ကင်းမှုမဖြစ်မှုကို ဟောမဟော ၂၇၈။

နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို ဒုက္ခနိရောဓဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဟောပါသနည်း။
တဏှာနိရောဓဟု ဟောအပ်သည် မဟုတ်ပါလော အမေးအဖြေ ၂၈၃။

နောင် အဆက်ဆက် ဒုက္ခတို့ဖြစ်မှုမရှိရန် အကြောင်းခံဖြစ်ပါလျှင်။ ယော
တသေဝဒုက္ခဿ အသေသဝိရာဂ နိရောဓစသည်ဖြင့် ဟောသင့်

သည်ဟု သော အမေးအဖြေ ----- ၂၈၄။
နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို နောင် အဆက်ဆက် ဖြစ်လတံ့သော တရား၏ ဖြစ်မှု

မရှိခြင်း၏ အကြောင်းဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူသည့် ၂၈၇။
အသေသဝိရာဂ နိရောဓ၊ စာဂစသော အမည်တို့ကို။ တဏှာကင်းခြင်း၊ ဖြစ်

မှုမရှိခြင်းကို ပြလို၍ ဟောပါသလော။ တဏှာကင်းရန် ဖြစ်မှုမရှိရန်
အကြောင်းခံသော နိဗ္ဗာန်ကို ပြလို၍ ဟောပါသလော အမေးအဖြေ ၂၉၀။

အသေသဝိရာဂ နိရောဓ၊ စာဂစ သော အမည်တို့သည်။ မဂ်၏ အာရုံဖြစ်သော
နိဗ္ဗာန်၏ အမည်တို့ဟု သိရပါမည်လော အမေးအဖြေ ----- ၂၉၀။

အသေသဝိရာဂ၊ နိရောဓ၊ စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ မုတ္တိ၊ အနာသယ၊ အမည်တို့ကို
မှည့်၍ ဟောကြောင်း အမေးအဖြေ ----- ၂၉၂။

နိဗ္ဗာန်ကို အကြောင်းပြု၍ ကင်းကြ၊ ဖြစ်မှုမရှိကြသော တဏှာတို့သည်။ ဘယ်
ဝတ္ထုတို့၌ ကင်းမှုဖြစ်ခြင်းမရှိမှုတို့သည် ထင်ရှားသနည်း ----- ၃၀၅။

အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန် သည် တပါးတည်းလော။
အများလော အမေးအဖြေ ----- ၃၂၁။

ဘုရားရှင်သည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားကို အထူးပြု၍ အဘယ်အကျင့်ဟု
ဟောသည့် အမေးအဖြေ ----- ၃၂၈။

လောကုတ္တရာ မဂ် ဖြစ်နိတ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ် ဉာဏ်သည်။ သစ္စာသေးပါးတို့
ကို တပြိုင်နက် သိမြင် မမြင် အမေးအဖြေ ----- ၃၃၁။

လောကုတ္တရာ မဂ် ဉာဏ်သည်။ အသစ်တခတ် သစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို သာ အာရုံပြု၍ သိ
ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို အာရုံပြု၍ မသိပါဘဲလျက်။

(မာတိကာ။)

အဘယ်ကြောင့်သစ်တသစ္စာတို့ကိုပါ။ တပြိုင်နက်သိသနည်း - ၃၃၃
လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်။ သစ္စာလေးပါးကိုတပြိုင်နက်သိရာ၌ ကျမ်း

ဂန်ယုတ္တိ အမေးအဖြေ ----- ၃၃၅။

လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်။ သစ္စာလေးပါးစလုံးကိုအာရုံပြု၍သိမသိ

ကိုသာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ----- ၃၃၆။

သစ္စာလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုမြင်ကာ၊ ကျန်သုံးပါးတို့ကိုတပြိုင်နက်သိ

မြင်မမြင်သာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ----- ၃၃၈

လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်စိုက်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသာမက၊ ဗောဇ္ဈင်၊ ဗိုလ်၊ ဣန္ဒြေများ

လည်းဖြစ်ကြောင်း အမေးဖြေ ----- ၃၅၅။

နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်း၍သိစိုက်။ ဗောဇ္ဈင်စသောတရားတို့အတူ

ပါပါလျက်။ ဤဓမ္မစကြာဒေသနာ၌မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုသာဟောကြောင်း ၃၅၅

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် ကိလေသာတို့ကိုသတ်ရာ၌။ အယုံစုံ သောကိလေသာ

တို့ကိုတပြိုင်နက်သတ်သည်ကိုသာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ၃၅၆။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသျှင် ခန္ဓာသုံးပါး၊ သိက္ခာသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံပုံကို

သာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ၃၆၆။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းသစ်တတရားဟူသမျှတို့ထက်

အမြတ်ဆုံးဆိုရာ၌ သာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ----- ၃၆၇

အရိယမဂ်ဖြင့်တရားရှင်နှင့်တပည့်သားတို့သည်။ မရောက်ဘူးသေးသော

နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းသာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ၃၆၈။

နိဗ္ဗာန်ကိုရှေးဦးစွာ သိမြင်ခြင်းသို့ရောက်သော လောကုတ္တရာမဂ်ကို။ အ

ဘယ်မဂ်ခေါ်သည်။ အဘယ်ကိလေသာတို့ကိုပယ်သည်ကိုသာခဏ ၃၇၀

သောတာပတ္တိမဂ်နောင်ဖြစ်သောတရားတို့ အမေးအဖြေ ၃၇၁။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သကဒါဂါမိမဂ်သို့ရောက်ပုံကိလေသာကို

ပယ်ပုံသာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ----- ၃၇၂။

သကဒါဂါမိမဂ်နောင်ဖြစ်သောတရားတို့အမေးအဖြေ ----- ၃၇၄။

သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနာဂါမိမဂ်သို့ရောက်ပုံ ကိလေသာကိုပယ်ပုံ

သာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ----- ၃၇၅။

အနာဂါမိမဂ်နောင်ဖြစ်သောတရားတို့အမေးအဖြေ ----- ၃၇၆။

အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်အရဟတ္တမဂ်သို့ရောက်ပုံ။ ကိလေသာကိုပယ်ပုံ

သာခဏနှင့်တကွ အမေးအဖြေ ----- ၃၇၇။

အရဟတ္တမဂ်နောင်ဖြစ်သောတရားတို့အမေးအဖြေ ----- ၃၇၉

မဂ်လေးတန်သို့ရောက်၍ကိလေသာငြိမ်းမှုသည်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါကိုမှီ၍

ခြင်းကြောင့်ဟုတ်မဟုတ် အမေးအဖြေ ----- ၃၇၉။

သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိရခြင်းအကျိုးအမေးအဖြေ ..... ၃၈၀။
မဂ္ဂသစ္စာကိုဟောတော်မူပြီးနောက်၊ မည်သည့်တရားကိုဟောကြောင်း ၃၈၄
ဒုက္ခသစ္စာ၊ သစ္စဉာဏ်ခဏ်း၌။ ဣဒံဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။
ထုရားရှင်ပြုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်အမေးအဖြေ ..... ၃၉၂။
ဣတိ၊ မေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ပုဗ္ဗေ၊ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထုရားရှင်ပြု
အပ်သော အဓိပ္ပါယ်အမေးအဖြေ ..... ၃၉၂။
စက္ခုဥပါဒိ၊ ဉာဏံဥပါဒိ။ ပညာဥပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥပါဒိ။ အာလောကော
ဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၃၉၃။
ကိစ္စဉာဏ်ခဏ်း၌၊ တံခေါပနိဒံဒုက္ခံ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၃၉၅
ပရိညေယျံ၊ ဣတိ၊ မေ။ ဘိက္ခဝေ။ ပုဗ္ဗေ။ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ်တို့ ၃၉၅
စက္ခုဥပါဒိ၊ ပ။ အာလောကောဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၃၉၆။
ကတဉာဏ်ခဏ်း၌ တံခေါပနိဒံဒုက္ခံ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၃၉၈
ပရိညာတံ၊ ဣတိ။ မေ။ ပုဗ္ဗေ။ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ ၃၉၈။
စက္ခုဥပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၃၉၉။
သမုဒယသစ္စာ၊ သစ္စဉာဏ်ခဏ်း၌ ဣဒံဒုက္ခံ သမုဒယံ အရိယသစ္စံပုဒ် ၄၀၀။
ဣတိ။ ပုဗ္ဗေ။ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ် တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၄၀၁။
စက္ခုဥပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၄၀၁။
ကိစ္စဉာဏ်ခဏ်း၌ တံခေါပနိဒံဒုက္ခံ သမုဒယံ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့် ၄၀၂။
ပဟာတဗ္ဗံ၊ ဣတိ။ ပုဗ္ဗေ။ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ ၄၀၃။
စက္ခုဥပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၄၀၃။
ကတဉာဏ်ခဏ်း၌ တံခေါပနိဒံဒုက္ခံ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၄၀၄။
ဣတိ။ ပုဗ္ဗေ။ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၄၀၄။
စက္ခုဥပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ --- ၄၀၅။
နိရောဓသစ္စာ၊ သစ္စဉာဏ်ခဏ်း၌ ဣဒံဒုက္ခံ နိရောဓံ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ ၄၀၅။
ဣတိ။ ပုဗ္ဗေ။ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ --- ၄၀၈။
စက္ခုဥပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ --- ၄၀၈။
ကိစ္စဉာဏ်ခဏ်း၌ တံခေါပနိဒံဒုက္ခံ နိရောဓံ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့် --- ၄၀၉။
ဣတိ။ ပုဗ္ဗေ။ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ --- ၄၀၉။
စက္ခုဥပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ --- ၄၀၉။
ကတဉာဏ်ခဏ်း၌ တံခေါပနိဒံဒုက္ခံ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ၄၀၉။
ဣတိ။ ပုဗ္ဗေ။ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ --- ၄၁၀။
စက္ခုဥပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၀။
မဂ္ဂသစ္စာ၊ သစ္စဉာဏ်ခဏ်း၌ ဣဒံဒုက္ခံ နိရောဓံ။ ပ။ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့် ၄၁၃။

ဣတိ၊ ပုဗ္ဗေအနုဿုတေသုဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၄။

စက္ခုဥဒပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥဒပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၆။

ကိစ္စဉာဏ်ခဏ်း၌ တံခေါပနိဒံ။ ပ။ အရိယသစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၈။

ဣတိ၊ ပုဗ္ဗေအနုဿုတေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၈။

စက္ခုဥဒပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥဒပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၉။

ကတဉာဏ်ခဏ်း၌ တံခေါပနိဒံ။ ပ။ သစ္စံပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၈။

ဣတိ၊ ပုဗ္ဗေအနုဿုတေသုဓမ္မေသုပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၈။

စက္ခုဥဒပါဒိ။ ပ။ အာလောကောဥဒပါဒိပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပ။ အဖြေ ..... ၄၁၉။

ဓုက္ခသစ္စာ၌ ဉာဏ်တော်ငါးချက်ဖြစ်ရာ၌။ ပဋိသန္တိဒါဖြင့်ဝေဘာနိသော်
 ဘယ်မျှသော ပဋိသန္တိဒါတို့ဖြစ်သည်အမေးအဖြေ ..... ၄၂၀။

သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိသန္တိဒါဘယ်မျှ
 ဖြစ်သည်အမေးအဖြေ ..... ၄၂၇။

နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိသန္တိဒါဘယ်မျှဖြစ်
 သည်အမေးအဖြေ ..... ၄၂၉။

မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိသန္တိဒါဘယ်မျှဖြစ်
 သည်အမေးအဖြေ ..... ၄၃၁။

ပြဆိုအပ်ပြီးသော ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့ဖြစ်ရာ၌။ ပါဠိသာဓကအမေး ၄၃၄။

သစ္စါ(၄)ပါးတို့တွင်၊ တပါးပါး၌ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဉာဏ်တော်
 ငါးပါးစီကိုဟောပြီးသည့်အဆုံး၌ ဆက်သွယ်၍ ဟောအပ်သော တရား ၄၃၆။

ဘုရားရှင်သည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တို့၏မိမိခန္ဓာ
 ၌ဖြစ်ပြီးသည့် ကိုထိုးထွင်း၍ သိပြီးဟု ဝန်ခံတော်မူပြီးနေသော အပ်
 သော တရားအမေးအဖြေ ..... ၄၃၉။

အဘယ်တရားကို ဆင်ခြင်၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ဖြစ်သနည်း ၄၃၉။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ကို ဟောသော အခါ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့သဘောဖြစ်ပုံ ၄၄၁။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ကို ဟောသော အခါ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးပါးတို့တွင် အဘယ်
 ရဟန်းသည် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သည်ကို သာဓကနှင့် ၄၄၁။

သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကို ဓမ္မစက္ခုခေါ်ပုံ သာဓကနှင့် တကွ ၄၄၁။

သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်။ အသင်္ခတတရား နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ပုံကို။
 သင်္ခတတရားကို ဘယ်လို သိမြင်ပုံ သာဓကနှင့် တကွ ..... ၄၄၂။

ဓမ္မစကြာသုတ်ကို ဟောသော အခါ။ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်သော
 နတ်၊ လူတို့အရေအတွက်ကို သာဓကနှင့် တကွ အမေးအဖြေ ..... ၄၄၄။

ဝေမ္မစကအမေးအဖြေကျမ်း။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

{ ရတနတ္ထယပဏာမ စသည်ကိုပြဆိုခဏ်း။ }

- (၁) အသဒိသ ဒယာစိတ္တံ၊ သတ္တလောကာနူကဗ္ဗိံ။
အတိသုခုမ ဂဘီရံ၊ မောက္ခဓမ္မံသုဒါယံ။
ဝိမလပဝရသုန္ဒံ၊ ဓမ္မစက္ကံပဝေတ္တံ။
အပမိတဂုဏဓာရံ၊ ဗုဒ္ဓသေဠိနမိတွာ။
- (၂) ဝရနရမရလောကံ၊ အတ္တသေဝိံ ပမောက္ခံ၊
သုရနခုဝရသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ၊ သံသေဝိတာဉ္ဇ။
တထိဏမလဝိသုန္ဒံ၊ မဂ္ဂနိဗ္ဗာန ဓမ္မံ။
ဇိနဝစပရိယတ္တိံ၊ မဂ္ဂမုတ္တံဖလဉ္ဇ။
- (၃) သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမုနိနော၊ ဩရသာဘူတမရိယံ ဂဏဝရဉ္ဇ။
နိဂ္ဂံပဓာနဝန္တံ၊ အပမာဒမ္ဘိဝိရတိသုစာရိံ။
- (၄) မမဝဠုဝိမောက္ခတ္တံ၊ မုနိန္ဒသာသနဝရမ္ဘိပက္ခိပိယ။
ပဗ္ဗဇ္ဇဒဒဗျတ္တေ၊ ဝရပဏ္ဍပယေစ ဟိရိမန္တေ။
- (၅) ဇိနသာသနဆေကတ္တံ၊ ဥက္ကမဂေန ဝန္တိယ။
သဗ္ဗေအာစေရပါမောက္ခေ၊ ပညာဝန္တေကရေမမ။
- (၆) သဒ္ဓေနဓနဝန္တေန၊ မြင်းမြို့နဂရဝါထိနာ။
ဦးကြွက်နာမ ပထိဒ္ဓေန၊ ယထာဘူတဂ္ဂဝေထိနာ။

နနမယယ၊ ငါးဂိုဏ်းရှိ
မာဠိနိရုတ္တိံ။

၎င်း မာဠိနိရုတ္တိံ။

၎င်း။

ပထျာဝတ္တ
ဂါထာ။

၎င်း။

- (၇) ယာစိတော ဓမ္မစက္ကဿ ပုစ္ဆာဗျာကရဏံအဟံ။
တေနာဒရေန ကာရေတံ၊ သာသနဿ သုဂုဒ္ဓိယာ။ ၎င်း။
- (၈) ဝရဿဓမ္မစက္ကဿ ပုစ္ဆာဗျာကရဏံကရံ။
သာသနဿစ ဇောတေတံ၊ ဗာလာနံ ဗုဒ္ဓိဂုဒ္ဓိယာ။ ၎င်း။
- (၉) ကရိသံဒယစိတ္တေန၊ သဒါပဿေန္တိ၊ သဇ္ဇနာ။
တံပဿန္တာစ သန္တာယေ၊ တေပိမောက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခတော၊ ၎င်း။

(၁) အဟံ။ ငါဟုသမုတ် နာမ်ရုပ်အရသည်။ အသဒိသဒယစိတ္တံ၊ တစုံတယောသော သူနှင့်မတူသော။ မေတ္တာတော်နှင့် ယှဉ်သော စိတ်တော်လည်းရှိထသော။ သတ္တလောကာနုကမ္ဘိံ၊ သတ္တဝါဟုသမုတ်အပ်သော။ လောကကို အစဉ်စောင့်ရှောက် တော်မူထသော။ အတိသုရမဂဘိရံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲသော သဘောရှိသော။ မောက္ခဓမ္မံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခမှလွတ်စေတတ်သော မဂ်။ ဝါ၊ ဝဋ်ဒုက္ခမှလွတ်ကြောင်းဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို။ သုဒါယံ၊ ကောင်းစွာပေးတော်မူတတ်ထသော။ ပိမလပဝရသုန္ဒံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးတို့မှကင်း၍ မြတ်သော စင်ကြယ်ခြင်းလည်း ရှိတော်မူတတ်ထသော။ ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို။ ပဝေတ္တံ၊ ဖြစ်စေတော်မူထသော။ အပမိတဂုဏာဓာရံ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်တော် ဟူသမျှကိုလည်း ဆောင်တော် မူထသော။ ဗုဒ္ဓသေဠံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတော်တို့ကို အကြွင်းမရှိ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသောကြောင့်။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်တော် မူထသော ဘုရားရှင်ကို။ ဝါ။ ဘုရားဟုသမုတ်အပ်သော။ ပရမတ္ထဓန္ဓာတော်ငါးပါးအပေါင်းကို။ နမိတ္တာ နမာမိ။ ရှိသေ မြတ်နိုးရှိခိုးပါ၏။ နမိတ္တာ။ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပြီး၍။ ။

(၂) အတ္တသေဝီ၊ မိမိကို မှီဝဲကုန်သော။ ဝရမရနရလောကံ၊ မြတ်သော နတ်လူတည်းဟူသော သတ္တလောကကို။ ပမောက္ခံ၊ အပြားအားဖြင့် ဝဋ်ဒုက္ခမှလွတ်စေတတ်ထသော။ သုရနရဝရသမ္ပုဒ္ဓေဟိ၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်တော်မူသော ဘုရားရှင် တို့သည်။ သံ။ ကောင်း စွာ။ သေဝိတဉ္စ၊ မှီဝဲအပ်သည်လည်းဖြစ်ထသော။ တသိဏမလပိသုန္ဒံ၊ တဏှာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးမှ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်တော်မူထသော။ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော တရားတော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဇိနဝစပရိယတ္တိံ စ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏စကားတော်တည်းဟူသော။ ပရိယတ္တိတရားတော်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ။ ဘုရားရှင်သည်ဟောတော်မူအပ်သော။ ပရိ

ယတ္တိတရား တော်ကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂမုတ္တံ၊ မဂ်ကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော။ ဗလဉ္စ၊ ဖိုလ်တရားတော်ကိုလည်းကောင်း။ နမိတွာ နမာမိ ရိုသေမြတ်နိုးရှိခိုးပါ၏။ ။နမိတွာ၊ ရိုသေမြတ်နိုးရှိခိုးပြီး၍။ ။

(၃) သဗ္ဗညု၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို။ အကြွင်းမရှိထိုးထွင်း၍သိ တော်မူပြီးသော။ ဗုဒ္ဓမုနိနော၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို။ သူတပါးတို့အား သိစေတော်မူတတ်ထသော ဘုရားရှင်၏။ ဩရသဘူတံ၊ သားတော်အစစ် ဖြစ်၍ဖြစ်ထသော။ အရိယံ၊ ကိလေသာမှပြုစင်တော်မူထသော။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပဓာနဝန္တံ၊ အားထုတ်ခြင်းလည်းရှိတော်မူထသော။ အပမာဒမိ၊ မေ့လျော့ ခြင်းမရှိသော တရား၌။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိ။ အထူးသဖြင့် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် ခြင်းလည်းရှိထသော။ သုစာရိ၊ ကောင်းသော အကျင့်တရားလည်း ရှိထ သော။ ဂဏဝရဉ္စ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန် လေးယောက်။ ဗလဋ္ဌာန် လေးယောက်ဟုဆို အပ်သော။ ရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာတော်အပေါင်းကိုလည်း။ န မိတွာ နမာမိ။ ရိုသေမြတ်နိုးရှိခိုးပါ၏။ နမိတွာ၊ ရိုသေမြတ်နိုးရှိခိုးပြီး၍။ ။

(၄) မမ၊ ငါဟုသမုတ် နာမ်ရုပ်အရ၏။ ဝဠုဝိမောက္ခတ္ထံ၊ မပြတ် မ လတ်ဆက်ခါဆက်ခါ ဖြစ်နေသော။ ဝဋ်ဆင်းရဲတရားမှ အထူးသဖြင့်လွတ် မြောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ မုနိန္ဒသာသနဝရမိ၊ မုနိ ငါးပါးကို အစိုးရတော်မူ သော ဘုရားရှင်၏။ အဆုံးအမ သာသနာတော်မြတ်၌။ ပက္ခိဝိယ၊ သွတ်သွင်း ပြီး၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇဒဒေ၊ ရှင်သာမဏေအဖြစ်ကိုပြုလုပ်၍ပေးတော်မူကြကုန်သော ဗျတ္တေ၊ ထက်မြက်ကုန်ထသော။ ဟိရိမန္တေ၊ မကောင်းမှုကိုစက်ဆုတ်တတ် သော။ ဟိရိတရားလည်းရှိတော်မူကုန်ထသော။ ဝရေ၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ကြောင့်မြတ်ကုန်သော။ ဥပဇ္ဈာယေ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှစ်ပါးတို့ကို လည်း။ ဥက္က မင်္ဂေန၊ မြတ်သော ဥက္ကောင်းဖြင့်။ ဝန္ဒိယ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္ဒိယ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ။

(၅) မမ၊ ငါဟုသမုတ်နာမ်ရုပ်အရ၏။ ဇိနသာသနဆေကာတ္ထံ၊ ဘုရား ရှင်၏ သာသနာတော်၌။ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကရေ၊ ပြုတော်မူကုန် သော။ ပညာဝန္တေ၊ ပညာရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အာစေ ရ ပါမောက္ခေ၊ ဆရာမြတ်ဟု သမုတ်တို့ကိုလည်း။ ဥက္က မင်္ဂေန၊ မြတ်သော ဥက္ကောင်းဖြင့်။ ဝန္ဒိယ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္ဒိယ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ။

(၆။၇) မြင်းခြံ နဂရဝါသိနာ၊ မြင်းခြံမြို့၌အခြေနေလေ့ရှိသော။ သဇ္ဇေန၊ သဒ္ဓါတရားလည်းရှိထသော။ ခနဝန္တေန၊ များစွာသောဥစ္စာရတနာလည်း ရှိထသော။ ဦးကြွက်နာမ ပထိဒ္ဓေန၊ ဦးကြွက်အမည်ဖြင့်ထင်ပေါ်ထသော။ ယထာဘူ တဂ္ဂဝေသိနာ၊ ဟုတ်မှန်သောတရားကို ရှာဖွေလေ့ ရှိထသော။

ဥပါသကာသည်။ သာသနဿ။ သာသနာ တော်၏။ သုရန္ဒိယာ။ ကောင်း
 စွာကြီးပွားစေခြင်းငှာ။ ဝါ။ အလွန်ကြီးပွားစေခြင်းငှာ။ ဓမ္မစက္ကဿ။ ဓမ္မ
 စကြာတရားတော်၏။ ပုစ္ဆာဗျာကရဏံ။ အမေးအဖြေ ရှိသောကျမ်းကို။
 ကာရေတု။ ရေးသားပြုလုပ်စေခြင်းငှာ။ အဟံ။ ငါ့ကို။ ပါ။ ငါ့ဟုသမုတ်နာမ်
 ရုပ်အစုကို။ အာဒရေန အာဒရံ ကတွာ။ အမှီအသေကိုပြု၍။ ယာစိတော။
 တောင်းပန်အပ်ငြီ။ တေန။ ထိုသို့တောင်းပန်ခြင်းကြောင့်။ ။

(ဂ) သာသနဿ။ သာသနာတော်ကို။ ဇော တေတု စ။ ထွန်းလင်း
 တောက်ပစေခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ဗာလာနံ။ မသိမလိမ္မာကုန်သောလူ
 တို့၏။ ပုန္ဒိရန္ဒိယာစ။ အသိဉာဏ်ကို ကြီးပွားစေခြင်းငှာလည်းကောင်း။
 ဝရဿ။ မြတ်သော။ ဓမ္မစက္ကဿ။ ဓမ္မစကြာတရားတော်၏။ ပုစ္ဆာဗျာက
 ရဏံ။ အမေးအဖြေကို။ ကရံ။ ပြုလုပ်ကြောင်းဖြစ်သောကျမ်းကို။ ဒယစိတ္တေ
 န။ ကရုဏာစိတ်ဖြင့်။ ကရိဿံ။ စီရင်ပြုလုပ်ရေးသားပေအံ့။ ။

(ဇ) တံ။ ထိုကျမ်းကို။ သဒါ။ အခါခပ်သိမ်း။ သဇ္ဇနာ။ သူတော်ကောင်း
 တို့သည်။ ပဿန္တု။ ရှုတော်မူကြစေကုန်သတည်း။ ပဿန္တာစ။ ရှုကြံ
 ကုန်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေသန္တာ။ အကြင် သူတော်ကောင်းတို့
 သည်။ သန္တိ။ ရှိကြကုန်၏။ တေသန္တာ။ ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည်။
 ဒုက္ခတော။ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ။ ဝိ။ အသူးသဖြင့်။ ခောက္ခန္တု။ လွတ်ကြစေ
 ကုန်သတည်း။ ။

ဤသို့ ဓမ္မစက္ကတရားတော်၏ အမေးအဖြေကို၊ ရေးသားပြုလုပ်ပေအံ့ဟု ဝန်ခံအပ်သည်
 နှင့် အညီ။ ဓမ္မစကြာတရားတော်၏ အမေးအဖြေကို ပြုလုပ်ပေအံ့။ ။

(၁) {မေး} အဘယ်ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကဟုခေါ်ဆိုအပ်သနည်း။
 {ဖြေ} မဇ္ဈိမပဋိပဒါ။ တည်းဟူသောကျင့်ဝတ်တရားကိုဖြစ်
 စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားရှင်၏။ ဒေသနာဉာဏ်တော်သည် ဓမ္မစက္က
 မည်၏။ ။ တနည်း။ ။ ဓုက္ခ၊ သမုဒယ 'နိရောဓ မဂ္ဂတည်းဟူသော။ သတ္တ
 ဝါအသက်မဟုတ်သော။ မချွတ်မယွင်းဟုတ်မှန်သော သဘောလက္ခဏာ
 ရှိသော။ သစ္စာလေးပါးတရားတော်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ မြတ်စွာဘုရား
 ရှင်၏ဒေသနာဉာဏ်တော်သည် ဓမ္မစက္က မည်၏။ တနည်း။ သစ္စာလေးပါး
 တရားတို့တွင်။ တပါးတပါးသော သစ္စာတရား၌။ သစ္စာဉာဏ်။ ကိစ္စဉာဏ်
 ကတဉာဏ်ဟူ၍ သုံးပါးစီရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သစ္စာလေးပါးတရား
 ၌ { ၁ ၂ } ပါးသော ဉာဏ် ဓမ္မသည်ဖြစ်၏။ ထိုဉာဏ်ဓမ္မကို ဖြစ်စေတော်မူ
 တတ်သော။ ဘုရားရှင်၏ဒေသနာဉာဏ်တော်သည် ဓမ္မစက္က မည်၏။ ထိုသို့

မည်ကြောင်းကို။ ဓမ္မပဝတ္တေတိတိဓမ္မစက္ကံဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်
ဓမ္မစက္က ကထာ၌။ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်၏။ ။ အ
နက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။ ယံဥာဏံ၊ အကြင်ဘုရားရှင်၏ဒေသနာ
ဉာဏ်တော်သည်။ ဓမ္မံ၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာ
သင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တံ၊ သမ္မာအာဇီဝံ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာ
သတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော ကျင့်ဝတ်တရားကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်
စေတတ်၏။ ဣတိတဿော၊ ထိုသို့မဇ္ဈိမပဋိပဒါကျင့်ဝတ်တရားကို ဖြစ်စေ
တတ်သောကြောင့်။ တံဥာဏံ၊ ထိုဘုရားရှင်၏ ဒေသနာဉာဏ်တော်သည်
ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ။ ယံဥာဏံ၊ အကြင်ဘုရားရှင်
၏ဒေသနာဉာဏ်တော်သည်။ ဓမ္မံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊
မဂ္ဂသစ္စာ တည်းဟူသော။ လေးပါးသော သစ္စာတရားတို့ကို။ ပဝတ္တေတိ၊
ဖြစ်စေတော်မူ၏။ ဣတိတဿော၊ ထိုသို့လေးပါးသော သစ္စာတရားတို့ကိုဖြစ်
စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံဥာဏံ၊ ထိုဘုရားရှင်၏ဒေသနာဉာဏ်
တော်သည်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ။ ယံဥာဏံ၊ အ
ကြင်ဘုရားရှင်၏ ဒေသနာဉာဏ်တော်သည်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါး တရား
တော်၌။ သစ္စဉာဏံ၊ ကိစ္စဉာဏံ၊ ကာတဉာဏံ တည်းဟူသော။ သုံးပါးသော
အပြန်၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော ဉာဏ်တော်ဓမ္မကို။ ပဝတ္တေ
တိ၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏။ ဣတိတဿော၊ ထိုသို့တဆဲ့နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာ
ရှိသော ဓမ္မကိုဖြစ်စေတော်မူတတ်သောကြောင့်။ တံဥာဏံ၊ ထိုဘုရားရှင်
၏ဉာဏ်တော်သည်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္က မည်၏။ ။ ဤဟောတော်မူအပ်
သောပါဠိတော်၌။ ဓမ္မံ၊ ပဝတ္တေတိ ဟူ၍သာဆိုအပ်သည်။ စက္ကသဒ္ဓါကိုအ
ဘယ်ကြောင့်မဆိုအပ်လေသနည်းဟူမူ။ စက္ကသဒ္ဓါသည်၊ ပဝတ္တေန အနက်
ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့်၊ ပဝတ္တေတိဆိုလျှင်။ စက္ကသဒ္ဓါကိုမဆိုသော်လည်း
ဆိုဘိသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်လေတော့၏။ ထို့ကြောင့်၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်
ကိုဖွင့်သော။ ၎င်းအဋ္ဌတ္တာဆယ်ကြောင်းပေ။ ဖေချပ်ရှစ်ကြောင်းထက်၌၊
ပဝတ္တေနဋ္ဌေန ပနစက္ကန္တိ ဝုတ္တံဟောတိ ဟူ၍ဖွင့်ဆိုအပ်လေသည်။ ။ မြန်
မာပြန်ကား။ ။ ပန၊ အသူးကို ဆိုဦးအံ့။ ပဝတ္တေနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အ
နက် သဘောဖြင့်။ စက္ကန္တိ၊ အယံ သဒ္ဓေါ၊ စက္ကံဟူသော။ ဤသဒ္ဓါကို ဝုတ္တံ
ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဖွင့်ပြအပ်သော အဋ္ဌကထာ
စကားတော်ကိုထောက်၍။ စက္ကသဒ္ဓါကိုမဆိုမူ၍။ ပဝတ္တေတိဟူ၍ဆိုလျှင်
လည်း။ စက္ကသဒ္ဓါကို ဆိုဘိသကဲ့သို့ပင်။ ဘေန်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်

ဓမ္မနပဝတ္ထေတိဟူသည်ကား။ ယထာသာဝတ္တာ၊ အကြင်အကြင်၊ မိမိ
 မိမိဟူသောမှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိသော။ ပရမတ္ထ သဘောတရား၏အ
 ဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မန၊ မိမိမိမိဟူသောမှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိသော။ ပရမတ္ထ
 သဘောတရားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ စက္ကံ၊ ဒေသနာဉာဏ်တော်တည်း
 ဟူသောအာဏာစက်တည်း။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မိမိမိမိဟူသောမှတ်ကြောင်းလက္ခ
 ဏာရှိသော။ ပရမတ္ထ သဘောတရားဖြင့်ဖြစ်သော ဒေသနာဉာဏ်တော်
 တည်းဟူသောအာဏာစက်။ ဤသို့အဋ္ဌတ္တာဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်
 ခံ၍လည်း။ ဓမ္မစက္က မည်ကြောင်းကိုထင်ရှား သိကြလေ။ ။ ထိုဒေသနာ
 ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အာဏာစက်သည်။ ဓမ္မစက္ကမည်သည်၏အ
 ဖြစ်ကို၊ ၎င်းပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ ဆယ်ကြောင်းပေ၊ ဖေချပ်အတွင်း
 ဘက်၌။ ဓမ္မနပဝတ္ထေတိတိ ဓမ္မစက္ကန္တိ အာဒိနိ။ ဒေသနာ ဓမ္မစက္ကမေဝ
 သန္တာယ ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍သိ
 ကြလေ။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဓမ္မနပဝတ္ထေကိတိဓမ္မ
 စက္ကန္တိ အာဒိနိ။ ဓမ္မနပဝတ္ထေတိတိ ဓမ္မစက္ကံ။ ။ ဤသို့အစရှိသောစကား
 တော်တို့ကို။ ဒေသနာဓမ္မစက္ကမေဝ၊ ဒေသနာဓမ္မစက်ကိုသာလျှင်။ သန္တာ
 ယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်
 ၏။ ဤသို့ဖွင့်ဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏စကားတော်ကိုထောက်၍လည်း
 ဒေသနာ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အာဏာစက်သည်သာလျှင်။ ဓမ္မစက္က
 မည်ကြောင်းကိုထင်ရှားသိကြလေကုန်။ ။

ဤနည်းကိုအစွဲပြု၍၊ ဂှေဦးကစ၍ဖြေဆိုအပ်ပြီးသော။ ဒေသနာဉာဏ်
 တော်သည်သာလျှင်။ ဓမ္မစက္ကမည်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ စင်စစ်၊ သိ
 အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ။ ဤအဋ္ဌကထာဖြင့်သာသိအပ်သည်မဟုတ်
 သေး။ မဟာဝဂ္ဂသံ ယုတ်အဋ္ဌတ္တာ၊ ဓမ္မစက္က ပဝတ္ထနဝဂ်။ ၎င်းယုတ်အဖွင့်
 ကျမ်းနံပါတ် { ၃၁၇ } မျက်နှာ၌။ ။ ဣသိ ပတနော၊ နိသိန္နဿ၊ ဣဒဿကာ
 ရာယ။ သစ္စဒေသနာယ ပဝတ္တံ။ ဒေသနာဉာဏ်မိ ဓမ္မစက္ကံနာမဟူ၍ ဖွင့်ဆို
 အပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းသိကြလေဦး။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာ
 ပြန်ကား။ ။ ဣသိပတနော၊ သိလအစရှိသော ဂုဏ်တော်တို့ကိုရှာဖွေလေ့ရှိ
 ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရား။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်တို့၏။ ကျရောက်ရာ
 အရပ်ဖြစ်သော ဣသိပတနံ။ နိသိန္နဿ၊ နေတော်မူသောဂေါတမဘုရား
 ရှင်၏။ ဣဒဿကာရာယ၊ တဆွဲနှစ်ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော။ သစ္စဒေ
 သနာယ၊ သစ္စဒေသနာတော်ကို။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒေသနာဉာ
 ဏ်မိ။ ဒေသနာဉာဏ်တော်သည်လည်း။ ဓမ္မစက္ကံနာမ၊ ဓမ္မစက္ကမည်၏။ ။

(ဝိသဒ္ဓါဖြင့်။) (ပဋိဝေဓ ဓမ္မစက္ကံကိုဆည်း၏။) ။ ဤသို့ဖွင့်ဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာရှင်၏စကားတော်ကိုထောက်၍လည်း။ ဘုရားရှင်၏ဒေသနာ ဉာဏ်တော်သည်။ ဓမ္မစက္ကမည်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေကုန်။

{မေး} ထိုဓမ္မစက္က ဒေသနာတော်ကို။ အဘယ်မြို့ အဘယ်တော။ အဘယ်ဒေသအရပ်၌ဟောတော်မူအပ်လေသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဗာရာဏသီပြည်။ မိဂဒါရန်တော ဣသိပတန အရပ်၌ ဟော တော်မူအပ်လေသည်။ ။

{မေး} ထိုသို့ ဟောတော် မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဘယ် ပါဠိ ကို ထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ။ ဣသိပတန မိဂဒါယေ ဟူ၍လာရှိသော ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်၏။ ။

{မေး} အဘယ်ကြောင့် ဗာရာဏသီဟုခေါ်ဆိုအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} ဗာရာဏသာမည်သော မြစ်သည်ရှိ၏။ ထိုမြစ်၏အနီး၌၎င်း မြို့သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဗာရာဏသာမြစ်၏အနီး၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၎င်းမြို့ကို။ ဗာရာဏသီဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဗာရာဏသီယန္တိ ဗာရာဏသာနာမနိ။ ဗာရာဏသာယအ ဝိဒူရေ။ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီ ဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ် အဋ္ဌတ္ထာ ဆယ်ကြောင်း ပေ ဖိချင်ပြင်ဘက်။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ကထာအဖွင့်၌။ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက် ၍သိကြလေ။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဗာရာဏသီယန္တိ။ ဗာရာဏသီယံ ဟူသည်ကား။ ဗာရာဏသာနာမ။ ဗာရာဏသာမည်သော။ နိ။ မြစ်သည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ ဗာရာဏသာယ။ ဗာရာဏသာ မြစ်၏။ အဝိဒူ ရေ။ အနီး၌။ ဘဂဝါ။ ဖြစ်သောမြို့တည်း။ ဗာရာဏသီ။ ဗာရာဏသာ မြစ်၏ အနီး၌ဖြစ်သောမြို့။ ဤသို့ဖွင့်ပြအပ်သော အဋ္ဌကထာစကားကိုထောက်၍ ဗာရာဏသီမည်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။

{မေး} အဘယ်ကြောင့် ၎င်းတောကို။ မိဂဒါရန်တောဟု ခေါ်ဆို အပ်လေသနည်း။ ။

{ဖြေ} သမင်စသောသားအပေါင်းတို့အား။ ဘေးမဲ့ပေးရာတောဖြစ် သောကြောင့်။ မိဂဒါရန်တောဟုခေါ်ဆိုအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} မိဂါနံ အဘယဒါန ဒိန္နဋ္ဌာနတ္တာ။ မိဂဒါယသင်္ခါတေ။ အာရာ မေဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာဆယ်ကြောင်းပေ။ ဖိချင်ကြောဘက်၌

မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍သိအပ်၏။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ မိဂါနံ၊ သ
မင်စသော သားတို့အား။ အဘယဒါန၊ ဘေးမဲ့ ပေးခြင်းကို။ ဒိန္နုဋ္ဌာနတ္ထာ၊
ပေးရာဋ္ဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိဂဒါယသင်္ခါတေ၊ မိဂဒါရန်တောဟုခေါ်
ဆိုအပ်သော။ အာရာမေ၊ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော အာရာမ၌။ (ဤကားမြန်
မာပြန်တည်း။) ။

{မေး} အဘယ်ကြောင့်၊ ၎င်းမိဂဒါရန်တောကို။ ဣသိပတနဟုခေါ်အပ်
သနည်း။ ။

{ဖြေ} ၎င်းတောအရပ်၌ရှေးရှေးဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ သဗ္ဗညုဣသိဖြစ်ဆဲဖြစ်
သော။ သဗ္ဗညုဣသိတို့သည်။ ဓမ္မစက္ကတရားတော်ကို ဟောပြော
ခြင်းအလို့ငှာ။ ကျရောက်နေထိုင်ရာဖြစ်သောကြောင့်လည်း။ ဣသိ
ပတနဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍သိအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} တတ္ထဟိ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာ။ သဗ္ဗညုဣသယော ပတန္တိ။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တ
နတ္ထိနိသိန္ဒန္တိတိ အတ္ထော။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ဟိ။ ထိုစကားမှန်၏။ တတ္ထ
ထိုသမင်သားစသည်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာတောဋ္ဌာန၌၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်
ပြီးဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗညုဣသယော အလုံးစုံသောသင်္ခါတ အသင်္ခ
တ ပညတ်တရားဟူသမျှကို။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် အကြွင်းမရှိ။ သိ
ကုန်ပြီးသောဣသိတို့သည်။ ပတန္တိ၊ ကျရောက်ကုန်၏။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနတ္ထိ၊
ဓမ္မစက္ကတရားတော်ကို ဖြစ်စေခြင်းအလို့ငှာ။ နိသိန္ဒန္တိ၊ နေထိုင်တော်မူ
ကြကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။ ဤသို့ပြု
ဆိုအပ်သော ပဋိသန္တိဒါဓင်အဋ္ဌတ္တာဆယ်ကြောင်းပေ၊ ဖိချပ်ကြောဘက်
၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်း။ ဣသိပတနမည်ကြောင်းကိုသိအပ်
၏။ ။ (ဝိဂြိုဟ်လုပ်လိုသော်။) ။ သဗ္ဗညုဣသယော ပတန္တိ။ ဧတ္ထာတိ။
ဣသိပတနံဟု အဓိကရဏ သာနေဝိဂြိုဟ်။ ဣသိသဒ္ဓ။ ပဒပတဓာတု ယုပစ္စ
ယော။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ဧတ္ထ၊ ဤမိဂဒါရန်တော၌။ သဗ္ဗညုဣသယော၊
အလုံးစုံ ကုန်သော သင်္ခါတ အသင်္ခါတ ပညတ် တရားတို့ကို အကြွင်းမရှိ။
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ထိုးထွင်းသိတော်မူပြီးသော။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓရသေ့
တို့သည်။ ပတန္တိ၊ ကျရောက်နေထိုင်တော်မူကုန်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့
သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓရသေ့တို့၏ ကျရောက်နေထိုင်ရာဖြစ်သောကြောင့်။ တံ။ ထိုမိဂ
ဒါရန်တောသည်။ ဣသိပတနံ၊ ဣသိပတနမည်၏။ ဤကား။ ဝိဂြိုဟ်တည်း။
တနည်း။ {ဖြေ} ပစ္စေတဗုဒ္ဓဣသိတို့ သက်ဆင်း ကျရောက်ရာဖြစ်

သောကြောင့်လည်း။ ထိုမိဂဒါဝန်တောကို ဣသိပတနဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။
{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} အာကာသေနအာဂဗ္ဗိယံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဣဿယောပေတ္တံ။ သမော
သရဏာဝသေန ပတန္တိဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂ အဗ္ဗတ္တာဆယ်ကြောင်းပေ၊
ဒိချပ်ကြောဘက်၌မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်၏။ ။ မြန်မာပြန်
ကား။ ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဣဿယောပိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဣသိတို့သည်လည်း။ ဝါ။
ပစ္စေက ဗုဒ္ဓ ရသေ့တို့သည်လည်း။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ အာ
ဂဗ္ဗိယံ၊ လာတော်မူကုန်၍။ ဧတ္ထံ။ ဤမိဂဒါဝန်တော၌။ ဩသရဏဝသေန၊
သက်ဆင်း တော်မူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတန္တိ ကျရောက်နေထိုင်
တော်မူကုန်၏။ ။ ဤကား မြန်မာပြန်တည်း။ ။ (ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။)
ပစ္စေကဗုဒ္ဓဣဿယောပတန္တိ ဧတ္ထာတိ ဣသိပတနံဟူ၍၊ အဓိကရဏသာ
နေဝိဂြိုဟ်ပြုအပ်၏။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ဧတ္ထံ၊ ဤမိဂဒါဝန်တော၌၊ ပစ္စေ
ကဗုဒ္ဓ ဣဿယော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဣသိတို့သည်။ ဝါ။ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓရသေ့တို့
သည်။ ပတန္တိ၊ ကျရောက်နေထိုင်ကြကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓ ရသေ့တို့ ကျ ရောက် နေထိုင်ရာ ဖြစ် သောကြောင့်။ တံ။ ထို မိဂဒါဝန်
တောသည်။ ဣသိပတနံ၊ ဣသိတပနမည်၏။ ။ ဤကား ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်မှု
တည်း။ ။

{မေး} အဘယ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့ကို၊ ဣသိဟုခေါ်ဆို
အပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} သီလသမာဓိ ပညာဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန ဂုဏ်ကျေးဇူး
တရားတို့ကိုရှာဖွေကုန်သောကြောင့်။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓတရား
တို့ကို။ ဣသိဟုခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} သီလက္ခန္ဓာဒိနံ ဧတ္ထကောဟိဗုဒ္ဓာဒိဟိဣသိဟိဟူ၍။ ဓမ္မပဒအဗ္ဗတ္တာ
မဂ္ဂဝဂ် သူကာရပေတဝတ္ထု၌။ ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍ သိအပ်၏။ ။
မြန်မာပြန်ကား။ ။ သီလက္ခန္ဓာဒိနံ၊ သီလက္ခန္ဓာသည်တို့ကို။ ဧတ္ထကောဟိ၊
ရှာဖွေကုန်သော။ ဗုဒ္ဓာဒိဟိ၊ ဗုဒ္ဓ အစရှိကုန်သော။ ဣသိဟိ၊ ဣသိတို့သည်။
ဝါ။ ရသေ့တို့သည်။ ဤကား မြန်မာပြန်တည်း။ ။ (ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။)
သီလက္ခန္ဓာဒိကော၊ ဇေန္တိ ဂဝေသန္တိ တိ ဣဿယောဟူ၍။ ကတ္ထုသာနေ
ကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ ။ ဣသဓာတ်ဂဝေသနအနက်ဟော။ ဣပစ္စည်း။ ။
မြန်မာပြန်ကား။ ။ ယေဗုဒ္ဓာ၊ အကြင်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်။
သီလက္ခန္ဓာဒိကော၊ သီလအစရှိကုန်သော ဂုဏ်ထူးတရားတို့ကို။ ဇေန္တိ၊

ဂဝေသန္တိ၊ ရှာမိုးတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သီလအစရှိကုန်သော
ဂုဏ်ထူးတရားတို့ကိုရှာမိုးတတ်ကုန်သော သတ္တိကြောင့်။ တေဗုဒ္ဓာ၊ ထို
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားတို့သည်။ ဣသယော၊ ဣသိမည်ကုန်၏။ ဤ
ကား ဝိဂြိုဟ်မြန်မာပြန်တည်း။ ။ဤသို့ဝိဂြိုဟ် ဝစနတ္ထတို့ကိုထောက်၍
လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဟူသမျှတို့ကို။ ဣသိဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သည်
၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။

{မေး} ဤဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဗာရာဏသီပြည်။ မိဂဒါရန်တော
ဣသိပတနဒ္ဓိ။ အဘယ်သူတို့အား ဟောပြောအပ်လေသနည်း။

{ဖြေ} ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်း၊ ရသေ့တို့အားဟောတော်မူအပ်လေသည်။

{မေး} ပဉ္စဝဂ္ဂိရသေ့ ရဟန်းတို့ဟူသည်။ အဘယ်သူတို့နည်း။ ။

{ဖြေ} ကောဏ္ဍည၊ ဘဒ္ဒိယ၊ ဝပ္ပ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိတို့ပေတည်း။

{မေး} ၎င်းကောဏ္ဍည၊ ဘဒ္ဒိယ၊ ဝပ္ပ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိတို့ကို။ အ
ဘယ်ကြောင့်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသနည်း။ ။

{ဖြေ} ၎င်းကောဏ္ဍည၊ ဘဒ္ဒိယ၊ ဝပ္ပ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိ ရသေ့တို့
သည်။ ငါးယောက်စုပေါင်း၍နေသောကြောင့်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိဟုခေါ်ဆို
အပ်လေသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} ကောဏ္ဍညော၊ ဘဒ္ဒိယော၊ ဝပ္ပေါ၊ မဟာနာမောစ အဿဇိ။
ဇေတ ပဉ္စမဟာထေရာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိတိ ဝုစ္စရေဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂ အဋ္ဌတ္တာ
ဆယ်ကြောင်းပေကြောဘက်၌၊ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်၏။ ။
မြန်မာပြန်ကား။ ။ကောဏ္ဍညောစ၊ ကောဏ္ဍည မထေရ်လည်းကောင်း။
ဘဒ္ဒိယောစ ဘဒ္ဒိယမထေရ်လည်းကောင်း။ ဝပ္ပေါစ ဝပ္ပမထေရ်လည်း
ကောင်း။ မဟာနာမောစ၊ မဟာနာမ မထေရ်လည်းကောင်း။ အဿဇိစ၊
အဿဇိမထေရ်လည်းကောင်း။ ဇေတ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ပဉ္စ၊ ငါး
ပါးကုန်သော။ မဟာထေရာ၊ မဟာထေရ်တို့ကို။ ပဉ္စဝဂ္ဂိတိ ပဉ္စဝဂ္ဂိဟူ
၍။ ဝုစ္စရေ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ။(ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်
သော်။) ။ပဉ္စန္ဒိဝဂ္ဂေါ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ ဇေတသံအတ္ထိတိ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိဟူ
၍ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်ရာ၏။ ။မြန်မာပြန်ကား။ ။ပဉ္စန္ဒိ။ ငါးယောက်ကုန်သော
ရသေ့ ရဟန်းတို့၏။ ဝဂ္ဂေါ။ အစုအပေါင်းတည်း။ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ။ ငါးယောက်
ကုန်သော ရသေ့ရဟန်းတို့၏။ အစု အပေါင်းတည်း။ ဇေတသံ၊ ထိုရသေ့
ရဟန်း တို့အား။ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ။ ငါးယောက်တို့၏ အစုအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ။
ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ငါးယောက်တို့၏ အစု အပေါင်းရှိသည်၏အဖြစ်

ကြောင့်။ တေ။ ထိုရသေ့ရဟန်းတို့သည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိမည်ကုန်၏။ ။

{မေး} ဘုရားရှင်သည်။ ဓမ္မစက္ကတရားတော်ကို။ ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့အား ဘယ်
ကာလ။ ဘယ်အချိန်၌ဟောတော်မူအပ်လေသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဝါဆိုလပြည့်နေ့ နေလည်းဝင်' လလည်းထွက်။ ထိုကာလထိုအ
ချိန်၌ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} ပစ္ဆိမဒိသာယ။ သူရိယော အတ္တင်္ဂမေတိ။ ပုရတ္တိမဒိသာယဥတ္တ
ရသာဠနက္ခတ္တေနယုတ္တော။ ပုဏ္ဏဝန္ဒော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ တသ္မိံသမယေ ဘဂဝါ
ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တံအာရဘန္တောန္တေမေတိက္ခဝေအန္တာတိအာဒိမာဟ
ဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂ အဋ္ဌက္ကာဆယ်ကြောင်းပေ။ ဖိချပ်ဝမ်းဘက်၌လာရှိ
သောပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်လေသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ပစ္ဆိမဒိသာယ။
အနောက်ရပ်၌။ သူရိယော။ နေသည်။ အတ္တင်္ဂမေတိ။ ဝင်၏။ ပုရတ္တိမဒိသာ
ယ။ အရှေ့အရပ်၌။ ဥတ္တရသာဠနက္ခတ္တေန။ ဥတ္တရသာဠနက္ခတ်နှင့်။ ယုတ္တော
ဟု၍သော။ ပုဏ္ဏဝန္ဒော။ ပြည့်သော (လ)သည်။ ဝါ။ လပြည့်ဝန်းသည်။
ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ တက်၏။ တသ္မိံသမယေ။ ထိုအခါ ကာလ၌။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ဓမ္မစက္က ပဝတ္တနသုတ္တံ။ ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန သုတ်ကို။ အာရ
ဘန္တော။ အားထုတ်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ။ အားထုတ်၍ ဟောတော်
မူလိုသောကြောင့်။ ဧဒေမေတိက္ခဝေ။ အန္တာတိအာဒိ'။ ဧဒေမေတိက္ခဝေအန္တာ
ဤသို့အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ။ ဟောဆိုတော်မူပြီး။ ။

{မေး} ထိုကာလ၌။ အဘယ်မျှ လောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည်။ စည်း
ဝေးရောက်လာကုန်သနည်း။ ။

{ဖြေ} ထိုဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ကို ဟောတော်မူရာ၌။ တဆဲ့ ရှစ်ကုဋေ
သော။ ဗြဟ္မာတို့သည် စည်းဝေးရောက်လာကုန်သည်။ ။

{မေး} ရောက် လာသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍သိ
အပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} တသ္မိံယေဝသမယေ။ အဋ္ဌာရသကောဋိသံခါ ဗြဟ္မာနော။ သ
မာဂန္တိံသု ဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌကထာဆယ်ကြောင်းပေ။ ဖိချပ်အ
တွင်းဘက်၌ လာရှိသော။ ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်သည်။ ။ မြန်မာပြန်
ကား။ ။ တသ္မိံယေဝသမယေ။ ထိုဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ကိုဟောရာကာ
လ၌။ အဋ္ဌာရသကောဋိသံခါ။ တဆဲ့ရှစ် ကုဋေအရေအတွက်ရှိကုန်သော။
ဗြဟ္မာနော။ ဗြဟ္မာတို့သည်။ သမာဂန္တိံသု။ ကောင်းစွာစည်းဝေးရောက်
လာကြကုန်၏။ ။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ။

{မေး} ထိုဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌။ မရှိဝဲအပ်သော နုသေဝိ တဗ္ဗဓမ္မ။ မှီဝဲအပ်သော သေဝိတဗ္ဗဓမ္မ။ တရား(၂)ပါးတို့တွင်၊ အဘယ်တရားကိုရှေးဦးစွာဟောအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} မရှိဝဲအပ်သော တရားကို၊ ရှေးဦးစွာဟောအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} နွေမေတ္တိက္ခဝေအန္တာပဗ္ဗဇ္ဇိတေန နုသေဝိတဗ္ဗာဟူ၍ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော ပါဌ်တို့တွင်။ နုသေဝိ တဗ္ဗာဟူသော ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} ထိုမရှိဝဲအပ်သောတရားသည်။ ဘယ်မျှအရေအတွက်ရှိပါသနည်း။

{ဖြေ} နှစ်ပါးအရေအတွက်ရှိပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} နွေမေတ္တိက္ခဝေအန္တာဟူ၍၊ ဘုရားရှင်ဟောအပ်သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} နွေမေတ္တိက္ခဝေ အန္တာ၌။ အန္တ သဒ္ဓါသည်၊ အဘယ် အနက်ကိုဟောအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} အဘို့ဟူသောအနက်ကိုဟောအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} နွေမေတ္တိက္ခဝေ အန္တာတိ၊ နွေဣမေတ္တိက္ခဝေကောဠာသာ။ နွေဘာဂါတိ အတ္ထေ။ ဘာဂဝ စနောဟေတ္ထ အန္တ သဒ္ဓေါ ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော တေရသကဏ်ဍိကာ မဟာခန္ဓကအဖွင့်၌လာရှိသော ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်၏။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ နွေမေတ္တိက္ခဝေ အန္တာတိ၊ နွေမေတ္တိက္ခဝေအန္တာ ဟူသည်ကား။ တိက္ခဝေ၊ တို့၊ ကောဠာသာ အဘို့တို့သည်။ ဣမေဒွေ၊ ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ဟိ။ ထိုစကားမှန်၏။ ဣတ္ထေ၊ ဤနွေမေတ္တိက္ခဝေအန္တာ ဟူသောပုဒ်၌။ သမာဘိနိ ဝိဇ္ဇော၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင် သော။ အန္တ သဒ္ဓေါ၊ အန္တ သဒ္ဓါသည်။ ဘာဂဝ စနော၊ အဘို့ဟူသော အနက်ကို။ ဟော၏။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ။

{မေး} ထို(၂)ပါးသော အဘို့ရှိသော အကျင့်ကို၊ အဘယ်သူ တို့သည် မရှိဝဲအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ပဗ္ဗဇ္ဇိတဖြစ်သော သူတို့သည် မရှိဝဲအပ်ပါ။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ပဗ္ဗဇ္ဇိတေန နုသေဝိတဗ္ဗာ ဟူ၍ ဘုရားဟောတော် မူအပ်သော။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဠိကို ထောက်၍ပင်သိအပ်ပါသည်။ ။

(မေး) ပဗ္ဗဇ္ဇိတဖြစ်သောသူဆိုအပ်သည့်မှာအဘယ်သူကိုဆိုအပ်သနည်း။

(ဖြေ) လယ်လုပ် ကုန်သည် ရောင်းဝယ် ခြင်းစသော။ လူတို့၏အစီးအစွားမှုကိုမပြုမူ၍။ ဆံမုတ်ဆိပ်ကိုပယ်လျက်။ ဖန်ရည်စွမ်းသောအဝတ်ကိုဝတ်ပြီးလျှင်။ မိမိ၏စိတ်အစဉ်၌ဖြစ်လတံ့သော။ ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့ကို ပယ်ဖျောက်တတ်။ စွန့်ပယ်တတ်သော သူဟူသမျှကို။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတဟုခေါ်ဆိုအပ်ပါသည်။ ။

(မေး) အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

(ဖြေ) ပဗ္ဗာဇယမတ္တနောမလံ၊ တသ္မာပဗ္ဗဇ္ဇိတောတိဂုစ္စတိဟူ၍။ ဓမ္မပဒပါဠိတော် ဗြဟ္မဏဝဂ်ခြောက်ခုမြောက် ဝတ္ထု၌။ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်၏။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မလံ၊ ရာဂစသောအညစ်အကြေးကို။ ပဗ္ဗာဇယံ၊ ပဗ္ဗာဇယန္တော။ ပယ်ဖျော့တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဗ္ဗာဇယံ၊ ပဗ္ဗာဇယန္တောပရိနောဒန္တောဟုအဋ္ဌတ္တာဖွင့်ချက်နှင့်အညီတည်း။) ဝါ။ ပြစ်ပယ်တတ်၏။ တသ္မာထိုသို့ပယ်ဖျောက်တတ်။ ပြစ်ပယ်တတ်သောသဘောကြောင့်။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတောတိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတဟူ၍။ ဂုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ။

(မေး) နွေမေတ္တိက္ခဝေအန္တောပဗ္ဗဇ္ဇိတေနနသေဝိတဗ္ဗာဟူ၍ဟောတော်မူရာ၌။ အဘယ်ကြောင့် ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့ကို။ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇိတဖြစ်ပါလျက်။ ဘိက္ခဝေဟူ၍။ ဘိက္ခုအမည်ဖြင့် ဘုရားခေါ်ဝေါ်အပ်လေသနည်း။ ။

(ဖြေ) ၎င်းပဉ္စဝဂ္ဂိ ရသေ့တို့သည်။ အိမ်စဉ်ရှောက်၍ ဆွမ်းစသည် တို့ကိုရှာဖွ်း တောင်းခံတတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုရသေ့ တို့ကို တောင်းခံတတ်သောဂုဏ်သတ္တိကိုခွဲ၍။ ဘိက္ခုဟုခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သည်။ ။

(မေး) အဘယ်ပါဠိကို ထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

(ဖြေ) ဘိက္ခတိတိဘိက္ခုဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော။ ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်။ ဘိက္ခတိတိယာစတိ ယောဟိကောမိ။ ဘိက္ခံသေတိ ဂဝေသတိ။ သောတံလဘတုဝါ။ မာဝါအထခေါ။ ဘိက္ခတိတိဘိက္ခုဟူ၍ ဖွင့်ပြအပ်သော။ ဈာနဝိဘင်းအဖွင့်အဋ္ဌတ္တာပါဠိကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဘိက္ခတိ။ တောင်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ။ ထိုသို့တောင်းတတ်သောသတ္တိကြောင့်။ ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုမည်၏။ ။ ဤကားပါဠိတော်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဘိက္ခတိတိ။ ဘိက္ခတိဟူသည်ကား။ ယာစတိ။ တောင်းတတ်၏။ ဟိ။ ထိုစကားသည် မှန်၏။ ယောကောမိ။ တစုံတယောက်အမှတ်မရှိသောသူသည်။ ဘိက္ခံ။ ဆွမ်းကို

သေတိ ဂဝေသတိ။ ရှာဒိးတတ်၏။ သော။ ထိုရှာဒိးတတ်သော သူသည်။
တံ။ ထိုဆွမ်းကို။ လဘတုဝါ ရသည်လည်းဖြစ်စေ။ မာဝါ။ မရသည်လည်း
ဖြစ်စေ။ အထခေါ။ စင်စစ်မူကား။ ဘိက္ခုတိ။ တောင်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ
ထိုသို့တောင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုမည်၏။ ။ ဤ
ကား အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။

တနည်း (ဖြေ) ဆွမ်းခံခြင်းသို့ကပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
ဘိက္ခုမည်သည်ဟုသိအပ်၏။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတောတိ ဘိက္ခု ဟူ၍။ ဈာနဝိဘင်းပါဠိ
တော်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ယောအ
ကြင်ရသေ့ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခာစရိယံ။ ဆွမ်းခံအကျင့်သို့။ အဇ္ဈုပဂတော
ကပ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ။ ထိုသို့ဆွမ်းခံခြင်းအကျင့်သို့ကပ်တတ်သော
သတ္တိကြောင့်။ သော။ ထိုရသေ့ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုမည်၏။ ဤကား
မြန်မာပြန်တည်း။ ။

တနည်း။ (ဖြေ) အဆင်းစသည် ပျက်ပြီးသော။ ဖန်ရည်စွမ်းသောအ
ဝတ်ကို ဝတ်ရုံဆောင်တတ်သောကြောင့်လည်း။ ဘိက္ခု မည်သည်၏အ
ဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍သိအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} ဘိန္ဒုပဋုဓရောတိ ဘိက္ခုဟူ၍။ ဟောတော်မူအပ်သောပါဠိတော်
ကိုထောက်၍လည်း သိအပ်လေသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်
ကား။ ။ ယော။ အကြင် ရသေ့ရဟန်းသည်။ ဘိန္ဒုပဋုဓရော။ မူလအဆင်းစ
သည်ပျက်ပြီးသော ဖန်ရည်စွမ်းသောအဝတ်ကို။ ဓရော။ ဆောင်တတ်၏။
ဣတိတသ္မာ။ ထိုသို့ပျက်ပြီးသောဖန်ရည်စွမ်းသောအဝတ်ကိုဆောင်တတ်
သောသတ္တိကြောင့်။ သော။ ထိုရသေ့ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုမည်၏။
ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသောစကားရပ်တို့ကိုထောက်၍။ ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့ဘိက္ခုမည်
သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းသိကြလေ။ ။ ထိုသို့သိအပ်သောကြောင့်။ ဘုရား
ရှင်သည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရသေ့တို့ကို ဘိက္ခုဝေဟူ၍။ ဘိက္ခု အမည်ဖြင့် ခေါ်ဆို
အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} ပဗ္ဗဒ္ဓိတဖြစ်သောသူတို့သည်မဒိဝံအပ်သောတရားနှစ်ပါးသည်
အဘယ်တရားနည်း။ ။

{ဖြေ} ကာမေသုကာမ သုခဋ္ဌိကာနုယောဂတရားတပါး။ အတ္တကိလ
မထာနုယောဂတရားတပါး။ ဤသို့လျှင်(၂)ပါးဖြစ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} ယောစာယံကာမေသုကာမသုခန္ဓိကာနုယောဂေါ။ ယောစာယံ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ ဟူ၍ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌လာရှိသော ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ကာမေသုကာမ သုခန္ဓိကာနုယောဂေါ ဟူ၍လာရှိသောပါဌ်တို့တွင်၊ ကာမေသုဟူသောပါဌ်အရ၊ အဘယ်တရားကိုသိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ကာမတဏှာသည် အလိုရှိအပ်၊ တောင်းတအပ်သော၊ ရူပါရုံသဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံစသော ကာမဝတ္ထု၊ ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်စသော၊ ကာမဝတ္ထုတို့ကိုရအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဝတ္ထုကာမေသုဟူ၍၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌတ္တာဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်အဖွင့်၌၊ လာရှိသည်ကိုထောက်၍သည်းကောင်း၊ ထိုနည်းအတူပုဗ္ဗိသဒ္ဓိဒါမင်္ဂအဋ္ဌတ္တာဆယ်ကြောင်းပေ။ ဖိချပ်အတွင်းဘက်၌လာရှိသည်ကိုလည်းကောင်း ထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} ထိုကာမေသုဟူသောပုဒ်ကို (ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်) အဘယ်လိုပြုအပ်ပါမည်နည်း။ ။

(ဖြေ) ကာမိယန္တိ တိကာမာဟူ၍ကမ္မသာနေကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်ရာ၏။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်၊ ရူပါရုံစသောတရားတို့ကို၊ တဏှာယ၊ တဏှာသည်။ ကာမိယန္တိ၊ အလိုရှိ အပ်ကုန်၏။ ဣတိ တဿှာ၊ ထိုသို့ တဏှာသည်။ အလိုရှိအပ် ကုန်သောကြောင့်။ တေဓမ္မာ ထိုရူပါရုံစသော တရားတို့သည်။ ကာမာ၊ ကာမမည်ကုန်၏။ ။ (ကမုဓာတ်၊ ဇာပစ္စည်း။) ကထုတ္တကြိယာ၏အရကား။ လိုချင်တောင်းတ တတ်သော တဏှာသည် မုချရ၏။ ကမ္မတ္တ ကြိယာ၏ အရကား။ ထိုအကျိုး ဖြစ်သော တဏှာ၏ အကြောင်းအာရုံဖြစ်သော၊ ရူပါရုံစသော ဝတ္ထုသည်။ ဖလူပစာရအားဖြင့်ရ၏။ (ဇာပစ္စည်း၏အရကား။) ထိုမုချဥပစာဖြင့် မှတ်အပ်သော ဝတ္ထုကာမ ကိုသာရ၏။ ။

(မေး) ဝတ္ထုကာမဆိုအပ်သည်မှာ၊ အဘယ်တရားကိုဆိုအပ်သနည်း။

(ဖြေ) ရူပါရုံစသော အလုံးစုံသော။ တဏှာအလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထုဟူသမျှကိုဆိုအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကတမေဝတ္ထုကာမာ။ မနာပိကာရူပါ၊ မနာပိကာသဒ္ဓါ။ မနာပိကာဂန္ဓာ၊ မနာပိကာရသာ၊ မနာပိကာ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အတ္တရဏာ၊ ပါဝရဏာ

ဒါသီ၊ ဒါသာ အဇေဇ္ဇကာ။ ကုက္ကု၊ ငှါ၊ သူကရာ၊ ဟတ္ထိ၊ ဂဝဿ။ ဝဠုဝါ၊ ခေတ္တံ
ဝတ္ထု၊ ဟိရညံ။ သုဝဏ္ဏံ၊ ဂါမ။ နိဂမ၊ ရာဇဋ္ဌာနိယော၊ ရဋ္ဌဉ္စ၊ ဇနပဒေါစ။ ကော
သောစ၊ ကောဋ္ဌာဂ၊ ရဉ္စ၊ ယံကိပ္ပိရဇနိယံ။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကာမာ။ အပိစ။ အ
တိတာကာမာ၊ အနာဂတာကာမာ။ ပစ္စုပ္ပန္နာကာမာ၊ အတ္တတ္တာ ကာမာ။
ဗဟိဒ္ဓါကာမာ၊ အတ္တတ္တ ဗဟိဒ္ဓါကာမာ။ ဟိနာကာမာ၊ မဇ္ဈိမာကာမာ။ ပ
ဏိတာကာမာ၊ အပါယိကာကာမာ။ မန္တုသကာကာမာ၊ ဒိဗ္ဗာကာမာ။ ပစ္စု
ပဋိတာကာမာ၊ နိဗ္ဗိတာကာမာ။ ပရနိဗ္ဗိတာကာမာ၊ ပရိဂ္ဂဟိတာကာမာ၊
အပရိဂ္ဂဟိတာကာမာ။ မမာယိတာကာမာ၊ အမမာယိတာကာမာ။ သဗ္ဗေ
ပိ ကာမာဝစရာဓမ္မာ။ သဗ္ဗေပိ ရူပါဝစရာဓမ္မာ။ သဗ္ဗေပိ အရူပါဝစရာဓမ္မာ
တဏှာဝတ္ထုကာ၊ တဏှာရမ္မဏာ ကမနိယဋ္ဌေန၊ ရဇနိယဋ္ဌေန၊ မဒနိယ
ဋ္ဌေန၊ ကာမာ။ ဣမေဝုတ္တန္တိ၊ ဝတ္ထုကာမာဟူ၍။ မဟာနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၌
လာရှိသောပါဌတို့ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်ထိကြောင်းမြန်
မမြန်ကား။ ။ ဝတ္ထုကာမာ၊ ဝတ္ထုကာမတို့သည်၊ ကတမေ၊ အဘယ်သည့်တို့
နည်း။ မနာပိကာ၊ စိတ်နှလုံးကိုဖြစ်ပွားစေတတ်ကုန်သော။ ရူပါစ၊ အဆင်း
သဘောရူပါရုံ တို့သည်လည်းကောင်း။ မနာပိကာ၊ စိတ်နှလုံးကို ဖြစ်ပွား
စေတတ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါစ၊ အသံသဘောသဒ္ဓါရုံတို့သည်လည်းကောင်း။
မနာပိကာ၊ စိတ်နှလုံးကိုဖြစ်ပွားစေတတ်ကုန်သော။ ဂန္ဓာစ၊ အနံ့သဘော
ဂန္ဓာရုံတို့သည်လည်းကောင်း။ မနာပိကာ၊ စိတ်နှလုံးကို ဖြစ်ပွားစေတတ်
ကုန်သော။ ခုသာစ၊ အရသာသဘောရသာရုံတို့သည်လည်းကောင်း။ မနာ
ပိကာ။ စိတ်နှလုံးကိုဖြစ်ပွားစေတတ်ကုန်သော။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာစ။ တွေ့ထိအပ်
သောသဘော ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထရဏာစ။ နေရာအ
ခင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ပါဝရဏာစ။ ကိုယ်ကိုဖုံးထွမ်းအပ်သော အရုံ
တို့သည်လည်းကောင်း။ ဒါသီစ။ ကျွန်မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း။ ဒါ
သာစ။ ကျွန်ယောက်ျားတို့သည်လည်းကောင်း။ အဇေဇ္ဇကာစ။ ဆိတ်သိုး
တို့သည်လည်းကောင်း။ ကုက္ကု၊ ငှါ၊ သူကရာစ။ ကြက် ဝက် တို့သည်လည်း
ကောင်း။ ဟတ္ထိ၊ ဂဝဿ၊ ဝဠုဝါစ။ ဆင်း၊ နွား၊ မြင်း၊ မြွေ တို့သည်လည်း
ကောင်း။ ခေတ္တံစ။ လယ်မြေသည်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုစ။ ပဲ စသည်တို့၏
စိုက်ပျိုးရာဋ္ဌာနဟုဆိုအပ်သောယာခင်းသည့်လည်းကောင်း။ ဟိရညံစ။ ငွေ
သည်လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏံ စ။ ရွှေသည်လည်းကောင်း။ ဂါမနိဂမ ရာဇ
ဋ္ဌာနိယောစ။ ရွာ'နိဂုံး'မင်းနေပြည်သည်လည်းကောင်း။ ရဋ္ဌဉ္စ။ တိုင်းနိုင်ငံ
သည်လည်းကောင်း။ ဇနပဒေါစ။ ဇနပုဒ်သည်လည်းကောင်း။ ကောသောစ။

ဆင် မြင်း ရထားစသည်တို့၏နေရာကျသည်လည်းကောင်း။ ကောဋ္ဌာဂါ
 ရဉ္စ။ ဥစ္စာတပါး ပုဆိုးစသည်တို့ထားရာကျသည်လည်းကောင်း။ ယံကိဗ္ဗိ။
 အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံသော။ ရုဇနိယံ။ တပ်မက်မောခြင်းဌာ ထိုက်သော။
 ဝတ္ထုစ။ ဝတ္ထုဟူသမျှသည်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထု ကာမာ၊ ဝတ္ထု ကာမမည်
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အပိစ အပရောနယော၊ နည်းတပါးကို။
 မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။ ။ အတိတာ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ရောက်၍
 ကွယ်လွန် ကုန်ပြီးသော။ ကာမာ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ရူပါရုံစသော ကာမ
 တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်ပေါ်မှုလက္ခဏာသို့မရောက်
 သေးကုန်သော။ ကာမာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ရူပါရုံစသော ကာမတရား
 တို့သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကုန်၍ဖြစ်ပေါ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော
 ကာမာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ရူပါရုံစသော ကာမတရားတို့သည်လည်း
 ကောင်း။ အဇ္ဇတ္တာ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အလိုရှိအပ်ကုန်သော ရူ
 ပါရုံအစရှိကုန်သော ကာမတရားတို့သည် လည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ
 သန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံစသော ကာ
 မတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟိနာ ယုတ်ကုန်သော။ ကာမာ၊ အလိုရှိအပ်
 ကုန်သော။ ရူပါရုံစသော ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမာ၊ အ
 လယ်အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာစ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ရူပါရုံစသော
 ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ပဏီတာ၊ မွန်မြတ်ကုန်သော။ ကာမာ
 စ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ရူပါရုံစသော ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။
 အာပါယိကာ၊ အပါယ်လေးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာစ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်
 သော။ ရူပါရုံစသော ကာမတရားတို့ သည်လည်းကောင်း။ မနုဿကာ၊
 လူတို့၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာစ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံစသော ကာ
 မတရားတို့ သည်လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်တို့၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာစ၊
 အလိုရှိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံစသော ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။
 ပစ္စုပ္ပိတာ၊ မျက်မှောက်ထင်ရှားဖြစ်၍တည်ကုန်သော။ ကာမာစ၊ အလိုရှိ
 အပ်ကုန်သော။ ရူပါရုံစသော ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗိတာ၊
 အလိုရှိအပ်သော အာရုံကိုဖန်ဆင်း၍ မွေ့လျော်တတ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနရ
 တိ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာစ။ အလိုရှိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံအစရှိကုန်သော
 ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ပရနိဗ္ဗိတာ၊ မိမိသန္တာန်ကိုသိ၍သူတပါး
 တို့သည် ဖန်ဆင်းအပ်သော အာရုံ၌။ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် တတ်ကုန်သော။
 ပရနိဗ္ဗိတ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာစ။ အလိုရှိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံစသော
 ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ပရိဂ္ဂဟိတာ။ ငါ၏ဥစ္စာဟုသိမ်းဆည်း

အပ်ကုန်သော။ ကာမာစ။ အလိုရှိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံစသော ကာမတရား
 တို့သည်လည်းကောင်း။ အပရိဂ္ဂဟိတာ။ ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍မသိမ်းသည်။ အပ်
 ကုန်သော။ ကာမာစ။ အလိုရှိအပ်သော ရူပါရုံစသော။ ကာမတရားတို့သည်
 လည်းကောင်း။ မမာယိတာ။ ငါ၏ဥစ္စာဟုမြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ ကာမာစ
 အလိုရှိအပ်သော ရူပါရုံစသော။ ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ အ
 မမာယိတာ။ ငါ၏ဥစ္စာဟုမြတ်နိုးခြင်းမရှိကုန်သော။ ကာမာစ။ အလိုရှိအပ်
 သော ရူပါရုံစသော ကာမတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေပိ။ အလုံး
 စုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာစရာ။ ကာမဘုံ၌ ဖြစ်တတ်ကုန်သော။
 ဓမ္မာစ။ သတ္တဝါအသက်မဟုတ်ကုန်သော။ မိမိလက္ခဏာကိုဆောင်တတ်
 ကုန်သောသဘောတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေပိ။ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါစရာ ရူပဘုံ၌ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ။ သတ္တဝါ
 အသက် မဟုတ်ကုန်သော။ မိမိလက္ခဏာကို ဆောင်တတ်ကုန်သောသ
 ဘောတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေပိ။ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော
 အရူပါစရာ။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ။ သတ္တဝါအသက်မဟုတ်ကုန်
 သော။ မိမိမိမိလက္ခဏာကိုဆောင်တတ်ကုန်သောသဘောတရားတို့သည်
 လည်းကောင်း။ တဏှာဝတ္ထုကာ။ တဏှာ၏အာရုံပြုသောအားဖြင့်တည်
 ရာဖြစ်ကုန်သောတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ တဏှာရမ္မဏာ။ တဏှာ
 ၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ကမနိယဋ္ဌေန။ အလို
 ရှိအပ်သောအနက်ကြောင့်။ ရဇနိယဋ္ဌေန။ တပ်ခြင်းဌာထိုက်သော အနက်
 ကြောင့်။ ဝါ။ တပ်နှစ်သက်အပ်သောအနက်ကြောင့်။ မဒနိယဋ္ဌေန။ တဏှာ
 ဖြင့်ယစ်ခြင်းဌာထိုက်သောအနက်ကြောင့်။ ဝါ။ တဏှာဖြင့်ယစ်အပ်သော
 အနက်ကြောင့်။ ကာမာ ကာမတို့မည်ကုန်၏။ ။ ဣမေ။ ဤဆိုအပ်ပြီးကုန်
 သော ရူပါရုံအစရှိသောတရားတို့ကို။ ဝတ္ထုကာမာတိ။ ဝတ္ထုကာမတို့ဟူ
 ၍။ ဝတ္ထုန္တိ။ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်
 သည်ကိုထောက်၍။ ဝတ္ထုကာမတရားကိုသိကြလေကုန်။ ။

- {မေး} ကာမသုခဟူသောပါဌ်တို့တွင်။ ကာမဟူသောပါဌ်၏အရသည် အဘယ်တရားကိုရအပ်ပါသနည်း။ ။
- {ဖြေ} ပြဆိုအပ်ပြီးသောကာမဝတ္ထုတို့ကိုအလိုရှိတတ်သော။ တဏှာ လောဘာတည်းဟူသော ကိလေသာကာမတရားကိုရအပ်ပါသည်။ ။
- {မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ။
- {ဖြေ} ကိလေသာကာမသုခသဟူ၍။ ဖွင့်ပြအပ်သောမဟာဝဂ္ဂသံယုတ်

အဋ္ဌတ္တာ ဓမ္မစက္က ပဝတ္တနသုတ်အဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သော၊ ကိလေသကာမ ဟူသောပါဠိကိုထောက်၍ လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ပဋိသန္တိဒါမင် အဋ္ဌတ္တာဆယ်ကြောင်းပေဖီချပ်အတွင်းတက်၌။ ကိလေသကာမသုခဿ ဟူ၍ဖွင့်ပြအပ်သောပါဠိတို့တွင်။ ကိလေသကာမဟူသောပါဠိကိုထောက် ၍သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} ကိလေသကာမကိုအကျယ်အားဖြင့်ဘယ်လိုသိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ကတမေ ကိလေသကာမာ၊ ဆန္ဒောကာမော။ ရာဂေါကာမော ဆန္ဒရာဂေါကာမော။ သင်္ကပ္ပေါကာမော။ ရာဂေါကာမောသင်္ကပ္ပရာဂေါ ကာမော။ ယောကာမေသု။ ကာမဆန္ဒော။ ကာမရာဂေါ ကာမနန္ဒီ။ ကာမ တဏှာ။ ကာမသေ့ဟော။ ကာမ ပရိဋ္ဌာဟော။ ကာမမုစ္ဆာ။ ကာမဇ္ဈော သာနံ။ ကာမောယော ကာမယောဂေါ။ ကာမုပါဒါနံ ကာမတ္ထန္တနိဝရဏံ။ အဒ္ဓသံကာမတေမူလံ။ သံကပ္ပါကာမဇာယတိ။ နတံသင်္ကပ္ပယံသာမိ။ ဧဝံ ကာမနဟောသီတိ။ ။ ဣမေဝုစ္စန္တိ ကိလေသကာမာ ဟူ၍လာရှိသော မဟာနိဗ္ဗေသပါဠိတော်ကိုထောက်၍သိအပ်၏။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန် မာပြန်ကား။ ။ ကတမေ၊ အဘယ်မည်သော တရားတို့သည်။ ကိလေသ ကာမာ။ ကိလေသကာမမည်ကုန်သနည်း။ ။ ဝါ။ ဘား။ ကိလေသကာမာ ကိလေသကာမ တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ။ ဆန္ဒော။ အနည်းငယ်အလိုရှိတတ်သော။ ကာမော၊ ကာမသည်လည်းကောင်း။ ရာဂေါ၊ တပ်တတ်သော ကာမော။ ကာမသည်လည်းကောင်း။ ဆန္ဒရာဂေါ။ အာရုံကိုပြင်းစွာ လိုခြင်တပ် တတ်သော။ ကာမော၊ ကာမ သည်လည်း ကောင်း။ သင်္ကပ္ပေါ၊ မက်မောသောအားဖြင့်။ အနည်းငယ် ကြံဆတတ် သော။ ကာမော။ ကာမ မည်သောလောဘသည်လည်းကောင်း။ ရာဂေါ။ ပြင်းစွာတပ်တတ်သော။ ကာမော။ ကာမ မည်သောလောဘသည်လည်း ကောင်း။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ။ မက်မောသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အားကြီးစွာကြံဆ တတ်။ ပြင်းစွာတပ်တတ်သော။ ကာမော။ ကာမမည်သောလောဘသည် လည်းကောင်း။ ကာမေသု။ အလိုရှိအပ်သောရှုပါရုံစသော ကာမဝတ္ထုတို့ ၌။ ယောကာမဆန္ဒော။ အကြင် လိုခြင်တောင်းတတ်သော။ ကာမတ္ထန္တ မည်သောလောဘသည်လည်းကောင်း။ ကာမရောဂေါ။ လိုခြင်တတ် တပ် တတ်သော။ ကာမရာဂမည်သောလောဘသည်လည်းကောင်း။ ကာမနန္ဒီ။ အာရုံကိုအလိုရှိတတ်နှစ်သက်တတ်သော။ ကာမနန္ဒီ မည်သောလောဘ သည်လည်းကောင်း။ ကာမတဏှာ။ အာရုံကို အလိုရှိတတ်မွတ်သိပ်တတ် သော။ ကာမတဏှာမည်သောလောဘသည်လည်းကောင်း။ ကာမသေ့ဟော

အာရုံကိုအလိုရှိတတ်၊ ချစ်ခင်တတ်သော။ ကာမသွေဟမည်သော လော
ဘသည်လည်းကောင်း။ ကာမပရိဋ္ဌာဟော၊ အာရုံကိုလိုခြင်မက်မော၍ပူ
လောင်နေသော။ လောဘတရားသည်လည်းကောင်း။ ကာမမုစ္ဆာ၊ အာရုံ
ကိုလိုခြင်တောင်းတသဖြင့်။ မိန်းမောတွေဝေတတ်သောကာမမုစ္ဆာမည်
သောလောဘသည်လည်းကောင်း။ ကာမဇ္ဈောသာနံ၊ အာရုံကိုလိုခြင်တိုင်း
မျှသိပ်၍ ပြီးဆုံးစေတတ်သော။ ကာမဇ္ဈောသာနမည်သောလောဘသည်
လည်းကောင်း။ ကာမောဃော၊ အာရုံကိုလိုခြင်မက်မောသော အားဖြင့်။
ဝဋ်ဆင်းရဲ၌နှစ်မြုတ်စေတတ်သော။ ကာမောဃမည်သောလောဘသည်
လည်းကောင်း။ ကာမယောဂေါ၊ အာရုံကိုလိုခြင်မက်မောသောအားဖြင့်။
ဝဋ်ဆင်းရဲ၌မပြတ်ယှဉ်စေတတ်သော။ ကာမယောဂမည်သော လောဘ
တရားသည်လည်းကောင်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ အာရုံကိုလိုခြင်တပ်ပြင်းစွာစွဲလန်း
တတ်သော။ ကာမုပါဒါနမည်သော လောဘသည်လည်းကောင်း။ ကာမ
ဆန္ဒနိဝရဏံ၊ ကာမမုစ္ဆာတည်းဟူသော စိတ်၌၊ ကုသိုလ်တရားမဝင်နိုင်
အောင် ပိတ်ပင်တတ်သော။ ကာမမုစ္ဆာနိဝရဏဟုဆိုအပ်သော လောဘ
တရားသည်လည်းကောင်း။ ။ ကာမ၊ ဟေ့ကာမ။ တေ။ သင်၏။ မူလံ၊ တည်
ရာကို။ ဝါ။ အခြေအမြစ်ကို။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ပြီ။ သင်္ကပ္ပါ၊ ဟုပတင့်တယ်သည်
ဟူ၍ ကြံဆခြင်းကြောင့်။ ကာမကာမော၊ ကာမတဏှာသည်။ ဇာယတိ၊
ဖြစ်၏။ တံ။ ထိုဟုပတင့်တယ်သည်ဟူ၍ ကြံဆခြင်းကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ န
သင်္ကပ္ပယိသာမိ၊ မကြံဆတော့အံ့။ ။ ဝေံ၊ ဤသို့မကြံဆသည်ရှိသော်။
ကာမ၊ ကာမော။ လိုခြင်တတ်သော ကာမတဏှာသည်။ နဟောသိ၊ ဖြစ်
မှုမရှိလတံ့သတည်း။ ။ ဣတိဣမေ၊ ဤပြုဆိုအပ်ပြီးသော လောဘတရား
ဟူသမျှတို့ကို။ ကိလေသကာမာတိ ကိလေသကာမတရားတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊
ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သည်ကိုထေခံ
၍။ ကိလေသကာမမည်သော တရားကိုသိကြလေ။ ။

- {မေး} ကိလေသကာမကို၊ အဘယ်သို့ဝိဂြိုဟ်ပြုအပ်ပါသနည်း။ ။
- {ဖြေ} ကာမေတိတိ ကာမောဟု၊ ကတ္တုသာနေကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။
ယောလောဘော၊ အကြင်လောဘသည်။ ကာမေတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣ
တိတသ္မာ။ ထိုသို့အလိုရှိတတ်သောသတ္တိကြောင့်။ သောလောဘော၊ ထို
လောဘသည်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ (ကမုခတ်။ ကပစ္စည်း။)
- {မေး} ကာမသုခဟူသောပုဒ်၌လာရှိသော၊ ကာမအရကိုသိရပါပြီ။ သု
ခဟူသောပုဒ်၏အရကို။ ဘယ်လိုသိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကာမသုခ၌လာရှိသောသုခဟူသောပုဒ်၏အရကို။ကာမဝတ္ထုကို အလိုရှိတတ်သော။ ကိလေသကာမဟုဆိုအပ်သော လောဘနှင့်။ အညီအညွတ်အပြားအားဖြင့်ယှဉ်၍ဖြစ်သော။ချမ်းသာစွာခံစားတတ်သော သောမနဿဝေဒနာသဘောကိုပင်။ သုခဟုဆိုအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကတမံ တသ္မိံ သမယေ သုခံဟောတိ။ ယံတသ္မိံ သမယေ။ စေတသိကံသာတံ စေတသိကံသုခံ။ စေတောသမ္ဗုဿဇံ။ သာတံ သုခံဝေဒယိတံ။ စေတောသမ္ဗုဿဇာ။ သာတာသုခါ။ ဝေဒနာ။ ဣဒံတသ္မိံ သမယေသုခံဟောတိဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်ပါဌ်ကိုထောက်၍ဆိုအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထို သောမနဿလောဘမူစိတ်ဖြစ်သောအခါ၌။ ကတမံ အဘယ်မည်သောတရားသည်။ သုခံ၊ သုခ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသောမနဿ သဟဂုတ်လောဘမူ စိတ်ဖြစ်သောအခါ၌။ စေတသိကံ၊ သိမှုစိတ်ကိုခို၍ဖြစ်သော။ ၀ ။ သိမှုစိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ယံသာတံ၊ အကြင်သမ္ဗုဿုတ်တရားတို့ကို။ သာယာစေတတ်သော သောမနဿဝေဒနာသည်။ ဟောတိ။ ။ စေတသိကံ သိမှုစိတ်ကိုခို၍ဖြစ်သော။ ၀၁။ သိမှုစိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ယံသုခံ၊ အကြင် သမ္ဗုဿုတ်တရားတို့ကို၊ ချမ်းသာ စေတတ်သော။ သောမနဿဝေဒနာသည်။ စေတော၊ သိမှုစိတ်၏။ သမ္ဗုဿဇံ၊ အတွေ့ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ သာတံ၊ သမ္ဗုဿုတ်တရားတို့ကို။ သာယာစေတတ်သော။ သုခံ၊ သမ္ဗုဿုတ်တရားတို့ကို။ ချမ်းသာစေတတ်သော။ ယာဝေဒနာ။ အကြင်ခံစားတတ်သော။ သောမနဿ ဝေဒနာသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်ဖြစ်သောအခါ၌။ ဣဒံ။ ဆိုအပ်ပြီးသော သောမနဿဝေဒနာသည်။ သုခံ။ သုခမည်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ။ ဤသို့ပြဆို အပ်သည်ကို ထောက်၍။ သုခအရသောမနဿဝေဒနာဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။

{မေး} ကာမပုဒ်နှင့် သုခပုဒ်ကို။ ဘယ်ပိဋကတ်ပြုလုပ်အပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကာမေန သမ္ဗုဿုတ္တံသုခံ။ ကာမသုခံဟူ၍။ မဇ္ဈေလောပတပ္ပုရိသမာသံပြုလုပ်အပ်ပါသနည်း။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ကာမေန။ ကိလေသကာမနှင့်။ သမ္ဗုဿုတ္တံ အညီအညွတ်အပြားအားဖြင့်ယှဉ်သော။ သုခံ၊ သု

စတည်း။ ကာမသုခံ။ ကိလေသကာမနှင့်။ အညီအညွတ် အပြားအားဖြင့် ယှဉ်သော သုခ။ သောမနဿဝေဒနာကိုရ၏။ ။

{မေး} ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ ဟူသော ပါဠိတို့တွင်၊ အလွှဲကဟူ သောပါဠိအရကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ကာမသုခ၌၊ စိတ်ကိုနှောင်ဖွဲ့တတ်သော။ ဝါ။ ကာမသုခ၌ ကပ် ငြိတတ်သော တဏှာတရားကို။ အလွှဲကဟူသိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်သို့သောဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အလတိဗန္ဓတိတိ။ အလ္လ္လာ။ အလတိလဂ္ဂတိတိဝါ။ အလ္လ္လာ။ အလ။ ဗန္ဓနေ။ အလ။ လဂ္ဂနေဝါတိ ဓာတု။ လပစ္စယော။ တဏှာ။ အလ္လ္လာ ယေဝ။ အလွှဲကာ။ သွတ္တတန္ဒိတေ။ ဇာပစ္စယော။ ။ ဤပြဆိုအပ်သောဝိဂြိုဟ် ဝစနတ္ထအားလျော်စွာ သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ယာတဏှာ အကြင်တဏှာသည်။ အလတိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့နှောင် ဖွဲ့တတ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ အလ္လ္လာ၊ အလွှဲ မည်၏။ ဝါ။ တနည်းကား။ ။ ယာတဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ အလတိ လဂ္ဂတိ။ ကပ်ငြိတတ်၏။ ။ ဣတိတသ္မာ ထိုသို့ကပ်ငြိတတ်သောသတ္တိ ကြောင့်။ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ အလ္လ္လာ၊ အလွှဲမည်၏။ အလ အလ ဓာတ်သည်။ ဗန္ဓနေ၊ ဖွဲ့ခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ။ ဖြစ်၏။ ။ ဝါတနည်းကား။ ။ အလ၊ အလဓာတ်သည်။ လဂ္ဂနေ၊ ကပ်ငြိခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ။ ဖြစ်၏။ ။ ဣတိဓာတု၊ ဤသို့အနက်သဘောရှိသော ဓာတ်တည်း။ ။ လပစ္စယော၊ လ ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ။ တဏှာ၊ တဏှာကို။ လတ္တတိ၊ ရအပ်၏။ အလ္လ္လာယေဝ၊ ဖွဲ့တတ်သော တဏှာ။ ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာသည် သာလျှင်။ အလွှဲကာ၊ အလွှဲကမည်၏။ သွတ္တတန္ဒိတေ၊ သွတ္တတန္ဒိတ်၌။ ဇာပစ္စ ယော၊ ဇာပစ္စည်းသက်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။

{မေး} ကာမသုခဟူသောပုဒ်နှင့်။ အလွှဲကဟူသောပုဒ်ကို။ ဘယ်ကဲ့သို့ စပ်၍ ဝိဂြိုဟ်ပြုအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကာမသုခေအလွှဲကာ ကာမသုခလွှဲကာဟု။ သတ္တမိ တပ္ပ။ ရိသ မာသံ။ ဝိဂြိုဟ်ပြုအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ကာမသုခေ၊ ကာမ သုခ၌။ အလွှဲကာ၊ ဖွဲ့တတ်သော။ ဝါ။ ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာတည်း။ ကာ မသုခလွှဲကာ၊ ကာမသုခ၌ ဖွဲ့တတ်ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာ။ အဓိပ္ပာယ် ကား။ ။ ကာမသုခ၌ ဖွဲ့တတ်ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာကိုသာလျှင်။ ကာ မသုခလွှဲကာဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်ဟူလို။ ။

{မေး} ကာမသုခလ္လိကာဟူသော ပုဒ်၏အရကိုသိရပါပြီ။ အနုယောဂ ဟူသော ပုဒ်၏အနက်ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} အဘန်တလဲလဲ ယှဉ်မှုဟူသော အနက်ကိုသိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} ဘယ်ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ယုဇ္ဇတိတိယောဂေါ။ ယုဇ္ဇယောဂေတိဓာတု။ ဣပစ္စယော။ အနုပုပ္ဖုနံယောဂေါ။ အနုယောဂေါဟူ၍ ပြုလုပ်အပ်သော။ (ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထ)ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ယောအန္တော အကြင်စက်ဆုတ်အပ်သော အရတရားသည်။ ၀။ အဘို့တရားသည်။ ယုဇ္ဇတိ ယှဉ်တတ်၏။ ဣတိဓာတု။ ဤသို့အနက်သဘောရှိသော ဓာတ်တည်း။ ဣပစ္စယော။ ဣပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ။ အနုပုပ္ဖုနံ။ အဘန်တလဲလဲ ယောဂေါ။ ယှဉ်သော အန္တတရားတည်း။ ။ အနုယောဂေါ။ အဘန်တလဲလဲ ယှဉ်သော အန္တတရား။ ။ ဤကား မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထကိုထောက်၍။ အနုယောဂအရကိုသိလေ။ ။

{မေး} ကာမသုခလ္လိကာနှင့်၊ အနုယောဂပုဒ်ကိုဘယ်လို(ဝိဂြိုဟ်)တွဲစပ်အပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ကာမသုခလ္လိကာယ အနုယောဂေါ။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါဟူ၍။ တတိယာ တပ္ပု။ ခိသမာသံ တွဲစပ်အပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ကာမသုခလ္လိကာယ။ ကာမသုခန္တု။ ဖွဲ့တတ်ကပ်ငြိတတ်သော။ တဏှာနှင့်။ အနုယောဂေါ။ အဘန်တလဲလဲ ယှဉ်သော အန္တတရားသည်။ ကာမသုခလ္လိကာ နုယောဂေါ။ ကာမသုခန္တု အဘန်တလဲလဲ။ ဖွဲ့တတ်ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာနှင့်။ အဘန်တလဲလဲ ယှဉ်သော အန္တတရား။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော(ဝိဂြိုဟ်)ကိုထောက်၍။ ကာမသုခလ္လိကာပုဒ်နှင့်၊ အနုယောဂပုဒ်ကို (ဝိဂြိုဟ်)တွဲစပ်ပုံကိုသိလေ။ ။

{မေး} ၎င်းကာမသုခလ္လိကာနုယောဂဟု ဆိုအပ်သော အန္တအကျင့်သည်။ မြတ်သောအကျင့်လော။ သို့မဟုတ် ယုတ်သောအကျင့်လော။

{ဖြေ} ယုတ်သောအကျင့်ဖြစ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဟိနောဟူသောဓမ္မစက္ကပါဌ်တော်ပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း၊ ဟိနောတိ၊ လာမကောဟူ၍ ဖွင့်ပြုအပ်သော။ ပဋိသန္တိဓါမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ။

ဆယ်ကြောင်းပေ၊ ဖိချပ်အတွင်းဘက်၌။ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍
 လည်းကောင်း။ (ဟိနောတိလာမကော) ဟူသော။ တေရသကဏ်ဇီကာ
 ပါဠိကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။
 ဟိနော၊ ယုတ်သော။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်ပါဠိ၏။ ။ မြန်မာပြန်တည်း။ ဟိ
 နောတိ၊ ဟိနောဟူသည်ကား။ လာမကော၊ ယုတ်သော။ ။ ဤကား အဋ္ဌတ္တာ
 ပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဇီကာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်လည်း။ ။ ၎င်းနည်းတူသာ
 တည်း။ (ပိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။) ။ လာမကဘာဝံဟိနောတိ။ ဂစ္ဆတိတိ
 ဟိနော ဟိဓာတ်။ ဂတိအနက်ဟော ဣပစ္စည်း။ ယောကာမသုခဋ္ဌိကာ န
 ယောဂေါ အကြင် ကာမသုခဋ္ဌိကာ နယောဂတရားသည်။ လာမကဘာဝံ
 ယုတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဟိနောတိ၊ ဂစ္ဆတိ။ ရောက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထိုသို့ယုတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်တတ်သောသတ္တိကြောင့်။ သောကာ
 မသုခဋ္ဌိကာ နယောဂေါ၊ ထိုကာမသုခဋ္ဌိကာ နယောဂတရားသည်။ ဟိ
 နော၊ ဟိနမည်၏။ ။ ဤကား မြန်မာပြန်တည်း။ ။

{မေး} ၎င်းကာမသုခဋ္ဌိကာ နယောဂတည်းဟူသော။ ယုတ်သောအ
 ကျင့်သည်။ အဘယ်သူတို့၏အကျင့် ဥစ္စာဖြစ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ရှာ၌နေသော သူတို့၏အကျင့် ဥစ္စာသာလျှင်ဖြစ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဂမ္မောဟူသော၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ် ပါဠိကိုထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ ဂမ္မော တိ၊ ဂါမဝါသိနံ သန္တကော ဟူ၍ ဖွင့်အပ်သောပဋိသန္တိ
 ဒါမဂ်၏အဋ္ဌတ္တာပါဠိကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဂါမဝါသိနံ သန္တကော
 ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌတ္တာပါဠိကို ထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ ဂမ္မောတိ၊ ဂါမ ဝါသိနံ သန္တကော။ တေဟိသေဝိ တဗ္ဗတာယ
 ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော တေရသကဏ်ဇီကာ ပါဠိကိုထောက်၍လည်းကောင်း
 သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကို။ အစဉ်အတိုင်းပြုဆိုဦး။ ။ ဂမ္မော၊ ရှာ၌
 နေသော သူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဤကား ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်ပါဠိ၏ မြန်
 မာပြန်တည်း။ ။ ဂမ္မောတိ၊ ဂမ္မောဟူသည်ကား။ ဂါမဝါသိနံ၊ ရှာ၌နေ
 သောသူတို့၏။ သန္တကော၊ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ။ ဤကား ပဋိသန္တိဒါမဂ်
 အဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဂါမဝါသိနံ၊ ရှာ၌နေသောသူတို့၏။
 သန္တကော၊ ဥစ္စာ ဖြစ်သော။ ။ ဤကား မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏
 မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဂမ္မောတိ၊ ဂမ္မောဟူသည်ကား။ ။ ဂါမဝါသိနံ၊ ရှာ
 ၌နေသောသူတို့၏။ သန္တကော၊ ဥစ္စာဖြစ်သောအကျင့်တရားတည်း။ ကသ္မာ၊

အဘယ်ကြောင့်၊ ရွာ၌နေသော သူတို့၏ အကျင့်တရားဟု ဆိုအပ်လေသနည်း။ တေဟိ၊ ထိုရွာ၌နေသောသူတို့သည်။ သေဝိတဗ္ဗတ္တာ၊ မှီဝဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဤကား တေရသကဏ်ပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍။ ရွာ၌နေသောသူတို့၏အကျင့် ဥစ္စာဖြစ်သည့်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ။ ၎င်းဂမ္ဘကို(ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်) ဂါမေဝသန္တိတိဂါမာ။ ဂါမာနံသန္တကောတိ ဂမ္ဘောဟူ၍(ဝိဂြိုဟ်)ပြုလုပ်ရာ၏။ ယေမနုဿ၊ အကြင်လူတို့သည်။ ဂါမေ၊ ရွာ၌။ ဝသန္တိ။ နေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတဿာ။ ထိုသို့ရွာ၌နေတတ်ကုန်သည်၏ သတ္တိကြောင့်။ တေမနုဿ၊ ထိုလူတို့သည်။ ဂါမာ၊ ဂါမမည်ကုန်၏။ ရွာ၌နေသောလူတို့ကိုရ၏။ ဂါမာနံ၊ ရွာ၌နေသောလူတို့၏။ သန္တကော၊ ဥစ္စာတည်း။ ဂမ္ဘော၊ ရွာ၌နေသော လူတို့၏ ဥစ္စာ။ ။ ဤကား(ဝိဂြိုဟ်)၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။

{မေး} ၎င်းကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ အကျင့်တရားကို။ ရွာ၌နေသော လူတို့၏အကျင့်တရားဟူ၍ဆိုအပ်ပါပြီ။ ထိုအကျင့်တရားကိုရွာ၌နေသော လူတို့တွင်။ အဘယ် လူတို့သည် များစွာအလေ့အကျင့်ကို ပြုလုပ်အပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ခန္ဓာအာယတနခတ်သစ္စာတို့ကို မသိကုန်သော အန္တပုထုဇ္ဇာန်တို့သည်။ များစွာလေ့ကျက်အပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ပေါထုဇ္ဇနိကော ဟူသော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဠိတော်ပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ပေါထုဇ္ဇနိကောတိ၊ ပုထုဇ္ဇနေန၊ အန္ဓဗာလဇနေန အာပိဇ္ဈော ဟူ၍ဖွင့်အပ်သော။ ပဒိုသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ၊ ဆယ်ကြောင်းပေ။ ဖီချပ်အတွင်းဘက်၌၊ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ။ ပေါထုဇ္ဇနိကောတိ၊ ပုထုဇ္ဇနန္ဓဗာလဇနေနအာပိဇ္ဈော ဟူ၍ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ပေါထုဇ္ဇနိကောတိ၊ ပုထုဇ္ဇနေနအန္ဓဗာလဇနေနအာပိဇ္ဈော ဟူ၍ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ တေရသကဏ်ဒီကာပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း ဆိုအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကို အစဉ်အတိုင်းပြဆိုဦးအံ့။ ။ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ များစွာသောကိလေသာတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇာန်တို့သည် များစွာလေ့ကျက်အပ်သော။ ။ ဤကားပါဠိတော် ပါဌ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ပေါထုဇ္ဇနိကောတိ၊ ပေါထုဇ္ဇနိကောဟူသည်ကား။ ပုထုဇ္ဇနေန၊ များစွာသောကိလေသာတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အန္ဓဗာလဇနေန၊ ခန္ဓာအာယတနခတ်စသည်တို့ကို မသိမမြင်တတ်သော။ မောဟ

နုဥက္ကမောဟူ၍ဖွင့်အပ်သော မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာပါဠိကိုထောက်
 ၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ တေရသကဏ်ဍိကာ၌။ ဖွင့်အပ်သည်ကို
 ထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။အစဉ်အတိုင်း၊ မြန်မာပြန်ကို
 ပြဆိုဦးအံ့။ ။အနုရိယော၊ ကိလေသာတို့မှဖြူစင် မြင့်မြတ်သောတရားမ
 ဟုတ်သော။ ။ဤကား ပါဠိတော်ပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။အနုရိယော
 တိ၊ အနုရိယော ဟူသည်ကား။ နအရိယော၊ နဝိသုဒ္ဓေါ၊ ကိလေသာတို့မှ
 ဖြူစင်သန့်ရှင်းသောတရားမဟုတ်သော။ နုဥက္ကမော၊ မြင့်မြတ်သောတရား
 မဟုတ်သော။ ဤကားသံယုတ်အဋ္ဌကထာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ဤ
 သို့ပြဆိုအပ်သော ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ ဝိကာရှင်တို့၏။ စကားတော်ကို
 ထောက်၍။ ထိုကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂတရားသည်။ စင်စစ်၊ မဖြူစင်မ
 သန့်ရှင်း။ မမြင့်မြတ်သောတရားသာလျှင် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။
 {မေး} ၎င်းကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂတည်းဟူသော အန္တတရားသည်
 မိမိကိုမှီဝဲ လေ့လာသောသူတို့၏ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ လောကီကုသိုလ် လော
 ကုတ္တရာကုသိုလ်တည်းဟူသော အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်မစပ်။ ထိုလောကီ
 ကုသိုလ် လောကုတ္တရာကုသိုလ်တည်းဟူသော အကျိုးစီးပွားကိုဖြစ်စေ
 တတ်သော။ အကြောင်းကို မှီမမှီကို ဘယ်လိုခွဲ ခြမ်းဝေဘန်၍ သိအပ်ပါ
 မည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ၎င်း ကာမသုခဋ္ဌိကာ နုယောဂ တည်းဟူသော အန္တ တရား
 သည်။ မိမိကိုမှီဝဲလေ့ လာသောသူတို့၏။ လောကီကုသိုလ် လောကုတ္တရာ
 ကုသိုလ်တည်းဟူသော။ အကျိုးစီးပွားနှင့်လည်းမစပ်။ ထိုလောကီလော
 ကုတ္တရာကုသိုလ်တည်းဟူသော။ အကျိုးစီးပွားကို ဖြစ်စေတတ်သောအ
 ကြောင်းကိုလည်း။ မမှီသောတရားသာလျှင်ဖြစ်သည်ဟူ၍သိအပ်ပါသည်။
 {မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} အနုတ္တသံဟိတောဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန
 သုတ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အနုတ္တသံဟိတောတိ၊ နအတ္တသံဟိတော
 ဟိတသုခါဝဟကာရဏံ။ အနိသိတောတိ အတ္ထောဟူ၍ဖွင့်အပ်သော။ မ
 ဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာဓမ္မစက္ကသုတ် အဖွင့်ပါဠိကိုထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ ထိုနည်းအတူ တေရသကဏ်ဍိကာ။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ
 တို့၌ဖွင့် ဆိုအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း ထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။မြန်
 မာပြန်ကို အစဉ်အတိုင်း ပြဆိုဦးအံ့။ ။အနုတ္တသံဟိတော၊ လောကီ ကု
 သိုလ်လောကုတ္တရာကုသိုလ်တည်းဟူသော။ အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်သော
 ဤကားပါဠိတော်ပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။အနုတ္တသံဟိတောတိ၊ အနုတ္တ

သံဟိတော ဟုသဉ်ကား။ ။နအတ္ထသံဟိတော၊လောကီလောကုတ္တရာကု
 သိုလ်တရားတဉ်းဟူသော။ အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်သော။ ။ဟိတ သုခါဝ
 ဟကာရဏံ၊စီးပွားချမ်းသာကိုဆောင်သောအကြောင်းကို။အနိဿိတော
 မရှိသော။ ဣတိအယံ၊ ဤသဉ်ကား။ အတ္ထော အနက်တဉ်း၊ ဤသို့ပြုဆိုအပ်
 သော ပါဠိတော်အဋ္ဌတ္ထာဓိကာရှင်တို့၏ စကားတော်ကိုထောက်၍။ ၎င်း
 ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအကျင့်တရားသဉ်။ မိမိကိုလေ့လာမှီဝဲသောသူ
 တို့၏။ လောကီကုသိုလ် လောကုတ္တရာကုသိုလ်တဉ်းဟူသော။ အကျိုးစီး
 ပွားကိုမဖြစ်စေတတ်သောတရား၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ (ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်
 လိုသော်။) ။ကာရဏေန အရိယတိ၊ပဝတ္တိယတိတိ အတ္ထော၊အရဂတိယံ
 န္တိ ခာတုထပစ္စယော။ ပယောဇနော။အတ္ထေနသံဟိတော။အတ္ထသံဟိတော
 နအတ္ထသံဟိတော။အနတ္ထသံဟိတောဟုဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ မြန်မာပြန်ကား။
 ယောပယောဇနော၊ အကြင်အကျိုးသဉ်။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းတရား
 ကြောင့်။အရိယတိပဝတ္တိယတိ၊ဖြစ်အပ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့အကြောင်း
 တရားကြောင့် ဖြစ်အပ်သဉ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောပယောဇနော၊ ထိုအ
 ကျိုးသဉ်။ အတ္ထော၊အတ္ထမဉ်၏။ အရ အရခတ်သဉ်။ ဂတိယံ၊ဖြစ်ခြင်းအ
 နက်၌။ပဝတ္တိတိ၊ဖြစ်၏။ဣတိခာတု၊ ဤသို့သဘောရှိသောခတ်တဉ်း။ထပစ္စ
 ယော ထပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ။ ။ ။ပယောဇနော၊ အကျိုးတရားကို။
 လတ္တတိ။ရအပ်၏။အတ္ထေန၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်။ သံဟိတော၊ စပ်သဉ် တဉ်း။
 အတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သဉ်။ အတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုးစီး
 ပွားနှင့်စပ်သောတရားသဉ် နဟုတ်။ အနတ္ထသံဟိတော၊အကျိုးစီးပွားနှင့်
 စပ်သောတရားမဟုတ်။ ။ဤကားဝိဂြိုဟ်ပါဠိတို့၏မြန်မာပြန်တဉ်း။ ။
 {မေး} ထိုကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအကျင့်ကို။ ပဗ္ဗဇိတဖြစ်သော ရ
 သေ့ရဟန်းတို့သည်။ အဘယ်ကြောင့်မမှီဝဲအပ်ပါသနည်း။ ။
 {ဖြေ} ထိုကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအကျင့်တရားသဉ်။မိမိကိုမှီဝဲသော
 သူတို့၏။ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်၌။ လောဘဒိဋ္ဌိစသောကိလေသာအ
 ညစ်အကြေးတို့ကိုလည်းဖြစ်စေတတ်၏။နောင်အခါ၌လည်း၊ဒုက္ခဖြစ်သော
 ဝိပါက်အကျိုးကိုလည်းဖြစ်စေတတ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ထိုကာမသုခလ္လိကာ
 နုယောဂတဉ်းဟူသော အယုတ်အန္တတရားသဉ်။ကိလေသာကိုနှင်ထုတ်
 တတ်သောအကျင့်ရှိသော။ ပဗ္ဗဇိတတို့နှင့်မစပ်ဆိုင်။ ထို့ကြောင့်၊ပဗ္ဗဇိတ
 တို့သည် မမှီဝဲအပ်ဟုသိအပ်ပါသည်။ ။
 {မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိသံကိလိဋ္ဌ သုခတ္တာ။ အာယတိဉ္စ၊ ဒုက္ခဝိပါကတ္တာ။ တဒနုယုတ္တာနံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဗန္ဓန ဗန္ဓတ္တာစ။ နုသေဝိတဗ္ဗောဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာဆယ်ကြောင်း ပေ၊ ဒီချပ်အတွင်းဘက်၌မိန့်ဆိုအပ်သောပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ ဂတဉ်းဟူသောအန္တတရားသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ တဏှာဒိဋ္ဌိ သံကိလိဋ္ဌသုခတ္တာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် နှိုင်းစက်အင်ပူပင်စေအပ်သောချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အာယတိဉ္စ၊ နောင်အခါ၌လည်း။ ဒုက္ခဝိပါကတ္တာ၊ ဆင်းရဲသော အကျိုးကို။ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တဒနုယုတ္တာနံ၊ ထိုကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ အကျင့်တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သောသူတို့အား။ တဏှာဒိဋ္ဌိ ဗန္ဓနဗန္ဓတ္တာစ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်နှောင်ဖွဲ့အပ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ နုသေဝိတဗ္ဗော၊ မမှီဝဲအင်။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာရှင်၏ စကားတော်ကိုထောက်၍။ ၎င်း ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အယုတ်တရားကို။ ပဗ္ဗဇိတတို့ မမှီဝဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ရှေး၌ ပြဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ။

{မေး} ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ အကျင့်တရားကိုအဘယ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဟူ၍ဟောတော်မမူအပ်လေသနည်း။ ။

{ဖြေ} ပဗ္ဗဇိတဟုပဋိဉာဏ်စံခံကုန်သောအချို့သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒအယူရှိကုန်သော။ ရသေ့ရဟန်းတို့သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ချမ်းသာစွာ မွေ့လျော်စမွှာသံနေသောသူတို့ကို။ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သောသူဟူ၍ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုသို့ယူအပ်ကုန်သောသူတို့၏စိတ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ မရွာတုစသော မင်းတို့၏။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ချမ်းသာသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ထိုကာမသုခနှင့်ပေါင်းမိသောအကျင့်တရားကို၊ ဒုက္ခဟူ၍ဟောတော်မမူဟု သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကေဟိစိ ပဗ္ဗဇိတပဋိညေဟိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေဟိ။ ယတော ခေါဘောအယံအတ္တာ။ ပဉ္စဟိကာမဂုဏေဟိ၊ သမပ္ပိတော။ သမဂီဘူတော။ ပရိစာရေတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါဘော။ အယံအတ္တာ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ပတ္တော ဟောတိတိ။ ဂဟိတတ္တာ တေသံစိတ္တာ နုရက္ခ ဣတ္ထံစ။ ပစ္စုပ္ပန္နော သုခတ္တာစ တဿဓမ္မသမောဓာနဿဒုက္ခောတိနုရက္ခဟူ၍ဖွင့်ပြအပ်သော

ပဋိသန္တိဒါမင်အဋ္ဌကထာပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။မြန်မာပြန်ကား။ ။ကောဟိဗိ၊ အချို့ကုန်သောပဗ္ဗဇိတပဋိညေဟိ။ ပဗ္ဗဇိတဟုဝံခံကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေဟိ။ မျက်မှော်၌ဖြစ်သော ဤကိုယ်အဖြစ်၌နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်၏ဟူ၍ အယူရှိကုန်သောရသေ့ရဟန်းတို့သည်။ ဘော၊ ဒိုအရှင်ယတော၊ အကြင်ကြောင့်၊ အယံအတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါအတ္တသည်။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ကာမဂုဏဟိ၊ ကာမတဏှာဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်သော။ ဂူပါရုံစသော။ ကာမဂုဏ်တရားတို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတော၊ အလွန်မက်မောကပ်ငြိသည်ဖြစ်၍။ သံမဏိဘူတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ပရိစာရေတိ။ စမ္ပယံ၏။ ဝါ၊ မြူးထူး၏။ ဝါ၊ မွေ့လျော်၏။ ဘော။ ဒိုအရှင်၊ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့်။ မြူးထူးမွေ့လျော်ခံစားရခြင်းတည်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ အယံအတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါအတ္တသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဤမျက်မှော်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌။ ဒုက္ခညိမ်းခြင်းတည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟိတတ္တာ။ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ။ ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒအယူရှိကုန်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏။ စိတ္တာနုရက္ခဏတ္ထုဉ္စ။ စိတ်ကိုအစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ သုခတ္တာစ။ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တဿဓမ္မသမောဓာနဿ။ ထိုကာမသုခတရားနှင့်ပေါင်းဆုံမိသော။ ကာမသုခန္တိကာနုယောဂအကျင့်တရားကို။ ဒုက္ခောတိ။ ဒုက္ခဟူ၍။ ဘဂဝတာ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်။ နုရတ္တံ။ ဟောတော်မူအပ်။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောအဋ္ဌကထာရှင်၏စကားတော်ကိုထောက်၍ ကာမသုခန္တိကာနုယောဂတရားကိုဟောရာ၌၊ ဒုက္ခဟူ၍မဟောအပ်သည့်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။

{မေး} အတ္တကိလမထာနုယောဂဟူသောပါဌ်တို့တွင်။ အတ္တကိလမထဟူသောပါဌ်အရ။ အဘယ်တရားကိုသိအပ်သနည်း။ ။

{ဖြေ} ရုပ်နာမ် ခန္ဓာအပေါင်းဟုဆိုအပ်သောကိုယ်ကာယကို၊ ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်စေတတ်သော ဒေါသတရား။ သို့မဟုတ်ဥစ္စေဒအယူဟုဆိုအပ်သော ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတရားကိုသိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ကဲ့သောဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အတ္တကိလမတိ။ ဇေတနာတိ။ အတ္တကိလမထော၊ ကိလမုခေဒေတိဓာတု။ သပစ္စယော။ ။ ဒေါသော။ အထဝါ။ အတ္တကိလမတိ။ ဇေတယာတိ။ အတ္တကိလမထော။ ။ ကိလမု။ ခေဒေတိဓာတု တပစ္စယော။ ဥစ္စေဒသင်္ခါတာဝိဘဝဒိဋ္ဌိ။ ဤသို့ပြုလုပ်အပ်သော ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထအရကိုထောက်

၍သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ဇေတနံ၊ ထိုဒေါသကြောင့်၊ အတ္တာ
 ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ကာယသည်။ ကိလမတိ။ ပင်
 ပမ်းနွမ်းနယ်တတ်၏။ ဣတိတဿော၊ ထိုသို့ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းဟုဆိုအပ်
 သောကိုယ်ကာယ၏။ ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်
 သောဒေါသော၊ ထိုဒေါသသည်။ အတ္တကိလမထော၊ အတ္တကိလမထမည့်
 ၏။ ။ ကိလမု၊ ကိလမုဓာတ်သည်။ ခေဒေ၊ ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။
 ဣတိဓာတု၊ ဤသို့အနက်သဘောရှိသောဓါတ်တည်း။ ထပစ္စယော၊ ထပစ္စည်း
 သက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေါသော၊ ဒေါသတရားကို။ လဟ္ပတိ၊ ရအပ်
 ၏။ ။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါတိ၊ လောဘော အတ္တကိလမထာနု
 ယောဂေါတိ၊ ဒေါသောဟူ၍ဖွင့်ပြအပ်သည်ကိုထောက်လေ။ ။ အထဝါ။
 တနည်းကား။ ။ တောယ၊ ထိုဥစ္စေဒဟုဆိုအပ်သော ဝိဘဝဒိဋ္ဌိကြောင့်။
 အတ္တာ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ကာယသည်။ ကိလမ
 တိ၊ ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်တတ်၏။ ဣတိတဿော၊ ထိုသို့ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းဟု
 ဆိုအပ်သောကိုယ်ကာယ၏။ ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော
 ကြောင့်။ သာဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ထိုဥစ္စေဒဟုဆိုအပ်သောဝိဘဝဒိဋ္ဌိသည်။ အတ္တ
 ကိလမထော၊ အတ္တကိလမထမည်၏။ ။ ကိလမု၊ ကိလမုဓာတ်သည်။ ခေ
 ဒေ၊ ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဣတိဓာတု၊ ဤသို့အနက်သဘောရှိသော
 ဓာတ်တည်း။ ထပစ္စယော၊ ထပစ္စည်းသက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥစ္စေ
 ဒသင်္ခါတာ၊ ဥစ္စေဒဟုဆိုအပ်သော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိကို။ လဟ္ပတိ၊ ရ
 အပ်၏။ အတ္တကိလမထာ နုယောဂေါတိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ ဟူ၍ ဖွင့်ပြအပ်သည်
 ကိုထောက်လေ။ ။

{မေး} အတ္တကိလမထာနုယောဂ ဟူသောပါဌ်တို့တွင်။ အတ္တကိလမ
 ထဟူသော ပါဌ်၏အရကိုသိရပါပြီ။ အနုယောဂဟူသောပါဌ်၏ အရကို။
 ဘယ်လိုသိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၌ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းပင်
 သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အတ္တကိလမထပုဒ်နှင့်အနုယောဂပုဒ်ကိုဘယ်လိုသမာသင်ဝိဂြိုဟ်
 ပြုအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} အတ္တကိလမထေနုယောဂေါ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ
 ဟူ၍ တတိယ တပျူရိသမာသင်ဝိဂြိုဟ်ပြုအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။
 အတ္တကိလမထေနုယောဂေါ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းဟုဆိုအပ်သောကိုယ်ကာယ၏
 ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်ကြောင်းဖြစ်သောဒေါသနှင့်။ ဝါ။ ဥစ္စေဒဟုဆိုအပ်သော

ဝိဘဝဒိဋ္ဌိနှင့်။ အနုယောဂေါ၊ အဘန်တလဲလဲ ယှဉ်သော အယုတ်အန္တတ
ရားတည်း။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းဟုဆိုအပ်
သော ကိုယ်ကာယ၏။ ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒေါသ။ ဝါ။ ဥစ္ဆေ
ဒဟုဆိုအပ်သောဝိဘဝဒိဋ္ဌိနှင့်။ အဘန်တလဲလဲ ယှဉ်သောယုတ်သောအန္တ
တရား။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ သမာသံတွဲစပ် ဝိပြိုဟ်ပြုပုံကို
သိကြလေ။ ။

{မေး} ၎င်းအတ္တကိလ မထာနုယောဂအကျင့်ကို။ ဘုရားရှင်သည်ဘယ်
လိုအကျင့်မျိုးဟုဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ကာယ၏။ ပင်ပမ်း
နွမ်းနယ်ဆင်းရဲခြင်းကိုဆောင်တတ်သောအကျင့်ဟူ၍ဟောအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဒုက္ခောဟူ၍ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌။ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်
သည့်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဒုက္ခောတိ၊ ကဏ္ဍကောပဿယသေယျာ
ဒီဟိ။ အတ္တမရဏေဟိ။ ဒုက္ခာဝဟောဟူ၍။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌတ္တာ။ ဓ
မ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည့်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ။

ဒုက္ခောတိ၊ ကဏ္ဍကောပဿယ သေယျာဒီဟိ။ အတ္တ မရဏေဟိ။ ဒုက္ခာဝ
ဟောဟူ၍ ဖွင့်ပြအပ်သော။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ။ ဖိချပ်အတွင်းဘက်၌
မိန့်ဆိုအပ်သည့်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဒုက္ခောတိ၊ ကဏ္ဍကောပဿယ
သေယျာဒီဟိ။ အတ္တဗာဓနေဟိ။ ဒုက္ခာဝဟော ဟူ၍ ဖွင့်အပ်သော။ တေရု
သကဏ်ဋီကာပါဌ်ကိုထောက်၍ လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။ အစဉ်အ
တိုင်း မြန်မာပြန်ကိုပြဆိုဦးအံ့။ ။

ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခာဝဟော။ ဆင်းရဲခြင်းကို
ဆောင်တတ်သော အကျင့်တရား။ ။ ဤကားပါဠိတော်ပါဌ်၏ မြန်မာပြန်
တည်း။ ။ ဒုက္ခောတိ ဒုက္ခောဟူသည့်ကား။ ကဏ္ဍကောပဿယ သေယျာဒီ
ဟိ။ ဆူးကိုခင်း၍အိပ်ခြင်းအစရှိကုန်သော။ အတ္တမရဏေဟိ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ
အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ကာယကို ညှဉ်းဆဲ ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒုက္ခာဝ
ဟော၊ ဆင်းရဲကိုဆောင်တတ်သောအကျင့်တရား။ ။ ဤကား မဟာဝဂ္ဂ
သံယုတ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာပါဌ်
၏မြန်မာပြန်လည်း။ ထိုနည်းအတူသာလျှင်တည်း။ ။ ဒုက္ခောတိ၊ ဒုက္ခောဟူ
သည့်ကား။ ကဏ္ဍကောပဿယသေယျာဒီဟိ။ ဆူးကိုခင်း၍အိပ်ခြင်းအစရှိကု
သော(အာဒိသဖြင့်မွန်းတည့်အခါ၌၊ အရှေ့အနောက်တောင်မြောက်တို့၌။
မီးသေးပုံကိုထည့်၍၊ မီးတို့၏အလယ်၌နေပြီးလျှင် ကိုယ်ကာယကိုအလွန်

ပူလောင်စေခြင်းစသော အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းအကျင့်ကိုကျင့်ခြင်းစသည်တို့ကိုယူလေ။) အတ္တဗာဓနေဟိ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော။ ကိုယ်ကာယကံ့မပြတ်နှိပ်စက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒုက္ခာဝဟော ဆင်းရဲကိုဆောင်တတ်သော အကျင့်တရား။ ဤကား တေရသကဏ်ဇိကာ ပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော ပါဠိတော်အဋ္ဌတ္တာဇိကာ ပါဠိတို့ကိုထောက်၍။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ကာယ၏ပင်ပမ်းနွမ်းနယ် ဆင်းရဲခြင်းကိုဆောင်တတ်သော အကျင့်တရား၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။

{မေး} ၎င်းအတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အန္တတရားသည် ဖြူစင်သော တရားမြင့်မြတ်သော တရားပါလော၊ သို့မဟုတ် မဖြူစင်မည် ဥစ်သော တရား။ မမြင့်မြတ်သော တရားပါလော ဘယ်လိုခွဲခြမ်း၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အန္တတရားသည် စင်စစ်၊ မဖြူစင်မည် ညစ်သော။ မမြတ်သော တရားဟူ၍ သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} အနရိယော ဟူ၍ တရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဠိကိုထောက်၍ လည်းကောင်း။ အနရိယောတိ၊ နအရိယော၊ နဝိသုဒ္ဓေါ၊ နဥတ္တမောဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌတ္တာဓမ္မစက္ကသုတ်အဖွင့်ပါဠိကိုထောက်၍ လည်းကောင်း။ အနရိယောတိ နအရိယော နဝိသုဒ္ဓေါ၊ နဥတ္တမောဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ တေရသကဏ်ဇိကာပါဠိကို ထောက်၍ လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကိုရှေးကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၌ ပြုဆိုအပ်သည့်အတိုင်း သိကြလေ။ ။

{မေး} ၎င်းအတ္တကိလ မထာနုယောဂ တည်းဟူသော။ အန္တအကျင့်သည်။ ထိုအကျင့်ကိုကျင့်နေသော သူတို့၏ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော။ လောကီကုသိုလ်လောကုတ္တရာကုသိုလ်တည်းဟူသော အကျိုးစီးပွား။ တမလွန်၌ ဖြစ်သော သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ရခြင်း အကျိုးတို့နှင့် စပ်ပါ သလော။ သို့မဟုတ် မစပ်ပါသလော။ ဘယ်လိုခွဲခြမ်း၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ၎င်းအတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့်သည်။ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်း။ လောကီလောကုတ္တရာကုသိုလ်တရားတည်းဟူသော အကျိုးစီးပွားဖြစ်ခြင်းနှင့် လည်း မစပ်ပါ။ တဘဝအလွန်၌ ငရဲစသော ဒုဂ္ဂတိသို့သာ လားကြောင်း ဖြစ်၍။ သုဂတိသို့ ရောက်ကြောင်း မဟုတ်သောကြောင့်။ တမလွန်ဘဝသုဂတိဘုံသို့ ရောက်ရခြင်းတည်းဟူသော။ အကျိုးစီးပွားနှင့် လည်း မစပ်ပါဟု သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} အနတ္တသံ ဟိတောဟူ၍၊ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အနတ္တသံဟိတောတိန အတ္တသံဟိတော၊ ဟိတသုခါဝဟကာရဏံ။ အနိသိတောတိအတ္တောဟူ၍ ဖွင့်ပြအပ်သောမဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌတ္တာဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်အဖွင့်ပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူတေရသကဏ္ဍဒိကာပြဆိုအပ်သောပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်းသိကြလေ။ ။ မြန်မာပြန်ကိုရှေးကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၌ ပြဆိုအပ်သည့်အတိုင်းသိကြလေ။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောပါဠိတော်အဋ္ဌတ္တာဒိကာပါဌ်တို့ကိုထောက်၍အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်သောအန္တတရား၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} ထိုအတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့်ကို၊ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအကျင့်ကိုဟောတော်မူရာ၌ကဲ့သို့။ ဟိနောပုဒ်ကိုအဘယ်ကြောင့်ထည့်၍မဟောအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} အချို့သောရသေ့တို့သည်၊ ထိုဆူးကိုခင်း၍အိပ်ခြင်း။ ငါးပါးသော အပူဟု ဆိုအပ်သော။ ပဉ္စတပကို ကျင့်ခြင်း စသော အကျင့်မျိုး ကိုမြှော်သော အကျင့်ဟုယူကြကုန်၏။ ထိုသို့ ယူကုန်သော ရသေ့တို့၏စိတ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဤအတ္တကိလမထာနုယောဂကိုဟောရာ၌ ဟိနောဟူ၍ဟောတော်မူဟုသိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} တေဟိတပဿီဟိ၊ ဥတ္တမံတပေါတိဂဟိတတ္တာ။ တေသံပိတ္တာနုရက္ခဏတ္ထံ။ ဣမ ဟိနောတိနုရတ္တံ ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာသယ်ကြောင်းပေ၊ ဖိချပ်အတွင်းဘက်၌ခိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ တေဟိ တပဿီဟိ၊ ထိုဆူးကိုခင်း၍အိပ်ခြင်းအကျင့်။ ပဉ္စတပအကျင့်အစရှိသော အကျင့်တို့ ကျင့်ကုန်သော ရသေ့တို့သည်။ ဥတ္တမံ၊ ဖြတ်သော။ တပေါတိ အကျင့်ဟူ၍။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရသေ့တို့၏။ ပိတ္တာနုရက္ခဏတ္ထံ။ စိတ်ကိုအစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ ဣမ၊ ဤအတ္တကိလမထာနုယောဂကိုဟောရာ၌။ ဟိနောတိ၊ ဟိနောဟူ၍။ နုရတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၍သို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာပါဌ်တို့ကိုထောက်၍။ ဟိနောဟူ၍မဟောမဆိုအပ်ကြောင်းကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} အဘယ်ကြောင့်၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂအရာ၌၊ ဂမ္ဘောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ပဗ္ဗဇိတဖြစ်သော ရသေ့ ရဟန်းတို့၏ အကျင့်တရား ဖြစ်သောကြောင့်။ ဂမ္ဘောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်ဟု သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ပဗ္ဗဇိတာနံ ဓမ္မတ္တာဂမ္ဘောတိစဟူ၍ ပြဆိုအပ်သော ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌတ္တာပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ပဗ္ဗဇိတဖြစ်သော ရသေ့ ရဟန်းတို့၏။ ဓမ္မတ္တာ၊ အကျင့်တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘောတိစ၊ ဂမ္ဘဟူ၍လည်း။ ။ ဣဓ။ ဤအတ္တကိလမထာနုယောဂအရာ၌။ နုရတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာရှင်၏စကားတော်ကို ထောက်၍ သိကြလေ။ ။

{မေး} ဤအတ္တကိလမထာနုယောဂအရာ၌၊ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂအရာ၌ကဲ့သို့။ ပေါထုဇ္ဇနိကောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအတ္တကိလ မထာနုယောဂအကျင့်သည်။ လူတို့နှင့်မဆက်ဆံ။ လူတို့ကျင့်အပ်သော တရားမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်၊ ပေါထုဇ္ဇနိကောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါ။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဂိဟိဟိအသာဓာရဏတ္တာ။ ပေါထုဇ္ဇနိကောတိစ နုရတ္တံဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌတ္တာပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ဂိဟိဟိ၊ လူတို့နှင့်။ အသာဓာရဏတ္တာ၊ မဆက်ဆံသည့် ၎င်းအဖြစ်ကြောင့်။ ပေါထုဇ္ဇနိကောတိစ၊ ပေါထုဇ္ဇနိကောဟူ၍လည်း။ နုရတ္တံ ဟောတော်မူအပ်။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာစကားကို ထောက်၍၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂအရာ၌။ ပေါထုဇ္ဇနိကောဟူ၍ မဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကို သိကြလေ။ ။

{မေး} ၎င်းအတ္တကိလ မထာနုယောဂအကျင့်တရားကို။ ကိလေသာကို နှင်ထုတ်တတ်သော ပဗ္ဗဇိတဖြစ်သော ရသေ့ရဟန်းတို့သည်။ အဘယ်ကြောင့် မမှီဝဲအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ၎င်းအတ္တကိလ မထာနုယောဂအကျင့်သည်။ မိမိကို မှီဝဲသော သူတို့၏။ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဒိဋ္ဌိစသော ကိလေသာ အညစ် အကြေးတို့ကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်၏။ နောင်အခါကာလ၌လည်း။ ဒုက္ခဖြစ်သော ဝိပါက်အကျိုးကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ထိုအတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော ယုတ်သော အန္တတရားသည်။ ကိလေသာကို နှင်

ထုတ်တတ်သော။ အကျင့်ကိုကျင့်ကြံသော။ ပဗ္ဗဇိတတို့နှင့်မစပ်ဆိုင်။ ထို့ကြောင့် ပဗ္ဗဇိတတို့သည်။ ထိုတရားကိုမမှီဝဲအပ်ဟုသိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ဒိဋ္ဌိသံကိလိဋ္ဌာ၊ ဒုက္ခတ္တာ အာယတိဉ္စ။ ဒုက္ခဝိပါကတ္တာ၊ တဒနုယုတ္တာနံ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနဗန္ဓတ္တာစနုသေဝိတဗ္ဗော ဟူ၍မိန့်ဆိုအပ်သော။ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂအဋ္ဌတ္တာ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် အဖွင့်ဆယ်ကြောင်းပေးဖီချပ်ကြောဘက်၌မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အန္တတရားသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း။ ဒိဋ္ဌိသံကိလိဋ္ဌဒုက္ခတ္တာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဖြင့်။ နှိပ်စက်အပ်၊ ပူပင်စေအပ်သော။ ဒုက္ခတ္တာစ၊ ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာယတိဉ္စ၊ နောင်အခါ၌လည်း။ ဒုက္ခဝိပါကတ္တာ၊ ဆင်းရဲသောအကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တဒနုယုတ္တာနံ၊ ထိုအတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်နှင့်ယှဉ်ကုန်သောသူတို့အား။ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနဗန္ဓတ္တာစ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နုသေဝိတဗ္ဗော၊ မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏စကားတော်ကိုထောက်၍။ ၎င်းအတ္တကိလမထာနုယောဂအယုတ်တရားကို။ ပဗ္ဗဇိတတို့မမှီဝဲအပ်သည့်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသောအယုတ်အန္တတရားနှစ်ပါးကို။ ကိလေသာကိုနှင်ထုတ်တတ်သော၊ ပဗ္ဗဇိတတို့သည် မမှီဝဲအပ်ပါလျှင်။ ထိုတရားနှစ်ပါးမှလွတ်သောဘယ်လိုအကျင့်တရားကိုမှီဝဲကျင့်အပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ထိုအယုတ်အန္တတရားနှစ်ပါးမှလွတ်သောကိလေသာတို့မှဖြူစင်နေသော အရိယမဂ္ဂတည်းဟူသော။ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါအကျင့်ကိုသာ ဝနိဒုက္ခမှလွတ်လိုသော။ ပဗ္ဗဇိတအမှူးရှိသောသူတို့သည် မှီဝဲကျင့်အပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ဧတေခေါတိက္ခဝေ ဥဘောအန္တေ အနုပဂမ္မ။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဌ်ကိုမှီ၍သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ တိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဧတေအန္တေ။ ထိုကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသောအယုတ်အန္တတရားစုတို့သို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မရောက်မူ၍

မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ။ ထိုတရားနှစ်ပါးမှလွတ်နေသော။ ဝါ။ ထိုတရားနှစ်ပါးတို့၏ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ ကိလေသာတို့မှ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော။ ဝဋ်ဒုက္ခ မှလွတ်လိုသော သူတို့ကျင့်အပ်သော။ အရိယမဂ္ဂတည်းဟူသော။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါအကျင့်ကို။ ပဗ္ဗဇိတောနု။ ကိလေသာတို့ကိုနှင်ထုတ်သော။ ရသေ့ရ ဟန်းသည်။ သေဝိတဗ္ဗာ၊ ခြံအပ်၏။ (ပဗ္ဗဇိတောနု သေဝိတဗ္ဗာ ဟူသော ၊ ပုဒ်ကိုထည့်၍ ယောဇနာခြင်းသည်။ ဂြောဟဗ္ဗဇိတောနု နုသေဝိတဗ္ဗာဟူသော ပုဒ်တို့ကိုထောက်၍။ ဘုရားရှင်၏အလိုတော် အဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင်ထည့်စပ် လိုက်သည်။) ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သည့် ကိုထောက်၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အကျင့်ကိုသာ။ ပဗ္ဗဇိတအမှူးရှိသော ဝဋ်ဒုက္ခမှလွတ်လိုသော သူတို့ခြံအပ် သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။

{မေး} ထိုကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂ အ ကျင့်နှစ်ပါးမှလွတ်နေသော။ အရိယမဂ္ဂအကျင့်ကိုအဘယ်ကြောင့်။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂ်တည်းဟူ သော အကျင့်သို့ မကပ်မရောက်မူ၍။ ၎င်းနှစ်ပါးမှ လွတ်နေ ခြင်းကြောင့် လည်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုဆိုအပ်သည်။ ။ တနည်း။ ထိုကာမသုခ လွှဲကာနု ယောဂ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အကျင့်နှစ်ပါးတို့၏။ အလယ်၌ဖြစ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝဋ်မှလွတ်မြော်လိုသော သူတို့အကျင့်တရား၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ် ဆိုသည်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတိ။ အရိယမဂ္ဂံသန္ဓာယဝတ္တံ။ မဂ္ဂေါဟိ။ ကာမသုခ လွှဲကာ နုယောဂေါ။ ဇေကောအန္တော။ အတ္တကိလ မထာနုယောဂေါ။ ဇေ ကောအန္တော။ ဇေတေဇေအန္တေနုပတိ။ နုပပဂစ္ဆတိ။ ဝိမုတ္တောဇေတေဟိ။ အန္တောဟိ။ တဿှာ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတိဝုတ္တတိ။ ဇေတေသံဇေန္တောဘဝတ္တော။ မဇ္ဈိမာ ဝဋ်ဒုက္ခနိဿရဏတ္ထိကေဟိ။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတောစ။ ပဋိပဒါတိ ဟူ၍ ဖွင့်ပြု အပ်သော။ တေရသကဏ်ဒိကာပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ သိအပ်ပါ သည့်။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတိ။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟူသည့်ကား။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ ဝါ။ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သောမဂ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည် ၍။ ဝတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိ။ ထိုစကားသည်မှန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂေါ၊ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂသည်။ ဇေကော၊ တခုသော။ အန္တော၊ မြှူစင်သောအရတရားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တ

ကိလမထာနုယောဂေါ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂသည်။ ဇကော၊ တခု
 သော။ အန္တော၊ မပြုစင်သောအစုတရားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇေဒ္ဓ။ နှစ်ပါး
 ကုန်သော။ ဇေတအန္တော၊ ထိုတရားအစုတို့သို့။ နဥပေတိ၊ မရောက်။ နဥပ
 ဂစ္ဆတိ၊ မကပ်။ ဇေတဟိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော။ အန္တောဟိ၊ မပြုစင်သော တ
 ရားအစုတို့မှ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ ဖြစ်
 ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မပြုစင်သောတရားနှစ်စုတို့မှလွတ်သည့် ၏အဖြစ်ကြောင့်
 သောအရိယမဂ္ဂေါ၊ ထိုအရိယမဂ်ကို(ထဉ္စ)မန္တိမာပဋိပဒါတိ။ မန္တိမာပဋိပ
 ဒါဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။ အရှင်ဋီကာဆရာ။ ဆရာသည်။ မပြုစင်သော
 အန္တတရားတို့မှလွတ်နေသော။ အရိယမဂ္ဂတရားကိုအဘယ်ကြောင့်။ မန္တိ
 မာပဋိပဒါဟု ဆိုတော်မူအပ်လေသနည်း။ ဆိုအပ်ကြောင်းကို မပြုပြီလော
 ဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍။ ဇေတသံ၊ မဇ္ဈောဘဝတ္တာစသော စကားတော်ကိုဆို
 ပြန်သတည်း။ ယောအရိယမဂ္ဂေါ၊ အကြင် အရိယမဂ်သည်။ ဇေတသံ၊ ထို
 နှစ်ပါးစုံ သော မပြုစင်သော အန္တတရားတို့၏။ မဇ္ဈော၊ အလယ်၌။ ဘဝတ္တာ
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မန္တိမာစ၊ မန္တိမာလည်းမည်၏။ ဝဇ္ဇဒုက္ခနိဿရ
 ဏတ္ထိကေဟိ။ ဝဋ်ဒုက္ခမှထွက်မြောက်ခြင်းကိုအလိုရှိကုန်သော။ ဘုရားအ
 စရှိသောသူတော်ကောင်းတို့သည်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ကျင့်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပဒါစ၊ ပဋိပဒါလည်းမည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါး
 သောသတ္တိကြောင့်။ သောအရိယမဂ္ဂေါ၊ ထိုအရိယမဂ်သည်။ မန္တိမာပဋိပဒါ
 မန္တိမာပဋိပဒါမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤသို့တေရသကဏ်ဋီကာပြဆို
 အပ်သည့်ကိုထောက်၍။ မန္တိမာပဋိပဒါမည်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} ၎င်းမန္တိမာပဋိပဒါအကျင့်တရားကို။ အဘယ်သူသည် ထိုးထွင်း
 ၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ၎င်းမန္တိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို။ တထာဂတ၊ အမည်ရတော်မူသော
 သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင်သည်သာလျှင်။ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မ
 စက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း
 မြန်မာပြန်ကား။ ။ တထာဂတေန၊ တထာဂတအမည်ကိုရတော်မူသော
 သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူအပ်သော(မန္တိ
 မာပဋိပဒါ)မှာစပ်လေ။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍။ ၎င်းမ
 မန္တိမာပဋိပဒါအကျင့်တရားကို။ တထာဂတမည်သော သဗ္ဗညုဘုရားသည်
 သာလျှင်။ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} အဘယ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကို။ တထာဂတ ဟုခေါ်ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ရှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကို။ တထာဂတဟုခေါ်ဆိုအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} တထာဂတောတိ အဋ္ဌဟိကာရဏောဟိဘဂဝါ။ တထာဂတော ဟု၍ပြဆိုအပ်သော အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌတ္ထာ၊ ကောနိပါတ်ပုဂ္ဂလအဖွင့်၌ခန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ဥဒါန်းအဋ္ဌတ္ထာပုစ္ဆလိန္ဒဝဂ်အဋ္ဌမသုတ် အဖွင့်၌လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္ထာ။ ဒုကနိပါတ် ဒုတိယဝဂ်အဖွင့်၌လည်းကောင်း ဖန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ တထာဂတောတိ ဧတ္ထတထာဂတောဟုသောပါဌ်၌၊ အဋ္ဌဟိရှစ်ပါးကုန်သော။ ကာရဏောဟိ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ။ ။ ဤသို့ အဋ္ဌတ္ထာရှင်တို့ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍။ ရှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ တထာဂမည်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြသေ။ ။

{မေး} တထာဂတမည်ခြင်း၏အကြောင်းရှစ်ပါးသည့် အဘယ်ပါနည်း။

{ဖြေ} ဝိပဿိ အစရှိကုန်သော။ ဂြေဂြေဘုရားရှင်တို့နှင့်တူသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ လာတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ (၂) ဝိပဿိ အစရှိကုန်သော။ ဂြေဂြေဘုရားရှင်တို့နှင့်တူသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ကြွသွားတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ (၃) အလုံးစုံသောပရမတ္ထသဘောတရားတို့၏ ဟုတ်မှန်သောလက္ခဏာသို့။ ဉာဏ်တော်တည်း ဟူသောရောက်ခြင်းဖြင့်ရောက်တော်မူသောကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ (၄) ဟုတ်မှန်သောသဘောတရားတို့ကို။ မဘောက်မပြန်သောအားဖြင့်။ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ (၅) မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ (၆) မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဆိုတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ (၇) နှင်တော်ဖြင့် ဆိုတော်မူတိုင်းကိုယ်တော်ဖြင့်ပြုလေ့ရှိတော်မူသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗညုဘုရား

ရှင်သည့် တထာဂတမည်တော်မူ၏။(ဂ)လွှမ်းမိုးနှိမ်နင်းတော်မူတတ်သော သဘောကြောင့်။ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည့်၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} တထာအာဂတောတိ၊တထာဂတော။တထာဂတောတိ၊တထာဂတော။တထလက္ခဏံအာဂတောတိ။တထာဂတော၊တထဓမ္မယထာဂတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။တထာဂတော၊ တထဒသိတာယ။ တထာဂတော၊ တထဝါဒိတာယ၊ တထာဂတော။တထာကာရိတာယ တထာဂတော၊ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတောတိဟူ၍။ အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌတ္တာ။ ဧကနိပါတ်။ ဧကပုဂ္ဂလအဖွင့် ဥဒါန်းအဋ္ဌတ္တာ။ မုဉ္ဇလိန္ဒဝဂ် အဋ္ဌမသုတ်အဖွင့်။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာ ဒုကနိပါတ် ဒုတိယသုတ်အဖွင့်တို့၌ ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။တထာ၊ ထိုဝိပဿဇီ အစရှိသော။ ဧေးဘုရားတို့ အတူသာလျှင်။ အာဂတော၊ လာတော်မူတတ်၏။ ဣတိတဿာ၊ ထိုဧေးဘုရားရှင်တို့အတူသာလျှင်လာတော်မူတတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ တထာ၊ ထိုဝိပဿဇီ အစရှိသော ဘုရားရှင်တို့အတူသာလျှင်။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူတတ်၏။ ဣတိတဿာ ထိုသို့ဧေးဘုရားရှင်တို့အတူသာလျှင် ကြွသွားတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ တထလက္ခဏံ၊ မချွတ်မယွင်းဟုတ်မှန်သောသဘောလက္ခဏာသို့။ အာဂတော၊ ဉာဏ်တော်ဖြင့်ရောက်၏။ ဣတိတဿာ၊ ထိုသို့မချွတ်မယွင်းဟုတ်မှန်သောသဘောလက္ခဏာသို့။ ဉာဏ်တော်ဖြင့်ရောက်တော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ တထဓမ္မေ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောတရားတို့ကို။ ယထာဂတော၊ မဘောံမပြန်သောအားဖြင့်။ ဝါ။ ဟုတ်မှန်သောအဘိုင်းအားဖြင့်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူတတ်၏။ ဣတိတဿာ ထိုသို့မှန်သောတရားတို့ကို။ ထိုထွင်း၍သိတော်မူတတ်သောကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ တထဒသိတာယ၊ ဟုတ်မှန်သောတရားကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ တထဝါဒိတာယ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာဆိုတော်မူတတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ တထာကာရိတာယ နှုပ်တော်ဖြင့်ပြောဆိုတိုင်းသာကိုယ်တော်ဖြင့်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ အဘိဘဝနဋ္ဌေန

လွှမ်းမိုးနှိမ်နင်းတော် မူတတ်သောကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတ မည်ထော်မူ၏။ ။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏စကားတော်တို့ကို ထောက်၍။ ရှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ တထာဂတ မည်သည့်၏အ ဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။

{မေး} ထိုရှစ်ပါးသော အကြောင်းတရားတို့တွင်။ ဂေါတမထုရားရှင် သည် ရှေးဝိပဿီအစရှိသော ရှေးဘုရားတို့အတူလာတော်မူသောကြောင့် တထာဂတမည်ကြောင်းကိုသိရပါပြီ။ အဘယ်သို့ရှေးဘုရားတို့အတူလာ တော်မူအပ်သည်ကို အကျယ်အားဖြင့်သိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} အလုံးစုံသောသတ္တလောက၏ အစီးအပွားအလို ဌာ။ ရှေးဘုရား တို့သည် လုဠုပြုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ပြီးလျှင် လာတော်မူကုန်၏။ ထိုအတူ ငါတို့ဂေါတမဘုရားသည်လည်းလာတော်မူ၏။ ဝိပဿီဘုရား။ သိခီဘုရား ဝေဿဘုရား။ ကက္ကုဿနိဘုရား။ ကောနာဂုံဘုရား။ ကဿပဘုရားရှင် တို့သည်။ အလုံးစုံသောသတ္တလောက၏ အစီးအပွားအလို ဌာ။ ကြောင်း ကြစိုက်ခြင်းသို့။ ဝါ။ လုဠုစိုက်ထုတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၍ လာတော်မူကြ ကုန်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ ငါတို့ဂေါတမဘုရားရှင်သည်လည်းလာတော်မူ၏။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ယထာ သဗ္ဗလောက ဟိတာယ။ ဥဿုက္ကမာပန္နာ။ ပုရိမကာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ အာဂတာ ယထာ။ ဝိပဿီဘဂဝါ။ ယထာသိခီဘဂဝါ။ ယထာဝေဿဘုဘဂဝါ။ ယထာကက္ကုဿန္နောဘဂဝါ။ ယထာ ကော ဇာဂမနောဘဂဝါ။ ယထာကဿပေါဘဂဝါ။ အာဂတောတိ ဟူ၍။ ။ အင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌတ္တာ။ ဧကနိပါဌ် ဧကပုဂ္ဂလအဖွင့်၌ လည်းကောင်း။ ဥဒါနိး အဋ္ဌတ္တာ၊ မုဗ္ဗလိန္ဒဝဂ်ရှစ်ခုမြောက်ဝဂ်၌လည်းကောင်း။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာ ဒုကနိပါတ်ရှစ်ခုမြောက်သုတ်၌လည်းကောင်း။ ပြုဆိုအပ်သည်ကိုထောက် ၍သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ သဗ္ဗလောကဟိတက္ခယ။ အလုံးစုံ သော သတ္တလောက၏ အစီးအပွားအလို ဌာ။ ဥဿုက္က။ ကြောင်းကြစိုက် ခြင်းသို့။ ဝါ။ လုဠုပြုခြင်းသို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန်သော။ ပုရိမကာ၊ ရှေး ၌ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတော်တို့ကို။ မဘောံ မပြန်။ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် အကြွင်းမရှိ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့်။ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီးသော ဘုရားရှင်တို့သည်။ အာဂတာယထာ။ လာ တော်မူကုန်သကဲ့သို့။ အာဂတော၊ လာတော်မူ၏။ ဝိပဿီ။ ဝိပဿီအမည် ရှိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ အာဂတောယထာ။ လာတော်မူသ ကဲ့သို့။ အာဂတော။ လာတော်မူ၏။ သိခီ။ သိခီအမည်တော်ရှိသော။ ဘဂဝါ

ဘုရားရှင်သည်။ အာဂတော ယထာ။ လာတော်မူသကဲ့သို့။ အာဂတော။ လာတော်မူ၏။ ဝေဿဘူ။ ဝေဿဘူအမည်ရှိတော်မူသော။ ဘဂဝါ။ ဘုရားရှင်သည်။ အာဂတောယထာ။ လာတော်မူသကဲ့သို့။ အာဂတော။ လာတော်မူ၏။ ကက္ကုသန္ဓော။ ကက္ကုသန္ဓ်အမည်တော်ရှိသော။ ဘဂဝါ။ ဘုရားရှင်သည်။ အာဂတောယထာ။ လာတော်မူသကဲ့သို့။ အာဂတော။ လာတော်မူ၏။ ကောဏာဂမနော။ ကောဏာဂုန်အမည်တော်ရှိသော။ ဘဂဝါ။ ဘုရားရှင်သည်။ အာဂတောယထာ။ လာတော်မူသကဲ့သို့။ အာဂတော။ လာတော်မူ၏။ ကဿပေ။ ကဿပအမည်တော်ရှိသော။ ဘဂဝါ။ ဘုရားရှင်သည်။ အာဂတောယထာ။ လာတော်မူသကဲ့သို့။ အာဂတော။ လာတော်မူ၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝေဒိတဗြောဟ္မိအပ်၏။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏ စကားတော်ကိုထေခံ၍။ သတ္တလောက၏အစီးအပွားအလို့ငှာ။ ဧတေဘုရားရှင်တို့ကြောင်းကြံစိုက်၍။ ဝါ။ လုဗ္ဗစိုက်ခြင်းသို့ ရောက်၍လာကုန်သကဲ့သို့။ ဂေါတမဘုရားရှင်လည်းလာတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့်။ တထာဂတမည်သည့်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} သတ္တလောက၏အစီးအပွားအလို့ငှာ။ ကြောင်းကြံစိုက်ခြင်းလုံလပ်ခြင်းသို့ရောက်၍။ ဧတေဘုရားတို့ လာသကဲ့သို့။ ငါတို့ဂေါတမဘုရားလာတော်မူ၏ဟု ဆိုတော်မူပြီး။ ဘယ်လိုကြောင့်။ ကြောင်းကြံစိုက်ခြင်း။ ဘယ်လိုလုဗ္ဗပြုခြင်းသို့ရောက်၍လာပုံကို အကျယ်တဝင့်ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} အကြင်ဧတေဘုရားရှင်တို့သည်။ ဘုရားဆုကို တောင်း၍လာကုန်သကဲ့သို့။ ငါတို့ဘုရားရှင်သည်လည်း။ ထိုဘုရားဆုကိုတောင်း၍သာလျှင်လာတော်မူ၏။ ။ တနည်း။ ဝိပဿီဘုရား။ သိင်္ခီဘုရား။ ဝေဿဘူဘုရား။ ကောက္ကုသန္ဓီဘုရား။ ဂေါဏာဂုန်ဘုရား။ ကဿပဘုရားတို့သည်။ ပါရမီဆယ်ပါးအပြားသုံးဆယ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်၍ လာတော်မူသကဲ့သို့။ ငါတို့ဂေါတမဘုရားရှင်သည်လည်း။ ပါရမီဆယ်ပါးအပြားသုံးဆယ်တို့ကိုဖြည့်ကျင့်၍လာတော်မူ၏။ ဝိပဿီအစရှိကုန်သော။ ဧတေဘုရားရှင်တို့သည် ဇွန်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကို ဇွန်ခြင်း။ ဂတဝတ် ပစ္စာ ဂတဝတ်တို့ကိုဖြည့်ကျင့်ခြင်း။ အဘိဉာဏ်သမာပိတ်တို့ကိုပြီးစေခြင်းစသော။ ယုဗ္ဗပဒယာဂ၊ ဒါနအစရှိသည်တို့၌လွန်ကဲစွာပြုကျင့်ခြင်းကိုပြီးစေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယုဗ္ဗစရိယဗေဒိသုံးပါး၌ တည်စေခြင်း။ ရင့်စေခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သောတရားစကားတော်ကိုဟောတော်မူခြင်းအစရှိသည်တို့ကိုဖြည့်တော်မူ၍။ ဘုရားဖြစ်ခြင်း၏အထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်၍လာတော်မူသကဲ့သို့။ ငါတို့၏ဂေါတမ

ဘုရားရှင်သင်္ဃလည်းလာတော်မူ၏။ တနည်း၊ ဝိပဿီ အစရှိသောရှေးဘုရား
ရှင်တို့သည်။ သတိပဋ္ဌာန်း၎င်း၊ သမ္မုပခါနိ၎င်း၊ ဣဒ္ဓိပါနိ၎င်း၊ ဣန္ဒြေငါးပါး
ဗိုလ်ငါးပါး။ ဗောဇ္ဈင်ချနစ်ပါး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတို့ကိုပွားများစေပြီးလျှင်
လာတော်မူကုသကဲ့သို့၊ ငါတို့ဂေါတမဘုရားရှင်လည်း။ ထိုဘုရားတို့ကိုပွား
စေပြီး၍သာလျှင်လာတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ငါတို့ဂေါတမဘုရားရှင်ကို
တထာဂတဟုဆိုတော်မူအပ်သည်ဟု အကျယ်တဝင့်သိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ယေနအတိနိဟာရေန။ ဇေတဘဂဝန္တော။ အာဂတော။ တေနေ
ဝအမှာကမ္ဘိဘဂဝါ အာဂတော။ အထဝါ။ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ။ ပ။
ယထာကဿပေါဘဂဝါ ဒါနပါရဇိပူရေတွာ၊ သီလ၊ နိက္ခမ္မ၊ ပညာဝီရိယ
ခန္တိသစ္စာမိဋ္ဌာန၊ မေတ္တာ။ ဥပေက္ခာ ပါရဇိပူရေတွာ။ ဣမာ ဒသ ပါရဇိ
ယော။ ဒသဥပပါရဇိယော။ ဒသပရမတ္ထ ပါရဇိယောတိ။ သမတိံ သပါရ
ဇိယောပူရေတွာ။ အင်္ဂပရိစ္စာဂံနယန၊ ခန၊ ရဇ္ဇ၊ ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂန္တိ။ ဣမေ
ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေ။ ပရိစ္စတိတွာ။ ပုဗ္ဗယောဂပုဗ္ဗစရိယ။ ဓမ္မာနွာန။ ဥာတတ္ထ
စရိယာဒယော။ ပူရေတွာ။ ဗုဒ္ဓစရိယာယ။ ကောဋိံပတွာ။ အာဂတော။
တထာအမှာကမ္ဘိ။ ဘဂဝါအာဂတော။ ယထာဝိပဿီဘဂဝါ။ ပ။ ကဿ
ပေါဘဂဝါ။ စက္ကာရောသတိပဋ္ဌာနေ။ စက္ကာရောသမ္မာပခာနေ။ စက္ကာရော
ဣဒ္ဓိပါဒေ။ ပဋိန္ဒြိယာနိ။ ပဉ္စဗလာနိ။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂေ။ အရိယံ။ အဋ္ဌကိကံမဂ္ဂံ
ဘာဝေတွာ။ ပြု။ ဟေတွာ။ အာဂတော။ တထာအမှာကံ ဘဂဝါပိ အာဂ
တောတိ တထာဂတော။ ။ ယထေဝလောကမ္ဘိ ဝိပဿီအာဒယော။ ။
သဗ္ဗညုဘာဝံမုနယောဣဝဂတော။ တထာအယံသကျမုနိပိ အာဂတော။
တထာဂတော ဝုစ္စတိ တေနစက္ခုမာတိ။ ဇေတထာ အာဂတောတိ။ တ
ထာဂတော ဟူ၍။ သုတ်သီလက္ခံအဋ္ဌတ္တာ ဗြဟ္မဇာလသုတ် အဖွင့်၌လည်း
ကောင်း။ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ ဧကနိပါတ်ဧကပုဂ္ဂလအဖွင့်။ ဥဒါန်း
အဋ္ဌတ္တာ။ မုဉ္ဇလိန္ဒဝဂ်ရှစ်ချမြောက် ဝတ္ထု အဖွင့်၌လည်းကောင်း။ ဣတိဝုတ်
အဋ္ဌတ္တာ။ ဒုကနိပါတ်နှစ်ချမြောက်ဝတ္ထု အဖွင့်၌လည်းကောင်း။ လာရှိသည်
တို့ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ (အထူးမှာ ပဉ္စပရိစ္စာဂအရာ၌။ သုတ်သီ
လက္ခံ၌။ အင်္ဂပရိစ္စာဂနောင်။ ဇိဝိဘပရိစာဂသာသည်။ အင်္ဂုတ္တိ၊ ရိန္ဒနယန၊ ပရိစ္စာ
ဂဟုလာသည်ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာ၌။ အတ္တပရိစ္စာဂဟုလာသည်။ ။ ဤကား
အထူး။) အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ယေနနိဟာရေန၊ အကြင်ဆု
တောင်းခြင်းဖြင့်ဇေတဘဂဝန္တော။ ထိုမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်။ အာဂ
တော၊ လာတော်မူကုန်၏။ တေနေဝအတိနိဟာရေန၊ ထိုဆုတောင်းခြင်းဖြင့်

သာလျှင်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဘဂဝါပိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အာဂတော၊ လာတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ။ဝိပဿ၊ ဝိပဿ အမည်ရှိတော်မူသော ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဒါနပါရမီ၊ ဒါနပါရမီကို။ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်တော်မူ၍။ သီလ၊ နိက္ခမ္မ၊ ပညာ၊ ဝိရိယ၊ ခန္တိ သစ္စာ၊ မိဋ္ဌာန။ မေတ္တာ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ သီလပါရမီ။ နိက္ခမ္မပါရမီ။ ပညာပါရမီ။ ဝိရိယပါရမီ။ ခန္တိပါရမီ။ သစ္စာပါရမီ။ အမိဋ္ဌာနပါရမီ။ မေတ္တာပါရမီ။ ဥပေက္ခာပါရမီ တော်တို့ကို။ ပူရေတွာ။ ဖြည့်တော်မူပြီး၍။ ဣမာဒသပါရမီယော။ ဤဆယ်ပါးသောပါရမီတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣမာဒသဥပပါရမီယော။ ဤဆယ်ပါးသော ဥပပါရမီတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣမာဒသပရမတ္ထပါရမီယော။ ဤဆယ်ပါးသောပရမတ္ထပါရမီတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ သမာတိံ သပါရမီယော။ အဗျသုံးဆယ်သော ပါရမီတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်တော်မူပြီး၍။ အာဂတောယထာ၊ လာတော်မူသကဲ့သို့။ အာဂတော၊ လာတော်မူ၏။ အင်္ဂပရိစ္ဆာင်္ဂံ။ အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုစွန့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဇီဝိတပရိစ္ဆာင်္ဂံ။ အသက်ကိုစွန့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဓနပရိစ္ဆာင်္ဂံ။ ဥစ္စာကိုစွန့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ရဇ္ဇပရိစ္ဆာင်္ဂံ။ ပြည်ကိုစွန့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပုတ္တဒါရပရိစ္ဆာင်္ဂံ။ သားမယားကိုစွန့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေပဉ္စမဟာပရိစ္ဆာဂေ၊ ဤငါးပါးကုန်သော စွန့်ခြင်းကြီးတို့ကို။ ပရိစ္ဆေတိတွာ၊ စွန့်သွတ်တော်မူ၍။ ပုဗ္ဗယောဂံ၊ ဂတဝတ်ပစ္စာဂတဝတ်ကို။ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ခြင်းအစရှိသော။ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သောပြင်းစွာသောဝိရိယကိုလည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗစရိယံ၊ တယောက်အထည်းထည်းရသေ့ ရဟန်းပြု၍။ ရှေ့အဖို့၌ကျင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်စိမ့်သောဌာ။ တရားဟောခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥာတတ္ထစရိယာဒယော။ အဆွေအမျိုး၏အကျိုးဌာ ကျင့်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပူရေတွာ။ ပြည့်စုံစေ၍။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်လောကတ္ထစရိယ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယကိုယူလေ။) ဗုဒ္ဓစရိယာယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းဌာကျင့်ခြင်း၏။ ကောဋီ၊ အဆုံးသို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ အာဂတောယထာ၊ လာတော်မူကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအဘူ။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဘဂဝါပိ၊ ဘုရားရှင်သည်လည်း။ အာဂတော၊ လာတော်မူ၏။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ။ဝိပဿ၊ ဝိပဿ မည်သော။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ ပ။ ကဿပေါ၊ ကဿပမည်သော။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သမ္မ

ပစာနေ၊ သမ္မာပခါန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။
 ဣဒ္ဓိပါဒေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ
 ဣန္ဒြေတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စ ငါးပါးကုန်သော။ ဗလာနိ၊ ဗိုလ်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗေဇ္ဇာဇီ၊ ဗေဇ္ဇာတို့ကိုလည်းကောင်း။
 အရိယံ၊ ဖြူစင်သော။ ဝါ၊ မြင့်မြတ်သော။ အဋ္ဌကိကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂံ၊
 မဂ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘာဝေထွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပြု၊ ဟောတွာ၊ ပွားစေ၍။ အာဂ
 တာယထာ၊ လာကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဘဂဝါ
 ပိ၊ ဘုရားရှင်သည်လည်း။ အာဂတော၊ လာတော်မူ၏။ ဣတိတဿာ ထိုကြောင့်
 တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ လောကမ္ဘိ၊ လူ့ပြည်၌။ ဝိပဿ
 အာဒယော၊ ဝိပဿီအစရှိကုန်သော။ မုနုယော၊ ဘုရားတို့သည်။ ဣဝေ၊ ဤ
 လူ့ပြည်၌။ သဗ္ဗညုဘာဝံ၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့။ အာဂတာယထာ၊ ရောက်ကုန်
 သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အယံသကျမုနိပိ၊ ဤငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည်
 လည်း။ သဗ္ဗညုဘာဝံ၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့။ အာဂတော၊ ရောက်တော်မူ၏။ တေန
 ထိုကြောင့်။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုငါးပါးရှိတော်မူသော။ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားကို။
 တထာဂတောတိ၊ တထာဂတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထာ၊
 ထိုရှေးဘုရားတို့အတူ။ အာဂတော၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူတတ်
 ၏။ ဣတိတဿာ၊ ထိုကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။
 ဤသို့အဋ္ဌကထာရှင်တို့ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍၊ အကျယ်တဝင့်ကို
 သိကြလေ။ ။

{မေး} ရှေးဘုရားတို့အတူ လာတော်မူ ခြင်းကြောင့်။ ဘုရားရှင်ကို၊ တ
 ထာဂတဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသိအပ်ပါပြီ။ ။ ရှေးဘုရားရှင်တို့
 အတူကြွသွားတော်မူခြင်းကြောင့်။ တထာဂတမည်သည်၏ အဖြစ်ကိုဘယ်
 လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ဝိပဿီအစရှိသော ဘုရားရှင်တို့သည်။ အမိဝမ်းမှဖွားစကာလျှင်၊
 ညီညွတ်သောခြေတော်တို့ဖြင့် မြေ၌တည်၍။ မြောက်အရပ်သို့ ရှေ့ရှူးခုနစ်
 ဘဝါးကြွတော်မူသကဲ့သို့။ ဂေါတမဘုရားရှင်လည်း ကြွတော်မူ၏။ ထိုသို့
 ကြွတော်မူခြင်းကြောင့်လည်း။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ။ ဘနည်း၊ ရှေး
 ဝိပဿီစသောဘုရားရှင်တို့သည်။ နေက္ခမဖြစ်သောကုသိုလ်တရားတို့ဖြင့်
 ကာမတ္ထန္ဒအကုသိုလ်တရားကိုပါယ်စွန့်၍ ကြွသွားတော်မူကုန်သကဲ့သို့။
 ဂေါတမဘုရားသည်လည်း။ ကာမတ္ထန္ဒတရားကို ပါယ်စွန့်၍ကြွသွားတော်
 မူ၏။ ရှေးဝိပဿီအစရှိသောဘုရားရှင်တို့သည်။ အဗျာပါဒတည်းဟူသောကု
 သိုလ်တရားဖြင့်။ ဗျာပါဒ ဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်တရားကိုပါယ်စွန့်၍

ကြွသွားတော်မူကုန်သကဲ့သို့။ ငါတို့ဂေါတမဘုရားရှင်လည်း ကြွသွားတော်မူ၏။ ဝိပဿီ အစရှိသောရှေးဘုရားရှင်တို့သည်။ အာလောကသညာဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓကိုမပျံ့မလွင့်သောသမာဓိဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုတ္တကို။ တရားတော်ကိုမှတ်သားခြင်းတည်းဟူသော။ ဓမ္မဝ ဝတ္ထာနကုသိုလ်ဖြင့်။ ယုံမှားခြင်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာတရားကို။ လောကီဉာဏ်ဖြင့်။ မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားကို။ ဝမ်းမြေခံခြင်း။ ပါမောဇ္ဇ တရားဖြင့်။ ဆိပ်ငြိမ်ရာ၌ လည်းကောင်း။ ကုသိုလ်တရား၌ လည်းကောင်း။ မမွေ့လျော်တတ်သော အရတိတရားကို။ ပယ်စွန့်၍သွားကုန်သကဲ့သို့။ ဂေါတမဘုရားရှင်လည်း။ ပယ်စွန့်၍ ကြွသွားတော်မူ၏။ ပဋ္ဌမဈာန်ဖြင့်။ နဝရဏတရားငါးပါးကို။ ဒုတိယဈာန်ဖြင့်။ ဝိတက်ဝိစာရတရားကို။ တတိယဈာန်ဖြင့်။ ဝိတိကို၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြင့်။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန် သမာပတ်ဖြင့်။ ကသိုဏ်းရုပ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ အထူးထူးသော၊ အာရုံဝတ္ထုထိ ခပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ သညာ၊ အထူးထူးသော။ သဘောရှိသော ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စသော သညာတို့ကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန် သညာကို။ အာကိဉ္စာညာယတန ဈာန်သမာပတ်ဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်၌ဖြစ်သော သညာ ကို။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သမာပတ်ဖြင့်။ အာကိဉ္စာညာယတနဈာန်၌ဖြစ်သော သညာကိုပါယ်စွန့်၍။ အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့် နိစ္စသညာကို။ ဒုက္ခာနုပဿနာဖြင့်၊ သုခသညာကို။ အနတ္တာနုပဿနာဖြင့်၊ အတ္တသညာကို။ နိဗ္ဗိန္ဒာနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့၌နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဝိရာဂါနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့၌တင်ခြင်းကို။ နိရောဓာနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပသမာနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့၌စွဲလန်းယူခြင်းကို။ ခယာနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့၏တခဲနက်သညာကို။ ဝယာနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့ဖြစ် အောင်အားထုတ်ခြင်းကို ပါယ်စွန့်၍။ ဘောက်ပြန်ခြင်းကိုရှုတတ်သော ဝိပရိကာမ ဝိပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့မြဲ၏ဟူသော အမှတ်ကိုပါယ်စွန့်၍။ သင်္ခါရတရားတို့၏ နိစ္စနိမိတ်စသည်မရှိခြင်းကို။ အဘန်တလဲလဲ ရှုတတ်သော။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရတို့၏။ နိစ္စနိမိတ်စသည်ရှိ၏ ဟူသော အမှတ်ကိုပါယ်စွန့်၍။ ရာဂစသောတရားတို့၏ တောင်းတခြင်းမရှိခြင်းတည်းဟူသော အပဏိဟိတာနုပဿနာဖြင့်။ ရာဂစသောတရားတို့၏ တောင်းတခြင်းကို။ သတ္တဝါအတ္တမှဆိပ်သည့်ကို။ အဖန်တလဲလဲ ရှုတတ်သော။ သုညတာနုပဿနာဖြင့်။ အတ္တရှိ၏ဟု မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ သင်္ခါရတရားတို့ကို။ အနိစ္စစသော အဘူးထူးသော အခြင်းအရာဖြင့် ရှုတတ်သော။ သွန်ကဲ

သော ဝိပဿနာပညာတည်းဟူသော။ အဓိပညာ မေတ္တဝိပဿနာဖြင့်။ နိစ္စ
 အနှစ်စသည်မရှိသော သင်္ခါရတရားတို့၌။ နိစ္စစသောအနှစ်ရှိ၏ဟူ၍။ မှား
 သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပါယ်စွန့်၍။ ဟုတ်မှန်သောသဘောတရား
 ကိုမြင်တတ်သော။ ယထာဘူတဥာဏဒဿဖြင့်တွေဝေသောအားဖြင့်။ မ
 ဟုတ်မမှန်နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ သင်္ခါရတရားတို့၏အပြစ်ကို။ အဘန်တလဲလဲ
 ရှုတတ်သော။ အာဒိနဝါနူပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ သင်္ခါရတို့၌ကပ်ငြိသောအား
 ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ သင်္ခါရတရားတို့၏ နိစ္စသုခအတ္တမရှိသည့်၏အဖြစ်
 ကို။ အဘန်တလဲလဲဆင်ခြင်သုံးသပ်တတ်သော။ ပဋိသင်္ခါနူပဿနာဖြင့်။
 သင်္ခါရတရားတို့ကို မဆင်မခြင်။ မေ့မေ့လျော့လျော့နေခြင်းကို။ သံသရာ
 ဝဋ်မှကင်းလွတ်ခြင်းကို။ အဘန်တလဲလဲရှုတတ်သော။ ဝိဝဋ္ဌနူပဿနာဖြင့်
 ဝဋ်၌အဘန်တလဲလဲယှဉ်သောအားဖြင့်။ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပါယ်စွန့်၍သွား
 သကဲ့သို့။ ငါတို့ဂေါတမဘုရားရှင်သည်လည်းပါယ်စွန့်၍ကြွသွားတော်မူ
 ၏။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွပါယ်ထိုက်သောကိလေသာတို့
 ကို။ အကြွင်းမရှိဖြတ်တော်ပါယ်စွန့်တော်မူ၍။ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့်ရုန်းရင်း
 သော။ ကာမရာဂစသောကိလေသာတို့ကို။ အကြွင်းမရှိဖြတ်တော်ပါယ်
 စွန့်တော် မူ၍။ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် သိမ်မွေ့သော။ ကာမ ရာဂစသောကိလေ
 သာတို့ကိုအကြွင်းမရှိဖြတ်တော်ပါယ်စွန့်တော်မူ၍။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အ
 လုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ အကြွင်းမရှိဖြတ်တော်ပါယ်စွန့်တော်မူ
 ၍။ ကြွသွားတော်မူသကဲ့သို့။ ငါတို့၏ဂေါတမ ဘုရားရှင်သည်လည်း ကြွ
 သွားတော်မူ၏။ ထိုသို့ရှေးဘုရားအဘူကြွသွားတော်မူသောကြောင့်လည်း
 ငါတို့ဂေါတမ ဘုရားရှင်ကို။ တထာဂတဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်ဟု သိ
 အပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။
 {ဖြေ} ကထံ၊ တထာဂတောတိတထာဂတော။ ယထာသမ္ပတိဇာတော
 ဝိပဿာနာဂေါ။ ပ။ ကဿပေါဘဂေါ၊ ဂတော၊ တထာစအမှာကံပိ၊ ဘ
 ဂေါဂတောတိ။ တထာဂတော။ သောဟိသမ္ပတိဇာတော။ သမေဟိပါဒေ
 ဟိ။ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ။ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန ဂတော
 ယထာဟ၊ သမ္ပတိဇာတောအာနန္ဒ။ ဗောဓိသက္ကော။ သမေဟိပါဒေဟိ၊ ပ
 ထဝိယံ ပတိဋ္ဌဟိတွာ။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန။ ဂစ္ဆတိ။
 သေတဒိသက္ကော။ အနုခာရိယမာနေ။ သဗ္ဗာပိဒိသာအနုပိလောကေတိ။ အာ
 သဘိဉ္စ ဝါစံဘာသတိ။ အဂ္ဂေါဟမသ္မိလောကဿ။ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိလော
 ကဿ။ သေဋ္ဌော ဟမသ္မိလောကဿ။ အယမ န္တိမဇာတိ။ နုတ္ထိဒါနိပုန ဟ

ဝေါတိ၊ တဉ္စဂမနံ တထံဟောတိ အဝိတထံ။ အနေကောသံ ဝိသေသာမိဂ
မာနံ။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန၊ ယဉ္စိသောသမ္ပတိဇာတောဝ။ သမေဟိပါဒေဟိ
ပတိဋ္ဌဟိ၊ ဣဒမဿ၊ စတုရိန္ဒြိပါဒပဋိလာဘာဿ။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ဥတ္တရာတိမုခ
ဘာဝေါပန။ သဗ္ဗလောကုတ္တရ ပုဋိလာဘာဿ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ သတ္တပဒဝိတိ
ဟာရော။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂရတနပုဋိလာဘာဿ။ သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝိတိပတန္တိ။
စာမရာတိ ဧတ္ထ၊ စာမရက္ခပေါ၊ ပန သဗ္ဗတိတ္ထိယ နိမ္မဒ္ဒနဿ။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။
သေတစ္ဆတ္တဓာရဏံ အရဟတ္တဖလ ဝိမုတ္တဝရဝိမလ။ သေတစ္ဆတ္တဿ။
ပဋိလာဘာဿပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ သဗ္ဗဒိသာနုဝိလောကနံ။ သဗ္ဗညုတဉ္စာနာဝရ
ဏဉ္စာပဋိလာဘာဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ အာသတိဝါစာဘာသနံ။ အပ္ပတိဝတ္တိ
ယဝရဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဿ။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ တထာအယံဘဂဝါပိ။ ဂတော။
တဉ္စဿဂမနံတထံဟောတိ။ အဝိတထံ၊ အနေကောသံ။ ဝိသေသာမိဂမာနံ၊
ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။ တေနာဟုပေါရာဏာ။ မဟုတ္တဇာတောဝဂဝမ္ပတိယ
ထာ။ သမေဟိပါဒေဟိ ဖုသိဝသံန္နရံ။ သောဝိက္ကမိသတ္တပဒါနိဂေါတမော။
သေတဉ္စ ဆတ္တံအနုဓာရယံမရူ။ ။ ဂတိန္ဒာနသော သတ္တပဒါနိဂေါတမော။
ဒိသာဝိလောကေသိ။ သမာသမန္တတော။ အဋ္ဌင်္ဂပေတံ ဝိရမပ္ပုဒိရယိ။ ။
သိဟောယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒန်ဋ္ဌိတောတိ။ ဧဝံ တထာဂတောတိ။ တထာဂ
တော။ အထဝါ၊ ယထာဝိပဿတိဘဂဝါ။ ပ။ ယထာကာသပေါဘဂဝါ။ အ
ယံဝိဘဂဝါ။ တံထေဝနိက္ခမ္ပေန။ ကာမတ္ထန္တံပဟာယ ဂတော။ အဗျာပါ
ဒေန ဗျာပိဒံ ပဟာယ။ အာလောကသညာယထိန မိန္ဒံ။ အဝိက္ခေပေနဥဒ္ဓစ္စ
ကုက္ကုတ္တံပဟာယ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိန္တံ ပဟာယ ဂတော။ ဉာဏေန
အဝိန္ဒံပဒါလေတွာဂတော။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိဝိနောဒေတွာ။ ပဌမဇ္ဈာ
နေန နိဝရဏကဝါရုံ ဥဗ္ဗာဒေတွာ။ ဒုတိယဇ္ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရမုမံဥပ
သမေတွာ။ တတိယဇ္ဈာနေန ဝိတိရဇေတွာ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန သုခဒက္ခံပ
ဟာယ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ။ ရူပသညာပဋိဗာသညာ
နာနတ္တသညာယော သမတိက္ကမိတွာ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ
အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ။ အာကိဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ။ ဝိညာ
ဏဉ္စာယတနသညံ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စာ
ညာယတနသညံ သမတိက္ကမိတွာ ဂတော။ အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညံ
ပဟာယ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညံ။ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညံ
နိဗ္ဗိဒါ နုပဿနာယနန္တိ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယရာဂံ။ နိရောဓာ နုပဿနာယ
သမုဒယံ။ ဥပသမာနုပဿနာယ အာဒါနံ။ ခယာနုပဿနာယ ဗာနသညံ။

ဝယာနူပသဒနာယအာယူဟနံ။ ဝိပရိကာမာနူပသဒနာယဝသညံ။ အနိ
မိတ္တာနူပသဒနာယ နိမိတ္တသညံ။ အပ္ပဏိဟိတာ နူပသဒနာယပဏိမိ။ သု
ညတာနူပသဒနာယ အဘိနိဝေသံ။ အမိပညာဓမ္မဝိပသဒနာယ။ သာရာဒါ
နာဘိနိဝေသံ။ ယထာဘူတဉာဏဒသနေန သံမောဟာဘိနိဝေသံ။ အာဒိ
နဝါနူပသဒနာယ။ အာလယာဘိနိဝေသံ။ ပဋိသင်္ခါနူပသဒနာယအပ္ပဋိသင်္ခ
ဝိဝနာနူပသဒနာယသံ ယောဂါဘိနိဝေသံ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနဒိဋ္ဌေ က
ဋ္ဌေကိလေသေ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေနဩဋ္ဌာရိကေ ကိလေသေပဟာယ။ အ
နာဂါမိမဂ္ဂေနအနုသဟ ဂတေကိလေသေသမုဋ္ဌာဇေတွာ။ အရဟတ္တမဂ္ဂ
နသဗ္ဗကိလေသေသမုဋ္ဌိန္ဒိတွာဂတော။ ဇေဝိတထာ ဂတောတိတထာဂ
တော ဟူ၍ပြဆိုအပ်သော။ သုတ်သီလက္ခံ အဋ္ဌတ္တာ၊ ပြဟ္မဇာလသုတ်အ
ဖွင့်။ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌတ္တာ ဧကနိပါတ်၊ ဧကပုဂ္ဂလအဖွင့်။ ဥဒါန်းအဋ္ဌတ္တာ မုဋ္ဌ
လိန္ဒဝင်ရှစ်ခုမြောက်အဖွင့်။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာဒုကနိပါတ်ဒုတိယသုတ်
အဖွင့်တို့ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ။ ကထံ၊ အဘယ်
သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့
ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူသနည်း။ သမ္ပတိဇာတော၊
ယခုဖွားစဖြစ်သော။ ဝိပသေ၊ ဝိပသေ အမည်တော်ရှိသော။ ဘဂဝါ၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်။ (ပ) ကသပေါ၊ ကသပအမည်တော်ရှိသော။ ဘဂဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဂတောယထာ၊ ကြွသွားတော်မူသကဲ့သို့။ တထာစ၊
ထိုအတူလည်း။ အမှာကမ္ပိ၊ ငါတို့၏လည်း။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တထာဂတော
တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ ထိုစကားကိုချဲ့ ဦးအံ့။ သမ္ပတိ
ဇာတော၊ ယခုဖွားသစ်စဖြစ်သော။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။
သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတော်တို့ဖြင့်။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌
ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ရှေ့။ သတ္တပဒဝိ
ထိဟာရေန၊ ခုနစ်ဘဝါးကြွတော်မူသဖြင့်။ ဂတော၊ ကြွတော်မူ၏။ ယထာ
ဟကိံ အာဟ၊ ဘုရားဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ သမ္ပတိ
ဇာတောအာနန္ဒ၊ (ပ) ဒါနိပုနုပ္ပတိတိ။ သမ္ပတိဇာတောအာနန္ဒ (ပ) ဒါနိပု
နုပ္ပတိဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ သမ္ပတိဇာတော
ယနေဖွားသစ်စဖြစ်သော။ ဗောဓိသက္ကော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ သမေဟိ၊
ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတော်တို့ဖြင့်။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ ပတိဋ္ဌဟိ
တွာ၊ တည်၍။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ရှေ့။ သတ္တပဒ ဝိတိဟာ
ရေန၊ ခုနစ်ဘဝါးလှမ်းသဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ သွား၏။ သေတမ္ပိဆက္ကော၊ နတ်တို့၏

ထီးဖြူကို။ အနုစာရိယမာနေ၊ ဆောင်းအပ်သည့်ရှိသော်။ သဗ္ဗာပိ၊ ခပ်သိမ်း
ကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ အနုပိလောကေတိ၊ စောင်းထည်
၍ကြည့်တော်မူ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ လောကဿ၊ လူအပေါင်းထက်။ အဂ္ဂေါ၊
မြတ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ လောကဿ၊ လူအပေါင်းထက်။
ဇေဋ္ဌော၊ ကြီးသည့်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း
ထက်။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့်မြတ်သည့်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ ဤပဋိသန္ဓေ
သည်။ အန္တိမာ၊ အဆုံးဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေတည်း။ ဒါနိဣဒါနိ၊ ယ
ခုအခါ၌။ ပုနုပ္ပတေ၊ တဘန်ဘဝသစ်၌။ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ အာသတိ၊ မြတ်သော။ ဝါစဉ္စ၊ စကားကိုလည်း။ ဘာသတိ၊ ဆိုတော်
မူ၏။ ။ အဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ တဉ္စဂမနံ၊ ထိုသွား
တော်မူခြင်းသည်လည်း။ အနေကောသံ၊ များစွာကုန်သော။ ပိသေသာမိဂ
မာနံ၊ တရားအထူးကို ရခြင်းတို့၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တ ဘာဝေန၊ နှေးဖြစ်သော အ
ကြောင်းနိမိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တထံ၊ မှန်သည့်။ အပိတထံ၊ မချွတ်ယွင်းသည့်
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သမ္ပတိဇာတောဝ၊ ယနေ့ ဖွားသစ်စဖြစ်
တော်မူသော။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သမေဟိ၊ ညီညွတ်
ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတော်တို့ဖြင့်။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ ယံပတိဋ္ဌဟိ၊ အ
ကြင်တည်၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့ညီညွတ်သောခြေတို့ဖြင့် မြေ၌တည်ခြင်းသည်။
အဿဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ စတုရိဒ္ဓိပါဒပဋိလာဘဿ၊ (၄)
ပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။ ဥတ္တရာဘိမုခ
ဘာဝေါပန၊ မြောက်အရပ်သို့ရှေ့ရှုမျက်နှာပြုသောအဖြစ်သည်ကား။ သဗ္ဗ
လောကုတ္တရပဋိလာဘဿ၊ အလုံးစုံသောလောကုတ္တရာ တရားကိုရခြင်း
၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။ သတ္တပဒဝိတိဟာရော၊ ခုနစ်ဘဝါးထွမ်းခြင်း
သည်။ သတ္တဗောဇ္ဇင်္ဂရတန ပဋိလာဘဿ၊ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဇင်ရတနာ
ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။ သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍဝိတိပတန္တိ စာမရာ
တိက္ကေ၊ သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝိတိပတန္တိ စာမရာ ဟူသောဤပုဒ်၌။ စာမရက္ခေ
ပေါပန၊ စာမရီ သားမြီးယပ်ကိုချီးကြွခြင်းသည်ကား။ သဗ္ဗတိတ္ထိယနိမ္မဒ္ဓ
နဿ အလုံးစုံသောတိတ္ထိတို့ကို။ နှိမ်နင်းတော်မူခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိ
မိတ်တည်း။ သေတစ္ဆတ္တဓာရဏံ၊ နတ်တို့၏ထီးဖြူကိုဆောင်းခြင်းသည်။
အရဟတ္တဖလ ဝိပုတ္တိဝရဝိမလ သေတစ္ဆတ္တဿ။ ကိလေသာတို့မှလွတ်
သော အရဟတ္တဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော။ မြတ်သော အညစ် အကြေးကင်း
သောထီးဖြူကို။ ပဋိလာဘဿ၊ ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။ သဗ္ဗ
ဒိသာနု ပိလောကနံ အလုံးစုံသော အရပ် မျက်နှာတို့ကို။ စောင်းထည်၍

ကြည့်တော်မူခြင်းသည်။ သဗ္ဗညုတညာဏာနာဝရဏဉာဏပဋိလာဘာသာ
သဗ္ဗညုတဉာဏ် အနာဝရဏဉာဏ်ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်
တည်း။ အာသတိ၊ မြတ်သော။ ဝါစာဘာသနံ၊ စကားကိုဆိုခြင်းသည်။ အပ္ပ
တိဝတ္တိယဝရဓမ္မစက္ကပဝတ္တနုဿ။ သူတပါး တို့သည် မဟောကြားအပ်
သော ဓမ္မစကြာတရားကိုဟောတော်မူခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။
တထာ၊ ထိုအတူ။ အယံဘဂဝါပိ ဤသာကီဝင်မင်း၏သားဖြစ်သော။ ငါတို့
မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူတတ်၏။ အဿ၊ ထို
မြတ်စွာဘုရား၏။ တဉ္စဂမနံ၊ ထိုသို့ကြွသွားတော်မူခြင်းသည်လည်း။ အနေ
ကေသံ၊ များစွာကုန်သော။ ဝိသေသာမိဂမနံ၊ တရားအထူးကိုရခြင်းတို့၏
ပုဗ္ဗနိမိတ္တ ဘာဝေန၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မ
ချွတ်မယွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပေါရဏာ၊ ရှေ့ဆရာ
တို့သည်။ မဟုတ္တဇာတော(ပ)ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဋ္ဌိတောတိ။ မဟုတ္တဇာတော(ပ)
ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဋ္ဌိတောဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။ မဟုတ္တဇာတော၊ ထိုခဏ၌
ဖွားစဖြစ်သော။ ဂဝမ္ပတိ၊ သတ္တဝါတို့၏အကြီးအမှူးဖြစ်သော။ ဧတေဘုရား
လောင်းသည်။ သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ။ ခြေတို့ဖြင့်။ ဝသုန္ဒရံ။
မြေကို။ ဖုသိယထာ။ ထံစေသကဲ့သို့။ ဂေါတမော။ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော
သော။ ထိုငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ သတ္တပဒါနိရုနစ်ဘဝါးတို့တိုင်တိုင်။
ဝိက္ခမိ။ နှင်းကြွတော်မူ၏။ မဂ္ဂ၊ နတ်တို့သည်။ သေတဉ္စဆတ္တံ။ နတ်တို့၏ထီး
ဖြူကိုလည်း။ အနုဓာရယံ။ ဆောင်းကုန်၏။ ဂေါတမော။ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်
သော။ သော။ ငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ သတ္တပဒါနိ။ ရုနစ်ဘဝါး တို့တိုင်
တိုင်။ ဂစ္စာန။ နင်းသွားတော်မူပြီး၍။ သမန္တတော။ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သမာ။
ကြည့်ရှုအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်တူကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရင်မျက်နှာတို့ကို။ ဝိ
လောကေသိ။ တစောင်းထည့်၍ကြည့်တော်မူ၏။ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိတောင်ထိပ်၌
ဋ္ဌိတော။ တင်္ဂသော။ သိဟော၊ ခြင်္သေ့သည်။ အဋ္ဌဂံပေတံ၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါ
နှင့်ပြည့်စုံသော။ ဂိရံ။ အသံကို အပ္ပ၊ ဒိရယိယထာ။ ဟောက်သကဲ့သို့။ အဋ္ဌ
ဂံပေတံ။ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဂိရံ။ အသံတော်ကို။ အပ္ပ၊ ဒိ
ရယိ။ မြွတ်ဆိုတော်မူ၏။ ဧဝံ။ ဤသို့။ ထတော။ ထိုအတူ။ ဂတော။ ကြွသွား
တော်မူတတ်၏။ ဣတိတဿ။ ထို့ကြောင့်။ တထာ ဂတော။ တထာဂတမဉ်
တော်မူ၏။ အထဝါ။ တနည်းကား။ ။ ဝိပဿမိ။ ဝိပဿမိအမည်တော်ရှိ
သော။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဂတောယထာ။ ကြွသွားတော်မူသကဲ့
သို့။ (ပ)ကံသာပေါ။ ကံသာပအဋ္ဌတော်ရှိသော။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ဂတောယထာ။ ကြွသွားတော်မူသကဲ့။ အသမ္ပိဘဂဝါ ဤသာကီဝင်

မင်းသားဖြစ်သော။ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည့်လည်း။ တထေဝ။ ထိုအတူသာ
လျှင်။ နေက္ခမ္မေန၊ အကုသိုလ်တရားတို့မှ။ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော
ကုသိုလ်တရားဖြင့်။ ကာမတ္ထန္တံ၊ ကာမတ္ထန္တံကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဂတော၊
ကြွသွားတော်မူ၏။ အဗျာပါဒေန၊ အဒေါသဖြင့်။ ဗျာပါဒံ၊ ဒေါသကို။ ပဟာ
ယ၊ ပယ်၍။ အာလောကသညာယ၊ အာလောကသညာဖြင့်။ ထိနမိန္ဒံ၊ ထိန
မိန္ဒံကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အဝိက္ခေပေန၊ မပြန်လွင့်ခြင်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန၊ ကုသိုလ်စသောတရား
ကိုပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ဝိစိကိစ္ဆံကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဂတော၊ ကြွ
သွားတော်မူ၏။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇံ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ ပဒါလေတွာ၊ ဖေခံ
ခွဲ၍။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ ပါမောဇန္ဓေန၊ ဝမ်းမြောခြင်းဖြင့်။ အရတိံ၊
ဆိပ်ငြိမ်သောအရပ် လွန်ကဲသောကုသိုလ်တရားတို့၌။ မမ္မေ၊ သျှော်ခြင်းကို
ဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ပျော့၍။ ပဋ္ဌမတ္တာနေန၊ ပဋ္ဌမဈာန်ဖြင့်။ နိဝရဏကဝါဠု၊
နိဝရဏတည်းဟူသောတံခါးရွက်ကို။ ဥဒ္ဓါဒေတွာ၊ ဖွင့်လှစ်တော်မူ၍။ ဒုတိ
ယတ္ထာနေန၊ ဒုတိယဈာန်ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရဓမ္မံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတည်းဟူ
သောအရိုးကို။ ဝုပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ တတိယတ္ထာနေန၊ တတိယဈာန်
ဖြင့်။ ဝိတိံ၊ ဝိတိံကို။ ဝိရာဇိတွာ၊ ကင်းစေ၍။ စတုတ္ထတ္ထာနေန၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြင့်
သုခဒုက္ခံ၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အာကာသာနဉ္စာ
ယတန သမာပတ္တိယာ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ဖြင့်။ ရူပသညာ
ပဋိဗ္ဗာသညာနုက္ကသညာယော။ ကသိုဏ်းရှင်၌ဖြစ်သော သညာ။ ဝတ္ထု၊
အာရုံတို့၏အချင်းချင်းထိပါးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောသညာ။ အထူးထူးသော
သဘောရှိသော။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စသောသညာတို့ကို။ သမတိက္ကမိ
တွာ၊ လွန်မြောက်၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယ
တနသမာပတ်ဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ။ အာကာသာနဉ္စာယတ
နဈာန်နှင့် ယှဉ်သောသညာကို။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ အာ
ကိဉ္စညာယတန သမာပတ်ဖြင့်။ ဝိညာနဉ္စာယတနသညံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယ
တနဈာန်နှင့်ယှဉ်သောသညာကို။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ
ယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနသ
ညံ။ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်နှင့် ယှဉ်သောသညာကို။ သမတိက္ကမိတွာ၊
လွန်မြောက်၍။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ မမြဲသည့်
ကိုအဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ နိစ္စသညံ၊ မြဲ၏ဟုဖြစ်သောအမှတ်ကို။ ပဟာ
ယ၊ ပယ်၍။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဆင်းရဲသည့်ကိုအဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။

သုခသညံ၊ ချမ်းသာ၏ဟုဖြစ်သောအမှတ်ကို။ အနတ္တနူပဿနာယ၊ အနတ္တကိုအဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ အတ္တသညံ၊ သတ္တဝါအတ္တဟု၍ဖြစ်သောအမှတ်ကို။ နိဗ္ဗိဒါနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့သောအားဖြင့်။ အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ နန္ဒိံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၌နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဝိရာဂါနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၌တပ်ခြင်းကင်းသော အားဖြင့်။ အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ ရာဂံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၌တပ်ခြင်းကို။ နိရောဓာနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏တဖန်ဖြစ်မှုမရှိခြင်းကို။ အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ သမုဒယံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပသမာနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ငြိမ်းခြင်းကို အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ အာဒါနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ဖြစ်ပေါ်မှုကို တောင်းတစွဲလန်းသော အားဖြင့်ယူခြင်းကို။ ခယာနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ကုန်ခြင်းကို အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ စာနသညံ၊ တခဲနက်ဟူသောအမှတ်ကို။ ဝယာနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ပျက်ခြင်းကို အဘန်တလဲလဲ ရှုခြင်းဖြင့်။ အာယူဟနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၌တပ်သောအားဖြင့်အားထုတ်ခြင်းကို။ ဝိပရိကာမာနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ဘောက်ပြန်ခြင်းကို အဘန်တလဲလဲ ရှုခြင်းဖြင့်။ ခုဝသညံ၊ သင်္ခါရတရားတို့ ဖြစ်ဟူသော အမှတ်ကို။ အနိမိတ္တာနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏။ နိစ္စနိမိတ်စသည်၏မရှိခြင်းကိုအဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ နိမိတ္တသညံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏နိစ္စနိမိတ်စသည်ရှိ၏ဟူသောအမှတ်ကို။ အပ္ပဏိဟိတာနူပဿနာယ၊ ရာဂစသောတောင်းတခြင်း၏မရှိခြင်းကို အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ ပဏိဓိံ၊ ရာဂစသောတောင်းတခြင်းကို။ သုညတာနူပဿနာယ၊ အတ္တမှဆိပ်ခြင်းကို အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ အဘိနိဝေသံ၊ အတ္တစသောအားဖြင့် မှားသောနှုလုံးသွင်းခြင်းကို။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၌ အနိစ္စအစရှိသောအထူးထူးသောအခြင်းအရာဖြင့်ရှုခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ လွန်ကဲသောဝိပဿနာပညာဖြင့်။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ၊ အသာရ၌၊ သာရဟုယူခြင်းဟုဆိုအပ်သောမှားသောနှုလုံးသွင်းခြင်းကို။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနန၊ မဖေခံမပြန်ဟုတ်မှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ်အမြင်ဖြင့်။ သံမောဟာဘိနိဝေသံ၊ တွေ့သောသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အာဒိနဝါနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့၌အပြစ်ကို။ အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့် အာလယာဘိနိဝေသံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ အပြစ်ကိုမမြင်မှု၍။ ညိတွယ်သောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဋိသင်္ခါနူပဿနာယ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကိုအနိစ္စစသည်။ အဘန်ဘန်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်။ အပဋိသင်္ခါ၊ အနိစ္စစသည်ဖြင့် မဆင်မခြင်ခြင်းကို။ ဝိဝဠာနူပဿနာယ၊ သံသရာဝဋ်၏ ကင်းခြင်းကို

အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ သံယောဂါဘိနိဝေသံ၊ ဝနိဆင်းရဲတရားတို့၌၊
 ယှဉ်သောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိ
 မဂ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်သဟဇေကဋ္ဌပဟာနေကဋ္ဌအားဖြင့်တူသော
 တဉ်ရာရှိကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊
 သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့်။ ဩဠာရိကေ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေ
 သာတို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ အနုသ
 ဟဂတေ၊ သိမ်မွေ့ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ သမုဋ္ဌာဋေ
 တွာ၊ အကြွင်းမရှိခွါ၍။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေ
 သေ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို။ သမုတ္တိန္ဒိတွာ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်၍။ ဂ
 တော၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ ဇေမ္ဗိ၊ ဤသို့လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဂတော၊ ကြွ
 သွားတော်မူ၏။ ဣတိတဿာ၊ ထို့ကြောင့်၊ တထာ ဂတော။ တထာ ဂတမဉ်
 တော်မူ၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏စကားတော်တို့ကိုထေခံ၍
 ရှေးဘုရားရှင်တို့အတူ။ ကြွသွားတော်မူသောကြောင့်။ တထာ ဂတ မည်
 သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြားလေ။ (ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။) တထေ ဂ
 တောတိ။ တထာ ဂတော ဟုသမာသ်ဝိဂြိုဟ်ပြုလေ။ ။ တထေ ဝ၊ ထိုရှေး
 ဘုရားအတူသာလျှင်။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ ဣတိတဿာ၊ ထို့ကြောင့်
 တထာ ဂတော၊ တထာ ဂတမဉ် ။ ဤကားဝိဂြိုဟ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။

{မေး} ရှေးဘုရားအတူ။ ကြွတော်မူခြင်းကြောင့်။ တထာ ဂတမဉ်သည်
 ၏အဖြစ်ကိုသိရပါပြီ။ မှန်သောသဘောလက္ခဏာသို့ ဉာဏ်တော်ဖြင့်ရောက်
 သောကြောင့်။ တထာ ဂတမဉ်သည် ၏အဖြစ်ကို။ အကျယ်တယ်လို သိအပ်
 ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ပထဝီဓာတ်၏ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာသည် မှန်သည် မချွတ်ယွင်းစသည်
 ဖြင့်။ အလုံးစုံသော ပရမတ္ထ သဘောတရား တို့၏။ မှန်သော လက္ခဏာသို့
 ဉာဏ်ဖြင့်ရောက်သောကြောင့်။ ဂေါတမ ဘုရားရှင်ကို တထာ ဂတဟုခေါ်
 ဆိုအပ်သည်ဟုသိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ကထံတထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာ ဂတော။ ပထဝီဓာ
 တုယာ ကက္ခဋ္ဌတ္ထလက္ခဏံ။ တထံအဝိတထံ။ အာပေါဓာတုယာ ပုဋ္ဌရဏ
 လက္ခဏံ။ တေဇောဓာတုယာ ဥဏှတ္ထလက္ခဏံ။ ဝါယောဓာတုယာ ပိတ္တ
 န္တနုသလက္ခဏံ။ အာကာသဓာတုယာ အသံဗုဋ္ဌလက္ခဏံ။ ဝိညာဏဓာတုယာ
 ဝိဇာနနလက္ခဏံ။ ရူပဿရူပနုလက္ခဏံ။ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ။
 သဗ္ဗာသဗ္ဗာနုလက္ခဏံ။ သင်္ခါရနုအဘိသင်္ခါရလက္ခဏံ။ ဝိညာဏဿ

ဝိစာနုလက္ခဏံ။ ဝိတက္ကဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ။ ဝိစာရဿ အနံမဇ္ဇ
နလက္ခဏံ။ ဝိတိယာ ဝိဏနလက္ခဏံ။ ဖရဏလက္ခဏံ။ သုခဿသာတလ
က္ခဏံ။ ဝိတ္တေကဂ္ဂတာယ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ ဖဿဿဗုသနလက္ခဏံ။
သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခလက္ခဏံ။ ဝိရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သ
တိန္ဒြိယဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ ပညိ
န္ဒြိယဿ ပစာနုလက္ခဏံ။ သဒ္ဓါဗလဿ အသဒ္ဓိယေအကမ္ပိယလက္ခဏံ။
ဝိရိယဗလဿ ကောသဇ္ဇေ။ သတိဗလဿ သမုဋ္ဌာသစ္စေ။ သမာဓိဗလဿ
ဥဒ္ဓစ္စေ။ ပညာဗလဿ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယလက္ခဏံ။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ
ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဝိစယလက္ခဏံ။ ဝိရိယသ
မ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ ဝိတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝိဏနလက္ခဏံ။ ပဿ
ဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပသမလက္ခဏံ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ အဝိက္ခေပလ
က္ခဏံ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာဒဿ
နလက္ခဏံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ အဘိနိရောပန လက္ခဏံ။ သမ္မာဝါစာယပ
ရိဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ သမ္မာအာဇီဝဿ
ဝေါဒါနလက္ခဏံ။ သမ္မာ ဝါယာမဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သမ္မာသတိယာဥ
ပဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ သမ္မာသမ္မာဓိဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ အဝိဇ္ဇာယအညာ
ဏလက္ခဏံ။ သင်္ခါရာနံစေတနာလက္ခဏံ။ ဝိညာဏဿ ဝိစာနုလက္ခဏံ။
နာမဿနမနလက္ခဏံ။ ရူပဿ ရူပနလက္ခဏံ။ သဋ္ဌာယတန သမာယတ
နလက္ခဏံ။ ဖဿဿဗုသနလက္ခဏံ။ ဝေဒနာယဝေဒယိတလက္ခဏံ။ တ
ဏှာယ ဟေတုလက္ခဏံ။ ဥပါဒါနသဂဟဏလက္ခဏံ။ ဘဝဿအာယူ
ဟနလက္ခဏံ။ ဇာတိယာနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ။ ဇရာယဇီရဏလက္ခဏံ။ မရဏ
ဿစုတိလက္ခဏံ။ ဓာတုနံသုညတာလက္ခဏံ။ အာယတနာနံ အာယတန
လက္ခဏံ။ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။
ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဣတ္ထိနလက္ခဏံ။ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိပတိလက္ခဏံ။ ဗလာနံ အကမ္ပိယ
လက္ခဏံ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ နိယျာနလက္ခဏံ။ မဂ္ဂဿဟေတုလက္ခဏံ။ သစ္စာနံ
တထလက္ခဏံ။ သမထဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ ဝိပဿနာယ အနုပဿနာ
လက္ခဏံ။ သမထဝိပဿနာနံ ဧကရသလက္ခဏံ။ ယုဂနန္ဒာနံ အနတိဝတ္တန
လက္ခဏံ။ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ သံဝရလက္ခဏံ။ ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ အဝိက္ခေပလ
က္ခဏံ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာ ဒဿန လက္ခဏံ။ ခယေဉာဏဿ သမုဇ္ဈေဒလက္ခ
ဏံ။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏဿပ သဒ္ဓိလက္ခဏံ။ ဆန္ဒဿမူလ လက္ခဏံ။ မနသိ
ကာရဿ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ ဖဿ သမာသမောဓာနလက္ခဏံ။ ဝေဒနာယ
သမောသရဏလက္ခဏံ။ သမာဓိဿ ပမုခလက္ခဏံ။ သတိယာ အဓိပတေ

ယျလက္ခဏံ။ ပညာယတတုတ္တရိလက္ခဏံ။ ဝိမုတ္တိယာသာရလက္ခဏံ။ အ
မတောဂဓဿနိဗ္ဗာနဿ။ ပရိယောသာနလက္ခဏံ။ တထံအဝိတထံ၊ ဇေတံ
တထလက္ခဏံ။ ဥာဏဂတိယာ အာဂတော အဝိရုက္ခိတွာ ပတ္တော အနုပ
တ္တောတိတထာဂတော။ ဇေတထလက္ခဏံ။ အာဂတောတိတထာဂတော
ဟူ၍။ ပြဆိုအပ်သော သုတ်သီလက္ခဏံအဋ္ဌတ္တာ ဗြဟ္မဇာလသုတ်အဖွင့်။ အင်္ဂု
တ္တရအဋ္ဌကထာ။ ဇေတနိပါတ်၊ ဇေတပုဂ္ဂလအဖွင့်၌ လာရှိသည့်တို့ကိုလည်း
ကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ဥဒါနိအဋ္ဌတ္တာ။ မုဗ္ဗလိန္ဒဝဂ်ရှစ်ခုမြောက်သုတ်အ
ဖွင့်၌ လာရှိသည့်ကိုထေခံ၍လည်းကောင်း။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာ၊ ဒုကနိပါတ်
ဒုတိယသုတ်အဖွင့်၌ လာရှိသည့်ကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။
အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ တထံ၊ အဘယ်သို့။ တထလက္ခဏံ။ မ
တေခံပြန်ဟုတ်မှန်သောလက္ခဏာသို့။ အာဂတော၊ ရောက်တော်မူတတ်
၏။ ဣတိတဿာ၊ ထို့ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်သနည်း။ ပထ
ဝီဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်၏။ ကက္ကဋ္ဌတ္တလက္ခဏံ။ ခက်မာသည့်၏အဖြစ်ဟု
ဆိုအပ်သော လက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ အာ
ပေါဓာတုယာ၊ အာပေါဓာတ်၏။ ပဉ္စရုဏလက္ခဏံ၊ ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာ
သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ တေဇောဓာတုယာ၊ တေဇော
ဓာတ်၏။ ဥဏ္ဍတ္တလက္ခဏံ၊ ပူနွေးသည့်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော။ လက္ခဏာ
သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ဝါယော
ဓာတ်၏။ ဝိတ္တန္တနလက္ခဏံ။ တွန်းတတ်ကန်တတ်သောသဘောလက္ခဏာ
သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ အာကာသဓာတုယာ၊ အာ
ကာသဓာတ်၏။ အသမ္ပုဋ္ဌလက္ခဏံ၊ လေးပါးသောမဟာဘုတ်တို့နှင့်မထိ
ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ဝိညာဏဓာ
တုယာ၊ ဝိညာဏဓာတ်၏။ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ အာရုံကိုအထူးသဖြင့်သိခြင်း
လက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ရူပဿရုပ်၏။ ရူပန
လက္ခဏံ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်
မယွင်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ အာရုံ၏အရသာကို
ခံစားသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိ
တထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ သညာယ၊ သညာ၏။ သဗ္ဗာနနလက္ခဏံ၊ အာရုံကိုအ
မှတ်ပြု၍သိခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။
သင်္ခါရနံသင်္ခါရတို့၏။ အဘိသင်္ခါရလက္ခဏံ၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းလက္ခဏာ
သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ ဝိဇာ

နနလက္ခဏံ၊ အာရုံကိုအထူးသဖြင့်သိခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အ
 ဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ဝိတက္ကဿ၊ ဝိတက်၏။ အဘိနိရော ပနလက္ခဏံ၊
 သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အာရုံသို့ရှေ့ရှုတင်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်
 ၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ဝိစာရဿ၊ ဝိစာရ၏။ အနုမဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ အာ
 ရုံကိုအဘန်တလဲလဲသုံးသပ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊
 မချွတ်မယွင်း။ ဝိတိယာ၊ ဝိတိ၏။ ဗရဏလက္ခဏံ၊ အာရုံ၌နှိခြင်းလက္ခဏာ
 သည်။ ဝိဏနလက္ခဏံ၊ အာရုံကိုနှစ်သက်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။
 အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ သုခဿ၊ သုခ၏။ သာတလက္ခဏံ၊ သမ္ပယုတ်တရား
 တို့ကို၊ သာယာချမ်းမြေ့စေခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊
 မချွတ်မယွင်း။ ဝိတ္ထေကဂ္ဂတာယ၊ ဝိတ္ထေကဂ္ဂတာ၏။ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊
 အာရုံ၌မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။
 ဖဿဿ၊ ဖဿ၏။ ဖုသနလက္ခဏံ၊ အာရုံကိုတွေ့ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တ
 ထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိ၏။ အမိမောက္ခ
 လက္ခဏံ။ အာရုံကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ။
 မချွတ်မယွင်း။ ဝိရိယိန္ဒြိယဿ။ ဝိရိယိန္ဒြိ၏။ ပဂ္ဂဟလဏံ။ သမ္ပယုတ်တ
 ရားတို့ကိုပြီးမြောက်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်
 မယွင်း။ သတိန္ဒြိယဿ၊ သတိန္ဒြိ၏။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ အာရုံ၌ကပ်၍တည်
 ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမာဓိန္ဒြိယ
 ဿ။ သမာဓိန္ဒြိ၏။ အဝိက္ခေ ပလက္ခဏံ။ အာရုံ၌မပြန့်လွင့်ခြင်းလက္ခဏာ
 သည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ပညိန္ဒြိ၏။ ပ
 ဇာနနလက္ခဏံ။ အာရုံကိုအပြားအားဖြင့်သိခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်
 ၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သဒ္ဓါဗလဿ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်၏။ အသဒ္ဓိယေ။ မယုံ
 ကြည်သောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော အကုသိုလ်ကြောင့်။ အကမ္မိယလက္ခ
 ဏံ။ မတုန်ဘှုပ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။
 ဝိရိယဗလဿ။ ဝိရိယဗိုလ်၏။ ဘောသဇ္ဇေ။ ပျင်းရိသောသူ၏အဖြစ်တည်း
 ဟူသော အကုသိုလ်ကြောင့်။ အကမ္မိယလက္ခဏံ။ မတုန်ဘှုပ်ခြင်းလက္ခဏာ
 သည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သတိဗလဿ။ သတိဗိုလ်၏။
 မုဋ္ဌဿဇ္ဈေ။ လွတ်သောသတိရှိသောသူ၏။ အဖြစ်တည်းဟူသော အကုသိုလ်
 ကြောင့်။ အကမ္မိယလက္ခဏံ။ မတုန်ဘှုပ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။
 အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမာဓိဗလဿ။ သမာဓိဗိုလ်၏။ ဥဒ္ဓစ္စေ။ ပျံ့လွင့်
 သောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော အကုသိုလ်ကြောင့်။ အကမ္မိယလက္ခဏံ။
 မတုန်ဘှုပ်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။

ပညာဗလဿ၊ ပညာဗိုလ်၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အကမ္ဘိယလက္ခဏံ။ မတုန်သွပ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂိယ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်၏။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ အာရုံ၌ကပ်၍ တည်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဓမ္မဝိစယ သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂိယ၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္ပောဇ္ဈင်၏။ ပဝိစယလက္ခဏံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကိုအပြားအားဖြင့်သိခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ မချွတ်မယွင်း။ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂိယ၊ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်၏။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂိယ၊ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်၏။ ဝီဏနလက္ခဏံ အာရုံကိုနှစ်သက်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂိယ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၏။ ဥပသမလက္ခဏံ။ ကိုယ်စိတ်တို့၏ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်းခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂိယ၊ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၏။ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ အာရုံ၌မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂိယ၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်၏။ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏံ။ အလယ်အလတ်ပြု၍ လျှစ်လျှူ ရှုခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ဒဿနလက္ခဏံ ဟုတ်မှန်သောတရားကိုမြင်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ မချွတ်မယွင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၏။ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုအာရုံသို့ ရှေ့ရှုတင်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမ္မာဝါစာယ၊ သမ္မာဝါစာ၏။ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ နှုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမ္မာကမ္မန္တဿ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၏။ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏံ၊ ကိုယ်ကိုကောင်းစွာထားခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမ္မာအာဇီဝဿ၊ သမ္မာအာဇီဝ၏။ ဝေါဒါနလက္ခဏံ၊ အသက်မွေးကြောင်းနှင့်စပ်၍ဖြစ်သော။ ဒုစ္စရိတ်ချနစ်ပါးတို့မှ ဖြူစင်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမ္မာဝါယာမဿ၊ သမ္မာဝါယာမ၏။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုချီးမြှောက်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမ္မာသတိယာ၊ သမ္မာသတိ၏။ ဥပဋ္ဌါနလက္ခဏံ။ အာရုံ၌ကပ်၍တည်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမ္မာသမာဓိဿ၊ သမ္မာသမာဓိ၏။ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။ အာရုံ၌မပြန့်လွင့်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။

အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ အညာဏလက္ခဏံ။ မသိခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏။ စေတနာလက္ခဏံ။ စေတနာခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။ အာရုံကိုအထူးသဖြင့် သိခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ နာမဿ၊ နာမ်တရား၏။ နမနလက္ခဏံ။ အာရုံ၌ညွတ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ရူပနလက္ခဏံ။ ဘောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သဠာယတနဿ၊ သဠာယတန၏။ အာယတနလက္ခဏံ။ တည်ရာအကြောင်း ပေါင်းစုခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဗဿဿ၊ ဗဿ၏။ ဗုဒ္ဓနလက္ခဏံ။ အာရုံကိုတွေ့ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ ဝေဒယိတလက္ခဏံ။ အာရုံကိုခံစားခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ ဟေတုလက္ခဏံ။ ဝန်၏အကြောင်း လက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါန်၏။ ဂဟဏလက္ခဏံ။ အာရုံကိုစွဲလမ်းခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဘဝဿ၊ ဘဝ၏။ အာယူဟနလက္ခဏံ။ အားထုတ်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဇရာယ၊ ဇရာ၏။ ဇီရဏလက္ခဏံ။ ရင့်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ မရဏဿ၊ မရဏ၏။ စုတိလက္ခဏံ။ ရွှေ့လျော့ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဝါဘူနံ၊ ဝါတ်တို့၏။ သုညတိလက္ခဏံ။ သတ္တဝါအတ္တတို့မှစိပ်သည့် ၏အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ အာယတနာနံ။ အာယတနတို့၏။ အာယတနလက္ခဏံ။ ဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်း လက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သတိပဋ္ဌာနာနံ။ သတိပဋ္ဌာန်တို့၏။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ။ အာရုံ၌ကပ်၍ တည်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမ္ပပဓာနာနံ။ သမ္ပပဓာန်တို့၏။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ သပ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ချီးမြှောက်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့၏။ ဣတ္ထနလက္ခဏံ။ ပြည့်စုံခြင်း လက္ခဏာသည်။ တထံ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဣဒ္ဓိယာနံ ဣဒ္ဓိတို့၏။ အဓိပတိ လက္ခဏံ။ အစိုးရ

ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဗလီနံ။ ဗိုလ်တို့၏။ အကာမ္ဘိယလက္ခဏာ။ မတုန်မယှုပ်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ။ ဗောဇ္ဈင်တို့၏။ နိယျာနလက္ခဏာ။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ တွက်မြော်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ မဂ္ဂဿ။ မဂ်၏။ ဟေတုလက္ခဏာ။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ခြင်း၏။ အကြောင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သစ္စာနံ။ သစ္စာတို့၏။ တထလက္ခဏာ။ ဟုတ်မှန်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမထဿ။ သမထ၏။ အဝိက္ခေပလက္ခဏာ။ မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဝိပဿနာယ။ ဝိပဿနာ၏။ အနုပဿနာလက္ခဏာ။ အဘန်တလဲလဲ ရှုခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သမထဝိပဿနာနံ။ သမထဝိပဿနာတို့၏။ ဧကရသလက္ခဏာ။ အချင်းချင်း မလွန်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တပါးတည်းသော ကိစ္စရှိခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ယုဂနန္ဒာနံ။ အစုံဖွဲ့အပ်သော သမထဝိပဿနာတို့၏။ အနုတိဝတ္တနုလက္ခဏာ။ အချင်းချင်းမလွန်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၏။ သံဝရလက္ခဏာ။ စောင့်ရှောက်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၏။ အဝိက္ခေပလက္ခဏာ။ မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဒိဗ္ဗိဝိသုဒ္ဓိယာ။ ဒိဗ္ဗိဝိသုဒ္ဓိ၏။ ဒဿနလက္ခဏာ။ ရုပ်နာမ်တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ခယေဉာဏဿ။ ကိလေသာတို့ကို ကုန်စေခြင်း၌ဖြစ်သော။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏။ သမုဇ္ဈေဒလက္ခဏာ။ ကိလေသာကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ အနုပ္ပါဒေဉာဏဿ။ ကိလေသာတို့၏။ ဖြစ်ခြင်းမရှိရာ၌ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်၏။ ပဿဒ္ဓိလက္ခဏာ။ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဆန္ဒဿ။ ဆန္ဒ၏။ မူလလက္ခဏာ။ တဉ်ရာလက္ခဏာပါသည်။ ဝါအကြောင်းရင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ မနုထိကာရဿ။ မနုထိကာရ၏။ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏာ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဗဿဿ။ ဗဿ၏။ သမောမိနလက္ခဏာ။ ပေါင်းမိခြင်းလက္ခဏာပါသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မချွတ်မယွင်း။ ဝေဒနာဿ။ ဝေဒနာ၏။

သမောသရဏလက္ခဏံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ စုဝေးရာလက္ခဏာသည်။
 တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပမုခလက္ခဏံ၊
 သမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ အကြီးအမှူးဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်
 ၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ သတိယာ၊ သတိ၏။ အာဓိပတေယျလက္ခဏံ
 အောက်မေ့ခြင်း၌ အကြီးအမှူးဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိ
 တထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ တဒုတ္တရိလက္ခဏံ။ ထိုသမ္ပယုတ်
 တရားတို့ထက်၊ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်
 မယွင်း။ ဝိမုတ္တိယာ။ အရဟတ္တဖိုလ်၏။ သာရလက္ခဏံ၊ သီလအစရှိသော
 ဂုဏ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ မြတ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မ
 ချွတ်မယွင်း။ အမတောဂဓဿ ပျက်စီးခြင်းမရှိသော တရား၌။ အကျုံးဝင်
 သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ ပရိယောသာနလက္ခဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်
 ၏။ အာရုံတရား၌။ ပြီးဆုံးခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ။ မှန်၏။ အဝိတထံ။ မ
 ချွတ်မယွင်း။ ဧတံတထလက္ခဏံ။ ဤမှန်ခြင်းလက္ခဏာသို့။ ဉာဏဂတိယာ။
 ဉာဏ်တည်းဟူသော ရောက်ခြင်းဖြင့်။ အာဂတော၊ လာတော်မူ၏။ အဝိ
 ရဗ္ဗိတွာ။ မချွတ်မယွင်းမူ၍၊ ပတ္တော အနုပတ္တော၊ ရောက်တော်မူ၏။ ဣတိတ
 သ္ဿ၊ ထို့ကြောင့်၊ တထာဂတော။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ဧဝံ။ ဤသို့။ တ
 ထလက္ခဏံ မှန်သောလက္ခဏာသို့။ အာဂတော။ ရောက်တော်မူ၏။ ဣတိ
 တသ္ဿ။ ထို့ကြောင့်။ တထာဂတော။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ။ ဤသို့
 ဖွင့်ပြတော်မူအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏စကားတော်ကိုထောက်၍။ ဟုတ်
 မှန်သောလက္ခဏာသို့။ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ရောက်ခြင်းဖြင့် ရောက်
 သောကြောင့်။ တထာဂတမည်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။ ဝိ
 ဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။ တထံ ဉာဏဂတိယအာဂတောတိ။ တထာဂတော
 ဟုသမင်္ဂဝိဂြိုဟ်ပြုလေ။ ယောဘဂဝါ။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ တထံ၊
 မှန်သောလက္ခဏာသို့။ ဉာဏဂတိယာ။ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော။ ရေခံခြင်း
 ဖြင့်။ အာဂတော။ ရောက်တော်မူ၏။ ဣတိတသ္ဿ။ ထိုသို့မှန်သောလက္ခဏာ
 သို့။ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသောရောက်ခြင်းဖြင့်။ ရေခံတော်မူသောကြောင့်။
 သောဘဂဝါ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ တထာဂတော။ တထာဂတမည်
 တော်မူ၏။ ဤကား ဝိဂြိုဟ်တည်း။

{မေး} မှန်သောလက္ခဏာသို့ရောက်သောကြောင့်။ တထာဂတမည်တော်
 မူသည်၏အဖြစ်ကို သိရပါပြီ။ ဟုတ်မှန်သော သဘောတရားတို့ကို။ ဟုတ်
 တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။ တထာဂတမည်သည်၏အဖြစ်ကို
 အကျယ်တဝယ်လိုသိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ကထံတထဓမ္မေ ယထာဝတော၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ တထာဝ
 တော။ တထဓမ္မာနာမ စက္ကာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ ယထာဟ၊ စက္ကာရိမာနိ
 ဘိက္ခဝေ၊ တထာနိ အဝိတထာနိ၊ အနညထာနိ၊ ကတမာနိစက္ကာရိ။ ဣဒံ၊ ဒု
 က္ခန္တိ ဘိက္ခဝေတထမေတံ၊ အဝိတထမေတံ၊ အနညထမေတန္တိဝိတ္ထိရော
 တာနိစဘဂဝါအဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တသ္မာတထာနံအဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာတထာ
 ဝတောတိဝုတ္တတိ။ အဘိသမ္ဗောဓတ္ထောဟိတ္ထေဂတသဒ္ဓေါ။ အပိစ၊ ဇရာမရ
 ဏာဿဇာတိ၊ ပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတတ္ထော။ တထော အဝိတထော အ
 နညထော။ ပ။ သင်္ခါရာနံအဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတတ္ထော တထော
 အဝိတထော၊ အနညထော။ တထာအဝိဇ္ဇာယသင်္ခါရာနံ၊ ပစ္စယဋ္ဌော၊ သင်္ခါရာ
 နံဝိညာဏဿပစ္စယဋ္ဌော။ ပ။ ဇာတိယါဇရာမရဏာဿပစ္စယဋ္ဌော။ တထော
 အဝိတထော၊ အနညထော။ တံသဗ္ဗံဘဂဝါအဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တသ္မာပိတထာ
 နံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာတထာဝတောတိဝုတ္တတိ။ ဧဝံတထဓမ္မယထာဝတော
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ တထာဝတော။ ဟူ၍ပြဆိုအပ်သော၊ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌတ္ထာ
 ဧကနိပါတ်၊ ဧကပုဂ္ဂလဝဂ်အဖွင့်၌ လာရှိသောပါဠိတို့ကို ထောက်၍လည်း
 ကောင်း၊ ဥဓါန်းအဋ္ဌတ္ထာ၊ ရှစ်ခုမြောက်သုတ်အဖွင့်၌လာရှိသော၎င်းပါဠိတို့
 ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ၊ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္ထာ။ ဒုကဝဂ်၊ ဒု
 ကအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း၊ သုတ်သီလက္ခံ အ
 ဋ္ဌတ္ထာဗြဟ္မဇာလဝဂ်၌ လာရှိသည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါ
 သည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ကထံ အဘယ်သို့၊ တထဓမ္မေ၊ မဘောက်မပြန် မှန်
 သောတရားတို့ကို၊ ယထာဝတေ၊ မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓော။ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တထာဝတော၊ တထာဝတမည်တော်မူသနည်း။ တထဓမ္မာနာမ၊ မဘောံ
 မပြန် မှန်သောတရားမည်သည့်ကား။ စက္ကာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရိယ
 သစ္စာနိ။ အရိယသစ္စာတို့တည်း။ ယထာဟကိံ အာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့
 သို့ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ စက္ကာရိမာနိဘိက္ခဝေတထာနိ(ပ)အ
 နညထမေတန္တိ။ စက္ကာရိမာနိဘိက္ခဝေတထာနိ(ပ)အနညထမေတံဟူ၍
 အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိအာဒိ ဤသို့အစရှိသော။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်
 ကိုဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာနိ၊ မှန်ကန်သော
 အဝိတထာနိ၊ မချွတ်မယွင်းကုန်သော။ အနညထာနိ၊ တပါးသောအခြင်း
 အရာဖြင့်။ ဖြစ်မှုမရှိကုန်သောတရားတို့သည်။ ဣမာနိစက္ကာရိ၊ ဤလေးပါး
 တို့တည်း။ ကတမာနိစက္ကာရိ၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခ
 ဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤသဘောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ဣ

တိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ ဧတံ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာဟုဆိုအပ်သောတရားသည်
 တထံ။ မှန်၏။ ဧတံ။ ဤဒုက္ခသစ္စာဟုဆိုအပ်သောတရားသည်။ အပိတထံ။ မ
 ချွတ်မယွင်း။ ဧတံ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာဟုဆိုအပ်သောတရားသည်။ အနညထံ။ တ
 ပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဖြစ်မှုမရှိ။ တာနိစ။ ထိုမဘောက်မပြန် မှန်သော
 သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကိုလည်း၊ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗု
 ဒ္ဓော။ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ တထာနံ။ မှန်သောတရားတို့၏။ တသ္မာအဘိ
 သမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ။ ထိုသို့ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တထာဂတော
 တိ။ တထာဂတဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ ဧတ္ထ။ ဤတထာဂ
 တေါဟူသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဂတဒ္ဓေါ။ ဂတသဒ္ဓါသည်။ အဘိသမ္ဗောဓတ္ထော။ ထိုးထွင်း
 ၍သိခြင်းဟူသောအနက်ရှိ၏။ အပိစအပရော၊ တပါးသော၊ နယော၊ နည်းကို။
 မယာ။ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ။ မိန့်ဦးအံ့။ ဇရာမရဏာဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ ဇာတိပစ္စ
 ယသမ္ဘူတသမုဒါဂတတ္ထော။ ဇာတိဟူသော။ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ခြင်း
 မိမိ၏အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ အဘန်တလဲလဲ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ တ
 ထေ။ မှန်၏။ အပိတထေ။ မချွတ်မယွင်း။ အနညထေ။ တပါးသောအခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ ဖြစ်မှုမရှိ။ သင်္ခါရာနံ။ သင်္ခါရတို့၏။ အပိဇ္ဇာပစ္စယ သမ္ဘူတ
 သမုဒါဂတတ္ထော။ အပိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ခြင်း၊ မိမိ၏ အ
 ကြောင်းအားလျော်စွာ၊ အဘန်တလဲလဲဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ တထေ။
 မှန်၏။ အပိတထေ။ မချွတ်မယွင်း။ အနညထေ။ တပါးသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်၊ ဖြစ်မှုမရှိ။ တထာ၊ ထိုအဘူ၊ အပိဇ္ဇာယ၊ အပိဇ္ဇာ၏။ သင်္ခါရာနံ၊
 သင်္ခါရတို့အား။ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းသဘောသည်။ တထေ။ မှန်၏။
 အပိတထေ။ မချွတ်မယွင်း။ အနညထေ။ တပါးသော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ ဖြစ်မှုမရှိ။ သင်္ခါရာနံ။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏဿ။ ဝိညာဉ်အား။ ပစ္စယ
 ဋ္ဌော။ ကျေးဇူးပြုခြင်းသဘောသည်။ တထေ။ မှန်၏။ အပိတထေ။ မချွတ်
 မယွင်း။ အနညထေ။ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဖြစ်မှုမရှိ။ ဇာတိ
 ယာ။ ဇာတိ၏။ ဇရာမရဏာဿ။ ဇရာမရဏအား။ ပစ္စယဋ္ဌော။ ကျေးဇူးပြု
 ခြင်းသဘောသည်။ တထေ။ မှန်၏။ အပိတထေ။ မချွတ်မယွင်း။ အနညထေ။
 တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဖြစ်မှုမရှိ။ တံသဗ္ဗံ။ ထိုအလုံးစုံသော အ
 ပိဇ္ဇာသင်္ခါရစသောအကြောင်းအကျိုးသဘောကို။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရား
 သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ တထာနံ။ မှန်သောအပိဇ္ဇာ
 သင်္ခါရအစရှိသော အကြောင်းအကျိုးသဘောတို့၏။ တသ္မာပိအဘိသမ္ဗု
 ဒ္ဓတ္တာ။ ထိုသို့ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ တထာဂတော
 တိ။ တထာဂတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ။ ဤသို့။ တထဓမ္မံ။ မှန်သော

တရားတို့ကို။ ယထာဂတော မဘောက်မပြန် မှန်သောအားဖြင့်။ အတိ
သမ္မုဒ္ဓော။ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူတတ်၏။ ဣတိတဿာ။ ထိုကြောင့်။ တထာ
ဂတော။ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာစကား
တို့ကိုထောက်၍ဟုတ်မှန်သောသဘောတရားတို့ကို၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်
မူတတ်သောကြောင့် တထာဂတမည်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။ တထဓမ္မေ။ အာဂတောတိ။ တထာဂတောဟူ၍သ
မာသ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ ယောဘဂဝါ။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ တထဓ
မ္မေ။ မချွတ်မယွင်းဟုတ်မှန်သောတရားတို့ကို။ အာဂတော။ ထိုးထွင်း၍သိ
တော်မူ၏။ ဣတိတဿာ။ ထိုသို့မချွတ်မယွင်း ဟုတ်မှန်သောတရားတို့ကို။
ထိုးထွင်း၍သိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော။ တထာဂတ
မည်၏။ ဤကား ဝိဂြိုဟ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။

{မေး} မချွတ်မယွင်း ဟုတ်မှန်သောတရားတို့ကို။ ထိုးထွင်း၍သိတော်
မူသောကြောင့်။ တထာဂတမည်သည်၏အဖြစ်ကိုသိရပါပြီ။ မဘောက်မ
ပြန်။ မြင်တတ်သောကြောင့် တထာဂတမည်သည်၏အဖြစ်ကို။ အကျယ်
အားဖြင့်ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကထံ တသာဒသိတာယ တထာဂတော။ ဘဂဝါယံသဒေဝ
ကေလောကေ။ ပ။ သဒေဝမနုဿာယ။ အပရိမာဏာသုဒ္ဓလာကဓာတူသု
အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံစက္ခုဒ္ဓါရေ။ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ ရူပါရမ္မဏံနာမ
အတ္ထိ။ တံသဗ္ဗာကာရတေ၊ ဇာနာတိပဿတိ။ ဧဝံဇာနတာပဿတာစတေ
နာဘံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဝသေနဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတ ဝိညာတေသုစ လဟ္မမာနကပဒ
ဝသေနဝါကတမံ တံရူပံ ရူပါယတနံ။ ယံရူပံစတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ဥပါ
ဒါယဝဏ္ဏနိဘာသနိဒဿနံ။ သပ္ပဋိဃာ နိယံတိကန္တိ အာဒိနာနယေန အ
နေကေဟိနာမေဟိတေရသဟိဝါရေဟိ။ ဗွိပညာသာယနယေဟိ ဝိဘဇန
မာနံတထမေဝဟောတိ။ ဝိတထံနတ္ထိ။ ဧသနယောသောတဒ္ဓါရာဒိသုပိအာ
ပါထမာဂစ္ဆန္တေ သုသဒ္ဓါဒိသု။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံဘဂဝတာယံဘိက္ခဝေသဒေဝ
ကဿလောကဿ။ ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌသုတံ မုတံဝိညာတံပတ္တံပ
ရိယေသိတံအနုပိစရိတံမနုဿာ။ တမဟံဇာနာမိ။ တမဟံအပ္ပညာသိ။ တံ
တထာဂတဿ ဝိဒိတံ။ တံတထာဂတဿဥပဋ္ဌာသိတိ။ ဧဝံ တထဒသိ
တာယတထာဂတော။ တတ္ထတထဒသိ အတ္ထေ တထါဂတေ၊ တိပဒသပ္ပ
ဝေါဝေဒိတဇ္ဇော။ ဟူ၍ဖွင့်ဆိုအပ်သော အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌတ္တာ။ ဇကနိပါတ်။ ဇ
ကပုဂ္ဂလအဖွင့်၌။ လာရှိသောပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းတူ

ဥဒါန်းအဋ္ဌတ္ထာ။ မုဉ္ဇလိန္ဒဝဂ်၌ ရှစ်ခုမြေခံသုတ်အဖွင့်၌ လာရှိသည်ကို ထောက်
 ၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္ထာ။ ဒုကနိပါတ်။ ဒုတိယ
 သုတ်အဖွင့်၌ လာရှိသည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူသုတ်
 သီလက္ခံပါဠိတော် ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌၊ လာရှိသည်ကို ထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ သိအင်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ တထဒသိ
 တာယ၊ မဘောက်မပြန်မြင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော။
 တထာဂတမည်တော်မူသနည်း။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဒေဝကေ
 နုတ်ပြည်ခြောက်ထပ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ဩကာသလောက၌။ သ
 ဒေဝမနုဿာယ။ သဗ္ဗုတိနုတ်တည်းဟူသောမင်းကြွင်းသောလူနှင့်တကွ
 သော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌၊ အပရိမာဏာယ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်
 သော။ လောကဓာဘူယ၊ လောကဓာတ်တို့၌၊ အပရိမာနာဏံ။ အတိုင်းအ
 ရှည်မရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ စက္ခုဒ္ဓါရေ စက္ခုဒ္ဓါရ၌၊ အာပါ
 တံ၊ ထင်ခြင်းသို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ။ ရောက်သော။ ယံဂူပါရမ္မဏံနာမ၊ အကြင်ဂူ
 ပါရုံမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဂူပါရုံကို၊ သဗ္ဗိကာရတော၊ ခပ်သိမ်းသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ ဧဝံ၊
 ဤသို့။ ဇာနတာစ၊ သိထော်မူသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဿဘာစ၊ မြင်တော်
 မူသည်လည်းဖြစ်သော။ တေနဘဂဝတာ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဋ္ဌာ
 နိဋ္ဌာဒိဝသေနဝါ။ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌအစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌ
 သုတမုတဝိညာတေသု။ ဒိဋ္ဌဟူသောပုန်း။ သုတဟူသောပုန်း။ မုတဟူသော
 ပုန်း။ ဝိညာတဟူသောပုန်းတို့တွင်။ လဟ္မမာနကပဒဝသေနဝါ။ ရအပ်သော
 ပုန်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကတမံတံဂူပံဂူပါယတနံယံဂူပံစတုန္တံ မ
 ဟာဘူတာနံဥပါဒါယဝဏ္ဏနိဘာသနိဒဿနံသပ္ပဋိဗံနိလံဒိတကန္တိအာ
 ဒိနာ။ ကတမံတံဂူပံဂူပါယတနံယံဂူပံစတုန္တံ မဟာဘူတာနံဥပါဒါယဝဏ္ဏ
 နိဘာသနိဒဿနံသပ္ပဋိဗံနိလံဒိတံ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။
 အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ နာမေဟိ၊ အမည်တို့ဖြင့်။ တေရသဟိ၊ ထ
 ဆဲ့သုံးပါးကုန်သော။ ဝါရေဟိ၊ ဝါရတို့ဖြင့်။ ဒွိပညာသာယ၊ ငါးဆဲ့နှစ်ပါး
 ကုန်သော။ နယေဟိ၊ နည်းတို့ဖြင့်။ ဝိဘဇမာနံ၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်သော။
 တံဂူပါရမ္မဏံ၊ ထိုဂူပါရုံသည်။ တထမေဝ၊ ဝေဘန်တော်မူတိုင်းသာလျှင်
 ဟောတိ ဖြစ်၏။ ဝိဘထံ၊ ချွတ်ယွင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သောတန္ဒါရာဒိသုပိ၊
 သောတန္ဒါရအစရှိသည်တို့၌လည်း။ အာပါတံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ
 သု၊ ရောက်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိသု၊ သဒ္ဓါရုံအစရှိသည့်တို့၌။ ဒေသဇေသောနယော
 ဤဂူပါရုံ၌ဆိုအပ်သောနည်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘဂ

ဝတာ။ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယံဘိက္ခုဝေသဒေဝကဿလောကဿ ။ ပ။ ဥပဋ္ဌာသီတိ။ ယံဘိက္ခုဝေသဒေဝကဿလောကဿ ။ ပ။ ဥပဋ္ဌာသီဟူသော ဇေတဝစနံ။ ဤစကားကို၊ ဝတ္ထံ။ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဘိက္ခုဝေ။ ရဟန်းတို့။ သဒေဝကဿ။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်နှင့် တကွသော၊ လောကဿ၊ ဩ ကာသလောက၏။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ်ဟုဆိုအပ်သောမင်း။ ကြွင်းသောလူနှင့်တကွသော။ ပဇာယ။ သတ္တသောကသဉ်။ ယံ။ အကြင်ရူ ပါရုံကို။ ဒိဋ္ဌံ။ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်မြင်အပ်၏။ သုတံ။ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်ကြား အပ်၏။ မုတံ။ သုံးပါးသောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဝိညာတံ။ မနောဝိ ညာဉ်ဖြင့်သိအပ်၏။ ပတ္တံ။ ရောက်အပ်၏။ ပရိယေသိတံ။ ရှာဖွေအပ်၏။ မန သာ။ စိတ်ဖြင့်။ အနုဝိစရိတံ။ ဆင်ခြင်စဉ်းစားအပ်၏။ တံ။ ထိုရူပါရုံကို။ အ ဟံ။ ငါဘုရားသည်။ ဇာနာမိ။ သိတော်မူ၏ ။ တံ။ ထိုရူပါရုံကို။ အဘိညာသိံ ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိတော်မူ၏။ တံ။ ထိုရူပါရုံကို။ တထာဂတဿ။ ငါဘု ရားသည်။ ဝိဒိတံ။ သိအပ်၏။ တံ။ ထိုရူပါရုံသည်။ တထာဂတဿ။ ငါဘုရား အား။ ဥပဋ္ဌာသိံ။ ထင်၏။ ဇေံ။ ဤသို့။ တထဒသိတာယ။ မဘောက်မပြန် မြင် တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော။ တထာဂတမဉ်တော် မူ၏။ တတ္ထံ။ ထိုစကားရပ်၌။ တထဒသိတတ္ထေ။ မဘောက်မပြန် မြင်ခြင်းဟူ သောအနက်၌။ တထာဂတေတိတိပဒသန္တ ဝေါ။ တထာဂတောဟူသောပုဒ် ၏ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သိအပ်၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာစ ကားတို့ကိုထောက်၍၊ မဘောက်မပြန်မြင်တတ်သောကြောင့်။ တထာဂ တမဉ်သည်၏အဖြစ်ကို သိကြလေ။

{မေး} မဘောက်မပြန် မြင်တော်မူတတ်သောကြောင့်၊ တထာဂတ မဉ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ အကျယ်သိရပါပြီ။ မချွတ်မယွင်း၊ ဟုတ်မှန်သောစ ကားကို ဆိုတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတမဉ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အဘယ်သို့အကျယ်အားဖြင့်သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၂၄ ကထံ တထာဂါဒိတာယ တထာဂတော၊ ယံရက္ခိံ ဘဂဝါ။ ဗေ၊ မိမတ္ထေ။ အပရာဇိတပဋ္ဌဒ္ဓကေ၊ နိသိန္နေားတိဏ္ဏံ မာရာနံ။ မတ္ထကံမဒ္ဓိတွာ အနုတ္တရံသမ္မာသမ္ဗောဓိံ ။ အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါယဉ္ဇရက္ခိံ ယမကသာလာနံ။ အ န္တရေ။ အနုပါဒိသေသာယ၊ နိဗ္ဗာနခါတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ဧတ္တန္တရေ။ ပဉ္စ တာလီသပရိမာဏကာလေပဋ္ဌမဗောဓိယာပိ။ မဇ္ဈိမဗောဓိယာပိ။ ပစ္ဆိမ ဗောဓိယာပိ။ ယံဘဂဝတာဘာသိတံ။ သုတ္တံဂေယျံ ။ ပ။ ဝေဒဋ္ဌာ သဗ္ဗန္တံ အတ္ထတောစ။ ဗျဉ္ဇနတောစ။ အနုပဝဂ္ဂံ။ အနုနံ အနုမိကံ။ သဗ္ဗကာရပရိပုဏ္ဏံ ရာဂမဒနိဗ္ဗဒနံ။ ဒေါသမောဟမဒနိဗ္ဗဒနံ။ နုတ္တိတတ္ထဝါလဂ္ဂမက္ကမ္ပိ။ ပက္ခလိ

တံ၊ သဗ္ဗန္တံ။ ဧကမုဒ္ဓိကာယလဉ္စိတံပိယ။ ဧကနာဠိကာယ။ ဝိတံပိယ။ ဧက
 တုလာယတုလိတံပိယစ။ တထမေဝဟောတိ။ အပိတထံ။ တေနာဟ။ ယဉ္စ
 ရန္တရတ္ထိံ တထာဂတော။ အနုတ္တရံ။ သမ္ဗာသမ္ဗောဓိံ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိတိ။ ယဉ္စ
 ရတ္ထိံ။ အနုပါဒိသေသာယ။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ယံတေသ္မိံ အ
 န္တရေ။ ဘာသတိ လပတိ။ နိဗ္ဗိသတိ။ သဗ္ဗန္တံ။ တထမေဝဟောတိ အနည
 ထာ။ တသ္မာတထာဂတောတိဝုစ္စတိ။ ဝဒက္ခောဟိဇ္ဇေဂတသဒဒ္ဒာ။ ဝေ
 တထဝါဒိတာယ။ တထာဂတော။ အပိစ။ အာဂဒနံအာဂဒေါ။ ဝစန္တိအ
 က္ခော။ တထော။ အပိပရိတော။ အာဂဒေါအသာတိ။ ဒကာရသထကာရံ
 ကတွာ။ တထာဂတောတိ ဝေပေတသ္မိံ အက္ခေပဒသိဒ္ဓိဝေဒိတဗ္ဗာ ဟူ၍။
 အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌတ္တာ။ ဧကနိပါတ်။ ဧကပုဂ္ဂလအတွင်း၌။ ပြဆိုအပ်သည်ကို
 ထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ဥဒါန်းအဋ္ဌတ္တာ မုဉ္ဇလိန္ဒဝဂ်၊ ရှစ်ခု
 မြောက်ဝတ္ထုအတွင်း၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်း
 အတူ၊ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာ၊ ဒုကနိပါတ် ဒုတိယသုတ်အတွင်း၌ပြဆိုအပ်သည်
 ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ သုတ်သီလက္ခံ အဋ္ဌတ္တာ ဗြဟ္မ
 ဇာလသုတ်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။
 မြန်မာပြန်ကား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ကထာဝါဒိတာယ၊ မဘောက်မပြန်
 ဟုတ်မှန်တိုင်းကိုဆိုတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊
 တထာဂတမည်တော်မူသနည်း။ ယံ ရတ္ထိံ။ အကြင်ညဉ့်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်
 စွာတုရားသည်။ ဗောဓိမဇ္ဈေ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ကြည်လင်ရာဖြစ်
 သော။ အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေ၊ မာရ်ငါးပါးကိုအောင်မြင်ရာဖြစ်သော ပလ္လင်၌
 နိသိန္ဓော ထိုင်နေတော်မူလျက်။ တိဏ္ဍိံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ မာရာနံ၊ မာရ်
 နတ်တို့၏။ မက္ကကံ၊ အထွဋ်အထိပ်ကို။ မဒ္ဒိံတွာ၊ နှိပ်နှင်းတော်မူ၍။ အနုတ္တ
 ရံ၊ အတုမရှိသော။ သမ္ဗာသမ္ဗောဓိံ၊ အရတ္တမဂ်ဉာဏ်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 တော်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ ယဉ္စရတ္ထိံ၊ အကြင်ညဉ့်
 ၌လည်း။ ယမကသာလာနံ၊ အစုံသောအင်ကြင်းပင်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား
 ၌။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကနုတ္တာရုပ်အကြွင်းမရှိသော။
 နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ညှိမ်းခြင်းတည်းဟူသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊
 ထက်ဝန်းကျင်ဖီးညှိမ်းတော်မူသေ၏။ ဇေယျန္တရေ၊ ၍အတွင်း၌။ ပဉ္စတာလီ
 သပရိ မာဏကာသေ၊ လေးဆယ်ငါးဝါ အတိုင်းအရှည်ရှိသောကာလ၌။
 ပဋ္ဌမဗောဓိယာပိ၊ ပဋ္ဌမဗောဓိ၌လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမဗောဓိယာပိ၊ မဇ္ဈိမ
 ဗောဓိ၌လည်းကောင်း။ ပစ္ဆိမဗောဓိယာပိ၊ ပစ္ဆိမဗောဓိ၌လည်းကောင်း။
 ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာတုရားရှင်သည်။ ယံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်ကို။ ယံ ဂေယျံ

အကြင်ဂါထာ နှင့် တကွ ဖြစ်သော ဂေယျကို။ ပ။ ယံဝေဒလ္လှံ။ အကြင်
ဝေဒလ္လှံကို၊ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သဗ္ဗံအလုံးစုံသော။ တံ၊ ထို သု
တ္တဂေယျအစရှိသည်သည့် အတ္ထတောစ၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဗျဉ္ဇန
တောစ။ သဒ္ဓါအားဖြင့် လည်းကောင်း။ အနုပဝဂ္ဂံ ၊ မကဲ့ရဲ့အပ်။ အနုနံ၊ မ
ယုတ်၊ အနုမိကံ။ မလွန်။ သဗ္ဗာကာရပရိပုဏ္ဏံ ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ
ဖြင့်ပြည့်၏။ ရာဂမဒနိဗ္ဗဒနံ။ ရာဂဖြင့်ယစ်ခြင်းကိုနှိပ်နင်းတတ်၏။ ဧဝါသမဓ။
နိဗ္ဗဒနံ။ ဒေါသဖြင့်ယစ်ခြင်းကို နှိပ်နင်းတတ်၏။ မောဟပဒနိဗ္ဗဒနံ။ မောဟ
ဖြင့်ယစ်ခြင်းကို နှိပ်နင်းတတ်၏။ တတ္ထ။ ထိုသုတ္တဂေယျအစရှိသည်၌။ ဝါ
လဂ္ဂမတ္တန္တိ၊ သားမြီးဖျားမျှလည်း။ ပက္ခလိတံ။ ချွတ်ချော်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ။
မရှိ။ သဗ္ဗံ အလုံးစုံသော။ တံ၊ ထိုသုတ္တဂေယျအစရှိသည်သည့် ဧကမုဒ္ဓိကာယ
တခုသော တံဆိပ်ဖြင့်။ လတ္ထိတံဝိယ။ ခပ်တိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧက
နာဠိကာယ၊ တခုသောပြည်တောင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကွမ်းဝါးဖြင့်၊ မိဟံဝိယ။ ခြင်
တိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧကတုလာယ။ တခုသောချိန်ဖြင့်။ တုလိကံဝိ
ယစ။ ချိန်တိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထမေဝ။ မှန်သည်သာလျှင်။ အဝိ
တထံဝေ။ မချွတ်မယွင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ တေန။ ထိုကြောင့်
ယဉ္ဇ ဝုန္နရတ္တိံ ။ ပ။ တထာဂတောတိဝုစ္စတိတိ။ ယဉ္ဇ ဝုန္နရတ္တိံ ။ ပ။ တထာဂ
တောတိ ဝုစ္စတိဟူ၍ အာဟ။ ဟောတော်မူ၏။ ဝုန္န။ ဝုန္န။ တထာဂတော။
ငါတုရားသည်။ ယဉ္ဇရတ္တိံ ။ အကြင်ညဉ့်၌လည်း။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော
သဗ္ဗာသဓမ္မာမိံ ။ အရဟတ္တဧကဉာဏံ။ သဗ္ဗညုတဉာဏံတော်ကို။ အဘိ
သဗ္ဗ၊ ဧဝါ။ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ ယဉ္ဇရတ္တိံ ။ အကြင်ညဉ့်၌လည်း။ အနုပါ
ဒိသေသာယာပိပါကကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဝါတုယာ။ ညိမ်း
ခြင်းတည်းဟူသောနိဗ္ဗာနဝါတ်ဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ထက်ဝန်းကျင် မီးညိမ်း
၏။ ဧတသ္မိံ အန္တရေ။ ဤအတွင်း၌။ ယံသုတ္တဂေယျာဒိကံ။ အကြင်သုတ္တဂေ
ယျစသည်တို့ကို။ ဘာသတိ။ ဟောတော်မူ၏။ လပတိ၊ ပြောဆိုတော်မူ၏။
နိဗ္ဗိသတိ၊ ညွှန်းပြတော်မူ၏။ သဗ္ဗံ။ အလုံးစုံသော။ တံ။ ထိုသုတ္တဂေယျအစ
ရှိသည်သည်။ တထမေဝ။ ထိုပြောဆိုတော်မူတိုင်း မှန်သည်သာလျှင်။
ဟောတိဖြစ်၏။ အနညထာ။ တပါးသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်မှုမရှိသည်။
ဟောတိဖြစ်၏။ တသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ တထာဂတောတိ။ တထာဂတဟူ၍။
ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ ဧဠ။ ဤတထာဂတောဟူသောဝုဒ်၌။ ဂတ
သဗ္ဗေ။ ဂတသဒ္ဓါသည်။ ဂဒတ္ထော။ ဆိုခြင်းဟူသောအနက်ရှိ၏။ ဧဝံ။ ဤသို့
တထာဂါဒိတာယ။ မချွတ်မယွင်း ဆိုတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်

တထာဂတော။တထာဂတမည်တော်မူ၏။အပိစ။အပရောနယော။နည်း
 တပါးကို။မယာ။ငါသည်။ဝုစ္စတေဆိုဦးအံ့။အာဂဒနံ။ဆိုခြင်း။ အာဂဒေါ။
 ဆိုခြင်း။ ဝစနံဆိုခြင်း။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား။ အတ္ထောအနက်တည်း။
 အဿဘဂဝတော။ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ တထော။ အပိပရိတော။ မ
 ချွတ်မယွင်းသော။အာဂဒေါ။ဆိုတော်မူခြင်းသည်။အတ္ထိ။ရှိ၏။ဣတိတသ္မာ
 ထိုသို့ဆိုတော်မူခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဒကာရဿ။ဒအက္ခရာကို။တ
 ကာရံ။တအက္ခရာကို။ကတွာ။ ပြု၍။ တထာဂတောတိ။ တထာဂတဟူ၍
 ဝုစ္စတိ။ဆိုအပ်၏။ဝေဗ္ဗိ။ဤသို့လည်း။ ဇေတသ္မိံ။အတ္ထေ။ ထိုတထော။ အပိပရိ
 တော။ အာဂဒေါအဿဟူသောဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံ။ အနက်၌။ ပဒသံဗ္ဗိ။ ပုန်
 ပြီးခြင်းကို။ဝေဒိတဗ္ဗော။သိအပ်၏။ဤကား။မြန်မာပြန်တည်း။ ။ဝိဂြိုဟ်ပြု
 လင်လိုသော်။ ။တထံဂဒတိတိ။တထာဂတောဟူ၍။ကတ္ထု။သာဓနကိတ်
 ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ ယောဘဂဝါ။အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။တထံ။မှန်သော
 စကားတော်ကို။ ဂဒတိ။ ဆိုတော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ။ထိုသို့မှန်သောစ
 ကားတော်ကို ဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောဘဂဝါ။ထို
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ တထာဂတော။တထာဂတမည်တော်မူ၏။တထသ
 ဗ္ဗု။ပဒ။ဂဒခါတ်။အပစ္စည်းဒကို။ တပြုသည်။တနည်း။ အာဂဒနံ။ အာဂဒေါ။
 ဘာဝသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြု။ အာဂဒနံ။ ဆိုခြင်း။ အာဂဒေါဆိုခြင်း။ အာ
 ရှေးရှိသောဂဒခါတ်။ကထနအနက်ဟော။ဏပစ္စည်း။ တထော။အာဂဒေါ
 အဿာတိ။တထာဂဒေါ ဟုဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံဝိဂြိုဟ်ပြု။အဿ။ထိုမြတ်
 စွာဘုရားအား။တထော။မချွတ်မယွင်းဟုတ်မှန်သော။အာဂဒေါ။ဆိုတော်
 မူခြင်းသည်။အတ္ထိ။ရှိ၏။ဣတိတသ္မာ။ ထိုသို့မချွတ်မယွင်း၊ ဟုတ်မှန်သော
 ဆိုခြင်းရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တထာဂတော။တထာဂတ။မည်
 တော်မူ၏။ ဒအက္ခရာကိုတပြုသည်။ ။ဤကား ဝိဂြိုဟ်နှင့်ဝိဂြိုဟ်၏မြန်မာ
 ပြန်တည်း။ ဤသို့ အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့ ပြဆိုအပ်သည် တို့ကိုတောက်၍
 မချွတ်မယွင်း ဟုတ်မှန်သော စကားတော်တို့ကို ဆိုတော်မူတတ်သော
 ကြောင့်။တထာဂတမည်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဆိုတော်မူတတ်သောကြောင့်။
 တထာဂတမည်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကိုအကျယ်အားဖြစ်သိရပါပြီ။နှုတ်
 ဖြွတ်၍ဆိုတော်မူတိုင်း ကိုယ်တော်ဖြင့်ပြုတော်မူသောကြောင့်။တထာဂ
 တမည်သည်၏အဖြစ်ကိုအဘယ်သို့ အကျယ်သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣထံတထာကာရိတာယတထာဂတော (ဘဂဝါဟိယံ ဝါစံ
 ဘာသတိ တထေဝကာ ယေနကရောတိ) ဘဂဝတော ဟိဝါစာ၊ ကာ

ယောအနုလောမေတိ။ ကာယသ္မာပိဝါစာ။ တသ္မာယထာဝါဒီ တထာ
ကာရီ။ ယထာကာရီ တထာဝါဒီဟောတိ။ ဇေဝံဘူတသံစသယထာဝါ
စာ။ ကာယောပိတထာဂတောပဝတ္ထောတိ။ အတ္ထော၊ ယထာစကာယော
ဝါစာပိ။ တထာဂတောတိတထာဂတော။ တေနေဝါဟ၊ ယထာဝါဒီဘိက္ခ
ဝေ။ တထာဂတော၊ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ၊ တိ။ ဣတိ
ယထာဝါဒီ၊ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ၊ တထာဝါဒီ၊ တသ္မာတထာ
ဂတောတိဝုတ္တတိတိ။ ဇေဝံ၊ တထာကာရီတာယ၊ တထာဂတောဟူ၍ဖွင့်ဆို
အပ်သော အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌတ္တာ၊ ဧကနိပါတ်ဧကပုဂ္ဂလအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်
ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ။ ဥဒါန်းအဋ္ဌတ္တာ မုဗ္ဗလိန္ဒဝဂ်
ရှစ်ခုမြောက်သုတ်အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထို
နည်းအတူ၊ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာ။ ဒုကနိပါတ် နှစ်ခုမြောက်အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်
သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ၊ သုတ်သီလကွံအဋ္ဌတ္တာ
ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အကျယ်
သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ တထာကာရီတာ
ယ နှစ်တော်မြွက်တိုင်းသာလျှင်၊ ကိုယ်တော်ဖြင့်ပြုတော်မူသည့်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်သနည်း။ ဟိဝိတ္ထာဂေဟိ၊ ထိုစ
ကားကိုချွဲဦးအံ့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည့်။ ယံဝါစံ၊ အကြင်စကားတော်
ကို။ ဘာသတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ တထေဝ ထိုဆိုတော်မူတိုင်းသာလျှင်။ ကာ
ယေန ကိုယ်တော်ဖြင့်။ ကရောတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဟိသန္တံ၊ ထိုစကားသည်
မှန်၏။ ဘဂဝတော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါစာ၊ ဝါစာယ။ စကားတော်အား။
ကာယော၊ ကိုယ်တော်သည်။ အနုလောမေတိ၊ လျှော်၏။ ကာယသ္မာပိ။
ကိုယ်တော်အားလည်း။ ဝါစာ၊ စကားတော်သည်။ အနုလောမေတိ၊ လျှော်
၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ
ဒီ၊ ဆိုတော်မူလေ့ရှိ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကာရီ၊ ပြု
လေ့ရှိတော်မူသည်လည်း။ ဟောတိဖြစ်၏။ ယထာ၊ အကြင်ဆိုသောအခြင်း
အရာဖြင့်။ ကာရီ ပြုလေ့ရှိတော်မူ၏။ တထာ။ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ ဝါဒီစ။ ဆိုလေ့ရှိတော်မူသည်လည်း။ ဟောတိဖြစ်၏။ ဇေဝံ။ ဤသို့။ ဘူ
တသစ၊ ဟုတ်မှန်သည်လည်းဖြစ်သော။ အသဘာဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားအား။ ယထာ၊ အကြင်ဆိုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါစာပိ၊ စကား
တော်သည်လည်းကောင်း။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်တော်သည်လည်းကောင်း
ဂတောပဝတ္ထော။ ဖြစ်တော်မူ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်
ဝါစာပိ၊ နှစ်တော်သည်လည်းကောင်း။ ကာယောပိကိုယ်တော်သည့်လည်း

ကောင်း။ ဂတော ပဝတ္တော။ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။
 အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ယထာစ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ ကာ
 ယောပိ။ ကိုယ်တော်သည်လည်းကောင်း။ ဝါစာပိ၊ စကားတော်သည်လည်း
 ကောင်း။ ဂတော ပဝတ္တော၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ တထာ၊ ထိုထိုသောအခြင်းအ
 ရာဖြင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်တော်သည်လည်းကောင်း။ ဝါစာပိ၊ စကား
 တော်သည်လည်းကောင်း။ ဂတော ပဝတ္တော၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဣတိတသ္မာ။
 ထိုကြောင့်။ တထာဂတော တထာဂတ မည်တော်မူ၏။ တေနေဝ၊ ထို
 ကြောင့်သာလျှင်။ ယထာဝါဒိ(ပ)တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိတိ၊ (ယထာဝါ
 ဒိ ။ပ။ တထာဂတောတိဝုစ္စတိဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တိက္ခဝေ၊ ရ
 ဟန်းတို့။ တထာဂတော။ ငါဘုရားသည်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ ဝါဒိ။ ဆိုတော်မူလေ့ ရှိ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ကာရိ ပြုလေ့ ရှိတော်မူ၏။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ကာရိ၊ ပြုလေ့ ရှိတော်မူ၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 ဝါဒိ၊ ဆိုလေ့ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအ
 ရာအားဖြင့်။ ဝါဒိ၊ ဆိုတော်မူလေ့ ရှိ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ကာရိ၊ ပြုတော်မူလေ့ ရှိ၏။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ကာရိ၊ ပြုတော်မူလေ့ ရှိ၏။ တထာ။ ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်။
 ဝါဒိ၊ ဆိုတော်မူလေ့ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ တထာ
 ဂတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝေံ။ ဤသို့။ တထာကာရိတာယ၊ နှင်မြွက်၍ဆို
 တော်မူတိုင်းသာလျှင်။ ကိုယ်တော်ဖြင့် ပြုတော်မူလေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော
 အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏ စကားတော်ကိုထောက်၍။ နှင်မြွက်၍ ဆိုတော်မူတိုင်း
 ကိုယ်တော်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိတော်မူသောကြောင့်။ တထာဂတ မည်သည်၏
 အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ။ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။ တထာဂတ မသ္မာတိ
 တထာဂတောဟူ၍ ဗဟုဗျာဟိ သမာသ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာ
 ဘုရားအား။ တထာ။ ထိုနှင်မြွက်၍ ပြောဆိုသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဂတံ။
 ကိုယ်တော်၏။ အပြုအမူဖြစ်တော်မူခြင်းသဏ္ဍိ။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
 သို့နှင်မြွက်၍ ပြောဆိုသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကိုယ်တော်၏ အပြုအမူဖြစ်
 တော်မူခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်
 တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ ဤကားဝိဂြိုဟ်၏မြန်မာပြန်တည်း။
 {မေး} နှင်တော်မြွက်၍ ဆိုတော်မူအပ်သော စကားတော်အတိုင်း။
 ကိုယ်တော်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိသောကြောင့်။ တထာဂတမည်တော်မူသည်၏

အဖြစ်ကိုအကျယ်အားဖြင့်သိအပ်ပါပြီ။ ဣမ်းရိုး နှိပ်နှင်းတော်မူသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်၊ တထာဂတမည်သည့်၏အဖြစ်ကိုအကျယ်အားဖြင့်အဘယ်သို့
သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကထံအဘိဘဝနဋ္ဌေန၊ တထာဂတော၊ ဥပရိဘဝဂ္ဂံ။ ဟေဋ္ဌာအ
ဝိစိ။ ပရိယန္တိကံကတွာ။ တိရိယံ၊ အပရိမာဏာသု၊ လောကခါတူသု။
သဗ္ဗသတ္တေ၊ အဘိဘဝတိ၊ သီလေနပိ၊ သမာဓိနာပိ၊ ပညာယာပိ၊ ဝိမုတ္တိ
ယာပိ၊ နတဿတုလောဝါ။ ပမာဏံဝါ၊ အတ္တိ။ အတုလော။ အပ္ပမေယျော။
အနုတ္တရော။ ရာဇရာဇော။ ဒေဝဒေဝေါ။ သက္ကာနံအဘိသက္ကော၊ ဗြဟ္မာနံ အ
ဘိဗြဟ္မာ။ တေနာဟ။ သဒေဝကော။ လောကော။ တိက္ခဝေ။ ပ။ သဒေဝမနူ
ဿာယ။ တထာဂတော။ အဘိဘူ။ အနဘိဘူတော။ အညဒတ္တု။ ဒသော။ ဝ
သဝတ္တိ။ တဿတထာဂတောတိဝုတ္တတိ။ တကြေဝံပဒသိန္ဒိ ဝေဒိတဗ္ဗာ
အဂဒေါဝိယ၊ အာဂဒေါ။ ကောပနေသ။ ဒေသနာဝိလာသောစေဝ။ ဗုည
ဿယောစ။ တေနဟေသ။ မဟာနုဘာဝေ။ တိသက္ကောဒိဗ္ဗာ ဂဒေန။ သပ္ပေ
ဝိယ။ သဗ္ဗပရပ္ပဝါဒိနော။ သဒေဝကဉ္စလောကံအဘိဘဝတိ။ ဣတိသဗ္ဗ
လောကာဘိဘဝနေ။ တထော။ အဝိပရံတော။ ဒေသနာ။ ဝိလာသောစေဝ
ပုညဿယောစအဂဒေါအဿာတိ။ ဒကာရဿတကာရံ ဒေသံကတွာ။
တထာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံအဘိဘဝနဋ္ဌေနတထာဂတောဟူ၍
ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌတ္တာ ကေနိပါတ်၊ ကေပုဂ္ဂလ အဖွင့်၌ပြုဆို
အပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ။ ဥဒါန်းအဋ္ဌတ္တာ၊ မုစ္စ
လိန္ဒဝဂ်၊ ရှစ်ခုမြောက် ဝတ္ထုအဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်း
ကောင်း။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာ၊ ဒုကနိပါတ်၊ ရှစ်ခုမြောက်သုတ်အဖွင့်။ သုတ်
သီလက္ခံအဋ္ဌတ္တာဗြဟ္မဇာလသုတ်အဖွင့်၌၊ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍
လည်းကောင်း။ ဣမ်းရိုးနှိပ်နှင်းတော်မူသောကြောင့်၊ တထာဂတမည်သည့်
၏အဖြစ်ကိုအကျယ်သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ကထံ၊ အဘယ်
သို့။ အဘိဘဝနဋ္ဌေန၊ ဣမ်းရိုးနှိပ်နှင်းတော်မူတတ်သောအနက်ကြောင့်။
တထာဂတော၊ တထာဂတမည်သနည်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဘဝဂ္ဂံ၊ ဘဝဂ်
ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အဝိစိ။ အဝိစိငရဲကို။ ပရိယန္တိကံ။ အပိုင်းအခြားရှိ
သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တိရိယံ။ တိလာ၊ အပရိမာဏာသု၊ အဘိုင်းအရှည်မ
ရှိကုန်သော။ လောကခါတူသု၊ လောကခါတ်တို့၌။ သဗ္ဗသတ္တေ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သောသတ္တဝါတို့ကို။ သီလေနပိ၊ သီလဖြင့်လည်းကောင်း။ သမာဓိနာပိ
သမာဓိတော်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပညာယာပိ၊ ပညာတော်ဖြင့်လည်းကောင်း။

ဝိမုတ္တိယာပိ၊ ကိလေသာတို့မှအကြွင်းမရှိ၊ လွတ်တော်မူသော အရဟတ္တ
 ဖိုလ်တော်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဘိဘဝတိ၊ ဣမ်းမိုးနှိပ်နှင်းတော်မူ၏။ တ
 သာဘဂဝတော ထိုမြတ်စွာဘုရားရှင်အား။ တုလောဝါ၊ တူသောသူသည်
 လည်းကောင်း။ ပမာဏံဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ဘက်ဖြစ်သောသူသည်လည်းကောင်း
 နုအတ္တိ၊ မရှိ။ အတုလော၊ တူသောသူမရှိ။ အပ္ပမေယျော၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော
 သူမရှိ။ အနုတ္တရော၊ မိမိထက်လွန်မြတ်သောသူမရှိ။ ရာဇရာဇော၊ မင်းတ
 ကာတို့ထက် မင်းဖြစ်တော်မူ၏။ ဒေဝဒေဝေါ၊ နတ်တကာတို့ထက် နတ်
 ဖြစ်တော်မူ၏။ သက္ကာနံ၊ သိကြားတို့ထက်၊ အတိသက္ကော၊ လွန်သောသိကြား
 ဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မာတို့ထက်၊ အတိဗြဟ္မာ၊ လွန်သောဗြဟ္မာဖြစ်
 တော်မူ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ သဒေဝကော၊ လောကေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ တထာ
 ဂတော ဝုစ္စတိတိ၊ သဒေဝကောလောကေ၊ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဝုစ္စတိဟူ၍။ အာဟ
 ဟောတော်မူပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွသော။
 လောကေ၊ ဤသတ္တလောက၌။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ်ဟုဆိုအပ်
 သောမင်း။ ကြွင်းသောလူနှင့်တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၌။
 တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိဘူ၊ သူတပါးကို ဣမ်းမိုးနှိပ်နှင်း၍
 ဖြစ်တော်မူ၏။ အနဘိဘူ၊ သူတပါးတို့ ငါဘုရားကိုမဣမ်းမိုးနှိပ်နှင်းနိုင်။
 အညဒတ္တ၊ စင်စစ်။ ဒသော၊ ခပ်သိမ်းသောတရားကို မြင်တော်မူ၏။ ဝသ
 ဝတ္တိ၊ ငါဘုရား၏ အလိုတော်သို့ လိုက်စေတော်မူနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ တထာဂတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တတြ၊ ထို
 တထာဂတောဟူသောပုဒ်၌၊ ဝေံ။ ဤသို့။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ တထာဂတောဟူသော
 ပုဒ်တို့၏ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ အဂဒေါဝိယ၊ ဆေးကဲ့သို့။ ဟော
 တိ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဂဒေါ။ အဂဒမည်တော်မူ၏။ ဒေသ
 သော။ ဤဆေးနှင့်တူသည်ဟူသည်။ ကောပန။ အဘယ်နည်း။ ဒေသနာဝိသာ
 သောစေဝ။ ဒေသနာတော်၏တင့်တယ်စမ္မိယံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပု
 ညသယောစ။ ဘုန်းတော်၏။ ပျံ့နှံ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အဂဒေါ။ အဂ
 ဒမည်၏။ ဒေသသောဘဂဝါ။ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။ တေန။ ထိုဆေးကဲ့
 သို့ဖြစ်သော။ ဒေသနာဝိသာသ။ ပုညသယဖြင့်။ မဟာနုဘာဝေါ။ ကြီး
 သောအာနုဘော်ရှိသော။ ဘိသက္ကော။ ဆေးသွားသည်။ ဒိဗ္ဗာဂဒေန။ နတ်
 ဆေးဖြင့်။ သပ္ပေ၊ မြေတို့ကို၊ အဘိဘဝတိဝိယ။ ဣမ်းမိုးနှိပ်နှင်းနိုင်သကဲ့သို့။
 သဗ္ဗပရဝါဒိနော အလုံးစုံသော၊ တပါးသောအယူရှိသောသူတို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဉ္စ၊ လူအပေါင်းကိုလည်း
 ကောင်း။ အဘိဘဝတိ၊ ဣမ်းမိုးနှိပ်နှင်းတော်မူနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အသဘ

ဂဝတော၊ ထိုဘုရားရှင်အား။ သဗ္ဗလောကဘိဘဝနေ၊ အလုံးစုံသောလောကကို နှိပ်နင်းခြင်း၌။ အဂဒေါ၊ ဆေးနှင့်တူသော။ တထော၊ အဝိပရိတော။ မချွတ်မယွင်းဟုတ်မှန်သော။ ဒေသနာဝိလာသောစေတီ၊ ဒေသနာတော်၏။ တင့်တယ်စမ္မာယံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝုညဿယောစ၊ ဘုန်းတော်၏ပျံ့နှံ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိသ္မာထိကြောင့်၊ ဒကာရဿ၊ ဒအက္ခရာ၏။ တကာရာဒေသံ၊ တအက္ခရာအပြုကို။ ကတွာ၊ ပြု၍ တထာဂတောတိ။ တထာဂတောဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗောထိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အဘိဘဝနဋ္ဌေန။ ဣမ်းဇိုး နှိပ်နင်းတော်မူတတ်သော အနက်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂမည်တော်မူ၏။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏စကားတော်တို့ကိုထောက်၍လည်း၊ ဣမ်းဇိုးနှိပ်နင်းတော်မူသော အနက်ကြောင့်။ တထာဂတမည်သည်၏အဖြစ်ကို အကျယ်သိကြလေ။ ။ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။ တထော။ အဂဒေါအဿာတိ။ တထာဂတောဟူ၍ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ အဿ။ ထိုဘုရားရှင်အား။ တထော။ မချွတ်မယွင်းဟုတ်မှန်သော။ အဂဒေါ၊ ဆေးနှင့်တူသော။ ဒေသနာတော်၏။ တင့်တယ်စမ္မာယံခြင်း။ ဘုန်းတော်၏ပျံ့နှံ့၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်၏။ ဒ အက္ခရာကိုတပြုသည်။ ဤကား ဝိဂြိုဟ်နှင့် ဝိဂြိုဟ်အနက်ကိုပြချက်တည်း။

{မေး} တထာဂတေနအဘိသမ္ဗုဒ္ဓာဟူသောပါဌ်တို့တွင်၊ တထာဂတအရကို အကျယ်အားဖြင့်သိအပ်ပါပြီ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓာအရကို ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ်အားဖြင့် ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတဗ္ဗာတိ၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါဟုကမ္မသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်အပ်ပါသည်။ ယာမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ အကြင်မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတဗ္ဗာ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ထိုးထွင်း၍သိအပ်သောကြောင့်။ သာမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ ထိုမဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါမည်၏။ အဘိသဗ္ဗုပဒါ၊ သံဂြှေးရှိသော။ ဗုဓဓါတ် တပစ္စည်း။ ကတွတ္တကြိယာ၏အရကား။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကိုအာရုံပြု၍သိတတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော ဒေသနာဉာဏ်တော်သည့် မုချရ၏။ ကမ္မတ္တကြိယာ၏အရကား။ ထိုဉာဏ်တော်အား၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အကျင့်တရား၏ အာရမ္မဏသတ္တိသည်။ ဗလူပစာရအားဖြင့်ရ၏။ တပစ္စည်း၏အရကား။ ထိုမုချဥပစာရအားဖြင့်မှတ်အပ်သော မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတရားရ၏။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သောနည်းကိုထောက်၍။ ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထကိုသိကြလေ။

{မေး} ထိုမဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်တရားသည် အဘယ်သို့သောဂုဏ်သူးရှိ

ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုမဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်သည်။ ဟုတ်မှန်သောတရားတို့ကို မြင်မှု။ ကိုပြုတတ်သောဂုဏ်၊ အသိဉာဏ်ကိုပြုတတ်သောဂုဏ်ထူးရှိပါသည်။

{မေး} ထိုသို့ဂုဏ်ထူးရှိကြောင်းကို အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခုကရဏံ ဥာဏကရဏံ ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဠိကိုမှီ၍သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ စက္ခုကရဏံ၊ ဟုတ်မှန်သောတရားကိုမြင်တတ်သော ပညာစက္ခုကိုပြုတတ်သော။ ဉာဏကရဏံ၊ ဟုတ်မှန်သော တရားကို၊ သိတတ်သော ဉာဏ်ကိုပြုတတ်သော။ (မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဝိပဿနာ) ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်၊ စက္ခုကရောတိတိစက္ခုကရဏံ။ ဥာဏံကရောတိတိ၊ ဥာဏကရဏံ ဟူ၍ကတ္ထု သာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ မြန်မာပြန်ကားယာမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ အကြင်မဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ စက္ခု၊ ပညာစက္ခုကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိတဿှာ ထိုသို့။ ပညာစက္ခုကိုပြုတတ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ။ သံမဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ စက္ခုကရဏံ၊ စက္ခုကရဏံမည်၏။ ယာမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ။ အကြင်မဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ ဥာဏံ၊ အသိဉာဏ်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိတဿှာ ထိုသို့အသိဉာဏ်ကိုပြုတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ။ ထိုမဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ ဥာဏကရဏံ၊ ဥာဏကရဏံမည်၏။ စက္ခုသဒ္ဓု၊ ပဒ၊ ဥာဏသဒ္ဓု၊ ပဒ၊ ကရောတိ၊ ယုပစ္စည်း။

{မေး} တပါးသောကျမ်းဆရာတို့သည်။ ထိုကဲ့သို့သဘောရှိသော ဝိဂြိုဟ်ကိုပြုလုပ်ကြပါ၏လော။

{ဖြေ} ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ ဓမ္မစက္ကအဖွင့်၌၊ ပညာစက္ခုကရောတိတိ စက္ခုကရဏံ။ ဥာဏကရဏံတိ။ တသေဝဝေဝစနံ။ ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌတ္တာ။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်အဖွင့်၌။ ပညာစက္ခုကရောတိတိ စက္ခုကရဏံ။ ဥာဏကရဏံတိတသေဝဝေဝစနံ။ ဟူ၍လည်းကောင်း ပြုဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍။ အဋ္ဌတ္တာဆရာတို့သည်။ ထိုကဲ့သို့ကတ္ထု သာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်ကိုပြုလုပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုကဲ့သို့ ဂုဏ်ထူးရှိသော မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကို မှီဝဲကျင့်ကြံသော သူတို့အား။ ၎င်း မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်သည်။ အဘယ်သို့သောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုမဇ္ဈိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသောသူတို့အား။ ၎င်းမဇ္ဈိမာပဋိပ

ဒါသည်။ ကိလေသာညိမ်းခြင်းတည်းဟူသောဥပသမအကျိုး။ သစ္စာလေးပါး
 တရားတော်တို့ကို။ လောကီဝိပဿနာဥပါဏ်ဖြင့်။ အစဉ်လျှောက်၍ သိခြင်း
 တည်းဟူသော အဘိညာဏ်အကျိုး။ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြင့်။ သစ္စာလေးပါး
 တရားတော်တို့ကို။ တပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတည်းဟူသော။ သမ္မောဓ
 အကျိုး။ အပစ္စယအသစ်တခါတ်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုး။ ထို
 ဆိုအပ်ပြီးသော အကျိုးတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သည် ၏ အဖြစ်ကို သိအပ်ပါသည်။
 {မေး} ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကျိုးတရားတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သည် ၏ အ
 ဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဥပသမာယာ၊ အဘိညာယာ၊ သမ္မောဓါယာ၊ နိဗ္ဗာနာယာ သံဝတ္တတိဟူ၍
 ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဌ်ကို မှီ၍ သိအပ်
 ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ ဥပသမာယာ။
 ကိလေသာညိမ်းခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ ကိလေသာညိမ်းခြင်းအကျိုး၎င်း။ သံဝတ္တတိ
 ဖြစ်၏။ အဘိညာယာ ကမ္မသကဋဥပါဏ်တို့ သက်။ ထူးသော ဝိပဿနာ
 ဥပါဏ်ဖြင့်။ သစ္စာလေးပါးတရားတော်တို့ကို သိခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ သိခြင်းအကျိုး
 ၎င်း။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္မောဓါယာ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြင့်။ သစ္စာလေးပါး
 တရားတော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ သိခြင်းအကျိုး၎င်း။ သံဝတ္တတိ။
 ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာနာယာ။ အပစ္စယ အသစ်တခါတ်နိဗ္ဗာန်ကို။ မျက်မှောက်ပြုခြင်း၎င်း။
 သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤကား မြန်မာပြန်တည်း။

{မေး} ဥပသမာယာ။ အဘိညာယာ။ သမ္မောဓါယာ။ နိဗ္ဗာနာယာ ဟူ၍ တို့ကို
 အဋ္ဌတ္တာဋီကာတို့ ဘယ်လို ဖွင့်ပြအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဥပသမာယာတိ။ ကိလေသာပသမာယာ။ အဘိညာယာတိ။ စတုန္ဒံ
 သစ္စာနံ အဘိဇာနနတ္ထာယ။ သမ္မောဓါယာတိ။ တေသံယေဝ သမ္မုဇ္ဈနတ္ထာ
 ယ။ နိဗ္ဗာနာယာတိ။ နိဗ္ဗာနံ သန္တိ ကိရိယတ္ထာယဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ် အဋ္ဌ
 တ္တာဆယ်ကြောင်း ပေ ဖိချင်ကြောဘက်၌ ဖွင့်အပ်သည်ကို လည်းကောင်း။
 ဥပသမာယာတိ။ ကိလေသာပသမာယာ။ အဘိညာယာတိ။ စတုန္ဒံ သစ္စာနံ အ
 ဘိဇာနနတ္ထာယ။ သမ္မောဓါယာတိ။ တေသံယေဝ သမ္မုဇ္ဈနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာနာ
 ယာတိ။ နိဗ္ဗာနံ သန္တိ ကိရိယာယ ဟူ၍ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌတ္တာ။ ဓမ္မ
 စက္ကပဝတ္တနသုတ်အဖွင့်၌ သိဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း။ ဥ
 ပသမာယာတိ။ ကိလေသာပသမာယာ။ အဘိညာယာတိ။ စတုန္ဒံ သစ္စာနံ
 အဘိဇာနနတ္ထာယ။ သမ္မောဓါယာတိ။ တေသံယေဝ သမ္မုဇ္ဈနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာ
 နာယာတိ။ နိဗ္ဗာနံ သန္တိ ကြိယာယဟူ၍။ စတုရသကဏ်ဋီကာပါဌ်၌ ဖွင့်ဆို

အပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်း
 မြန်မာပြန်ကား။ ဥပသမာယာတိ၊ ဥပသမာယဟူသည့်ကား။ ကိလေသုပ
 သမာယ။ ကိလေသာတို့ညှိမ်းခြင်းငှာ။ အဘိညာယာတိ။ အဘိညာယဟူ
 သည့်ကား။ စတုန္ဒံ။ လေးပါးကုန်သော။ သစ္စာနံ။ မှန်သောတရားတို့ကို။ အဘိ
 ဇါနန္ဒာယ။ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့်သိခြင်းအကျိုးငှာ။ သမ္မေဓါယာတိ။ သမ္မေ
 ဓါယဟူသည့်ကား။ တေသံယေဝ။ ထိုသစ္စာလေးပါးတရားတို့ကိုသာလျှင်။
 သမ္မုတ္တနန္ဒာယ။ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းအကျိုးငှာ။ နိဗ္ဗာနာယတိ။ နိဗ္ဗာနာယဟူ
 သည့်ကား။ နိဗ္ဗာနံ။ အသင်္ခတနိဗ္ဗာန်ကို။ သန္တိ ကိရိယက္ကာယ။ မျက်မှောက်
 ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ဤကား။ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။
 သံယုတ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်လည်းအတူတူပင်တည်း။ အထူးမှာ။ နိဗ္ဗာ
 နာယာတိ။ နိဗ္ဗာနာယဟူသည့်ကား။ နိဗ္ဗာနံ။ အသင်္ခတဝါတ်နိဗ္ဗာန်ကိုသန္တိ
 ကြိယာယ။ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ။ ဤမျှသာထူးသည်။ တေရသကဏ်။ ဇို
 ကာပါဌ်၏မြန်မာပြန်သည်။ သံယုတ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏ မြန်မာပြန်နှင့်တူသည့်။
 ဤသို့အဋ္ဌတ္တာဇိုကာတို့ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကိုသိလေ။ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။ ဥ
 ပသမနံ။ ဥပသမော။ ဘာဝသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ ဥပသမနံ။ ညှိမ်းခြင်း။ ဥ
 ပသမော။ ညှိမ်းခြင်း။ ဥပရှေးရှိသောသမုခါတ်ဥပသမော။ ညှိမ်းခြင်းအနက်
 ခွဲဖြစ်၏။ ဥပသမာယညှိမ်းခြင်းငှာ။ ဝါ။ ညှိမ်းခြင်းအကျိုးငှာ။ ဥာယတေ။ ဥာ။
 ဘာဝသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ ဥာယတေ။ သံခြင်း။ ဥာ။ သိခြင်း။ အဘိဝိသေသဉာ
 ဏေနဉာ။ အဘိညာ။ တတိယတပု။ ရိသမာသံ။ အဘိဝိသေသဉာဏေန။
 ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ ဥာ။ သိခြင်း။ အဘိညာ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်း။ အ
 ဘိညာယ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှာ။ ဝါ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်း
 အကျိုးငှာ။ သမ္မုတ္တနံ။ သံပေါ်ခေါ်။ ဘာဝသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ သမ္မုတ္တနံ။ ထိုး
 ထွင်း၍သိခြင်း။ သံပေါ်ခေါ်။ ထိုးထွင်း၍သိခြင်း။ သံရှေးရှိသောဗုခခါတ်။ အ
 ဝပေါ်ခနေ။ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းခွဲဖြစ်၏။ သမ္မေဓါယ။ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ
 ဝါ။ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအကျိုးငှာ။ နိဗ္ဗာတိရာဂဂ္ဂိအာဒိကော ဇေတနာ
 တိနိဗ္ဗာနံ။ ဟေတုသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ နိ ရှေးရှိသော ဝါခါတ်အတ္တင်္ဂမေ
 ကွယ်ခြင်းအနက်ခွဲဖြစ်၏။ ယုဇ္ဇည်း။ ဇေတနာ။ ထိုအသင်္ခတဝါတ်နိဗ္ဗာန်
 ကြောင့်။ ရာဂဂ္ဂိအာဒိကော။ ရာဂမီးအစရှိသည်သည်။ နိဗ္ဗာတိ။ ညှိမ်း၏။ ဝါ။
 ကွယ်၏။ ဣတိတဿာ။ သိုသို့ ရာဂမီးစသည်တို့၏ ညှိမ်းကြောင်း။ ကွယ်
 ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ တံနိဗ္ဗာနံ။ ထိုအသင်္ခတဝါတ်နိဗ္ဗာန်သည်။ နိဗ္ဗာနံ
 နိဗ္ဗာန်မည်၏။ နိဗ္ဗာနသသန္တိ ကရဏံ။ နိဗ္ဗာနံ။ ဥက္ကရလောပ။ တဗ္ဗ။ ရိသ
 မာသံ။ ရူပံသဘာဝေါ။ ရူပံဟူသော သမာသံပုန်ကဲ့သို့မှတ်ကြ။ နိဗ္ဗာနာ

ယ၊ အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ဤတွင်ဝိဂြိုဟ်ပြု
လုပ်ပုံကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။

{မေး} ထိုပြဆိုအပ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော ဂုဏ်ထူးနှင့်
ပြည့်စုံသော။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုဆိုအပ်သော အကျင့်တရားကို ဘယ်လိုတ
ရားဟုသိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ကိလေသာတို့မှ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော မဂ်တ
ရားဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ကတမာစသောဝိက္ခဝေ။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါ တထာဂတေနအဘိ
သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ စက္ခုကရဏီ၊ ဥာဏကရဏီ၊ ဥပသမာယ၊ အဘိညာယ၊ သမ္မော
ဝါယ။ နိဗ္ဗာနာယသံဝတ္တတိ။ အယမေဝအရိယေ။ အဋ္ဌင်္ဂီကောမဂ္ဂေါဟူ၍
ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သည့်ကိုထေခံ၍သိအပ်ပါသည်။
မြန်မာပြန်ကား။ ဝိက္ခဝေ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့၊ တထာဂတေန၊ တထာဂ
တအမည်တော်ကိုရသောဝါဒုရားသည့်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်
တော်ဖြင့်ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော၊ စက္ခုကရဏီ၊ ပညာမျက်စိကိုပြုတတ်
သော၊ ဥာဏကရဏီ။ အဘိညာဏ်ကိုပြုတတ်သော။ မဇ္ဈိမာ၊ ကာမသုခလွှဲ
ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသမထာနုယောဂတဉ်းဟူသော အယုတ်အန္တတ
ရားနှစ်ပါးတို့၏အလယ်၌ဖြစ်သော။ ပဒိုပဒါ၊ ဝဋ်မှထွက်မြောက်လိုသောသူ
တို့သည်။ ကျင့်အပ်ကြောင်းဖြစ်သောအကျင့်သည်။ ဥပသမာယ။ ကိလေ
သာတို့ညှိမ်းခြင်းငှါ။ ဝါ။ ကိလေသာတို့ ညှိမ်းခြင်း အကျိုးငှါ။ အဘိ
ညာယ၊ ကမ္မသကဋ ဉာဏ်တို့ထက်၊ ထူးသော သောကီ ဝိပဿနာဉာဏ်
ဖြင့်သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ သမ္မောဝါယ။ သောကုတ္တရာမဂ်
ဉာဏ်ဖြင့်၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း အကျိုးငှါ။
နိဗ္ဗာနာယ၊ အသင်္ခတဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ
ဖြစ်၏။ သာမဇ္ဈိမာပဒိုပဒါ။ ထိုမဇ္ဈိမာပဒိုပဒါသည်။ ကတမာစ၊ အ
ဘယ်နည်း။ အရိယော။ ဖြူစင်သော။ ဝါ၊ မြတ်သော အဋ္ဌင်္ဂီကော။ အင်္ဂါ
ရှစ်ပါးရှိသော၊ အယမေဝမဂ္ဂေါ။ ဤမဂ်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ ဤမဂ္ဂင်အကျင့်
တရားသာလျှင်တည်း။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်၊
ပရိသုဒ္ဓဘာဝံ အရတိဂစ္ဆတိတိ အရိယော ဟူ၍။ ကတ္တုသာနေကိတ်ဝိ
ဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ ယောမဂ္ဂေါ။ အကြင်မဂ်သည်။ ပရိသုဒ္ဓဘာဝံ။ ဖြူစင်သန့်ရှင်း
သည့်၏အဖြစ်သို့။ အရတိဂစ္ဆတိ။ ရောက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ။ ထိုသို့ဖြူစင်
သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်တတ်သောသတ္တိကြောင့်။ သောမဂ္ဂေါ။ ထို

မဂ်သည်။ အရိယော၊ အရိယမညံ၏။ အရခါတ်၊ ဂတိအနက်ဟော၊ ဣယပစ္စည်း
 တနည်း။ ဥတ္တမဘာဝံ၊ အရတိဂစ္ဆတိတိအရိယော။ ယောမဂ္ဂေ၊ အကြင်
 မဂ်သည်။ ဥတ္တမဘာဝံ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အရတိဂစ္ဆတိ။ ရောက်တတ်
 ၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်တတ်သောသတ္တိ
 ကြောင့်။ သောမဂ္ဂေ၊ ထိုမဂ်သည်။ အရိယော အရိယမညံ၏။ အရခါတ်။ ဂ
 တိအနက်ဟော။ ဣယပစ္စည်း။ မဂ်ကိုရသည်။ အဋ္ဌင်္ဂါနိအသာတိအ
 ဋ္ဌင်္ဂီကော၊ အသာတ္ထိတဒ္ဓိတ်ဝိဂြိုဟ်။ အသာ။ ထိုမဂ်အား၊ အဋ္ဌင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါရှစ်
 ပါးတို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ။ ရှိကုန်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်။ သောမဂ္ဂေ။ ထို
 မဂ်သည်။ အဋ္ဌင်္ဂီကော။ အဋ္ဌင်္ဂီကမညံ၏။ မဂ်ကိုရ၏။ သန္တေ ဟိမဂ္ဂိယတိ ဂ
 ဝေသိယတိတိမဂ္ဂေ၊ ကမ္မသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ ယောမဂ္ဂေ။ အကြင်တရား
 ကို။ သန္တေ ဟိ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ညိမ်းစေတတ်ကုန်သော၊ ဘုရားအစရှိ
 ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ မဂ္ဂိယတိ၊ ဂဝေသိယတိ။ ရှာဖွေအပ်
 ၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ ဘုရားအစရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့ ရှာဖွေ
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောမဂ္ဂေ၊ ထိုတရားသည်။ မဂ္ဂေ၊ မဂ္ဂမညံ၏။
 မဂ္ဂခါတ်၊ ဂဝေသနအနက်ဟော၊ ဣပစ္စည်း၊ တနည်း၊ ယထာဘူတံမဂ္ဂတိ ဂ
 ဝေသတိတိမဂ္ဂေ။ ကတ္တုသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ ယောမဂ္ဂေ၊ အကြင်တရား
 တရားသည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောတရားကို။ မဂ္ဂတိဂဝေသတိ၊
 ရှာဖွေတတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ဟုတ်မှန်သောတရားကိုရှာဖွေတတ်သော
 သတ္တိကြောင့်။ သောမဂ္ဂေ။ ထိုတရားသည်။ မဂ္ဂေ၊ မဂ္ဂမညံ၏။ မဂ္ဂဂဝေသ
 န အနက်ဟော။ ဣပစ္စည်း၊ တနည်း၊ ကိလေသေမာရေတိတိမော။ ယထာ
 ဘူတံဂစ္ဆတိတိဂေါ၊ မောစသောဂေါစာတိမဂ္ဂေ၊ ယောမဂ္ဂေ၊ အကြင်တ
 ရားသည်။ ကိလေသေ၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာတို့
 ကို။ မာရေတိ၊ သတ်တတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ကိလေသာတို့ကို သတ်
 တတ်သောသတ္တိကြောင့်။ မော၊ မမညံ၏။ ကတ္တုသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ် မရ
 ခါတ်။ ဗာတနအနက်၊ ကွပ်ပစ္စည်း။ ဝါတွက္ကသဂြိုဟ်အဘိခါနိတို့၌ကား။ ပါ
 ဣစာဂေဟုသော အနက်၌ဖြစ်မှုကိုဆို၏။ ဤနေရာ၌။ ဓမ္မအရာဖြစ်သော
 ကြောင့်။ မသင့်၍ ပါဏစာဂဟု၍မပြုလိုက်သည်။ ဝါတ်တို့သည်၊ အနေက
 အနက် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဗာတနအနက် ကိုပြဆိုလိုက်သည်။ ယောမ
 ဓမ္မေ၊ အကြင်တရားသည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောတရားအာရုံသို့။
 ဂစ္ဆတိ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်တတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ရောက်
 တတ်သောသတ္တိကြောင့်။ သောမဂ္ဂေ၊ ထိုမဂ်သည်။ ဂေါ၊ ဂမညံ၏။ ကတ္တု
 သာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်၊ ဂမုခါတ် ဂတိအနက်ဟော၊ ကွပ်ပစ္စည်း။ မောစ၊ ကိ

လေသာတို့ကိုသတ်တတ်သောတရားသည်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုတရားသည်။ ဂေါ၊ ဟုတ်မှန်သောအာရုံကို။ အာရုံပြု၍ ရောက်တတ်သည့်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂမည်၏။ ကမ္မရောဟံသမာသံဝိဂြိုဟ်။ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်မှု ပြချက်ပြီး၏။

{မေး} ထိုမဂ်သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသည့်၏အဖြစ်ကို၊ ဘုရားရှင်ဟောအပ်သောကြောင့် သိရပါပြီ။ ထိုရှစ်ပါးသောအင်္ဂါကို။ အစိတ် အစိတ် အားဖြင့် ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်အင်္ဂါတပါး။ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည် အင်္ဂါတပါး။ သမ္မာဝါစာသည်အင်္ဂါတပါး။ သမ္မာကမ္မန္တာသည် အင်္ဂါတပါး။ သမ္မာအာဇီဝသည်အင်္ဂါတပါး။ သမ္မာဝါယာမသည်အင်္ဂါတပါး။ သမ္မာသတိသည်အင်္ဂါတပါး။ သမ္မာသမ္မာမိသည်အင်္ဂါတပါး။ ဤသို့လျှင်၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးဖြစ်ကြောင်းကိုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာကမ္မန္တာ။ သမ္မာအာဇီဝေ။ သမ္မာဝါယာမော။ သမ္မာသတိ။ သမ္မာသမာမိ ဟူ၍၊ ဘုရားရှင်သည် ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဌ်ကို ထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ဣဒံ၊ အယံမဂ္ဂေါ။ ဤမဂ်သည် သေယျသာကတမော၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပလည်းကောင်း။ သမ္မာဝါစါ၊ သမ္မာဝါစါလည်းကောင်း။ သမ္မာကမ္မန္တာ၊ သမ္မာကမ္မန္တာလည်းကောင်း။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝလည်းကောင်း။ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမလည်းကောင်း။ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိလည်းကောင်း။ သမ္မာသမာမိ၊ သမ္မာသမာမိလည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်သာလျှင်တည်း။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သည့်ကိုထောက်၍အင်္ဂါရှစ်ပါးကိုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ဂွင်ရှစ်ပါးတို့ကို၊ အစိတ် အစိတ်အားဖြင့်၊ ရေတွက်၍ပြသောကြောင့် သိရပါပြီ။ ထိုရှစ်ပါးတို့တွင်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ဘယ်လိုသဘောဟုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကောင်းစွာမြင်တတ်သောကြောင့်လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်ပါသည်။ တနည်း၊ အသူးသဖြင့် ချိုးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သောအမြင်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ၎င်းနှစ်ပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်ဆိုအပ်လေသနည်းဟူမူ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၌၊ သမ္မာသဒ္ဓါသည်

ကောင်းသောသုန္ဒရအနက်၊ ချီးမွမ်းထိုက်သော ပသဋ္ဌအနက်ကိုဟောပါသည်။ ဒိဋ္ဌိသဒ္ဓါသည်၊ မြင်တတ်သောအနက်ကိုဟောပါသည်။ ထိုကြောင့်။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပသဋ္ဌာ။ သုန္ဒရာဝါဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဟူ၍ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌတ္ထာစိတ္တ၊ ပြုဒကဏ္ဍ၊ ကာမာဝစရ ကုသလ ဘာဇနိအဖွင့်။ စာမျက်နှာနံပါတ်(၁၄၉) မျက်နှာ၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ သမ္မာပသဋ္ဌာ။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်တတ်သောတရား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ မြင်တတ်သောတရား။ ဝါ။ တနည်းကား။ သမ္မာသုန္ဒရာ။ ကောင်းစွာ။ ဒိဋ္ဌိ။ မြင်တတ်သောတရား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ကောင်းစွာမြင်တတ်သောတရား။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္ထာပါဌ်ကိုထောက်၍ နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာဖြင့် ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်းသိရပါပြီ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို။ ဘယ်လိုသဘောဟူ၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကောင်းစွာကြံဆတတ်သော တရားကိုပင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟုသိအပ်ပါသည်။ တနည်း။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ကြံဆတတ်သောတရားကိုပင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣမိနယေန တေသံဝစနုတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောဟူ၍ပြဆိုအပ်သော နည်းအတိုင်းပသဋ္ဌာ။ သင်္ကပ္ပေါ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ သုန္ဒရော။ သင်္ကပ္ပေါ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟူ၍ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌသာလိနိ။ အဋ္ဌတ္ထာ၏ အလိုအားဖြင့်သိအပ်ပါသည်။ ပသဋ္ဌော။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ သင်္ကပ္ပေါ။ ကြံဆတတ်သောတရား။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ကြံဆတတ်သောတရား။ ဝါ။ ကား။ သုန္ဒရော။ ကောင်းစွာ။ သင်္ကပ္ပေါ။ ကြံဆတတ်သောတရား။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ ကောင်းစွာ ကြံဆတတ်သောတရား။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္ထာစကားကိုထောက်၍ သမ္မာသင်္ကပ္ပသဘောကိုသိကြလေ။

{မေး} သမ္မာသင်္ကပ္ပ ကိုပြဆိုအပ်သော နည်းအတိုင်းသိရပါပြီ။ သမ္မာဝါစာကို အဘယ်သို့ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကောင်းစွာနှုတ်ကိုသိမ်းဆည်းတတ်သောတရားကိုပင်။ သမ္မာဝါစာဟုသိအပ်ပါသည်။ တနည်း။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သောနှုတ်

ကိုသိမ်းဆည်းသောတရားကိုပင်။ သမ္မာဝါစာဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သုန္ဒရော၊ ပသဋ္ဌာဝါ၊ ဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာဟူ၍။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌတ္တာစိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍလောကုတ္တရဘာဇနီအဖွင့်။ နံပါတ် (၂၃၃) မျက်နှာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သောပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ သုန္ဒရော၊ ကောင်းစွာ။ ဝါစာ၊ နှုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းတရား။ သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာနှုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းတရား။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပသဋ္ဌာ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော။ ဝါစာ၊ နှုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းတရား။ သမ္မာဝါစာ၊ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော၊ နှုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းတရား။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာစကားကိုထောက်၍။ သမ္မာဝါစာကိုသိကြလေ။

{မေး} သမ္မာဝါစာကို ပြဆိုအပ်သော နည်းအတိုင်းသိရပါပြီ။ သမ္မာကမ္မန္တကိုအဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ။ ကောင်းစွာထားတတ်သော ကာယကံကိုဖြစ်စေတတ်သောတရားကိုပင်။ သမ္မာကမ္မန္တဟုသိအပ်ပါသည်။ တနည်း၊ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော ကာယကံကို ကောင်းစွာဖြစ်စေတတ်သော တရားကိုပင်။ သမ္မာကမ္မန္တဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သုန္ဒရော၊ ပသဋ္ဌာဝါ၊ ကမ္မန္တာ၊ သမ္မာကမ္မန္တာဟူ၍။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌတ္တာစိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍလောကုတ္တရဘာဇနီအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သောပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ သုန္ဒရော၊ ကောင်းစွာကမ္မန္တာ၊ ကာယကံကို ဖြစ်စေ တတ်သော တရား။ သမ္မာကမ္မန္တာ၊ ကောင်းစွာကာယကံကိုဖြစ်စေတတ်သောတရား။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပသဋ္ဌာ၊ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ကမ္မန္တာ ကာယကံကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား။ သမ္မာကမ္မန္တာ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သောကာယကံကိုဖြစ်စေတတ်သောတရား။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာစကားကို ထောက်၍။ သမ္မာကမ္မန္တကိုသိကြလေ။

{မေး} ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း သမ္မာကမ္မန္တကို သိရပါပြီ။ သမ္မာအာဇီဝကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကောင်းစွာ အသက်မွေးမှုနှင့် စပ်၍ဖြစ်သော နုတ္တရိတို့မှ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို ဖြုစင်စေတတ်သော တရားကို သမ္မာအာဇီဝဟုသိ

အပ်သည်။ တနည်း။ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော အသက်မွေး
မှုနှင့်စပ်၍ ဖြစ်သော ခုစ္စရိုက်ချနှစ်ပါးတို့မှ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ပြုစင်
စေတတ်သော တရားကိုပင်။ သမ္မာအာဇီဝဟုခေါ်ဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သုန္ဒရော၊ ပသဋ္ဌော၊ အာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝေါဟု၍ ဖွင့်ဆိုအပ်
သော အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌတ္တာ၊ ဝိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ လောကုတ္တရာဘာဇနိအ
ဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သောပါဌ်ကို၌ သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ သုန္ဒရော။
ကောင်းစွာ။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးမှုနှင့် စပ်၍ဖြစ်သော ခုစ္စရိုက်ချနှစ်ပါး
တို့မှ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ပြုစင်စေတတ်သော တရား။ သမ္မာအာဇီဝေါ
ကောင်းစွာ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍၊ ခုစ္စရိုက်ချနှစ်ပါးတို့မှ။ သမ္ပယုတ်တရား
တို့ကိုပြုစင်စေတတ်သော တရား။ ဝါ။ တနည်းကား။ ပသဋ္ဌော။ အထူး
သဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော၊ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ဖြစ်
သော။ ခုစ္စရိုက်ချနှစ်ပါးတို့မှ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ပြုစင်စေတတ်သော
တရား။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော။ အသက်
မွေးမှုနှင့်စပ်၍ခုစ္စရိုက်ချနှစ်ပါးတို့မှ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ပြုစင်စေတတ်
သော တရား။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ ဤပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာစကား
တို့ကိုထောက်၍။ သမ္မာအာဇီဝကိုသိကြလေ။

{မေး} သမ္မာအာဇီဝကို ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်း အ တိုင်း သိရ ပါပြီ။
သမ္မာဝါယာမကိုအဘယ်သို့သိရပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကောင်းစွာအားထုတ်တတ်သော ဝိရိယတရားကို။ သမ္မာဝါယာ
မဟုသိအပ်ပါသည်။ တနည်း။ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော။ အား
ထုတ်တတ်သော ဝိရိယတရားကို။ သမ္မာဝါယာမဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပသဋ္ဌာသုန္ဒရာဝါဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဣမိနာပိ နယေန၊ တေသံဝစ
နတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗောဟု၍ ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌတ္တာဝိတ္တုပ္ပါဒ
ကဏ္ဍ ကာမာဝစရ ကုသလအဖွင့်၊ ကျမ်းနံပါတ်(၁၄၉) မျက်နှာ၌ မိန့်ဆို
အပ်သောနည်းကို၌။ ပသဋ္ဌော၊ သုန္ဒရောဝါ၊ ဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမော
ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ပသဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့်
ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ဝါယာမော။ အားထုတ်တတ် သော တ ရား။
သမ္မာဝါယာမော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ အားထုတ်
တတ်သော တရား။ ဝါ။ တနည်းကား။ သုန္ဒရော၊ ကောင်းစွာ။ ဝါယာမော။
အားထုတ်တတ်သော တရား။ သမ္မာဝါယာမော။ ကောင်းစွာ အားထုတ်

တတ်သောတရား။ ဤသို့ ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာစကားကိုထောက်၍ သိကြလေ။

{မေး} သမ္မာဝါယာမကိုပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိရပါပြီ။ သမ္မာသတိကိုအဘယ်သို့သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကောင်းစွာ အောက်မေ့တတ်သော သတိတရားကိုပင်။ သမ္မာသတိဟုသိအပ်ပါသည်။ တနည်း။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်သော။ အောက်မေ့တတ်သောသတိတရားကိုပင်၊ သမ္မာသတိဟုဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ပသဋ္ဌာ၊ သုန္ဒရောဝါသတိ၊ သမ္မာသတိဟူ၍၊ အဋ္ဌသာလိနိ၊ အဋ္ဌတ္တာန္တိ။ ဣဒိနာပိ နယေန တေသံဝစနတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗောဟူ၍ပြဆိုအပ်သော ပါဌ်အရသိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ပသဋ္ဌာ၊ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော။ သတိ၊ အောက်မေ့တတ်သောတရား။ သမ္မာသတိ။ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော။ အောက်မေ့တတ်သောတရား။ ဝါ။ တနည်းကား။ သုန္ဒရော၊ ကောင်းစွာ။ သတိ၊ အောက်မေ့တတ်သောတရား။ သမ္မာသတိ ကောင်းစွာအောက်မေ့တတ်သောတရား။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာစကားကိုထောက်၍သိကြလေ။

{မေး} သမ္မာသတိတရားကိုပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်းသိရပါပြီ။ သမ္မာသမာဓိကိုအဘယ်သို့သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကောင်းစွာမပျံ့မလွင့်တည်စေတတ်သော၊ ဧကဂ္ဂတာဟုဆိုအပ်သော သမာဓိတရားကိုပင်၊ သမ္မာသမာဓိဟု သိအပ်ပါသည်။ တနည်း။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော။ မပျံ့မလွင့်၊ တည်စေတတ်သော။ ဧကဂ္ဂတာဟု ဆိုအပ်သော သမာဓိ တရားကိုပင်၊ သမ္မာသမာဓိ ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ပသဋ္ဌော။ သုန္ဒရောဝါသမာဓိ။ သမ္မာသမာဓိဟူ၍၊ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌတ္တာန္တိ။ ဣဒိနာပိ နယေန တေသံဝစနတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗောဟူ၍ပြဆိုအပ်သောပါဌ်အရသိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ပသဋ္ဌော။ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော။ သမာဓိ၊ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို။ မပျံ့မလွင့်၊ တည်စေတတ်သော သမာဓိတရား။ သမ္မာသမာဓိ။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို။ မပျံ့မလွင့်၊ တည်စေတတ်သော။ သမာဓိတရား။ ဝါတနည်းကား။ သုန္ဒရော။ ကောင်းစွာ။ သမာဓိ၊ သမ္မယုတ်တရား

တို့ကို။ မပျံ့မလွင့် တည်စေတတ်သော၊ သမာဓိတရား။ သမ္မာ သမာဓိ၊ ကောင်းစွာ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ မပျံ့မလွင့်၊ တည်စေတတ်သော သမာဓိတရား။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏စကားတော်ကိုထောက်၍ထိကြလေ။ ဝိဂြိုဟ်လုပ်ရန်မလိုတော့ပြီ။ အဋ္ဌတ္တာရှင်ပင်၊ ဝိဂြိုဟ်လုပ်၍ပြအပ်ပြီးဖြစ်လေပြီ။

{မေး} ဤပြဆိုအပ်ပြီးသောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတို့ကိုသာလျှင်။ တထာဂတအမည်ကိုရတော်မူသောဘုရားရှင်သည်။ ထိုးထွင်း၍ထိအပ်သော။ စက္ခုကရဏီစသောဂုဏ်။ ဥပသမာယစသော အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတရားစစ်ဟူ၍ ထိအပ်ပါသလော။

{ဖြေ} ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ။ သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာကမ္မန္တ။ သမ္မာအာဇီဝ။ သမ္မာဝါယာမ။ သမ္မာသတိ။ သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော။ ရှစ်ပါးသော အစိတ်အစိတ်အင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂင်တရားကိုပင်။ တထာဂတအမည်ကိုရတော်မူသောဘုရားရှင်သည်။ ထိုးထွင်း၍ထိအပ်သော စက္ခုကရဏီစသော ဂုဏ်ထူး။ ဥပသမာယစသော အကျိုးထူးတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတရားအစစ်ဟူ၍ထိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ ဖြစ်ကြောင်းကို ထိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အယံခေါသာတိက္ခဝေ။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ။ ဘထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ။ စက္ခုကရဏီ။ ဥာဏကရဏီ။ ဥပသမာယ၊ အဘိညာယ။ သမ္မောဝါယ။ နိဗ္ဗာနာယသံဝတ္တတိဟူ၍ ဘုရားရှင်ဟောအပ်သော။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဌ်ကိုမှီ၍ထိအပ်ပါသည့်။ မြန်မာပြန်ကား။ တိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ တထာဂတအမည်ကိုရသော ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ။ ထိုးထွင်း၍ထိအပ်သော။ စက္ခုကရဏီ၊ ပညာစက္ခုကို ပြုတတ်သော။ ဥာဏကရဏီ။ အဘိညာဏ်ကိုပြုတတ်သော။ ယာမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ။ အကြင်မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်မြတ်သည်။ ဥပသမာယ။ ကိလေသာတို့ညှိမ်းခြင်းငှာ။ ဝါ။ ညှိမ်းခြင်းအကျိုးငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ အဘိညာယ၊ ကမ္မသကတဉာဏ်တို့ထက်ထူးသော။ လောကီဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စာတရားတို့ကိုထိခြင်းငှာ။ ဝါ။ သိခြင်းအကျိုးငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္မောဝါယ။ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြင့်။ သစ္စာတရားတို့ကို၊ ထိုးထွင်း၍ထိခြင်းငှာ။ ဝါ။ ထိခြင်းအကျိုးငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာနာယ။ အသင်္ခတခါတ်နိဗ္ဗာန်ကို။ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သာမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ ထိုမဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ ဝါ။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်မြတ်သည်။ အယံခေါ။ အယံဝေ။ ဤ

သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသောမဂ္ဂင်တရားသာလျှင်တည်း။ ဤသို့
ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနုသုတ်ပါဠိကိုဖွဲ့၍။ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါ
တရားအစစ်ဖြစ်ကြောင်းကိုသိကြလေ။

{မေး} ထိုမဏ္ဍိမာပဋိပဒါဟုဆိုအပ်သော၊ အဋ္ဌင်္ဂီကမဂ်တို့၏ အသီးအ
သီး လက္ခဏာတို့ကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်၊ ကောင်းစွာ ရှုမြင်တတ်သောသဘောဟူ၍သာ
လျှင်မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည်။ ကောင်းစွာ သမ္မ
ယုတ္တရားတို့ကို။ ဟုတ်မှန်သောအာရုံသို့ ရောက်အောင် တင်ဆောင်တတ်
သော သဘောဟူ၍ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။ သမ္မာဝါစာသည်၊
ကောင်းစွာနှုတ်ဆိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုပြုတတ်သောသဘောဟူ၍သာလျှင်
မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။ သမ္မာကမ္မန္တသည်။ ကောင်းစွာ ကာယ
ကံတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သောသဘောဟူ၍သာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ
ရှိပါသည်။ သမ္မာအာဇီဝသည်၊ ကောင်းစွာအသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ဖြစ်သောဒု
စ္စရိုက်ချနှစ်ပါးတို့မှ။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို။ ဝါ။ ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့ကို။
ဖြူစင်စေတတ်သောသဘောဟူ၍သာလျှင်မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။
သမ္မာဝါယာမသည်၊ ကောင်းစွာ၊ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို။ ချိုးမြှောက်တတ်
သောသဘောဟူ၍သာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။ သမ္မာသတိ
သည်၊ ကောင်းစွာဟုတ်မှန်သောအာရုံကို။ သမ္မယုတ်စိတ်၌ ဆင်စေတတ်
သောသဘောဟူ၍သာလျှင်မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။ သမ္မာသမာ
ဓိသည်၊ ကောင်းစွာ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို။ မပျံ့မလွင့် တည်စေတတ်
သောသဘောဟူ၍သာလျှင်မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} တတ္ထသမ္မာ ဒဿနလက္ခဏော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာအဘိနိရောပန
လက္ခဏော။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ၊ သမ္မာပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ။ သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာ
သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏော။ သမ္မာကမ္မန္တာ။ သမ္မာဝေါဒါပနလက္ခဏော။ သ
မ္မာအာဇီဝေါ။ သမ္မာပဂ္ဂဟလက္ခဏော။ သမ္မာဝါယာမော။ သမ္မာဥပဋ္ဌာန
လက္ခဏော။ သမ္မာသတိ။ သမ္မာသမာဓိနလက္ခဏော။ သမ္မာသမာဓိဟူ၍။
သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌတ္တာ မဂ္ဂသစ္စာအဖွင့်၊ နံပါတ်(၉၀)၌ပြဆိုအပ်သည်
ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ တတ္ထ။ ထို
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ သမ္မာဒဿနလက္ခ
ဏော။ ကောင်းစွာရှုမြင်တတ်သောသဘောဟူ၍သာလျှင် မှတ်ကြောင်း
လက္ခဏာရှိ၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည် အဘိနိရောပန လက္ခ

ဧကော။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို၊ ဟုတ်မှန်သော အာရုံသို့ ရောက်အောင် တင်
 တတ်သော သဘောဟူ၍ သာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပေ၏။ သမ္မာ
 ဝါစာ။ သမ္မာဝါစာသည်။ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ။ ကောင်းစွာ နှုပ်ကိုသိမ်းဆည်း
 ခြင်းကိုပြုတတ်သော သဘောဟူ၍ သာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပေ၏။
 သမ္မာကမ္မန္တာ။ သမ္မာကမ္မန္တသည်၊ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏော။ ကောင်းစွာ။
 ကာယကံကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘောဟူ၍ သာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ
 ရှိ၏။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝသည်။ ဝေါဒါပနလက္ခဏော။
 ကောင်းစွာ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍။ ကာယဒုစ္စရိတ်သုံးပါး။ ဝစီဒုစ္စရိတ်
 လေးပါး။ ပေါင်း ခုနှစ်ပါးသော ဒုစ္စရိတ်တို့မှ။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို ဖြုစင်
 စေတတ်သော သဘောဟူ၍ သာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သမ္မာဝါ
 ယာမော၊ သမ္မာဝါယာမသည်။ သမ္မာပဂ္ဂဟလက္ခဏော။ ကောင်းစွာ။ သမ္မ
 ယုတ်တရားတို့ကို ချိုးမြှောက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော သဘောတရားဟူ၍ သာ
 လျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပေ၏။ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိသည်။ ဥပဋ္ဌာန
 လက္ခဏော။ ဟုတ်မှန်သော အာရုံကို။ သမ္မယုတ်စိတ်၌ ထင်စေတတ်သော
 သဘောဟူ၍ သာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသ
 မာဓိသည်။ သမာဓိနလက္ခဏော။ ကောင်းစွာ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို တင်
 စေတတ်သော သဘောဟူ၍ သာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဤသို့
 ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏ စကားထော်ကို ထောက်၍။ မဂ္ဂင်တရားတို့၏
 လက္ခဏာတို့ကို သိကြလေ။

{မေး} ထိုအဓိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့ကို အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့သည် ဘယ်လိုဝေ
 ဘန်၍ ပြုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ တရားနှစ်ပါးကို ဝိဇ္ဇာတရားဖြင့်။ သမ္မာ
 ဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသ
 မာဓိ၊ ဤတရားခြောက်ပါးကို၊ စရဏတရားဖြင့် ရေတွက်အပ်ပါသည်။ တ
 နည်း၎င်း သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတရားနှစ်ပါးကို။ ဝိပဿနာယာဉ်ဖြင့်။ ကြွင်း
 သော ခြောက်ပါး တရားတို့ကို။ သမထယာဉ်ဖြင့် ရေတွက်အပ်ပါသည်။ တ
 နည်း၊ ၎င်း သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတရားနှစ်ပါးကို။ ပညာက္ခန္ဓဖြင့် သမ္မာဝါ
 စာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ ဤတရားသုံးပါးကို သီလက္ခန္ဓဖြင့်။ သမ္မာ
 ဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ ဤတရားသုံးပါးကို။ သမာဓိက္ခန္ဓဖြင့်
 ရေတွက်အပ်ပါသည်။ တနည်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတရားနှစ်ပါးကို။ အ
 ဝိပညာသိက္ခာဖြင့်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ ဤတရား
 သုံးပါးကို။ အဓိသီလသိက္ခာဖြင့်၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာ

မိ၊ ဤသုံးပါးကို၊ အမိစိတ္တသိက္ခာဖြင့် ရေတွက်အပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက် ချ်သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သောခေါပနေသမဂ္ဂေါ။သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ကပ္ပါနံ။ဝိဇ္ဇာယ။သေသဓမ္မာ နံစရဏာနသင်္ဂဟိတတ္တာ။ဝိဇ္ဇာစေဝ၊ စရဏာဉ္စ။တထာ။ တေသံဒိန္နံဝိပဿ နာယာနေန။ဣတရေသံသမထယာနေန။ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ သမထောစေဝ။ ဝိပဿနာစ၊ တေသံဝါဒိန္နံ၊ ပညာက္ခန္ဓေန၊ တဒနန္တရနံတိဏ္ဍိ။ သီလက္ခန္ဓေန။ အဝသေသာနံသမာဓိက္ခန္ဓေန၊ အမိပညာ၊ အမိသီလ။ အမိစိတ္တသိက္ခာဟိစ။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ခန္ဓတ္တယဉ္စေဝ။ သိက္ခတ္တယဉ္စဟောတိဟူ၍၊ သမ္မောဟဝိ နောဒနိအဋ္ဌတ္တာ၊ သစ္စာဝိဘင်းအဖွင့်၊ နံပါတ်(၁၀၄) မျက်နှာ၌ ပြဆိုအပ် သည်ကိုထောက်ချ်သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ သော ခေါပနေသမဂ္ဂေါ။ သောခေါပနသောမဂ္ဂေါ။ ထိုမင်သည်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာ သင်္ကပ္ပါနံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတို့ကို။ ဝါ။ တို့၏။ ဝိဇ္ဇာယ။ ဝိဇ္ဇာဖြင့်။ သေ သဓမ္မာနံ။ ကြွင်းသောမဂ္ဂင်တရားတို့ကို။ ဝါ။ တရားတို့၏။ စရဏာန။ စရဏ တရားဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာစေဝ။ ဝိဇ္ဇာလည်းမည်၏။ စရဏာဉ္စ။ စရဏတရားလည်းမည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ တေသံဒိန္နံ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပတို့ကို။ ဝါ။ တို့၏။ ဝိပဿနာယာနေန။ ဝိပဿနာဟူသောယာဉ်ဖြင့်။ ဣတရေသံ ဤမှတပါးကုန်သောမဂ္ဂင်တို့ကို။ ဝါ။ မဂ္ဂင်တို့၏။ သမထယာနေန။ သမထဟူသောယာဉ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမထောစေဝ၊ သမထလည်းမည်၏။ ဝိပဿနာစ၊ ဝိပဿနာလည်းမည်၏။ ဝါ။ တနည်းကား။ တေသံဒိန္နံ၊ ထိုသမ္မာ ဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပနှစ်ပါးတို့ကို။ ဝါ။ တို့၏။ ပညာက္ခန္ဓေန။ ပညာက္ခန္ဓဖြင့်။ ဝါ။ ပညာဂုဏ်ဖြင့်။ ကဒနန္တရံ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏ္ဍိ။ သုံးပါးကုန်သော။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝဟုဆိုအပ်ကုန် သောမဂ္ဂင်တို့ကို။ ဝါ။ တို့၏။ သီလက္ခန္ဓေန။ သီလက္ခန္ဓဖြင့်။ ဝါ။ သီလဂုဏ်ဖြင့် အဝသေသာနံ။ ကြွင်းကုန်သောသမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟုဆိုအပ်ကုန်သောမဂ္ဂင်တို့ကို။ ဝါ။ တို့၏။ သမာဓိက္ခန္ဓေန။ သမ္မာမိက္ခန္ဓဖြင့် ဝါ။ သမ္မာမိဂုဏ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာစ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ အမိပညာ၊ အမိသီလ၊ အမိစိတ္တသိက္ခာဟိ၊ အမိပညာ၊ အမိ သီလ၊ အမိစိတ္တ သိက္ခာတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာစ။ ရေတွက်အပ်သည်၏အ ဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ခန္ဓတ္တယဉ္စေဝ၊ ခန္ဓာသုံးပါးတို့၏အပေါင်းသည်

လည်းကောင်း။ သိက္ခတ္တယဉ္ဇ၊ သိက္ခာသုံးပါးတို့၏ အပေါင်းသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာစကားတော်ကို ထောက်၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတရားနှစ်ပါးကို။ ဝိဇ္ဇာဖြင့်၊ ကျန်သော တရားခြောက်ပါးကို။ စရဏာဖြင့်၊ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်တို့ကို။ ဝိပဿနာယာဉ်ဖြင့်။ ကျန်ခြောက်ပါးကို၊ သမထယာဉ်ဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတို့ကို။ ပညာက္ခန္ဓာ။ အဓိပညာသိက္ခာတို့ဖြင့်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်တရား။ သုံးပါးတို့ကို သီလက္ခန္ဓာ။ အဓိသီလသိက္ခာတို့ဖြင့်၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ။ ဤသုံးပါးသောမဂ္ဂင်တရားတို့ကို။ သမ္မာဓိက္ခန္ဓာ။ အဓိစိတ္တသိက္ခာတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေကုန်။

{မေး} ထိုနှစ်ပါးသောမဂ္ဂင်တရားတို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ကို အတယ်ကြောင့် ရှေးဦးစွာဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ကျင်လည်ကြကုန်သည်မှာ။ စင်စစ်ဟုတ်မှန်သော ကျင့်လမ်းဟုတ်မှန်သောတရားကိုမသိတတ်သော၊ အဝိဇ္ဇာမောဟတရားကြောင့်သာ၊ ဧကန်ကျင်လည်ကြကုန်၏။ ထိုကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာမောဟတရားကို။ ဝဋ်၏ဥက္ခောင်းသဘွယ်ဖြစ်သောကြောင့်။ မုဒ္ဒဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုကြောင့်၊ စူဠနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော် ပါရာယနဝဂ်၌။ အဇိတဿျောက်ထားအပ်သောအရာ၌။ ဘုရားရှင်သည်။ အဝိဇ္ဇာမုဒ္ဒါတိဇာနာဟိဟူ၍ဖြေဆိုတော်မူ၏။ ထိုနောက် ၎င်း အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ဥက္ခောင်းကို ပြတ်ကျစေတတ်သောတရားသည်။ ဝိဇ္ဇာတရားပင်တည်းဟူ၍သိစေတော်မူလိုသောကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာမုဒ္ဒါမိပါတိနိဟူ၍ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍၊ ဝဋ်မှလွတ်လိုသောသူတို့သည်။ စင်စစ်၊ အဝိဇ္ဇာမောဟကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ဝိဇ္ဇာဥာဏ်ကိုသာ မပြတ်မှီဝဲထိုက်ကုန်၏။ ထိုသို့မှီဝဲထိုက်သောဝိဇ္ဇာဥာဏ်ကို၊ မပြတ်မှီဝဲလျှင်၊ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ၊ အယုတ်တရား နှစ်ပါးမှ ကင်းလွတ်၍၊ မှန်သောလမ်းကြောင်းသို့ရောက်၍၊ သစ္စာတရားကိုသိပြီးလျှင် ဧကန်ဝဋ်မှထွက်မြောက်နိုင်မည်ကို။ သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်ဖြင့်မြင်တော်မူ၍။ ဝဋ်မှထွက်မြောက်လိုသော။ ကောဏ္ဍညအမှူးရှိသောရသေ့ရဟန်းတို့ကို ပခါနုပြု၍။ အလုံးစုံသောဝဋ်မှထွက်မြောက်လိုသော သူတို့၏အကျင့်တရားကိုပြတော်မူရာ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို၊ ဝန့်မှလွတ်မြော်
လိုသောသူတို့သည်။ မပြတ်နဲ့ဝဲထိုက်သောတရားဖြစ်သောကြောင့်။ ရှေး
ဦးစွာ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို သိရပါပြီ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို အ
ဘယ်ကြောင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏အခြားမဲ့၌ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားသည်။ ဘယ်လိုပင်မှန်သောအာရုံကိုမြင်ခြင်း
ငှါ စွမ်းနိုင်သော်လည်း။ အာရုံသို့ရောက်အောင် တင်ပေးမည်တရားမရှိပါ
က။ ထိုအာရုံကိုမြင်ခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်ရာ။ ထိုအာရုံသို့ရောက်အောင်တင်ပေး
မှသာလျှင်။ မြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါသည်။ ထိုကြောင့်သမ္မာသင်္ကပ္ပသည်။ အာ
ရုံသို့ရောက်အောင်တင်ပေးသောတရားဖြစ်၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအားများစွာကျေး
ဇူးရှိသောကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ အခြားမဲ့၌။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို ဟောတော်မူ
အပ်ပါသည်။

{မေး} သမ္မာသင်္ကပ္ပကိုပြဆိုအပ်သော နည်းအတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအား
ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့်။ ၎င်း၏အခြားမဲ့၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို
သိရပါပြီ။ အဘယ်ကြောင့်သမ္မာဝါစာကို၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၏အခြားမဲ့၌၊ ဟော
တော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်ကင်း၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကြောင့်
ကာမဝိတက်ဟုဆိုအပ်သောအဘိဇ္ဇာ။ ဗျာပါဒဝိတက်ဟုဆိုအပ်သောဗျာ
ပါဒဒေါသတရားတို့သည်။ ဧကန်ကင်းကြကုန်၏။ ထိုသို့ကင်းခြင်းကြောင့်။
မနောကံသည်စင်ကြယ်၏။ ထိုသို့မနောကံစင်ကြယ်လျှင်၊ ဝစီကံသည်လည်း
စင်ကြယ်လေတော့သည်ဟုသိစေခြင်းငှာ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၏အခြားမဲ့၌။ သ
မ္မာဝါစာကိုဟောတော်မူအပ်၏ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} သမ္မာဝါစာကိုပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၏အ
ခြားမဲ့၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုသိရပါပြီ။ သမ္မာကမ္မန္တကို အဘယ်
ကြောင့်၊ သမ္မာဝါစာ အခြားမဲ့၌ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပကြောင့်၊ မနောကံစင်ကြယ်သည်။ သမ္မာ
ဝါစာကြောင့်ဝစီကံစင်ကြယ်သည်။ ထိုသို့ မနောကံ၊ ဝစီကံစင်ကြယ်နေ
သည်အမှန်၌။ အဘယ်မှာ ကာယကံမစင်ကြယ်ဘဲရှိပါတော့အံ့နည်း။ စင်
စစ် ကာယကံသည်စင်ကြယ်လေတော့သည်သာတည်းဟုသိစေခြင်းငှာ
သမ္မာဝါစာ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာကမ္မန္တကို ဟောတော်မူအပ်သည်ဟု သိ
အပ်ပါသည်။

{မေး} သမ္မာဝါစာ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာကမ္မန္တကိုပြဆိုအပ်သော နည်း
အတိုင်း ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်ပါပြီ။ အဘယ်ကြောင့်

သမ္မာကမ္မန္တ၏အခြားမဲ့၌၊ သမ္မာအာဇီဝကိုဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။
 {ဖြေ} အသက်မွေးမှုနှင့် စပ်၍။ ဝစီကံ၊ ကာယကံ၊ စင်ကြယ်နေခဲ့
 လျှင်။ ထိုစင်ကြယ်နေရုံကံ။ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍၊ ဝစီဒုက္ခရိုက် လေးပါး
 ကာယဒုက္ခရိုက်သုံးပါး။ပေါင်း၊ ဒုက္ခရိုက်ခုနှစ်ပါးတို့ကို အဘယ်မှာပြုလုပ်ပါ
 အံ့နည်း။ စင်စစ်ပြုလုပ်မှုမရှိလေတော့ပြီ။ ထိုသို့ ပြုလုပ်မှုမရှိခြင်းကြောင့်။
 အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍လည်းဖြူစင်လေတော့သည်သာလျှင်တည်း။ ယုံကြောင့်
 ဘုရားရှင်သည်။ သမ္မာကမ္မန္တ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာအာဇီဝကို ဟောတော်
 မူအပ်ပါသည်။

{မေး} သမ္မာကမ္မန္တ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာအာဇီဝကို ဟောတော်မူအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိရပါပြီ။ သမ္မာအာဇီဝ၏
 အခြားမဲ့၌။ သမ္မာဝါယာမကို အဘယ်ကြောင့်ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတို့ကြောင့်။ စိတ်၏စင်ကြယ်ခြင်း။ သမ္မာ
 ဝါစာကြောင့်နှုတ်၏စင်ကြယ်ခြင်း။ သမ္မာကမ္မန္တကြောင့်ကိုပင်၏စင်ကြယ်
 ခြင်း။ သမ္မာအာဇီဝကြောင့် အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ ကိုယ်နှုတ်နှုတ်ပါးမှ စင်
 ကြယ်ခြင်းသည်။ စင်စစ်ပျင်းရိနေသောသူတို့အား မဖြစ်နိုင်၊ ဟုတ်မှန်သော
 တရားကိုအာရုံပြု၍အားထုတ်နေသော။ ဝိနိယာမရှိသောသူတို့အားသာလျှင်
 ကေနိစင်စစ်ဖြစ်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကိုသိစေလိုတော်မူသောကြောင့်။ သမ္မာ
 အာဇီဝ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာဝါယာမကိုဟောတော်မူအပ်သည်ဟု သိအပ်
 ပါသည်။

{မေး} သမ္မာအာဇီဝ၏ အခြားမဲ့၌။ သမ္မာဝါယာမကို ဟောတော်မူ
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိအပ်ပါပြီ။ သမ္မာဝါ
 ယာမ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကိုအဘယ်ကြောင့်ဟောအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိစသောမဂ္ဂင်တရားတို့သည်ဘယ်လိုပင်ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်
 သော်လည်း။ မေ့လျော့၍ သင်္ကပ္ပကင်းလွတ်နေပါလျှင်။ စင်စစ်ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ
 ကစ၍။ သမ္မာဝါယာမ တိုင်အောင်သော တရားတို့သည် ဖြစ်မှုမရှိနိုင်ပါ။
 ဟုတ်မှန်သောတရားတို့ကို တွေးတောအောက်မေ့၍ နေမှသာလျှင်။ ထို
 သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှားရှိသော တရားတို့သည် ကေနိဖြစ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေ
 တော်မူလိုသောကြောင့်။ သမ္မာဝါယာမ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကိုဟော
 တော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} သမ္မာဝါယာမ၏ အခြားမဲ့၌။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို ဟောတော်မူအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်းသိအပ်ပါပြီ။ သမ္မာသင်္က
 ပ္ပ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာသမာဓိကို အဘယ်ကြောင့်ဟောအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဟုတ်မှန်သောတရားကိုသမ္မာသတိတရားသည့်တွေးတောအောက်
မေ့နေလျှင်။ ၎င်းသတိနှင့်ယှဉ်သော သမ္မယုတ်စိတ်သည်။ တခြားအာရုံကို
မရောက်ဘဲ၎င်းအာရုံ၌ပင်တည်နေလေတော့သည်။ ထိုသို့တည်နေသည့်၏အ
ဖြစ်ကိုထင်ရှားသိစေတော်မူလိုသောကြောင့်။ သမ္မာသတိ၏အခြားမဲ့၌ သ
မ္မာသမာဓိကိုဟောအပ်ပါသည်။ ဤပြုဆိုအပ်သောအစဉ်သည်။ ငါ့ဟုသမုတ်
အပ်သော နာမ်ရုပ်အစု ခန္ဓာငါးပါးတရား၌၊ ဖြစ်ပေါ်သောအကြိတရားပေ
တည်း။ အဋ္ဌတ္တာ၌မူကား။ ဣမေသုအဋ္ဌသု၊ ဓမ္မေသု၊ ဘဂဝတာ၊ နိဗ္ဗာနာဓိဂ
မာယ၊ ပဋိပန္နဿ၊ ယောဂီနော၊ ဗဟူပကာရက္ကာ ပဋ္ဌမံသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဒေသိ
တာ။ အယဉ္ဇိပညာပဇ္ဇောတော။ ပညာသတ္တန္တိ စတုတ္တာ။ တသ္မာ။ တောယ
ပုဗ္ဗဘာဂေ။ ဝိပဿနာဥာဏသင်္ခါတာယ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ အဝိဇ္ဇန္တကာရံ။
ဝိန္ဒံသေတွာ၊ ကိလေသစောရေဃာတေန္တော။ ခေမေနယောဂါဝစရော။
နိဗ္ဗာနံပါပုဏာတိ။ တေနုရက္ကံ၊ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယပဋိပန္နဿ၊ ယောဂီနော။ ဗ
ဟူပကာရက္ကာ။ ပဋ္ဌမံသမ္မာဒိဋ္ဌိဒေသိကာတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါပန၊ တဿဗ
ဟူပကာရော။ တသ္မာတဒနန္တ ရံရက္ကာ။ ယထာဟိဟေရညိကော၊ ဟတ္ထေ
န။ ပရိဝတ္ထေတွာ၊ စက္ခုနာ၊ ကဟာပဏံ၊ ဩလောကေန္တော။ အယံကုဋ္ဌော
အယံဆေကောတိ။ ဇာနာတိ။ ဧဝံယောဂါဝစရော။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဝိတက္ကေန
ဝိတက္ကေတွာ။ ဝိတက္ကေတွာ။ ဝိပဿနာပညာယ။ ဩလောကယမာနာ။ ဣ
မေဓမ္မာကာမာဝစရာ။ ဣမေဓမ္မာရူပါဝစရာဒေသိတိဇာနာတိ။ ယထာဝါ
ပနသုဓိသေန။ ကောဋိယံဂဟေတွာ။ ပရိဝတ္ထေတွာ။ ပရိဝတ္ထေတွာ။ ဒိန္နံမ
ဟာရက္ကံ။ တစ္ဆကော။ ဝါသိယာ၊ တန္တေတွာ။ ကမ္မဥပနေတိ။ ဧဝံ။ ဝိတ
က္ကေနဝိတက္ကေတွာဝိတက္ကေတွာ၊ ဒိန္နံဓမ္မေ။ ယောဂါဝစရော ပညာယ။ ဣ
မေဓမ္မာ၊ ကာမာဝစရာ၊ ဣမေဓမ္မာရူပါဝစရာတိ။ အာဒိနာနယေန။ ပရိတ္တိဒိ
တွာ။ ကမ္မဥပနေတိ။ တေနုရက္ကံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါပန။ တဿဗဟူပကာ
ရော။ တသ္မာ၊ တဒနန္တ ရံရက္ကာတိ။ သွာယံယထာသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ ဧဝံ။ သ
မ္မာဝါစာယပိ။ ဥပကာရကော။ ယထာဟ၊ ပုဗ္ဗေခေါဂဟပတိ၊ ဝိတက္ကေ
တွာ။ ဝိစာရေတွာ။ ဝါစံတိန္ဒတိတိ၊ တသ္မာတဒနန္တ ရံ။ သမ္မာဝါစာရက္ကာ။
ယသ္မာပန၊ ဣဒဉ္စဣဒဉ္စကရိသာမာတိ။ ပဋ္ဌမံဝါစာယ။ သံဝိဟိတွာ။ လော
ကေကပ္ပန္တေ။ ပယောဇေန္တိ။ တသ္မာဝါစာ။ ကာယကမ္မဿ၊ ဥပကာရိ
ကာတိ။ သမ္မာဝါစာယ၊ အနန္တရံ။ သမ္မကပ္ပန္တောရက္ကာ၊ စက္ခုနိပနဝစိ
ဗုဂ္ဂရိတံ။ တိပိခံကာယဗုဂ္ဂရိတံ၊ ပဟာယ၊ ဥဘယံ။ သုစရိတံပူဇေန္တိ သေဝ
ယသ္မာအာဇိဝဋ္ဌမကသီယံ၊ ပူရတိ၊ နုဣတရဿ၊ တသ္မာ၊ တဒဘယနန္တ ရံ။

သမ္မာအာဇီဝေါ။ ဝုတ္တော။ ဇဝံ၊ သုဒ္ဓါဇီဝေန။ ပရိသုဒ္ဓေါမေ အာဇီဝေါတိ။
 ဣတ္ထာဝတာပရိတောသံအကတ္တာ။ သုတ္တပမတ္တေန၊ ဝိဟာရိတံ။ နယုတ္တံ။ အ
 ထခေါ။ သဗ္ဗဣရိယပတေသု။ ဝိရိယမာရတိတဗ္ဗန္တိ။ ဒသေတံ။ တဒနန္တရံ၊
 သမ္မာဝါယာမော၊ ဝုတ္တော။ တတော။ အာရဒ္ဓဝိရိယေနာပိ။ ကာယာဒိသုစ
 တုသု။ ဝတ္ထု။ သု။ သတိ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကာတဗ္ဗာတိ။ ဒသနတ္ထံ။ တဒနန္တရံ။
 သမ္မာသတိဒေသိတာယသ္မာပန။ သုပ္ပဋ္ဌိတာသတိ။ သမာဓိသညပကာရာနု
 ပကာရာနံဓမ္မာနံဂတိယော။ သမန္ဓေသိတွာ၊ ပဟောတိ။ ဇေကတ္တာရမ္မဇေ။
 စိတ္တံ၊ သမာဓိတံတသ္မာသမ္မာသတိ အနန္တရံသမ္မာသမာဓိ။ ဒေသိတောတိ။
 ဝေဒိတံဗျောဟု၍ ဖိန့်ဆိုအပ်လေသည်။ အနက်သိကြောင်းဖြင့်မာပြန်ကား။
 အဋ္ဌသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေသု။ ဤဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မသု၊ မဂ္ဂင်တ
 ရားတို့တွင်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာဂယ။ နိဗ္ဗာန်ကို
 မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်။ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း အလို့ငှာ။ ပဋိပန္နဿ။
 ကျင့်သော၊ ယောဂိနော။ ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗဟူပကာရတ္တာ။ များသော
 ကျေးဇူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရှေ့ဦးစွာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။
 ဒေသိတာ။ ဟောတော်မူအပ်၏။ အယံသမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိကို၊ ပညာ
 ပဇ္ဇောတော၊ ပညာသတ္တန္တိ စ။ ပညာပဇ္ဇောတော။ ပညာသတ္တံဟူ၍လည်း
 ဟိသသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ။ ထိုသို့ဟော
 တော်မူအပ်သောကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဝေ။ မဂ်၏ရှေ့အတိုင်း။ ဝိပဿနာဥာဏ
 သင်္ခါတာယ။ ဝိပဿနာဥာဏ်ဟုဆိုအပ်သော။ တာယသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ထို
 သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇန္တကာရံ။ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသောအဓိကကို။ ဝိခမေတွာ
 ဖျောက်၍၊ ကိလေသစေ၊ ရေ၊ ကိလေသာတည်းဟူသောဆိုးသူတို့ကို။ ဃာ
 တေန္တာ သတ်လျက်၊ ခေမေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော။ ဘေးမရှိသဖြင့်
 ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဖီးတဆွဲတပါးတို့၏
 ညှိမ်းကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခါတဓါတ်နိဗ္ဗာန်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။
 တေန၊ ထိုကြောင့်။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ။ ပ။ ဒေသိတာတိ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ။ ပ။
 ဒေသိတာဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ဆိုအပ်ပြီ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါပန၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည် ကား
 တာသာ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအား။ ယသ္မာအကြင်ကြောင့်။ ဗဟူပကာရော၊ များ
 စွာကျေးဇူးရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ၏အခြားမဲ့၌။
 သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိ၊ ထိုစ
 ကားကိုချဲ့ဦးအံ့။ ဟေရညိကော။ ရှေ့ပန်းထိင်သမားသည်။ ဟတ္ထေန။ လက်
 ဖြင့်။ ပရိဝတ္ထေတွာ၊ ပရိဝတ္ထေတွာ၊ ပြန်ထွန်၍၊ ပြန်ထွန်၍၊ စက္ခုနာ။ မျက်စိ
 ဖြင့်။ ကဟာပဏံ၊ အသပြာကို။ ဩသောကောန္တော။ ကြည့်သည်ရှိသော်။ အ

ယံ၊ ဤအသပြာသည်။ ကုဋေ၊ လိမ်ကောက်သော သပြာဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤ
အသပြာသည်။ ဆေကော၊ မလိမ်မကောက်သောသပြာတည်း။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ဇာနတ်တိယထာ၊ သိသကဲ့သို့။ ဇေတထာ၊ ဤအတူ။ ယောဂါဝစရောပိ၊
ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ မဂ်မရရှိဘူးအဖို့၌။ ဝိတက္က
န၊ ဝိတက်ဖြင့်။ ဝိတက္ကတွာ၊ ဝိတက္ကတွာ၊ ကြိဆကြိဆ၍။ ဝိပဿနာပညာ
ယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ဩလောဘယမာနော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ ဣမေဓမ္မာ
ဤတရားတို့သည်။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရတရားတို့တည်း။ ဣမေဓမ္မာ
ဤတရားတို့သည်။ ရူပါဝစရာဒယော၊ ရူပါဝစရအစရှိသည်တို့တည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဇာနတ်တိ၊ သိ၏။ ပုရိသေန၊ ယောကျ်ားသည်။ ကောဋိယံ၊ အစွန်၌။
ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်ထွန်ပြန်ထွန်၍။ ဒိန္နံ၊
ပေးအပ်သော။ မဟာရုက္ခံ၊ ကြီးစွာသေသစ်ကို။ တစ္ဆကော၊ သစ်ရွေသမား
သည်။ ဝါသိယာ ဝဲခွက်ဖြင့်။ တစ္ဆေတွာ၊ ရွေ့၍။ ကမ္မေ၊ လိုအပ်သောအမှု
၌။ ဥပနေတိယထာ၊ ဆောင်သကဲ့သို့။ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ။ ဝိတက္ကန၊ ဝိ
တက်သည်။ ဝိတက္ကတွာ၊ ဝိတက္ကတွာ၊ ကြိဆကြိဆ၍။ ဒိန္နမေဓမ္မာ၊ ပေးအပ်
ကုန်သောတရားတို့ကို။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတ
ရားတို့သည်။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရတရားတို့တည်း။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတ
ရားတို့သည်။ ရူပါဝစရာ၊ ရူပါဝစရတို့တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိ
သော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပရိန္တိန္တိတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ကမ္မေ၊ ဝိပဿနာစီးမြန်း
ခြင်းအမှု၌။ ဥပနေတိ၊ ဆောင်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါပန၊ ပ။
တဒနန္တရံ၊ ရှေ့တော်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါပန၊ ပ။ တဒနန္တရံ၊ ရှေ့တော်။ ရတ္တံ
ဆိုအပ်ပြီ။ သွာယံ၊ သောအယံ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ထိုသမ္မာသင်္ကပ္ပသည်။ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိယ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအား။ ဥပကာရကော၊ ယထာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သကဲ့သို့။ ဇေ
တထာ၊ ထိုအတူ။ သမ္မာဝါစ၊ ယပိ၊ သမ္မာဝါစာအားလည်း။ ဥပကာရကော
ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မယာ၊ ငါသည်။ ဂုတ္တဝစနဿ၊ ဆိုအပ်
သောစကား၏။ သာဓကံ၊ သက်သေဖြစ်သော။ ယထာ၊ ဝိဝေသံ၊ အဘယ်
သို့သောစကားတော်ကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဟ၊ ဆိုတော်
မူလေသနည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ဝေါဂဟပတိ၊ ပ။ ဝါစံတိန္ဒတိတိ၊ ပုဗ္ဗေ၊ ဝေါဂဟပတိ၊ ပ။
ဝါစံတိန္ဒတိဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဒနန္တရံ
ထိုသမ္မာသင်္ကပ္ပ၏အခြားပုံ၌။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာကို။ ဂုတ္တာ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏။ ဣဒဗ္ဗဣဒဗ္ဗ၊ ဤမည်သောဤမည်သောအမှုကို။ ကရိသာမ၊
ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဗ္ဗမံ၊ ရှေ့ဦးစွာ။ ဝါစိယ၊ နှစ်ဖြင့်။ သံဒိပတိတွာ၊ စီ
ရင်၍။ လောကော၊ သေ၊ ကန္တံ၊ ကမ္မန္တံ၊ အမှုတို့ကို။ ယသမာ အကြင်ကြောင့်

ပယောဇေန္တိ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာသည်။ ကာယကမ္မဿ၊ ကာယကံအား။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္မာဝါစာယ၊ သမ္မာဝါစာ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သမ္မာကမ္မန္တာ၊ သမ္မာကမ္မန္တကို။ ဂုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ဝစီဒုစ္စရိတ်ကို။ တိရိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကာယဒုစ္စရိတ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးသော။ သုစရိတံ၊ သုစရိတ်ကို။ ပုရေန္တသေဝ၊ ပြည့်စေသောသူအားသာလျှင်။ အာဇီဝဋ္ဌမကံ၊ အာဇီဝသာလျှင် ရှစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သောသီလသည်။ ယသမာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပုရေတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတရဿ၊ ဤမှတစ်ပါးသော။ သုစရိတ်တရားမပြည့်စုံသောသူအား။ နပူရတိ၊ မပြည့်စုံ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဒဘယနန္တရံ၊ ထိုသမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တတို့၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝကို။ ဂုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဧဝံယထာဂုတ္တနယေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေန၊ စင်ကြယ်ပြီးသော အာဇီဝရှိသောရဟန်းသည်။ မေ။ ငါ၏။ အာဇီဝေါ၊ အာဇီဝသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်ပြီး။ ဣသိမနသိကတွာ ဤသို့နလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍။ ဧတ္တာဝတာ။ ဤသို့အာဇီဝစင်ကြယ်ကာမျှဖြင့် ပရိတောသံ။ ရောင့်ရဲခြင်းကို။ အကတွာ။ မပြုမူ၍။ သုတ္တမတ္တေန။ အိပ်ကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဟရိတုံ။ နေခြင်းငှာ။ နယုတ္တံ။ မသင့်။ အထခေါ။ စင်စစ်သော်ကား။ သဗ္ဗဣရိယာ ပထေသု။ အလုံးစုံသောဣရိယာပုတ်တို့၌။ ဣဒံရိယံ။ ဤဝိရိယာကို။ အာရတိတဗ္ဗံ။ အားထုတ်အပ်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဒသေတုံ။ ပြုခြင်းငှာ။ တဒနန္တရံ။ ထိုသမ္မာအာဇီဝ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမကို။ ဂုတ္တော။ ဟောတော်မူအပ်၏။ တေတာ။ ထိုမှ။ အာရဒ္ဓဗိရိယေနာပိ။ အားထုတ်အပ်သောဝိရိယာရှိသောရဟန်းသည်လည်း။ ကာယာဒိသု။ ရူပကာယအစရှိကုန်သော။ စတုသု။ လေးပါးကုန်သော။ ဝတ္ထု။ သု။ ဝတ္ထုတို့၌။ သတိ။ သတိတရားကို။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။ ကောင်းစွာတင်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဒသနတ္တံ။ ပြုခြင်းငှာ။ တဒနန္တရံ။ ထိုသမ္မာဝါယာမ၏အခြားမဲ့၌။ သမ္မာသတိ။ သမ္မာသတိကို။ ဒေသတာ။ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဧဝံ။ ဤသို့။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတသတိ။ ကောင်းစွာထင်သော သတိရှိသော။ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိအား။ ဥပကာရာနုပကာရာနံ။ ကျေးဇူးရှိသည်။ ကျေးဇူးမရှိသည်ဖြစ်ကုန်သော။ မ္ဗောနံ။ တရားတို့၏။ ဂတိယော ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ သမန္ဓေသိတွာ။ ကောင်းစွာအစဉ်တပိုက်ရှာဖွေ၍။ ဧကတ္တာရမ္မဏေ။ တခုတည်းသောအာရုံ၌။ ဝိတ္တံ။ ဝိတ်ကို။ သမာဓိတုံ။ ထားခြင်းငှာ။

ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ပဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဓာသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သမာသတိအနန္တရံ၊ သမ္မာသတိ၏အံ့ခြားမဲ့၌၊ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိကို။ ဧသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော အဗ္ဗတ္တာနည်းအတိုင်းလည်း။ သမ္မာဒိဗ္ဗိအစရှိသော မဂ္ဂင်တရားတို့ကို အစဉ်အတိုင်းထား၍ ဟောပြောအပ်သည်ကို မှတ်ယူကြလေ။

{မေး} ဤယခုရှေးဦးစွာဟောတော်မူအပ်သောမဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော၊ အရိယအဋ္ဌကိကမင်သည်။ လောကုတ္တရာမဂ်ကိုမရမီ ရှေးအဘို့၌ ကျင့်အပ်သော ဝိပဿနာမဂ်ကိုပြုလို၍ ဟောအပ်ပါသလော။ သို့မဟုတ် လောကုတ္တရာမဂ်ကိုရ၍ဘဲ ဟောအပ်ပါသလော။ ဤမဂ်နှစ်ပါးကို ဘယ်လိုခွဲခြား၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} လောကီဝိပဿနာတည်းဟူသော ဗုဒ္ဓဘာဝမဂ်ကိုရ၍သာလျှင် ဟောတော်မူအပ်သည်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ကြောင့်လောကီဝိပဿနာမဂ်ကိုရ၍ ဟောအပ်သည့်ဟုဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုသမ္မာဒိဗ္ဗိအမှူးရှိသော အရိယမဂ်၏အာရုံကိုပြုလိုသော အဘတရားရှင်သည်။ ဣဒံခေါပနတိက္ခဝေ။ ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ၊ ဇာတိပိဒုက္ခာ။ ပ။ သံဝိက္ခေနပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သောစကားတော်တို့ကိုမြင်၍။ လောကီဝိပဿနာမဂ်ဟုသိအပ်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းဖြေနည်းမှာ။ လောကုတ္တရာမဂ်သည်။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတည်းကိုသာ အာရုံပြု၍ဖြစ်၏။ သင်္ခါရတရားတို့ကိုအာရုံမပြု။ လောကီဝိပဿနာမဂ်သာလျှင် သင်္ခါရတရားတို့ကိုအာရုံပြုသည်။ ထိုကြောင့်။ ဇာတိပိဒုက္ခာစသော အာရုံတရားသည်။ သင်္ခါရတရားသာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့်။ ထို ဇာတိစသော သင်္ခါရတရားတို့ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဗ္ဗိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိတည်းဟူသော အရိယမဂ်သည်။ စင်စစ် လောကီ ဝိပဿနာမဂ်သာလျှင်ဖြစ်သည့်ဟုသိအပ်ပါသည်။ ဤကားအကျဉ်းအဓိပ္ပါယ်ဖြေနည်းတည်း။

{မေး} လောကုတ္တရာမဂ်ကိုအဘယ်အခါ၌တရားဟောအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣဒံခေါပနတိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါဝိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ အယမေဝအရိယော အဋ္ဌကိကောမဂ္ဂေါ၊ သေယုထိဒံ၊ သမ္မာဒိဗ္ဗိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ လ။ သမ္မာသမာဓိဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ ရောက်သောမဂ်ကို။ လောကုတ္တရာမဂ်ဟုသိအပ်

ပါသည်။ သို့သို့ သိအပ်သောကြောင့်၊ ထိုအခါ၌၊ လောကုတ္တရာမဂ်ကို ဟောအပ်သည်ဟု သိအပ်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်း သိရန်မှာ။ ဘုရားရှင်သည်။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်၌၊ သင်္ခါရအာရုံကို ပြုပြီး၍၊ နောက်အဘို့၌၊ နိရောဓသတ္တန်နိဗ္ဗာန်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုနောက်၊ ထိုနိရောဓသတ္တန် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ရောက်သောအကျင့်သည်။ စင်စစ် လောကုတ္တရာမဂ်၏ အဖြစ်ကို သိစေလိုသောကြောင့်။ ဣဒံ ခေါပနဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ၊ ပဋိပဒါ၊ အနိယသစ္စံ။ လ။ သမ္မာသမာဓိဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်။ သို့ကြောင့်၊ နိရောဓသတ္တန် နိဗ္ဗာန်အာရုံရှိသောမဂ်ကို၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဟု သိအပ်သည့်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို အကျဉ်းမှတ်ယူကြလေ။

{မေး} သင်္ခါရအာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော လောကီဝိပဿနာမဂ်ဖြစ်စိုက်၊ ဝိရတိသုံးပါးသည်၊ တပြိုင်နက် တချက်တည်း အဘယ်ကြောင့်ပါပါသနည်း။

{ဖြေ} နိဗ္ဗာန်အာရုံကို အာရုံပြု၍၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်သော အခါ။ အာရုံမပြားဘဲ ဝိရတိသုံးခုတို့သည်။ ဝိရတိတဗ္ဗဖြစ်သော ဒုဿီလစေတနာနှင့် တက္ခသေ့ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီး၍၊ ဝိရတိအင်္ဂါပြည့်သလို၊ ထိုဝိပဿနာအဆိုက်၌လည်း။ အာရုံမပြားဘဲ။ သင်္ခါရအာရုံကို အာရုံပြု၍၊ ဒုဿီလစေတနာနှင့် တက္ခ။ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီး၍ပါကြသည့်သာတည်း။ ထိုသို့ပါခြင်းကြောင့်။ ဘုရားရှင်သည်။ သင်္ခါရအာရုံရှိသောမဂ်ကိုလည်း။ အာရုံပေါ်အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍။ ပုဗ္ဗဘာဝမဂ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာအဆိုက်၌။ ဝိရတိသုံးပါးသည်၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ပါသည်၏အဖြစ်ကို သိအပ်ပါသည်။

{မေး} လောကီဝိပဿနာအဆိုက်၌။ ဝိရတိသုံးပါးတပေါင်းတည်းပါသည့်၏အဖြစ်ကို။ ဤဓမ္မစက္ကပတ္ထိမှတစ်ပါး၊ တခြားပါဠိတော်၌ ဟောအပ်ပါသေးသလော။ သို့မဟုတ်၊ မဟောအပ်ပါသလော။ ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဘုရားရှင်သည်၊ ဤဓမ္မစက္ကပတ္ထိတော်၌သာ ဟောအပ်သည်မဟုတ်သေး။ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ မဟာသဇ္ဇာယတနသုတ်၌လည်း။ ပုဗ္ဗဝခေါပနဿ ကာယကမ္ပံ။ ဝစီကမ္ပံ။ အာဇီဝေါသုပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သေးသည်ဟု သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ အဿ၊ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုဗ္ဗဝ၊ မဂ်မရမှီ ဇှေးဝိပဿနာ အဆိုက်၌သာလျှင်။ ကာယကမ္ပံ၊ ကာယကံသုံးပါးသည်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝစီကမ္ပံ၊ ဝစီကံလေးပါးသည်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ။

ဖြစ်၏။ အာဇီဝေါ၊ အာဇီဝသဉ်။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သဉ်။
ဟေါတိ ဖြစ်၏။ ဤဟေ၊ အပ်သေပါဉ်တော်စကားရပ်တို့တွင်။ ပုဗ္ဗေဝဟူ
သေပါဉ်ဖြင့်။ လောကုတ္တရာမဂ်၏ ရှေ့အတို့ကလဟူသမျှကိုသိစေတော်မူ
အပ်၏။ ကါယကမ္မံ၊ ဝစီကမ္မံအာဇီဝေါသုပရိသုဒ္ဓေါဟေါတိ ဟူသေပါဉ်တို့
ဖြင့်။ သောကုတ္တရာမဂ်မရရှိ၊ ဝိပဿနာသုံးသပ်ဆင်ခြင်တိုင်းဆင်ခြင်တိုင်း
သောကာလ၌။ ကာယကံသုံးပါး။ ဝစီကံလေးပါး။ အာဇီဝဤရှစ်ပါးသော
တရားတို့သည်။ စင်ကြယ်၍၊ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ပါသည်၏အဖြစ်ကို သိ
စေတော်မူအပ်၏။ ထိုကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်၊ ကေနဖြစ်သဉ်
၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} ထိုပြဆိုအပ်သော ပါဠိတော်တို့မှတစ်ပါး။ တခြားပါဠိတော်အဋ္ဌ
တ္တာများ၌။ ဝိပဿနာရှုခိုက်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်သည်ကိုပြဆိုအပ်
သော ကျမ်းဂန်များရှိသေးသည်ကို တွေ့မြင်အပ်ပါသေးသလော။

{ဖြေ} အနိစ္စာနုပဿာ၊ အဿာသပဿာသာနံ၊ သံဝရဋ္ဌေနသီလဝိသုဒ္ဓိ
အဝိက္ခေပဋ္ဌေနစိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒဿနဋ္ဌေနဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ ယောတတ္ထသံဝရဋ္ဌော။
အယံအဓိသီလသိက္ခာ၊ ယောတတ္ထအဝိက္ခေပဋ္ဌော။ အယံအဓိစိတ္တသိက္ခာ။
ယောတတ္ထဒဿနဋ္ဌော။ အယံအဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာတိ သော သိက္ခာ
ယော။ အာဝဇ္ဇန္တောသိက္ခတိဟူ၍၊ ပဋိသန္တိ ဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ဟောတော်
မူအင်သည်ကိုလည်းကောင်း။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌတ္တာ၊ မဟာဝဂ်ပဉ္စမ
သုတ်အဖွင့် နံပါတ်(၁၀၀)မျက်နှာ၌။ ဝေမေဝခေါတိဇ္ဇေ၊ ဣမံဩပဗ္ဗသံ
သန္ဓနံ။ အရညေပဝနေ၊ စရမာနပုရိသောဝိယဟိ၊ ဒိပက်ရပါဒမူလတော၊
ပဋ္ဌာယ၊ ပါရမီသောပုရိယမာနေ၊ မဟာပုရိသောဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တဿပုရိသ
ဿ။ ပုဗ္ဗကောဟိ၊ မနုသေဟိ၊ အနုယာတမဂ္ဂဒဿနံဝိယ၊ မဟာသတ္တဿ
အနုပုဗ္ဗေန၊ ဗောဓိပဋ္ဌာကော်၊ နိသိန္ဒဿ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ အဋ္ဌကိကဿဝိပဿ
နာမဂ္ဂဿ၊ ဒဿနံ၊ ပုရိသဿ၊ တံကောပဒိကမဂ္ဂံ၊ အနုဝဇ္ဇန္တော အပရဘာ
ဂေ၊ မဟာမဂ္ဂဒဿနံဝိယ၊ မဟာသတ္တဿ၊ ဥပရိဝိပဿနာယ၊ စိတ္တန္တေ၊
လောကုတ္တရမဂ္ဂဿဒဿနံ၊ ဟူ၍ပြဆိုအပ်သော နိဒါနဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌ
တ္တာ၊ မဟာဝဂ်ပဉ္စမသုတ်အဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း။ တွေ
ဘူးပါသည်။ မြန်မာပြန်ကိုအစဉ်အတိုင်းပြဆိုပြီးအံ့။

အဿာသပဿာသာနံ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို။ အနိစ္စာနုပဿာ၊ အမြဲ
မရှိဟူ၍။ ရှုနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သံဝရဋ္ဌေန၊ ကာယကံစသဉ်တို့ကို
စောင့်စဉ်းခြင်းဟူသောသဘောကြောင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိမည်၏။
အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ ပျံလွင့်ခြင်းမရှိသော သဘောကြောင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တဝိ

သုဒ္ဓိမည်၏။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ ဟုတ်မှန်သော မမြဲသောသဘောကို။ မြင်ခြင်းသ
 သောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ယော
 သံဝရဋ္ဌော၊ အကြင်ကာယကံစသည်တို့ကို စောင့်စဉ်းခြင်းသဘောသည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဝိပဿနာရှုခိုက်၊ ကာယကံစသည်တို့ကို။ စောင့်စဉ်း
 ခြင်းသဘောသည်။ အမိသီလသိက္ခာ၊ အမိသီလသိက္ခာမည်၏။ တတ္ထ၊ ထို
 သုံးပါးတို့တွင်။ ယောအဝိက္ခေပဋ္ဌော၊ အကြင်ပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိသောသဘော
 သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိသောသဘောသည်။ အမိဝိတ္တသိ
 က္ခာ၊ အမိဝိတ္တသိက္ခာမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ယောဒဿနဋ္ဌော၊ အ
 ကြင်မမြဲသည်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သောသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ
 ၏။ အယံ၊ ဤဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သောသဘောသည်။ အမိပညာသိ
 က္ခာ၊ အမိပညာသိက္ခာမည်၏။ ဣမာ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ငြီးသော။ တိသော၊ သုံး
 ပါးကုန်သော။ သိက္ခာယော၊ သိက္ခာတို့ကို။ အာဝဇ္ဇာဋ္ဌော၊ ဆင်ခြင်လျက်။
 သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ ဤကား ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်ပါဠိတော်၏မြန်မာပြန်တည်း။ အ
 မိပ္ပါယ်အကျဉ်းကား။ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို အနိစ္စဟု ဝိပဿနာဉာဏ်
 ဖြင့်ရှုနေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ခိုက်၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ
 တို့ကို စောင့်စဉ်းခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုအခိုက်၊ ၎င်းစောင့်စဉ်းခြင်းကိုဖြစ်
 စေတတ်သော။ သမ္ဘာဝါစာ၊ သမ္ဘာကမ္မန္တ။ သမ္ဘာအာဇီဝတရားတို့သည်။
 သီလဝိသုဒ္ဓိလည်းမည်၏။ ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သော သီလအကျင့်ဖြစ်သော
 ကြောင့်။ ပကတိ သီလအကျင့်တို့ထက် လွန်ကဲသော အကျင့်ဖြစ်၏။ ထို
 ကြောင့်။ အမိသီလသိက္ခာလည်းမည်၏။ ထိုထွက်သက်ဝင်သက်ကို။ အနိစ္စ
 ရှုနေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ထိုဝိပဿနာအခိုက်။ တခြားအာရုံသို့ပျံ့လွင့်ခြင်းမ
 ရှိဘဲ။ ၎င်းအာရုံ၌ပင်တည်နေ၏။ ထိုအာရုံ၌ မပျံ့မလွင့် တည်နေသော သမာ
 သိသည်။ စိတ်ကို ကိလေသာမှစင်ကြယ်စေတတ်သောကြောင့်။ ဝိတ္တဝိသု
 ဒ္ဓိလည်းမည်၏။ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိအကျင့်ဖြစ်သော
 ကြောင့်။ ပကတိသမာဓိအကျင့်တို့ထက် လွန်ကဲသောအကျင့်ဖြစ်၏။ ထို
 ကြောင့်။ ၎င်းသမာဓိအကျင့်သည်။ အမိဝိတ္တသိက္ခာမည်၏။ ထိုထွက်သက်
 ဝင်သက်ကို။ အနိစ္စဟုရှုမြင်နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ထိုအခိုက်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်
 စွာပညာဖြင့်မြင်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုရှုမြင်တတ်သောပညာသည်။ မမြဲသည်
 ကို မြဲသည်ဟူ၍ ဖောက်ပြန်၍ရှုတတ်သောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့မှ။ စင်ကြယ်သော
 ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိလည်းမည်၏။ ထိုဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိသည်ပင်လျှင်။ လွန်ကဲသော အ
 ကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်။ အမိပညာသိက္ခာလည်းမည်၏။ ထိုသို့ အနိစ္စကိုရှု
 ခိုက်။ အမိသီလသိက္ခာ။ အမိဝိတ္တသိက္ခာ။ အမိပညာသိက္ခာတည်းဟူသော

သိက္ခာသုံးပါးအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံသည့်ကို နှလုံးသွင်းလျက်၊ နှလုံးသွင်းလျက်။
ထိုသိက္ခာသုံးပါးအကျင့်ကိုကျင့်ကြလေသည်ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကိုသိစေ
သည်။ ထိုကြောင့်၊ သိက္ခာသုံးပါးပြည့်စုံလျှင်လည်း။ ထိုဝိပဿနာအစိုက် မ
ဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပြည့်စုံသည့် ၏အဖြစ်ကို သိအပ်ကြသည်သာလျှင်တည်း။ ဤကား။
ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်၏အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ဝေမေဝခေါတိတ္တေ။ ဝေမေဝခေါဟူသောပါဠိ၌။ ဣမံ၊ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ။ ဤ
ဥပမာ၏နိုးနှောခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဝါ၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ။ ထိုစ
ကားကိုထင်စွာပြဦးအံ့။ အရဗျေ၊ ကြီးစွာသောတောအုပ်ဖြစ်သော။ ပဝနေ
တော၌။ စရမာနပုရိသောပိယ၊ ခရီးသွားယောကျ်ားကဲ့သို့။ ဒီပကံရပါဒ
မူလတော၊ ဒီပကံရာဘုရားခြေတော်ရင်းမှ။ ပဠာယစ၍၊ ပါရမီယော၊ ပါရမီ
တော်တို့ကို။ ပုရိယမာနော၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီးသော။ မဟာပုရိသော၊
မြတ်သောယောကျ်ားကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ရှုအပ်၏။ ဝါ၊ မှတ်အပ်၏။ တဿပုရိသ
ဿ၊ ထိုတော၌သွားသောယောကျ်ား၏။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။
မနုဿေဟိ၊ လူတို့သည်။ အနုယာတမဂ္ဂဒဿနံပိယ၊ အစဉ်တစိုက်သွား
အပ်သောလမ်းခရီးကိုမြင်သကဲ့သို့။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဗောဓိပလ္လဗ
ကော်၊ ဗောဓိပလ္လင်၌။ နိသိန္ဒဿ၊ နေတော်မူသော။ မဟာသတ္တဿ၊ ဘုရား
လောင်း၏။ ပုဗ္ဗဘာဝေ၊ လောကုတ္တရာမဂ်မရမီရှေးအဘို့၌။ အဠာကိကဿ။
အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ ဝိပဿနာမဂ္ဂဿ၊ ဝိပဿနာမဂ်ကို။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်း
သည်။ ဧဟာတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရိသဿ၊ တော၌ခရီးသွားသောယောကျ်ား၏။ တံ
ကေပ္ပဒိကမဂ္ဂံ၊ ထိုခြေကြောင်းခရီးလမ်းကို။ အနုဂစ္ဆန္တော၊ အစဉ်တစိုက်
သွားသည်ရှိသော်။ အပရဘာဝေ၊ နောက်အဘို့၌။ မဟာမဂ္ဂဒဿနံပိယ၊
လမ်းမကြီးကို။ ဝါ၊ ကြီးကျယ်သောလမ်းမကို။ ဒဿနံပိယ၊ မြင်သကဲ့သို့။
မဟာသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿ
နာကို။ ဝါ၊ ဝိပဿနာဥာဏ်ရှေ့သွားရှိသော အဠာကိကမဂ်ကို။ ဝိဇ္ဇန္တော၊
ပွားများလေလာသည်ရှိသော်။ လောကုတ္တရာမဂ္ဂဿ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ကို။
ဒဿနံ၊ ဒိဋ္ဌထွေမြင်ခြင်းသည်။ ဧဟာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤကား နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်
အဠာတ္တာပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းမှတ်ရန်မှာ။ တော၌ ခ
ရီးသွားယောကျ်ားသည်။ ရှေးလူတို့၏ အစဉ်သွားရာ ခြေကြောင်း လမ်း
ငယ်ကိုမြင်၍။ ထိုလမ်းကိုအစဉ်လျှောက်သွားလျှင်၊ လမ်းမကြီးကိုမြင်ခြင်း
သို့ရောက်လေသကဲ့သို့။ ထိုအဘျ၊ ဘုရားလောင်းသည်လည်း။ ဗောဓိပင်ရင်း
၌နေတော်မူသောအခါ။ ရှေးဘုရားတို့သွားရာလမ်းဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ အ

ဋ္ဌာကမင်္ဂါ၊ လောလောပွားများဘန်များလျှင်။ လမ်းမကြီးနှင့်တူသော၊ လော
ကုတ္တရာလမ်းကို။ ဒိဋ္ဌတ္ထေမြင်တော့သည် ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေတော်
မူလေသည်။ ထိုကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌာကမင်္ဂါ ပုဗ္ဗဘာဂမင်္ဂါဖြစ်သည်
၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုသို့ သိကြလျှင်လည်း၊ ဤ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန
သုတ်၌ ရှေးဦးစွာဟောတော်မူအပ်သော။ အရိယောအဋ္ဌာကမင်္ဂါ။ ရှေး
အဘို့၌ဖြစ်သော ဝိပဿနာမင်္ဂါဟူ၍ သိထိုက်ကြသည်သာလျှင်တည်း။ တ
နည်း။ ဝိပဿနာအဋ္ဌာကမင်္ဂါဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားသိသာရန်ပြုဦးအံ့။ ဒေသက
ဖြစ်တော်မူသော ဂေါတမဘုရားရှင်သည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းငါးဦးနှင့်။ တဆွဲ
ရှစ်ကုဋေသော ဗြဟ္မာ။ မရေမတွက်နိုင်သော နတ်တို့အား။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန
သုတ်ကို။ ဣဒံ ခေါထိက္ခဝေ ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ။ ဇာတိပိဒုက္ခာစသည်ဖြင့်။
ဟောတော်မူသောအခါ။ တရားနာကြကုန်သော။ ကောဏ္ဍည အမှူးရှိ
သောပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးယောက်နှင့်တကွ အလုံးစုံသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ခန္ဓာ၌။
ထိုဇာတိဒုက္ခစသော တရားတို့ကို၊ နာတိုင်းနာတိုင်း။ အသိဉာဏ်သည်။ ဖြစ်
မဖြစ်ကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြလေ။ ထိုသို့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြလျှင် ကေနိအ
သိဉာဏ်၏ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလိမ့်မည်။ ထိုသို့ သိသော
ဉာဏ်သည်။ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဟုတ် မဟုတ်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်ကြ
လေ။ ထိုအခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် ဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို သိကြလိမ့်မည်။ ထို
သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြစ်သိုက်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပတရား ပါ မပါကို ဆင်ခြင်ကြည့်ကြ
လေ။ ထိုအခါ ကေနိ ပါမှန်းကို သိကြလိမ့်မည်။ ထိုတရားနာသောပဉ္စဝဂ္ဂီ အ
မှူးရှိသော နတ်ဗြဟ္မာတို့ခန္ဓာ၌။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတရားဖြစ်လျှင်
၎င်းတရားနာသော သူတို့၏စိတ်၌။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စသော ကိ
လေသာတို့ကင်းလွတ်၍ စင်ကြယ်သည်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် သိကြလိမ့်မည်။
ထိုသို့ စိတ်စင်ကြယ်လျှင်၊ ဝစီကံ စင်ကြယ်၊ မစင်ကြယ်။ ကာယကံ စင်
ကြယ် မစင်ကြယ်ကို ဆင်ခြင်၍ ကြည့်ကြလေ။ ထိုသို့ ဆင်ခြင်၍ ကြည့်လျှင်
ဝိပဿနာအရိက်၌။ ဝစီကံ စင်ကြယ်မှု၊ ကာယကံ စင်ကြယ်မှု၊ အသက်မွေး
မှုနှင့်စပ်၍။ ကာယကံ ဝစီကံနှစ်ပါး စင်ကြယ်မှုရှိသည်ကို သိကြလိမ့်
မည်။ ထိုသို့ စင်ကြယ်မှုသည် အဘယ်တရားအတွက် စင်ကြယ်သနည်းဟု ဆင်
ခြင်လျှင်။ ထိုဝိပဿနာအရိက်။ သမ္မာဝါစာသည်။ နှုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြု
လုပ်မှု။ သမ္မာကမ္မန္တသည်။ ကာယကံကို ကောင်းစွာ ဖြစ်စေမှု။ သမ္မာအာဇီဝ
သည်။ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍။ ကာယကံ ဝစီကံကို စင်ကြယ်စေမှုကို ထင်
ရှားသိကြလိမ့်မည်။ ထိုသို့ သိကြလျှင်၊ ထိုအခါ။ ဝိရတိသုံးပါးသည်။ တပေါင်း
တည်းဖြစ်မှန်းကို သိကြလိမ့်မည်။ ထိုအရိက်။ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ။

သမ္မာသမာဓိတရားတို့ပါမပါကိုဆင်ခြင်၍ကြည့်ကြလေ။ ထိုအခါ၊ ၎င်းတရားကိုလည်း ကော်န်ပါမှန်းကိုသိကြလိမ့်မည်။ ထိုသို့သိကြသျှင်၊ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော ဝိပဿနာအရိယမဂ် မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ဖြစ်ရာရောက်သည်ကိုမုချသိနိုင်ကြလိမ့်မည်။ ထိုသို့သိကြသျှင်၊ တရားနာသော ကောဏ္ဍညအမှူးရှိသောနတ်ဗြဟ္မာအား၊ တရားနာတိုင်းနာတိုင်း။ ဇာတိဝသော သင်္ခါရဒုက္ခတို့ကို အာရုံပြု၍၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုမုချသိကြလိမ့်မည်။ ထိုကဲ့သို့အစဉ်အတိုင်း တရားနာကြ၍၊ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုပြုသဟောတော်မူသောအခါ၌၊ မဂ်ဖြစ်ထိုက်သောတရားနာသောသူတို့သည်။ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍၊ ထိုးထွင်းသိမြင်ကြလိမ့်မည်။ ထိုသို့ထိုးထွင်း၍သိမြင်သောအခါ၌လည်း။ နိရောဓသစ္စာကိုအာရုံပြု၍ရောက်သော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဇဲကန်ဖြစ်မှန်းကိုသိကြလိမ့်မည်။ ထိုတရားနာသောသူတို့၌ဖြစ်သော၊ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ သောကုတ္တရာမဂ်ဟုသိနိုင်ကြသည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ ရှေ့အဖို့၌ ဟောတော်မူအပ်သော မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ဖြစ်သော၊ အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်သည်။ စင်စစ်သင်္ခါရအာရုံရှိသော လောကီမဂ်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းလောကီမဂ်၌၊ ဝိရတိသုံးပါးသည်။ အာရုံမပြားဘဲ။ ဝိရမိတဗ္ဗဖြစ်သော၊ ဒုဿီလစေတနာနှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီး၍ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍ပါရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။ ရှေးကပြဆိုသောနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ရှေးအစကောဏ္ဍညအမှူးရှိသောပဉ္စဝဂ္ဂိအမှူးရှိသောနတ်ဗြဟ္မာတို့၌သါတံရားနာဆဲအခါဟုတ်မှန်သောသဘောတရားတို့ကိုသိတိုင်း သိတိုင်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိပဿနာ မဂ်အရိက်၊ လောကုတ္တရာမဂ်အရိက်၌၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်လျှင်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝဟု ဆိုအပ်သော သီလသည် တပေါင်းတည်းဖြစ်၍ပါသည်ကို သိအပ်သည့်မဟုတ်သေး။ ဘုရားရှင်လက်ထက်က ပန်းတိုးရှစ်သပြာအနက်၊ နေ့စဉ် ပန်းတိုးသေးသပြာစီ ခိုးယူနေသော ခုဇ္ဇုတ္တရာသည်။ တနေ့သ၌ ပန်းသဉ်အိမ်၌ တရားနာသောအခါ။ ဘုရားရှင်၏တရားတော်ကို နာရ၍၊ သောတာပန်တည်လေ၏။ ထိုခုဇ္ဇုတ္တရာသူနားမသည်။ တရားနာရခင်က သီလမရှိပါဘဲလျက်၊ တရားနာခဲ့သောအခါ ၎င်းခုဇ္ဇုတ္တရာ၌၊ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြစ်သည်ကစ၍။ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်သည်တိုင်အောင် အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်၍၊ ဝိရတိသီလပါသေသည်သာတည်း။ ထို့ပြင်သာဝတ္ထိပြည်၌၊ တရားရှင်သည် တရားဟောရာ၌ အထုတ်ပြောခိုးဟု ဆိုအပ်သော၊ ယခုအခါ ခိုးလိုက်နှိုက်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော

သူရိုးနှစ်ယောက်တို့တွင်၊ တယောက်သောသူရိုးသည်၊ ထိုပရိသတ်ထဲ၌။
 ခိုးမှုကိုမပြုဘဲ၊ တရားနားသောကြောင့်သေတပန်တည်လေ၏။ တယောံ
 ကား ခိုးမှုကိုပြု၍၊ ပိုက်ဆံငါးပဲရလေ၏။ ထိုသောတပန်တည်သောသူရိုး
 ခန္ဓာ၌၊ တရားမနာရ၍ ဈေးအတို့က၊ သီလမရှိပါဘဲလျက်။ တရားနာ၍ ဝိပ
 သာနာမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း၌၊ အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်လျက်၊ လောကုတ္တ
 ရာမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ရှိလေသည်သာတည်း။ ထိုမှတပါး သန္တတိအမတ်
 ကြီးသည်။ ရှင်ဘုရင်ထံမှ ခုနှစ်ရက်မင်းပြုခွင့်ကိုရ၍။ ကချေသည့်တယောံ
 ကို ကစေ၍။ ပျော်မွေ့ နေရာ၊ ၎င်းကချေသည်မ သေဆုံးခြင်းကြောင့်။ သော
 ကမီးလောင်၍၊ တရားထံသို့သွားရောက်တရားနာလေလျှင်။ ဟုတ်မှန်သော
 တရားကို အသိဉာဏ်ဖြစ်လေ၏။ ထိုသို့ဟုတ်မှန်သော တရားကိုသိသော
 ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြစ်သည်ကစ၍။ လောကုတ္တရာမဂ် ဖြစ်သည့်တိုင်
 အောင်၊ ဈေးကသီလမရှိဘဲလျက် သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကြောင့်ပင်၊ ဝိရတီသီလ
 တို့ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍ပါပြီးလျှင် ရဟန္တာဖြစ်လေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါသည့်
 ကို၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူ၍။ သုတ်သီလကွံ ပါဠိတော်
 သောဏဒဏ္ဍသုတ်၌ပညာပရိခေါတံသီလံဟူသောစကားတော်ကိုလည်း
 ကောင်း။ ယတ္ထပညာ၊ တတ္ထသီလံဟူသောစကားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ပ
 ညာဝတောသီလံဟူသောစကားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟောတော်မူအင်လေ
 သည်။ မြန်မာပြန်ကား သီလံ၊ သီလကို။ ပညာပရိခေါတံ၊ ဝိပဿနာပညာ
 မဂ်ပညာသည် ဆေးကြောသုတ်သင်အပ်၏။ ယတ္ထ၊ ယသို့ ပုဂ္ဂလေ၊ အကြင်
 ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပညာ၊ ဝိပဿနာပညာ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 တတ္ထ၊ တသို့ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ သီလံ
 ကိုယ်နှုပ်နှစ်ပါးစင်ကြယ်သောသီလသည့်လည်း။ အတ္ထိ ရှိ၏။ ပညာဝတော
 ဝိပဿနာပညာ လောကုတ္တရာမဂ်ပညာရှိသော သူအား။ သီလံ၊ ကိုယ်နှုပ်
 နှစ်ပါးစင်ကြယ်သော သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။
 ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍၊ သန္တတိအမတ်စသော သီလမ
 ရှိသော သူတို့၌။ တရားနာသောအခါ၌၊ ဝိပဿနာပညာ ဖြစ်သည်ကစ၍
 လောကုတ္တရာမဂ်တိုင်အောင်၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝသီ
 လသည်။ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာတို့ကြောင့်၊ တပြိုင်နက်ပါရှိသည်၏အ
 ဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ထိုသို့သိစေတော်မူလိုသောကြောင့်၊ ၎င်းသုတ်ကိုဖွင့်
 အပ်သောအဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ ကျမ်းနံပါတ် (၂၃၀) မျက်နှာ၌။ သဿပနအပ္ပ
 န္တရေသီလသံဝရောနတ္ထိ။ ဥဒ္ဓိတညတယ။ ပန၊ စတုပ္ပဒိကဂါထာပရိ
 ယောသာနေ ပညာယသီလံခေါဝိတွင်။ သဟပဒိုသန္တိဒါဟိ အရဟတ္တံ

ပါပုဏ္ဏားတို့၊ အယံပညာယသီလံ ခေါင်တိနာမ။ သေယျထာပိ သန္တတိမ
ဟာမတ္တော။ လ။ ဝိပဿနာပညာယပဋ္ဌာယ။ ပညာနိယျာတိတာတိ၊ ဟူ၍
ပြဆိုတော်မူအပ်လေသည်။ အနက်သိကြောင်းဖြန်မာပြန်ကား။ ယဿပန။
အကြင်သူ၏ကား။ အန္တန္တရေ၊ အတွင်း၌။ သီလသံဝရော၊ သီလကိုစောင့်
စဉ်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ပင် သီလကိုစောင့်စဉ်းခြင်းမ
ရှိသော်လည်း။ ဥဗ္ဗာဋိတညတာယ။ ဥဗ္ဗာဋိတညဖြစ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။
စတုပ္ပဒိကဂါထာပရိယောသာနေ၊ လေးပါးဒဂ္ဂိသေဂါထာ၏အဆုံး၌။ ပညာ
ယပညာဖြင့်။ သီလံ၊ သီလကို။ ခေါဝိတ္တံ၊ ဆေးကြော၍ ပဋိသန္တိဒါဟိ၊ ပဋိသ
န္တိဒါဟိနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏ္ဏားတို့၊ ရေခံ၏
အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ သီလံ၊ သီလကို။ ခေါင်တိနာမ
ဆေးကြောသေသည့်၏။ သေယျထာပိ၊ အဘယ်သူကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ သ
န္တတိမဟာမတ္တောယထာ၊ သန္တတိအမတ်ကြီးကဲ့သို့တည်း။ ပ။ ဝိပဿနာပ
ညာတော၊ ဝိပဿနာပညာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပညာ။ သီလကိုသုခသင်တတ်
သောပညာကို။ နိယျာတိတာ၊ ထုတ်ဆောင်တော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေ
ဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာပါဠိတို့တွင်။ ယဿပနအ
န္တန္တရေ၊ သီလသံဝရောနတ္ထိဟူသောပါဠိတို့ဖြင့်။ သီလ စောင့်စဉ်းခြင်း မ
ရှိသော။ ခုတ္တုတ္တရာ၊ အထုတ်ဖြေသူရိုး။ ငါးမျှားနေသောအရိယမည်သောသူ
ယစ်မူးနေသောသန္တတိအမတ်စသော သီလမစောင့်စဉ်းသော သူဟူသ
မျှကို သိစေတော်မူအပ်၏။ ဥဗ္ဗာဋိတည တာယပန၊ စတုပ္ပဒိကဂါထာ
ပရိယောသာနေ၊ ပညာယသီလံ ခေါဝိတ္တံ၊ ပဋိသန္တိဒါဟိအရဟတ္တံပါပု
ဏ္ဏားတို့ဟူသောပါဠိတို့ဖြင့်။ ဥဗ္ဗာဋိတညပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍၊ ဂါထာအဆုံး၌၊ ပဋိ
သန္တိဒါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းတာဖြစ်သော။ သန္တတိအမတ်ကို
ထုတ်ဆောင်မှုသည်။ ပခါနနည်းဖြင့်သာပြဆိုမှုဖြစ်သည်။ ခုတ္တုတ္တရာသည်
ရဟန္တာမဟုတ်။ သောတာပန်အရိယ ငါးမျှားသမား အထုတ်ဖြေသူရိုးတို့
သည်။ သောတာပန်ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူတို့လည်း။ ပညာဖြင့် သီလကိုဆေး
ကြော၍။ တရားနာတိုင်းနာတိုင်း၊ ဝိပဿနာအခိုက်တိုင်းအခိုက်တိုင်း၌။ သ
မ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပဖြစ်လျှင်၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝသီလ
တို့သည် ပါလေသည်သာတည်း။ ခါးပိုက်နှိုက် အထုတ်ဖြေသူရိုးနှင့်၊ အရိ
ယာမည်သော ငါးမျှားသားသည်။ ပဋိသန္တိဒါနှင့်မပြည့်စုံသော သောတာ
ပန်တို့သာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့်၊ အဋ္ဌတ္တာ၌ပြဆိုမှုသည်။ ပခါနနည်းဖြင့်သာ
ပြဆိုလေသည်။ စင်စစ်မှာ၊ ဥဗ္ဗာဋိတညပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ။ ဥဗ္ဗာဋိတညပုဂ္ဂိုလ်
မဟုတ်သောသူဖြစ်စေ။ ရဟန္တာဖြစ်သောသူဖြစ်စေ။ ရဟန္တာဖြစ် မှုမရှိ

သောသူဖြစ်စေ။ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြစ်ခိုက်တိုင်း၌။ သီလပါရှိမှုကိုသာ ရည်၍
 ဘုရားဟောတော်မူလေသည်ဟုမှတ်ယူကြလေ။ သီလကိုသုခသင်သော
 ပညာကို၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဝိပဿနာပညာကစ၍၊ လောကုတ္တရာမဂ်ပညာ
 တိုင်အောင်။ ထုတ်ဆောင်မှုကို၊ အဋ္ဌတ္တာရှင် သီ ဝေ တော် မူ လေ သည်။
 အကျယ်ကိုလိုလျှင်။ သောဏဒဏ္ဍသုတ်၌ ကြည့်ယူကြလေ။ ဤသို့ ဟော
 တော်မူအပ်သည်ကိုထောက်လျှင်။ ကောဏ္ဍညအမှူးရှိသော ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့နှင့်
 တဆွဲနှစ်ကုဋေသော ဗြဟ္မာ။ မရေတွက်နိုင်သော၊ တရားနာသောနတ်တို့၌
 ဇာတိဒုက္ခစသော တရားတော်ကို နာတိုင်းနာတိုင်း။ အရိယ အဋ္ဌကိကဝိပ
 သနာမဂ်ဖြစ်သည်ကို သင်ရှားသိကြလေကုန်။ ဤမျှဖြင့် မဇ္ဈိမာပဋိပဒါသမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော။ ဝိပဿနာအရိယမဂ္ဂင်တို့သည်။ ဝိပဿနာရှုရာ၌၊ အာရုံ
 မပြားခြင်းကြောင့်။ တပေါင်းတည်းဖြစ်ပုံကိုတော်ပြချက်ပြီး၏။

{မေး} ထိုဝိရတိစေတသိက်တို့သည်။ ဝိပဿနာအခိုက်၊ လောကုတ္တရာ
 မဂ်အခိုက်၌၊ အါရုံမပြားခြင်းကြောင့်၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ပါပုံကိုသိရပါပြီ
 အဘယ်အခါ၌ကား ၎င်းဝိရတိစေတသိက်တို့သည်။ တပေါင်းတည်းမဖြစ်
 ဘဲ။ အသီးအသီးဖြစ်ပါသည်ကိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သီလကိုခံယူဆောက်တည်သောအခါတို့၌လည်းကောင်း။ လွန်
 ကျူးထိုက်သော ဝိတက္ကမဝတ္ထုတို့နှင့် ထွေကြွဲသောအခါ။ မလွန်ကျူးဘဲ
 ရှောင်ကြဉ်သောအခါတို့၌လည်းကောင်း။ ထို ဝိရတိစေတသိက်တို့သည်။
 တပေါင်းတည်းဖြစ်မှုမရှိဘဲ။ အသီးအခြားတပါးစီသာဖြစ်ကြပါသည်ဟု သိ
 အပ်ပါသည်။ ထိုအဖြေကိုထင်ရှားသိအောင်ပြဆိုဦးအံ့။ အကြင်အခါ၊ ခြင်စ
 သောသတ္တဝါစသည်တို့ကို၊ အသက်မွေးမှုနှင့်မစပ်ဘဲ သတ်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ
 မိစ္ဆာကမ္မဒုဿီလဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ ခြင် စသော သတ်မှုနှင့် ထွေကြွဲသော
 အခါ၊ သတ်မှုကိုမပြုလုပ်ဘဲရှောင်ကြဉ်ခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအခါ၊ သမ္ပတ္တသ
 မ္မာကမ္မန္တ ဝိရတိတပါးသာဖြစ်၏။ အကြင်အခါ၊ ထိုကဲ့သို့ အသက်မွေးမှုမ
 ဟုတ်သော။ ခြင် စသောသတ္တဝါတို့ကို သတ်ခြင်းမှ၊ အခါခပ်သိမ်းရှောင်
 ကြဉ်ပါ၏ဟုသီလဆောက်တည်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ၊ သမာဒါန။ သမ္မာကမ္မန္တ ဝိ
 ရတိတပါးသာလျှင်ဖြစ်၏။ အကြင်အခါ၊ ငါးစသည်တို့ကိုစားလို၍။ အသက်
 မွေးမှုနှင့်စပ်၍သတ်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ မိစ္ဆာအာဇီဝဒုဿီလဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့
 အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ထွေကြွဲသောအခါမသတ်ဘဲရှောင်ကြဉ်ခဲ့သည်ဖြစ်အံ့
 ထိုအခါသမ္ပတ္တသမ္မာအာဇီဝဝိရတိတပါးသာဖြစ်၏။ ကျန်သောဝိရတိတို့ဖြစ်
 မှုမရှိ။ အကြင်အခါ ထိုကဲ့သို့အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ဖြစ်သော။ သတ်မှုတို့ကို
 မပြုမလုပ်ပါပြီဟုသီလကိုခံယူဆောက်တည်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ။ သမာဒါန သ

မ္မာအာဇီဝဝိရတီတပါးသာဖြစ်၏။ ကျန်ဝိရတီတို့ဖြစ်မှုမရှိ။ အကြင်အခါ
 အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်ဘဲ သူ၏ဥစ္စာကို ခိုးယူမှုကိုပြုခဲ့အံ့။ ထိုအခါ၊ မိစ္ဆာ
 ကမ္မန္တ နုဿီလအမှုသည် ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော မိစ္ဆာကမ္မနုဿီလမှု
 ကိုမပြုမကျင့်၊ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ၊ သမ္ပတ္တသမ္မာကမ္မန္တ ဝိရတီတပါး
 သာဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ သူတပါး၏ဥစ္စာကို အသက်မွေးမှုနှင့် စပ်၍ ခိုးခြင်း
 ကိုမပြုပါပြီဟု သီလကို ခံယူဆောက်တည်ခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအခါ၊ သမာဒါ
 နု၊ သမ္မာအာဇီဝဝိရတီတပါးသာဖြစ်၏။ ကျန်ဝိရတီတို့ဖြစ်မှုမရှိ။ အပြဟ္မစ
 ရိယဒ္ဓိလည်း ထိုနည်းအတူသိကြလေ။ အကြင်အခါ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်ဘဲ
 မုသာဝါဒကိုပြောဆိုခဲ့အံ့။ ထိုအခါ၊ မိစ္ဆာဝါစာနုဿီလမှုသည်ဖြစ်၏။ ထို
 ကဲ့သို့ မုသာဝါဒကိုပြောဆိုရန်တွေ့ကြုံသောအခါ၊ မပြောမဆိုရှောင်ကြဉ်
 ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ၊ သမ္ပတ္တသမ္မာဝါစာဝိရတီတပါးသာဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့အသက်
 မမွေးမှုနှင့်စပ်၍ မုသာဝါဒကိုမပြောပြီဟု သီလကိုခံယူဆောက်တည်ခဲ့အံ့
 ထိုအခါ သမ္မာဒါနု သမ္မာဝါစာ ဝိရတီတပါးသာဖြစ်၏။ အကြင်အခါ၊ အ
 သက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ မုသာဝါဒကိုပြောခဲ့အံ့။ ထိုအခါ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝနုဿီ
 လမှုဖြစ်၏။ ထိုပြောဆိုမှုမှရှောင်ကြဉ်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ၊ သမ္ပတ္တသမ္မာအာဇီဝ
 ဝိရတီတပါးသာလျှင်ဖြစ်၏။ အကြင်အခါ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ မုသာဝါဒ
 ကိုပြောဆိုခဲ့အံ့။ ထိုအခါ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝနုဿီလမှုသည်ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့
 နုဿီလမှုနှင့်စပ်၍ ပြောဆိုထိုက်သောအခါ၊ မပြောဘူးဟု ရှောင်ကြဉ်ခဲ့
 သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအခါ၊ သမ္ပတ္တသမ္မာအာဇီဝဝိရတီတပါးသာဖြစ်၏။ အကြင်
 အခါ၊ ထိုကဲ့သို့အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ မုသာဝါဒကိုမပြောမဆိုပြီဟု၊ သီ
 လကိုခံယူဆောက်တည်ခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအခါ၊ သမာဒါနု သမ္မာအာဇီဝဝိရ
 တီတပါးသာလျှင်ဖြစ်၏။ ကျန်ဝိရတီတို့ဖြစ်မှုမရှိ။ အကြင်အခါ အသက်မွေး
 မှုနှင့်စပ်ဘဲ အချင်းချင်းသင့်တင့်ကြသည်ကို မနှစ်လိုသဖြင့်၊ အချင်းချင်းကွဲ
 ပြားအောင်ဂုံးတိုက်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ မိစ္ဆာဝါစာ နုဿီလမှုသည်ဖြစ်၏။ ထို
 ကဲ့သို့ပြုလုပ်ထိုက်သော မုသာဝါဒမှရှောင်ကြဉ်လိုက်သည်ဖြစ်အံ့။ ထို
 အခါ သမ္ပတ္တ သမ္မာဝါစာဝိရတီ တပါးသာဖြစ်၏။ အကြင်အခါ ထိုကဲ့သို့
 ဂုံးတိုက်မှုကိုမပြုမလုပ်ပါပြီဟု သီလခံယူဆောက်တည်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ သ
 မာဒါနု သမ္မာဝါစာဝိရတီ သီလဖြစ်၏။ အကြင်အခါ ဤသူတို့ကွဲပြားလျှင်၊ ငါ
 သည်အသက်မွေးမှု ရလတံ့ဟု အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍၊ ကွဲပြားအောင်ဂုံး
 တိုက်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါ မိစ္ဆာ အာဇီဝနုဿီလမှုသည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ပြောဆို
 မည်ဟုကြံပြီးနောက်၊ မပြောမဆိုဘဲရှောင်ကြဉ်ခဲ့လျှင်၊ သမ္ပတ္တသမ္မာအာဇီဝ
 ဝိရတီ သီလတပါးသာဖြစ်၏။ အကြင်အခါ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ ဖြစ်သော

ထိုကဲ့သို့သဘောရှိသောရုံးတိုက်မှုကိုမပြုမလုပ်ပါတော့ပြီဟု သိလက်
ခံယူဆောက်တည်ခဲ့အံ့။ ထိုအခါသမာဒါနသမ္မာအာဇီဝပိရတီသိလတပါး
သာဖြစ်၏။ ကျန်ပိရတီတို့ဖြစ်မှုမရှိ။ ဤနည်းကိုအမှီပြု၍ဖရသဝါစာ၊ သမ္မတ္တ
လာပတို့အရာ၌လည်း။ သမ္မတ္တသမ္မာဝါစာ၊ သမာဒါနသမ္မာဝါစာ၊ သမ္မတ္တ
သမ္မာအာဇီဝ၊ သမာဒါနအာဇီဝပိတီတို့တပါးပါးစီသာဖြစ်ကြသည်၏အ
ဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ဤမျှအစဉ်ဖြင့် ပိရတီစေတသိက်သုံးပါးတို့၏ အသီးအ
သီးဖြစ်ကြပုံကို အကျဉ်းသိရန်ပြဆိုချက်အဖြေတည်း။

{မေး} ထိုမဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဖြစ်သော လောကီပိပဿနာအဋ္ဌကိကအရိယ
မဂ်ကိုအဘယ်တရားကိုအာရုံပြု၍။ လောကုတ္တရာမဂ်သို့ရောက်အောင်မှီ
ဝဲကျင့်ကြံအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သဗ္ဗညုတဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော နည်းအတိုင်း။ ဒုက္ခ
သစ္စာတည်းဟူသော သင်္ခါရတရားကိုအာရုံပြု၍၊ မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုမဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဖြစ်သောလောကီပိပဿနာအဋ္ဌကိကအရိယ
မဂ်၏ အာရုံဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာတရားကို၊ ဘုရားရှင်သည်ဘယ်လိုဟော
တော်မူအပ်လေသနည်း။

{ဖြေ} ဣဒံခေါပနတိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ၊ ဇာတိပိဒုက္ခါ၊ ဇရာပိဒုက္ခါ
ဗျာဓိပိဒုက္ခော၊ မရဏမ္ပိဒုက္ခံ၊ အပိဟေဟိသမ္ပယောဂေါဒုက္ခေါ၊ ပိယေဟိ
ပိပ္ပယောဂေါဒုက္ခော၊ ယံပိ ဣန္ဒြိယဘဝိ၊ တံပိဒုက္ခံ ။ သံခိတ္တေနပဉ္စုပါဒါ
နက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာဟူ၍ဟောတော်မူအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်
ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ အိုပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့။ ဇာတိပိ၊ အတိတ်ဘဝနှင့်ပစ္စုပ္ပန်ဘ
ဝကို ဆက်စပ်သောအားဖြင့်။ ထိုထိုဘုံတို့၌၊ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့
၏။ ဧတိအစဖြစ်ခြင်းသဘောတည်းဟူသော၊ ဇာတိတရားသည်လည်း။
ဒုက္ခာ၊ မိမိလည်းဆင်းရဲ။ မိမိနှင့်စပ်၍ဖြစ်ကုန်သောခန္ဓာတရားတို့၌ကျရောက်
လတ္တံ့သော ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးတို့၏ အကြောင်းတရားလည်းကောင်းအမှန်ဖြစ်
ပေ၏။ ဇရာပိ၊ ဇာတိနှင့်စပ်၍ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ခန္ဓာတရားတို့၏၊ ရင့်
ရော်ဆွေးမြေ့မှုလအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဇရာတရားသည်လည်း။ ဒုက္ခာ
မိမိလည်းဆင်းရဲ၊ မိမိနှင့်စပ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ ဆင်းရဲ
ခြင်း၏အကြောင်းတရားလည်းကောင်းအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ဗျာဓိပိ၊ ဓါတ်တို့၏ချော
ချားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ကိုယ်ဟုသမုတ်အပ်သော ရုပ်အပေါင်းအရင်း၊
ကာယပဿာဒကို၌ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာဟုဆိုအပ်
သော။ ဗျာဓိတရားသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ မိမိလည်းဆင်းရဲ၊ မိမိနှင့်စပ်သော
ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းတရားလည်း။ အ

မှန်ဖြစ်ပေ၏။ မရဏန္တိ၊ ဇာတိနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ခန္ဓာတရားတို့၏။ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မရဏတရားသည်လည်း။ ဒုက္ခံ။ မိမိလည်းဆင်းရဲ။ မိမိနှင့်စပ်သောခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းတရားလည်းအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ အပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်သက်အလိုမရှိအပ်ကုန်သောရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂစ္ဆာရုံ၊ ရဿာရုံ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ မချစ်မနှစ်သက်သော ခန္ဓာတရား။ တို့နှင့်သမ္ပယောဂေါ၊ မြင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပေါင်းစပ်ဆုံစဉ်းယောယှက်ရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာမချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းတရားအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ပိယေဟိ၊ ချစ်ခင်စုံမက်အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂစ္ဆာရုံ၊ ရဿာရုံ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ ဝိဘ သေ့မျိုးချစ်ကျွမ်းဝင်သူ စသည်သမုတ်အပ်သော ခန္ဓာတရားတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ မတွေ့မမြင်ရခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကွေကွင်းရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ မချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းတရားအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ယံ။ အကြင်ဇာတိဇရာ မရဏတို့၏ မလာမရောက်မှုကို။ ဣန္ဒြိယန္တိ၊ ဣန္ဒြိယန္တော၊ အလိုရှိ၍ တောင်းတ သောသူသည်။ နုလဘာတိ မရ။ တံပိ၊ ထိုသို့အလိုရှိ၍ တောင်းတတိုင်းမရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းတရားလည်းအမှန်ဖြစ်၏။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းရုံးသေခါအားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနုက္ခန္ဓာပိ။ ဥပါဒါနံတရားတို့၏။ ကျက်စားရာအာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဥပါဒါနံတရားတို့၏။ အစီးအပွားဖြစ်ကုန်သော။ ရူပက္ခန္ဓာ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ။ သညက္ခန္ဓာ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ။ ပိညာဏက္ခန္ဓာတရားတို့သည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲစင်စစ်အမှန်ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒံခေါပန၊ ဤဇာတိအစ။ ဥပါဒါနုက္ခန္ဓာအဆုံးရှိသောတရားဟူသမျှသည်ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကေနအမှန်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ။ အရိယအဖြစ်ကိုပြုတတ်သောဝါ။ အရိယာဖြစ်လိုသောသူတို့သည်။ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။ ဝါ အရိယာဖြစ်ပြီးသော ဘုရားရှင်၏။ မဇ္ဈိမယုဂံ၊ ဟုတ်မှန်သော သစ္စာတရားပေတည်း။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။

{မေး} ထိုမဇ္ဈိမပဒိပဒါဟုဆိုအပ်သောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကအရိယမဂ်၏ အာရုံတရားကို ဟောရာပါဌတို့တွင်။ ဇာတိပိဒုက္ခာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သောပါဌ၌အကျုံးဝင်သောဇာတိတရားကိုအဘယ်သို့သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုထိုထုံတို့၌။ ခန္ဓာငါးပါး။ ခန္ဓာလေးပါး။ ခန္ဓာတပါးတို့၏ရှေ့ဦးအစဖြစ်ပေါ်သောသဘာဝလက္ခဏာသည်။ ဘိုက်ဂိုက်ပရမတ္ထအားဖြင့်ဇာ

တိမည်၏ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်သနည်း။

{ဖြေ} ဇာတိတိဇနံ။ တတ္ထတတ္ထနိဗ္ဗတ္တမာနာနံသတ္တာနံ၊ ယေယေခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိတေသံတေသံပဋ္ဌမံပါတုဘာဝေ။ ဟူ၍ဖွင့်ဆိုအပ်သောပဋိ သန္တိဒါမင်္ဂ အဋ္ဌကထာ၊ ဆယ်ကြောင်းပေစာချုပ်ကြောထက်အောက်ဆုံး ကြောင်းကဗာချုပ်အတွင်းဘက်ပဋ္ဌမကြောင်း၌မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို ထေဝံ ၍လည်းကောင်း။ တတ္ထတတ္ထဘာဝေ၊ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံသတ္တာနံ၊ သဗ္ဗပဋ္ဌမံရူပါ ရူပဓမ္မပဝတ္တိ၊ ဣဇာတိနာမဟူ၍ ဝိမတိ ဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ ကျမ်းနံပါတ် (၆၅)၌မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ခန္ဓာနံပါတုဘာဝေါဟူ ၍၊ ထိုထိုသို့သော သုတ်အတိဓမ္မာ ပါဠိတော်၌၊ ဘုရား ဟောတော်မူအပ် သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ခန္ဓာနံပါတုဘာဝေါတိ။ အယံပနပရမတ္ထ ကထာ။ ဧကဝေါကာရဘဝါဒီသု။ ဧကစတုပဉ္စဘေဒါနံခန္ဓာနံယေဝ။ ပါတု ဘာဝေါ။ နပုဂ္ဂလသတသ္မိံ ပနသတိ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပါတုဘာဝေါတိ။ ဝေါဟာ ရမတ္တံဟောတိဟူ၍ ဖွင့်ပြအပ်သော သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာ၊ သတိပဋ္ဌာန သုတ်၊ သစ္စာအဖွင့်၊ ကျမ်းနံပါတ်(၃၄၆)မျက်နှာ၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက် ၍လည်းကောင်း။ နိပ္ပရိယာယတောပန။ တတ္ထ တတ္ထနိဗ္ဗတ္တမာနာနံ သတ္တာနံ ယေယေခန္ဓာ။ ပါတုဘဝန္တိ၊ တေသံတေသံပဋ္ဌမံပါတုဘာဝေါ။ ဇာတိနာမ ဟူ၍၊ ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂ အဋ္ဌတ္တာ ဒုတိယအုပ်၊ သစ္စာနိဒ္ဒသအဖွင့်၊ ကျမ်းနံပါတ် (၁၁၃)မျက်နှာ၌ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ဇာတိတိ။ ဇာတိဟူသည်ကား။ ဇနနံဖြစ်ခြင်းသဘောတည်း။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သောဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ယေယေခန္ဓာ၊ အကြင်အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ တေသံတေသံ၊ ထိုထိုခန္ဓာတရားတို့၏၊ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ ဇာတိနာမ၊ ဇာတိမည်၏။ (ထည့်စပ်သည်) ဤကား ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ တတ္ထတတ္ထဘာဝေ။ ထိုထိုသို့သောဘဝ၌။ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ သတ္တဝါတို့၏။ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ရှေးဦးစွာ။ ရူပါရူပဓမ္မပဝတ္တိ။ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ ဣဇ၊ ဤဇာတိဝိဒုက္ခာဟူ၍ဟောရာ၌။ ဇာတိနာမ၊ ဇာတိမည်၏။ ဤကား။ ဝိမတိဝိနောဒနိဒီကာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတရားတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသဘောကို။ ဇာတိတိ၊ ဇာတိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား ဘုရားဟောပါဠိတော်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ခန္ဓာနံပါတုဘာဝေါတိ၊ ခန္ဓာနံပါတုဘာဝေါဟူသော၊ အယံပနကထာ။ ဤ

စကားတော်သည်ကား။ ပရမတ္ထကထာ၊ ပရမတ္ထ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဟော
 တော်မူအပ်သောစကားပေတည်း။ ဇကဝေါကာရဘဝါဒီသု၊ ဇကဝေါကာရ
 ဘုံစသည်တို့၌။ ဇကစတုပဉ္စဘေဒါနံ။ တပါး၊ လေးပါး၊ ငါးပါး အပြားရှိကုန်
 သော။ ခန္ဓာနံယေဝ၊ ခန္ဓာတရားတို့၏၊ သာလျှင်။ ပါတုဘာဝေါ။ ထင်ရှားဖြစ်
 ခြင်းသဘောသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏။ ပါတုဘာ
 ဝေါ။ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ န။ မဟုတ်။ ပန။ ထိုထို့ပင်မဟုတ်သော်လည်း။
 တသ္မိံ။ ထိုခန္ဓာတရားသည်။ သတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ပုဂ္ဂလော။
 ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်။ ပါတုဘာဝေါတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေါဟာရမတ္တံ
 ခေါ်ဝေါ်အပ်ကာမျှသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤကားသုတ်မဟာဝါ
 အဋ္ဌတ္ထာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ပန၊ ပရိယာယ်ဖြင့် ဆိုအပ်သည့်မှတပါး။ မု
 ချတိုက်ရိုက်ဖြင့်ဆိုအပ်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ နိပရိယာယတော၊ မုချတိုက်ရိုက်
 အားဖြင့်။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုထို့သောဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သ
 တ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ယေယေခန္ဓာ၊ အကြင်အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။ ပါတုဘ
 ဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ တေသံတေသံ၊ ထိုထိုထို့သောခန္ဓာတို့၏။ ပဋ္ဌမပါ
 တုဘာဝေါ၊ ရှေးဦးစွာထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ ဇာတိနာမ၊ ဇာတိ
 မည်၏။ ဤကားဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္ထာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်
 သောပါဠိတော်အဋ္ဌတ္ထာဓိကာပါဌ်တို့ကို ထောက်၍။ ထိုထိုဘုံတို့၌ ရှေးဦး
 စွာခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော၏၊ ဇာတိမည်သည့်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှား
 သိကြလေကုန်။

{မေး} ထိုထိုဘုံ၌ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောဇာတိတရားသည်။ ပ
 ရမတ်တရားဘဲဖြစ်ပါလေသလော။ ပညတ်တရားဘဲဖြစ်ပါလေသလော၊
 ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုထိုဘုံ၌ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောသည် စင်စစ် မှတ်
 ကြောင်းလက္ခဏာစသည်ဖြင့် ရအပ်သိအပ်သောကြောင့်။ ပရမတ်တရား
 ပင်ဖြစ်ပေ၏ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} လက္ခဏာစသည်ဖြင့်ဘယ်လိုရအပ်သည် ဟုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သာပနေသါ၊ တတ္ထတတ္ထဘဝေ၊ ပဋ္ဌမာတိနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ၊ နိယျာ
 တနုရသာ။ အတိတဘဝတော၊ ဣဓေဗျုဇ္ဇနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဒုက္ခဝိစိတ္တတိပစ္စု
 ပဋ္ဌာနာဝါဟူ၍ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္ထာသတ္တိနိဒ္ဒေသအဖွင့်(၁၁၃)မျက်နှာ၌မိန့်ဆို
 အပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ၎င်းနည်းဘူသမ္မောဟဝိနာဒနိအ
 ဋ္ဌတ္ထာသတ္တဝိတင်းအဖွင့်စာမျက်နှာနံပါတ် (၈၃) မျက်နှာ၌လည်းကောင်း။
 မိန့်ဆိုသည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း ဆိုအပ်ပါသည်။

အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ပန၊ သရုပ်အတ္ထုပ္ပတ္တိတပါး၊ လက္ခဏာစသည်ကိုဆိုပြီးအံ့။သာသော၊ ထိုခန္ဓာတို့၏ရှေ့ဦးစွာဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောတော်တိသည့်။ တတ္ထတတ္ထဘဝေ၊ ထိုထိုသို့သော ကေဝေါကာရဘဝ။ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌၊ ပဋ္ဌမာထိနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ၊ ရှေ့ဦးစွာဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ နိယျာတနရသာ၊ ခန္ဓာတရားတို့ကိုအပ်နှင်းခြင်းကိစ္စရှိပေ၏။ အတိတဘဝတော၊ အတိတ်ဘဝမှ။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ဥဗ္ဗုဇနပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ဆက်သွယ်၍ခန္ဓာတို့၏ ပေါ်လာခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ဥာဏ်အား။ ရှေ့ရှုထင်စေတတ်၏။ ဝါ။ဝါ။တနည်ကား၊ ဒုက္ခပိမိတ္တတာပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ဒုက္ခတရားတို့၏ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်သာလျှင်အကျိုးရှိပေ၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာတို့ကိုထောက်၍၊ ဇာတိ၏လက္ခဏာစသည်တို့ကိုသိအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} ထိုဇာတိကို လက္ခဏာစသည်ဖြင့်ရအပ်သောကြောင့် ပရမတ္ထတရားဟူ၍သိအပ်ပါပြီ။ တဘန်ထိုဇာတိတရားကို ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်ကြောင်းကိုနည်းတပါးဖြင့်ဘယ်လိုသိအပ်ပါဠာနည်း။

{ဖြေ} ထိုဇာတိတရားသည် စင်စစ် ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၍သာလျှင်။ ပရမတ္ထသဘောတရားတို့ကို ဝေဘန်၍ ဟောရာဖြစ်သော ဓာတုကထာကျမ်း၌။ ဇာတိဋ္ဌိဟိခန္ဓေဟိသင်္ဂဟိတာ၊ ဟူ၍ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်လေသည်ကိုထောက်၍သည်းဇာတိတရားကိုပရမတ္ထတရားဟူ၍သိအပ်ပါသည်။မြန်မာပြန်ကား။ဇာတိ၊ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသောဇာတိတရားကိုဋ္ဌိဟိ၊နှစ်ပါးကုန်သောခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ ရေတွက်အပ်၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ရုပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ ရုပ်ဇာတိကိုရူပက္ခန္ဓာ၌ရေတွက်အပ်၏။ နာမက္ခန္ဓာတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသောဇာတိတရားကိုသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌သင်္ဂြိုဟ်အပ်သနည်းဟူမူ။ ၎င်းဇာတိတရားသည်။နာမက္ခန္ဓာတရားတို့၏အသီးအသီးသူတို့၏ကိစ္စကိုပြုလုပ်နိုင်အောင်အကြောင်းခံပေ၏။ ထိုသို့အကြောင်းခံသောအားဖြင့်ပြုလုပ်သောကြောင့် ၎င်းဇာတိကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ရေတွက်အပ်လေသည်။ ထိုကြောင့် ဇာတိတရားကို ခန္ဓာနှစ်ပါးဖြင့်ရေတွက်အပ်လေသည်။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်။ ထိုသို့ရေတွက်အပ်သောကြောင့် ဇာတိတရားကို ပရမတ္ထသဘောတရားဟု မုချသိအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသေချာစွာမှတ်သားကြလေ။

{မေး} ထိုဇာတိတရားကို။ဓာတုကထာကျမ်း၌ဝေဘန်၍ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ ပရမတ္ထသဘောတရားမှန်းကိုသိအပ်ပါပြီ။ တနည်း၎င်းဇာတိ

တရားကို ပရမတ္ထသဘောတရားဘဲဟု ယုံကြည် လောက် အောင်၊ ဘယ် ကျမ်းဖြင့်တဘန်သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဘဝပစ္စယာဇာတိဟူ၍ ပဋိစ္စအမုပ္ပါဒ ဝိဘင်း သုတ္တန္တ ဘာဇနိန္ဒ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ကတမာဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ယာတေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ။ ဇာတိ၊ သဉ္ဇာတိ၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ။ ပါတုဘာဝေါ၊ အယံဂုစ္ဆတိ ဇာတိဟူ၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ဝိဘင်းအဘိဓမ္မတ္ထ ဘာဇနိန္ဒဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဇာတိတိက္ခ ဝေအနိစ္စာ၊ သင်္ခတာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ခယဓမ္မာ၊ ဝယဓမ္မာ၊ ဝိရာဂဓမ္မာ၊ နိ ရောဓမ္မာဟူ၍ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော် အာဟာရဝဂ်၌ ဟောတော်မူ အပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဇာတိသင်္ခါရာတိ အဘိညေယျာဟူ ၍။ ပဋိသန္တိဒါဝေ ပါဠိတော်၌၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်း ကောင်း။ ဇာတိတရားသည်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမှန်းကို သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ဘဝပစ္စယာ၊ ကမ္မဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာ တိ၊ ထိုထိုဘုံ၌။ ဥပပတ္တိဘဝဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းသ ဘောဇာတိဘရားသည်။ သန္တ ဝတိဖြစ်၏။ ဤပါဠိတော်၌၊ ကမ္မဘဝကြောင့် ဇာတိတည်းဟူသော အကျိုးတရားဖြစ်မှုကိုဟောလျှင်။ ပရမတ္ထသဘောတ ရားဖြစ်မှသာလျှင် အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုကြောင့်၊ ပရမတ္ထတ ရားဟုသိအပ်ပါသည်။

ကတမာ၊ အဘယ်တရားသည်။ ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဇာတိ၊ ဇာတိမည်သနည်း။ တေသံဘေသံဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုသို့သော ပရ မတ္ထတရားတို့၏။ ယာဇာတိ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာသဉ္ဇာတိ၊ အကြင် ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာအဘိနိဗ္ဗ တ္တိ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယောပါတုဘာဝေါ၊ အကြင်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည် အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤပရမတ္ထသဘောတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းသဘောကို။ ဘ ဝပစ္စယာဇာတိတိ၊ ဘဝပစ္စယာဇာတိဟူ၍။ ဂုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤပါဠိတော် ၌၊ ဇာတိပုန်ကို၊ ဇာတိသဉ္ဇာတိ၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ ပါတုဘာဝေါဟူ၍၊ အ မည်တပ်၍ များစွာဟောမူသည်။ နေတ္တိပါဠိတော်၌လာသော၊ ဝေဝစနာ ဟာရနည်းမျိုးဖြင့်ဟောတော်မူအပ်သည့်ဟု မှတ်ကြလေ။ ထိုမှတပါးလည်း။ ဘုရားရှင်သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သုတ္တန္တ ဘာဇနိန္ဒ။ ဘဝပစ္စယာဇာတိဟု၊ က မ္မဘဝကို အကြောင်း။ ဇာတိကို အကျိုးတရားအဖြစ်ဖြင့်၊ ဖြစ် မှု ကို ဟော ဟော်မူခြင်း။ အဘိဓမ္မတ္ထဘာဇနိန္ဒလည်း။ ဘဝကိုအကြောင်း။ ဇာတိကို အ ကျိုးထား၍ဟောတော်မူခြင်းတို့သည်။ ပညတ်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတ

ရားဖြစ်၍သာ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကျိုးတရားဟူ၍ ဟောတော် မူအပ်လေသည်။ ထိုကြောင့်၊ ဇာတိတရားကို ပရမတ္ထတရားဟူ၍ပင် သိ အပ်ကြနိုင်သည်။ (ဤကား အမှာစကားတည်း။)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ဇာတိ၊ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိသည်။ အနိစ္စာ အမြဲမရှိသောတရားမည်၏။ သင်္ခတာ၊ သင်္ခတတရားမည်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်သော တရားမည်၏။ ဝယဓမ္မာ၊ ကုန်တတ် သော သဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မာ၊ ပျက်တတ်သောသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မာ၊ ကင်းတတ် သော သဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မာ၊ ချုပ်ကွယ်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ဤ ကား။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်ပါဌ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ဤပါဠိတော် ပါဌ်ကိုထောက်၍လည်း။ ဇာတိတရားကို ပရမတ်တရားဟုသိအပ်၏။ အ ဘယ်ကြောင့်သိအပ်သနည်းဟူမူ။ ဘုရားရှင်သည် ဇာတိတရားကို၊ အနိစ္စ ဟူ၍ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ သင်္ခတာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ဝ ယဓမ္မာ၊ ဝယဓမ္မာ၊ နိရောဓဓမ္မာဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် လည်း ကောင်း။ ဇာတိသဘောသည် ပရမတ္ထသဘောဖြစ်၍သာလျှင်၊ အနိစ္စတရား သင်္ခတရား၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရား ဖြစ်နိုင်သည်။ ပညတ်တရားသည်။ အနိစ္စ တရားလည်းမဟုတ်။ သင်္ခတဓမ္မလည်းမဟုတ်။ အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားလည်းမဟုတ်။ ၎်ကြောင့်ဇာတိတရားကိုပရမတ္ထသဘော တရားဟုမချသိအပ်သိထိုက်သည်သိတည်း။ ဇာတိ၊ ဇာတိတရားကို။ သင်္ခါရာ တိ၊ သင်္ခါရတရားဟူ၍။ အဘိညေဃာ၊ သိအပ်၏။ ဤသို့ပဋိသန္တိဒါမင်၌။ ဇာတိကိုသင်္ခါရဟူ၍ သိအပ်၏ဟုဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရတ ရားသည်။ စင်စစ်ပရမတ္ထတရားသာဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်ဇာတိကိုပရမတ္ထ သဘောတရားဟုမှတ်ကြလေ။

{မေး} ထိုဇာတိတရားကိုအဘယ်ကဲ့သို့အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအဓိ ယအဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံကျင့်ကြံခြင်းဖြစ်ပါသနည်း။ ဖြစ်ပုံကိုအ ဘယ်သို့သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဤပြဆိုလတံ့သောနည်းကိုအဖွဲ့ပြု၍သိအပ်ပါသည်။ ငရဲ။ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ။ အသူရကာယတို့၌၊ ငရဲသူသတ္တဝါ။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ၊ ပြိတ္တာသတ္တ ဝါ။ အသူရကာယသတ္တဝါ ထင်ရှားသည်မဟုတ်။ ခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တ ရားတို့သာထင်ရှားပေ၏။ ထိုသို့ထင်ရှားခြင်းသည်။ စင်စစ်ဖြစ်ခြင်းသဘော ဇာတိတရားရှိ၍သာထင်ရှားရှိပေ၏။ အကယ်၍၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိမရှိ လျှင်၊ စင်စစ်၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ မထင်ရှားသေပြီးထိုကြောင့် အပါယ်လေးဘုံ၌။ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသ

ဘောလက္ခဏာသည်။ စင်စစ်ဇာတိတရားပေတည်းဟု ဇာတိ၏ ဟုတ်မှန်
သောသဘောလက္ခဏာကိုအာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဥာဏာသမ္ပယုတ်
ပိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဥာဏာသမ္ပယုတ်ပိ
ပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါသော၊ ပညာစေတသိက်တရားကို။ ဇာတိ၏
ဟုတ်မှန်သောဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာကို မချွတ်မယွင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်
စွာအာရုံပြု၍သိတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသ
မ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို။ တရားအစရှိသောသူတော်ကောင်းတို့သည်။ စင်စစ်ရှာဖွေ
အပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပင်၊ မဂ္ဂဟူ၍လည်း
ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ တနည်း။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်၊ ဟုတ်မှန်သောဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်း
လက္ခဏာကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရှာဖွေတတ်ပေ၏။ ထိုသို့ ရှာဖွေတတ်
သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပင် မဂ္ဂဟူ၍လည်းခေါ်ဆိုအပ်သည်။ တနည်း
ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ငရဲ။ တိရစ္ဆာန်။ ပြိတ္တာ။ အသူရကာယံ တည်းဟူသော
အပါယ်လေးတို့၌။ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်း သ
ဘောလက္ခဏာတည်းဟူသော ဇာတိကို အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ မိမိ
နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဇာတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းလက္ခဏာကို။ မသိမမြင်
တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟ။ ထို အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့် ယှဉ်ဘော် ယှဉ်ဘက်
ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးပေ၏။ ထိုသို့ ဖျက်ဆီးတတ်သော
ကြောင့် (မ) ဟူသော အမည်ကိုလည်းရပေ၏။ ဟုတ်မှန်သော ဇာတိ၏ဖြစ်
ခြင်းလက္ခဏာသို့အာရုံပြု၍လည်းရောက်တတ်၏။ ထိုသို့ ရောက်တတ်သော
ကြောင့် (ဂ) ဟူသော အမည်ကိုလည်းရပေ၏။ ထိုသို့အမည်နှစ်ပါးကိုရ
သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပင်၊ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်းမဂ္ဂဟု
ခေါ်ဆိုအပ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိမိလည်း၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးမှ
လွတ်ကင်းနေသောကြောင့် ဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိနှင့် အတူဖြစ်ကုန်သော။
သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုလည်းဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိ
မဂ္ဂကို၊ အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်သိုက်။ ၎င်းသ
မ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သောပိပဿနာစိတ်၌ ယှဉ်၍။ ၎င်းဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်းသဘော
လက္ခဏာကို အာရုံပြု၍ကြံဆတတ်။ ၎င်းအာရုံသို့။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို
အာရုံပြုသောအားဖြင့်။ ရောက်အောင်တင်ဆောင်တတ်သော၊ ပိတက်စေ
သိက်တည်းဟူသော။ သမ္မာသင်္ကပ္ပတရားသည်လည်း။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အ
တူပါရှိသည်သာတည်း။ ထိုပါရှိနေသောသမ္မာသင်္ကပ္ပတရားကို။ တရားအ
စရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သော
ကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာသင်္ကပ္ပကိုပင် မဂ္ဂဟူ၍လည်းခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တ

နည်း။ ထိုသမ္မာသင်္ကပ္ပတရားသည် ၊ ဇာတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောဟုဆိုအပ်
သော၊ ဟုတ်မှန်သောတရားကိုအာရုံပြုသောအားဖြင့်ရှာဖွေတတ်၏။ ထိုသို့
ရှာဖွေတတ်သောကြောင့် ၊ ၎င်းသမ္မာသင်္ကပ္ပတရားကို မဂ္ဂဟူ၍လည်းခေါ်ဆို
အပ်သည်။ တနည်း။ ၎င်းသမ္မာသင်္ကပ္ပတရားသည် ၊ ထိုဇာတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်း
သဘောလက္ခဏာကိုအာရုံပြု၍ကြံဆသော အခါ တိုင်း၌ပင် ၊ မိမိနှင့်ဆန့်
ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပသည်ကိုဖြစ်စေတတ်သောကိလေသာ
တို့ကိုဖျက်ဆီး၏။ ထိုသို့ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့် (မ)ဟူသောအမည်ကို
လည်းရ၏။ ဟုတ်မှန်သောဇာတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာသို့ ၊ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိနှင့်အတူအာရုံပြု၍ရောက်တတ်သောကြောင့် ၊ (ဂ) ဟူသောအမည်ကို
လည်းရ၏။ ထိုသို့အမည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့် ၊ ၎င်းသမ္မာသင်္ကပ္ပတရား
ကို မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်းမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ
တရားသည် ၊ မိမိလည်းဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိဖြစ်ရုံကဲ့သို့ ၊ မိမိနှင့်အတူဖြစ်သော
သမ္မယုတ်တရားတို့ကိုလည်း ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့် ၊ ၎င်း သမ္မာ
သင်္ကပ္ပ မဂ္ဂကို အရိယမဂ္ဂဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထို သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂဖြစ်
ရုံကဲ့သို့ ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်သောစိတ်နှင့် ၊ နှုတ်ကို သိမ်းဆည်း စောင့်
ရှောက်တတ်သော ၊ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာရှိသော သမ္မာဝါစာစေတသိက်သည်
လည်း ၊ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူဖြစ်၍ပါရှိနေ၏။ ထိုပါရှိနေသော ၊ သမ္မာဝါစာ
စေတသိက်တရားကိုလည်း ၊ ဘုရားအစရှိသောသူဘော်ကောင်းတို့သည် ၊
ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့် ၊ ၎င်း သမ္မာဝါစာစေတသိက်
တရားကိုပင် ၊ မဂ္ဂဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း ၊ သမ္မာဝါစာစေတ
သိက်တရားသည် ၊ ဇာတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာအာရုံကို အာရုံ
ပြုသောအားဖြင့် ၊ ရှာဖွေတတ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေတတ်သောကြောင့် ၊ ၎င်းသမ္မာ
ဝါစာစေတသိက်တရားကိုမဂ္ဂဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း ၊ ၎င်းသ
မ္မာဝါစာစေတသိက်တရားသည် ၊ ထိုဇာတိ၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာ
ကို ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ၊ အာရုံပြု
တိုင်းပြုတိုင်း၌ ၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ၊ မိစ္ဆာဝါစာကိုဖြစ်စေတတ်
သောကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီး၏။ ထိုသို့ ဖျက်ဆီးသောကြောင့် ၊ ၎င်းသ
မ္မာဝါစာစေတသိက်တရားသည် (မ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရ၏။ ဇာတိ
တရား၏ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာအာရုံသို့ ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂနှင့်အတူ အာရုံ
ပြု၍ရောက်တတ်သောကြောင့် ၊ (ဂ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရ၏။ ထိုသို့အ
မည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့် ၊ ၎င်းသမ္မာဝါစာစေတသိက်တရားကို ၊ မဂ္ဂဟု
ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်းမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်သော သမ္မာဝါစာစေတသိက်

တရားသည်။ မိမိလည်းဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်၊ မိမိနှင့် အတူဖြစ်သော သမ္မယုတ်တရားတို့ကိုလည်း၊ မိစ္ဆာဝါစာကိုဖြစ်စေတတ်သောကိလေသာ တို့မှ ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့်၊ ၎င်းသမ္မာဝါစာမဂ္ဂကို၊ အရိယမဂ္ဂ ဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်ခိုက်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်၍ ဖြစ်သောစိတ်၌၊ ကိုယ်ကိုကောင်းစွာသိမ်းဆည်းစောင့်ရှောက်၍ထားတတ် သော၊ သမုဋ္ဌာနုလက္ခဏာရှိသော။ သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်တရားသည် လည်း။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူဖြစ်၍ပါရှိနေ၏။ ထိုပါရှိနေသောသမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်တရားကိုလည်း။ ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်။ ၎င်း သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက် တရားကိုပင်၊ မဂ္ဂဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း၊ ၎င်းသမ္မာကမ္မန္တ စေ တသိက်တရားသည်။ ထိုဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာအာရုံကို၊ အာ ရုံပြုသောအားဖြင့်ရှာဖွေတတ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေတတ်သောကြောင့်။ ၎င်းသ မ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်တရားကို မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း။ ၎င်း သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်တရားသည်။ ထိုဇာတိ၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခ ဏာကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ အာရုံပြု တိုင်း ပြုတိုင်း၌။ မိမိနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာကမ္မန္တ ကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီး၏။ ထိုသို့ဖျက်ဆီးသောကြောင့်။ ၎င်း သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်တရားသည် (မ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရ၏။ ဇာ တိတရား၏ ဖြစ်ပေါ်သော သဘောလက္ခဏာအာရုံသို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂနှင့်အ တူ။ အာရုံပြု၍ရောက်တတ်သောကြောင့်။ (ဂ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရပေ ၏။ ထိုသို့အမည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်တ ရားကို။ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်းမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်သော။ သမ္မာကမ္မ န္တ စေတသိက်တရားသည်။ မိမိလည်းဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်၊ မိမိနှင့် အတူဖြစ်သော သမ္မယုတ်တရားတို့ကိုလည်း။ မိစ္ဆာကမ္မန္တ ကို ဖြစ်စေတတ် သောကိလေသာတို့မှ၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂ ကိုပင်။ အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်ခိုက်။ ထိုသ မ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်သောစိတ်၌။ အသက်မွေးကြောင်းနှင့်စပ်၍။ ကိုယ်နှုတ် နှစ်ပါးကို ဖြူစင်စေတတ်သော။ ဝေါဒါနုလက္ခဏာရှိသော။ သမ္မာအာဇီဝ စေတသိက်သည်လည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် အတူဖြစ်လျက်ပါရှိသည်သာတည်း။ ထိုပါရှိနေသောသမ္မာအာဇီဝစေတသိက်တရားကို။ ဘုရားအစရှိသော သူ တော်ကောင်းတို့သည် ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းသ မ္မာအာဇီဝစေတသိက်တရားကို။ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း။ ထို

သမ္မာအာဇီဝတရားသည်။ ဇာတိ၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာဟု ဆိုအပ်
 သော။ ဟုတ်မှန်သော အာရုံကို အာရုံပြုသော အားဖြင့် ရှာဖွေတတ်၏။ ထိုသို့
 ရှာဖွေတတ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာအာဇီဝစေတသိက်တရားကိုပင်။ မဂ္ဂ
 ဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း။ ၎င်းသမ္မာအာဇီဝစေတသိက်တရားသည်။
 ထိုဇာတိ၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်
 တတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍။ အာရုံပြုတိုင်းပြုတိုင်း၌။ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်
 ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာအာဇီဝကိုဖြစ်စေတတ်သော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်
 ဆီး၏။ ထိုသို့ဖျက်ဆီးသောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာအာဇီဝစေတသိက်တရား
 သည် (မ) ဟူသော အမည်ကိုလည်းရ၏။ ဟုတ်မှန်သော၊ ဇာတိ၏ ဖြစ်ခြင်းသ
 ဘောလက္ခဏာကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူ အာရုံပြု၍ ရောက်တတ်သောကြောင့်
 (ဂ) ဟူသော အမည်ကိုလည်းရ၏။ ထိုသို့ အမည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့်။
 ၎င်း သမ္မာအာဇီဝစေတသိက်တရားကို မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်း
 မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်သော သမ္မာအာဇီဝစေတသိက်တရားသည်။ မိမိလည်းဖြူ
 စင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိဖြစ်စိုက်၊ မိမိနှင့်အတူဖြစ်သော။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို
 လည်း။ ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂကိုပင်။ အရိယ
 မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်စိုက်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်
 ၍။ ဖြစ်သော ဝိစိတ်၌ယှဉ်၍။ ၎င်းဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာကို အာရုံပြု
 ၍။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို၊ မဆုတ်မနစ်စေရအောင်၊ အားထုတ်တတ်သော၊
 ပဂ္ဂဟုလက္ခဏာရှိသော၊ ဝိရိယစေတသိက်တည်းဟူသော၊ သမ္မာဝါယာမ
 တရားသည်လည်း။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူပါရှိသည်သာတည်း။ ထိုပါရှိနေသော
 သမ္မာဝါယာမတရားကို။ ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ရှာဖွေ
 အပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဝါယာမတရားကို၊ မဂ္ဂဟု၍
 လည်းခေါ်ဆိုအပ်သည်။ တနည်း။ ထိုသမ္မာဝါယာမတရားသည်။ ဇာတိဖြစ်ပေါ်
 ခြင်းသဘောလက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော။ ဟုတ်မှန်သော တရားကို အာရုံပြု
 သော အားဖြင့် ရှာဖွေတတ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေတတ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဝါ
 ယာမတရားကို မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း။ ၎င်းသမ္မာဝါယာမ
 တရားသည်။ ထိုဇာတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာကို အာရုံပြု၍ အား
 ထုတ်သော အခါတိုင်း၌ပင်။ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဝါယာ
 မကို၊ ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီး၏။ ထိုသို့ ဖျက်ဆီး
 သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဝါယာမတရားသည် (မ) ဟူသော အမည်ကိုလည်း
 ရ၏။ ဟုတ်မှန်သော ဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာကို၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူ
 အာရုံပြု၍ ရောက်တတ်သောကြောင့် (ဂ) ဟူသော အမည်ကိုလည်းရ၏။ သို့

သို့အမည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့်။ ၎င်း သမ္မာဝါယာမတရားကို မဂ္ဂဟု
ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်း မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်သော၊ သမ္မာဝါယာမတရား
သည်။ မိမိလည်းဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိဖြစ်သိုက်၊ မိမိနှင့်အတူဖြစ်သော။ သမ္မ
ယုတ်တရားတို့ကိုလည်းဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့်။ ၎င်း သမ္မာဝါယာ
မ မဂ္ဂကိုပင်၊ အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်သိုက်။
ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်သော၊ စိတ်၌ယှဉ်၍ ၎င်း ဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်းသဘော
လက္ခဏာကိုအာရုံပြု၍၊ တွေးတောအောက်မေ့တတ်သော ဥပဋ္ဌာနလက္ခ
ဏာရှိသော၊ သတိစေတသိက်တရားသည်လည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူဖြစ်
၍ပါရှိသည်သာတည်း။ ထိုပါရှိနေသော သမ္မာသတိတရားကို။ ဘုရားအစရှိ
သော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်
၎င်း သမ္မာသတိတရားကိုပင်။ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း။ ၎င်း သ
မ္မာသတိတရားသည်။ ဇာတိ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာဟုဆိုအပ်သော
ဟုတ်မှန်သောတရားကိုအာရုံပြုသောအားဖြင့်။ ရှာဖွေတတ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေ
တတ်သောကြောင့်။ ၎င်း သမ္မာသတိတရားကို၊ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။
တနည်း။ ၎င်း သမ္မာသတိတရားသည်။ ထိုဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာ
အာရုံကို အာရုံပြု၍။ တွေးတော အောက်မေ့သောအခါတိုင်း၌ပင်။ မိမိနှင့်
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာသတိကိုဖြစ်စေတတ်သော ကိလေသာတို့
ကိုဖျက်ဆီး၏။ ထိုသို့ဖျက်ဆီးသောကြောင့်။ ၎င်း သမ္မာသတိတရားသည်။
(မ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရ၏။ ဟုတ်မှန်သော ဇာတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသ
ဘောလက္ခဏာကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူအာရုံပြု၍ရောက်တတ်သောကြောင့်
(ဂ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရ၏။ ထိုသို့အမည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့်။
၎င်း သမ္မာသတိတရားကို မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်း မဂ္ဂဟုခေါ်ဆို
အပ်သော။ သမ္မာသတိတရားသည်။ မိမိလည်းဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိဖြစ်သိုက်။
မိမိနှင့်အတူဖြစ်သော။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကိုလည်း။ ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။
ထိုကြောင့်။ ၎င်း သမ္မာသတိကိုပင်။ အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထို
သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်သိုက်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်သော စိတ်၌ယှဉ်၍။ ၎င်း ဇာ
တိ၏ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာအာရုံကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို
မပျံ့မလွင့်စေရအောင်ထားတတ်သော။ အဝိက္ခေပလက္ခဏာရှိသော။ ဧက
ဂ္ဂတာစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္မာသမာဓိတရားသည်လည်း။ ထို
သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူဖြစ်၍ပါရှိသည်သာတည်း။ ထိုပါရှိနေသော၊ သမ္မာသမာ
ဓိတရားကို။ ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ရှာဖွေအပ်၏။ ထို
သို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်။ ၎င်း သမ္မာသမာဓိတရားကို။ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်

လေသည်။ တနည်း။ ၎င်းသမ္မာသမာဓိတရားသည်။ ဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်းသဘော
လက္ခဏာဟုဆိုအပ်သော။ ဟုတ်မှန်သောအာရုံကိုအာရုံပြု၍ရှာဖွေတတ်၏။
ထိုသို့ရှာဖွေတတ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာသမာဓိတရားကိုပင်၊ မဂ္ဂဟုခေါ်
ဆိုအပ်လေသည်။ တနည်း။ ထိုသမ္မာသမာဓိတရားသည်။ ထိုဇာတိ၏ဖြစ်ခြင်း
သဘောလက္ခဏာအာရုံကို အာရုံပြု၍ တည်နေသောအခါတိုင်း၌ပင်။ မိမိ
နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိလေ
သာတရားတို့ကိုဖျက်ဆီး၏။ ထိုသို့ ဖျက်ဆီးသောကြောင့်။ (မ)ဟူသောအ
မည်ကိုလည်းရပေ၏။ ဟုတ်မှန်သော၊ ဇာတိ၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာ
သို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အဘူအာရုံပြု၍ရောက်တတ်သောကြောင့်။ (ဂ)ဟူသောအ
မည်ကိုလည်းရပေ၏။ ထိုသို့အမည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာသ
မာဓိတရားကို။ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်းမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်သော။
သမ္မာသမာဓိတရားသည်။ မိမိလည်း၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်နေသောကြောင့်
ဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်။ မိမိနှင့်အဘူဖြစ်သော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို
လည်း။ ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာသမာဓိမဂ္ဂကို။ အရိယမဂ္ဂ
ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော။ အစိတ်အ
စိတ် အင်္ဂါရှစ်ပါးတို့သည်။ ထိုဝိပဿနာစိတ်၌။ တပေါင်းတည်းဖြစ်ကြကုန်
၏။ ထိုကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောအရိယာမဂ္ဂကို။ အင်္ဂုယောအဋ္ဌကီ
ကောမဂ္ဂေါဟုဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထို ဝိပဿနာအဋ္ဌကီကမဂ်ဖြစ်
တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသမ ထာ နု ယော ဂ
တည်းဟူသော။ မဖြူစင်သောအယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့သည်။ ကင်းကြလေ
ကုန်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်သော
ကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကီကမဂ်ကို။ မန္တိမာပဋိ
ပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုကြောင့်။ ငရဲ။ တိရစ္ဆာန်။ ပြိတ္တာ။ အသူရ
ကာသံသုံတို့၌။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ရှေ့ဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘော
လက္ခဏာရှိသော ဇာတိတရားကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော။ ဝိပဿ
နာအဋ္ဌကီကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မန္တိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို၊ မှီဝဲကျင့်ကြံ
သည်၏အဖြစ်သို့။ ကေနရောက်သည့်၏အဖြစ်ကို။ ထင်ရှားကေနသိကြလေ
ကုန်။ ဤအပါယ်လေးဘုံ၌။ ခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ရှေ့ဦးအစဖြစ်
သော။ သဘောလက္ခဏာရှိသော။ ဇာတိတရားကိုအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာ
ဉာဏ်ဖြင့်ရှုသလို။ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ဇာတိတရားကိုလည်းရှု
အပ်၏။ ရှုပုံမှာ။ လူ့ပြည်။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌လည်း။ လူသတ္တဝါ။
နတ်သတ္တဝါထင်ရှားသည်မဟုတ်။ ခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တရားတို့သာထင်

ရှားပေ၏။ ထိုသို့ထင်ရှားခြင်းသည်။ စင်စစ်ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိတရားရှိ
 ၍သာလျှင်ထင်ရှားပေ၏။ အကယ်၍ ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိမရှိလျှင်။ စင်
 စစ်၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ မထင်ရှားလေပြီ။ ထိုကြောင့်။ လူ့ဘုံ
 နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌လည်း။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦး
 စွာဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာသည်။ စင်စစ် ဇာတိတရားပေတည်းဟူ။ ဇာ
 တိ၏ဟုတ်မှန်သောသဘောလက္ခဏာကိုအာရုံပြု၍၊ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိပ
 သာနာဥာဏသမ္ပယုတ် ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော။ ဝိပ
 သာနာဥာဏသမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်၌ ပါသော။ ပညာစေတသိက်တရား
 ကို။ ဇာတိ၏ ဟုတ်မှန်သောဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာကို။ မချွတ်မယွင်း။
 ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာအာရုံပြု၍ သိတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူ၍လည်းခေါ်
 ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ တရားအစရှိသောသူတော်ကောင်းတို့သည်။ စင်
 စစ်ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကို မဂ္ဂဟူ၍
 လည်းခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ကျန်စကားရပ်တို့ကို၊ နှေး၌ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်း
 အတိုင်းသိလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော ကျန်မဂ္ဂင်ခု
 နှစ်ပါးတို့လည်း၊ တပြိုင်နက်တချက်တည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပါကြ
 ကုန်သည်သာတည်း။ ထိုသမ္မာသင်္ကပ္ပစသော၊ ခုနှစ်ပါးသော မဂ္ဂင်တို့၏
 မဂ္ဂစသည်မည်ကြောင်းကို။ နှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ နောင်ကိုဘော်ထုတ်၍
 မဆိုပြီ။ ထိုသို့ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿ
 နာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလ
 မထာနုယောဂတည်းဟူသော၊ အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့သည်။ ကင်းလေ
 သည်သာတည်း။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးမှကင်းလွတ်သောကြောင့်။ ၎င်း
 ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ ဟု ခေါ်
 ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုကြောင့်။ လူ့ပြည် နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌။ ခန္ဓာငါး
 ပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်း သဘောလက္ခဏာရှိသော။
 ဇာတိတရားကို အာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်
 ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို၊ ခြံ့စံကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို
 သိကြလေ။ လူ့ပြည် နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌။ ရှေးဦးအစဖြစ်သော သဘော
 လက္ခဏာရှိသော။ ဇာတိတရားကိုအာရုံပြု၍ ရှုသလို။ ပဋ္ဌမဈာန်သုံးဘုံ။ ဒု
 တိယဈာန်သုံးဘုံ။ တတိယဈာန် သုံးဘုံ။ အသညသတ်ကြဉ်သော။ ဝေဟ
 ပြုလ်။ အဝိဟာ။ အတပ္ပါ။ သုဒဿာ။ သုဒဿီ။ အကနိဋ္ဌ တည်းဟူသော၊ စ
 တုတ္တဈာန်ခြောက်ဘုံ။ ပေါင်း၊ ဗြဟ္မာတဆယ် ငါးဘုံတို့၌ဖြစ်သော ဇာတိ
 တရားကိုလည်း ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ ၎င်းဗြဟ္မာတဆယ် ငါးဘုံတို့၌လည်း။ ဗြ

ဟော သတ္တဝါ ထင်ရှားသည့်မဟုတ်။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်သာ
 လျှင်ထင်ရှားပေ၏။ ထိုသို့ထင်ရှားခြင်းသည်၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိတရား
 ရှိ၍သာလျှင် ထင်ရှားပေ၏။ အကယ်၍၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိ မရှိလျှင်၊
 စင်စစ်၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့သည်၊ မထင်ရှားလေပြီ။ ထိုကြောင့်
 ဗြဟ္မာ တဆယ် ငါးဘုံတို့၌လည်း၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ ရှေးဦး
 စွာဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာသည်။ စင်စစ်၊ ဇာတိတရားပေတည်းဟူ။ ဇာ
 တိ၏ ဟုတ်မှန်သော သဘောလက္ခဏာကို အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိ
 ပဿနာ ဥာဏသမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောဝိပ
 သနာဥာဏသမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်၌ပါသော။ ပညာစေတသိက် တရား
 ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာအာရုံပြု၍သိတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူ၍ ခေါ်ဆို
 အပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို၊ တရားအစရှိသောသူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ရှာ
 မှီးအပ်၏။ ထိုသို့ရှာမှီးအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပင်၊ မဂ္ဂဟူ၍ခေါ်
 ဆိုအပ်သည်။ ကျန်စကားရပ်တို့ကို ရှေး၌ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း သိ
 ကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိပေဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော ကျန်မဂ္ဂင်ခုနစ်ပါး
 တို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်တည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ပါကြ
 ကုန်သည့်သာတည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်သည်
 ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနု
 ယောဂ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါး
 တို့သည်။ ကင်းလေကုန်သည့် သာတည်း။ ထိုသို့ကင်းခြင်းကြောင့်၊ အယုတ်တ
 ရားနှစ်ပါးမှသွတ်နေ၏။ ထိုသို့လွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်း ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း
 သောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ကို၊ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထို
 ကြောင့်။ ဗြဟ္မာတဆဲ့ငါးဘုံ၌။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးအစ
 ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိသော ဇာတိတရားကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအ
 မှူးရှိသော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်
 ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ဗြဟ္မာတဆဲ့ငါးဘုံ၌၊ ခန္ဓာငါး
 ပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိသော၊ ဇာ
 တိတရားကိုအာရုံပြု၍ရှုသလို။ အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သောဇာတိတရားကို
 လည်းရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတု၌လည်း။ အသညသတ်ဗြ
 ဟ္မာ၊ ထင်ရှားသည့်မဟုတ်။ စင်စစ်၊ ရုပ်တရားတို့သည်သာလျှင် ထင်ရှားကုန်
 ၏။ ထိုသို့ထင်ရှားခြင်းသည်။ ဖြစ်ခြင်းသဘော ဇာတိတရား ရှိ၍သာလျှင်၊
 ထင်ရှားပေ၏။ အကယ်၍ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိမရှိလျှင်။ စင်စစ်၊ ထိုအသ
 ညသတ်ဘုံ၌။ ရုပ်တရားတို့သည်။ မထင်ရှားလေကုန်ပြီ။ ထိုကြောင့်။ အသ

ညသတ်ဘု၌။ ရုပ်တရားတို့၏ ဂွေဦးအစ ဖြစ်ခြင်း သဘောလက္ခဏာ သည်။ စင်စစ်၊ ဇာတိတရားပေတည်းဟူ။ ဇာတိ၏ဟုတ်မှန်သောသဘောလက္ခဏာကို အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိပဿနာဥာဏ သမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာဥာဏ သမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်၌ပါသော။ ပညာစေတသိက်တရားကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အာရုံပြု၍ သိတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပင်၊ မဂ္ဂဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ကျန်စကားရပ်တို့ကို၊ ရှေး၌ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်းသိကြလေ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော။ ကျန်မဂ္ဂင်ချနစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်တည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်၍။ ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင်ကတည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကာမ သုခ ငွေ့ ကာမ နှု ယောဂ အတ္တကိသမထာနှုယောဂတည်းဟူသော။ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့သည်။ ကင်းလေကုန်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ကင်းခြင်းကြောင့်။ အယုတ်တရားနှစ်ပါးမှလွတ်နေ၏။ ထိုသို့လွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်း ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း သောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုကြောင့်။ အသညသတ်ဘု၌။ ရုပ်တရားတို့၏ ဂွေဦးအစဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိသော။ ဇာတိတရားကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို သိကြလေ။ အသညသတ်ဘု၌။ ရုပ်တရားတို့၏ ဂွေဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိသော။ ဇာတိတရားကို အာရုံပြု၍ ရှုသလို။ အရူပလေးဘု၌ဖြစ်သော ဇာတိတရားကိုလည်း ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ အရူပလေးဘု၌။ အရူပဖြဟ္ဌာထင်ရှားသည်မဟုတ်။ စင်စစ်၊ နာမ်တရားတို့သည်သာလျှင် ထင်ရှားပေ၏။ ယုံသို့ နာမ်တရားတို့ထင်ရှားခြင်းသည်။ ဖြစ်ခြင်းသဘော ဇာတိတရားရှိ၍သာလျှင် ထင်ရှားပေ၏။ အကယ်၍ ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိမရှိလျှင်။ စင်စစ်၊ ထိုအရူပလေးဘု၌။ နာမ်တရားတို့သည်။ မထင်ရှားလေကုန်ပြီ။ ထိုကြောင့်။ အရူပလေးဘု၌လည်း။ နာမ်တရားတို့၏။ ဂွေဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာသည်။ စင်စစ်၊ ဇာတိတရားပေတည်းဟူ၍ ဇာတိ၏ဟုတ်မှန်သောသဘောလက္ခဏာကိုအာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိပဿနာဥာဏသမ္ပယုတ် ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာဥာဏသမ္ပယုတ် ဇောစိတ်အစဉ်၌ပါသော။ ပညာစေတသိက်တရား

ကို။ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အာရုံပြု၍ သိတတ်သောကြောင့်။သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆို အပ်လေသည်။ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို။တရားအစရှိသောယူတော်ကောင်းတို့သည်။ ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပင်၊ မဂ္ဂဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ကျန်သောစကားရင်တို့ကို။ရှေ့၌ ပြဆိုအပ်သောနည်း အတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော။ ကျန် မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။တပြိုင်နက်တချက်တည်း။ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ် ၍ဖြစ်ပါကြကုန်သည်လာလျှင်တည်း။ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ကာ မသုခဠိကာ နှုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာ နှုယောဂ တည်းဟူသော၊ အ ယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့သည်၊ကင်းလေကုန်သည်သာတည်း။ထိုသို့ကင်းခြင်း ကြောင့်။ အယုတ်တရားနှစ်ပါးမှလွတ်နေ၏။ ထိုသို့လွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ထိုကြောင့် အရူပလေးဘုံ၌၊နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးအစ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောရှိသောဇာတိတရားကို အာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ သော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသောဘု တို့၌။ခန္ဓာ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ရှေးဦးအစ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိသော ဇာတိ သည်။စင်စစ်သတ္တဝါအတ္တမဟုတ်။အနတ္တတရားသာလျှင်တည်း။ထိုအနတ္တတ ရားဖြစ်သောဇာတိကို အာရုံပြု၍။ သတ္တဝါမဟုတ်ဟူ၍။ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြင့် သိတိုင်းသိတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အတ္တအယူလည်းကင်း ၍။ အဝိဇ္ဇာစသော ကိလေသာတို့လည်းကင်းကုန်၏။ ကာမသုခဠိကာနှု ယောဂအတ္တကိလမထာနှုယောဂအယုတ်တရားနှစ်ပါးမှလည်းကင်းလွတ် နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော ဖြူ စင်သောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုသိ ကြလေ။ ၎င်းဇာတိသဘောသည်ရှင်နေသောအသက်မဟုတ်သောကြောင့် ၎င်းဇာတိသဘောကိုရှင်နေသော အသက်ဇီဝမဟုတ်ဟူ၍အဘန်ဘန်အာ ရုံပြုပြီးလျှင်။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်ရှုအပ်၏။ ထိုသို့ရှုတိုင်းရှုတိုင်း၊ အသက် ဇီဝမဟုတ်မှန်းကိုသိတတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိဝိပဿနာအမှူးရှိသော အဋ္ဌကိက မဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇီဝအယူ လည်းကင်း၏။ အဝိဇ္ဇာစသော ကိလေသာတို့လည်းကင်းကုန်၏။ ကာမသု ခဠိကာနှုယောဂ။ အတ္တကိလမထာနှုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တ

ရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ် နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ် နေခြင်းကြောင့်။
မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော၊ ဖြူစင်သော၊ အရိယအဋ္ဌကိကပိပဿနာမဂ်
ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏
အစဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိသည်၊ အမှန်အမှားစသောသဏ္ဍာန်မှ ကင်းလျက်
မိမိ၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာကိုသာ ဆောင်ပြုနေ၏။ ထိုသို့ဆောင်ပြု
ခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဇာတိသည်၊ ဓမ္မသဘောသာဇောန်ဖြစ်ပေ၏ဟု။ အာရုံပြု၍
သိတိုင်းသိတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောပိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏
ထိုပိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဓမ္မသဘောကို မသိမ မြင်
တတ်သောအဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ၊ ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကုန်
၏။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တဉ်းဟူသော
အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ်နေခြင်း
ကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော၊ ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကပိပ
ဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုဇာတိ
သည်။ ထိုထိုဘုံ၌။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဈေးဦးအစဖြစ်ခြင်းသ
ဘောလက္ခဏာအားဖြင့်ထင်ရှားပြီးလျှင်၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့
၏ ဋီအချိန်သို့ရောက်လျှင်။ ထို ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာသည်။ ပျက်စီး
ကွယ်ပျောက်လေ၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဇာတိတ
ရားသည်။ စင်စစ်မမြဲသော အနိစ္စသဘောတရားသာလျှင်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်
သည်၏အဖြစ်ကို။ တရားရှင်သည်။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အာဟာရ
ဝဂ်၌။ ဇာတိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အနိစ္စာ၊ သင်္ခါတာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ခယဓမ္မာ၊ ဝယ
ဓမ္မာ၊ ပိရာဂဓမ္မာ၊ နိရောဓဓမ္မာ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍
လည်းကောင်း။ ပဒိုသန္တိဒါမဂ် ပါဠိတော် အဘိညေဃုအခဏ်း၌။ ပေယျာ
လထဲ၌ ပါသော။ ဇာတိယာအနိစ္စာနုပဿနာအဘိညေဃုာ ဟူ၍ ဟော
တော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ၎င်းပါဠိတော်၊ သဗ္ဗေသင်္ခါ
ရာအနိစ္စာအချက်တို့ကိုပြရာအခဏ်း၌ ပေယျာလအရာ၌ပါရှိသော။ ဇာတိ
အနိစ္စာခယဓမ္မာဟူ၍၊ လာရှိသည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ဇာတိတ
ရားသည်။ စင်စစ်အနိစ္စတရားသာ လျှင် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပညာရှင်တို့ သိ
အပ်၏။ ထိုသို့သိကြလျှင်လည်း။ သို့ဇာတိဟုဆိုအပ်သော ဖြစ်ခြင်းသဘော
သည်။ ထိုထိုဘုံ၌။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ ဋီသို့ရောက်သောအ
ခါ၊ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေ၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်း တည်းဟူ
သော။ အမြဲမရှိသော အနိစ္စချက်ကိုအာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း၊ အနိစ္စကိုရှု
မြင်သော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ပိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုပိ

ပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏ အနိစ္စသဘောကို မသိမ
 မြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇာတိကို နိစ္စဟု စွဲယူသော
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကုန်၏။ ကာမသု
 ခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တ
 ရားနှစ်ပါးတို့မှသည် ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ်နေသောကြောင့်။
 မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော။ ပြုစင်သော အရိယအဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်
 ကိုမှီ၍ ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်၏။ ထိုသို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို
 သိကြလေ။ ထိုဇာတိတရားသည်၊ အနိစ္စသာလျှင်ဖြစ်သည် မဟုတ် သေး။
 သင်္ခါရဒုက္ခတရားလည်း အမှန်ဖြစ်သည်သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့် ဒုက္ခတ
 ရားဖြစ်လေသနည်းဟူမူ။ ထိုထိုဘုံ၌၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်
 ခြင်းသဘောတည်းဟူသောဇာတိသည်။ ထိုရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဋီသို့ရောက်
 လျှင်။ ၎င်းဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိသည်။ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေ၏။ ထိုသို့
 ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်းကြောင့်။ ပျက်စီးခြင်း ဘင် တည်းဟူသော အပျက်
 သည်။ ထိုဇာတိကိုနှိပ်စက်ပေ၏။ ထိုသို့ အပျက်၏ အနှိပ်စက်ကို ခံရခြင်း
 ကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိသည်။ သင်္ခါရဒုက္ခအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထို
 သို့ဒုက္ခဖြစ်သောကြောင့်။ ပဒိုပဒါဒ္ဓိဒါမဂ်ပါဠိတော်ဥာဏကထာ။ အဘိညေ
 ယူအရာ၌။ ဇာတိသာဒုက္ခနုပဿနာအဘိညေယျာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်
 လေသည်။ (ပ) ချင်ဘော်သည်။ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သည် ကိုထောက်၍
 လည်းကောင်း။ ယဒန္တိစုံတံဒုက္ခဟူ၍။ ဘုရား ဟောတော်မူအပ် သည် ကို
 ထောက်၍လည်းကောင်း။ ဇာတိတရားကို၊ သင်္ခါရဒုက္ခဟူ၍ မှတ်ကြလေ။
 ဇာတိတရားသည်၊ အကယ်၍ ၎င်းဇာတိကို။ ကိုယ်တိုင်ဒုက္ခမဟုတ်ဟု ယူ
 ခဲ့အံ့။ ထိုဇာတိသည်။ ကိုယ်တိုင် သုခတရားပေတည်းဟု ယူရာရောက်လေ
 ၏။ ထိုသို့သုခယူခဲ့သော်။ ထိုဇာတိနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ အဇာတိ
 တည်းဟူသော အသင်္ခါတဓာတ်ကို။ ပဒိုပက္ခအားဖြင့် မကြည့်ရှုနိုင်တော့ပြီ
 လည်းတကြောင်း။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ ဒုက္ခဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော၊ ပါဠိ
 တော်တို့နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ရာ၏။ ထိုကြောင့် ဖြစ်ခြင်းသဘော ဇာတိတ
 ရားကို။ စင်စစ်၊ သင်္ခါရဒုက္ခဟူ၍မှတ်ယူကြလေ။ ထိုသို့မှတ်ယူ၍ဖြစ်ခြင်းသ
 ဘောဇာတိကို။ အပျက်နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရဒုက္ခ တရား သာ ဖြစ်
 သည်ဟုအာရုံပြု၍။ ပညာဖြင့်သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဇာတိ၏ ဒုက္ခကို ရှုမြင်သော
 သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအ
 ဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏ ဒုက္ခသဘောကို မသိမမြင်တတ်သော
 အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇာတိကို သုခဟုစွဲယူနေသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ

သောကိသလောတို့သည်လည်းကင်းလေကုန်၏။ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊
အတ္တကိသမထာနုယောဂ တည်းဟူသောအယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း
ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်သောကြောင့်။ မဏ္ဍိမာပဒိုပဒါတည်းဟူ
သော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို၊ မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အ
ဖြစ်သို့ကောန်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ဤမျှဖြင့်၊ ဇာတိပိ
ဓုက္ခာဟူသောပုဒ်၌အကျုံးဝင်သော ဇာတိသဘောကို အာရုံပြု၍။ မဏ္ဍိမာပ
ဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ် ကို မှီဝဲကျင့်
ကြံအပ်ပုံကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} အနတ္တဖြစ်သောဇာတိတရားသည်။ အနိစ္စတရားဖြစ်ခြင်းကြောင့်
သင်္ခါရဒုက္ခတရားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း သိအပ်
ပါပြီ။ ၎င်းဇာတိသည်၊ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ ထို
ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို အာရုံပြု၍။ မဏ္ဍိမာပဒိုပဒါကို။ မှီဝဲပုံကိုလည်းကောင်းအ
ကျယ်အားဖြင့်ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြဆိုလတံ့သောနည်းကိုအစဉ်မှီး၍သိအပ်ပါသည်။ သိပုံမှာ။ အ
ကယ်၍ ငရဲတို့၌။ ဧညိုးအစ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ဖြစ်ခြင်းသဘော
ဇာတိမရှိခဲ့သျှင်။ အဘယ်မှာ ငရဲမီးသောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ကာယိ
ကဒုက္ခ။ စိတ်၏မချမ်းသာခြင်းတည်းဟူသော။ မာနသိကဒုက္ခတရားတို့သည်
ဖြစ်မှုရှိပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိရှိ၍သာ။ မပြတ် ငရဲမီး
လောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ကာယိကဒုက္ခ။ စိတ်မချမ်းသာခြင်းတည်း
ဟူသော။ မာနသိကဒုက္ခတရားတို့သည် ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုကြောင့်။ ငရဲ၌၊ ခန္ဓာ
ငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း သဘောဇာတိကြောင့်သာ။ ထိုငရဲမီး
လောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ကာယိကဒုက္ခ။ စိတ်မချမ်းသာခြင်း တည်း
ဟူသော။ မာနသိကဒုက္ခတရားတို့သည်။ ကောန်ဖြစ်ရသည်၏အဖြစ်ကို။ ပညာ
ဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ကြည့်ကြလေ။ ထိုသို့ ဆင်ခြင်၍ ကြည့်ကြလျှင်။ ငရဲ၌ ငရဲမီး
လောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ကာယိကဒုက္ခမာနသိကဒုက္ခတရားတို့သည်
ကောန်ဖြစ်ပေါ်သောဇာတိကြောင့်သာ။ ကောန်ဖြစ်မှုကို ပညာဖြင့်သိမြင်ပေ
၏။ ထိုသို့သိမြင်တိုင်းသိမြင်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိ
ကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏
ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို၊ မသိမမြင်တတ်သောအဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇာတိ
ကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟု စွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော၊ ကိလေသာ
တို့သည်လည်း။ ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသမ
ထာနုယောဂတည်းဟူသော၊ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း။ ကင်းလွတ်

နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်ခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော။ ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှိတ်ကျင့်ကြံသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဧကန်ရောသည့်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ တနည်း။ ငရဲဒီးလောင်ရခြင်းကြောင့်သာ ဒုက္ခဖြစ်သည် မဟုတ်သေး။ ငရဲ၌၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ။ ငရဲဒီးကို မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း။ စိတ်မချမ်းသာရခြင်းဒုက္ခ ငရဲဒီးသံကို ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း၊ စိတ်မချမ်းသာရခြင်းဒုက္ခ။ ငရဲဒီးအနံ့ကို နှစ်တိုင်း နှစ်တိုင်း၊ စိတ်မချမ်းသာရခြင်းဒုက္ခ။ စိတ်ကူးတိုင်းကူးတိုင်း၊ စိတ်မချမ်းသာရခြင်းဒုက္ခတို့ ဖြစ်ရသည်၏အဖြစ်ကို။ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကြည့်ကြလျှင်။ စင်စစ်၊ ထိုဆင်းရဲတို့သည်။ ငရဲ၌၊ ဖြစ်ခြင်းဇာတိကြောင့်သာ ဧကန်ဖြစ်မှုကို၊ ပညာဖြင့် သိမြင်လေ၏။ ထိုသို့ သိမြင်တိုင်း သိမြင်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို၊ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော။ ဇာတိကို သုခဖြစ်ကြောင်း ဟုစွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော၊ ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်း။ ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခငွေ့ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသမထာနုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ သည်း၊ ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော။ အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို။ မှိတ်ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့။ ဧကန်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုငရဲ၌ ပြုဆိုအပ်သော ဒုက္ခသာဖြစ်သည် မဟုတ်သေး။ ငရဲခွေးတို့၏ စားခြင်းကို ခံရခြင်း။ ဣမကြီးဖြင့် တိုက်ခွဲခြင်း။ ငရဲထိန်းတို့ ရထားဖြင့် စိုင်းပြေးခြင်း။ မီးတောင်ကို တက်ရခြင်း။ သံလျက်တို့ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်ခြင်း။ ကြွက်ကြွက်ဆူ၍ မီးတောက်နေသော သံရေပူအိုးထဲသို့ ပြစ်ချ၍ နှစ်မြုတ်ရခြင်း အစရှိသော၊ များစွာသော ငရဲ၌ ဖြစ်ရသမျှဒုက္ခတို့သည်လည်း။ စင်စစ်၊ ငရဲ၌ ဖြစ်ခြင်းဇာတိတရားကြောင့်။ ဧကန်ဖြစ်ကုန်၏။ အကယ်၍ ဖြစ်ခြင်းဇာတိ မရှိခဲ့လျှင်။ ထိုဒုက္ခတို့ မရှိကုန်လေပြီ။ စင်စစ်၊ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော ငရဲ ဒုက္ခဟူသမျှသည်။ ငရဲ၌ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရား ဖြစ်မှုရှိ၍သာ၊ ဧကန်ဖြစ်သည့်ကို။ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကြည့်ကြလျှင်။ စင်စစ် ထိုငရဲ၌ ဖြစ်သော၊ ဆင်းရဲဟူသမျှသည်။ ငရဲ၌ ဖြစ်ခြင်းဇာတိကြောင့်သာ။ ဧကန်ဖြစ်မှုကို သိမြင်လေ၏။ ထိုသို့ သိမြင်တိုင်း သိမြင်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း၊ ဇာတိ၏ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇာတိတရားကို သုခဖြစ်ကြောင်း ဟု စွဲယူနေသော မိစ္ဆာ

ဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော။ ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်းကင်းကုန်၏။ ကာမသု
 ခဏ္ဍိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တ
 ရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိ
 မာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ဖြို
 ဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ဧကန်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြ
 လေ။ အကယ်၍၊ ပြိတ္တာဘုံ၌၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ အစဖြစ်ခြင်း
 သဘောတည်းဟူသော၊ ဇာတိတရားသည် မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုပြိတ္တာဘုံတို့
 ၌။ မစားမသောက်ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝမ်းထဲ၌ အလွန်မီးတောက်နေသ
 လို။ ပူလောင်ခြင်းဒုက္ခ။ မပြတ်မီးလောင်၍ ခံရခြင်းဒုက္ခ။ မိမိကိုယ်ကို အလွန်
 ထားမနှင့်တူသော လက်သည်းတို့ဖြင့် ခွဲဘောက်၍ စားရခြင်းဒုက္ခ။ သွေး
 ပြည်ကိုသာ စားရခြင်းဒုက္ခ။ ခွေးနက်ကြီးစားခြင်းကို ခံရခြင်းဒုက္ခ အစရှိ
 သော ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်သော အမျိုးမျိုးဒုက္ခတို့သည်။ အဘယ်မှာဖြစ်ပါအံ့နည်း။
 စင်စစ် ဖြစ်မှုမရှိပေရာ။ ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ရသမျှဒုက္ခတို့သည်။ ပြိတ္တာဘုံ၌၊
 ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ အစဖြစ်ခြင်း ဇာတိသဘောရှိ၍သာ။ ဧကန်
 ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိတရားတို့ကို။ ပညာဖြင့်ဆင်
 ခြင်၍ ကြည့်ကြလျှင်။ စင်စစ်၊ ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်း ဇာတိကြောင့်သာ။ ဧကန်
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို သိမြင်လေ၏။ ထိုသို့ သိမြင်တိုင်း သိမြင်တိုင်း။ သဗ္ဗဒိ
 ဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်
 ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို။ မသိမမြင်တတ်သော အ
 ဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇာတိတရားကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟု စွဲယူနေသော
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်း ကင်းလေကုန်၏။
 ကာမသုခဏ္ဍိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော အ
 ယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ် နေခြင်း
 ကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿ
 နာမဂ်ကို ဖြိုဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့ ဧကန်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ထင်
 ရှားသိကြလေ။ အကယ်၍၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌သာ၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရား
 တို့၏ ဓမ္မဦးအစဖြစ်ခြင်း သဘောတရားတည်းဟူသော၊ ဇာတိတရားသည်။
 မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုတိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော။ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံရခြင်း
 ဒုက္ခ။ ရိုက်ပုတ်ခြင်းကို ခံရခြင်းဒုက္ခ။ အမျိုးမျိုးသော ရောဂါအန္တရာယ်တို့၏
 ကျရောက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခ။ အစာအာဟာရတို့ကို စားခြင်းတိုင်း မ
 စားရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခ။ ကြောက်ရလန့်ခြင်းစသော အမျိုးမျိုး
 သော တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်။ အဘယ်မှာဖြစ်ပါအံ့နည်း။

စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိပေရာ။ ထိုတိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သမျှဒုက္ခတို့သည်။ တိရစ္ဆာန်
ဘုံ၌၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးအစဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောရှိ၍
သာ။ ဧကန်ဖြစ်ရကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိတရားကို။ ပညာ
ဖြင့်ဆင်ခြင်၍ကြည့်ကြလျှင်။ စင်စစ်၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ဖြစ်သမျှဒုက္ခတို့သည်။
တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ဖြစ်ခြင်းဇာတိတရားရှိ၍သာ။ ဧကန်ဖြစ်ရကုန်သည်၏အဖြစ်
ကိုသိမြင်လေ၏။ ထိုသို့သိမြင်တိုင်းသိမြင်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပ
ဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း
ဇာတိ၏ ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်းကို၊ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တ
ကွ။ ဇာတိတရားကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟု ဖွဲ့ယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
သော ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်း ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိ
ကာနုဿောဂ၊ အတ္တကိသမထာနုဿောဂတည်းဟူသော။ အယုတ်တရား
နှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းသွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာ
ပဒိုပဒါတည်းဟူသော၊ ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို၊ ဋီဇံ
ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့ ဧကန် ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ထင်ရှား သိကြ
လေ။ အကယ်၍ အသူရကာယံဘုံ၌သာ။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။
ရှေးဦးအစ ဖြစ်ခြင်းသဘောတည်းဟူသော၊ ဇာတိတရားသည် မရှိခဲ့သည်
ဖြစ်အံ့။ ထိုအသူရကာယံဘုံ၌ဖြစ်သော ရေတို့ကို၊ အလျှင်း မသောက်ရခြင်း
ကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခ၊ အစာအာဟာရတို့ကို။ မစား မသောက်ရခြင်း
ကြောင့်၊ ဝမ်းထဲ၌တရှိန်ရှိန်ပူလောင်နေရခြင်းဒုက္ခ။ ကောင်းစွာမအိပ်မနေ
ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခအစရှိသော။ အလုံးစုံသော အသူရကာယံဘုံ
၌ဖြစ်သောဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်။ အဘယ်မှာဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်
မှုမရှိပေရာ။ ထိုအသူရကာယံဘုံ၌ ဖြစ်သမျှဒုက္ခတို့သည်။ အသူရကာယံ
ဘုံ၌။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘော ဇာတိရှိ၍
သာ။ ဧကန်ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဇာတိတရားကို။ ပညာ
ဖြင့်ဆင်ခြင်၍ကြည့်ကြလျှင်။ စင်စစ်၊ အသူရကာယံဘုံ၌ဖြစ်သမျှဒုက္ခသည်။
အသူရကာယံဘုံ၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဇာတိတရားရှိ၍သာ။ ဧကန်ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ကို သိမြင်လေ၏။ ထိုသို့ သိမြင်တိုင်း သိမြင်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
သောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်
တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို၊ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ
မောဟနှင့်တကွ။ ဇာတိကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟုဖွဲ့ယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအ
မှူးရှိသော ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်း ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခ
ဋ္ဌိကာနုဿောဂ၊ အတ္တကိသမထာနုဿောဂတည်းဟူသော၊ အယုတ်တရား

နှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာ
 ပဋိပဒါတည်းဟူသော၊ ပြောင်သော အရိယ အဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲ
 ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့၊ ဧကန်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။
 အကယ်၍၊ လူ့ ဘု၌၊ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်းသ
 ဘောတည်းဟူသော ဇာတိတရားသည်။ မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုလူ့ ဘု၌ဖြစ်
 သော။ အမိဝမ်းထဲ၌၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းဆင်းရဲ။ ဖွားရခြင်းဆင်းရဲ။ ရောဂါအ
 မျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ရခြင်းဆင်းရဲ။ ဆွေးမြေ့ ရင့်ရော် အိုမင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်
 သောဆင်းရဲ၊ ငတ်မွတ်ဘေးနှင့် တွေ့ကြုံရခြင်းဆင်းရဲ။ ထားလက်နက်တို့
 ဖြင့်။ အရတ်အဖြတ်ခံရခြင်းစသော အမျိုးမျိုးသော လူ့ ဘု၌၊ ဖြစ်သမျှဆင်းရဲ
 ဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်။ အဘယ်မှာဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိလေ
 ရာ။ ထိုလူ့ ဘု၌ဖြစ်ရသမျှသော ဒုက္ခတို့သည်။ လူ့ ဘု၌ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တ
 ရားတို့၏။ ရှေးဦးအစဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောဇာတိရှိ၍သာ ဧကန်ဖြစ်ရကုန်၏။
 ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိတရားကို၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ဟြည့်ကြ
 လျှင်။ စင်စစ်လူ့ ဘု၌ဖြစ်သမျှ ဒုက္ခတို့သည်။ လူ့ ဘု၌ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဇာတိတ
 ရားရှိ၍သာ ဧကန်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို သိမြင်သေ၏။ ထိုသို့သိမြင်တိုင်းသိ
 မြင်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပ
 သနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မသိမ
 မြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာသော ဟန္တတကွ။ ဇာတိတရားကို၊ သုခဖြစ်ကြောင်း
 ဟုခွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်း။
 ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာမုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ
 တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့
 ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော ပြောင်သော အရိယ
 အဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့ ဧကန်ရောက်သည်၏
 အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ အကယ်၍ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌၊ ခန္ဓာငါးပါး
 ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘောတည်းဟူသော ဇာတိတရား
 သည် မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုနတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာ ရုပ်နာမ်တို့သည်၊ ပြောင်စ
 လပ်ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ကုန်၍။ ဆက်ခါဆက်ခါ ဇရာမရအစီးတို့ဖြင့်ပေါင်
 ကျမ်းကုန်၏။ ထိုသို့လေောင်ကျမ်းခြင်ကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခ။ ဘါရုဏ်ဖြစ်
 မှူးယူး၍ အချိန်တန်သေခါ၌။ အစါအါ ဟါရတို့ကို စမ်းမိ၍ ပျက်စီးမှုခြင်း
 ကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခ။ ဒေါသမီးလေောင်ကျမ်း၍ ပျက်စီးရခြင်း ဒုက္ခစသော
 အမျိုးမျိုးသော နတ်ပြည်၌ဖြစ်သမျှ ဆင်းရဲဟူသမျှတို့သည်။ အဘယ်မှာဖြစ်ပါ
 ကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိလေရာ။ ထိုနတ်ပြည်၌ဖြစ်သမျှသော ဒုက္ခတို့

သည်။ နတ်ပြည်၌ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်းသင်
 ဘောဇာတိရှိ၍သာ ဧကန်ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဇာတိ
 တရားကို ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ကြည့်ကြလျှင်။ စင်စစ်နတ်ပြည်၌ဖြစ်သမျှ ဒု
 က္ခတို့သည်။ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်းဇာတိတရားရှိ၍သာ ဧကန်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်
 ကိုသိမြင်လေ၏။ ထိုသို့သိမြင်တိုင်းသိမြင်တိုင်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိပ
 သာနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်
 တိုင်း။ ဇာတိဓုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်
 တကွ။ ဇာတိတရားကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟု စွဲယူနေသော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူး
 ရှိသော ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်း ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိ
 ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော၊ အယုတ်တရား
 နှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာ
 ပဋိပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာကို။ ဌိဝံကျင့်
 ကြံသည်၏အဖြစ်သို့။ ဧကန်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။
 အကယ်၍ အသညသတ်ကြည့်သော ရူပတဆယ် ငါးဘုံ၌။ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်
 နာမ်တရားတို့၏၊ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘောတည်းဟူသော ဇာတိတရား
 သည်မရှိခဲ့သည့်ဖြစ်အံ့။ ထိုဗြဟ္မာတဆယ် ငါးဘုံ၌ဖြစ်သောခန္ဓာငါးပါးရုပ်
 နာမ်တရားတို့သည်။ မပြတ်မလပ်အကြောင်းခံအားလျော်စွာ ဆက်ခါဆက်
 ခါဖြစ်ကုန်၍။ မပြတ်မလပ် ဆက်ခါဆက်ခါ ဇရာမရဏမီးတို့ဖြင့်၊ လောင်
 ကျမ်းကုန်၏။ ထိုသို့လောင်ကျွမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရဒုက္ခတရား
 တို့သည်။ အဘယ်မှာဖြစ်ကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိသော။ ထိုဗြဟ္မာတဆဲ့
 ငါးဘုံ၌ ဖြစ်သမျှသင်္ခါရတရားတို့သည်။ ဗြဟ္မာတဆဲ့ငါးဘုံ၌ခန္ဓာငါးပါး
 ရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ ရှေးဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိရှိ၍သာ ဧကန်ဖြစ်
 ရပေကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိတရားကို ပညာဖြင့်ဆင်
 ခြင်၍ ကြည့်ကြလျှင်။ စင်စစ်ဗြဟ္မာဘုံ၌ဖြစ်သမျှသင်္ခါရဒုက္ခတရားတို့သည်
 ဗြဟ္မာဘုံ၌ဖြစ်ခြင်းဇာတိတရားရှိ၍သာ ဧကန်ဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို
 သိမြင်ကြလေ။ ထိုသို့သိမြင်တိုင်းသိမြင်တိုင်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိပဿ
 နာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။
 ဇာတိ၏ဓုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့် တ
 ကွ။ ဇာတိတရားကို။ သုခဖြစ်ကြောင်းဟုစွဲယူနေသော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော
 ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်းကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယော
 ဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တရားတို့မှလည်းကင်း
 လွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော

ဖြူစင်သောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့
 ဧကန်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေကုန်။ အကယ်၍၊ အသည
 သတ်ဘုံ၌။ ရုပ်တရားတို့၏ရှေ့ဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘောတည်းဟူသော။ ဇာ
 တိတရားသည် မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သောရုပ်တရား
 တို့သည်။ မပြတ်မလပ်အကြောင်းခံအားလျော်စွာ။ ဆက်ခါဆက်ခါ ဖြစ်ကုန်
 ၍။ မပြတ်မလပ် ဆက်ခါဆက်ခါ။ ဇရာမရဏမီးတို့ဖြင့် လောင်ကျွမ်းကုန်
 ၍။ ထိုသို့လောင်ကျွမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ သင်္ခါရဒုက္ခတရားတို့သည်။
 အဘယ်မှာ ဖြစ်ကုန်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိလေရာ။ ထိုအသညသတ်
 ဘုံ၌ဖြစ်သမျှသင်္ခါရဒုက္ခတရားတို့သည်။ အသညသတ်ဘုံ၌၊ ရုပ်တို့၏ရှေ့
 ဦးအစ ဖြစ်ခြင်းသဘောဇာတိရှိ၍သာ၊ ဧကန်ဖြစ်ရလေကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်
 ကြောင်းဖြစ်သောဇာတိတရားကို၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ကြည့်ကြလျှင်၊ စင်
 စစ်၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သမျှသင်္ခါရဒုက္ခ တို့သည်။ အသညသတ်ဘုံ၌
 ဖြစ်ခြင်းဇာတိရှိ၍သာဧကန်ဖြစ်ရသည်၏အဖြစ်ကိုသိမြင်လေ၏။ ထိုသို့သိ
 မြင်တိုင်းသိမြင်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်
 ဖြစ်၏။ ထို ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏ ဒုက္ခဖြစ်
 ကြောင်းကိုမသိမမြင်တတ်သောအဓိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇာတိတရားကို
 သုခဖြစ်ကြောင်းဟုစွဲယူနေသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောကိလေသာတို့သည်
 လည်း၊ ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနု
 ယောဂတည်းဟူသော၊ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှသည် ကင်းလွတ်နေ၏။
 ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော၊ ဖြူစင်သော
 အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့ဧကန်ရောက်
 သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ အကယ်၍၊ အရူပလေးဘုံ၌သာ။ နာမ်
 ခန္ဓာတရားလေးပါးတို့၏ရှေ့ဦးအစဖြစ်ခြင်းသဘောတည်းဟူသော ဇာတိ
 တရားသည်၊ မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအရူပဘုံ၌ဖြစ်သော နာမ်တရားတို့သည်။
 မပြတ်မလပ် အကြောင်းခံအားလျော်စွာ၊ ဆက်ခါ ဆက်ခါ ဖြစ်ကုန်၍။ မ
 ပြတ်မလပ် ဆက်ခါဆက်ခါ။ ဇရာမရဏမီးတို့ဖြင့်လောင်ကျွမ်းကုန်၏။ ထို
 သို့လောင်ကျွမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ သင်္ခါရဒုက္ခတရားတို့သည်။ အဘယ်မှာ
 ဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိလေရာ။ ထိုအရူပလေးဘုံ၌ဖြစ်သမျှသင်္ခါ
 ရဒုက္ခတရားတို့သည်။ အရူပဘုံ၌၊ နာမက္ခန္ဓာတရားတို့၏ရှေ့ဦးအစဖြစ်ခြင်း
 သဘောဇာတိရှိ၍သာ၊ ဧကန်ဖြစ်ရကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဇာ
 တိတရားကို၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ကြည့်ကြလျှင်။ စင်စစ်၊ အရူပလေးဘုံ၌
 ဖြစ်သမျှသင်္ခါရဒုက္ခတို့သည်။ အရူပလေးဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းဇာတိ ရှိ၍သာ။ ဧ

ကန်ဖြစ်ရကန်သည်၏အဖြစ်ကိုသိမြင်လေ၏။ ထိုသို့သိမြင်တိုင်းသိမြင်တိုင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိ၏ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို။ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇာတိတရားကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟု စွဲယူနေသော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော၊ ဖြူစင်သောအနိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီ၍ ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့၊ ဇေတနံရောက်သည့် ၏အဖြစ်ကို။ ထင်ရှားသိကြလေ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော စကားအစဉ်ကို သွေ့ငက်၍။ ဇာတိတရားသည်၊ အမျိုးမျိုးသောဒုက္ခတရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန်ဖြစ်သည် ၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ထိုဒုက္ခတရားတို့၏အကြောင်းခံဖြစ်သော ဇာတိကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို၊ မှီ၍ကျင့်ကြံပုံကိုလည်းကောင်း သိကြလေ။

{မေး} ဇာတိသည်၊ မိမိလည်းသင်္ခါရဒုက္ခတရားဖြစ်သည်။ ထိုထိုဘုံတို့၌ဖြစ်သောဒုက္ခတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတရားလည်း ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိအပ်ပါပြီ။ ဇာတိကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခတရားတို့ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဇာတိသည်၊ ထိုထိုဘုံတို့၌ဖြစ်သောဒုက္ခတို့၏အကြောင်းဖြစ်ပုံကို အကျဉ်းပြဆိုရာ၌ပါရှိသော၊ ဒုက္ခတို့ကိုပင်။ ဇာတိဝိဒုက္ခာဟူ၍ ဟောဆိုရာ၌။ သာရှိသောဒုက္ခတရားဟူ၍ပင်သိအပ်ပါသည်။ အကျယ်ကိုဘော်ထူပ်၍မရေးပြီ။ ရေးခဲ့လျှင်၊ အလွန်ကျမ်းကျယ်လွန်းမည်ဖြစ်သည်။ ဤမျှဖြင့်၊ ဇာတိဒုက္ခကိုအာရုံပြု၍၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ကျင့်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကိုသိလောက်လေပြီ။

{မေး} ဇာတိဒုက္ခတည်းဟူသော၊ သင်္ခါရအာရုံကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော၊ အနိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ဖြစ်ပုံကို သိအပ်ပါပြီ။ ဇရာပိဒုက္ခာတို့ကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော၊ အဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ ကျင့်ကြံမှီ၍ ပွားများအပ်ပုံကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။ ၂၄

{ဖြေ} ဇရာပိဒုက္ခာ ဟူသောပုဒ်တို့တွင်။ ဇရာ ဆိုအပ်သည်မှာ၊ တခြားကိုမဆိုအပ်။ ထိုထိုဘုံတို့၌အစဖြစ်ပေါ်သော ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်စေတတ်။ ဆွေးမြေ့စေတတ်။ အားနည်းစေတတ်သော သဘောကို ဇရာဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တတ္ထကတမာ ဇရာ။ တေသံတေသံ။ ဓမ္မာနံ။ ဇရာ။ ဇီရဏာတာ။ အာယုနောသံဟာနာနိ။ အယံဂုစ္ဆတိဇရာ ဟူ၍။ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ ဟူသောပါဠိ၌။ ဇရာ၊ ဇရာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ တေသံတေသံဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုသို့သော၊ ဖြစ်ပေါ်သောတရားတို့ကို။ ဇရာ၊ ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောသည်။ ဇီရဏာတာ၊ ဆွေးမြေ့စေတတ်သည့် ၏အဖြစ်သည်။ အါယုနော၊ ဖြစ်သောရုပ်နာမ် ဓမ္မတရားတို့နှင့်စပ်၍ဖြစ်သော၊ စောင့်ရှောက်တတ်သောဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်စေတတ်သောသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤတရားကို။ ဇရာ၊ ဇရာဟူ၍။ ဂုစ္ဆတိ၊ သိအပ်၏။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍။ ထိုထိုဆု၌ဖြစ်ပေါ်သော ခန္ဓာရုပ်နာမ်တို့ကို။ ဆွေးမြေ့စေတတ်။ ရင့်ရော်စေတတ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကိုဆုတ်ယုတ်အားနည်းစေတတ်သော။ သဘောကို ဇရာဟုသိကြလေ။

{မေး} ထို ဇရာသည်။ ပရမတ္ထတရားပါလော၊ ပညတ်တ ရာ ပါ လော။ ဘယ်လို ခွဲခြမ်း၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထို ဇရာကိုစင်စစ်မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာစသည်ဖြင့်ရအပ်သောကြောင့်။ ပရမတ္ထသဘောတရားဟူ၍သိအပ်ပါသည်။

{မေး} လက္ခဏာစသည်ဖြင့်ဘယ်လိုရအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သာပနေသာဇရာ၊ ခန္ဓပရိပါကလက္ခဏာ၊ မရဏု ပနယနရသာယောဗ္ဗနဝိနာသပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍ မိန့်ဆိုအပ်သော။ ဝိညုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာဒုက္ခသစ္စာအဖွင့် ကျမ်းနံပါတ်(၁၁၆)မျက်နှာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူသမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စအဖွင့်ကျမ်းနံပါတ်(၈၈)မျက်နှာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ဇရာ၊ ဇရာသဘောသည်။ ခန္ဓာနံ၊ ဖြစ်ပေါ်သောခန္ဓာတို့ကို။ ပရိပါကလက္ခဏာ၊ ရင့်ကျက်စေတတ်သော သဘောလက္ခဏာရှိ၏။ မရဏုပနယနရသာ၊ အဆုံးသတ်သေခြင်းသို့ရောက်အောင်ကပ်ဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ယောဗ္ဗနဝိနာသပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍၊ အစွယ်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သောတရားဟူ၍သာ ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ ဉာဏ်အားထင်စေတတ်သောသဘောရှိ၏။ ဤကားမြန်မာမြန်တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏စကားတော်ကိုထောက်၍၊ ဇရာတရားကိုလက္ခဏာစသည်ဖြင့်ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုဇရာကိုလက္ခဏာစသည်ဖြင့် ရကောင်းသောကြောင့်၊ ပရမတ္ထ တရားဟူ၍ သိအပ်ပါပြီ။ တဘန် ထို ဇရာတရားကို၊ ပရမတ္ထသဘောတရား ဖြစ်ကြောင်းကိုနည်းတပါးဖြင့်ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုဇရာတရားသည့်၊ စင်စစ်ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၍သာလျှင် ပရမတ္ထတရားတို့ကိုဝေဘန်၍ ဟောရာဖြစ်သော ဓါတုကထာကျမ်း၌။ ဇရာမရဏံ၊ ဇိဟိ၊ ခန္ဓေဟိသင်္ဂဟိတံဟူ၍တရားရှင်ဟောတော်မူအပ်လေသည် ကိုထောက်၍လည်း။ ဇရာတရားကို ပရမတ္ထသဘောတရားဟုသိအပ်ပါ သည်။ မြန်မာပြန်ကား ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏတရားကို။ ဇိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန် သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ် ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား ရုပ်တို့ကိုရင့်ချော်စေတတ်သောသဘောကို။ ရူပက္ခန္ဓာ ၌၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ကိုရင့်ချော်စေတတ်သောသဘောကို။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ရေ တွက်အပ်၏။ အဘယ်ကြောင့် နာမတရားတို့ကိုရင့်ချော်စေတတ်သောသ ဘောကို။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ သွင်းအပ်လေသနည်းဟူမူ။ ထိုဇရာသည် မိမိ နှင့်စင်သော နာမတရားတို့ကို အားနည်းယုတ်လျှော့အောင် ပြုလုပ်ပေ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသဘောရှိသောကြောင့်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ရေတွက်အပ်လေ သည်။ ထိုသို့ရေတွက်အပ်သောကြောင့်၊ ၎င်းဇရာကိုပရမတ္ထသဘောဟူ၍ သိအပ်ပါသည်။ ဤဓါတုကထာပါဠိတော်ဖြင့်သာသိအပ်သည်မဟုတ်သေး ဓမ္မသင်္ဂဟိတံပါဠိတော်ရူပကဏ္ဍ၌။ ကတမ န္တံ ရူပံ ရူပဿဇရတာ၊ ယာရူပ ဿဇရာ၊ ဇိရဏတာ၊ ခဏ္ဍိစုံ ပါလိစုံ၊ ဝလိတ္တစတာ၊ အာယုနောသံဟာ နိ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကောဣဒန္တံ ရူပံ ရူပဿဇရတာဟူ၍ဟောတော်မူအပ် သည်ကိုထောက်၍လည်းပရမတ္ထ သဘောတရားဟုသိအပ်ပါသေးသည်။ မြန် မာပြန်ကား၊ ရူပဿ၊ စက္ခုဒသကစသောရုပ်၏။ ဇရတာ ဇရတာမည် သော။ တံရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ရူပဿ၊ စက္ခုဒသကစ သောရုပ်ကို။ ယာဇရာ၊ အကြင်ဆွေးမြေ့ရင့်ချော်စေတတ်သော သဘော သည်။ ယာဇိရဏတာ၊ အကြင်ဆွေးမြေ့ရင့်ချော်စေသည်၏အဖြစ်သည်။ ယံခဏ္ဍိစုံ၊ အကြင်သွားကျိုးခြင်း၏အဖြစ်သဘောသည်။ ယံပါလိစုံ၊ အကြင် ဆံဖြူခြင်း၏အဖြစ်သဘောသည်။ ယံဝလိတ္တစတာ၊ အကြင်အရေတွန်လိပ် ခြင်း၏အဖြစ်သဘောသည်။ အာယုနော၊ ရုပ်နှင့်စင်၍ဖြစ်သော။ ဇိပိတိန္ဒြေ ဟိ။ ယာသံဟာနိ၊ အကြင်ဆုတ်ယုတ်အားနည်းစေတတ်သောသဘောသည့် ဣန္ဒြိယာနံ။ စက္ခုန္ဒြေစသည်တို့ကို။ ယောပရိပါကော။ အကြင်ရင့်ကျက် စေတတ်သောသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ တံရူ ပံ။ ထိုသို့အပ်ပြီးသောရုပ်သည်။ ရူပဿ၊ စက္ခုဒသကစသောရုပ်၏။ ဇရတာ

ရေတာမည်သောရုပ်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ဤသို့ပြဆိုအပ်သော။ဓမ္မသင်္ဂ
ထီပါဌ်ကိုထောက်၍လည်း။ ပရမတ္ထကို ဝေဘန်၍ ဟောရာ၌၊ ဟောအပ်
သောကြောင့်။ ပရမတ္ထသဘော ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိကြလေ။ ဤပါဌ်
တော်ဖြင့်သာသီအပ်သည်မဟုတ်သေး။ အဘိဓမ္မာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝိဘင်းပါ
ဌ်တော်၌လည်း။တတ္ထကတမာဇရာ၊တေသံတေသံဓမ္မာနံ၊ဇရာ၊ဇိရဏတာ
အာယုနောသံဟာနာနိ။ အယံဝုတ္တတိ ဇရာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို
ထောက်၍လည်းကောင်း။နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဌ်တော် အာဟာရဝဂ် ဒသ
မမြောက်၌၊ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ဝယဓမ္မံ၊ဝ
ယဓမ္မံ၊ ဝိရာဂဓမ္မံ။ နိရောဓဓမ္မံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍
လည်းကောင်း။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဌ်တော်၊ ဥာဏကထာအဘိညေယျဝဂ်
စာမျက်နှာ(၁၂)မျက်နှာ၌။ဇရာသင်္ခါရာတိအဘိညေယျာဟူ၍။ဟောတော်
မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ဇရာသည်၊ ပရမတ္ထသဘောတရား
ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြသေ။ အစဉ်အတိုင်း၊ မြန်မာပြန်ကို ပြဆိုဦးအံ့။
တတ္ထ၊ထိုဇာတိပစ္စယာ၊ ဇရာမရဏံဟူသောပုဒ်၌။ဇရာ၊ ဇရာတရားသည်။
ကတမာ၊အဘယ်နည်း။တေသံတေသံဓမ္မာနံ၊ထိုထိုသို့သောဓမ္မာတရားတို့
ကို။ဇရာ၊ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောသည်။ ဇိရဏတာ၊ ဆွေးမြေ့စေ
သည်၏အဖြစ်သဘောသည်။ အာယုနော၊ ဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့
နှင့်စပ်၍ဖြစ်သော။ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇိဝိတိန္ဒြေကို။ သံဟာနာနိ၊
ဆုတ်ယုတ်စေတတ်သောသဘောသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသို့အပ်ပြီး
သောသဘောကို။ ဇရာ၊ ဇရာဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ဤစား ဝိဘင်းပါဌ်
တော်ပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရ
ဏတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြေ့။ ဝါ၊ အမြေ့ရှိသောတရားမည်၏။ သင်္ခတံ၊ အ
ကြောင်းတရားတို့သည်။ ပြုပြင်အပ်သောကြောင့်။ သင်္ခတတရားမည်၏။ ပ
ဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏။ဝယဓမ္မံ၊ကုန်တတ်သောသဘောရှိ၏။
ဝယဓမ္မံ ပျက်တတ်သောသဘောရှိ၏။ဝိရာဂဓမ္မံ၊ကင်းတတ်သောသဘော
ရှိ၏။နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ကွယ်တတ်သောသဘောရှိ၏။ ဤကား နိဒါနဝဂ်သံ
ယုတ်ပါဌ်တော်၏မြန်မာပြန်တည်း။ဇရာ၊ဇရာတရားကို။သင်္ခါရာတိ၊ သင်္ခါ
ရတရားဟူ၍။အဘိညေယျ၊ အဘိအပ်၏။ဤကား ပဋိသန္တိဒါမဂ် ပါဌ်တော် ၏
မြန်မာပြန်တည်း။ ဤပြဆိုအပ်သောပါဌ်တော်တို့တွင်။ ဝိဘင်းပါဌ်တော်
ပရမတ္ထတရားကိုဝေဘန်၍ဟောတော်မူရာ၌သာရှိသောကြောင့်။ ဇရာကို
ပရမတ္ထသဘောတရားဟူ၍သိအပ်ပါသည်။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဌ်တော်၌။
ဇရာကို။အနိစ္စတရား၊သင်္ခတတရားအကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်သောတရား။ ဘုန်

တတ်၊ ပျက်တတ်၊ ကင်းတတ်၊ ချုပ်ကွယ်တတ်သော တရားဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမှန်းကိုသိအပ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်။ ပရမတ္ထတရားသည်သာလျှင်။ အနိစ္စ၊ သင်္ခတ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားဖြစ်ရသည်။ ထိုကြောင့်။ ဇရာကိုပရမတ်တရားဟု သိအပ်ပါသည်။ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်ပဋိတော်၌လည်း။ ဇရာကိုသင်္ခါရဟု သိအပ်သည့်ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သင်္ခါရတရားသည်။ စင်စစ်ပရမတ္ထတရားဖြစ်သောကြောင့်။ ဇရာကိုပရမတ္ထတရားဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုပရမတ္ထသဘောဖြစ်သောဇရာတရားကို၊ အဘယ်ကဲ့သို့အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ဋီဇ ကျင့်ကြံခြင်း ဖြစ်ပါသနည်း။ ဖြစ်ပုံကို အဘယ်သို့သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဤပြုဆိုလတံ့သောနည်းကို အမှီပြု၍သိအပ်ပါသည်။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယံတို့၌။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း။ ထိုခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ ရင့်ရော်စေတတ်သော သဘောသည်လည်း။ ဇောန်ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုသို့ရင့်ရော်စေတတ်သောသဘောဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဇောန်ပျက်စီးရခြင်း၊ မရဏတရားသို့ရောက်ရပေ၏။ အကယ်၍၊ ရင့်ရော်စေတတ်သော သဘောမရှိလျှင်။ အဘယ်မှာ ပျက်စီးခြင်းမရဏသို့ရောက်ရအံ့နည်း။ စင်စစ်ရောက်မှုမရှိပေရာ။ ထိုကြောင့်၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်စေတတ်သော သဘော ဇရာ သည်။ ဇောန်ရှိသည်ဟုအာရုံပြု၍။ ပညာဖြင့် သိစေအပ်၏။ ထိုသို့ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဥာဏသမ္ပယုတ် ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောဥာဏသမ္ပယုတ်ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါသော ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို။ ဟုတ်မှန်သော၊ ရင့်ရော်စေတတ်သောသဘော ဇရာကို။ မချွတ်မယွင်း၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အာရုံပြု၍သိတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထို သမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို။ ကုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ စင်စစ် ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ ရှာဖွေ အပ် သောကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပင်၊ မဂ္ဂဟူ၍လည်းခေါ်ဆိုအပ်သည်။ တနည်း၊ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားသည်၊ ဟုတ်မှန်သော၊ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာကိုအာရုံပြု သောအားဖြင့်ရှာဖွေတတ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေတတ်သောကြောင့်လည်း။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကိုပင်၊ မဂ္ဂဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ တနည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားသည်။ ထိုအပါယ်လေးဘုံ၌ဖြစ်ပေါ်သော။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်စေတတ်သော၊ ဇရာကို အာရုံပြု၍၊ သိတိုင်း သိတိုင်း။ ရင့်ရော်စေတတ်သော သဘော ဇရာကို။ မသိမမြင်တတ်

သော၊ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ထိုအဝိဇ္ဇာမောဟနှင့် ယှဉ်တော် ယှဉ်
ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီးပေ၏။ ထိုထို့ဖျက်ဆီးတတ်
သောကြောင့်။(မ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရပေ၏။ဟုတ်မှန်သော၊ရင့်ရော်
စေတတ်သော သဘောဇရာသို့ အာရုံပြု၍လည်း ရောက်တတ်၏။ ထို ထို့
ရောက်တတ်သောကြောင့်။(ဂ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရပေ၏။ထိုထို့ အ
မည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့်။၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကိုပင်၊မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်
လေသည်။၎င်းမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။မိမိလည်း၊မောဟစ
သော ကိလေသာအညစ်အကြေးမှ လွတ်ကင်းနေသောကြောင့်။ ဖြူစင်သန့်
ရှင်း၏။မိမိနှင့်အဘူဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုလည်း၊ ဖြူစင်သန့်
ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့်၊ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂကို။ အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေ
သည့်။ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်သိုက်၊သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော၊ ကျန်ချစ်ပါးသော
ဂွေင်တို့ဖြစ်၍ပါမှုကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂ အရိယာမဂ္ဂ ခေါ်ဆိုအပ်မှုကိုလည်း
ကောင်း။ ရှေး ဇာတိတရားကိုအာရုံပြု၍၊ ဖြစ်မှုကိုပြုဆိုအပ်သောနည်း အ
တိုင်းပင်သိကြသေ။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော။ အစိတ်အ
စိတ် အင်္ဂါနှစ်ပါးတရားတို့သည်။ ထိုရင့်ရော်စေတတ်သော သဘောဇရာ
ကိုအာရုံပြု၍သိတတ်သော။ဝိပဿနာစိတ်၌။တပေါင်းတည်းဖြစ်ကြကုန်၏။
ထိုကြောင့်။၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောအရိယမဂ္ဂကို၊အရိယောအဋ္ဌင်္ဂီကော
မဂ္ဂေါဟုဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုရင့်ရော် ဆွေးမြေ့စေတတ်သော
သဘောဇရာကိုအာရုံပြု၍၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌင်္ဂီကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကိ
လေသာတို့လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊အတ္တကိလ
မထာနုယောဂတည်းဟူသော မဖြူစင်သောအယုတ်တရားနှစ်ပါးမှလည်း
ကင်းလွတ်ကြလေကုန်၏။ထိုထို့သောအယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှကင်းလွတ်
သောကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသောဝိပဿနာအဋ္ဌင်္ဂီကမဂ်ကို မဇ္ဈိ
မာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ထိုကြောင့်၊ ငရဲတိရစ္ဆာန်ပြိတ္တာ၊အသုရ
ကာယံတုံတို့၌၊ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော၊ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ရင့်ရော်
ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာတရားကိုအာရုံပြု၍။သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
သောဝိပဿနာအဋ္ဌင်္ဂီကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို၊
မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့။ ကေနရောက်သည်၏အဖြစ်ကို မုချသိကြသေ
ကုန်။ အပါယ်လေးတုံ၌ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။
ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာတရားကို အာရုံပြု၍။ ဝိပဿ
နာဉာဏ်ဖြင့်ရှုသလို၊လှူပြည် နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ဇရာတရားကိုလည်းရှု
အပ်၏။ ရှုပုံမှာ လှူပြည်နည်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌လည်းဖြစ်ပေါ်လာသော

ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘော
 ဇရာရှိ၍သာလျှင်။ လူ့ပြည်၌ အားနည်းခြင်း ဒုဗ္ဗလဖြစ်၍သာလျှင် ပျက်စီးရခြင်း
 မရဏတရားသို့ ရောက်ရခြင်း။ နတ်ပြည်၌ အရောင်အဆင်းတို့ မှေးမှိန်ခြင်း စ
 သည် ဖြစ်၍ ပျက်စီးရခြင်း။ မရဏတရားတို့သို့ ကေနိရောက်ရပေ၏။ အကယ်
 ၍ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာတရား မရှိခဲ့ပါလျှင်။ အ
 ဘယ်မှာ လူ့ပြည်၌ အားနည်းခြင်း ဒုဗ္ဗလဖြစ်၍ ပျက်စီးရခြင်း မရဏ။ နတ်ပြည်၌
 အရောင်အဆင်းတို့ မှေးမှိန်ခြင်း စသည် ဖြစ်၍ ပျက်စီးရခြင်း မရဏတရားတို့
 သို့ ရောက်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်မရောက်ပေရာ။ စင်စစ်ရောက်ရခြင်းသည် လူ့
 ပြည်နတ်ပြည်တို့၌ ဖြစ်ပေါ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်
 ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာရှိ၍သာ အားနည်းခြင်း ဒုဗ္ဗလစသည်
 ဖြစ်၍ ပျက်စီးရခြင်း မရဏတရားသို့ ကေနိရောက်ရပေသည်။ ထိုကြောင့်
 ထိုပျက်စီးခြင်း မရဏ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်
 သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သ
 ဘောဇရာသည် ကေနိရှိပေ၏ဟု။ ဇရာတရားကို အာရုံပြု၍ ဆင်ခြင်ကြလေ
 ထိုသို့ အာရုံပြု၍ ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့၌ ဖြစ်
 သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သ
 ဘောဇရာတရားကို အာရုံပြု၍။ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိတိုင်း သိတိုင်း။ ဉာဏ
 သမ္ပယုတ်ဝိပဿနာ၏ စိတ်အစဉ်သည် ကေနိဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သော ဝိပ
 သနာဇောစိတ်အစဉ်၌ ပါရှိသော။ ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို။ ဇရာ၏ ဟုတ်မှန်
 သော။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောကို။ မချွတ်မယွင်း ဟုတ်
 တိုင်းမှန်စွာ အာရုံပြု၍ သိတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။
 ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ရှာဖွေအပ်
 သောကြောင့်လည်း မဂ္ဂ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားသည် ဟုတ်မှန်သော ရင့်ရော်
 ဆွေးမြေ့ စေတတ်သော သဘောဇရာကို အာရုံပြု၍ ရှာဖွေတတ်သော
 ကြောင့်လည်း မဂ္ဂ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားသည်။ မိမိဖြစ်နိုင်။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်
 တကွ။ ကိလေသာတို့ကို ပျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်လည်း။ (မ) ဟူသော အ
 မည်။ ဟုတ်မှန်သော ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့ခြင်း သဘောဇရာကို အာရုံပြု၍ ရော
 တတ်သောကြောင့်လည်း။ (ဂ) ဟူသော အမည်။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အမည်
 နှစ်ပါးကို ရသောကြောင့်လည်း မဂ္ဂဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်းမဂ္ဂဟု
 ခေါ်ဆိုအပ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိမိသည်။ မောဟစသော ကိလေသာအ
 ညစ်အကြေးတို့မှ။ ကင်းလွတ်နေသောကြောင့်။ ဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိနှင့်အ
 တူဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပယုတ်တရားတို့မှလည်း။ ဖြူစင် သန့်ရှင်းစေ၏။ ထို

ကြောင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂကို အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသောကျန်မဂ္ဂင်္ဂချစ်ပါးတို့သည်လည်း တပြိုင်နက်တချက်ထည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာ လျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့သည် ကင်းလေကုန်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ကင်းခြင်းကြောင့်။ ထိုအယုတ်တရား နှစ်ပါးမှ လွတ်နေ၏။ ထိုသို့ လွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်း ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း သော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုကြောင့်။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌ ဖြစ်ပေါ်သောခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ချော် ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောလက္ခဏာရှိသော ဇရာတရားကို အာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ခြံစံကျင့်ကြံသည့် ၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌ ဖြစ်ပေါ်သောခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ရင့်ချော် ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောလက္ခဏာရှိသော ဇရာတရားကိုအာရုံပြု၍ ရှုသလို။ ပဋ္ဌမဈာန်သုံးဘုံ၊ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံ၊ တတိယဈာန်သုံးဘုံ၊ ဝေဟပ္ပိလ်၊ အဝိဟာ၊ အတပ္ပါ၊ သုဒဿာ၊ သုဒဿိ၊ အကနိဋ္ဌ တည်းဟူသော စတုတ္ထဈာန်ခြောက်ဘုံ။ ပေါင်းဗြဟ္မာ(၁၅)ဘုံတို့၌။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ချော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောလက္ခဏာရှိသော၊ ဇရာတရားကိုလည်း ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ ၎င်းဗြဟ္မာ(၁၅)ဘုံတို့၌လည်းဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ချော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာရှိ၍သာလျှင်။ ပျက်စီးခြင်းမရဏတရားသည် ကောန်ဖြစ်ရပေ၏။ အကယ်၍ရင့်ချော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာတရားမရှိခဲ့ပါလျှင်။ အဘယ်မှာပျက်စီးခြင်းမရဏတရားသည်ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်မဖြစ်ပေရာ။ စင်စစ်ဗြဟ္မာဘုံ၌ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏ပျက်စီးခြင်းဖြစ်ရသည့်မှာ။ ရင့်ချော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာရှိ၍သာ ပျက်စီးခြင်းမရဏတရားသည်၊ ကောန်ဖြစ်ရပေသည့်ဟုမရဏ၏အကြောင်းဖြစ်သောတရားကိုအာရုံပြု၍ဆင်ခြင်ကြလေ။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း။ ဗြဟ္မာပြည်တို့၌ဖြစ်သောခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ရင့်ချော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောလက္ခဏာရှိသော ဇရာတရားကိုအာရုံပြု၍။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဖြစ်တိုင်းသိတိုင်း။ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဝိပဿနာဇောပိတ်အစဉ်သည့် ကောန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်

သော ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိသောပညိန္ဒြေစေတသိက်တရားကို
 ဇရာဇာတိဟုတ်မှန်သော ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောလက္ခဏာ
 ကို။မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာအာရုံပြု၍သိတတ်သောကြောင့်၊သမ္မာဒိ
 ဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကိုဘုရားအစရှိသောသူတော်
 ကောင်းတို့သည် ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်လည်းမဂ္ဂ၊ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားသည်
 ဇရာဇာတိ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့ ခြင်းသဘော လက္ခဏာ ကို ရှာဖွေတတ်သော
 ကြောင့်လည်းမဂ္ဂ။ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားသည်။မိမိဖြစ်ခိုက် အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်
 တကွကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်လည်း(မ)ဟူသောအ
 မည်။ ဟုတ်မှန်သော ဇရာဇာတိ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောလ
 က္ခဏာကိုအာရုံပြု၍ ရောက်တတ်သောကြောင့်(ဂ)ဟူသောအမည်။ ထို
 ဆိုအပ်ပြီးသော အမည်နှစ်ပါးကို ရသောကြောင့်လည်း (မဂ္ဂ)ဟူ၍ခေါ်ဆို
 အပ်လေသည်။ ၎င်းမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိမိလည်းမော
 ဟစသော ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့မှကင်းလွတ်နေသောကြောင့်။မိမိ
 လည်းဖြူစင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိနှင့်အဘူဖြစ်ကုန်သော သမ္မယုတ်တရားတို့ကို
 လည်း ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့်၊ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂကို အရိယမဂ္ဂဟု
 ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်သျှင်။သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော
 ကျန်မဂ္ဂင်ခုနှစ်တို့သည်လည်း တပြိုင်နက် တချက်တည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်
 ယှဉ်၍ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်၊ ဝိပဿ
 နာအဋ္ဌကိကမင်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။
 ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလခထာနုယောဂတည်းဟူသော အ
 ယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့သည့် ကင်းလေကုန်သည်သာတည်း။ထိုသို့ကင်းခြင်း
 ကြောင့်။ထိုအယုတ်တရားနှစ်ပါးမှ လွတ်နေ၏။ထိုသို့လွတ်နေခြင်းကြောင့်
 ၎င်းဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု
 ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ထိုကြောင့်ဗြဟ္မာ(၁၅)တုံတို့၌ဖြစ်ပေါ်သော၊ခန္ဓာငါးပါး
 ရုပ်နာမ်တရားကို ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာတရားကို
 အာရုံပြု၍သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။
 မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို၊ ခြံ့ကုန်ကြံသည့် ၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

ဗြဟ္မာ(၁၅)တုံ၌ဖြစ်ပေါ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ် တရားတို့ကို။ရင့်
 ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာတရားကို ရှုသလို။အသညသတ်
 တုံ၌ဖြစ်သော၊ရုပ်တရားတို့ကို ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇ
 ရာတရားကိုလည်းအာရုံပြု၍ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ အသညသတ်တုံ၌ဖြစ်ပေါ်
 သောရုပ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာတရား

ရှိ၍သာလျှင်။ ၎င်းအသညသတ်ဘုံ၌ ပျက်စီးခြင်းမရဏံတရားသည်ကောန်
 ဖြစ်ရပေ၏။ အကယ်၍ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့ခြင်းသဘော ဇရာမရှိခဲ့လျှင်၊ အ
 ဘယ်မှာအသညသတ်ဘုံ၌ပျက်စီးခြင်းမရဏံတရားသည်ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ စင်
 စစ်ဖြစ်မှုမရှိလေရာ။ စင်စစ်အသညသတ်ဘုံ၌ ရုပ်တရားတို့၏ ပျက်စီးခြင်း
 မရဏံဖြစ်ရခြင်းသည်ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာရှိ၍သာ
 ပျက်စီးခြင်းမရဏံတရားသည်၊ ကောန်ဖြစ်ရပေသည်ဟု မရဏံ၏အကြောင်း
 ဖြစ်သော ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာကိုအာရုံပြု၍ဆင်
 ခြင်ကြလေ။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ဆင်ခြင်တိုင်းဆင်ခြင်တိုင်း။ အသညသတ်ဘုံ
 ၌ဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်တို့ကို ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာတ
 ရားကိုအာရုံပြု၍။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတိုင်းသိတိုင်း။ ဥာဏသမ္ပယုတ်ဝိပ
 သနာဇောစိတ်အစဉ်သည်ကောန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောဝိပသနာဇော
 စိတ်အစဉ်၌ပါရှိသော ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို။ ဟုတ်မှန်သောရင့်ရော်ဆွေး
 မြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာကိုအာရုံပြု၍။ မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်
 စွာသိတတ်သောကြောင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်ပေသည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ
 တရားကိုမဂ္ဂစသည်ခေါ်ဆိုအပ်မှုကို နှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော ကျန်မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတို့သည်
 လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်တည်း၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ကြကုန်သည်
 သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့် ဝိပသနာအဋ္ဌကိကမင်သည်
 ဖြစ်၏။ ထိုဝိပသနာအဋ္ဌကိကမင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနု
 ယောဂ၊ အတ္တကိလယော နုယောဂတည်းဟူးသော အယုတ်တရားနှစ်ပါး
 တို့သည်ကင်းလေကုန်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ကင်းခြင်းကြောင့်၊ ထိုအယုတ်
 တရားနှစ်ပါးမှလွတ်နေ၏။ ထိုသို့လွတ်နေခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်
 တိုင်းသော ဝိပသနာအဋ္ဌကိကမင်ကို။ မန္တိဗာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။
 ထိုကြောင့် အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်တရားတို့ကိုရင့်ရော်
 ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာကိုအာရုံပြု၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော
 ဝိပသနာ အဋ္ဌကိကမင်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မန္တိဗာပဋိပဒါ အကျင့်ကိုမှီ
 ကျင့်ကြံသည်၏ အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ အသညသတ်ဘုံ၌ ရုပ်တ
 ရားတို့ကို၊ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာတရားကိုရှုသလို၊
 အရူပလေးဘုံ၌ဖြစ်သော၊ နာမ်တရားတို့ကို၊ ရင့်ရော် ဆွေး မြေ့ စေ တတ်
 သောသဘောဇရာတရားကိုလည်း၊ အာရုံပြု၍ရှုအပ်၏။ ရှုအပ်သော အရူပ
 လေးဘုံ၌ဖြစ်ပေါ်သောနာမ်တရားတို့ကို၊ ရင့်ရော် ဆွေး မြေ့ စေ တတ် သော
 သဘောဇရာတရားရှိ၍သာလျှင်။ ၎င်း အရူပလေးဘုံ၌ ပျက်စီးခြင်း မရဏံ

တရားသည့်ကောန်ဖြစ်ရပေ၏။ အကယ်၍ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့ခြင်းသဘောဇရာ
မရှိခဲ့လျှင်။ အဘယ်မှာ အရူပလေးဘုံ၌ပျက်စီးခြင်းသဘော၊ မရဏတရား
သည် ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိလေရာ။ စင်စစ်၊ အရူပလေးဘုံ၌။ နာမ်
တရားတို့၏ပျက်စီးခြင်း မရဏတရားဖြစ်ရခြင်းသည်။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေ
တတ်သောသဘောဇရာရှိ၍သာပျက်စီးခြင်းမရဏတရားသည်။ ကောန်ဖြစ်ရ
ပေသည်ဟု။ မရဏ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့ စေတတ်
သောသဘောဇရာကိုအာရုံပြု၍ဆင်ခြင်ကြလေ။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ဆင်ခြင်
တိုင်းဆင်ခြင်တိုင်း။ အရူပလေးဘုံတို့၌ ဖြစ်သော။ နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်
ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာတရားကိုအာရုံပြု၍။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ
သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဥာဏသမ္ပယုတ် ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်သည် ကောန်ဖြစ်
ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိသော။ ပညိန္ဒြေစေတ
သိက်ကို။ ဟုတ်မှန်သော ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာကို
အာရုံပြု၍။ မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို။ မဂ္ဂစသည်ခေါ်ဆိုအပ်မှုကို၊
ရှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစ
သော။ ကျန်မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်ထည်း။ ထိုသမ္မာ
ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။
ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်
တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာစသော ကိလေသာတို့လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခငွေ
ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော။ အယုတ်တရား
နှစ်ပါးတို့သည် ကင်းလေကုန်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ ကင်းခြင်းကြောင့်။
ထိုအယုတ်တရားနှစ်ပါးမှလွတ်နေ၏။ ထိုသို့လွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်
တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ကို။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟု ခေါ်ဆို
အပ်သည်။ ထိုကြောင့်။ အရူပလေးဘုံ၌ဖြစ်ပေါ်လာသောနာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်
ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာကို အာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
သော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကို
နှိပ်ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုမှတပါးလည်း။ ၎င်းဇ
ရာသဘောသည်။ ရှင်နေသောအသက်ဇီဝမဟုတ်သောကြောင့်။ ၎င်းဇရာ
သဘောကို။ ရှင်နေသောအသက်ဇီဝမဟုတ်ဟူ၍။ အဘန်တလဲလဲအာရုံပြု
ပြီးလျှင်။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အဘန်တလဲလဲရှုအပ်၏။ ထိုသို့ရှုတိုင်းရှုတိုင်း
အသက်ဇီဝမဟုတ်မှန်းကို သိတတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိပဿနာဉာဏ်အမှူးရှိ
သော။ အဋ္ဌကိကမင်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်

တိုင်း၊ ဇီဝအယူလည်းကင်း၏။ အဝိဇ္ဇာစသော ကိလေသာတို့သည်လည်း
 ကင်းကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသမထာနုယောဂတည်း
 ဟူသော။ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း၊ ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်း
 လွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအ
 ဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ ထိုမှတစ်ပါး
 လည်း။ ထိုသို့ ဘုံ၌ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ။ရင့်
 ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘော ဖြစ်သည်။ အမှန် အမှားစသော သ
 ဏ္ဍာန်မှကင်းလျက်။ မိမိ၏ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောလက္ခ
 ဏာကိုသာ ဆောင်ပြုနေ၏။ ထိုသို့ဆောင်ပြုခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖရာသည်။
 သတ္တဝါအတ္တမဟုတ်။ ဓမ္မသဘောသာကောန်ဖြစ်ပေ၏ဟု အာရုံပြု၍သိ စေ
 အပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍သိတိုင်းသိတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာ
 အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။
 သတ္တဝါ အတ္တမဟုတ်သော ဓမ္မသဘောကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ
 မောဟနှင့်တကွ။ ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲ
 ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသမထာနုယောဂတည်းဟူသော။ အယုတ်တရား
 နှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာ
 ပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော။ အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲ
 ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုဖရာသည်။ ထိုထိုဘုံတို့၌
 ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ။ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘော
 လက္ခဏာဖြင့် ထင်ရှားပြီးလျှင်။ ထိုခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ပျက်စီး
 ခြင်းသဘော မရဏကိုရောက်လျှင်။ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့ရောက်
 လေ၏။ ထိုသို့ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်းကြောင့်။ ၎င်း ဖရာတရားသည်။
 စင်စစ် အမြဲမရှိသော အနိစ္စသဘောတရားသာလျှင် အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဘုရားရှင်သည်။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အာဟာ
 ရဝဂ်၌။ ဖရာမရဏံဘိက္ခဝေ။ အနိစ္စံ။ သင်္ခတံ။ ပဒိုစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ဝယဓမ္မံ။ ဝရဓမ္မံ
 ဝိရာဂဓမ္မံ။ နိရောဓဓမ္မံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ ပဒိုသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် အဘိညေဃုအခဏ်း နံပါတ်(၉) မျက်
 နှာ၌။ ဖရာမရဏေ။ အနိစ္စာနုပဿနာအဘိညေဃုဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်
 သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ၎င်းပါဠိတော် သဗ္ဗေသင်္ခါရာအနိစ္စာအ
 ချက်တို့ကိုပြရာအခဏ်း၌။ ဖရာမရဏံ။ အနိစ္စံ။ ဝယဓမ္မံဟူ၍ ဟောတော်မူ
 အပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဖရာတရားသည်။ စင်စစ်။ အနိစ္စတ
 ရားသာလျှင်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပညာရှင်တို့သိအပ်၏။ ထိုသို့သိကြ

လျှင်လည်း။ ထိုဇရာဟုဆိုအပ်သော။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောသည်။ ထိုထိုဘုံတို့၌ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ပျက်စီးခြင်းမရဏသို့ရောက်လျှင်။ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေ၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်းတည်းဟူသော။ အနိစ္စချက်ကိုအာရုံပြု၍သိတိုင်းသိတိုင်း။ အနိစ္စကိုရှုမြင်သော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇရာ၏အနိစ္စသဘောကို မသိမမြင်တတ်သော။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇရာသဘောကို။ နိစ္စဟုစွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေသောကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော။ ပြုစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်း ရောက်၏။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုဇရာတရားသည်။ အနိစ္စသာဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ သင်္ခါရဒုက္ခတရားလည်း အမှန်ဖြစ်သည်သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဒုက္ခတရားဖြစ်လေသနည်းဟူမူ။ ထိုထိုဘုံ၌ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ပျက်စီးခြင်းမရဏသို့ရောက်လျှင်။ ၎င်းရင့်ရော်စေတတ်သောသဘောဇရာသည်။ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေ၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်းကြောင့်။ ပျက်စီးခြင်းဘင်တည်းဟူသောအပျက်သည်။ ထိုရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာကိုနှိပ်စက်ပေ၏။ ထိုသို့အပျက်၏အနှိပ်စက်ကိုခံရခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဇရာသဘောသည်။ သင်္ခါရဒုက္ခအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ သစ္စနိဒ္ဒေသအရာဒုက္ခကိုဖွင့်ရာ။ စာမျက်နှာနံပါတ်(၁၁၇)မျက်နှာ၌ ဒုက္ခာသင်္ခါရဒုက္ခဘာဝတောစေတီ။ ဒုက္ခဝတ္ထုတောစဟူ၍ဖွင့်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ပဒိုသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော် ဥာဏကထာအဘိညေယျအရာ၌။ ဇရာမရဏဒုက္ခာနုပဿနာအဘိညေယျဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ယဒနိစ္စံ။ တံဒုက္ခံဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ဇရာတရားကို သင်္ခါရဒုက္ခဟူ၍မှတ်ကြလေ။ ထိုဇရာတရားတည်းဟူသော။ သင်္ခါရဒုက္ခချက်ကိုအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာပညာဖြင့် သိတိုင်း သိတိုင်း။ ဇရာ၏ဒုက္ခချက်ကို သိမြင်တတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ဇရာ၏သင်္ခါရဒုက္ခသဘောကို မသိမမြင်တတ်သောအဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တ

ကွ။ ဇရာကို သုခဟုစွဲယူနေသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာတို့ သည်လည်း ကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခလွန်ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမ ထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ် နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်သောကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိပဒါတည်းဟူသော။ ဖြူစင် သောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံ့ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်း ရောက်၏။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ဤမျှဖြင့်၊ ဇ ရာပိဒုက္ခဟူသောပုဒ်၌ အကျုံးဝင်သော ဇရာသဘောကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိ မာပဒိပဒါတည်းဟူသော။ ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို။ ခြံ့ကျင့်ကြံအပ်ပုံကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} အနတ္တတရားသာလျှင်ဖြစ်သောဇရာတရားသည်။ အနိစ္စတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရဒုက္ခတရားဖြစ်သည် ၏အဖြစ်ကို။ ပြုဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်းသိအပ်ပါပြီ။ ၎င်းဇရာသည်၊ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း။ ထိုဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိပဒါအကျင့် ကို ခြံ့ကျင့်ကြံပုံကိုလည်းကောင်း။ ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြုဆိုအပ်သောနည်းကိုအစဉ်မှီ၍သိအပ်ပါသည်။ သိပုံမှာ။ အကယ်၍။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယသံသုတို့၌။ ခန္ဓာ ငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့စေတတ်သော။ သသော ဇရာရှိ၍ သာ။ အမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အား ကုန်ခမ်းမှု။ ပင်ပမ်းမှု။ ကျင်နာမှုစသော။ အမျိုးမျိုးသော ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ကာယိက ဒုက္ခ၊ အမျိုးမျိုးသောစိတ်၏၊ မသက်မသါခြင်း၊ မါနသိကဒုက္ခတရားတို့သည် ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ရသမျှသောဒုက္ခဟူသမျှသည်။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေ တတ်သောသဘောဇရာရှိ၍သာကော်၍ဖြစ်ရပေသည်ဟု။ ဇရာ၏အဖြစ်ကို အဘန်တလဲလဲ ပညာဖြင့်ရှုကြလေ။ ထိုသို့ ရှုကြတိုင်းရှုကြတိုင်း။ ဇရာ၏ အဖြစ်ကိုမြင်တတ်သော ဝိပဿနာပညာသည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာပညာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်သည် ဖြစ် ၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇရာ၏ အမျိုးမျိုးဒုက္ခဖြစ် ကြောင်းကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇရာကို သုခ ဖြစ်ကြောင်းဟု စွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည် လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွန်ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာ နုယောဂတည်းဟူသော၊ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေ၏။ ထို သို့ကင်းလွတ်ခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိ ကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်သော

ကြောင့်၊ အပါယ်လေးဘုံ၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ရင့်
 ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာ၏ ပြဆိုအပ်ပြီးသောအမျိုးမျိုး
 သောကာယိကဒုက္ခ၊ မာနသိကဒုက္ခတို့၏။ ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန်တို့ကို
 အာရုံပြု၍၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်
 ကိုမှီ၍ကျင့်ကြံသည်၏ အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ အကယ်၍လူ့ပြည်၌
 ဖြစ်ပေါ်သောခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို၊ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်
 သော သဘောဇရာသည်ဖြစ်မှုမရှိခဲ့အံ့။ ပျက်စီးခြင်းမရဏာသို့ရော်ကြောင်း
 ဖြစ်သော၊ အားကုန်ခမ်းမှု၊ ပင်ပမ်းမှု၊ ကျင်နာမှု၊ မျက်စိထိုင်းဗျင်းမှု၊ နား
 ထိုင်းမှု၊ မသွားမလာနိုင်မှု စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သောကာယိကဒုက္ခ။ ထို
 ကာယိကဒုက္ခကြောင့်ဖြစ်သောမာနသိကဒုက္ခတရားတို့သည်အဘယ်မျှဖြစ်
 မှုရှိပါတော့အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိပေရာ။ စင်စစ်ထိုဒုက္ခတို့ဖြစ်မှုသည်။ ခန္ဓာ
 ငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာ
 ဖြစ်၍သာ ကော်နဖြစ်မှုရှိရလေသည်။ ထိုကြောင့် လူ့ပြည်၌ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်
 နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာသည်။ ထို
 လူ့ပြည်၌ အမျိုးမျိုးပျက်စီးရခြင်းမရဏာ၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ ပြဆိုအပ်
 ပြီးသော ကာယိကဒုက္ခ၊ မာနသိကဒုက္ခတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းအမှန်တရားဖြစ်
 ပေ၏။ ထိုသို့ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောဇရာကိုအာရုံပြု၍။ ငညာ
 ဖြင့်အဘန်တလဲလဲရှုကြလေ။ ထိုသို့ရှုကြတိုင်းရှုကြတိုင်း ဇရာ၏အဖြစ်ကို
 မြင်တတ်သော ဝိပဿနာပညာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာပညာဖြစ်တိုင်း
 ဖြစ်တိုင်းသမ္ဘာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ။ ဝိပဿ
 နာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇရာ၏အမျိုးမျိုးဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို။ မ
 သိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇရာကိုသုခဖြစ်ကြောင်းဟု
 စွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းလေ
 ကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူ
 သော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်သည်သာတည်း။ ထိုသို့
 ကင်းလွတ်ခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိက
 မဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုကြောင့်လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော
 ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘော
 ဇရာ၏၊ ပြဆိုအပ်ပြီးသောအမျိုးမျိုးသောကာယိကဒုက္ခ၊ မာနသိကဒုက္ခ တို့
 ၏ဖြစ်ကြောင်းတရားကိုအာရုံပြု၍၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယ
 အဋ္ဌကိကမဂ်ကို မှီ၍ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို။ ထင်ရှားသိကြလေ။ အကယ်
 ၍နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်

ဆွေးမြေ့စေတတ်သောသဘောဇရာသည်။ ဖြစ်မှုမရှိခဲ့အံ့။ ပျက်စီးခြင်းမရ
 ဏာသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ချွေးယိုခြင်း။ အရောင်အဝါတို့ ညှိုးနွမ်း
 ခြင်း။ နတ်ပြည်၌ မပျော်မမွေ့ခြင်းစသောအခြင်းအရာတို့သည်။ အဘယ်
 ထင်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်မထင်ပေရာ။ ထိုသို့ထင်ခြင်းသည်။ စင်စစ် ဇရာသ
 ဘောရှိ၍သာ ထင်ရပေ၏။ ထိုသို့ထင်ခြင်းကြောင့်။ စိတ်၏မချမ်းမသာခြင်း
 သည်ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုသို့စိတ်၏မချမ်းမသာဖြစ်ရခြင်း မာနသိကဒုက္ခသည်
 စင်စစ် ဇရာကြောင့်သာဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့်။ ဇရာသည်နတ်ပြည်၌။ မာန
 သိကဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းတရားအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်မှုကို အ
 ဘန်တလဲလဲ ပညာဖြင့်ရှုကြလေ။ ထိုသို့ရှုကြတိုင်းရှုကြတိုင်း။ ဇရာ၏ဒုက္ခ
 ဖြစ်ကြောင်းအဖြစ်ကိုမြင်တတ်သော။ ဝိပဿနာပညာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပ
 သာနာပညာဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အဋ္ဌကိကဝိပဿနာ
 မဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇရာ၏ နတ်
 ပြည်၌။ မာနသိကဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ မသိမမြင်တတ်သော အ
 ဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇရာကိုသုခဖြစ်ကြောင်းဟုစွဲယူနေသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 အမှူးရှိသော ကိလေသာ တို့သည်လည်း။ ကင်းကြီးလေကုန်၏။ ကာမသု
 ခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိ သမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တ
 ရားနှစ်ပါးတို့မှသည်။ ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်ခြင်းကြောင့်။ ၎င်း
 ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်
 ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော။ ခန္ဓာငါး
 ပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောဇရာ၏
 မာနသိကဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားအမှန်ကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိ
 ပဒါတည်းဟူသောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို နှစ်ကျင့်ကြံသည်၏အ
 ဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ အကယ်၍။ အသညသတ်ကြ၌ သော ဗြဟ္မာတ
 ဆဲ့ငါးဘုံ၌ ဖြစ်ပေါ်မှု ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့
 စေတတ်သောသဘောဇရာသည် မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှါခန္ဓာငါးပါးရုပ်
 နာမ်တရားတို့ကို။ ဇရာမီးလောင်ခြင်းတို့သည်ဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်
 မှုမရှိကုန်ရာ။ ဖြစ်ပေါ်သောခန္ဓာတို့ကို၊ ဇရာတရားရှိ၍သာလျှင်။ ၎င်းဇရာမီး
 သည်၊ မပြတ်လောင်ကျွမ်းစေ၏။ ထိုကြောင့်ဇရာသည်။ ဗြဟ္မာ(၁၅)ဘုံ၌ဖြစ်
 သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းအ
 မှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့၊ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်သောဇရာကို၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ အဘန်တလဲလဲ၊ ပညာဖြင့် ရှုကြလေ။
 ထိုသို့ ရှုကြတိုင်း ရှုကြတိုင်း၊ ဇရာ၏အဖြစ်ကိုမြင်တတ်သော ဝိပဿနာ

ပညာသည်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုဝိပဿနာပညာ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအ
 မှူးရှိသော၊ အဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်
 ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ ဇရာ၏ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို၊ မသိမမြင်တတ်သော၊ အ
 ဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇရာကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟုစွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 အမှူးရှိသော၊ ကိလေသာတို့သည်လည်း၊ ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာ
 နုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါး
 တို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်ခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်
 တိုင်းသော၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်
 ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ဗြဟ္မာ(၁၅)ဘုံ၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်
 နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့ စေတတ်သော သဘောဇရာ၏။ ၎င်း
 နှင့်စပ်သော ခန္ဓာရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ မပြတ်ဇရာမီးလောင်ခြင်းကိုခံရ
 သောကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိ
 ပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံဝကျင့်ကြံသည်၏
 အဖြစ်ကိုထင်ရှားထိကြလေကုန်။ အကာယ်၍ အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်ပေါ်
 သောရုပ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့ စေတတ်သော သဘော ဇရာ
 သည်မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှာအသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သောရုပ်တရား
 တို့ကို။ ဇရာမီးလောင်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ် ဖြစ်မှုမရှိကုန်
 ရာ။ ဖြစ်ပေါ်သောရုပ်ခန္ဓာတို့ကို။ ဇရာတရားရှိ၍သာလျှင်၊ ဇရာမီးသည်၊ မ
 ပြတ်လောင်ကျွမ်းစေ၏။ ထိုကြောင့်၊ ဇရာသည်၊ အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သော
 ရုပ်ခန္ဓာတရားတို့၏၊ သင်္ခါရဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်းအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ အသ
 ညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သော ရုပ်ခန္ဓာတရားတို့၏၊ သင်္ခါရဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်
 သော ဇရာကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ အဘန်တလဲလဲ ပညာဖြင့်ရှုကြလေ။ ထို
 သို့ရှုကြတိုင်းရှုကြတိုင်း။ ဇရာ၏အဖြစ်ကိုမြင်တတ်သော ဝိပဿနာပညာ
 သည်ဖြစ်ပေ၏။ ထို ဝိပဿနာပညာဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
 သော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်
 တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇရာ၏ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ
 မောဟနှင့်တကွ။ ဇရာကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟုစွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အ
 မှူးရှိသောကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲ
 ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်
 ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်၊ ၎င်း ဖြစ်
 တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆို
 အပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သော။ ရုပ်

ခန္ဓာတရားတို့ကို။ ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောတရား၏။ ၎င်းနှင့် စပ်သော ရုပ်ခန္ဓာတရားတို့၏။ ဇရာဒီးလောင်ခြင်းကို ခံရသောကြောင့်ဖြစ် သော။ သင်္ခါရဒုက္ခတရား၏ဖြစ်ကြောင်းကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်း ဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို။ ဖြစ်ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

အကယ်၍။ အရူပလေးဘုံ၌ဖြစ်ပေါ်လာသော နာမ်တရားတို့ကို။ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သဘောတရားသည်။ မရှိခဲ့သည့်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှာ အရူ ပလေးဘုံတို့၌ဖြစ်သော နာမ်တရားတို့ကို။ ဇရာဒီးလောင်ခြင်းတို့သည် ဖြစ် ပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိကုန်ရာ။ ဖြစ်ပေါ်သော နာမ်ခန္ဓာတရားတို့ကို ဇရာတရားရှိ၍သာလျှင်။ ဇရာဒီးသည် မပြတ်သောင်ကျွမ်းစေ၏။ ထိုကြောင့် ဇရာသည်။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာတရားတို့၏။ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့အရူပလေးဘုံ၌ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာတရားတို့၏။ သင်္ခါ ရဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဇရာကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အဘန်တလဲလဲ ပ ညာဖြင့်ရှုကြလေ။ ထိုသို့ရှုကြတိုင်းရှုကြတိုင်း။ ဇရာ၏ အပြစ်ကိုမြင်တတ် သောဝိပဿနာပညာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာပညာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအ ဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇရာ၏ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မသိမမြင်တတ် သော။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ဇရာကိုသုခဖြစ်ကြောင်းဟု စွဲယူနေသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသု ခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တ ရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်း ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ် ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အရူပလေးဘုံ၌ ဖြစ်သော။ နာမ်ခန္ဓာတရားတို့ကို။ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့ စေတတ်သော သဘောတရား၏။ ၎င်းနှင့်စပ်သော နာမ်ခန္ဓာတရားတို့၏။ မပြတ် ဇရာဒီးလောင်ခြင်းကို ခံရ သောကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပ ဒါတည်းဟူသော။ အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို။ ဖြစ်ကျင့်ကြံသည်၏ အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

ဇရာကို ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။ ဇရာပေတိတိဇရာဟု။ ဟေတုကတ္တု၊ သာဓ နကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ ယာဓမ္မဇာတိ။ အကြင်သဘောတရားသည်။ ဇိ ရာပေ၊ ဆွေးမြေ့စေတတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ဆွေးမြေ့စေတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာဓမ္မဇာတိ။ ထိုသို့သဘောတရားသည်။ ဇရာ၊ ဇရာမည်၏။

ဇရာခါတ်သည်။ ဝယောဟာနိမိ၊ အရွယ်မှဆုတ်ယုတ်စေခြင်းအနက်၌ဖြစ်
၏။ အပစ္စည်း။

{မေး} ဇရာဒုက္ခတည်းဟူသော သင်္ခါရအာရုံကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာ
ပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ် ဖြစ်ပုံကိုသိရပါပြီ။
ဗျာဓိဒုက္ခောဟူသော သင်္ခါရအာရုံကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ တည်းဟူ
သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ကျင့်ကြံ၌ အပ်ပုံကို။ ဘယ်လိုသိ
အပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဗျာဓိဒုက္ခောဟူသောပုဒ်တို့တွင်၊ ဗျာဓိဟုဆိုအပ်သည်မှာ။ တခြား
ကိုမဆိုအပ်။ ထိုသို့ဘုံ၌ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ ခါတ်တို့ချောက်ချား
ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ကိုယ်ဟုသမုတ်အပ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏။ အ
ပေါင်းအစုမျှဖြစ်သော။ ဣပက္ခန္ဓာ၌ ကျင်နာကိုက်ခဲ မခံသာအောင်ဖြစ်ပေါ်
လာသော ဒုက္ခဝေဒနာတရားကိုဗျာဓိဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပရမတ္ထတောဟိ ဓါတုခေါဘပစ္စယံ။ ကာယိကံဒုက္ခံ၊ ဗျာဓိတိဟူ
၍။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။ သစ္စာနိဇ္ဈေသအဖွင့်(၆၀၅)မျက်နှာ၌ ဖွင့်ဆိုအပ်
သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ဘား။
ဟိပါကဋုံကရောမိ၊ ထိုဗျာဓိတရားကိုထင်စွာပြုဆိုဦးအံ့။ ဓါတုခေါဘပစ္စယံ
ဓာတ်လေးပါးတို့၏ချောက်ချားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ကာယိကံ၊
ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ဓာ၊ ကိုယ်ဟုသမုတ်အပ်သောရုပ်တို့၏ အစုအပေါင်း၌
အကျုံးဝင်သော။ ကာယပဿာဒန္တိန္ဒြိ၍ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ မသက်မသာ ဆင်း
ရဲသောဒုက္ခဝေဒနာကို။ ဗျာဓိတိ။ ဗျာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ သိအပ်၏အဓိပ္ပါယ်ကား
ဓာတ်ကိုချောက်ချားခြင်းကြောင့်။ ရုပ်တို့၏အစုအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်
သော။ ကာယပဿာဒကိုမှီ၍ဖြစ်ပေါ်လာသော နာကြိုင်မှု။ ကိုက်ခဲမှု။ ပူလော
င်မှုစသော။ မခံသာအောင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒုက္ခ ဝေဒနာတရားကိုပင်
ဗျာဓိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်ဟုလို။

{မေး} ထိုဗျာဓိတရားသည်။ ပရမတ္ထတရားပါလော။ ပညတ်တရားပါ
လော။ ဘယ်လိုခွဲခြမ်း၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုဗျာဓိတရားသည်။ ဒုက္ခဝေဒနာတရားဖြစ်သောကြောင့်။ ပရ
မတ္ထသဘောတရားသာလျှင်ကေနိဖြစ်ပေ၏။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပရမတ္ထတောဟိ။ လ။ ကာယိကံဒုက္ခံ၊ ဗျာဓိတိဟူ၍ဖွင့်ဆိုအပ်
သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာပါဌ်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အာရုသော

ပါဠိယေက္ခိရုဇ္ဇနဋ္ဌာနံ နာမနတ္ထိ၊ ဝတ္ထိ၊ အာရမ္မဏံကတော၊ ဝေဒနာဝ။ ဝေဒ
ယတိတိဟူ၍ပြဆိုအပ်သော သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌတ္တာ။ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်
အဖွင့် (၃၂၆) မျက်နှာ၌ လာရှိသည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ သိအပ်
ပါသည်။ အကြဉ်းချုပ်ထိရန်မှာ။ ပရမတ္ထတော။ လ။ ကာယိကံ
ဒုက္ခံဗျာဓိဟုပြဆိုအပ်သောပိသုဒ္ဓိ၊ ဂင်္ဂိကာအရ၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော၊ ကာယိ
ကဒုက္ခ ဝေဒနာတရားကို ဗျာဓိဟုဆိုအပ် သည် ကို ထောက်၍လည်း
ကောင်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ပါဠိယေက္ခိအသိ။ ရုဇ္ဇနဋ္ဌာနံ။ နာကြင်သောအ
နာဋ္ဌာနသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝတ္ထိ၊ မှီရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာ
ရုံကိုလည်းကောင်း။ ကတော၊ အကြောင်းပြု၍။ ဝေဒနာဝ။ ဒုက္ခဝေဒနာတ
ရားသည်သာလျှင်။ ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏ဟူ၍ ပြ
ဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာရှင် စကားရပ်၌။ ကြင်နာသောရောဂါသည်။ တခြားမ
ရှိ။ ဝတ္ထုအာရုံကို အကြောင်းပြု၍။ ဒုက္ခဝေဒနာသာလျှင် ခံစားနေသည်
ဟု ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုထောက်၍။ ဒုက္ခဝေဒနာတရားသည်သာ
လျှင်၊ ကြင်နာသောအနာဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်သည်ကိုထောက်၍လည်း
ကောင်း။ ဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိသည်။ စင်စစ် ပရမတ္ထသဘော
တရား၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိအပ်သိထိုက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဤကား
အကျဉ်းချုပ်တည်း။

{မေး} ၎င်းဗျာဓိဟုဆိုအပ်သောဒုက္ခဝေဒနာကို။ လက္ခဏာစသည်ဖြင့်
ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အနိဋ္ဌဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ နူဘဝနသက္ခဏံဒုက္ခံ။ သမ္ပယုတ္တာနံ မိလာပနရ
သံ။ ကာယိကာဗာဓပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ ကာယိန္ဒြိယပဒဋ္ဌာနံဟု။ ရူပုပ္ပါဒာဂပါဋ္ဌိ၌
မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ဒုက္ခံ။
ဒုက္ခဝေဒနာသည်။ အနိဋ္ဌဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ နူဘဝနလက္ခဏံ။ မနှစ်သက်အပ်သော
ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံတည်းဟူသောအက္ခရာကို ခံစားတတ်သောသဘောဟူ၍ မှတ်
ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ မိမိနှင့်အတူဖြစ်သော။ သမ္ပယုတ်တ
ရားတို့ကိုမိလာပနရသံ၊ ညှိနှိုင်းစေတတ်သောကိစ္စရှိ၏။ ကာယိကာဗာ
ဓပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ ကိုယ်ဟုသမုတ်အပ်သော ရုပ်ကာယ၌။ နှိပ်စက်တတ်သော
တရားဟူ၍သာလျှင် ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ ဉာဏ်အား။ ရှေ့ရှုထင်စေ
တတ်သော။ ပစ္စုပဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ကာယိန္ဒြိယပဒဋ္ဌာနံ။ မိမိမှီရာ ကာယပသာဒ
သာလျှင်။ နိုးစွာသောဖြစ်ကြောင်း ပဒဋ္ဌာန်ရှိပေ၏။ ဤကား မြန်မာပြန်
တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍။ ဗျာဓိဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခဝေဒ
နာ၏ လက္ခဏာ စသည်တို့ကိုထိကြလေ။

{မေး} ထိုပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်သော ဗျာမိဟု ဆိုအပ်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာတရားကိုအာရုံပြု၍၊ မဏ္ဍိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော။ အရိယအဋ္ဌကိ ကပိပဿနာမဂ်ကို အဘယ်သို့ မှီဝဲကျင့်ကြံခြင်းဖြစ်ပါသနည်း။ ဖြစ်ပုံကို အဘယ်သို့သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြဆိုလတံ့သောနည်းကိုအမှီပြု၍သိအပ်ပါသည်။ ငရဲဘုံတို့၌ အကုသိုလ်ကံ၏ အစွမ်းကြောင့်။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ ဖြစ်ပေါ် တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း။ ငရဲဒီးတို့သည်လောင်၏။ ထိုသို့လောင်ခြင်းကြောင့်။ ကာယပဿာဒကိုမှီ၍။ များစွာပူလောင်သောကာယ^၀ကဒုက္ခ ဝေဒနာတို့ သည်။ ထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဖြစ်သောဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ စင်စစ် ငရဲသူသတ္တဝါမဟုတ်။ အခံခက်သော ပူလောင်သော ဒုက္ခဝေဒနာတည်း ဟူသော ဗျာမိတရားပေတည်းဟုအာရုံပြု၍။ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ သိနေအပ် ၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိပဿနာဉာဏ သမ္ပယုတ်စောစိတ် အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာစောစိတ်အစဉ်၌ ပါသော။ ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ကာယ^၀ကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူ သော။ ဗျာမိတရားကိုအာရုံပြု၍သိမြင်တတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ် ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို။ တရားအစရှိသောသူတော်ကောင်းတို့ သည် ရှာဖွေအပ်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေအပ်သောကြောင့် ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုပင် မဂ္ဂဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ တနည်းထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားသည်။ ဟုတ်မှန်သောကာယ^၀ ကဒုက္ခဝေဒနာဟုဆိုအပ်သော ဗျာမိကိုအာရုံပြု၍ ရှာဖွေတတ်၏။ ထိုသို့ရှာ ဖွေတတ်သောကြောင့်လည်း။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိကို မဂ္ဂဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုအပ် သည်။ တနည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ တရားသည်။ ငရဲဒွိဗီးလောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ် သော ငရဲသူသတ္တဝါမဟုတ်သော၊ ပြင်းထန်စွာပူလောင်သော၊ ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော ဗျာမိတရားကိုအာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ၎င်းဗျာမိတရားကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟ။ ထိုအဝိဇ္ဇာမော ဟနှင့် ယှဉ်ဘော်ယှဉ်ဘက်ဖြစ်သောကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီးပေ၏။ ထို သို့ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်(မ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရပေ၏။ ဟုတ် မှန်သော ဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော၊ ဗျာမိတရားကိုအာရုံပြု၍လည်းရောံ ပေ၏။ ထိုသို့ရောက်သောကြောင့်(ဂ)ဟူသောအမည်ကိုလည်းရပေ၏။ ထို သို့အမည်နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့်၊ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကိုပင်မဂ္ဂဟူ၍ခေါ် ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်းမဂ္ဂဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် မိမိလည်း မောဟစသော ကိလေသာအညစ်အကြေးမှလွတ်ကင်းနေသောကြောင့်ဖြူ စင်သန့်ရှင်း၏။ မိမိနှင့်အတူဖြစ်ကုန်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုလည်း ဖြူ

စင်သန့်ရှင်းစေ၏။ ထိုကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂကို။ အရိယမဂ္ဂဟု ခေါ်ဆိုအပ်
 လေသည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂဖြစ်ခိုက်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော။ ကျန်မဂ္ဂင်ခု
 နှစ်ပါးတို့ဖြစ်၍ပါ။ မှုကိုလည်းကောင်း။ ၎င်းခုနှစ်ပါးသောမဂ္ဂင်တို့ကို။ မဂ္ဂအ
 မည်။ အရိယမဂ္ဂအမည်ဖြင့်ခေါ်ဆိုအပ်မှုကိုလည်းကောင်း။ ရှေးဇာတိ၌ ပြု
 ဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူး
 ရှိသော။ အစိတ်အစိတ်အင်္ဂါရှစ်ပါးတရားတို့သည်။ ထိုကာယဝိကဒုက္ခဟုဆို
 အပ်သော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍ သိတတ်သော။ ဝိပဿနာစိတ်၌။ တ
 ပေါင်းတည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
 သော။ အရိယမဂ္ဂကို။ အရိယောအဋ္ဌကိကောမဂ္ဂောဟု ဟောတော်မူအပ်
 လေသည်။ ထိုကာယဝိကဒုက္ခ ဖြစ်သော ဗျာဓိကိုအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာ အ
 ဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမ
 ထာနုယောဂ တည်းဟူသော။ မဖြူစင်သော အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှ
 လည်း ကင်းလွတ်ကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်း
 လွတ်ခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို
 မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။
 ငရဲတုံတို့၌။ ငရဲမီးလောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ကာယဝိကဒုက္ခ ဝေဒနာ
 တည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿ
 နာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အကျင့်ကို နှိပ်ကျင်ကြံ
 သည်အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

ငရဲတုံတို့၌အကုသိုလ်ကံ၏အစွန်းကြောင့်။ ခန္ဓါငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ဖြစ်
 ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း။ ငရဲမီးတို့သာလောင်သည်မဟုတ်သေး။ အမျိုးမျိုး
 သောမီးလက်နက်တို့ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်ခြင်း။ လွှဲတိုက်ခံရခြင်း။ ငရဲခွေး၊ ငရဲ၌
 ဖြစ်သောကျိုး၊ လင်းတစသော ကြီးမားသော သတ္တဝါတို့၏ ကိုက်ခြင်း။
 ပေါက်ခွဲခြင်းစသော။ အမျိုးမျိုးသောကာယဝိကဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော
 အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးတို့နှင့် တွေ့တိုင်း တွေ့တိုင်း။ ကာယပသာဒကို နှိ၍။
 များစွာ မသက်သာသော ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ မပြတ်မလပ်
 ထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုဖြစ်သောဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ စင်စစ်၊ င
 ရဲသူသတ္တဝါမဟုတ်။ မသက်သာအခံခက်သော ဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူ
 သော။ ဗျာဓိတရားတို့ပေတည်းဟု အာရုံပြု၍ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်သိနေအပ်
 ၍။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိပဿနာဉာဏ်သမ္ပယုတ်စေစိတ်
 အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာ စေစိတ်အစဉ်၌ ပါသော
 ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာ

မိတရားကိုအာရုံပြု၍ သိမြင်တတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို မဂ္ဂ။ အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်မှုကိုရှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော အရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော ကျန်မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတို့သည်လည်း တပြိုင်နက်တချက်ထည်း ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်း။ ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခငွေ့ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ။ တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ငရဲဘုံတို့၌ဖြစ်သော အမျိုးမျိုးသော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

ငရဲဘုံတို့၌ဖြစ်သော။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော။ ဗျာဓိတရားကို။ ဝိပဿနာပညာဖြင့်ရှုကြသလို။ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ဖြစ်သော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုလည်း ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ။ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌။ အကုသိုလ်ကံကြောင့်၊ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း။ အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်ချောက်ချားကြောင်းဖြစ်သော။ ရောဂါအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးတို့သည်လည်း။ ကိုယ်ကာယ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အမျိုးမျိုးသော ရိုက်နှက်ခြင်း၊ ခုတ်ခြင်းစသော ယက်နက်အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ထွေကြွဲရခြင်းတို့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့အန္တရာယ်အမျိုးမျိုး။ လက်နက်အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ထွေကြွဲရတိုင်း ထွေကြွဲရတိုင်း။ ကာယပဿာဒကိုမှီ၍။ များစွာသော မသက်မသာကျင်နာကိုက်ခဲခြင်းစသော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားတို့သည် ထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားတို့ပေတည်းဟု အာရုံပြု၍ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍သိနေအပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိပဿနာဉာဏသမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိသော ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာ တည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍သိမြင်တတ်

သောကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို မဂ္ဂ အရိယ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်မှုကို ရှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ အရိယ မဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော ကျန် မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်ထည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင် တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိ ပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိ လေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တ ကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်း လွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်း ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ဖြစ် သော အမျိုးမျိုးသော ကာယဝိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာမိတ ရားကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှား သိကြလေ။

တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ဖြစ်သော ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာမိတ ရားကို ဝိပဿနာပညာဖြင့်ရှုသလို။ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်သော ကာယဝိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်းဟူသောဗျာမိတရားကိုလည်း ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ ပြိတ္တာဘုံ၌ အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ် တိုင်း။ အမျိုးမျိုးသော အစားအသောက်ငတ်မွတ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း လက်နက်ဆောက်ပုတ်စသည်တို့ဖြင့်။ မပြတ်ရိုက်နှက်ခံရခြင်း။ မီးလောင် ခြင်း။ ခွေးနက်ကြီးတို့စားခြင်း။ အမျိုးမျိုးရန်သူတို့နှိပ်စက်ခြင်း စသည်တို့ ကြောင့်ဖြစ်သော။ မသက်မသာ အလွန်ဆင်းရဲသော ကာယပဿာဒကိုမှီ ၍ဖြစ်သော ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသောဗျာမိတရားတို့သည်။ ထပ် ခါထပ်ခါဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ စင်စစ် ပြိတ္တာသတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသောဗျာမိတ ရားတို့ပေတည်းဟု အာရုံပြု၍ ပညာဖြင့်သိအပ်၏။ ထိုသို့ အာရုံပြု၍ သိ တိုင်းသိတိုင်း ဝိပဿနာဥာဏ်သမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထို သို့ဖြစ်သောဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိသောပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ကာယဝိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာမိတရားကို အာရုံပြု၍ သိမြင်တတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထို သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ မဂ္ဂ၊ အရိယာမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်မှုကို၊ ရှေးနည်းအတိုင်း သိကြ

လေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော ကျွန်မဂ္ဂင် ခုနှစ်ပါးတို့သည်လည်း တပြိုင်နက်တချက်ထည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပါကြကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့် ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အ ဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန် ၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်း ကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိ ပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ် သော အမျိုးမျိုးသော ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော။ ဗျာမိတရား ကိုအာရုံပြု၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ် တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို နှစ်ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိ ကြလေ။

ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်သော ကာယဝိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာမိတရား ကို ဝိပဿနာပညာဖြင့်ရှုသလို။ အသူရကာယံဘုံ၌ဖြစ်သော ကာယဝိက ဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာမိတရားကိုလည်းရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ အသူ ရကာယံဘုံ၌။ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ဖြစ်ပေါ် တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း။ အမျိုးမျိုးသော ရေမသောက်ရခြင်းကြောင့် ရေမွတ် သိပ်ခြင်းဖြင့်နှိပ်စက်အပ်သော ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာ။ အစားမစားရခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ပင်ပမ်းခြင်းတည်းဟူသော ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒ နာ။ အရိုးအရေမျှသာရှိ၍ တခြားဝတ္ထုတို့နှင့်ထိခိုက်တိုင်း ထိခိုက်တိုင်း အ လွန်ကြင်နာသော ကာယဝိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာမိတရားတို့ သည်။ ထပ်ခါထပ်ခါ အတန်တလဲလဲ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် အသူရကာယံသတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ ကာယဝိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာမိတရားတို့ပေတည်းဟူ။ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ သိနေအပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍သိတိုင်းသိတိုင်း ဝိပဿနာဉာဏသမ္ပယုတ် ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါ သော၊ ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်း ဟူသောဗျာမိတရားကို အာရုံပြု၍ သိမြင်တတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို မဂ္ဂ၊ အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်မှုကို ရှေး နည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင် သမ္မာသင်္ကပ္ပ စ သောကံကျန်မဂ္ဂင်ခုနှစ်ပါးတို့သည်လည်း၊ တပြိုင်နက်တချက်ထည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ

နှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်၊
 ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်
 တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတရားတို့သည်လည်း
 ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာ နုယောဂ
 တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အ
 ယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း
 သောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။
 ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အသုရကာယံဘုံ၌ဖြစ်သော အ မျိုး မျိုး
 သော ကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော။ ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍
 သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပ
 ဋိပဒါအကျင့်ကိုငြိစံကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်းရှားသိကြလေ။

အသုရကာယံဘုံ၌ဖြစ်သော ကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိ
 တရားကို ဝိပဿနာပညာဖြင့်ရှုသလို။ လူ့ ဘုံ၌ဖြစ်သော ကာယဝိကနုက္ခ
 ဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုလည်းရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ လူ့ပြည်၌
 အမိဝမ်းတွင်း၌ဖြစ်နေစဉ်အခါ။ အမိမျိုးအပ်သောလွန်းသောအစါအာဟာ
 ရတို့နှင့် တွေ့ထိတိုင်းတွေ့ထိတိုင်း။ အလွန်အဖြေနှင့်နှိပ်စက်ခြင်းခံရသော
 ကြောင့်ဖြစ်သော ကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာ။ အမိမျိုးအပ်သော ပူလွန်းသော
 အစါအာဟာရတို့နှင့် တွေ့ထိတိုင်းတွေ့ထိတိုင်း။ အလွန်ပူပြင်းခြင်းဖြင့် နှိပ်
 စက်ခြင်းခံရသောကြောင့်ဖြစ်သောကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာစသော။ အမျိုး
 မျိုးသောဒုက္ခဝေဒနာတရားတို့သည် ဝမ်းတွင်း၌နေစဉ်ဖြစ်ရပေ၏။ အမိဝမ်း
 မှဖွားသောအခါ၌ဖြစ်သော ကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာ။ သူငယ်အခါ၌ဖြစ်
 လေသမျှသော အမျိုးမျိုးသောအန္တရာယ်တို့နှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့်ဖြစ်
 သောကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာ။ နောက်ဆုံးဇိဝိတိန္ဒြေပြတ်ခြင်းတည်းဟူသော
 သေခြင်းသို့မရောက်မှီအတွင်း။ ဗျားနာခြင်းအစရှိသောရောဂါအမျိုးမျိုးတို့
 ကြောင့်ဖြစ်သော ကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာတို့သည် ပြေတ်မလပ်ထပ်ခါ
 ထပ်ခါဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် စင်စစ်လူ
 သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ ကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရား
 တို့ပေတည်းဟု ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ သိနေအပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍သိတိုင်း
 သိတိုင်း။ ဝိပဿနာညာဏသမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်
 သော ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိသော ပညိန္ဒြေစေတနာကို ဟုတ်
 တိုင်းမှန်စွာ ကာယဝိကနုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံ
 ပြု၍ သိမြင်တတ်သောကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ

ကို မဂ္ဂ။အရိယာမဂ္ဂဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်မှုတို့ကို ရှေးနည်းအတိုင်းထိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ ကျန်မဂ္ဂင်ချစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်ထည်း ထိုအမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ပါကြကုန်သည့်သာလျှင်တည်း ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့် ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသောကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသောအယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ လူ့ဘုံ၌ဖြစ်သော အမျိုးမျိုးသော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသောဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ကျင့်ကြံ၌ပဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားထိကြလေ။

လူ့ဘုံ၌ဖြစ်သော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာသည် ဗျာဓိတရားကို ဝိပဿနာပညာဖြင့်ရှုသလို။ စာတုမဟာရာဇ်အဝင် ဘုမ္မနိဿိတဖြစ်သော နတ်တို့၏အချို့တို့၌ဖြစ်သော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုလည်းရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ တချို့ဂဟ္တသေယျဖြစ်သော ဘုမ္မနိဿိတဖြစ်သောနတ်တို့သည်။ အမိဝမ်း၌ပဋိသန္ဓေနေကြကုန်၏။ ထိုနတ်တို့၌ ဝမ်းထဲ၌နေခိုက် အချမ်းအပူစသည်ဖြင့်ဘောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။ ဖွားခိုက်၊ သူငယ်ဖြစ်ခိုက် တို့၌လည်း။ အမျိုးမျိုးအဖေအမူဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းစသည့်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။ နောက်ဆုံးဇိဝိတိန္ဒြေပျက်၍သေသည့်ဟူသမုတ်အပ်အသာနေတိုင်း။ အမျိုးမျိုးသော အန္တရာယ်တို့နှင့်တွေ့ကြုံတိုက်ဆိုက်တိုင်း တိုက်ဆိုက်တိုင်းလည်း။ ကြင်နာသောကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော။ အမျိုးမျိုးသော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်စင်စစ်ဘုမ္မနိဿိတဖြစ်သော နတ်တို့မဟုတ်ကုန်။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသောဗျာဓိတရားတို့ပေတည်းဟုပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍သိနေအပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိပဿနာဉာဏသမ္ပယုတ်စေတိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာစေတိတ်အစဉ်၌ပါရှိသောပညိန္ဒြေစေတသိက်ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍။ သိမြင်တတ်သောကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို မဂ္ဂ။အရိယာမဂ္ဂဟုခေါ်ဆို

မူကိုရှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ အရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပအစရှိသော ကျန်မဂ္ဂင်ခုနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက် ထည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိ ကမင် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့ သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာ နုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်ကို မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ် လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ စာတုမဟာရာဇ်အဝင်။ ဘုမ္မ နိဿိတနတ်တို့၌ဖြစ်သော အမျိုးမျိုးသော ကာယိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်း ဟူသော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိ ကမင်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ဖြစ်ကျင့်ကြံအပ်သည် ၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

ဘုမ္မနိဿိတဖြစ်သောအာဝံနတ်တို့၏။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာ တည်းဟူ သော ဗျာဓိတရားကို ပညာဖြင့်ရှုသလို။ စာတုမဟာရာဇ်အထက်နတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုလည်း၊ ပ ညာဖြင့်ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌။ အကြင်အကြင်နတ် တို့သည်။ အချင်းချင်း၊ တယောက်ကိုတယောက်၊ ဒေါသအမျက်ဖြင့်ကြည့် ကြကုန်၏။ ထိုအခါ၊ ၎င်းဒေါသအမျက်၊ အချင်းချင်းထွက်၍ ကြည့်ကြကုန် သောနတ်တို့၏ ဒေါသစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ပူပြင်းသော စိတ်ကြောင့်ဖြစ် သောရှုပ်တို့ကြောင့်။ ကိုယ်ကာယသည် ညှိုးနွမ်းခြင်းသို့ရောက်ကုန်၍ စု တေကြကုန်၏။ ထိုသို့စုတေခါနီး၌။ ကိုယ်ကာယ၏ ညှိုးနွမ်းသောအခါ။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဖြစ်ကုန် သောဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ စာတုမဟာရာဇ်နတ်သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ စင် စစ်။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားတို့ပေတည်းဟူ။ ပ ညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍သိနေအပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ ငါတိုင်းသိတိုင်း။ ဝိပဿနာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာ ဇောစိတ်အစဉ်၌ ပါရှိသော ပညိန္ဒြေ စေတသိက်ကို၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍သိမြင်တတ် သောကြောင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို မဂ္ဂ၊ အရိယာ မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုမှုကို ရှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ အရိယမဂ္ဂဖြစ်

လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော။ ကျန်မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက် တချက်ထည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာ လျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသောကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တဦးဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှသဉ်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ စာတုမဟာရာဇာတံ၌ဖြစ်သော။ နတ်တို့၏ကိုယ်၌ဖြစ်သော ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသောဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုမှတစ်ပါး။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌ရှိသောနတ်တို့တွင်။ အကြင်အကြင်နတ်တို့သည်။ ပျော်ရွှင်မြူးသူးခြင်း အလွန်အားကြီးခြင်းကြောင့်။ အာဟာရစားချိန်ကို သတိမရဘဲ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုနတ်တို့၏ကိုယ်သည် ပါစကမီး လောင်ခြင်းကြောင့်။ ညှိုးနွမ်း၏။ နောင်ကိုဘယ်လိုပင်စားသော်လည်း။ ကျောက်ဖျာ၌ထားအပ်သော ကြောသည် နေရှိန်ကြောင့် များစွာညှိုးနွမ်းပြီးနောက်၊ ရေဘယ်လိုပင်လောင်းသော်လည်း မလန်းသကဲ့သို့လန်းခြင်းဖြစ်မှုမရှိဘဲစုတေ့ ကြကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့စုတေ့မဖြစ်မှီများစွာ နွမ်းနယ်သောကိုယ်၌ ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် ထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် စင်စစ် နတ်သတ္တဝါတို့မဟုတ်ကုန်။ စင်စစ် ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားပေတည်းဟု ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ သိနေအပ်၏။ ထိုသို့ အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း ဝိပဿနာဉာဏသမ္ပယုတ်ဇောစိတ်အစဉ်သဉ်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိသော ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍ သိမြင်တတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို၊ မဂ္ဂ၊ အရိယာမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်ပုံကို ဂှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင် သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော ကျန်မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတို့သည်လည်း တပြိုင်နက်တချက်ထည်း ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့် ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။

အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်္ဂကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့၏ကိုယ်၌ဖြစ်သော ကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကို အာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်္ဂဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို နှစ်ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်းရောက်၏။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း၎င်းကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသောဗျာဓိတရားသည်၊ ရှင်နေသောအသက်ဇီဝမဟုတ်သောကြောင့်။ ၎င်းကာယဝိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားကို၊ ရှင်နေသော အသက်ဇီဝမဟုတ်ဟူ၍ အာရုံပြုပြီးလျှင်။ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့် အဘန်တလဲလဲရှုအပ်၏။ ထိုသို့ရှုတိုင်းရှုတိုင်း အသက်ဇီဝမဟုတ်မှန်းကိုသိတတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိဝိပဿနာဥာဏ်အမှူးရှိသောအဋ္ဌကိကမင်္ဂသည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်္ဂဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ဇီဝအယူလည်းကင်း၏။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမင်္ဂကိုကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်းရောက်၏။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသောဘုံတို့၌ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားသည်။ အမှုန့်အမှူးစသော သဗ္ဗာန်မှကင်းလျက်။ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို နှိပ်စက်တတ်သောသဘောလက္ခဏာကိုသာ ဆောင်ပြုနေ၏။ ထိုသို့ဆောင်ပြုခြင်းကြောင့်။ ၎င်းကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိသည်၊ သတ္တဝါအတ္တမဟုတ်။ ဓမ္မသဘောသာဇကန်ဖြစ်ပေ၏ဟုအာရုံပြု၍သိနေအပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်္ဂသည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်္ဂဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဗျာဓိတရား၏ ဓမ္မသဘောကိုမသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ

လည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်၊ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံ့ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်းရောက်၏။ ထိုသို့ရောသည့်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုမှတပါးလည်း ထိုကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားသည် အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်၊ ထိုနေရာ၌ပင်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းကာယိကဒုက္ခ ဝေဒနာ တည်းဟူသော ဗျာဓိတရားသည် အမြဲမရှိသော အနိစ္စသဘောတရားသာလျှင် အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့အမြဲမရှိသည်၏အဖြစ်ကို အာရုံပြု၍ သိတိုင်း သိတိုင်း။ အနိစ္စချက်ကို ရှုမြင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဗျာဓိ၏အနိစ္စသဘောကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ၊ ဗျာဓိသဘောကို နိစ္စဟုစွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလ္လိကာ နှုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာ နှုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်၊ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံ့ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်းရောက်၏။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုမှတပါးလည်း ၎င်းကာယိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားသည်၊ ဒုက္ခဝေဒနာပိ အင်္ဂုဝေဿန အနိစ္စဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာဟူ၍ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအင်သောကြောင့်၊ ဒုက္ခတရားသာလျှင် အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဒုက္ခတရားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို အာရုံပြု၍ ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သိနေအင်၏။ ထိုသို့ဝိပဿာပညာဖြင့် သိတိုင်း သိတိုင်း ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာ တည်းဟူသော ဗျာဓိတရား၏၊ ဒုက္ခချက်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဗျာဓိ၏ဒုက္ခသဘောကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလ္လိကာ နှုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာ နှုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်ကို ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်းရောက်၏။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှား

သိကြလေ။

{မေး} ဗျာဓိတရားကိုအာရုံပြု၍ အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်ပုံကိုပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိအပ်ပါပြီ။ ထိုဗျာဓိသည်အဘယ်ကဲ့သို့သော ဒုက္ခမျိုးကိုဖြစ်အောင် အကြောင်းခံပါသနည်း။ ထိုဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံပြု၍ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါကို ခြိဝဲကျင့်ကြံပုံကို လည်းကောင်း ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြဆိုလတံ့သောနည်းကိုအစဉ်မှီး၍သိအပ်ပါသည်။ သိပုံမှာ၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော အပါယ်လေးဘုံ၊ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌ ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း။ ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ စိတ်၏မသက်မသာသော မာနသိကဒုက္ခဝေဒနာသည်ကောန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုဖြစ်သော မာနသိကဝေဒနာသည်။ ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိကိုမှီ၍သာ ကောန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းကာယိကဒုက္ခ ဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရားသည် ထိုထိုဘုံတို့၌ဖြစ်သော ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရေကာယ်၊ လူနတ်တို့၏ ခန္ဓာအစဉ်၌။ မာနသိကဒုက္ခဝေဒနာကိုကောန်ဖြစ်စေတတ်သောတရားပေတည်းဟုအာရုံပြု၍ ဝိပဿနာပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍သိကြလေ။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ ဝိပဿနာပညာဖြင့်သိတိုင်းသိတိုင်း။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရား၏ မာနသိကဒုက္ခဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတရား၏အဖြစ်ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသောဗျာဓိတရား၏ မာနသိကဒုက္ခဝေဒနာ၏ဖြစ်ကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတရားတို့သည်လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှတင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် အလုံးစုံပြဆိုအပ်ပြီးသောဘုံတို့၌ ဖြစ်သောကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော ဗျာဓိတရား၏ မာနသိက ဒုက္ခဝေဒနာတရားတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကိုအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိက အရိယမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသောဖြူစင်သောအကျင့်ကိုခြိဝဲကျင့်ကြံသည့်၏အဖြစ်ကို ရောက်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကိုထင်

ရှားထိကြလေ။ ဤမျှဖြင့် ဗျာမိတရားနှင့်ဗျာမိကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခတရား တည်းဟူသော သင်္ခါရအာရုံကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှိဝဲကျင့်ကြံပုံကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။

{မေး} ဗျာမိတရားကိုအဘယ်သို့ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဝိဝိဓံမာနသိကဒုက္ခံ။ အာဒဟတိတိ ဥပ္ပါဒေတိတိ။ ဗျာမိဟု ကတ္တုသာနေကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ယော၊ အကြင် ကာယ^၀ကဒုက္ခဝေဒနာ တည်းဟူသောရောဂါသည်။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးအ ပြားပြားရှိသော။ မာနသိကဒုက္ခံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို။ အာဒဟတိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိတဿှ၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတတ်သော သတ္တိ ကြောင့်။ သော၊ ထိုကာယ^၀ကဝေဒနာတည်းဟူသောရောဂါသည်။ ဗျာမိ ဗျာမိမည်၏။ ဝိရှေးအာရှေးရှိသော ဒဟခါတ်။ ဥပ္ပါဒနအနက်ဟော၊ ဣပစ္စဉ်း ဒဟကို ခပြုသည်။

{မေး} ဗျာမိဒုက္ခတည်းဟူသော သင်္ခါရအာရုံကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပ ဒိုပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ဖြစ်ပုံကိုသိရပါပြီ။ မ ရဏမ္ပိဒုက္ခံဟူသော သင်္ခါရအာရုံကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါ တည်းဟူ သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ကျင့်ကြံမှိဝဲအပ်ပုံကို ဘယ်လိုသိ အပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} မရဏမ္ပိဒုက္ခံဟူသော ပုဒ်တို့တွင်။ မရဏဆိုသည်မှာတခြားကို မဆိုအပ်။ ထိုထိုဘုံ၌ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေရာ တရားတို့၏အဆုံးသတ်ပျက် စီးမှုသဘောကိုသာလျှင်။ မရဏတရားဟုဆိုအပ်ပါသည်။ ထိုကြောင့်ခန္ဓာ ငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ အဆုံးသတ်ပျက်စီးမှုသဘောကို မရဏဟုထိ ကြလေ။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တတ္ထကတမံမရဏံ။ တေသံတေသံဓမ္မာနံ။ ခယောဝယောဘေ ဒေါအန္တရခါနံဟူ၍။ အဘိဓမ္မာဝိဘင်းပါဠိတော်၌ဟောတော်မူအပ်သည် ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုထိုအဘိဓမ္မာသုတ္တန်တို့၌။ ခန္ဓာနံဘေဒါဟူ ၍တရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဣဒါနိ၊ ပ ရမတ္ထေနဒီပေဝံ။ ခန္ဓာနံဘေဒေါတိ။ အာဒိမာဟ ပရမတ္ထေနဟိခန္ဓာယေဝ တိဇ္ဇန္တိ။ နသတ္တောနာမ၊ ကောစိမရတိ၊ ခန္ဓသုပနတိဇ္ဇမာနေသု၊ သတ္တော မရတိ၊ တိန္ဓေသုမတောတိဝေါဟာရောဟူ၍ပြဆိုအပ်သော။ သမ္မောဟ ဝိ နောဒနိအဋ္ဌတ္တာရှင်၏ စကားတော်တို့တွင်။ ခန္ဓာယေဝ တိဇ္ဇန္တိ ဟူသော ပါဠိ။ ခန္ဓာယေဝတိဇ္ဇမာနေသု သတ္တောမရတိဟူသော ပါဠိတို့ကိုထောက်

၍သိအပ်ပါသည်။ အစဉ်အတိုင်း အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကို ပြဆိုဦး
အံ။ စရမရဏံဟူသောပါဠိ၌။ မရဏံ၊ မရဏတရားသည်။ ကာတမံ၊ အံဘယ်
နည်း။ တေသံတေသံဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုဘုံ၌ဖြစ်သော ခန္ဓာတရားတို့၏။ ခယော၊
ကုန်ခြင်းသည်။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ အန္တရ
ဝေဒနံ၊ ကွယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤခန္ဓာတို့၏။ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊
ကွယ်ခြင်းတရားကို။ မရဏံ၊ မရဏဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤအဘိဓမ္မာပိ
ဘင်းပါဠိတော်ပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာငါးပါး။ ခန္ဓာလေးပါး။
ခန္ဓာတပါးတရားတို့၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းကို။ မရဏံ၊ မရဏသည်၏ဟူ၍။
ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား ပါဠိတော်တို့၏မြန်မာပြန်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ယခု
အခါ၌။ ပရမတ္ထေန၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ ဒီပေတု၊ ပြဆိုခြင်းငှာ။ ခန္ဓာနံ
ဘေဒေါတိအာဒိ၊ ခန္ဓာနံဘေဒေါ။ ဤသို့အစရှိသောစကားတော်ကို။ အာ
ဟ၊ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူပြီ။ ဟိ၊ ထိုစကားသည် မှန်၏။ ခန္ဓာယေဝ၊ ခန္ဓာတို့
သည်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ သတ္တောနာမ၊ သတ္တဝါမည်သော။
ကောပိ၊ တစ်ထုတယောက်သောသူသည်။ နမရတိ၊ သေသည်မဟုတ်။ ပန၊ ထို
စကားကို ဆက်၍ဆိုဦးအံ။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊
ပျက်စီးကုန်သည်ရှိသော်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ မရတိ၊ သေ၏။ ဘိဇ္ဇေသု
ပျက်ပြားပြီးသည်ရှိသော်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ မတော၊ သေလေပြီ။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထိုထိုဖြစ်ရာဘုံတို့၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာတ
ရားတို့သည်သာလျှင် အဆုံးသတ်ပျက်စီးကုန်၏။ ထိုခန္ဓာမှတစ်ပါး သတ္တဝါ
ပျက်စီးသည်မရှိ။ ထိုသို့ပင်မရှိသော်လည်း ခန္ဓာအဆုံးသတ် ပျက်စီးမှုကို
ပင် သတ္တဝါသေသည်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်ကြလေသည်။ ပျက်စီးပြီးနောက်
လည်း သတ္တဝါသေလေပြီဟု ပြောဆိုအပ်ကြလေသည်။ ထိုသို့ပြောဆို
အပ်သည်မှတစ်ပါး သတ္တဝါသေသည်ဟူ၍မရှိပြီ။ ဖြစ်ပေါ်နေသော ပရမတ္ထ
တရားခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ ထိုထိုဘဝ၌ အဆုံးသတ် ပျက်စီးမှုဖြစ်ကြ
သည်။ ထိုခန္ဓာတို့၏ အဆုံးသတ်ပျက်စီးမှု ကိုသာ မရဏံတရားဟုခေါ်ဆို
အပ်သည်ဟူ၍ပြဆိုအပ်သည်။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းတည်း။ ဤသို့ပြ
ဆိုအပ်သောပါဠိတော် အဋ္ဌတ္တာစကားတို့ကိုထောက်၍။ ထိုထိုဘုံတို့၌။
အစဉ်မပြတ် ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတရားတို့၏ အဆုံးသတ် ပျက်စီးမှုသဘော
ကို မရဏဟုသိအပ်၏။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်။

{မေး} ထိုမရဏသဘောသည် ပရမတ္ထတရားပါလော သို့မဟုတ် ပညတ်
တရားပါလော ဘယ်လိုခွဲခြမ်း၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုမရဏတရားကို မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာစသည်တို့ဖြင့် သိအပ်သောကြောင့် စင်စစ်ပရမတ္ထသဘောတရားဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုမရဏတရားကို လက္ခဏာစသည်ဖြင့် ဘယ်လိုသိအပ်ပါနည်း။

{ဖြေ} တယိဒံစုတိလက္ခဏံ၊ ဝိယောဂရသံ၊ ဝိပွဝါသပစ္စုပဋ္ဌာနံဟူ၍၊ သမ္မောဟင်္ဂနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်းအဖွင့်(၈၇)မျက်နှာ၌၊ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ တယိဒံစုတိလက္ခဏံ၊ ဝိယောဂရသံ ဂတိဝိပွဝါသပစ္စုပဋ္ဌာနံဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာ သစ္စနိဒ္ဒေသအဖွင့်၊ စာမျက်နှာနံပါတ်(၁၁၆)က(၁၁၇)အတွင်း၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကိုအစဉ်အတိုင်းပြုဆိုဦးအံ့။ တယိဒံးတံဣဒံမရဏံ၊ ထိုမရဏတရားသည်။ စုတိလက္ခဏံ၊ ထင်ရှားရှိသောဘဝမှ။ ရှေ့လျော့ပျက်စီးခြင်းသဘောဟူ၍သာလျှင်မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပေ၏။ ဝိယောဂရသံ၊ ထင်ရှားရှိသောခန္ဓာအဖြစ်မှကင်းခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝိပွဝါသပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ရှိဆဲဖြစ်သော ခန္ဓာအဖြစ်မှကင်းခြင်းကိုသာလျှင်ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ ဥာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဤကားသမ္မောအဋ္ဌကထာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၏ မြန်မာပြန်လည်း၊ ဤနည်းကိုမှီ၍သိလွယ်ပြီ။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာတို့၏စကားတော်ကိုထောက်၍လက္ခဏာစသည်တို့ကိုသိကြလေ။

{မေး} ထိုမရဏတရားကိုလက္ခဏာစသည်ဖြင့်ရကောင်းသောကြောင့်၊ ပရမတ္ထတရားဟူ၍သိအပ်ပါပြီ။ တဘန်ထိုမရဏတရားကို ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်ကြောင်းကို နည်းတပါးဖြင့် ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုမရဏတရားသည် စင်စစ် ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၍သာလျှင်၊ ပရမတ္ထတရားတို့ကို။ ဝေဘန်၍ဟောရာဖြစ်သေ၊ ဓါတုကထာကျမ်း၌ ဇရာမရဏံ၊ ဇီဟိခန္ဓေဟိ၊ သင်္ဂဟိတံဟူ၍ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍။ မရဏတရားကို။ ပရမတ္ထတရားဟုသိအပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏတရားကို။ ဇီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ နှစ်ပါးတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ရုပ်တို့၏ပျက်ခြင်းသဘောကို ရူပက္ခန္ဓာ၌။ နာမက္ခန္ဓာတို့၏ပျက်ခြင်းသဘောကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ရေတွက်အပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နာမ်တရားတို့၏ပျက်ခြင်းသဘောကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌သွင်းအပ်လေသနည်းဟူမူ ထိုမရဏသဘောတရားသည် မြိမ့်နှင့်စပ်သော နာမ်တရားတို့ကို၊ ကုန်ခန်းပျက်စီးကွယ်ပျောက်အောင် ပြုလုပ်ပေ၏။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသဘောရှိ

သောကြောင့်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ရေတွက်အပ်လေသည်။ ထိုသို့ ရေတွက်အပ်သောကြောင့် ၎င်းမရဏသဘောကို၊ ပရမတ္ထသဘောဟုသိအပ်ပါသည်။ ဤခါတုကထာပါဠိတော်ဖြင့်သာ သိအပ်သည်မဟုတ်သေး။ အဘိဓမ္မာပိဘင်းပါဠိတော်၌လည်း။ တတ္ထကတမံမရဏံ။ ယောတေသံတေသံဓမ္မာနံ။ ခယောဝယောဘောဒေါ။ ပဋိဘောဒေါ အနိစ္စတိ။ အန္တရခါနံ ဣဒံ ဝုစ္စတိမရဏံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည့် ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်။ အါဟါရဝဂ် ဒသမမြေခံ၌။ ဇရာမရဏံဘိက္ခဝေ၊ အနိစ္စသင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ခယဓမ္မံ၊ ဝယဓမ္မံ၊ ပိရာဂဓမ္မံ၊ နိရောဂဓမ္မံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည့်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်ဥာဏကထာအဘိညေဗျာဝဂ် စာမျက်နှာနံပါတ်(၁၂) မရဏံသင်္ခါရတိအဘိညေဗျာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည့် ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ မရဏသဘောတရားသည် ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြိလေ။ အစဉ်အတိုင်း မြန်မာပြန်ကိုပြုဆိုပြီးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံဟူသောပုဒ်၌။ မရဏံ၊ မရဏသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း၊ တေသံတေသံဓမ္မာနံ။ ထိုထိုသို့သောခန္ဓာတရားတို့၏။ ခယော၊ ကုန်ခြင်းသည်။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ဘောဒေါပျက်ခြင်းသည်။ ပဋိဘောဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတာ၊ အမြဲမရှိသောတရား၏ အဖြစ်သည်။ အန္တရခါနံ၊ ကွယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောသဘောကို။ မရဏံ၊ မရဏဟူ၍။ ဝုစ္စတိဆိုအပ်၏။ ဤကားအဘိဓမ္မာပိဘင်းပါဠိတော်၏မြန်မာပြန်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိသောတရားမည်၏။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းတရားသည်ပြုပြင်အပ်သောကြောင့် သင်္ခတတရားဖြစ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏။ ခယဓမ္မံ၊ ကုန်တတ်သောသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်တတ်သောသဘောရှိ၏။ ပိရာဂဓမ္မံ၊ ကင်းတတ်သောသဘောရှိ၏။ နိရောဂဓမ္မံ၊ ချုပ်ကွယ်တတ်သောသဘောရှိ၏။ ဤကားနိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၏မြန်မာပြန်တည်း။ မရဏံ၊ မရဏတရားကို။ သင်္ခါရတိ၊ သင်္ခါရတရားဟူ၍။ အဘိညေဗျာ၊ သိအပ်။ ဤကားပဋိသန္တိဒါမဂ် ပါဠိတော်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ဤပြဆိုအပ်သောပါဠိတော်တို့တွင်၊ ပိဘင်းပါဠိတော်၌ ပရမတ္ထသဘောတရားကိုဝေဘန်၍ဟောတော်မူရာ၌သာရှိသောကြောင့်။ မရဏသဘောကို ပရမတ္ထသဘောတရားဟုသိအပ်ပါသည်။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၌မရဏတရားကို။ အနိစ္စတရား၊ သင်္ခတတရား၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်သောတရား၊ ကုန်တတ်ပျက်တတ် ချုပ်ကွယ်တတ်သောတရားဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော

ကြောင့် ပရမတ္ထသဘော တရားမှန်းကို သိအပ်ပါပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော်ပရမတ္ထသဘောတရားသည်သာလျှင်။ အနိစ္စ၊ သင်္ခတ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတ ရားဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်မရဏတရားကိုပရမတ္ထ သဘောတရားဟုသိအပ် သည်။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌လည်း မရဏကိုသင်္ခါရတရားဟုသိအပ် ၏ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်။ သင်္ခါရတရားဆိုလျှင် စင်စစ်ပရ မတ္ထသဘောတရားသာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့် မရဏသဘောတရားကို စင်စစ်ပရမတ္ထသဘောတရားဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုပရမတ္ထသဘောဖြစ်သော မရဏတရားကို အဘယ်ကဲ့သို့ အာရုံပြု၍။ မန္တိမာပဋိပဒါအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို နှိပ်ကျင့်ကြံ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်ပုံကိုအဘယ်သို့သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြဆိုအပ်သောနည်းကိုအဖို့ပြု၍ သိအပ်ပါသည်။ ဘယ်လိုသိ အပ်သနည်းဟူမူ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ် ဘုံတို့၌ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ၍။ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်း မရဏတရားသည် အကာယ်၍မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ်တို့၏ အဖြစ်မှအဘယ်မှာလွတ်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်လွတ်မှုမရှိ ပေရာ။ စင်စစ်မှာ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ်ဘုံတို့၌ အစဉ်မ ပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတရားတို့၏။ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးမှုမရဏ တရားရှိ၍သာ။ ထိုငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ်ဘုံတို့မှကွယ်ပျောက် မှုသည်ထင်ရှားပေကုန်၏။ ထိုကြောင့် ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ် ဘုံတို့၌အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတရားတို့၏။ ပျက်စီးခြင်းသဘောမ ရဏကိုအာရုံပြု၍ ပညာ ဖြင့် သိ နေအပ်၏။ ထိုသို့မရဏ သဘောကို အာရုံပြု၍သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ် သည်ဖြစ်နေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်နေသော ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိနေသော ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို။ ဟုတ်မှန်သောခန္ဓာတို့၏စုတိဟုဆိုအပ်သောပျက် စီးခြင်းသဘောမရဏကို မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အာရုံပြု၍သိ တတ်သောကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုမဂ္ဂ၊ အ ရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်မှုကိုရှေး၌ပြဆိုအပ်ပြီးသော်လည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင် သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော ကျန်မဂ္ဂင်ချနစ် ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်ထည်း ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ပါ ကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့် ဝိပဿနာအဋ္ဌကိက မဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း အဝိဇ္ဇာမော ဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတရားတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမ

သုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထိနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်
တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ
ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိက
မဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ ဟု ခေါ်ဆို အပ်လေသည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်သော
ကြောင့် ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယံဟုဆိုအပ်သော အပါယ်လေး
ဘုံတို့မှ စုတိဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာတို့၏ပျက်စီးခြင်းသဘော မရဏကိုအာ
ရုံပြု၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။
မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ခြံ့ကုသကြံ့အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်
သာတည်းထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယံဘုံတို့၌ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော
ခန္ဓာတရားတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကို ပ
ညာဖြင့်ရှုသလို။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့မှ စုတိဟုဆိုအပ်သောခန္ဓာတရားတို့
၏။ ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကိုလည်း အာရုံပြု၍ပညာဖြင့်ရှုနေအပ်၏။
ရှုပုံမှာ၊ လူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့၌ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသောခန္ဓာ
တို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းမရဏတရားသည်။ အကယ်၍မရှိ
ခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုလူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့၏အဖြစ်မှစုတိသည်ဟူ၍မရှိလေပြီ။
စင်စစ်စုတိရခြင်းသည်။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်၌ဖြစ်နေရသော ခန္ဓာတို့၏ပျက်
စီးမှုကော်န်ရှိသောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်လူ့ပြည်နတ်ပြည်မှ စုတိဟု
ခေါ်ဆိုအပ်သော အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသောခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသဘော
မရဏကိုအာရုံပြု၍ အဘန်တလဲလဲပညာဖြင့်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့မရဏသ
ဘောကိုအာရုံပြု၍သိတိုင်းသိတိုင်း။ ညာဏသမ္ပယုတ်ဝိပဿနာဇောစိတ်
အစဉ်သည်ဖြစ်နေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်နေသော ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိ
သော ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကိုဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာတို့၏။ စုတိဟုဆိုသော
ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကို မချွတ်မယွင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အာရုံပြု၍
သိတတ်သောကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို
မဂ္ဂဟူ၍လည်းကောင်း။ အရိယမဂ္ဂဟူ၍လည်းကောင်း။ ခေါ်ဆိုအပ်မှုကိုရှေး
နည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစ
ရှိသောကျန်မဂ္ဂင်(၇)ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်ထည်းထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ
နှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သိတည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်ဝိပဿနာ
အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အဝိ
ဇ္ဇာမောဟနှင့် တကွသေသိလေသာတရားတို့သည်လည်းကင်းကြံ့ကုန်
၏။ ကါမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထိနုယောဂတည်းဟူသောအ

ယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မန္တိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် လူ့ပြည်နတ်ပြည်မှ ရုတိဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာတို့၏။ ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကို အာရုံပြု၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မန္တိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ခြံ့ဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်အဖြစ်သို့ရောက်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှား၏ထိကြလေ။

လူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့၌အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတရားတို့၏။ ရုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏတရားကိုပညာဖြင့်ရှုသလို။ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ(၁၅)တို့တို့မှ။ ရုတိဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာတရားတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကိုလည်း အာရုံပြု၍ ပညာဖြင့်ရှုနေအပ်၏။ ရှုပုံမှာ ဗြဟ္မာတို့၌ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်ပေါ်နေသောခန္ဓာတို့၏။ ရုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏသည် အကယ်၍ မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုဗြဟ္မာတို့၏အဖြစ်မှရုတိလေသည်ဟူ၍ မရှိလေရာ။ စင်စစ် ရုတိရခြင်းသည် ဗြဟ္မာပြည်၌ဖြစ်နေသောခန္ဓာတို့၏။ ပျက်စီးမှုကော်ရှိသောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်ဗြဟ္မာပြည်မှ ရုတိဟုခေါ်ဆိုအပ်သောအစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတို့၏ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကို အာရုံပြု၍ အဘန်တလဲလဲပညာဖြင့်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့မရဏသဘောကို အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဥာဏာသမ္ပယုတ် ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်သည်ဖြစ်နေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်နေသော ဝိပဿနာ ဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိနေသော ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကိုဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာတို့၏။ ရုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကို မချွတ်မယွင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အာရုံပြု၍ သိတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို မဂ္ဂ၊ အရိယမဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်မှုကို ရှေးနည်းအတိုင်းထိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော ကျန်မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်ထည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့် ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့် တကွသော ကိလေသာတရားတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ

ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိ
ကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သော
ကြောင့် ဗြဟ္မာ(၁၅)ဘုံမှစတင်တိဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာတို့၏ပျက်စီးခြင်းသ
ဘောမရဏကို အာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်
ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့
ရောက်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ရောက်သည့်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။
ဗြဟ္မာ(၁၅) ဘုံတို့၌အစဉ်မပြတ် ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်
သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကို ပညာဖြင့်ရှုသလို။ အသညသတ်ဘုံမှ
စတင်တိဟုဆိုအပ်သော ရုပ်ခန္ဓာတရားတို့၏ ပျက်စီးခြင်း သဘော မရဏကို
လည်း အာရုံပြု၍ပညာဖြင့်ရှုနေအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ အသညသတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်
ပေါ်ပြီး၍။ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော ရုပ်ခန္ဓာတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော
ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏသည်။ အကယ်၍မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအသည
သတ် ဗြဟ္မာ၏အဖြစ်မှစတင်တိဟုဆိုအပ်သော မရှိလေပြီ။ စင်စစ်စုတိရခြင်းသည်။
အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သော ရုပ်ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း သဘောမရဏတ
ရား ဧကန်ရှိသောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်။ အသညသတ်မှ စုတိဟုဆို
အပ်သော ရုပ်ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကိုအာရုံပြု၍ အဘန်
တလဲလဲ ပညာဖြင့်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့မရဏသဘောကို အာရုံပြု၍ သိ
တိုင်းသိတိုင်း။ ဥာဏာသမ္ပယုတ်ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်သည် ဖြစ်နေ၏။
ထိုသို့ဖြစ်နေသောဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ပါရှိနေသော ပညိန္ဒြေစေတ
သိက်ကို။ ဟုတ်မှန်သော ရုပ်ခန္ဓာတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်း
သဘောမရဏကို မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာအာရုံပြု၍သိတတ်သော
ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို၊ မဂ္ဂ၊ အရိယမဂ္ဂဟု
ခေါ်ဆိုအပ်မှုကို။ ရှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်
လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော၊ ကျန်မဂ္ဂင်ခုနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်
နက် တချက်ထည်း။ ထို သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပါကြကုန်သည်သာလျှင်
တည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိ
ပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိ
လေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြာကုန်၏။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ။ အက္ခ
ကိလမထာနုယောဂ တည်းဟုသော။ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့ မှလည်း
ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်း ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း
သော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။
ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အသညသတ်ဘုံမှ စုတိဟုဆိုအပ်သော။

ရုပ်ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကို အာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိ
သော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို
မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ရောက်
သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

အသညသတ်တုံ့အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသောရုပ်ခန္ဓာတို့၏။ စုတိဟုဆိုအပ်
သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကို ပညာဖြင့်ရှုသလို။ အရူပ(၄)တုံတို့မှ
စုတိဟုဆိုအပ်သော နာမ်ခန္ဓာတရားတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသဘော မရဏကို
လည်းအာရုံပြု၍ပညာဖြင့်ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ အရူပ(၄)တုံတို့၌ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍
အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော။ နာမ်ခန္ဓာတရားတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော။ ပျက်
စီးခြင်းသဘောမရဏသည် အကယ်၍မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအရူပဗြဟ္မာ
၏အဖြစ်မှ စုတိသည်ဟူ၍မရှိလေပြီ။ စင်စစ် စုတိရခြင်းသည်။ အရူပလေး
တုံ၌ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာတရားတို့၏ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏသည်။ ကေန်
ရှိသောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် အရူပလေးတုံတို့မှ စုတိဟု ခေါ်ဆိုအပ်
သော နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသဘော မရဏ ကို အာရုံ ပြု၍ အ
ဘန်တလဲလဲ ပညာဖြင့်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့မရဏသဘောကိုအာရုံပြု၍ သိ
တိုင်းသိတိုင်း။ ဥာဏသမ္ပယုတ် ဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်သည် ဖြစ်နေ၏။
ထိုသို့ဖြစ်နေသောဝိပဿနာဇောစိတ်အစဉ်၌ ပါရှိနေသော ပညိန္ဒြေစေတ
သိက်ကို။ ဟုတ်မှန်သောနာမ်ခန္ဓာတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်း
သဘောမရဏကို မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာအာရုံပြု၍သိတတ်သော
ကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို မဂ္ဂ၊ အရိယမဂ္ဂဟု
ခေါ်ဆိုအပ်မှုကို ရှေးနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂဖြစ်
လျှင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော ကျန်မဂ္ဂင်္ဂနစ်ပါးတို့သည်လည်း။ တပြိုင်
နက်တချက်ထည်းထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ပါကြကုန်သည့်သာလျှင်တည်း။
ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာ
အဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေ
သာတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိ
လမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်း
လွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိ
ပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်
ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အရူပလေးတုံမှစုတိဟုခေါ်ဆိုအပ်သောနာမ်ခန္ဓာတို့
၏ ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကိုအာရုံပြု၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိပဿ
နာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံ

အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်သာတည်း။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

ထိုမှတပါးလည်း ၎င်းမရဏသဘောသည် ၎င်းနေသော အသက်ဇီဝမဟုတ်သောကြောင့် ၎င်းမရဏသဘောကို၎င်းနေသောအသက်ဇီဝမဟုတ်ဟူ၍အဘန်တလဲလဲ အာရုံပြုပြီးလျှင် ၎င်းပဿနာဥာဏ်ဖြင့် ရှုအပ်၏။ ထိုသို့ရှုတိုင်းရှုတိုင်း အသက်ဇီဝမဟုတ်မှန်းကိုသိတတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိပိပဿနာဥာဏ်အမှူးရှိသောအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုပိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ၎င်းဇီဝအယူလည်းကင်း၏။ အဝိဇ္ဇာစသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာ နှုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ တည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကပိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို သိကြလေ။ ထိုမှတပါးလည်း ထိုထိုဘုံတို့၌ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာတရားတို့၏ စုတိဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘော မရဏတရားသည်။ အမှန်အမှားစသော သဏ္ဍာန်မှ ကင်းလျက်။ မိမိ၏ပျက်စီးခြင်းသဘောလက္ခဏာကိုသိဆောင်ပြုနေ၏။ ထိုသို့ဆောင်ပြုခြင်းကြောင့် ၎င်းမရဏတရားသည် သတ္တဝါအတ္တမဟုတ်။ ဓမ္မသဘောသာ ဧကန်ဖြစ်ပေ၏ဟု အာရုံပြု၍သိနေအပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ သိတိုင်းသိတိုင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ပိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ပိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သတ္တဝါအတ္တမဟုတ်သော ဓမ္မသဘောကိုမသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာ နှုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော ယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းမဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကပိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုပျက်စီးခြင်းသဘော မရဏသည် ထိုထိုဘုံတို့၌။ ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးပြီးနောက် တခြားဘုံ၌ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ပေါ်စေကာမူပင် ကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ထိုသို့ကွယ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် ၎င်းမရဏသဘောသည်လည်း စင်စစ်အမြဲမရှိသောအနိစ္စသဘောတရားသာလျှင်အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုဘုရားရှင်သည်။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်။ အာဟာရဝဂ်၌။ ရာမရဏံဘိက္ခဝေ၊ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ဝယမေ၊ ဝယမေ၊ ဝိရာဂမေ၊ နိရောဓမေ၊ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်

ပါဠိတော်အဘိဓမ္မာယူအခဏ်းနံပါတ်(၉)မျက်နှာ၌။ ဇရာမရဏော၊ အနိစ္စာ
 နုပဿနာ၊ အဘိဓမ္မာယူဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ ၎င်းပါဠိတော် သဗ္ဗေသင်္ခါရာအနိစ္စာ အချက်တို့ကိုပြဆိုရာ အ
 ခဏ်း၌။ ဇရာမရဏံ၊ အနိစ္စံ ဝယဋ္ဌေန ဟူ၍ ဟော တော် မူ အပ် သည် ကို
 ထောက်၍လည်းကောင်း။ မရဏတရားသည်စင်စစ်အနိစ္စသဘောတရား
 သာလျှင်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပညာရှင်တို့သိအပ်၏။ ထိုသို့သိကြလျှင်
 လည်း ထိုမရဏဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာတို့၏။ ပျက်စီးခြင်းသဘောတရားကို
 အမြဲမရှိသောသဘောတရားပါတကားဟု အာရုံပြု၍ပညာဖြင့်သိနေအပ်
 ၏။ ထိုသို့ပညာဖြင့်သိတိုင်းသိတိုင်း မရဏတရား၏ အနိစ္စကို ရှုမြင်တတ်
 သောသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿ
 နာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ခန္ဓာတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီး
 ခြင်းသဘောမရဏ၏။ အနိစ္စသဘောကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ
 မောဟနှင့်တကွသော မရဏကို နိစ္စဟုစွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
 သော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယော
 ဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ
 လည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်း
 ကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပ
 သာနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်းရောက်၏။ ထိုသို့ရောက်
 သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုမရဏသဘောတရားသည်အနိစ္စ
 သာဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ သင်္ခါရဒုက္ခတရားလည်း အမှန်ဖြစ်သည်သာ
 တည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဒုက္ခတရားဖြစ်သေသနည်းဟူမူ။ ထိုထိုဘုံတို့၌ခန္ဓာ
 တို့၏စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏတရားသည် တဘန်
 ဆက်သွယ်၍။ ခန္ဓာတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်စေကင်းပင် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်
 သွားလေ၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်သွားခြင်းကြောင့် ၎င်းမရဏတ
 ရားကို၊ ဘင်တည်းဟူသောအပျက်တရားသည်နှိပ်စက်ပေ၏။ ထိုသို့ ဘင်
 တည်းဟူသော အပျက်တရားနှိပ်စက်ခြင်းကိုခံရသောကြောင့်။ ၎င်းခန္ဓာ
 တို့၏။ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးတတ်သော မရဏတရားသည်။ စင်စစ်
 သင်္ခါရဒုက္ခတရားဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်သောကြောင့် ပဒိုသန္တိ
 ဒါမဂ် ပါဠိတော်ဥာဏကထာအဘိဓမ္မာယူ အရာ၌။ ဇရာမရဏော၊ ဒုက္ခာနု
 ပဿနာ အဘိဓမ္မာယူဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ ယဒနိစ္စံ၊ တံဒုက္ခံဟူ၍ ထိုထိုပါဠိတော်တို့၌ ဘုရားဟောတော်မူ
 အပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ မရဏတရားကိုသင်္ခါရဒုက္ခဟူ၍

မှတ်ယူကြလေ။ ထိုမရဏတရား၏ သင်္ခါရဒုက္ခချက်ကို အာရုံပြု၍၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်၊ အဘန်တလဲလဲသိနေအပ်၏။ ထိုသို့ ဝိပဿနာပညာဖြင့် သိတိုင်းသိတိုင်း။ မရဏတရား၏ဒုက္ခချက်ကို သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ မရဏတရား၏ သင်္ခါရဒုက္ခချက်ကို မသိမမြင် တတ်သော အဝိဇ္ဇာ မောဟနှင့်တကွ။ မရဏတရားကို သုခဟု စွဲယူနေသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေ ကုန် ၏။ ကာမသုခလွှဲကာနဲ့ယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနဲ့ယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ်သောကြောင့်။ မန္တိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်း ရောက်၏။ ထိုသို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ဤမျှဖြင့် မရဏဋ္ဌိဒုက္ခဟူသော သုခိန္ဒ အကျုံးဝင်သော မရဏသဘောကို အာရုံပြု၍။ မန္တိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်ပုံကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} အနတ္တတရားသာလျှင်ဖြစ်သော။ မရဏတရားသည်၊ အနိစ္စတရားဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရဒုက္ခတရားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိအပ်ပါပြီ။ ၎င်းမရဏတရားသည်၊ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ ထိုဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို အာရုံပြု၍။ မန္တိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံပုံကိုလည်းကောင်း။ အဘယ်လို သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြဆိုအပ်သောနည်းကို အစဉ်မှီး၍ သိအပ်ပါသည်။ သိပုံမှာ။ အပါယ်ဘုံ၊ လူ့ဘုံ၊ နတ်ပြည်တို့၌။ အစဉ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတို့၏။ စုတိဟုဆိုအပ်သော၊ ပျက်စီးမှုမရဏသဘောကြောင့်။ ပျက်စီးခါနီး၌၊ အမျိုးမျိုးသော အာရုံကြောင့်။ အဘန်တလဲလဲ စိတ်၏မသက်သာ ဆင်းရဲဒုက္ခသည် ကေန်ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုသို့စိတ်၏အဘန်တလဲလဲဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းသည်။ စင်စစ်ခန္ဓာတို့၏ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့်။ မရဏတရားသည် အမျိုးမျိုးသောစိတ်၏ဆင်းရဲခြင်းတရား၏ အကြောင်းတရားပေတည်းဟု အာရုံပြု၍ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့ ပညာဖြင့် သိတိုင်း သိတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မရဏတရား၏ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ မောဟနှင့်တကွသော။

မရဏသဘောကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟု ထင်မှတ်စွဲယူနေသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအ
 မှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲ
 ကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တရား
 နှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှကင်း
 လွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်
 ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အ
 ပါယ်ဘုံ၊ လူ့ ပြည် နတ်ပြည်တို့၌ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၏။ စုတိဟုဆိုအပ်သော
 ပျက်စီးခြင်း သဘောမရဏ၏ ပြဆိုအပ်ပြီးသော သေခါနီး၌။ အမျိုး မျိုး
 သော စိတ်ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါ
 တည်းဟူသော။ အရိယ အဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲ ကျင့်ကြံသည်၏အ
 ဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

ထိုမှတစ်ပါး။ အသညသတ်ကြ၌သော ဗြဟ္မာ(၁၅)ဘုံ၌လည်းကောင်း။
 အရူပလေးဘုံ၌လည်းကောင်း။ အသညသတ်ဘုံ၌လည်းကောင်း။ အစဉ်မ
 ပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးမှု မရဏသဘော
 သည်။ အကယ်၍ မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှာမရဏမီးလောင်ခြင်းသည်
 ဖြစ်ပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိလေရာ။ ၎င်းဘုံတို့၌ဖြစ်ပေါ်သော ခန္ဓာတို့
 ၏စုတိဟုဆိုအပ်သော။ ပျက်စီးခြင်း သဘောမရဏတရားရှိ၍သာလျှင်။ ၎င်း
 ဘုံတို့၌ဖြစ်သော ခန္ဓာတရားကို၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောမရဏမီးသည့် လောင်
 ကျမ်းစေ၏။ ထိုသို့မရဏမီးလောင်ကျွမ်းစေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းရူပဘုံ၊ အရူ
 ပဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံတို့၌။ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတရားတို့သည်။
 စင်စစ် သင်္ခါရဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ သင်္ခါရဒုက္ခအဖြစ်သို့
 ရောက်ရခြင်းသည်။ စင်စစ်ပျက်စီးခြင်းမရဏကြောင့်ပင် ကောန်ဖြစ်ပေ၏။
 ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းကို အဘန်တလဲလဲ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ရှုကြလေ။
 ထိုသို့ရှုကြတိုင်း ရှုကြတိုင်း။ မရဏ၏အဖြစ်ကို မြင်တတ်သော ဝိပဿနာ
 ပညာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာပညာဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
 သော အဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်
 တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ မရဏတရား၏ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကို မသိ
 မမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ။ မရဏကို သုခဖြစ်ကြောင်းဟု
 စွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်း။ ကင်းကြ
 ကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူ
 သော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တ
 ရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိ

ပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အသညသတ်ကြဉ်သောရူပ(၁၅)ဘုံ။ အရူပ(၄)ဘုံ။ အသညသတ်ဘုံတို့၌ဖြစ်သော ခန္ဓာတရားတို့၏ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏ်၏ ၎င်းနှင့်စပ်သော ခန္ဓာတရားတို့၏ မရဏမီးလောင်ကျွမ်းခြင်းကို ခံရသောကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟုသော အရိယအဋ္ဌကိက ပိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုမရဏတရားကိုအဘယ်သို့ပိဂြိုဟ်ပြုအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} မရန္တိအနေနာတိ၊ မရဏံဟု ကရဏသာဓနကိတ်ပိဂြိုဟ်ပြုအပ်ပါသည်။ တနည်း မရိယတေတိမရဏံဟူ၍ ဘာဝသာဓနပိဂြိုဟ်ပြုလုပ်အပ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ကား အနေနာ၊ ဤစုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘောဖြင့်။ သတ္တာ၊ ထိုထိုဘုံ၌အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေကုန်သော သတ္တဝါဟုသမုတ်အပ်သော ခန္ဓာတို့သည်။ မရန္တိ၊ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သတ္တဝါဟုသမုတ်အပ်သော ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ မရဏံ၊ မရဏမည်၏။ မရိယတေ၊ ပျက်စီးခြင်း။ မရဏံ၊ ပျက်စီးခြင်း။ ငှ်၊ ထိုဘုံတို့၌။ အစဉ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာတို့၏။ စုတိဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းသဘောမရဏကိုရ၏။

ဤမျှအစဉ်ဖြင့် မရဏတရားကိုလည်းကောင်း။ မရဏ၏အမျိုးမျိုးဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ အာရုံပြု၍မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်ပုံကိုပြဆိုအပ်သောနည်းပြီး၏။

{မေး} ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိ ဇရာ မရဏ တရားသုံးပါးတို့သည် ဒုက္ခကိုဖြစ်စေရာ၌။ ဥပမာအားဖြင့် ဘယ်လို အဋ္ဌတ္တာဆရာတို့ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အပိစက္ခုမာနိ ဇာတိ ဇရာ မရဏာနိနာမ။ ဣမေသံသတ္တာနံ။ ဝဇကပစ္စာမိတ္တာဝိယ။ ဩတိရံဂဝေသန္တာပိစရန္တိ။ ယထာဟိပုရိသဿ။ တိသုပစ္စာမိတ္တေသု။ ဩတာရာပေက္ခေသု။ ပိစရန္တေသု။ ဧကောဝဒေယျံ။ အဟံ။ အသုကအရညဿနာမဝဏ္ဏံ။ ကထေတွာ ဇေတံအာဒါယ။ တတ္ထဂမိဿာမိ။ ဧတ္ထမယှံ။ ဒုက္ခရံနတ္ထိတိ။ ဒုတိယောဝဒေယျံ။ အဟံတဝဇေတံဂဟေတွာ ဂတကာလေ ပေါဘေတွာ။ ဒုဗ္ဗလံကရိဿာမိ။ ဧတ္ထမယှံ ဒုက္ခရံနတ္ထိတိ။ တတိယောဝဒေယျံ။ တယာဇေတသ္မိံပေါထေတွာ။ ဒုဗ္ဗလေကထေ။ တိဏ္ဍေန အသိနာ။ သိသန္တေဒနံနာမ။ မယှံဘာရောဟောတုတိ။

တေဝေတွာတထာကရေယံ၊ တတ္ထပဋ္ဌမပစ္စါမိတ္တဿ၊ အရညဿဝဏ္ဏ
ကထေတွာ၊ တံအာဒါယ၊ တတ္ထဂတကာလောဝိယ၊ သုမာဇ္ဇညာတိမဏ္ဍ
လတော၊ နိက္ကဗ္ဗိတွာ၊ ယတ္ထကတ္ထမိ၊ နိဗ္ဗတ္တာပနံနာမ၊ ဇာတိယာကိစ္စံ၊ ဒုတိ
ယဿပေါထေတွာ၊ ဒုဗ္ဗလကရဏံဝိယ၊ နိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓေသု၊ နိပတိတွာ၊ ပရာ
ဓိနမဉ္ဇ၊ ပရာယနဘာဝကရဏံ၊ ဇရာယကိစ္စံ၊ တတိယဿ၊ တိဏ္ဍေဒုအ
သိနာ သိသန္တေ ဒနံဝိယ၊ ဇိဝိတက္ခယပါပနံ၊ မရဏဿကိစ္စန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
အပိစေတ္ထ၊ ဇါတိ၊ ဒုက္ခံ၊ သာဒီနဝ၊ မဟာကန္တာရ၊ ဗြူဝေသောဝိယဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇရာ
ဒုက္ခံ၊ တတ္ထအန္တပါနရဟိတဿ၊ ဒုဗ္ဗလံဝိယဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မရဏဒုက္ခံ၊ ဒုဗ္ဗလဿ
ဣရိယာပထဝတ္ထနေ၊ ဝိဟတပ ရက္ကမဿ၊ ဝါဠာဒိဟိ၊ အနယဗျသနာပါ
ဒနံဝိယဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဟူ၍ပြဆိုအပ်သော သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်း
အဖွင့်ကျမ်းနံပါတ်(၈၈)မျက်နှာ၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအင်ကြ
ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား၊ အပိစ အပရောနယော နည်း
တပါးကို။ မယာ၊ ငါအဋ္ဌတ္တာဆရာသည်။ ဂစ္ဆတေ၊ ဆိုဦးအံ့။ ဣမာနိဇာ
တိ ဇရာ မရဏာနိနာမ၊ ဤဇာတိ ဇရာ မရဏတို့မည်သည်ကား။ ဣမေသံ
သတ္တာနံ၊ ဤသတ္တဝါတို့အား။ ဝကေပစ္စာမိတ္တာဝိယ၊ သတ်တတ်သော
ရန်သူတို့ကဲ့သို့။ ဩတာရံ၊ အခွင့်ကို။ ဂဝေသန္တာ၊ ရှာဖွေကုန်လျက်။ ဝိစ
ရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဟိဝိတ္တာရေမိ၊ ထိုစကားကိုချဲ့ဦးအံ့။ ပုရိသဿ၊ ယော
ကျား၏။ တိသု၊ သုံးယောက်ကုန်သော။ ပစ္စမိတ္တေသု၊ ရန်သူတို့သည်။ ဩ
တာရာပေက္ခေသု၊ အခွင့်ကိုငဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိစရန္တေသု၊ သွားကုန်သည်
ရှိသော်။ ဝါ၊ ဟုည့်လည်ကုန်သည်ရှိသော်။ တိသု၊ သုံးယောက်ကုန်သော
ပစ္စာမိတ္တေသု၊ ရန်သူတို့တွင်။ ဇကော၊ တယောက်သောရန်သူယောက်ျား
သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသုကဿ၊ ဤအမည်ရှိသော။ အရညဿ၊ တော
၏။ နာမဝဏ္ဏံ၊ အမည်ကျေးဇူးကို။ ကထေတွာ၊ ဆို၍။ ဇေ၊ ဤယောက်ျား
ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုတောသို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအမှု
ကိုပြုခြင်း၌။ မယှံ၊ ငါအား။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းခြင်းသည်။ နုတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝဓေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော
ရန်သူယောက်ျားသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ တဝ၊ သင်၏။ ဇေ၊ ဤယောက်ျား
ကို။ ဝနံ၊ တောသို့။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဂတကာလေ၊ ရောက်သောအခါ၌။ ပေါ
ထေတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်းခြင်းကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဇေ၊
ဤအမှုကိုပြုခြင်း၌။ မယှံ၊ ငါအား။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းခြင်းသည်။ နုတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ
ဤသို့။ ဝဓေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တတိယော၊ သုံးယောက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်
သောရန်သူယောက်ျားသည်။ တယာ၊ သင်သည်။ ဇေသိ၊ ထိုယောက်ျား

ကို။ ပေါထေတွာ၊ပုတ်ခတ်၍။ ဒုဗ္ဗလေ၊အားနည်းခြင်းကို။ ကထော၊ပြုအပ်
 ပြီးသည်ရှိသော်။ တိဏ္ဍေန၊ ထက်စွာသော။ အသိနာ၊ သံလျက်ဖြင့်။ သိ
 သန္တေဒနံနာမ၊ဥက္ခောင်းကိုဖြတ်ခြင်းမည်သည်။ မယှံ၊ငါ၏။ ဘာရော၊ဝံ
 သည်။ဟောတု၊ဖြစ်စေ။ဣတိ၊ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ဆိုရာ၏။ တေ၊ထိုသုံးယေဝံ
 ကုန်သောယောကျာ်းတို့သည်။ ဧဝံ ဤသို့။ ဝတွာ၊ဆိုကုန်ပြီး၍။ တထာ၊ထို
 ဆိုတိုင်း။ ကရေယျ၊ ပြုကုန်ရာ၏။ တံတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ပဋ္ဌမပစ္စာမိတ္တဿ၊
 ရှေးဦးစွာသော ရန်သူယောကျာ်း၏။ အရညဝဏ္ဏံ၊ တော၏ကျေးဇူးကို။
 ကထေတွာ၊ဆို၍။ တံ၊ထိုယောကျာ်းကို။အာဒါယ၊ယူ၍။ တတ္ထ၊ထိုတော
 သို့။ ဂတကာလောဝိယ၊ သွားသောအခါကဲ့သို့။ သုမာဇ္ဇညာတိမဏ္ဍလ
 တော။ အဆွေခင်မွန်း၊ အဆွေအမျိုးအပေါင်းမှ။ နိက္ကဗ္ဗိတွာ၊ ငင်၍။ ဝါ။
 ထုတ်၍။ ယတ္ထကတ္ထမိ၊ အမှတ်မရှိသောအရာ၌။ နိဗ္ဗတ္တာပနံနာမ၊ ဖြစ်စေ
 ခြင်းမည်သည်ကား။ ဇာတိယာ၊ဇာတိ၏။ကိစ္စံ၊ကိစ္စတည်း။ ဒုတိယဿ၊
 နှစ်ယောက်တို့၏။ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သောရန်သူယောကျာ်း၏။ ပေါထေ
 တွာ၊ပုတ်ခတ်၍။ဒုဗ္ဗလကရဏံဝိယ၊အားနည်းခြင်းကိုပြုသကဲ့သို့။နိဗ္ဗတ္တက္ခ
 န္ဓေသု၊ ဖြစ်သောခန္ဓာတို့၌။ နိပတိတွာ၊ကျ၍။ ပရာမိနမဉ္ဇပရာယနဘာဝ
 ကရဏံ၊သူတပါးနှင့်စပ်ယှက်သည်၏အဖြစ်။ညောင်စောင်း လျှင် လည်
 ရောင်းရာရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ဇရာယ ဇရာ၏။ ကိစ္စံ ကိစ္စတည်း။
 တတိယဿ၊သုံးယောက်တို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သောယောကျာ်း၏။ တိ
 ဏ္ဍေန၊ထက်သော။အသိနာ၊သံလျက်ဖြင့်။ သိသန္တေဒနံဝိယ၊ဥက္ခောင်းကို
 ဖြတ်သကဲ့သို့။ဇိဝိတက္ခယပါပနံ၊အသက်ကုန်ခြင်းသို့ရောက်စေခြင်းသည်။
 မရဏဿ၊မရဏ၏။ ကိစ္စံ၊ကိစ္စတည်း။ဣတိ၊ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊သိအပ်၏။
 ဣတ္ထေ၊ဤဇာတိဇရာမရဏတို့၌။ အပိစ အပရောနယော။ တပါးသောနည်း
 ကို။မယာ၊ ငါအဋ္ဌတ္တာဆရာသည်။ ဂုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။ ဇာတိဒုက္ခံ၊ဇာတိ
 ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို။ သာဒိနဝမဟာကန္တာရဗ္ဗဝေသောဝိယ။ အ
 ပြစ်ရှိသော ကြီးစွာသော ခရီးခဲသို့ သွားသကဲ့သို့။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မှတ်အပ်၏။ဝါ။
 ရှုအပ်၏။ ဇရာဒုက္ခံ၊ဇရာကြောင့်ဖြစ်သောဆင်းရဲကို။ တတ္ထ။ထိုကန္တာရခ
 ရီးခဲ၌။ အန္တပါနရဟိတဿ။ထမင်းအဖျော်မှကင်းသောယောကျာ်း၏။ ဒုဗ္ဗ
 လံဝိယ။အားနည်းသကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။မှတ်အပ်၏။ဝါ။ ရှုအပ်၏။ မရဏဒုက္ခံ။
 သေကြေပျက်စီးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို။ ဣရိယာပထပဝတ္တနေ
 ဣရိယာပုတ်ကိုဖြစ်စေခြင်း၌။ ဝိဟတပရက္ကမဿ။ ကင်းသောအားထုတ်
 ခြင်းရှိသော။ဝါ။ အားထုတ်ခြင်းမှကင်းသော။ ဒုဗ္ဗလဿ။ အားနည်းသော
 ယောကျာ်း၏။ ဝါဠာဒီဟိ။ သားရဲအစရှိသည်တို့ကြောင့်။ အနယဗျသနာ

ပါစနံပိယ။ချမ်းသာမရှိ ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့။ ဓဋ္ဌဗ္ဗံ။မှတ်အပ်၏။
 ဝါ။ရှုအပ်၏။ ဤအဋ္ဌတ္တာ ပြချက်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်မှာ။ ရန်သူသုံး
 ယောက်တို့သည် တိုင်ပင်ကြ၍။ လူတယောက်ကို တယောက်သောရန်သူ
 က တောသို့ဆောင်လာ၏။ တယောက်သောရန်သူသည် ထိုယောက်ျား
 ကို အားနည်းအောင်ရိုက်ပုတ်၏။တယောက်သောရန်သူသည် ထိုအားနည်း
 နေသောလူကိုထက်စွာသောသံလျက်ဖြင့်ဥက္ခောင်းကိုဖြတ်ပိုင်းကျစေ၏။
 ဤကားဥပမာ။ ဤဥပမာအတူ တောသို့ထုတ်ဆောင်လာသောယောက်ျား
 ရန်သူကဲ့သို့။ ဇာတိသည် ထိုထိုဘုံတို့၌ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။
 ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ ထိုသို့ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ
 အားနိုးအောင်ရိုက်ပုတ်တတ်သောရန်သူကဲ့သို့။ ဇရာတရားသည် ၎င်းဖြစ်
 ပေါ်သော ခန္ဓာတရားတို့ကို အားနည်းအောင်ပြုလုပ်ပေ၏။ ပုတ်ခတ်၍
 အားနည်းသောယောက်ျား၏ ဥက္ခောင်းကိုသံလျက်ဖြင့်ဖြတ်ပိုင်းသော ရန်
 သူယောက်ျားကဲ့သို့။အားနည်းသောခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုပျက်
 စီးကွယ်ပျောက်အောင် မရဏတရားသည်ပြုလုပ်ပေ၏ဟူသော ဥပမာ ဥ
 ပမေယျအဓိပ္ပါယ်ကိုပြဆိုပေ၏ဟုမှတ်။

တနည်း ဇာတိဒုက္ခကို အလွန်အစားအစာရှားပါးသော ကန္တာရခရီးခဲသို့
 ရောက်သောယောက်ျားကိုကဲ့သို့မှတ်။ ဇရာတရားဒုက္ခကို ကန္တာရခရီး
 ခဲ၌။ အစားအာဟာရစသည်တို့ကို မစားမသောက်ရ၍ ဆင်းရဲဒုဗ္ဗလဖြစ်
 နေသော ယောက်ျားကဲ့သို့မှတ်။ မရဏဒုက္ခကို ထိုဆင်းရဲဒုဗ္ဗလဖြစ်၍နေ
 စဉ်။ ကျားရဲစသည်ကိုက်သတ်၍ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သောယောက်ျား
 ကိုကဲ့သို့မှတ်အပ်၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုသိစေတော်မူအပ်၏။ ထိုပြဆို
 အပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏အလိုအားဖြင့်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏတရားတို့ကို
 မညာရှင်တို့နှလုံးသွင်း၍။မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကိုကျင့်အပ်၏။ ကျင့်ပုံမှာ
 အပါယ်လေးဘုံ။ လူ့ဘုံ။ နတ်ပြည်။ ရူပဗြဟ္မာ။ အရူပဗြဟ္မာဘုံ။ တို့၌။ အ
 ကြောင်းကံအစားလျော်စွာ။ ခန္ဓာငါးပါး။ ခန္ဓာတပါး။ ခန္ဓာလေးပါး တို့
 သည်။ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်
 ပေါ်လာသောခန္ဓာတရားတို့သည်။ စင်စစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောဇာတိကို
 ဖြစ်သာလျှင်။ ထိုထိုဘုံ၌ထင်ရှားကုန်၏။ ထိုသို့ထင်ရှားကုန်သော ခန္ဓာတ
 ရားတို့ကို။ ဇာတိသည် ထိုထိုဘုံတို့၌ ထင်ရှားအောင် ထုတ်ဆောင်ထား
 သည်မည်၏။ထိုဇာတိထုတ်ဆောင်ထားသော။ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်နေသော
 ခန္ဓာတရားတို့ကို။ ဇရာတရားသည် အစဉ်အားနည်း။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်အောင်ပြု
 လုပ်ပေ၏။ ထိုသို့ဇရာနှိပ်စက်၍အားနည်း။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်နေသော ခန္ဓာတရား

တို့ကို။ ရုတိဟုဆိုအပ်သော။ ပျက်စီးခြင်းမရဏတရားသည် ပျက်စီးကွယ်
 ပြောက်အောင်လုပ်ပေ၏။ ဤသို့လျှင် အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်
 တိုင်း။ ဇရာသည် အားနည်းအောင်ညှင်းပမ်း၍ မရဏသည် ပျက်စီးကွယ်
 ပြောက်အောင်ပြုလုပ်ပေ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်တတ်သော ဇာတိဇရာမရဏတို့၏
 အပြစ်တို့ကို။ အဘန်တလဲလဲ အာရုံပြု၍ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍သိနေအပ်၏။
 ထိုသို့သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဇာတိဇရာ မရဏတို့၏အပြစ်ကိုသိမြင်တတ်သော
 သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထို ဝိပဿနာ
 အဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ဇာတိဇရာမရဏ၏အပြစ်ကို မသိမမြင်
 တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်း
 ကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသမထာနုယောဂတည်း
 ဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်း
 လွတ်နေသောကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်
 ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ၎်သို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အ
 လုံးစုံသော ဘုံတို့၌ဖြစ်သော ဇာတိဇရာမရဏတရားတို့၏အပြစ်ကို အာရုံ
 ပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံ
 ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့လည်းရောက်၏။ ထိုသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို
 လည်းထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုသို့ဇာတိဇရာမရဏတို့၏အပြစ်ကို။ အဘန်
 တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့်ရှု၍မြင်လေလျှင်။ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ပေါ်မှုကိုအ
 လိုမရှိဘဲ စက်ဆုတ်ပြီးလျှင်။ ၎င်းတို့မှလွတ်ရာကိုရှာသော် စင်စစ်ဖြစ်ပေါ်
 နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ မဖြစ်ပေါ်သောသဘောလက္ခဏာတည်းဟူ
 သော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသာ မြင်လေတော့၏။ ထိုမဖြစ်ပေါ်သော သ
 ဘောတရားတရားသာ စင်စစ်ဇာတိမှလည်းလွန်မြောက်။ ဇာတိနှင့် မကင်း
 သောတရားတို့မှလည်းလွန်မြောက်၍အမြဲတည်နေသောတရား။ အမြဲချမ်း
 သာနေသောတရားပေတည်းဟု။ အသင်္ခတဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ ဉာဏ်
 အမြင်ရောက်လေတော့၏။ ထိုအချက်တို့ကို နိရောဓသစ္စာကိုရောက်မှပြ
 ဆိုလတံသတည်း။

{မေး} မရဏဒုက္ခတည်းဟူသော သင်္ခါရအာရုံကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပ
 ဒိုပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ဖြစ်ပုံကို သိအပ်ပါပြီ။
 အဒ္ဓိယေဟိသမ္ပယောဂဟူသော ဓဓသနာတော်အရမချစ်အပ်မနှစ်သက်အပ်
 သော အာရုံတို့နှင့်ပေါင်းဆုံရခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဖြစ်ပုံ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို
 အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအကျင့်ဖြစ်သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်
 ဖြစ်ပုံကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြုဆိုလတံ့သော နည်းကိုအဖိုပြု၍သိအပ်ပါသည်။ သိပုံမှာ ထိုထိုဘုံတို့၌ အကြင်အကြင်မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟုဆိုအပ်သော အာရုံငါးပါးတို့တွင်။ တပါးသော အာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံမိတိုင်းမိတိုင်း။ စိတ်၌မသက်သာခြင်းဆင်းရဲဒုက္ခသည်လည်းကောင်း။ တရံတခါကိုယ်၌ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခသည်လည်းကောင်း။ မုချကောန်ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုသို့ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းသည် စင်စစ်မချစ်မနှစ်သက်သော အာရုံနှင့်ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်သာဖြစ်၏ဟုအာရုံပြု၍။ ပညာဖြင့်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့သိတိုင်းသိတိုင်း မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းအဖြစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကို။ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရား နှစ်ပါးမှကင်းလွတ် နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် မချစ် မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံနှင့်ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကိုအာရုံပြု၍ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို။ မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

အကြင်အကြင်သူတို့အား ထိုမှတပါး တနည်းသိပုံမှာ။ ထိုထိုဘုံတို့၌ မချစ်မနှစ်လိုအပ်သော အကျိုးမဲ့ကို ပြုလုပ်လိုသော။ သတ္တဝါဟုခေါ်ဆိုအပ်သော။ ရန်သူဟုသမုတ်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံရခြင်းကြောင့်။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာ၊ မာနသိကဒုက္ခဝေဒနာတရားတို့သည် ကောန်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုဖြစ်သောဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် စင်စစ်မချစ်မနှစ်သက်သော မိမိ၏အကျိုးမဲ့ကိုပြုလုပ်တတ်သောရန်သူဟုသမုတ်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံရခြင်းကြောင့်သာဖြစ်ပေ၏ဟု အာရုံပြု၍ပညာဖြင့်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့ပညာဖြင့်သိတိုင်းသိတိုင်းမချစ်မနှစ်အပ်သောမိမိ၏အကျိုးမဲ့ကိုပြုလုပ်တတ်သောရန်သူဟုသမုတ်အပ်သော။ ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခ ဖြစ်ရခြင်းအဖြစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်

ဖြစ်တိုင်း။ မချစ်မနှစ်အပ်သော အကျိုးမဲ့ကိုပြုလုပ်တတ်သော ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကို မသိမမြင် တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့ သည် လည်း။ ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ထို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မဏ္ဍိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ် လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော။ မိမိ ၏အကျိုးမဲ့ကိုပြုလုပ်တတ်သော ရန်သူဟု သမုတ်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကို အာရုံပြု၍။ မဏ္ဍိ မာပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို နှိပ်ကုန်ကြံ အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုပြုဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း။ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံ ဝတ္ထုတို့နှင့် ပေါင်းဘော်ရခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ရပုံကို ဘုရားဟောပါဠိ ရှိ မရှိကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} တတ္ထကတမော၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။ ဣယေသံ တေဟောန္တိ၊ အနိဋ္ဌာ၊ အကန္တာ၊ အမနာပါ၊ ရူပါ၊ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓာ၊ ရသာ၊ ဖေါဋ္ဌ ဗ္ဗာ၊ ယေဝါပနဿ၊ တေဟောန္တိ၊ အနတ္ထကာမာ၊ အဟိတကာမာ၊ အဖါသု ကကာမာ၊ အယောဂက္ခေမကာမာ၊ ယာတေဟိ၊ သင်္ဂတိ၊ သမ္မာဂမော၊ သ မောဓာနံ၊ မိဿံ၊ ဘာဝေ၊ အယံ ဝုစ္စတိ၊ အပ္ပိယေဟိ၊ သမ္ပယောဂေါ၊ ဒုက္ခော ဟူ၍။ အဘိဓမ္မာဝိဘင်းပါဠိတော် သစ္စဝိဘင်း၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုမှတပါး။ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် သတိပ ဋ္ဌာန်သုတ်။ ဒုက္ခသစ္စာကို ဟောရာအခဏ်း၌ လာရှိသည်ကို ထောက်၍လည်း ကောင်း။ ထိုထိုပါဠိတော်တို့၌ ထိုနည်းအတူ။ ဘုရားဟောလာရှိသည်တို့ ကို ထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။

အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။ တတ္ထ၊ ထိုဇာတိပိဒုက္ခအဝ ရှိသောပါဠိတို့တွင်။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံဝတ္ထုတို့ နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခသည်။ ဝါ၊ ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အနိဋ္ဌာ၊ အ ငိုမရှိအပ်ကုန်သော။ အကန္တာ၊ မနှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ အမနာပါ၊ စိတ် နှစ်လုံးကို မပွားစေအပ်ကုန်သော။ ဝေရူပါ၊ အကြင်ရူပါရုံအဆင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ယေသဒ္ဓါ၊ အကြင်သဒ္ဓါရုံ အသံတို့သည် လည်းကောင်း။

ယေဂန္ဓာ၊ အကြင်ဂန္ဓာရုံ အနံတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေရသာ၊ အကြင်
 ရသာရုံ အရသာတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အကြင်ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ
 အတွေတို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုအာရုံတရားတို့သည်
 အဿ၊ ထိုသူအား။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယေအ
 ကြင်သူတို့သည်။ အနတ္တကာမာ၊ အကျိုးမဲ့ကိုအလိုရှိကုန်၏။ အဟိတကာမာ၊
 စီးပွားမဲ့ကိုအလိုရှိကုန်၏။ အဖာသုကကာမာ၊ မချမ်းသာစွာနေခြင်းကို အ
 လိုရှိကုန်၏။ အယောဂက္ခေမ ကာမာ၊ ဘေးမကင်းခြင်းကို အလိုရှိကုန်၏။
 တေဝါ၊ ထိုသူတို့သည်လည်း။ အဿ ထိုသူအား။ ဟောန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်
 ၏။ တေဟိ၊ ထိုအာရုံဝတ္ထုတို့နှင့်။ သန္တိ၊ တကွ။ ယာသင်္ဂတိ၊ အကြင်အတူဖြစ်
 ရခြင်းသည်။ ယောသမောဂမော၊ အကြင်ပေါင်းမိရခြင်းသည်။ ယံသမော
 ဓာနံ၊ အကြင်အတူတကွ တပေါင်းတည်းနေရခြင်းသည်။ ယောမိဿာဘာ
 ဝေါ၊ အကြင်ယောနောရခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော
 သဘောဟုသမ္ပုကို။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သောသူတို့နှင့်။ သမ္ပ
 ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်
 ၏။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍၊ ရှေး၌ပြဆိုအပ်သောနည်း
 အတိုင်း၊ ဘုရားဟောပါဠိတော်ရှိသည်ကိုသိကြလေ။ သိပြီးလျှင်၊ ရှေး၌ပြဆို
 အပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း နှလုံးသွင်း၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါကိုမှီဝဲကြလေကုန်။

ဤမျှဖြင့် အပိယေဟိသမ္ပယောဂဒုက္ခတို့ကိုအာရုံပြု၍၊ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအ
 ကျင့်ကိုမှီဝဲပုံကိုပြုချက်ပြီး၏။

{မေး} အပ္ပိယေဟိ၊ သမ္ပယောဂဒုက္ခဖြစ်ပုံကိုအာရုံပြု၍၊ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါ
 အကျင့်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိရပါပြီ။ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယော
 ဂေါဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သောဒေသနာအရ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော အာရုံ
 နှင့်ကွဲကွင်းရခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခဖြစ်ပုံနှင့် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံပြု၍၊
 မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်ပုံကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြဆိုလတံ့သောနည်းအတိုင်းသိအပ်ပါသည်။ သံပုံမှာ ထိုထို
 ဘုံတို့၌ အကြင်အကြင်နှစ်သက်အပ် ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော၊ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊
 ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုံဟုဆိုအပ်သော အာရုံငါးပါးတို့တွင်၊ တပါးပါး
 သော အာရုံနှင့်ကွဲကွင်းတိုင်း၊ ကွဲကွင်းတိုင်း စိတ်၌မသက်မသာခံစား
 တတ်သော ဒုက္ခဝေဒနာတရားတို့သည်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုသို့စိတ်၌မသက်
 မသာခံစားတတ်သောဒုက္ခဝေဒနာတို့ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းကြောင့်။ ကာယိက
 ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်လည်းဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဒုက္ခနှစ်ပါးဖြစ်ရခြင်းသည်
 စင်စစ် နှစ်သက်အပ်ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော အာရုံတို့နှင့် ကွဲကွင်းရခြင်း

ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေ၏ဟု အာရုံပြု၍ပညာဖြင့်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့သိတိုင်းသိ
တိုင်း။ ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သော အာရုံနှင့်ကွေ့ကွင်းရခြင်းကြောင့် ဒုက္ခ
ဖြစ်ရခြင်းအပြစ်ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ
သော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်
တိုင်း။ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံနှင့်ကွေ့ကွင်းခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ရ
ခြင်းကို။ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာ
တို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမ
ထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်
နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဖြစ်
တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆို
အပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် နှစ်သက်အပ်မြတ်နိုးအပ်
သော အာရုံတို့နှင့် ကွေ့ကွင်းခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကို အာရုံပြု၍။
မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြ
လေ။ ထိုမှတစ်ပါးတနည်းသိပုံမှာ၊ ထိုထိုဘုံတို့၌ဖြစ်ကုန်သော အကြင်အကြင်
သူတို့အား။ နှစ်ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ် မိမိ၏အကျိုးကို ရှုက်ဆောင်ကုန်သော
အမိဟုသမုတ်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်း။ အဘဟုသမုတ်အပ်
သော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်း။ ညီအစ်ကိုနှမသားခြင်းဟုသမုတ်အပ်သော
ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်း။ သားမယား ချစ်ကျွမ်းဝင်သူဟုသမုတ်အပ်
သော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းတို့နှင့်။ နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝ။ အညထာ
ဘာဝ၏အစွမ်းဖြင့် ကွေ့ကွင်းရခြင်းကြောင့်။ စိတ်၌ဆင်းရဲသော မာနသိကာ
ဒုက္ခဝေဒနာ။ ကိုယ်၌ဆင်းရဲတည်းဟူသော ကာယိကာ ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့
သည် ကေနိဖြစ်ရပေကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ စင်
စစ် နှစ်ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၊ မိမိအကျိုးကို ရှုက်ဆောင်ကုန်သော သူတို့ဟု
သမုတ်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းနှင့် ကွေ့ကွင်းရခြင်းကြောင့်။
ကေနိဖြစ်ပေ၏ဟု အာရုံပြု၍ ပညာဖြင့်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့ပညာဖြင့် သိ
တိုင်းသိတိုင်း ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်၊ အကျိုးကိုလိုလားရှုက်ဆောင်သော သူ
တို့ဟုသမုတ်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်းတို့နှင့် ကွေ့ကွင်းခြင်း
ကြောင့်၊ ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအ
မှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်
တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၊ မိမိအကျိုးကို လိုလား ရှုက်ဆောင်
တတ်သော သူတို့ဟုသမုတ်အပ်သော၊ ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်းတို့နှင့်
ကွေ့ကွင်းခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကို မသိမမြင်တတ်သော၊ အဝိဇ္ဇာ

မောဟနှင့်တကွသော။ ကိလေသာတို့သည်လည်း၊ ကင်းကြိလေကုန်၏။ ကာ
 မသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တဉ်းဟူသော၊ အ
 ယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ်နေခြင်း
 ကြောင့်၊ ထိုဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော အရိယအဋ္ဌကိကပိပဿနာမဂ်ကို၊ မဇ္ဈိ
 မာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ချစ်
 အပ်မြတ်နိုးအပ်။ မိမိ၏အကျိုးကိုလိုလားရှုက်ဆောင်သောသူတို့ဟုသမုတ်
 အပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းတို့နှင့်ကွေ့ကွင်းရခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခ
 ဖြစ်ရခြင်းကိုအာရုံပြု၍၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော။ အဋ္ဌကိကပိပဿနာ
 မဂ်ကို။ ခြိတ်ကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုပြဆိုအပ်သော နည်းအတိုင်း။ နှစ်သက်အပ် ချစ်မြတ်နိုးအပ်
 သော အာရုံဝတ္ထုတို့နှင့် ကွေ့ကွင်းရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဒုက္ခဖြစ်ပုံကို
 တရားဟောအကျယ်ရှိမရှိကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} တံတ္ထကတမော၊ ပိယေဟိ၊ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဒုက္ခော၊ ဣဓယဿ
 တေ၊ ဟောန္တိ။ ဣဋ္ဌာကန္တာ၊ မနာပါ၊ ဂူပါ၊ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓာ၊ ရသာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊
 ယေဝါပနဿတေဟောန္တိ၊ အတ္တကာမာ၊ ဟိတကာမာ၊ ဖါသုကကာမာ၊
 ယောဂက္ခေမကာမာ၊ မာတာဝါ၊ ဝိတာဝါ၊ ဘာတာဝါ၊ ဘင်္ဂါ၊ မိတ္တာ
 ဝါ၊ အမစ္စာဝါ၊ ဥာတိဝါ၊ သလောဟိတာဝါ၊ ယာတေဟိ၊ အသင်္ဂတိ၊ အသ
 မာဂမော၊ အသမောဓာနံ၊ အမိဿိဘာဝေါ၊ အယံဝုစ္စတိ၊ ပိယေဟိ၊ ဝိပ္ပ
 ယောဂေါ၊ ဒုက္ခောဟူ၍အဘိဓမ္မာသစ္စဝိဘင်း ပါဠိတော်၌ အကျယ်ဟော
 တော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုမှတစ်ပါး သုတ်မဟာဝါ
 ပါဠိတော်သတိပဋ္ဌာန်သုတ် ဒုက္ခသစ္စာကိုဟောရာ၌ လာရှိသည်ကို ထောက်
 ၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။

အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဇာတိပိဒုက္ခအစရှိသော ဧ
 သနာပါဌတို့တွင်။ ပိယေဟိ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော အာရုံဝတ္ထု တို့နှင့်။ ဝိပ္ပ
 ယောဂေါ၊ ကွေ့ကွင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲသည်။ ကတ
 မော၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဣဋ္ဌာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊
 နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်နှလုံးကိုပွားစေတတ်ကုန်သော။ ယေ
 ဂူပါ၊ အကြင်ဂူပါရုံအဆင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေသဒ္ဓါ၊ အကြင်သဒ္ဓါ
 ရုံအသံတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေဂန္ဓာ၊ အကြင်ဂန္ဓာရုံအနံ့တို့သည်လည်း
 ကောင်း။ ယေရသာ၊ အကြင်ရသာရုံ အရသာတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေ
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အကြင်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံအတွေ့တို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ရှိ
 ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအာရုံတရားတို့သည်။ အဿ၊ ထိုသူအား။ ဟောန္တိ။ ထင်

ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ဝါပန၊ တနည်းသော်ကား။ အတ္ထကာမာ၊ အကျိုးကိုအလိုရှိ ကုန်သော။ ဟိတကာမာ၊ အစီးအပွားကိုအလိုရှိကုန်သော။ ဗာသုကာကာ မာ၊ ချမ်းသာစွာနေခြင်းကိုအလိုရှိကုန်သော။ ယောဂက္ခေမကာမာ၊ တေး ကင်းခြင်းကို အလိုရှိကုန်သော။ ယေမာတာဝါ၊ အကြင်အမိသည်လည်း ကောင်း။ ယေဝီတာဝါ၊ အကြင်အဘသည်လည်းကောင်း။ ယေဘာတာ ဝါ၊ အကြင်အစ်ကိုသည်လည်းကောင်း။ ယာဘင်္ဂီဝါ၊ အကြင်အမည်မ သည်လည်းကောင်း။ ယေမိတ္တာဝါ၊ အကြင်အဆွေခင်မွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင် သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေအမတ္တာဝါ အကြင်အဘူတကွဖြစ်ဘက် ဖြစ်ဘော်သူတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေညာတိသလောဟိတာဝါ၊ အကြင် ဆွေမျိုးသားခြင်းပေါက်ဘော်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအာရုံ မိဘစသောဝတ္ထုတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ တကွ။ ယာအသင်္ဂတိ၊ အကြင်အတူတကွဖြစ်မှုမရှိခြင်းသည်။ ယောသ မာဂမော၊ အကြင်မပေါင်းမိရခြင်းသည်။ ယံသမောခါနံ၊ အကြင်အတူတ ကွတပေါင်းတည်းမဖြစ်ရခြင်းသည်။ ယောအမိသမိဘာဝေါ၊ အကြင်ရော နှောခြင်းမရှိရခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောသဘောဟူ သမျှကို။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ်သော အာရုံဝတ္ထုတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေ ကွင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍။ ဧှေးဋ္ဌံပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း ဘုရားဟောပါဠိတော်ရှိသည်ကိုသိကြလေ။ သိကြပြီးလျှင်၊ ဧှေးဋ္ဌံပြဆိုအပ် သောနည်းအတိုင်းနှလုံးသွင်း၍ မန္တိမာပဒိုပဒါကိုနှိပ်ကျင့်ကြလေကုန်။

ဤမျှစကားအစဉ်ဖြင့်။ ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သောမိဘစသည်ဟုသမုတ် အပ်သော။ ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းနှင့်ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခနှင့် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုအာရုံပြု၍။ မန္တိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကို ကျင့်ကြံ နှိပ်ပုံကိုအကျင်းပြု ဆိုချက်ပြီး၏။

{မေး} ဝိယေဟိဝိပ္ပယောဂေါဒုက္ခောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်အ တိုင်း။ ချစ်သောဝတ္ထုတို့နှင့်ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဖြစ်ပုံနှင့် ဒုက္ခဖြစ် ကြောင်းကိုအာရုံပြု၍။ မန္တိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကိုနှိပ်ကျင့်ကြံအပ်ပုံကိုပြုဆို အပ်သောနည်းအတိုင်း သိရပါပြီ။ ယံပိစ္ဆန္ဒနလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခံဟူ၍ ဟော တော်မူအပ်သော ဧသနာတော်အရ။ အကြင် အကြင်ဝတ္ထုကို အလိုရှိ၍ တောင့်တတိုင်းမရခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဖြစ်ပုံနှင့် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို အာရုံ ပြု၍။ မန္တိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကို ဘာသာလိုနှိပ်ကျင့်ကြံအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြုဆိုလတံ့သောနည်းကိုအဖွဲ့ပြု၍သိအပ်ပါသည်။ သိပုံမှ။ အကြင်

အကြင်တို့တို့၌။ အကြင်အကြင်ဇာတိ ဇရာဗျာဓိမရဏ၊ သောကပရိဒေဝ
 ဒုက္ခဒေါမနုဿ၊ ဥပါယာသတရားရှိကုန်သောသူတို့သည်။ ငါတို့အား၊ ထို
 ဇာတိတရား၊ ဇရာတရား၊ ဗျာဓိတရား၊ မရဏတရား၊ သောကတရား၊ ပရိဒေ
 ဝတရား၊ ဒုက္ခတရား၊ ဒေါမနုဿတရား၊ ဥပါယာသတရားတို့သည်။ မလာ
 ဇရောက်စေသတည်းဟုအဘိဓာန်တလဲလဲ၊ တဏှာဖြင့်အသိရှိ၍ တောင်းတ
 နေကုန်၏။ ထိုသို့တဏှာဖြင့် တောင်းတတိုင်းတောင်းတတိုင်း။ မရအပ်
 သည်သာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့တောင်းတတိုင်းတောင်းတတိုင်းမရအပ်သော
 ကြောင့်။ စိတ်၏အဘိဓာန်တလဲလဲ ပင်ပမ်းခြင်းဒုက္ခသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့
 စိတ်၌အဘိဓာန်တလဲလဲဒုက္ခဖြစ်ခြင်းသည် ထိုတောင့်တသောတဏှာကြောင့်
 ပင်ဖြစ်ပေ၏ဟုအာရုံပြု၍၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်သိနေအပ်၏။ ထိုသို့ အာရုံပြု၍
 ပညာဖြင့်သိတိုင်းသိတိုင်း၊ မတောင်းတအပ်သောဝတ္ထုကိုတောင်းတသော
 တဏှာကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကို၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော
 သမ္မာဒိဗ္ဗိအရှူးရှိသော၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအ
 ဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း မတောင်းတအပ်သောဝတ္ထုကို၊ တောင်းတ
 ဘိသော၊ တဏှာကြောင့်ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကို၊ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ
 မောဟနှင့်တကွသော။ ကိလေသာတရားတို့သည်လည်း ကင်းကြသေကုန်
 ၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတဉ်းဟူသော
 အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်
 ပါးတို့မှကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ထိုဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော အနိယအ
 ဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်
 ဆိုအပ်သောကြောင့်။ မတောင်းတအပ်သောဝတ္ထုကို၊ တောင်းတတတ်
 သောတဏှာကြောင့်ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကိုအာရုံပြု၍၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတဉ်းဟူ
 သောအနိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို၊ ဖြစ်ကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို
 ထင်ရှားထိကြသေ။

တနည်း နှစ်လုံးသွင်းပုံမှာ၊ ၎င်းဇာတိဇရာ ဗျာဓိ မရဏစသောတရားတို့
 သည်၊ မလာမရောက်စေသတည်းဟူ၍။ တောင်းတ၍မရအပ်သော ဝတ္ထုစ
 သည်ကို၊ တောင်းတ၍မရတိုင်းမရတိုင်း။ စိတ်၏ပင်ပမ်းခြင်းသာဖြစ်သည်
 မဟုတ်သေး။ စိတ်၏ပင်ပမ်းနွမ်းနယ်ခြင်းကြောင့်၊ စေား မသောက် မအိပ်
 နှိုင်ခြင်းတို့သွင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရုပ်ကာယ၌လည်း၊ ရောဂါဝေဒနာတို့သည်
 ရောက်၍။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်လည်းဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ကာယိ
 ကဒုက္ခဝေဒနာတို့ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ စင်စစ်မတောင်းတအပ်သော ဝတ္ထုကို။
 တောင်းတတတ်သောတဏှာကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေ၏ဟုအာရုံပြု၍ ပညာဖြင့်

သိနေအပ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍သိနေကိုင်သိနေတိုင်း။ မတောင်းတောင်းအပ်။ မရအပ်သောဝတ္ထုကို။ တောင်းတောင်းအပ်သော တရားတရားကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်ဝါသနာမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း မတောင်းတောင်းအပ် မရအပ်သောဝတ္ထုကို။ တောင်းတောင်းအပ်သောတရား၏ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မသိမမြင်တတ်သော။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတရားတို့သည်လည်း။ ကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခသို့ကာနဲ့ ဖောက်အတ္တကိလေသာနဲ့ဖောက် စည်းယူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါး တို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် မတောင်းတောင်းအပ်သောဝတ္ထုကို။ တောင်းတောင်းအပ်သောတရားကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားဆီကြလေ။

{မေး} ထိုပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း ဇာတိစသော တရားတို့၏။ မလာမရောက်မှုကိုတောင်းအပ်၍ မရခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်တိုင်း။ ဆုရှားဟောပါဠိ ရှိမရှိကို အစစ်လိုအပ်ပါသည်နည်း။

{ဖြေ} အသိဓမ္မာစိစာင်းပါဠိတော် သတ္တဝါတိုင်း၌။ ထေရ်ကတမံ၊ ယံပိန္နဲနုလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခံ၊ ဇာတိဓမ္မာနံ၊ သတ္တာနံ၊ ဇေဝိန္နုတ္တုပုပ္ဖုတိ၊ အဟောဝတမယံ၊ နဇာတိဓမ္မာအာသာမ၊ နစဝတနော ဇာတိအာဂစ္ဆေယျတိ၊ နခေါပနေတံ၊ ဣန္ဒြိယပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒ္ဓိပိ၊ ယံပိန္နဲနုလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခံ၊ ဇရာဓမ္မာနံ၊ သတ္တာနံ။ ပ။ ဗျာဓိဓမ္မာနံ၊ သတ္တာနံ။ ပ။ မရဏဓမ္မာနံ၊ သတ္တာနံ။ ပ။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဧဝါမနဿ၊ ဥပါယာသဓမ္မာနံ၊ သတ္တာနံ။ ဇေဝိန္နုတ္တုပုပ္ဖုတိ၊ အဟောဝတမယံ၊ နသောက၊ ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဧဝါမနဿ၊ ဥပါယာသဓမ္မာအာသာမ၊ နစဝတနော၊ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ၊ ဧဝါမနဿ ဥပါယာသဓမ္မာအာဂစ္ဆေယျန္တိ၊ နခေါပနေတံ၊ ဣန္ဒြိယပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒ္ဓိပိ၊ ယံပိန္နဲနုလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတိုင်း သုတ်မဟာဝဂါပဋိတော်သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌။ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ အနက်ထိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ တတ္ထံ၊ ထိုဇာတိပိဒုက္ခာ အစရှိသော စကားရပ်တို့တွင်။ ယံပိ၊ အကြင်ဇာတိစသော တရားတို့၏ မလာ မရောက်မှုကို။ ဣန္ဒြိယ၊ ဣန္ဒြိယ နေ့သ တဏှာဖြင့်လိုချင်တောင်းတောင်းသော သူသည်။ နုလဘတိ၊ မရ၊ တံပိ၊ ထိုတဏှာဖြင့်

တောင်းတ၍မရခြင်းသဘောသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းသည်၊ ကတ
မံ၊ အဘယ်နည်း။ ဇာတိဓမ္မာနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်
သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇာတိဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေ
အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ နအဿာမ၊ ဖြစ်မှုမရှိကုန်မှုကား။ အ
ဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌကောင်းလေစွ။ နော၊ ငါတို့သို့။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်း
ဖြင့်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ နောအာဂစ္ဆေယျ၊ မလာမရောက်ခဲ့
သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ အဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌကောင်းလေစွ။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။
ဣစ္ဆာ၊ လိုချင်တောင်းတခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣစ္ဆာယ၊ လိုချင်
တောင်းတခြင်းဖြင့်၊ ဧတံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေအားဖြင့်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်းသို့။ နခေါ
ပနပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ်သာလျှင်တည်း။ ဣဒံပိ၊ ဤသို့လိုချင်ခြင်းမရောက်အပ်
သောသဘောသည်လည်း။ ယံပိ ဣန္ဒြိယနိလဘာတိ၊ တမ္ပိဒုက္ခံ၊ အကြင်ဇာတိအစ
ရှိသော တရားတို့၏။ မလာမရောက်မှုကို တောင်းတ၍မရ။ ထိုသို့ မရအပ်
သောဝတ္ထုကို။ လိုချင်တောင်းတ၍မရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ မည်
၏။ ဇရာဓမ္မာနံ၊ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့ အိုမင်းခြင်း သဘော ရှိ ကုန် သော။
သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇရာဓမ္မာ၊ ရင့်ရော် ဆွေး
မြေ့ အိုမင်းခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ နအဿာမ၊ ဖြစ်မှုမရှိကုန်မှုကား။
အဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌကောင်းလေစွ။ နော၊ ငါတို့ သို့။ ဇရာ၊ ရင့် ရော်
ဆွေးမြေ့ အိုမင်းခြင်းသဘောသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ နောအာဂစ္ဆေယျ၊
မလာမရောက်ခဲ့သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ အဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌကောင်းလေစွ။
ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။ ဣစ္ဆာ၊ လိုချင်တောင်းတခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
ဣစ္ဆာယ၊ လိုချင်တောင်းတခြင်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ထို ရင့်ရော် ဆွေး မြေ့ အို
မင်းခြင်းမရှိသောသဘောသို့။ နခေါပနပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ်သာလျှင်တည်း။
ဣဒံပိ၊ ဤသို့လိုချင်တောင်းတသောအားဖြင့်။ ဇရာမရှိခြင်းသဘော
သို့မရောက်အပ်သောသဘောသည်လည်း။ ယံပိ ဣန္ဒြိယနိလဘာတိ တံပိဒုက္ခံ၊ အ
ကြင်ဇာတိဇရာအစရှိသောတရားတို့၏ မလာမရောက်မှုကိုတောင်းတ၍မ
ရ။ ထိုသို့မရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခမည်၏။ ဗျာဓိဓမ္မာနံ၊ ကိုယ်လက်
ကျင်နာကိုက်ခဲခြင်းအစရှိသောဗျာဓိ သဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တ
ဝါတို့အား။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဗျာဓိဓမ္မာ၊ ကိုယ်လက်ကျင်နာကိုက်ခဲခြင်းအ
စရှိသောဗျာဓိသဘောရှိကုန်သည်။ နအဿာမ၊ ဖြစ်မှုမရှိကုန်မှုကား။ အ
ဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌကောင်းလေစွ။ နော၊ ငါတို့သို့။ ဗျာဓိ၊ ကိုယ်လက်ကျင်နာ
ကိုက်ခဲခြင်းအစရှိသောဗျာဓိသဘောသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ နောအာဂစ္ဆေယျ၊
မလာမရောက်ခဲ့သည်ဖြစ် ငြားအံ့။ အဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌကောင်းလေစွ။ ဣတိ

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣစ္ဆာ၊ လိုချင်တောင်းတခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣစ္ဆာယ၊
 လိုချင်တောင်းတခြင်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုကိုယ်လက် ကျင်နာကိုက်ခဲခြင်း အစရှိ
 သော ဗျာဓိမရှိခြင်းသဘောသို့။ နုခေါပနုပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ်သည့်သာလျှင်
 တည်း။ ဣဒံပိ၊ ဤသို့လိုချင်တောင်းတခြင်းဖြင့် ဗျာဓိမရှိခြင်းသဘောသို့ မ
 ရောက်အပ်သောသဘောသည်လည်း။ ယံပိစ္ဆန္ဒနုလဘတိတံပိဒုက္ခံ၊ အကြင်
 ဇာတိဇရာဗျာဓိအစရှိသောတရားတို့၏ မလာမရောက်မှုကို တောင်းတ၍
 မရ။ ထိုသို့မရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ မည်၏။ မရဏဓမ္မာနံ၊ သေကြေ
 ပျက်စီးခြင်းမရဏသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ မယံ၊ ငါ
 တို့သည်။ မရဏဓမ္မာ၊ သေကြေပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ နုအသာမ
 ဖြစ်မှုမရှိကုန်မှုကား။ အဟောဝတ၊ ဩဠာ ကောင်းလေစွ။ နော၊ ငါတို့သို့။
 မရဏံ၊ သေကြေပျက်စီးခြင်းသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ နောအာဂစ္ဆေယျ၊ မလာ
 မရောက်ခဲ့သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ အဟောဝတ၊ ဩဠာ ကောင်းလေစွ။ ဣတိဧဝံ၊
 ဤသို့။ ဣစ္ဆာ၊ လိုချင်တောင်းတခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣစ္ဆာယ၊ လို
 ချင်တောင်းတခြင်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုသေကြေပျက်စီးခြင်း မရဏရှိသော သ
 ဘောသို့။ နုခေါပနုပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣဒံပိ၊ ဤလို
 ချင်တောင်းတခြင်းဖြင့်။ မရဏတရားမရှိသော သဘောသို့ မရောက်အပ်
 သောသဘောသည်လည်း။ ယံပိစ္ဆန္ဒနုလဘိ။ တံပိဒုက္ခံ။ အကြင်ဇာတိဇရာမ
 ရဏအစရှိသောတရားတို့၏။ မလာမရောက်မှုကို တောင်းတ၍မရ။ ထိုသို့
 မရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနုသု
 ပါယာသ ဓမ္မာနံ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း။ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း။ စိတ်
 ၏မသက်သာခြင်းပြင်းစွာစိတ်၏ပင်ပန်းခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ
 နံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနုသု
 ပါယာသ ဓမ္မာ။ စိုးရိမ်ခြင်း။ ငိုကြွေးခြင်း။ ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်း။ စိတ်၏ မ
 သက်သာခြင်း။ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိကုန်သည်။ နုအသာမ။ ဖြစ်မှု
 မရှိကုန်မှုကား။ အဟောဝတ။ ဩဠာ ကောင်းလေစွ။ နော၊ ငါတို့သို့။ သော
 က။ ပရိဒေဝ။ ဒုက္ခ။ ဒေါမနုသုပါယာသ ဓမ္မာ။ စိုးရိမ်ခြင်း။ ငိုကြွေးခြင်း။
 ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း။ စိတ်၏မသက်သာခြင်း။ စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်းသဘော
 တို့သည်။ ဝတ။ စင်စစ်။ နုအာဂစ္ဆေယျ။ မလာမရောက်ကုန်သည့်ဖြစ်ငြား
 အံ့။ အဟောဝတ။ ဩဠာ ကောင်းလေစွ။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣစ္ဆာ၊ လိုချင်
 တောင်းတခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။ ဣစ္ဆာယ။ လိုချင် တောင်းတခြင်း
 ဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤစိုးရိမ်ခြင်း။ ငိုကြွေးခြင်း။ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း။ စိတ်၏မသက်
 သာခြင်း။ စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်း မရှိသော သဘောသို့။ နုခေါပနုပတ္တဗ္ဗံ။ မ

ရောက်အပ်သာသျှင်တည်း။ ဣဒမ္ပိ။ ဤသို့လိုချင်တောင်းတသောအားဖြင့်။ စိုး
 ရိမ်ခြင်းအစရှိသောတရားတို့၏ မရှိခြင်းသဘောသို့ မရောက်အပ်သော သ
 ဘောသည်သည်း။ ယံပိစ္ဆန္တံ၊ နလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခံ၊ အကြင် ဇာတိ ဇရာ မရဏ
 သောက အစရှိသော တရားတို့၏။ မလာမရောက်ခြင်း သဘောကို လိုချင်
 တောင်းတ၍မရ။ ထိုမရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ ဤသို့ ဟော
 တော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍။ ရှေး၌ပြဆိုအပ်ပြီးသော စကားတို့ကို ယုံ
 ကြည်၍ အာရုံပြုပြီးလျှင်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ကျင့်ကြလေ။

{မေး} ယံပိစ္ဆန္တံ၊ နလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခံ၊ ကို၊ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သည်
 ကိုပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း သိရပါပြီ။ အဋ္ဌတ္ထာဆရာတို့ကား။ ဘယ်
 လိုပြုအပ်ပါသေးသနည်း။ ပြပုံကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣစ္ဆာနိဒ္ဒေသေ၊ ဇာတိဓမ္မာနန္တိ၊ ဇာတိသဘာဝါနံ၊ ဇာတိပကတိ
 ကာနံ၊ ဣစ္ဆာဥပ္ပဇ္ဇတိတိတ ဣဒ္ဓာဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အဟောဝတတိ၊ ပတ္တနာ၊ နခေါ
 ပနေတံ၊ ဣစ္ဆာယပတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ယံဇေတံအဟောဝတမယံ၊ နဇာတိဓမ္မာ အ
 သာမ၊ နစဝတနော၊ ဇာတိအာဂစ္ဆေယျာတိ၊ ဇေပဟာနိသမုဒယေသု၊
 သာဓုသုဝိဇ္ဇမာနံ၊ အဇာတိဓမ္မတ္တံ၊ ပရိနိဗ္ဗူတေသုစ၊ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ဇာတိယာ အ
 နာဂမနံ၊ ဣစ္ဆိတံ၊ တံဣစ္ဆန္တိ သာပိ၊ မဂ္ဂဘာဝနာယဝိနာ။ အပတ္တဗ္ဗတော။
 အနိစ္စန္တိ သာဘာဝနာယ။ ပဗ္ဗတ္တဗ္ဗတော။ နဣစ္ဆာယပတ္တဗ္ဗန္တိနာမဟောတိ။
 ဣဒမ္ပိတိ။ ဇေတိ။ ဥပရိသေသာနိဥပါဒါယ ပိကာရော။ ယံပိစ္ဆန္တိ။ ယေနာပိ
 ဓမ္မေန။ အလပ္ပနေယျံ။ ဝတ္ထံ။ ဣစ္ဆန္တော။ နလဘတိ၊ တံအလပ္ပနေယျံ ဝတ္ထံ။
 ဣစ္ဆန္တံ။ ဒုက္ခန္တိ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဇရာဓမ္မာနန္တိ။ အာဒိသုပိဇေဝနယော။ ဇေ
 မေတ္ထ။ အလပ္ပနေယျံဝတ္ထံ။ သု။ ဣစ္ဆာဝ။ ယံပိစ္ဆန္တံ။ နလဘတိ။ တမ္ပိ။ ဒုက္ခန္တိ။
 ဝုတ္တာ။ သာ။ အလပ္ပနေယျံဝတ္ထံ။ ဣစ္ဆနလက္ခဏာ။ တပုရိယေသနရသာ။
 တေသံအပတ္တိပတ္တုပဋ္ဌာနာ။ ဒိန္နံပနဒုက္ခာနံ။ ဝတ္ထုဘာဝတော။ ဒုက္ခာတိ
 ဝုတ္တာ။ ဇေတောဟိ၊ ရာဇာဘဝိသတိတိ၊ သမ္ဘာဝိတောဟောတိ။ သော
 သောသိန္နတိန္န ဇေတောန၊ ပရိဝါရိတော၊ ပဗ္ဗတဝိသမံဝါ၊ ဝနဂဟဏံဝါ၊ ပပိ
 သတိ၊ အထရာဇာတံပဝတ္တိ၊ ဥတွာ၊ ဗလကာယံ၊ ပေသေသိ၊ သော၊ ရာဇပု
 ရိသေဟိ၊ နိဟတပရိဝါရော၊ သယန္တိ၊ လဒ္ဓပဟာရော၊ ပလာယမာနော၊
 ရုက္ခန္တရံဝါ၊ ပါသာဏန္တရံဝါ၊ ပပိသတိ၊ တသ္မိံသမယေ၊ မဟာမေဇော
 ဥဗ္ဗဟတိ တိဗ္ဗန္တကာရာ။ ကာဠဝဒ္ဓဠိကာဟောတိ။ အထနံ။ သမန္တတော။
 ကာဠကိပ္ပိလိကာဒယော။ ပါဏာ၊ ပရိဝါရေတွာ။ ဂဏ္ဍန္တိ။ တေနုဿဗလ
 ဝကာယဒုက္ခံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မံဇေကံနိသာယ။ ဇေတ္တကာဥာတိစ။ ဘောဂါစ။
 ပိနဋ္ဌာတိ၊ စိန္တန္တိ။ သာ၊ ဗလဝဒေါမနုဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဣတိအယံဣစ္ဆာ ဒိန္နိပိ

ဒုက္ခာနံ။ ဝတ္ထုဘာဝေန။ ဒုက္ခာတိဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပိစ။ တံတံပတ္ထယမာနာနံ။ တဿတဿအလာဘတော။ ယံဝိဇာတမယံဒုက္ခံ။ သတ္တာနံ။ ဣဇောယတိ။ အလပ္ပနေယျဝတ္ထုနံ။ ပတ္ထနာတဿကာရဏံ။ ယသ္မာတသ္မာဇိနော။ ဒုက္ခံဣန္ဒြိယာလာဘမဗြဝတိ။ ဟူ၍သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်းအဖွင့်နံပါတ် (၉၃) က (၉၄) မျက်နှာအတွင်း။ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍အပ်ပါသည်။

အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ဣန္ဒြာနိဒ္ဒေသေ။ ဣန္ဒြာနိဒ္ဒေသန္တံ။ ဇာတိဓမ္မာနန္တိ၊ ဇာတိဓမ္မာနံဟူသည့်ကား။ ဇာတိသဘာဝါနံ၊ ဇာတိပကတိကာနံ။ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ (သတ္တာနံဟူသောဝိသေသယပုဒ်ကို၎) ဣန္ဒြာဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဣန္ဒြာဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသည့်ကား။ တဏှာ၊ လိုချင်တောင်းတမ္ပတ်သိတ်တတ်သော တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။ အဟောဝတတိ၊ အဟောဝတဟူသည်ကား။ ပတ္ထနာ။ တောင်းတခြင်းတည်း။ နခေါပနေတံဣန္ဒြာယပတ္တဗ္ဗန္တိ။ နခေါပနေတံဣန္ဒြာယပတ္တဗ္ဗံဟူသည်ကား။ မယံ။ ငါတို့သည်။ ဇာတိဓမ္မာ။ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ နအဿာမ၊ ဖြစ်မှုမရှိကုန်မူကား။ အဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌာကောင်းလေစွတကား။ နော။ ငါတို့အား။ ဇာတိဖြစ်ခြင်းသဘောတရားသည်။ နစအာဂစ္ဆေယျ၊ မလာမရောက်ပါမူကား။ အဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌာကောင်းလေစွတကား။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။ (ဣန္ဒြာဥပ္ပဇ္ဇတိ) ပဟာနိသမုဒယေသု၊ ပယ်အပ်ပြီးသော သမုဒယ သစ္စာရှိကုန်သော။ သာဂူသု၊ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ယံအာဇာတိဓမ္မတ္တဉ္စ၊ အကြင်ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ပရိနိဗ္ဗာဏေသု၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၏။ ယံအနဂမနဉ္စ၊ အကြင်လာမှုမရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဣန္ဒြိယံ၊ လိုချင်တောင်းတအပ်၏။ တံ၊ ထိုဇာတိ၏။ လာမှုမရှိခြင်းသို့။ (ပတ္တဗ္ဗံနာမနဟောတိဥပ္ပဇ္ဇတိ) ဣန္ဒြိယာပိ၊ လိုချင်တောင်းတအပ်သော်လည်း။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်းဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗတော၊ ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣန္ဒြာယ၊ တောင်းတခြင်းဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗံနာမ၊ ရောက်အပ်သောမည်သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်မှုမရှိ။ ဣဒဇ္ဇိတိ၊ ဤဒဗ္ဗိဟူသည်ကား။ ဧတဓိ၊ ဤသို့ ဇာတိတရားလာရောက်ခြင်းမရှိသော သဘောကို။ တောင်းတခြင်းသည်လည်း။ ယံပိစ္ဆံ၊ နလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခံ၊ မည်၏ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သောစကားတို့ကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပိကာရော၊ ပိအက္ခရာကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ယံပိစ္ဆန္တိ၊ ယံပိစ္ဆံ ဟူသည်

ကား။ သေနာပိဓမ္မေန၊ အကြင်တရားဖြင့်လည်း။ အလဟ္မနေယျံ၊ မရအပ်
သော၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ ဣစ္ဆန္တော၊ တောင်းတသောသူသည်။ နုလဘတိ၊
မရ။ အလဟ္မနေယျဝတ္ထုမှ၊ မရအပ်သောဝတ္ထု၌။ တံဣစ္ဆန္တံ၊ ထိုသို့တောင်း
တခြင်းကို။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဇရာဓမ္မာနန္တိ အာဒိသုပိ၊
ဇရာဓမ္မာနံ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဝေဝနယော၊ ဤသို့ပင်နည်းရှိ၏။ ဇ
ဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဇတ္ထ၊ ဤဣစ္ဆာ
နိဒ္ဒေသ၌။ အလဟ္မဏေယျဝတ္ထု၊ သု၊ မရအပ်သောဝတ္ထုတို့၌။ ဣစ္ဆာဝ၊
တောင်းတခြင်းကိုသာလျှင်။ ယံပိစ္ဆံ၊ နုလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခန္တိ၊ ယံပိစ္ဆံနုလ
ဘတိ၊ တံပိဒုက္ခဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သာ၊ ထိုဣစ္ဆာသည်။ အ
လဟ္မဏေယျဝတ္ထု၊ ဣစ္ဆနုလက္ခဏာ။ မရအပ်သောဝတ္ထုကို။ တောင်းတ
ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ တပုရိယေသနရသာ၊ ထိုမရအပ်သောဝတ္ထုကိုရှာမှီး
ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တေသံ၊ ထိုတောင်းတအပ် အလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထုတို့သို့။
အပတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မရောက်ခြင်းလျှင်။ ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ဥာဏ်အား
ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဗိန္နုတ္တိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဒုက္ခာနံ၊ ကာယိကဒုက္ခ။ မာနထိ
ကဒုက္ခတို့၏။ ဝတ္ထုဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခာတိ၊
ဒုက္ခဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိဝိတ္တာရေမိ၊ ထိုစကားကိုချွင်းအံ့
ကေစ္စောအချို့ သောသူကို။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဘဝိသတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဣတိ၊
ဤသို့။ သမ္ဘာဝိတော၊ ချီးမွန်းမြှောက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူ
သည်။ ဆိန္နုတိန္နု ဂဏေန၊ ပြတ်သော ပျက်သောဂိုဏ်းသည်။ ပရိဝါရိတော
ခြံရံအပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ပဗ္ဗတဝိသမံဝါ၊ တောင်တို့၏မညီညွတ်
ရာဋ္ဌာနသို့လည်းကောင်း။ ဝနဂဟဏံဝါ၊ တောချုံသို့လည်းကောင်း။ ပဝိ
သတိ၊ ဝင်၏။ အထ၊ သိုအခါ၌။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ တံပဝတ္တိံ၊ ထိုအကြောင်း
ကို။ ဥတ္တာ၊ သိ၍။ ဗလကာယံ၊ စစ်သည်အပေါင်းကို။ ပေသေသိ၊ စေလိုက်
၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ရာဇပုရိသေဟိ၊ မင်း၏စစ်သားယောက်ျားတို့သည်
ဟတပရိဝါရော၊ သတ်အပ်သောအခြံအရံရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ သယမ္ဗိ
မိမိသည်လည်း။ လဒ္ဓပ္ပဟာရော၊ ရအပ်သောပုတ်ခတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊
ဖြစ်၍။ ပလာသမာနော၊ ပြေးသွားသင့်ရှိသော်။ ရုက္ခန္တ ရံဝါ၊ သစ်ပင်ကြား
သို့လည်းကောင်း။ ပါသာဏန္တ ရံဝါ၊ ကျောက်ကြားသို့ လည်းကောင်း။
ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ မဟာမေဃော၊ ကြီးစွာသေ
ရိဗ်းသည်။ ဥဗ္ဗဟိ၊ တက်၏။ တိဗ္ဗန္တ ကာရာ၊ အလွန်မိုက်သည်။ ဟောတိ။
ဖြစ်၏။ ကာဠုဝဒ္ဓလိကာ၊ မည်းသောတိမ်တိုက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
အထ။ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုသူကို။ သမန္တ တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ကါဠုကိပ္ပိဠဒ္ဓိ

ကာဒယော၊ ကိုယ်မည်သောအဆင်းရှိသော၊ ပိုးရွှအစရှိကုန်သော၊ ပါဏာ
 ပိုးတို့သည်၊ ပရိဝါယေတွာ၊ ရံကုန်၍၊ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ဝါ၊ ကိုက်ကုန်၏
 တေန၊ ထိုကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသူအား။ ဗလဝကာယဒုက္ခံ၊ ပြင်းစွာသော
 ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧကကံ၊ တယောက်အထည်း
 တည်းဟူသော။ မံ၊ ငါကို။ နိဿာယ၊ ငှိ၍။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။
 ဥာတီစ၊ အဆွေအမျိုးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘောဂါစ၊ အသုံးအဆောင်
 စည်းစိမ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဝိနဋ္ဌာ၊ ပျက်စီးကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 စိန္တေန္တဿ၊ ကြံသောသူအား။ ဗလဝဒေါမနဿံ၊ ကြီးစွာသောစိတ်၏ မ
 သက်မသာသောဝေဒနာသည်။ ဝါ၊ ကြီးစွာသော နှလုံးမသာမယာခြင်းသည်။
 ဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံယထာဂုတ္တနယေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်။ ဇိန္တု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေသံဒုက္ခာနံ၊ ဤဒုက္ခတို့၏။ ဝတ္ထုဘာ
 ဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုက္ခာတိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။
 အပိစအပရောနယောနည်းတပါးကို။ မယာ၊ ငါအဋ္ဌတ္တာဆရာသည်။ ဝုစ္စတေ
 ဆိုပြီးအံ့။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ တံတံ၊ ထိုထိုသို့သော ဝတ္ထုကို။ ပတ္ထယမာနာနံ။
 တောင်းတကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ တဿ၊ တဿ၊ ထိုထိုသို့
 သော တောင်းတအပ်သော ဝတ္ထုကို။ အလာဘာတော၊ မရခြင်းကြောင့်။
 ဝိဃာတမယံ၊ စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်းသည်ပြုအပ်သော။ ယံဒုက္ခံ၊ အကြင်စိတ်
 ၏ဆင်းရဲဒုက္ခသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿဒုက္ခဿ၊ ထိုဒုက္ခ၏ (ကာရ
 ဏံ၌စပ်) အလဟ္မဏေယျဝတ္ထုနံ၊ မရအပ်သော ဝတ္ထုတို့ကို။ ပတ္ထနာ၊
 တောင်းတခြင်းသည်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကိုအောင်တော်
 မူသောတရားရှင်သည်။ ဣန္ဒြိယာလာဘံ၊ အလိုရှိအပ်တောင်းတအပ်သော
 ဝတ္ထုကိုမရခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ အဗြု၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဤသို့ပြု
 ဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာစကားကိုထောက်၍လည်း။ ဧတေသိသိအပ်ပြီးသော
 နည်းအတိုင်းနှလုံးသွင်းပုံကိုယုံကြည်၍။ မဇ္ဈိမာပဒီပဒါအကျင့်ကိုမှီဝဲကျင့်
 ကြံကြလေကုန်။

ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ ယံဝိန္တုနုလဘတိ၊ တံဝိဒုက္ခံကိုအာရုံပြု၍။
 မဇ္ဈိမာပဒီပဒါအကျင့်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံပုံကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။
 {မေး} ယံဝိန္တုနုလဘတိ၊ တံဝိဒုက္ခံကိုပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်းသိရ
 ပြီ။ သံဝိတ္တေနပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော ဒေသနာတော်ပါဌတို့တွင်။ ပဉ္စုပါ
 ဒါနက္ခန္ဓာကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။
 {ဖြေ} အာသဝေါတရားတို့၏အာရုံ။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်

သော ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
တရားငါးပါးတို့ကို။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကတမေဓတိက္ခဝေ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ယံကိပ္ပိတိက္ခဝေ၊ ရူပံ
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ ဩဠာရိကံဝါ၊ သုခုမံဝါ။
ဟိနံဝါ၊ ပဏီတံဝါ၊ ယံဒုရေသန္တိကေဝါ၊ သာသဝံဥပါဒါနိယံ၊ အယံဝုစ္စတိ
တိ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ယာကာမိဝေဒနာ၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံ
ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ ဩဠာရိကာဝါ၊ သုခုမာဝါ၊ ဟိနာဝါ၊ ပဏီတာဝါ၊ ယာ
ဒုရေသန္တိကေဝါ၊ သာသဝါ၊ ဥပါဒါနိယာ၊ အယံဝုစ္စတိ၊ ဝေဒနုပါနက္ခန္ဓော
ယာကာမိသညာ၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ ဩ
ဠာရိကာဝါ၊ သုခုမာဝါ၊ ယာဒုရေသန္တိကေဝါ၊ သာသဝါ၊ ဥပါဒါနိယာ၊
အယံဝုစ္စတိ သညုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ယေကေမိသင်္ခါရာ၊ အတိတာနာဂတ
ပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ ဩဠာရိကာဝါ၊ သုခုမာဝါ၊ ဟိနာဝါ၊ ပ
ဏီတာဝါ၊ ယေဒုရေသန္တိကေဝါ၊ သာသဝါ၊ ဥပါဒါနိယာ၊ အယံဝုစ္စတိ၊
သင်္ခါရူပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ယံကိပ္ပိဝိညာဏံ၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံ
ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ ဩဠာရိကံဝါ၊ သုခုမံဝါ၊ ဟိနံဝါ၊ ပဏီတံဝါ၊ ယံဒုရေသန္တိ
ကေဝါ၊ သာသဝံ၊ ဥပါဒါနိယံ၊ အယံဝုစ္စတိ၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဣမေဝ
ုစ္စန္တိ တိက္ခဝေပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဟူ၍။ ခန္ဓာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်အတ္တဒီ
ပဝဂ် ခြောက်ခုမြောက်သုတ်၌ဟောတော်မူအပ်သည့်ကိုထောက်၍သိအပ်
ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းဖြန့်မာပြန်ကား။ တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ပဉ္စုပါ
ဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတရား
တို့သည်။ ကတမေဓ၊ အဘယ်သည့်တို့နည်း။ တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အတိတာ
နာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်အနာဂါတ်ပစ္စုပ္ပန်သည်ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊
မိမိအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ကိုစွဲ၍လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ မိမိမှ အပဖြစ်သော
ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကိုစွဲ၍လည်းဖြစ်သော။ ဩဠာရိကံဝါ၊ ရုံးရင်းသည်သည်
ဖြစ်သော။ သုခုမံဝါ၊ သိင်္ဃေ့ သည်လည်းဖြစ်သော။ ဟိနံဝါ၊ ယုတ်သည်
လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံဝါ၊ မြတ်သည်သည်ဖြစ်သော။ ယံဒုရေဝါ၊ အ
ကြင်ဝေးသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံသန္တိကေဝါ၊ အကြင်နည်းသည်လည်း
ဖြစ်သော။ သာသဝံ၊ အာသဝေတရားလေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ ဥပါ
ဒါနိယံ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ယံကိပ္ပိ၊ အလုံးစုံသော။ ရူပံ၊
ရုပ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောရုပ်အပေါင်းကို။ ရူပပါဒါ
နက္ခန္ဓော၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆို

အပ်၏။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂါတ် ပစ္စုပ္ပန် လည်း ဖြစ်သော။ အတ္တတ္တံဝါ၊ မိမိအတ္တတ္တသန္တာန်ကို စွဲ၍လည်း ဖြစ်ထသော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ မိမိမှအပဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကိုစွဲ၍လည်းဖြစ်ထသော။ ဟိနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံဝါ၊ မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယာဇူရေဝါ၊ အကြင်ဝေးသည်လည်းဖြစ်သော။ ယာသန္တိကေဝါ၊ အကြင် နီးသည်လည်းဖြစ်သော။ သာသဝါ၊ အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏အာရုံ ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနိယာ၊ ဥပါဒါနံ တရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ယာကာမိ၊ အလုံးစုံသော။ ဝေဒနာ၊ ခံစားတတ်သော ဝေဒနာ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဝေဒနာအပေါင်းကို။ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓောတိ၊ ဥပါဒါနံ တရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ဝေဒနက္ခန္ဓာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်အနာဂါတ်ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ အတ္တတ္တံဝါ၊ မိမိ အတ္တတ္တသန္တာန်ကို စွဲ၍လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ မိမိမှအပဖြစ်သော ဗ ဟိဒ္ဓသန္တာန်ကိုစွဲ၍လည်းဖြစ်သော။ ဩဠာရိကံဝါ၊ ရုံးရင်းသည်လည်းဖြစ် သော။ သုရမံဝါ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ဟိနံဝါ၊ ယုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပဏီတံဝါ၊ မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယာဇူရေဝါ၊ အကြင်ဝေး သည်လည်းဖြစ်သော။ ယာသန္တိကေဝါ၊ အကြင်နီးသည်လည်းဖြစ်သော။ သာ သဝါ၊ အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ဥပါဒါနိယာ၊ ဥပါ ဒါနံတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ ယာကာမိ၊ အလုံးစုံသော။ သညာ၊ မှတ် တတ်သော သညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သညာအ ပေါင်းကို။ သညုပါဒါနက္ခန္ဓောတိ။ ဥပါဒါနံတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော သညာက္ခန္ဓာတရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ အတိတ် အနာဂါတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တတ္တံဝါ။ မိမိအတ္တတ္တ သန္တာန်ကိုစွဲ၍လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ။ မိမိမှအပဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်ကို စွဲ၍လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဩဠာရိကံဝါ။ ရုံးရင်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သုရမံဝါ။ သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဟိနံဝါ။ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဏီတံဝါ။ မြတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန် သော။ ယေဇူရေဝါ။ အကြင်ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေသန္တိကေ ဝါ၊ အကြင်နီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သာသဝါ။ အာသဝေါတရားလေး ပါးတို့၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါနိယာ။ ဥပါဒါနံတရားတို့၏ အာရုံဖြစ် ကုန်သော။ ယေကေမိ။ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ။ အသီးအသီးပြုပြင် တတ်ကုန်သော ဖဿအစရှိကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့သည်။ သန္တိ။ ရှိကုန် ၏။ အယံ။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သင်္ခါရ တရားအပေါင်းကို။ သင်္ခါရုပါဒါ

နက္ခန္ဓာတိ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ ဆိုအပ်၏။ အတိတ်အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် လည်း ဖြစ်သော။ အတ္တတ္တံ၊ မိမိအတ္တတ္တသန္တာန်ကိုစွဲ၍လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ မိမိမှအပဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကိုစွဲ၍လည်းဖြစ်သော။ ဩဇ္ဇာရိကံ၊ ရုံးရင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ သုခုမံ၊ ထိမ်မွေ့ သည်လည်းဖြစ်သော။ ဟိနံ၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏာတံ၊ မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယံဒုရေဝါ အကြင်ဝေးသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံသန္တိကေ၊ အကြင်နီးသည်လည်းဖြစ်သော။ သာသဝံ၊ အာသဝေ၊ တရားလေးပါးတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ဥပါဒါနိယံ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ ယံကိပ္ပံ၊ အလုံးစုံသော။ ဝိညာဏံ၊ အသိသဘောဝိညာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အသိဝိညာဏ်အပေါင်းကို။ ဝိညာပဏ၊ ပါဒါနက္ခန္ဓာတိ။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သောဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ ဝိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောခန္ဓာတို့ကို၊ ပစ္ဆုပါဒါနက္ခန္ဓာတိ။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ငါးပါးသောခန္ဓာတရားတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။ ဆိုအပ်ကုန်၏။ (အဓိပ္ပါယ်ကား) အာသဝေ၊ တရားတို့၏အာရုံ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံ ဖြစ်သော။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အတ္တတ္တ ဗဟိဒ္ဓ၊ ဩဇ္ဇာရိက သုခုမ ဒူရ၊ သန္တိကဖြစ်သော ရုပ်အစုအပေါင်းကို။ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓာဟူ၍ဆိုအပ်သည်။ အာသဝေ၊ တရားတို့၏အာရုံ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ အတိတ်ဖြစ်သောဝေဒနာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောဝေဒနာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောဝေဒနာ။ အတ္တတ္တဖြစ်သောဝေဒနာ၊ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သောဝေဒနာ။ ဩဇ္ဇာရိက ဖြစ်သောဝေဒနာ။ သုခုမဖြစ်သောဝေဒနာ။ ဟိနံဖြစ်သောဝေဒနာ။ ပဏာတ ဖြစ်သောဝေဒနာ။ ဒူရဖြစ်သောဝေဒနာ။ သန္တိကဖြစ်သောဝေဒနာအပေါင်းကို ဝေဒနူပါဒါနက္ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သည်။ အာသဝေ၊ တရားတို့၏အာရုံ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ အတိတ်ဖြစ်သောသညာ။ အနာဂတ်ဖြစ်သောသညာ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောသညာ။ အတ္တတ္တသန္တာန်ဖြစ်သောသညာ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ဖြစ်သောသညာ။ ဩဇ္ဇာရိကဖြစ်သောသညာ။ သုခုမဖြစ်သောသညာ။ ဟိနံဖြစ်သောသညာ။ ပဏာတဖြစ်သောဖြစ်သော။ ဒူရဖြစ်သောသညာ။ သန္တိကဖြစ်သောသညာအပေါင်းကို။ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သည်။

အာသဝေ၊ တရားတို့၏အာရုံ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့။ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့။ အတ္တတ္တဖြစ်ကုန်သော

သင်္ခါရတရားတို့။ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့။ ဩဠာရိကဖြစ်
 ကုန်သောသင်္ခါရတရားတို့။ သုခုမဖြစ်ကုန်သောသင်္ခါရတရားတို့။ ဟိနုဖြစ်
 ကုန်သောသင်္ခါရတရားတို့။ ပဏိတဖြစ်ကုန်သောသင်္ခါရတရားတို့။ နုရဖြစ်
 ကုန်သောသင်္ခါရတရားတို့။ သန္တိကဖြစ်ကုန်သောသင်္ခါရတရားတို့အပေါင်း
 ကို။ သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓာဟူ၍ဆိုအပ်သည်။ အာသဝေါတရားတို့၏အာရုံ။
 ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော အတိတ်ဖြစ်သောအသိဝိညာဏ်။ အ
 နာဂါတ်ဖြစ်သော အသိဝိညာဏ်။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောအသိဝိညာဏ်။ အတ္တတ္တ
 ဖြစ်သော အသိဝိညာဏ်။ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော အသိဝိညာဏ်။ ဩဠာရိကဖြစ်
 သော အသိဝိညာဏ်။ သုခုမဖြစ်သော အသိဝိညာဏ်။ ဟိနုဖြစ်သောအသိ
 ဝိညာဏ်။ ပဏိတဖြစ်သော အသိဝိညာဏ်။ နုရဖြစ်သော အသိဝိညာဏ်။
 သန္တိကဖြစ်သော အသိဝိညာဏ်အပေါင်းကို ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာဟု ဆို
 အပ်သည်။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသောအာသဝေါတရားတို့၏အာရုံဥပါဒါနိတရား
 တို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းကိုသာလျှင် ပစ္စုပ္ပန်
 နက္ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သည်ဟူလို။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းတည်း။

ဤသို့ပြဆိုအပ်သော တရားဟောတော်မူအပ်သောပါဠိတော်ကိုထောင့်
 ၍။ ပစ္စုပ္ပန်ပါဒါနက္ခန္ဓာတရားကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{ မေး } ပစ္စုပ္ပန်ပါဒါနက္ခန္ဓာကိုပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းထိအပ်ပါပြီ။
 ထိုပစ္စုပ္ပန်ပါဒါနက္ခန္ဓာကို ဒုက္ခဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း။
 ထိုဒုက္ခကို အာရုံပြု၍ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကို 'မှီဝဲကျင့်ကြံ ပုံကိုလည်းကောင်း။
 ဘယ်လိုထိအပ်ပါမည်နည်း။

{ ဖြေ } ဤပြဆိုလတံ့သောနည်းကိုအစဉ်မှီ၍ထိအပ်ပါသည်။ ထိုပုံမှာ၊
 ထိုအာသဝေါတရားတို့၏အာရုံ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ခန္ဓာ
 ငါးပါးတရားတို့ကိုမှီ၍သာလျှင်ဇာတိဒုက္ခလည်းဖြစ်ရ၏။ ဇရာဒုက္ခလည်းဖြစ်
 ရ၏။ ဗျာဓိဒုက္ခလည်းဖြစ်ရ၏။ မရဏဒုက္ခလည်းဖြစ်ရ၏။ သောကာဒုက္ခ။ ပရိ
 ဒေဝဒုက္ခ။ ဒုက္ခဒုက္ခ။ ဒေါမနဿဒုက္ခ။ ဥပါယာသဒုက္ခ။ အပိယေဟိသမ္ပ
 ယောဂဒုက္ခ။ ပိယေဟိဝိပူယောဂဒုက္ခ။ မပြတ်မလပ်ဖြစ်ပျက်ခြင်းဖြင့်နှိပ်
 စက်ခံရသော သင်္ခါရဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်လည်းဖြစ်ရပေ၏။

ဖြစ်ပုံကိုထင်ရှားပြဆိုပြီးအံ့။ ရုပ်ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏ်တည်းဟူ
 သော ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည်။ အကယ်၍ ထိုထိုသို့သောဖြစ်ရာဘုံတို့၌
 ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ရှေးဇာတိပိဒုက္ခာ၌ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခအ
 မျိုးမျိုးတို့သည် အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ စင်စစ်မရှိလေရာ။ စင်စစ်
 ၎င်းဇာတိကြောင့်ဖြစ်ရသောသမျှသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်။ လောင်စရာ

ဝတ္ထုကိုမှီ၍သာ မီးလောင် ခြင်းဖြစ်ရသကဲ့သို့။ ထိုနည်းအတူ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးအပေါင်းတို့ကိုမှီ၍သာ ကေနံဖြစ်ရပေ၏။ ထိုကြောင့်တရားရှင်သည်။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာကို ၎င်းဇာတိပိဒုက္ခာဟူသမျှတို့၏ ကျရောက်ရာဋ္ဌာနဖြစ်၍။ ဒုက္ခဟူ၍ ဟောအပ်ပေစွတကားဟု အာရုံပြု၍။ အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းနေတိုင်း ဇာတိကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ကျရောက်ရာဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းတို့၏။ ဒုက္ခဟူသောအာဒိနဝအပြစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ထိုပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၏။ အာဒိနဝအပြစ်ကိုမသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုက်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်ခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၏။ အာဒိနဝအပြစ်ကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို။ မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝတို့၌သာ ထိုဥပါဒါနတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရဝိညာဏ်တည်းဟူသော ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည် ဇာတိကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ ကျရောက်ရာဒုက္ခဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ ရှေးသံသရာအဆက်ဆက်တို့၌လည်း။ ၎င်းခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သာလျှင် ဇာတိကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ကျရောက်ရာကေနံအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ဖြစ်ပုံမှာ။ ရှေးသံသရာအဆက်ဆက်တို့၌ ၎င်းဥပါဒါနတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည် အကယ်၍။ ထိုထိုသို့သောဖြစ်ရာဘုံတို့၌။ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခဲ့သည့်ဖြစ်အံ့။ ဇာတိပိဒုက္ခာ၌ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့သည်။ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ စင်စစ် မရှိလေရာ။ စင်စစ် ဇာတိကြောင့်ဖြစ်ရလေသမျှဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်လည်း။ လောင်စရာဝတ္ထုကို မှီ၍သာ မီးလောင်ခြင်းဖြစ်ဘူးလေသကဲ့သို့။ ထိုနည်းအတူဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကိုမှီ၍သာ ကေနံဖြစ်ဘူးလေပြီဟူ၍လည်းကောင်း။ နောင်အနာဂတ်ကာလ၌လည်း။ ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကို မှီ၍သာ။ ဇာတိဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်။ ဖြစ်လတံ့သတည်းဟု အဘန်တလဲလဲအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းနေ

တိုင်း။ အတိတ်၌ဖြစ်ပြီးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၏။ အာဒိနဝ အပြစ်။ အနာဂါတ်၌ ဖြစ်လတံ့ သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အာဒိနဝအပြစ် တို့ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း အတိတ် အနာဂါတ်တို့၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဒါနက္ခန္ဓာ၏။ အာဒိနဝ အပြစ်တို့ကို မသိမမြင်တတ်သော။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာဟူသမျှ တို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိတ် အနာဂါတ်၌ဖြစ်သောပစ္စုပ္ပန်ဒါနက္ခန္ဓာ၏။ အာဒိနဝအပြစ်ကို အာရုံပြု၍ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ တည်းဟူသော။ အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီ၍ ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

ထိုပစ္စုပ္ပန်ဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ဇာတိကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ ကျရောက်ရာဋ္ဌာနသဘာဝဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ ရှေး၌ပြုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဇရာကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ ကျရောက်ရာ ဋ္ဌာနလည်း ဖြစ်ပေ၏။ ဖြစ်ပုံမှာ။ ၎င်းဥပါဒါနတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တည်းဟူသော ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည်။ ထိုထိုဘုံတို့၌ဖြစ်ပေါ်၍ ထင်ရှားမရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှာ ဇရာကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့သည်။ အဘယ်မှာ တွေ့ပါတော့အံ့နည်း။ စင်စစ် မတွေ့ပေရ။ စင်စစ်တွေ့ရခြင်းမှာ။ ၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး တရားထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်သာ ဇရာကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို တွေ့ရပေ၏။ ထိုကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည် ဇရာကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို တွေ့ရပေ၏။ ထိုကြောင့်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည် ဇရာကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ မှီရာတည်ရာဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဇရာကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ မှီရာတည်ရာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းကို ဒုက္ခဟူ၍ ဘုရားရှင်ဟောအပ်ပေစွတကားဟုအာရုံပြု၍ အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းနေတိုင်း ဇရာကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ဥပါဒါနတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၏ ဒုက္ခဟူသောအာဒိနဝအပြစ်ကို။ ဟုတ်တိုင်း

မှန်စွာသိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ် သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ထိုပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓာ၏ အာဒိနဝအပြစ်ကို မသိမမြင်တတ်သော။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တ ကွသေ့ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယေဝါ ဝါ အတ္တကိသမထာနုယောဝတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ လည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ် တိုင်းသေဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကိုမဏ္ဍိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထို သို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ငိုးပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၏အာဒိနဝအပြစ်ကိုအာ ရုံပြု၍။ မဏ္ဍိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲ ကျင့်ကြံအပ်သည့် ၎င်းအဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ဤပဉ္စုပါဒ်ကာလ၌ဖြစ်ပုံ ကိုမှီ၍။ အတိတ်၌ဖြစ်ဘူးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏အပြစ်။ နောင်အနာဂါတ် ၌ဖြစ်လတံ့သောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏အပြစ်ကိုလည်း။ နှေး၌ပြုဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထို ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ဇာတိ ဇရာ ကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ ကျရောက်ရာဋ္ဌာနသော ဖြစ်သည်မ ဟုတ်သေးပျာမိဒုက္ခဟူသမျှတို့ ၎င်းကျရောက်ရာဋ္ဌာနလည်းဖြစ်ပေ၏။ ဖြစ် ပုံမှာ။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့ ၎င်းအာရုံဖြစ်သော။ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တည်းဟူသော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်း ထင်ရှားမရှိခဲ့သည် ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှာပျာမိတည်းဟူသော ရောဂါအမျိုးမျိုးကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ပါအံ့နည်း စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိသေရာ။ စင်စစ် ၎င်း ရောဂါအမျိုးမျိုးကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာအမျိုးမျိုးဖြစ်ရသည်မှာ။ ၎င်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးထင်ရှားရှိ၍သာကောန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့်။ ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည်။ ရောဂါအမျိုးမျိုးကြောင့်ဖြစ်သော ပျာမိဒုက္ခ ဟူသမျှတို့၏မှီရာတည်ရာကောန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ပျာမိဒုက္ခဟူသမျှတို့၏မှီရာ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်။ ၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကိုဒုက္ခဟူ၍ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအ ပေါင်းကို ရောဂါအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ပျာမိဒုက္ခတို့၏တည်ရာ ဒုက္ခတရားပုပါတကားဟူ၍။ အဘယ်တလဲလဲဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင် သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းနေတိုင်းရောဂါ အမျိုးမျိုး ကြောင့်ဖြစ်သော ပျာမိဒုက္ခတို့၏ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ဥပါဒါနိတရား တို့၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၏ ဒုက္ခဟူသော အာဒိနဝ အ ပြစ်ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿ နာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း

ထိုပစ္စုပ္ပန်ဒါနက္ခန္ဓာ၏ အာဒိနဝအပြစ်ကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ
မောဟနှင့် တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန်၏။
ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော။
အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်း
ကြောင့် ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဇ္ဈိမာပဋိ
ပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် ၎င်းပစ္စုပ္ပန်ဒါ
နက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အာဒိနဝအပြစ်ကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူ
သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို။ ဖြစ်ကုန်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို
ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့သည်၊ ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ
တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏သာ ကျရောက်ရာဋ္ဌာနဖြစ်သည်
မဟုတ်သေး။ မရဏဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ ကျရောက်ရာဋ္ဌာနလည်းဖြစ်ပေ၏။
ဖြစ်ပုံမှာ။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါ
ရ ဝိညာဏ်တည်းဟူသော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းသည် ထင်ရှားမရှိ
ခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှာမရဏကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့သည်
ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိပေရာ၊ စင်စစ် မရဏကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခ
အမျိုးမျိုးဖြစ်ကြရသည်မှာ။ ၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတရားအပေါင်းရှိ၍
သာဇကန်ဖြစ်ရပေ၏။ ထိုကြောင့်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည် မရဏ
ကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ ခြံရာတည်ရာဇကန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့
မရဏဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ ခြံရာတည်ရာဖြစ်သောကြောင့်။ ၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာ
ငါးပါး အပေါင်းကို ဒုက္ခ ဟူ၍ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထို
ကြောင့်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို မရဏကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခ ဟူ
သမျှတို့၏တည်ရာ ဒုက္ခတရားပါတကားဟူ၍။ အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿနာ
ဥပါဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ဝိပဿနာဥပါဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်သုံး
သပ်နေတိုင်းနေတိုင်း။ မရဏတရားကြောင့်ဖြစ်သောဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ကျ
ရောက်ရာဖြစ်သော ဥပါဒါနိတရားတို့၏။ အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာငါးပါးတရား
တို့၏ ဒုက္ခဟူသော အာဒိနဝအပြစ်တို့ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍သိ
မြင်တတ်သော သဗ္ဗာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။
ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဒါနက္ခန္ဓာတို့၏
အာဒိနဝအပြစ်ကိုမသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသောကိ
လေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တ
ကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်း
လွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော

ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် ၎င်းပစ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၏အာဒိနဝ အပြစ်ကိုအာရုံပြု၍ မဏ္ဍိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိ ပဿနာမဂ်ကိုနှစ်ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

ထိုပစ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတရားငါးပါးအပေါင်းသည်၊ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရ ဇာ တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့၏ ကျရောက်ရာဌာနဖြစ်သည်မ ဟုတ်သေး။ အဘန်တလဲလဲစိုးရိမ်ရခြင်း သောကာ၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ စိတ်၏မသက်သာခြင်း ဒေါမနဿ၊ အဘန်တ လဲလဲပြင်းစွာဒေါသဖြင့် ပူလောင်နေရခြင်း ဥပါယာသ ဟူသမျှဒုက္ခတို့၏ ကျရောက်ရာဌာနလည်းဖြစ်ပေ၏။ ဖြစ်ပုံမှာ။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာ ရုံဖြစ်သော။ ရုပ် ဝေဒနာသည် သင်္ခါရ ပိညာဏ်တဉ်းဟူသော။ ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်းသည်။ ထင်ရှားမရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ လောင်စရာ ဝတ္ထု မရှိခြင်း ကြောင့်။ မီးသဉ် ဖြစ်မှုမရှိသကဲ့သို့။ ထိုသောကာ၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ တည်းဟူသော ဒုက္ခမီးတို့သည်။ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း စင်စစ် မရှိပေရာ။ စင်စစ်မှာ။ ထိုဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ခန္ဓာ ငါးပါးတရားရှိ၍သာ။ ၎င်းသောကာ၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ မီးတို့သည် ဇကန်ထင်ရှားဖြစ်ကြပေ၏။ ထိုကြောင့်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး တရားတို့သည်။ သောကာ၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ၊ တည်းဟူ သောဒုက္ခဟူသမျှတို့၏။ ဖြစ်ရာ တည်ရာ ဌာန ဇကန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့၊ သော ကာ၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ တရား တည်းဟူသော ဒုက္ခတ ရားတို့၏ ဖြစ်ရာ တည်ရာဌာန ဖြစ်သောကြောင့်။ ၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်းကို ဒုက္ခဟူ၍ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်လေသည်။

ထိုကြောင့်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားငါးပါးအပေါင်းကို။ သောကာ၊ ပရိဒေ ဝ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ တည်ရာဒုက္ခတရားပါတ ကားဟူ၍ အဘန်တလဲလဲဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏ ထိုသို့၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ အဘန်တလဲလဲဆင်ခြင်သုံးသပ်တိုင်း သုံးသပ် တိုင်း။ သောကာ၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ ဟုဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ် သော။ ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၏ဒုက္ခဟူသော အာဒိနဝအပြစ်ကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော။ ဝိပဿနာအ ဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ ထို ပစ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၏ အာဒိနဝ အပြစ်ကို မသိမမြင်တတ်သော။ အ

ဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ ကိလေသာတရားတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။
ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသော။
အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်း
ကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမင်္ဂကို မဇ္ဈိမာပ
ဋီပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ဥပါဒါ
နက္ခန္ဓာတရားငါးပါးတို့၏ အာဒိနဝအပြစ်ကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋီပဒါ
တည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမင်္ဂကို မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်
၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

ထိုပစ္စုပ္ပန်ပါဒါနက္ခန္ဓာတရားငါးပါးအပေါင်းသည်၊ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော
ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ၊
တည်းဟူသော။ ဒုက္ခတရားအမျိုးမျိုးတို့၏ ကျရောက်ရာဋ္ဌာနဖြစ်သည်မ
ဟုတ်သေး။ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံဝတ္ထုတို့နှင့် ပေါင်းတော်ရ
ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ အပ္ပိယေဟိသမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော
အာရုံဝတ္ထုတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝိယေဟိဝိပ္ပယောဂ
ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ ကျရောက်ရာဋ္ဌာနလည်း ကော်နဖြစ်ပေ၏။ ဖြစ်ပုံမှာ ၎င်း
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်
တည်းဟူသော၊ ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းသည်။ အကယ်၍ ထင်ရှားမရှိခဲ့
သည်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှာမချစ်မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံဝတ္ထု တို့နှင့် ပေါင်း
တော်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ အပ္ပိယေဟိသမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်
သော အာရုံဝတ္ထုတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝိယေဟိဝိပ္ပ
ယောဂဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်။ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ စင်စစ်မရှိပေ
ရာ၊ စင်စစ်မှာ ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားရှိ
၍သာ။ ၎င်းအပ္ပိယေဟိသမ္ပယောဂဒုက္ခ။ ဝိယေဟိဝိပ္ပယောဂဒုက္ခဟူသမျှ
တို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကြပေ၏။ ထိုကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရား
တို့သည်။ အပ္ပိယေဟိသမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ဝိယေဟိဝိပ္ပယောဂဒုက္ခဟူသ
မျှတို့၏ ဖြစ်ရာ တည်ရာ ဋ္ဌာနကော်နဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့၊ အပ္ပိယေဟိသမ္ပယော
ဂဒုက္ခ၊ ဝိယေဟိဝိပ္ပယောဂ ဒုက္ခ ဟူသမျှတို့၏ ဖြစ်ရာ တည်ရာ ဖြစ်သော
ကြောင့်။ ၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းကို။ ဒုက္ခဟူ၍ ဘုရားရှင်
ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုကြောင့်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး တရားအ
ပေါင်းကို။ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ဝိယေဟိဝိပ္ပယောဂ ဒုက္ခဟူသ
မျှတို့၏ တည်ရာဋ္ဌာန ဒုက္ခတရားပါဘကားဟူ၍ အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿ
နာဥာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့် အဘန်

တလဲလဲဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်း နေတိုင်း။ အပ္ပိယေဟိသမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ပိယေဟိဝိပ္ပယောဂဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၏။ ဒုက္ခဟူသော အာဒိနဝ အပြစ်ကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာသိမြင်တတ်သော၊ သမ္မာဒိဗ္ဗိအမှူးရှိသော၊ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၏။ အာဒိနဝ အပြစ်ကို မသိ မမြင်တတ်သော။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော။ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၏ ဒုက္ခဟူသော အာဒိနဝ အပြစ်ကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတရားငါးပါးအပေါင်းသည်။ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနသ ဥပါယာသ၊ အပ္ပိယေဟိသမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ပိယေဟိဝိပ္ပယောဂဒုက္ခဟူသမျှတို့၏သာကျရောက်ရာဌာနဖြစ်သည်ဟုတ်သေး။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတို့မှကြွင်းကုန်သော။ ခန္ဓာ၌ကျရောက်ကောင်းသော လောက၌ ရှိရှိသမျှသောဘေး။ ရှိရှိသမျှသော ဥပ္ပန္နဝေါ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရားတို့၏ကျရောက်ရာဌာနလည်း ကေန်ဖြစ်ပေ၏။ ဖြစ်ပုံမှာ။ ၎င်းဥပါဒါနတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တည်းဟူသော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းသည်။ အဘယ်၍ ထင်ရှားမရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်မှာခန္ဓာ၌ကျရောက်ကောင်းသော။ သောက၌ ရှိရှိသမျှသော ဘေး။ ရှိရှိသမျှသော ဥပ္ပန္နဝေါ။ ရှိရှိသမျှသော ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရားတို့သည်။ အဘယ်မှာကျရောက်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်ကျရောက်ရန်မရှိလေပြီ။ ထိုသို့ကျရောက်ခြင်းမရှိလျှင်။ အဘယ်ဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်ရှိပါအံ့နည်း။ စင်စစ်မရှိပေရာ၊ စင်စစ်မှာ ထိုဥပါဒါနတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်း ထင်ရှားရှိ၍သာ။ ၎င်းလောက၌ရှိရှိသမျှသောဘေး။ ရှိရှိသမျှသော ဥပ္ပန္နဝေါ။ ရှိရှိသမျှသော ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဟူသမျှသည်။ ၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၌။ ကျရောက်ဖြစ်ကြပေ၏။ ထိုသို့ကျရောက်ရာ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်သောကြောင့်။ ၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းကို တရားရှင်သည် ဒုက္ခဟူ၍ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုသို့ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်။

၎င်းဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်းကို။ လောက၌ ရှိရှိသမျှသောဘေး
 ရှိရှိသမျှသောဥပ္ပဒ္ဒဝေါ၊ ရှိရှိသမျှသောဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်းတရားတို့၏ ကျ
 ရောက်ရာ ဖြစ်ရာ တည်ရာ ဒုက္ခတရားပါတကားဟူ၍ အဘန်တလဲလဲ ဝိပ
 သာနာဥာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသတ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ ဝိပသာနာဥာဏ်ဖြင့်
 အဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်သုံးသတ်နေတိုင်းနေတိုင်း။ လောက၌ ရှိရှိသမျှသော
 ဘေး။ ရှိရှိသမျှသော ဥပ္ပဒ္ဒဝေါ။ ရှိရှိသမျှသောဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရားတို့၏
 ကျရောက်ရာ ဖြစ်ရာ တည်ရာဖြစ်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၏ဒုက္ခဟူ
 သော အာဒိန ဝ အပြစ်တို့ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 အမှူးရှိသော ဝိပသာနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပသာနာအဋ္ဌကိကမဂ်
 ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ပြုဆိုအပ်ပြီးသော။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၏အာဒိနဝ
 အပြစ်တို့ကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေ
 သာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိသ
 မထ နုယောဂတဉ်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်
 နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်
 တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော၊ ဝိပသာနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆို
 အပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့
 ၏ ဒုက္ခဟူသော အာဒိနဝ အပြစ်တို့ကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူ
 သော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပသာနာမဂ်ကို ခြံဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို
 ထင်ရှားသိကြလေ။

(မေး) ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဇာတိ အစရှိသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုး
 တို့ကျရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ဖွင့်ပြအပ်
 သော အဋ္ဌတ္ထာများရှိပါ၏လော။ အကယ်၍ရှိလျှင်၊ ရှိကြောင်းကိုဘယ်လို
 သိအပ်ပါမည်နည်း။

(ဖြေ) ဇာတိပဘုတိကံဒုက္ခံ၊ ယံဝုတ္တမိတောမိနာ၊ အဂုတ္တံယဉ္ဇတံသဗ္ဗံ၊
 ဝိနာဒေတ နဝိဇ္ဇတိ။ ။ ယသ္မာတသ္မာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာသင်္ခေပတောဣမေ၊
 ဒုက္ခာတိ ဝုတ္တာ ဒုက္ခန္တံ၊ ဒေသကေနမဟေသိနာ။ ။ တထာဟိ၊ ဣန္ဒြိယံ
 ပါဝကော၊ လက္ခဏံပဟာရကာနိ၊ ဂေါဂ္ဂပံဝိယ၊ ဝံသမကသပဒယော၊
 ခေတ္တမိဝ၊ လာယကော၊ ဂါမံဝိယဂါမဃာတကာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကပေ
 ဝ၊ ဇာတိအာဒယော၊ နာနာပကာရေဟိ၊ ဝိဗါဓန္တော၊ တိဏလတာဒိနိဝိယ၊
 ဘုဒ္ဓိယံ၊ ဝုပ္ပဗလပဏ္ဍဂါနိဝိယ၊ ရုက္ခေသု၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓသုဒယဝ၊ နိဗ္ဗုက္ခန္တိ၊
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဉ္စ၊ အာဒိဒုက္ခဇာတိ၊ ဖဇ္ဈေဒုက္ခဇရာ၊ ပရိယောသာဒုက္ခံ၊
 မရဏံသာရဏန္တိ ကဒုက္ခာဘိဃာတေန ပရိယုဒုက္ခံသော ဇာတာ၊ တဒ

သမာနတောလာလပုနဒုက္ခံ၊ ပရိဒေဝေါ၊ တတောဓာတုက္ခောဘာ၊ သင်္ခါတာ၊
 အနိဋ္ဌဗောဠုပ္ပ၊ သမာယောဂတော၊ ကာယဿ၊ အာဗာဓနဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခံ၊ တေ
 နဗာမိယမာနာနံ၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တတ္ထ၊ ပဋိစာပုပ္ဖတ္တိတော၊ စေတော၊ ဗာဓ
 နဒုက္ခံ၊ ဒေါမနဿံ၊ သောကာဒိ၊ ဗုဒ္ဓိယာ၊ ဇနိတာ၊ ဝိသာဒါနံ၊ အနုတ္တုန
 နဒုက္ခံ၊ ဥပါယာသော၊ မနောရထ၊ ပိဗာတပုပ္ဖတ္တာနံ၊ ဣန္ဒြာဝိဗာတဒုက္ခံ
 ဣန္ဒြိတာလာဘောတိ၊ ဇေနာနပုကာရတော၊ ဥပပရိက္ခိယမာနာ၊ ဥပါဒါ
 နက္ခန္ဓာဝဒုက္ခာတိ၊ ယဒေတံကေမေကံဒသေတွာဝုစ္စမာနံ၊ အနေကေဟိ၊
 ဝိကပ္ပေဟိ၊ နသက္ကာ၊ အသေသတောဝတ္ထု၊ တဿ၊ တံသဗ္ဗဒုက္ခံ၊ ကေဇ
 လဗိန္ဒု၊ သကလသမုဒ္ဒဇလရသံဝိယ၊ ယေသုကေသုစိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ
 သ၊ သံဝိပိတွာ၊ ဒသေတု၊ သံဝိတ္ထေနပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဒုက္ခာတိ၊ ဘဂဝါ
 အဝေါစာတိ၊ ဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာ၊ သစ္စနိဋ္ဌေသ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာအ
 ဖွင့်၍ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ၊ သမ္မော
 ဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ၊ သစ္စဝိဘင်း၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာဒုက္ခာကိုဖွင့်ရာ၌လည်း
 ကောင်း ထိုနည်းအတူပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ၊ ဥာဏကထာ၊ သစ္စအဖွင့်၊
 ဆယ်ကြောင်းပေ၊ ချော်အတွင်းဘက်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်း
 ကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဣဝ
 ဤဒုက္ခသစ္စာနိဋ္ဌေသ၌၊ တာဒိနာ၊ တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောဘုရား
 ရှင်သည်။ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဇာတိပတုတိကံ၊ ဇာတိအစရှိ
 သော။ ယဉ္စဒုက္ခံ၊ အကြင်ဒုက္ခသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုက္ခသစ္စ
 နိဋ္ဌေသ၌။ တာဒိနာ။ တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောဘုရားရှင်သည်။
 အဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ယဉ္စဒုက္ခံ၊ အကြင်ဒုက္ခသည်လည်း။ အတ္ထိ
 ရှိ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော။ ဟောတော်မူအပ်။ ဟောတော်မူအပ်
 သော ဒုက္ခဟူသမျှသည်။ ဇေတေန၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းမှ။ ဝိနာ၊
 ကင်း၍။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဇေတေန၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ဝိနာ၊
 ကြဉ်၍။ ယဿ၊ အကြင်ကြောင့်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တဿ၊ ထိုသို့မရှိခြင်း
 ကြောင့်။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဣမေဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤဥပါဒါ
 နက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဒုက္ခန္တ ဒေသကေန။ ဒုက္ခ၏ဆုံးရာနိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ။ ဒုက္ခ၏တ
 ဘက်နိဗ္ဗာန်ကို ဟောတော်မူတတ်သော။ မဟေသိနာ၊ သီလက္ခန္ဓစသော
 ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ရှာဖွေလေ့ရှိတော်မူထသော မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်။
 ဒုက္ခာတိ၊ ဒုက္ခာဟူ၍။ ဝါ။ ဆင်းရဲသောဘုရားဟူ၍။ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်ကုန်၏။ တထာ၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိသတ္ထံ၊ မှန်၏။ ပါဝကော၊
 မီးသည်။ ဣန္ဒနံ၊ မီးစာကို။ ဗါဟေတိဣဝ၊ နှိပ်စက်သကဲ့သို့။ ပဟာရဏာနိ။

လက်နက်တို့သည်။ လက္ခံ၊ လက်မှန်တိုင်ကို။ ဗါဇေန္တိဏ္ဍဝ၊ နှိပ်စက်ကုန်သ
ကဲ့သို့။ ခု သမကသာဒယော၊ မှက်ခြင်အစရှိသည်တို့သည်။ ဂေါရူပံ၊ နွားအ
ပေါင်းကို။ ဗါဇေန္တိဏ္ဍဝ နှိပ်စက်ကုန်သကဲ့သို့။ လာယကာ၊ ရိတ်တတ်ကုန်
သောသူတို့သည်။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို။ ဘာဇေန္တိဏ္ဍဝ၊ နှိပ်စက်ကုန်သကဲ့သို့။
ဂါမဃာတကာ၊ ရွာကိုဖျက်ဆီးကုန်သောရိုးသူတို့သည်။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ ဗါ
ဇေန္တိဏ္ဍဝ၊ နှိပ်စက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဇာတိအာဒယော၊ ဇာတိအစရှိသည်တို့
သည်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကမေဝ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးတို့၏ အပေါင်းကိုသာ
လျှင်။ နာနာပကာရေဟိ၊ အထူးထူး အပြားပြားတို့ဖြင့်။ ဒိဗါဇန္တော၊ အထူး
သဖြင့်နှိပ်စက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (နိဗ္ဗတ္တန္တိန္ဒစပ်) တိဏံလတာဒီနိ၊ မြက်ခွယ်
အစရှိသည်တို့သည်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ နိဗ္ဗတ္တန္တိရိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ယုဗ္ဗ
ဖလပလ္လဝါဒီနိ၊ အပွင့် အသီး အညွန့်စသည်တို့သည်။ ရုက္ခေသု၊ သစ်ပင်တို့
၌။ နိဗ္ဗတ္တန္တိရိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသုယေဝ၊ ဥပါဒါနတို့၏
အာရုံဖြစ်သော။ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းတို့၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဉ္စ၊ ဥပါဒါနတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၏လည်း။ အာဒိ
ဒုက္ခံ၊ အစဖြစ်သောဆင်းရဲသည်။ ဇာတိ၊ ဇာတိမည်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။
ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည်။ ဇရာ၊ ဇရာမည်၏။ ပရိယောသာနဒုက္ခံ၊
အဆုံး၌ဖြစ်သောဒုက္ခသည်။ မရဏံ၊ မရဏာမည်၏။ မရဏန္တိကဒုက္ခာဘိ
ဃာဒေတန၊ မရဏာတရားသာလျှင်အဆုံးရှိသော။ ဆင်းရဲအပေါင်းသည် နှိပ်
စက်ခြင်းကြောင့်။ ပရိဒုဗ္ဗနဒုက္ခံ၊ စိတ်ပူလောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောဆင်း
ရဲသည်။ သောကော၊ သေဒကမည်၏။ တံ၊ ထိုသောကကို။ အသဟာနတော။
သည်းမခံနိုင်ခြင်းကြောင့်။ လာလပ္ပနဒုက္ခံ၊ ဝိုကြွေးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော
ဆင်းရဲသည်။ ပရိဒေဝေါ၊ ပရိဒေဝမည်၏။ တတော၊ ထိုဝိုကြွေးသည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊
အထက်၌။ ဓာတုက္ခောဘာသင်္ခါတ၊ သွေးလေ သလိပ် သဉ်းခြေ စသည်တို့
မညီ မညွတ် ဓါတ်ချောက်ချားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အနိဋ္ဌဖေါဋ္ဌဗ္ဗသမာ
ယောဂတော။ အလိုမရှိအပ်သောအတွေ့တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကာ
ယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ အာဗါဇနဒုက္ခံ၊ ကျင်နာကိုက်ခဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော
ဆင်းရဲသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ တေန၊ ထိုဆင်းရဲသည်။ ဗါမိယမါနာနံ၊ နှိပ်စက်
အပ်ကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ ပုထုဇ္ဇာန်တို့အား။ တတ္ထံ၊ ထိုကါယိကဒုက္ခ၌။ ပဋိ
ဗုပ္ပတ္တိတော။ ဒေါသဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စေတေ၊ စိတ်၏။ ဗါဇနဒုက္ခံ၊ နာကျင်
ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောဆင်းရဲသည်။ ဝါတနဉ်းကား။ စေတေ၊ စိတ်ကိုဗါဇန
ဒုက္ခံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောဆင်းရဲသည်။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿ
မည်၏။ သောကာဒိဗုဒ္ဓိယာ၊ သောကာအစရှိသည်တို့၏။ ဇနိတဝိသာဒါနံ။

ဖြစ်စေအင်သော။ပင်ပမ်းခြင်းရှိသောသူတို့၏။ အနုတ္တုနနဒုက္ခံ၊ အတွင်း၌
 လောင်ခြင်းကြောင့်။ ညည်းညူပင်ပမ်းခြင်းဆင်းရဲသည်။ ဥပါယာသော။
 ဥပါယာသမည်၏။ မနောရထဝိဃာတပုတ္တာနံ၊ စိတ်အလို၏ပင်ပမ်းခြင်း
 သို့ ရောက်ကုန်သော သူတို့အား။ ဣန္ဒြာဝိဃာတဒုက္ခံ။ မရအပ်ဘော
 ဝတ္ထုကို။ လိုချင်တောင်းတသဖြင့်ပင်ပမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောဆင်းရဲသည်
 ဣန္ဒြိတာလာဘော။ ဣန္ဒြိတာလာဘာမည်၏။ ဧဝံ ဤသို့။ နာနာပကာရတော။
 အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခိယမာနာ၊ စူးစမ်းသည်ရှိသော်။
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဝ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့သည်သာလျှင်။ ဒုက္ခာ။ ဒုက္ခမည်
 ကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ မှတ်အပ်၏။ ဧကမေကံ။ တခုတခုသော။ ယဒေတံ။ ယ
 ဒေတံဒုက္ခံ။ အကြင်ဒုက္ခကို။ ဒသေတော။ ပြု၍။ ဝုစ္စမာနံ။ ဟောတော်မူအပ်သည်
 ရှိသော်။ အနေဧကဟိ။ များစွာကုန်သော။ ကပ္ပေဟိပိ။ ကပ်ကမ္ဘာတို့ဖြင့်
 လည်း။ အသေသတော။ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ဝတ္ထုံ။ ဟောခြင်း၌။
 နသက္ကာ။ မတတ်ကောင်း။ စ။ မတတ်နိုင်။ တသ္မာ။ ထိုသို့မတတ်နိုင်ခြင်း
 ကြောင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ။ အလုံးစုံသည်ဖြစ်သော။ တံဒုက္ခံ။ ထိုဒုက္ခကို။ ဧကဇ
 လဗိန္ဒုဒ္ဓိ။ တခုတခုသော သမုဒ္ဒရာရေပေါက်၌။ သကာသသမုဒ္ဒဇလရသံ။
 အလုံးစုံသော သမုဒ္ဒရာရေ၏အရသာကို။ သံခိပိတွာ။ ချုံး၍။ ဒသေဘိဝိယ။
 ပြသကဲ့သို့။ ယေသု ကေသုပိ။ အမှတ်မဲ့ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စသု။ ငါးပါးကုန်
 သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ဥပါဒါနတရားတို့၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ န္ဓာတ
 ရားတို့၌။ သံခိပိတွာ။ ချုံး၍။ ဒသေဘာ။ ပြုခြင်း၌။ သံခိတ္တေနပဉ္စုပါဒါနက္ခ
 န္ဓာတိ။ သံခိတ္တေနပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာဟူ၍။ ဘဂဝါတုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်
 ပြည့်စုံတော်မူသောဘုရားရှင်သည်။ အဂေါစ။ ဟောတော်မူပြီး ဤသို့ပြဆို
 အပ်သည့်ကိုထောက်၍။ ခြေး၌ပြဆိုအပ်သော ဒုက္ခ အ မျိုး မျိုး တို့ ၏ ကြ
 ရောက်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဟူ၍ ဘုရားရှင်ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း။ အ
 ဋ္ဌတ္တာရှင်တို့လည်းပြဆိုအပ်သည်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

၎င်းပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိအစရှိသော
 ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ ကျရောက်ရာဋ္ဌာနဖြစ်သောကြောင့်သာ ဒုက္ခဖြစ်သည်မ
 ဟုတ်သေး။ ၎င်းခန္ဓာငါးပးတရားတို့သည်။ သင်္ခါရသင်္ခါတတရားဖြစ်သော
 ကြောင့်လည်း။ မရင်မစ။ ဇာတိ ဇရာမရဏာမီးတို့ဖြင့် လောင်ကျွမ်းနေခြင်း
 ကြောင့်လည်း ဒုက္ခ စင်စစ်ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဖြစ်ပုံကိုထင်ရှားပြဆိုဦး
 အံ့။ ၎င်းခန္ဓာငါးတို့တွင်။ ရုပ်ခန္ဓာကို ခြေးဦးစွာသိအပ်၏။ သိအပ်ပုံမှာ။ ရူပ
 က္ခန္ဓာဆိုအပ်သည်မှာ။ ရုပ်တို့၏အရအပေါင်းကိုဆိုအပ်သည်။ ထိုရုပ်တို့
 သည်။ အကြောင်းအားလျော်စွာဖြစ်ပေါ်သောအခါ။ ပေါင်းစု၍သာ ဖြစ်

ပေါ်၏။ ဘယ်လိုပေါင်းစု၍ အကြောင်းအားလျှော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သနည်းဟူမူ ။
 မျက်စိအကြည်သည်။ မိမိ၏ ဖြစ်သော။ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါ
 ယောဟု ဆိုအပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကို ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ မျက်စိအကြည်ဖြစ်ပေါ်လျှင်။ ၎င်းမျက်စိအကြည်နှင့် အတူတကွ
 တပြိုင်နက်တည်ရာပထဝီ၊ ကပ်ဖွဲ့တတ်သော အာပေါ။ ပူနွေးတတ်သော
 တေဇော။ တွန်းကန်တတ်သော ဝါယော။ ရုပ်တို့သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်သည့်
 သာတည်း။ ၎င်းမဟာဘုတ်လေးပါးဖြစ်ပေါ်လျှင်။ ၎င်းတို့ကို ဖြစ်၍။ အဆင်း
 သဘောဝဏ္ဏ၊ အနံ့သဘော ဂန္ဓ၊ အရသာသဘော ရသ။ အာဟာရဇရုပ်တို့
 ကိုတိုးပွားစေတတ်သော ဩဇာ။ ဤလေးပါးတို့သည်လည်း ဖြစ်ပါကြ
 ကုန်သည်သာတည်း။ ထိုမှတစ်ပါး။ စက္ခုစသော ရုပ်တို့ကို စောင့်ရှောက်
 တတ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေရုပ်လည်း ဖြစ်ပါသည်သာတည်း။ ထိုကြောင့် မျက်စိ
 အကြည်တည်းဟူသော စက္ခုရုပ်ဖြစ်ပေါ်လျှင်။ ကျန်ကိုးခုသော ရုပ်တို့
 သည်လည်း အတူတကွ တလုံးတစဉ်းတည်း မကွေမကွာ ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့်
 ဆယ်ခုသော ရုပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထိုဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်ဆယ်ခုကို။
 စက္ခုဒသကကလာင်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ၎င်းစက္ခုပသာ ဓန္ဒတကွ ရုပ်
 ဆယ်ခုတို့သည်။ အတိတ်ကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအတိတ်ကံကြောင့် ဘယ်
 လိုဖြစ်ကုန်သနည်းဟူမူ။ အတိတ်ကံသည်။ ၎င်းတို့ကို ဖြစ်စေသော အခါ။ စိတ်
 ၏ဖြစ်ပေါ်စဉ်ပါး အနိက္ခလည်း ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ စိတ်၏ရပ်တည်မှုတည်း
 ဟု သောဠိအနိက္ခလည်း ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ စိတ်၏အပျက်ဟုဆိုအပ်သော ဘင်
 အနိက္ခလည်း။ ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ ဤသို့လျှင် စိတ်၏ဖြစ်ဆဲ၊ တည်ဆဲပျက်ဆဲ ခဏ
 တိုင်းခဏတိုင်း၌ ပင်ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ ထိုသို့အစဉ် မပြတ်ဖြစ်ပေါ် ပြီးလျှင် စိတ္တ
 ကွဏ(၁၇)ချက်၊ ခဏဝယ်(၅၁) ချက်သို့ ကျရောက်တိုင်း ကျရောက်တိုင်း
 ပျက်စီးကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကြရာ၌လည်း။ ဈေးဦးစွာ ဖြစ်သော မျက်
 စိအကြည် ဟုဆိုအပ်သော စက္ခုနှင့်တကွ သောရုပ်ဆယ်ခုတို့သည် ဈေးဦးစွာ
 ပျက်စီးကုန်၏။ ၎င်းနောက်ဖြစ်သော စက္ခုနှင့်တကွ သောရုပ်ဆယ်ခုတို့သည်
 ၎င်းနောက်ပျက်စီးကုန်၏။ ဤသို့ပြု ဆိုအပ်သော နည်းအတိုင်း မရပ်မစဲလည်း
 ဆက်ခါဆက်ခါ ကံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ မရပ်မစဲလည်း ဆက်ခါဆက်
 ခါပျက်စီးကြကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးသော စက္ခုစသော ရုပ်ဆယ်ခုတို့သည်။ စင်
 စင်ငါသူသတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည့် မဟုတ်ကုန်။ ပရမတ္ထသဘောတ
 ရားအရ အပေါင်းမျှသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပရမတ္ထတရားမျှသာ ဖြစ်သော။ စက္ခု
 စသော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ကံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း၊ ဇာတိဒီး
 ဌိသာ ကျရောက်ကုန်၍။ ထိုနေရာ၌ ပင်အားနည်းမှုကို ပြုတတ်သော ဇရာမီး ကုန်

ပျောက်အောင်လုပ်တတ်သော၊ ဘင်တည်းဟူသောမရဏမီးတို့သည်။ ဆက်
 ၍လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုသို့၊ ဇာတိဇ
 ရာမရဏမီးတို့၏ လောင်ခြင်းကိုခံရသော။ ၎င်းစက္ခုစသော ရုပ်တရားတို့
 သည်၊ အဘယ်မှာသက်သာပါအံ့နည်း။ စင်စစ်မသက်သာသော သင်္ခါရဒုက္ခ
 တရားတို့ဟူ၍သာ အဆန်တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်
 နေအပ်၏။ ထိုသို့ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့်အဆန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်သုံးသပ်တိုင်း
 သုံးသပ်တိုင်း။ စက္ခုစသောရုပ်ဆယ်ခုတို့၏ ဒုက္ခချက်ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ
 ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်
 သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ထိုစက္ခုစသော
 ရုပ်ဆယ်ခုတို့၏ ဒုက္ခချက်ကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တ
 ကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနု
 ယောဂ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါး
 တို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေသောကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်း
 ဖြစ်တိုင်းသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်
 သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ၎င်းစက္ခုစသော ရုပ်ဆယ်ခုတို့၏
 ဒုက္ခချက်ကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိ
 ပဿနာမဂ်ကို ခြံ့ကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထို
 စက္ခုနှင့်တကွဖြစ်သော ရုပ်တို့သည်သာလျှင် ဒုက္ခဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။
 နားအကြည်တည်းဟူသော သောတပသာဒနှင့်တကွဖြစ်သော ရုပ်ဆယ်ခု။
 နှာခေါင်းအကြည်တည်းဟူသော ဗာနပသာဒနှင့်တကွဖြစ်သော ရုပ်ဆယ်ခု။
 ချောအကြည်တည်းဟူသော ဇိဝ္ဗါပသာဒနှင့်တကွဖြစ်သော ရုပ်ဆယ်ခု။
 ကာယအကြည်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ကာယပသာဒနှင့်တကွဖြစ်သော ရုပ်
 ဆယ်ခု။ ငန်းမအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဣတ္ထိဘာဝနှင့်တကွဖြစ်သော ရုပ်
 ဆယ်ခု။ ယောကျ်ား၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ပုန္ဒြိယနှင့်တကွဖြစ်သော
 ရုပ်ဆယ်ခု။ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့၏တည်ရာဖြစ်သော။ ဟဒ
 ယဝတ္ထုနှင့်တကွဖြစ်သော ရုပ်ဆယ်ခု။ အစာအိမ်စသည်တို့၌ရှိသော၊ သက်
 သက်သော ဇီဝိတနဝကရုပ်။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်တို့သည်လည်း။ အ
 တိတ်ကံကြောင့်ဖြစ်ကြကုန်သည်သာတည်း။ ဖြစ်ပုံမှာ၊ အတိတ်ကံသည်
 ၎င်း။ သောတပသာဒ။ ၎င်း၏ဒွိရာတ၌ရာပယဝီ။ ကပ်ဖွဲ့တတ်သောအာပေါ။
 ပူဇွန်းတတ်သော တေဇော။ တွန်းကန်တတ်သော ဝါယော။ အဆင်းဝဏ္ဏ။
 အနံ့ ဝဗ္ဗ။ အရသာ ရသ။ အာဟာရဇရုပ်တို့ကို တိုးပွားစေတတ်သော ဩ
 ဇာ။ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတရုပ်။ ပေါင်း ဆယ်ခုသော သောတ

ဒသကကလာပ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဃာနုပသာဒ၊ ၎င်း၏ မြှောက်တည်ရာ ပထဝီ။ ကပ်ဖွဲ့တတ်သော အာပေါ။ ပူနွေးတတ်သော တေဇော။ တွန်းကန် တတ်သော ဝါယော။ အဆင်း ဝဏ္ဏ။ အနံ့ ဂန္ဓ။ အရသာ ရသ။ အာဟာရဇရုပ်တို့ကိုတိုးပွားစေတတ်သော သြဇာ။ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတ ရုပ်။ ပေါင်းဆယ်ချသော ဃာနုဒသကကလာပ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇိ ဌာပသာဒ။ ၎င်း၏မြှောက်တည်ရာပထဝီ။ ကပ်ဖွဲ့တတ်သော အာပေါ။ ပူနွေး တတ်သော တေဇော။ တွန်းကန်တတ်သော ဝါယော။ အဆင်း ဝဏ္ဏ။ အနံ့ ဂန္ဓ။ အရသာ ရသ။ အာဟာရဇရုပ်တို့ကို တိုးပွားစေတတ်သော သြဇာ။ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတရုပ်။ ပေါင်းဆယ်ချသော ဇိဌာဒသကက လာပ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကာယပသာဒ။ ၎င်း၏မြှောက်တည်ရာဖြစ်သော ပထဝီ။ ကပ်ဖွဲ့တတ်သော အာပေါ။ ပူနွေးတတ်သော တေဇော။ တွန်းကန် တတ်သော ဝါယော။ အဆင်း ဝဏ္ဏ။ အနံ့ ဂန္ဓ။ အရသာ ရသ။ အာဟာရဇရုပ်တို့ကိုတိုးပွားစေတတ်သော သြဇာ။ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတ ရုပ်။ ပေါင်းဆယ်ချသော ကာယဒသကကလာပ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣတ္ထိတာဝ။ ၎င်း၏မြှောက်တည်ရာပထဝီ။ ကပ်ဖွဲ့တတ်သော အာပေါ။ ပူနွေး တတ်သော တေဇော။ တွန်းကန်တတ်သော ဝါယော။ အဆင်း ဝဏ္ဏ။ အနံ့ ဂန္ဓ။ အရသာ ရသ။ အါဟာရဇရုပ်တို့ကိုတိုးပွားစေတတ်သော သြဇာ။ စောင့် ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတရုပ်။ ပေါင်းဆယ်ချသော ဣတ္ထိတာဝဒသက က လာပ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပုတ္တာဝ။ ၎င်း၏မြှောက်တည်ရာပထဝီ။ ကပ်ဖွဲ့ တတ်သော အာပေါ။ ပူနွေးတတ်သော တေဇော။ တွန်းကန်တတ်သော ဝါ ယော။ အဆင်း ဝဏ္ဏ။ အနံ့ ဂန္ဓ။ အရသာ ရသ။ အာဟာရဇရုပ်တို့ကိုတိုးပွား စေတတ်သော သြဇာ။ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတရုပ်။ ပေါင်းဆယ်ချ သော ပုတ္တာဝဒသက ကလာပ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟဒယဝတ္ထု။ ၎င်း၏ မြှောက်တည်ရာပထဝီ။ ကပ်ဖွဲ့တတ်သော အာပေါ။ ပူနွေးတတ်သော တေဇော။ တွန်းကန်တတ်သော ဝါယော။ အဆင်း ဝဏ္ဏ။ အနံ့ ဂန္ဓ။ အရသာ ရသ။ အါဟာ ရဇရုပ်တို့ကိုတိုးပွားစေတတ်သော သြဇာ။ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတ ရုပ်။ ပေါင်းဆယ်ချသော ဟဒယဝတ္ထု ဒသက ကလာပ်ရုပ်တို့ကိုလည်း ကောင်း။ ပါစကဇိးစသော တေဇောဓိတ်။ ၎င်း၏တည်ရာပထဝီ။ ကပ်ဖွဲ့တတ် သော အါပေါ။ တွန်းကန်တတ်သော ဝါယော။ ၎င်းတို့ကိုမြှင့်မြှင်သော အဆင်း ဝဏ္ဏ။ အနံ့ ဂန္ဓ။ အရသာ ရသ။ အာဟာရဇရုပ်တို့ကို တိုးပွားစေတတ်သော သြဇာ။ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတရုပ်။ ပေါင်းဆယ်ချသော ဇီဝိတနဝ ကကလာပ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဤပြုဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်ကလာပ်တို့

ကိုလည်း။ စိတ်၏ဖြစ်ပေါ်စ ဥပါဒ်အသိုက်၌ ဖြစ်ပေါ်စေကုန်၏။ စိတ်၏ရပ်
 တည်မှုတည်းဟူသော ဌီအသိုက်၌လည်းဖြစ်ပေါ်စေကုန်၏။ စိတ်၏အပျက်
 ဟုဆိုအပ်သော ဘင်အသိုက်၌လည်းဖြစ်ပေါ်စေကုန်၏။ ဤသို့လျှင်အစဉ်မ
 ပြတ်စိတ်၏ဖြစ်ဆဲ တည်ဆဲ ပျက်ဆဲခဏတိုင်းခဏတိုင်း၌ပင် ဖြစ်ပေါ်စေ
 ကုန်၏။ ထိုသို့အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ၎င်းရုပ်ကလာပ်တို့သည်။
 စိတ္တက္ခဏ(၁၇)ချက် ခဏငယ်(၅၁)ချက်သို့ကျရောက်ကုန်တိုင်းကုန်ရေခံ
 ကုန်တိုင်း ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်
 ကြကုန်ရာ၌လည်း ခြေဦးစွာဖြစ်ကုန်သော ကလာပ်ရုပ်တို့သည်။ ခြေဦးစွာ
 ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက်ဖြစ်ကုန်သော ကလာပ်ရုပ်တို့
 သည်။ ၎င်းနောက်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ဤ သို့ပြဆိုအပ်သော
 နည်းအတိုင်း မရပ်မစဲလည်း ဆက်ခါဆက်ခါ အတိတ်ကံကြောင့်ဖြစ်ပေါ်
 ကြကုန်၏။ မရပ်မစဲလည်းဆက်ခါဆက်ခါ ပျက်စီးကြလေကုန်၏။ ထိုသို့
 ပျက်စီးကုန်သော သောတဒသက ကလာပ်ရုပ်၊ ဗာဒသက ကလာပ်ရုပ်။
 ဇီဝါဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ကာယဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ဣတ္ထိဘာဝ ဒသက
 ကလာပ်ရုပ်။ ပုန္ဒြာဝဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုဒသက ကလာပ်
 ရုပ်။ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ် ဟူသမျှတို့သည်။ ငါသူသတ္တဝါ အသက်အ
 ကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။ စင်စစ် ပရမတ္ထသဘောတရားအရအပေါင်းမျှ
 သာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပရမတ္ထသဘောတရားအရအပေါင်းမျှသာဖြစ်ကုန်သော်
 ပြဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ အတိတ်ကံကြောင့်ဖြစ်ပေါ်တိုင်း
 ဖြစ်ပေါ်တိုင်း။ ဇာတိမီး၌သာကျရောက်ကုန်၍ ထိုနေရာ၌ပင် အားနည်းမှုကို
 ပြုတတ်သော ဇရာမီး ကုန်ပျောက်အောင် ပြုလုပ်တတ်သော အပျက်ဘင်
 တည်းဟူသော မရဏမီးတို့သည် ဆက်၍လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်
 ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့၏ လောင်ခြင်းကိုခံ
 ရကုန်သော သောတဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ဗာဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ဇီဝါ
 ဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ကာယဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ဣတ္ထိဘာဝဒသက က
 လာပ်ရုပ်။ ပုန္ဒြာဝဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုဒသက ကလာပ်ရုပ်။
 ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ကလာပ်ရုပ်တို့သည်။ အ
 ဘယ်မှာသက်သာပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်မသက်သာကုန်သောသင်္ခါရဒုက္ခ
 တရားတို့သာ ကေန်ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ အဘန်တလဲလဲ ပိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့်
 ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ပိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အဘန်တလဲလဲဆင်
 ခြင်သုံးသပ်တိုင်းသုံးသပ်တိုင်း။ ၎င်းပြဆိုအပ်ပြီးသော သောတဒသက က
 လာပ်ရုပ်။ ဗာဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ဇီဝါဒသက ကလာပ်ရုပ်။ ကာယဒ

သကကလောင်ရုပ်။ ဣတ္ထိဘာဝဒသကကလောင်ရုပ်။ ပုန္နာဝဒသကကလောင်
 ရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုဒသကကလောင်ရုပ်။ ဇိဝိတနဝကကလောင်ရုပ်တို့၏ ဒုက္ခ
 ဖြစ်ချက်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍ မြင်တတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူး
 ရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်
 တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ထို သောတဒသကကလောင်။ ဗာနဒသကကလောင်။ ဇိဝှါဒ
 သကကလောင်။ ကာယဒသကကလောင်။ ဣတ္ထိဘာဝဒသကကလောင်။ ပုန္နာ
 ဝဒသကကလောင်။ ဟဒယဝတ္ထုဒသကကလောင်။ ဇိဝိတနဝကကလောင်ဟု
 ဆိုအပ်သော။ အလုံးစုံသောကလောင်ရုပ်တို့၏ ဒုက္ခဖြစ်ချက်ကိုမသိမမြင်တတ်
 သောအဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသောကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်
 ၏။ ကာမသုခငွှိကာနုသောဝ။ အတ္တကိလမထိနုယောဝတည်းဟူသော အ
 ယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ အယုတ်တရားနှစ်ပါး
 တို့မှကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအ
 ဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သေးသည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်
 သောကြောင့် ပြဆိုအပ်ပြီးကုန်သောကလောင်ရုပ်တို့၏ ဒုက္ခဖြစ်ပုံကို အာရုံ
 ပြု၍ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ တည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံ
 ကျင့်ကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားထိကြံလေ။

ကံကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကလောင်တို့၏ဒုက္ခ ဖြစ်ပုံကို ရှုသလို။ စိတ်
 ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကလောင်တို့၏ဒုက္ခဖြစ်ပုံကိုလည်းရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ ပ
 ဋ္ဌမဘဝင်ကစ၍၊ စုတိစိတ်ကျသည်တိုင်အောင်။ ပဋိသန္ဓေစိတ်။ နေ့ပဋ္ဌဝိ
 ညာဏ်တဆယ်။ အဂ္ဂပရိပါတ်လေးခု။ ရဟန္တာတို့၏စုတိစိတ်တို့ကိုကြည့်
 ၍ ကျန်သောစိတ်တို့သည်။ မိမိတို့ဖြစ်ပေါ်ခိုက်၊ ဖြစ်ပေါ်ခိုက်တိုင်း၌ပင်။ သ
 ဟဇာတ်ရုပ်တို့၏တည်ရာသဘော ပထဝီ၊ ၎င်းသဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ကပ်
 ဖွဲ့တတ်သောသဘော အာပေါ။ ပူဇွေးတတ်သောသဘော တေဇော။ တွန်း
 ကန်တတ်သောသဘော ဝါယော။ စက္ခု၌ထင်စရာသဘော အဆင်း။ နှာ
 ခေါင်းအကြည်၌ ရှေ့ရှုထင်စရာသဘော အနံ့။ လျှာအကြည်၌ ရှေ့ရှုထင်
 စရာသဘောအရသာ။ အဟာရဇရုပ်တို့ကိုတိုးပွားစေတတ်သောသဘော
 ဩဇာ။ ဤနှစ်ပါးသောရုပ်ကလောင်တို့ကို၊ ရံခါဖြစ်စေ၏။ ရံခါလည်းရုပ်တို့
 ၏ပေါ့ပါးသည့်၏အဖြစ်သဘော လဟုတာ၊ ရုပ်တို့၏နူးညံ့သည့်၏အဖြစ်သ
 ဘော မုဒုတာ။ ရုပ်တို့၏ခွံသည်၏အဖြစ်သဘော ကမ္မညတာနှင့်တကွ ပြ
 ဆိုအပ်ပြီးသော ပထဝီစသော ရုပ်ရှစ်ခုပါတပေါင်းတည်း တဆယ်တခု
 သောရုပ်ကလောင်တို့ကိုဖြစ်စေ၏။ ရံခါလည်း၊ ပထဝီစသောရုပ်ရှစ်ခုတို့နှင့်
 တကွ။ ကိုယ်ဖြင့်ယှုပ်၍အလိုကိုသိစေတတ်သောအခါ၌။ ကာယဝိညာတ်ရုပ်

ကိုပါထည့်၍။ ကိုးခုသောရုပ်ကလာပ်တို့ကို၊ ကိုယ်လက်မခန့် ကျမ်းသော အခါ၌ဖြစ်စေ၏။ ခုံခါလည်း၊ ၎င်းကိုးခုသောရုပ်တို့နှင့်။ ရုပ်တို့၏ ပေါ့ပါး သည်၏အဖြစ်သဘော လဟုတာ။ ရုပ်တို့၏နူးညံ့ သည်၏အဖြစ်သဘော။ မုဒုတာ။ ရုပ်တို့၏အပြုအမူ၌ခန့်သည်၏အဖြစ်သဘော၊ ကမ္မညတာရုပ်တို့ ကိုထည့်၍။ တဆယ့်နှစ်ခုသောရုပ်ကလာပ်တို့ကို၊ ကိုယ်လက်ပေါ့ပါးသော အခါ၌ဖြစ်စေ၏။ တရုံတခါ မကျန်းမမာ၍ ပြောဆိုသောအခါတို့၌။ ပထဝီစသောရုပ်ရှစ်ခုတို့နှင့်တကွ၊ အလိုကိုထိစေတတ်သော ဝစီဝိညာတ်ရုပ် ပြောဆိုအပ်သောအသံတည်းဟူသော သဒ္ဒါရုပ်တို့ပါ ဆယ့်ခုသောရုပ်က လာပ်တို့ကိုဖြစ်စေ၏။ တရုံတခါ ကျန်းမာခံ ကျမ်း၍။ သွတ်သွတ် လွတ် လွတ်ပြောဆိုနိုင်သောအခါတို့၌။ ပထဝီစသောရုပ်ရှစ် ခု ပါ ဝစီ ဝိညာတ်။ သဒ္ဒါ၊ လဟုတာ။ မုဒုတာ။ ကမ္မညတာဟုဆိုအပ်သော။ တဆယ့်သုံးခုသော ရုပ်ကလာပ်တို့ကိုဖြစ်စေ၏။ တရုံတခါ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ဟုဆိုအပ် သော။ ရှုရှုက်သောလေ၌အသံဖြစ်သောအခါ။ ပထဝီစသောရုပ်ရှစ်ခုနှင့်။ အသံသဒ္ဒါရုပ်ပါ ကိုးခုသောရုပ်ကလာပ်တို့ကိုဖြစ်စေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်စေအပ် သောရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ မိမိ မိမိတို့ကိုအကြောင်း ခံသောစိတ်တို့ ၏ဖြစ်ပေါ်စဉ်ပါးအခိုက်၌ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ စိတ်၏တည်မှု ဋီအခိုက်။ စိတ်၏ ပျက်မှု ဘင်အခိုက်တို့၌မူကား။ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဖြစ် ပေါ်မှုမရှိကြကုန်သနည်းဟူမူ။ မိမိ မိမိတို့ကိုအကြောင်းခံကုန်သောစိတ်တို့ သည်။ ဖြစ်ပေါ်စဉ်သာအားရှိကုန်၍။ ရုပ်တို့ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်။ ဋီ ခဏ ၌မူကား။ ၎င်းစိတ်တို့သည် ဇရာနှိုင်းစက်ခြင်းကြောင့်။ ကုန်သုကုန်ခြင်းဖြစ် လျက် အားနည်းဒုဗ္ဗလဖြစ်၍၊ ရုပ်ကလာပ်တို့ကိုဖြစ်စေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ အပျက်ဘင်ခဏ၌မူကား။ ၎င်းစိတ်တို့သည် ပျက်စီးကွယ်ကြကုန်၍။ ရုပ် ကလာပ်တို့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကုန်။ ထိုကြောင့်၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေ တတ်သောစိတ်တို့သည်။ ဋီအခိုက် ဘင်အခိုက်၌။ ရုပ်ကလာပ်တို့ကိုဖြစ်စေ ခြင်းငှာမတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့ သည်ဖြစ်မှုမရှိကုန်။ ထိုကြောင့်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်လေသမျှသောရုပ်ကလာပ် တို့သည်။ စိတ်တို့ဖြစ်ပေါ်စဉ်ပါးအခိုက်၌သာဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုဖြစ်ပေါ်ကုန် သောရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ဝိက္ခက္ခဏ (၁၇)ချက်။ ခဏငယ် (၅၁)ချက်ခန့် ကာလ၌ ကျရောက်တိုင်းကျရောက်တိုင်း၊ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကုန်ရာ၌လည်း။ ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သောရုပ်က လာပ်တို့သည်။ ရှေးဦးစွာပျက်စီး၍ကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ ၎င်းနောက် ဖြစ်ကုန် သောရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ၎င်းနောက်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ဤ

သို့ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း မရပ်မစဲလည်း ဆက်ခါဆက်ခါ။ စိတ်
 ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ မရပ်မစဲလည်းဆက်ခါဆက်ခါ ပျက်စီးကွယ်ပျော့
 ကြကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကုန်သော။ ပထဝီစသော ရှစ်ပါးရှိသောကလောင်။
 လဟုတာစသည်ကိုထည့်၍။ တဆယ်တခုရှိသောရုပ်ကလောင်။ ကာယဝိ
 ညတ်နှင့်တကွ။ ကိုးခုရှိသော ရုပ်ကလောင်တို့၏ပေါ့ပါးမှု။ နူးညံ့မှု။ ခံ့မှု။ ကာ
 ယဝိညတ်တို့နှင့် ရုပ်ရှစ်ပါး။ တဆယ်နှစ်ခုရှိသော ရုပ်ကလောင်။ ပြောဆို
 သောအခါ၌ဖြစ်သော အသံ။ ဝိညတ်ရုပ်။ ပထဝီစသောရုပ်ရှစ်ပါး။ ပေါင်း
 ဆယ်ခုရှိသော ရုပ်ကလောင်။ လဟုတာ ဒီ ကို ထည့်၍။ တဆယ်သုံးခု
 ရှိသောရုပ်ကလောင်။ ထွက်သက်ဝင်သက်လေ၌။ အသံပါးကိုးခုရှိသော ရုပ်
 ကလောင်တို့သည်။ ငါ သူ သတ္တဝါ အသက် အကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။
 စင်စစ်ပရမတ္ထသဘောအစုအပေါင်းမျှသာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပရမတ္ထသဘော
 တရား အစုအပေါင်းမျှသာဖြစ်ကုန်သော။ ၎င်းပြဆိုအပ်ပြီးကုန်သော ရုပ်က
 လောင်တို့သည်။ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း၊ ဇာတိဒီး၌သာကျ
 ရောက်ကုန်၍။ ထိုနေရာ၌ပင်အားနည်းမှုကိုပြုတတ်သောဇရာမီး။ ကုန်ပျော့
 အောင်လုပ်တတ်သောအပျက်ဘင်တည်းဟူသောမရဏမီးတို့သည်ဆက်
 ၍လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျော့ကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ဇာတိဇရာမ
 ရဏမီးတို့၏ လောင်ခြင်းကို ခံရကုန်သော။ ၎င်းစိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော
 ရုပ်ကလောင်တို့သည် အဘယ်မှာသက်သာပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ် မသက်
 မသာကုန်သောသင်္ခါရဒုက္ခတရားတို့သာဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ သင်္ခါရဒုက္ခ
 ဖြစ်မှုကိုအတန်တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့်ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထို
 သို့အတန်တလဲလဲဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းသုံးသပ်နေတိုင်း။ ထိုပြဆိုအပ်
 ပြီးသောစိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သောရုပ်ကလောင်တို့၏ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်မှုကို။
 ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဗ္ဗိအမှူးရှိသော ဝိ
 ပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်
 တိုင်း။ ထိုစိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သောရုပ်ကလောင်တို့၏။ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်မှုကို
 မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်
 လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောကာ၊ အတ္တကိသမထာနု
 ယောဂတည်းဟူသောအယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။
 ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအ
 ဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သော
 ကြောင့်။ ၎င်းစိတ္တဇရုပ်ကလောင်တို့၏ဒုက္ခဖြစ်ပုံကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပ
 ဒါဟုဆိုအပ်သော။ အနိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်

၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဒုက္ခဖြစ်ပုံကို ရှုသလို။ ဥတု
 ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကလာပ်တို့၏ဒုက္ခဖြစ်ပုံကိုလည်း ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ
 အချမ်းအပူဟုဆိုအပ်သောဥတုသည်လည်း။ မိမိကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ရုပ်
 ကလာပ်တို့ကို။ မိမိ၏ဋ္ဌိကာလသို့ရောက်တိုင်း။ ရောက်တိုင်း၌ဖြစ်စေ၏။ ဖြစ်
 စေပုံမှာ။ တရံတခါ။ သဟဇာတ်ရုပ်တို့၏ တည်ရာသဘော။ ပထဝီ။ ကပ်ဖွဲ့
 တတ်သောသဘော။ အာပေါ။ ပူနွေးတတ်သောသဘော။ တေဇော။ တွန်း
 ကန်တတ်သောသဘော။ ဝါယော။ ၎င်းတို့ကို၌ဖြစ်သောအဆင်းသဘော
 အနံ့သဘော။ အရသာသဘော။ အဟာရဇာရုပ်တို့ကိုတိုးပွားစေတတ်သော
 သဘောဩဇာ။ ဤပြုဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်ရှစ်ခုအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော
 ကလာပ်ရုပ်တို့ကို။ ရံခါဖြစ်စေ၏။ ရံခါလည်း ပြုဆိုအပ်ပြီးသောရုပ်ရှစ်ခု
 နှင့်တကွ။ ရုပ်တို့၏ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ်သဘော။ လဟုတာ။ ရုပ်တို့၏နူးညံ့
 သည်၏အဖြစ်သဘော။ မုဒုတာ။ ရုပ်တို့၏ပြုအပ်သောအမှု၌ ခံသည်၏အ
 ဖြစ်သဘော။ ကမ္မညတာရုပ်တို့နှင့်တကွ။ တဆယ်တခုရှိသောရုပ်ကလာပ်
 တို့ကိုဖြစ်စေ၏။ ရံခါလည်း။ အထက်ကပြုဆိုအပ်ပြီးသော ပထဝီအစရှိ
 သောရုပ်ရှစ်ခုနှင့်။ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော။ အသံပါ ကိုးခုသောသဒ္ဓနဝက
 ကလာပ်ရုပ်တို့ကိုဖြစ်စေ၏။ ရံခါလည်း။ ၎င်းကိုးခုသောရုပ်တို့နှင့်တကွ။
 ရုပ်တို့၏ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ်သဘော။ လဟုတာ။ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်သ
 ဘော။ မုဒုတာ။ ခန့်သည်၏အဖြစ်သဘော။ ကမ္မညတာပါ။ ပေါင်း တဆယ်
 နှစ်ပါးသော သဒ္ဓ။ လဟုတာဒိ။ ဇွါဒသကလာပ်တို့ကိုဖြစ်စေ၏။ ထိုဥတု
 ဖြစ်စေအပ်သောရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ မိမိ မိမိတို့ကိုအကြောင်းခံသော။ သိ
 တဥတု။ ဥဏှဥတုတို့၏ဋ္ဌိကာလတိုင်း ဋ္ဌိကာလတိုင်း၌ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။
 ၎င်းအကြောင်းခံဥတုတို့၏ ဖြစ်စဉ်ပါဒ်ဇာယုတ်ဆဲဘင်ဇာယုတ်မူကာဝး။ ဖြစ်
 ပေါ်မှုမရှိကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိကြကုန်လေသနည်းဟူမူ။
 မိမိ မိမိတို့ကို အကြောင်းခံကုန်သော ဥတုတို့သည်။ ဖြစ်ဆဲဇာယုတ်အားနည်း
 သောကြောင့်။ ရုပ်တို့ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါတတ်နိုင်။ အပျက်ဘင်ဇာယုတ်မူကာဝး
 ၎င်းအကြောင်းခံ ဥတုတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သောကြောင့်။ ၎င်း
 ရုပ်တို့ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါတတ်နိုင်။ ထိုကြောင့် အကြောင်းခံ ဥတုကြောင့်
 ဖြစ်သောရုပ်တို့သည်။ အကြောင်းခံ ဥတုတို့၏ ဋ္ဌိအနိတ်၌သာလျှင်ဖြစ်ပေါ်
 ကြကုန်၏။ ထိုဥတုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ စိတ္တ
 က္ခဏ(၁၇)ချက်။ ခဏဇယ(၅၁)ချက်ခန့်ကာလသို့ ရောက်တိုင်း ရောက်
 တိုင်း ဖြစ်ပေါ်သောနေရာ၌ပင် ပျက်စီး ကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့

ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကုန်ရာ၌လည်း။ ခြေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ခြေးဦးစွာပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ ၎င်းနောက်ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ၎င်းနောက်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း၊ မရပ်မစဲလည်း ဆက်ခါဆက်ခါ ဥတုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ မရပ်မစဲလည်း ဆက်ခါဆက်ခါ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကုန်သော၊ ဥတုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ စင်စစ်၊ ငါ၊ သူ၊ သတ္တဝါ၊ အသက်၊ အကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။ စင်စစ်၊ ပရမတ္ထသဘောတရား အစုအပေါင်းမျှသာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပရမတ္ထသဘောတရား အစုအပေါင်းမျှသာဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ဥတုအကြောင်းခံကြောင့်ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း၊ ဇာတိမီး၌သာ ကြရောက်ကုန်၍၊ ထိုနေရာ၌ပင် အားနည်းမှုကိုပြုတတ်သော ဇရာမီး။ ကုန်ပျောက်အောင်လုပ်တတ်သော၊ အပျက်ဘင် တည်းဟူသော မရဏမီးတို့သည်။ ဆက်၍သောင်ခြင်းကြောင့်၊ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုဇာတိဇရာမရဏမီးတို့၏ သောင်ခြင်းကိုခံရကုန်သော။ ၎င်းဥတုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်၊ အဘယ်မှာ သက်သာပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ် မသက်သာကုန်သော သင်္ခါရဒုက္ခတရားတို့သာဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်မှုကို၊ အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့အဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းနေတိုင်း။ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏။ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်မှုကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တတ်သော၊ သမ္မာဒိဗ္ဗိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ထိုဥတုကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏။ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်မှုကို မသိမမြင်တတ်သော၊ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသောကိ သေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အက္ခကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါး တို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်း ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို၊ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ဥတုကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဒုက္ခဖြစ်ပုံကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုဆိုအပ်သော၊ အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံ့ကုန်ကြံ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ရှားသိကြပေ။

ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဒုက္ခဖြစ်ပုံကို ရှုသလို။ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဒုက္ခဖြစ်ပုံကိုလည်း ရှုအပ်၏။

ရှုပု'မှာ။ မျှီအပ်သော အာဟာရတည်းဟူသော ဩဇာသည်လည်း။ မိမိ
 ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့ကို။ မိမိ၏ ဋ္ဌိကာလသို့ရောက်တိုင်း
 ရောက်တိုင်း၌ ဖြစ်စေ၏။ ဖြစ်စေပု'မှာ၊ တရံတခါ သဟဇာတ်ရုပ်တို့၏
 တည်ရာသဘော ပထဝီ၊ ကပ်ဖွဲ့တတ်သောသဘော၊ အာပေါ၊ ပူနွေးတတ်
 သောသဘော၊ တေဇော။ တွန်းကန်တတ်သောသဘော၊ ဝါယော။ ၎င်းတို့
 ကံ့ဒို၍ဖြစ်သော အဆင်းသဘော၊ အနံ့သဘော၊ အရသာသဘော၊ အာဟာ
 ရဇရုပ်တို့ကိုတိုးပွားစေတတ်သောသဘော၊ ဩဇာ။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော
 ရုပ်ရှစ်ခုအပေါင်းဟူဆိုအပ်သော ကလာပ်ရုပ်တို့ကို၊ ရံခါဖြစ်စေ၏။ ရံခါ
 လည်း၊ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်ရှစ်ခုတို့နှင့်တကွ၊ ရုပ်တို့၏ပေါ့ပါးသည်၏အ
 ဖြစ်သဘော၊ လဟုတာ။ ရုပ်တို့၏နူးညံ့သည်၏အဖြစ်သဘော၊ မုဒုတာ။ ရုပ်
 တို့၏ပြုအပ်သောအမှု၌၊ ခန့်သည်၏အဖြစ်သဘော၊ ကမ္မညတာတို့နှင့်တ
 ကွ။ တဆယ်တခုရှိသော ရုပ်ကလာပ်တို့ကိုဖြစ်စေ၏။ ထို အာဟာရ
 ဖြစ်စေအပ်သော ရုပ်တို့သည်။ မိမိ မိမိတို့ကိုအကြောင်းခံသော အာဟာရ
 တည်းဟူသော ဩဇာတို့၏ ဋ္ဌိကာလတိုင်း ဋ္ဌိကာလတိုင်း၌ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်
 ၏။ အကြောင်းခံအာဟာရဟုဆိုအပ်သော ဩဇာတို့၏ ဖြစ်စေ ဥပါဒ်ဇာ
 ပျက်ဆဲဘင်ဇာန္တမူကား။ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်
 မှုမရှိကြကုန်လေသနည်းဟူမူ။ မိမိ မိမိတို့ကိုအကြောင်းခံကုန်သော။ အာ
 ဟာရဟုဆိုအပ်သော ဩဇာတို့သည်။ ဖြစ်ဆဲဇာန္တအားနည်းသောကြောင့်
 ရုပ်တို့ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါမတတ်နိုင်။ အပျက်ဘင်ဇာန္တမူကား။ ၎င်းအ
 ကြောင်းခံ အာဟာရဟုဆိုအပ်သော ဩဇာတို့သည်။ ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်
 သောကြောင့်။ ၎င်းရုပ်တို့ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။ ထိုကြောင့် အ
 ကြောင်းခံ အာဟာရတည်းဟူသော ဩဇာကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည်။
 အကြောင်းခံအာဟာရဟုဆိုအပ်သော ဩဇာရုပ်တို့၏ ဋ္ဌိအဆိုက်၌သာ သျှင်
 ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထိုအာဟာရတည်းဟူသော။ ဩဇာကြောင့်ဖြစ်ကုန်
 သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ စိက္ကက္ခဏ(၁၇)ချက်။ ဇာဏဝယ် (၅၁)ချက်
 ကာလသို့ ရောက်တိုင်းရောက်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်သော နေရာ၌ပင် ပျက်စီးကွယ်
 ပျောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကုန်ရာ၌လည်း။ ရှေ့ဦးစွာ ဖြစ်
 ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ရှေ့ဦးစွာ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ ၎င်း
 နောက်ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ၎င်းနောက် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်
 ကုန်၏။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း။ မရင်မစဲလည်း ဆက်ခါဆက်ခါ
 အာဟာရတည်းဟူသော ဩဇာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ မရင်မစဲလည်း
 ဆက်ခါဆက်ခါ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်

ကုန်သော အာဟာရတည်းဟူသော ဩဇာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ် တို့သည်။ စင်စစ်၊ ငါ၊ သူ၊ သတ္တဝါ၊ အသက်၊ အကောင်စသည် မဟုတ်ကုန်။ စင်စစ် ပရမတ္ထ သဘောတရားအစုအပေါင်းမျှသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပရမတ္ထ သဘောတရားအစုအပေါင်းမျှသာ ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ် တို့ သည်။ အာဟာရအကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း၊ ဇာတိမီးသို့သာ ကုရောက်ကုန်၏။ ထိုနေရာ၌ပင်၊ အားနည်းမှုကို ပြုတတ်သော ဇရာမီး၊ ကုန်ပျောက်အောင် လုပ်တတ်သော၊ အပျက်ဘင်တည်းဟူသော မရဏမီးတို့ သည်။ ဆက်၍ လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီး ကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုဇာတိဇရာ မရဏမီးတို့၏ လောင်ခြင်းကို ခံရကုန်သော။ ၎င်း အာဟာရ ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်၊ အဘယ်မှာ သက်သာပါကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်၊ မသက်သာကုန်သော သင်္ခါရဒုက္ခတရားတို့သာ လျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်မှုကို အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင် သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံး သပ်နေတိုင်း နေတိုင်း။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော အာဟာရတည်းဟူသော ဩဇာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်မှုကို။ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တတ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအ ဋ္ဌာန်ကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအတ္ထကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ ထို အာဟာရတည်းဟူသော ဩဇာကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ သင်္ခါရဒုက္ခကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့် တကွ သောကိလေသာ တို့သည် လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခငွေ့ကာနုယောဂ။ အတ္တကိလေသာ နုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ လည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ လည်းကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ် တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအတ္ထကိကမဂ် ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟု ခေါ်ဆို အပ်လေသည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အာဟာရကြောင့် ဖြစ် သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်မှုကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်း ဟူသော အရိယအတ္ထကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံအပ်သည်၏ အဖြေ ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

ထိုပြုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်။ စိတ် ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်။ ဥတုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်။ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ပေါင်းစပ်၍ ဖြစ်နေကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ ပေါင်းစပ်၍ ဖြစ်နေကုန်သော ရုပ်တို့ကို။ ဇာတိဇရာမရဏမီး တို့သည်၊ မပြတ်မလပ် လောင်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသင်္ခါရ

ဒုက္ခဖြစ်ကုန်သောရုပ်အစုအပေါင်းကို၊ ဝိပဿနာဥာဏ်တို့ဖြင့် ဟုတ်တိုင်း ဖန်စွာမသိခြင်းကြောင့်၊ ငါ့သူ့သတ္တဝါ၊ ကိုကောင်အသက်စသည် ဟုတ်၏ဟူ၍၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် ထင်မြင်ပြီးလျှင်၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလန်းနှစ်သက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလန်းနှစ်သက်အပ်သောကြောင့်၊ ၎င်းရုပ်အစုအပေါင်းကို၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓာဟုတရားရှင်ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုဥပါဒါနိတို့၏အာရုံဖြစ်သော ရုပ်အစုအပေါင်းကို မနှစ်သက်ဘဲ စက်ဆုတ်စေခြင်းငှါ၊ ၎င်းဥပါဒါနိတို့၏အာရုံဖြစ်သော ရုပ်အစုအပေါင်းကို ဒုက္ခတရားဟူ၍ ဥာဏ်အမြင်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုသို့ တရားဟောတော်မူအပ်တိုင်း၊ ၎င်းရုပ်တရားအစုအပေါင်းကို ဒုက္ခတရားဟူ၍ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့် မြင်ကြလျှင်၊ ၎င်း ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ရုပ်အစု အပေါင်းကို အဘယ်မှာ နှစ်သက်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်မနှစ်သက်ခြင်းသို့သာရောက်၍ စက်ဆုတ်ကြလေအံ့သတည်း။ ထိုသို့စက်ဆုတ်ကြလျှင်၊ ၎င်းတို့၏ဖြစ်မှုမှလွန်မြောက်သော မဖြစ်မပျက်သောသဘော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာကို အာရုံပြုကြလေကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ နိရောဓသစ္စာကို ဥာဏ်ဖြင့် အာရုံပြုဘန်များလျှင်၊ မဂ်လေးတန်သို့ ရောက်၍၊ ၎င်းရုပ်တို့ကို တွယ်တာခင်မင် စွဲလန်းမှုဟူသမျှတို့သည် ကုန်ခမ်းကြကုန်၍၊ ၎င်းဒုက္ခတရားတို့သည်၊ နောင်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကုန်ကြကုန်လတံ့သတည်း။

ဥပါဒါနိတို့၏အာရုံဖြစ်သော ရုပ်အပေါင်းအစုတို့ကို ရှုသလို၊ ဥပါဒါနိတို့၏အာရုံဖြစ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာတရားတို့ကိုလည်း ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ အကြင်အခါ အလွန်နှစ်သက်တွယ်ကောင်းသော ရူပါရုံအဆင်းကို မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း အာရုံပြု၍၊ သာသာယာယာ ရှင် ရှင်သန်းလန်း ခံစားတတ်သော သုခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုသုခဝေဒနာသည်၊ စင်စစ်၊ ငါ၊ သူ၊ သတ္တဝါ၊ အသက်၊ အကောင် စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍၊ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင်။ ဇာတိဇရာမရဏဒီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါ၊ မနှစ်သက်၊ စက်ဆုတ်အပ်သော ရူပါရုံအဆင်းကို မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း အာရုံပြု၍၊ မသာမယာ၊ နောက်နောက်ကျကျ၊ ခံစားတတ်သော ဒုက္ခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း၊ စင်စစ်၊ ငါ၊ သူ၊ သတ္တဝါ အသက်၊ အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍၊ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင်။ ဇာတိဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါ နှစ်သက်အပ်စရာလည်းမဟုတ်။ မနှစ်သက်အပ်စရာ လည်းမဟုတ်သော ရူပါရုံအဆင်းကို မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း၊ အာရုံပြု၍ နောက်ကျသည်လည်းမ

ဟုတ်။ ။ ရှင်လန်းချမ်းသာသည်လည်းမဟုတ်သော။ အလယ်အလတ်လျှစ်လျှစ်။ ရှင်ခံစားတတ်သော အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဝေဒနာသည်လည်း စင်စစ်၊ ငါသူသတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် ရူပါရုံကိုအကြောင်းခံ၍ တရုံတခါသုခဝေဒနာ၊ တရုံတခါဒုက္ခဝေဒနာ၊ တရုံတခါအဒုက္ခမသုခဝေဒနာတရားတို့သည် အကြောင်းရူပါရုံတို့၌ နှလုံးသွင်း အားလျော်စွာ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံးမရပ်မစဲ ဖြစ်ပေါ် ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏ မီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ သဒ္ဓါရုံကိုအကြောင်းခံ၍လည်းဖြစ်ကြကုန်၏။ ဖြစ်ပုံမှာ အကြင်အခါအလွန်နှစ်သက်အပ်သော သဒ္ဓါရုံကိုကြားတိုင်းကြားတိုင်း။ အာရုံပြု၍သာသာယာယာ ရှင် ရှင်လန်းလန်းခံစားတတ်သော သုခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုသုခဝေဒနာသည် စင်စစ် ငါသူသတ္တဝါအသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါမနှစ်သက်အပ် အသိမရှိအပ်သော သဒ္ဓါရုံအသံကို ကြားတိုင်းကြားတိုင်း အာရုံပြု၍။ မသာမယာနောက်နောက်ကျကျ ခံစားတတ်သောဒုက္ခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း စင်စစ် ငါ သူ သတ္တဝါအသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါ နှစ်သက်အပ်စရာလည်းမဟုတ်။ မနှစ်သက်အပ်စရာလည်းမဟုတ်သော သဒ္ဓါရုံအသံကို ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း အာရုံပြု၍ နောက်ကျသည်လည်းမဟုတ်။ ရှင်လန်းချမ်းသာသည်လည်း မဟုတ်သော အလယ်အလတ်ခံစားတတ်သော အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုဝေဒနာသည်လည်း စင်စစ် ငါ သူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏ မီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် သဒ္ဓါရုံကိုအကြောင်းခံ၍ ရုံခါသုခဝေဒနာ၊ ရုံခါဒုက္ခဝေဒနာ၊ ရုံခါအဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့သည် အကြောင်း သဒ္ဓါရုံတို့၌ နှလုံးသွင်းအားလျော်စွာ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိကျသည်တိုင်အောင်ကာလပတ်လုံး မရပ်မစဲဖြစ်ပေါ် ပြီးလျှင် ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးလောင်ခြင်းကြောင့်

မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ ဂန္ဓာရုံအနံ့ကိုအကြောင်းခံ၍လည်းဖြစ်ကြကုန်၏။ ဖြစ်ကြပုံမှာ အကြင်အခါအလွန်နှစ်သက်အပ်သော ဂန္ဓာရုံအနံ့ကို နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်းအာရုံပြု၍ သာသာယာယာ ရှင်ရှင်လန်းလန်းခံစားတတ်သော သုခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုသုခဝေဒနာသည် စင်စစ် ငါ့သူသတ္တဝါအသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏ ဖီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါ မနှစ်သက်အပ် အလိုမရှိအပ်သော ဂန္ဓာရုံအနံ့ကို နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း အာရုံပြု၍ နောက်နောက် ကျကျခံစားတတ်သော ဒုက္ခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း စင်စစ် ငါ့သူသတ္တဝါအသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏ ဖီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါ နှစ်သက်အပ်စရာလည်းမဟုတ် မနှစ်သက်အပ်စရာလည်းမဟုတ်သော ဂန္ဓာရုံအနံ့ကိုနှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း အာရုံပြု၍ နောက်ကျသည်လည်းမဟုတ်။ ရှင်လန်းချမ်းသာသည်လည်း မဟုတ်သော အလယ်အလပ်ခံစားတတ်သော အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဝေဒနာသည်လည်း စင်စစ် ငါ့သူသတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏ ဖီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် ဂန္ဓာရုံအနံ့ကိုအကြောင်းခံ၍ ရံခါသုခဝေဒနာ၊ ရံခါဒုက္ခဝေဒနာ၊ ရံခါ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့သည် အကြောင်းဂန္ဓာရုံတို့၌ နှလုံးသွင်းအားလျှော်စွာ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှစုတိပိတ် ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး မရပ်မစဲဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင် ဇာတိ ဇရာ မရဏ ဖီး လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်၍ ပျက်စီး ကွယ်ပျောက် ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ ရသာရုံ အရသာကို အကြောင်းခံ၍လည်းဖြစ်ကြကုန်၏။ ဖြစ်ပုံမှာ အကြင်အခါ အလွန်နှစ်သက်အပ်သော၊ ရသာရုံ အရသာကို လျက်တိုင်း လျက်တိုင်း အာရုံပြု၍ သာသာယာယာ ရှင်ရှင်လန်းလန်းခံစားတတ်သော သုခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုသုခဝေဒနာသည် စင်စစ် ငါ့သူသတ္တဝါအသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏ ဖီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီး ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့ရောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါ မနှစ်သက်အပ် စက်ဆုတ်အပ်သော ရသာရုံ အရသာကို လျက်တိုင်းလျက်တိုင်း အာ

ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် ဖေါဋ္ဌဗ္ဗါရုံကို အကြောင်းခံ၍ ရံခါသုခဝေဒနာ ရံခါဒုက္ခဝေဒနာ ရံခါ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့သည် အကြောင်းဖေါဋ္ဌဗ္ဗါရုံတို့၌ နှလုံးသွင်းအားလျှော်စွာ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး မရပ်မစဲလည်းဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့သာရောက်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ ဓမ္မာရုံကိုအကြောင်းခံ၍လည်းဖြစ်ကြကုန်၏။ ဖြစ်ပုံမှာ အကြင်အခါ အလွန်နှစ်သက်အင်သော ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြု၍။ အလွန်နှစ်သက်စရာဟုစိတ်ကူးတိုင်း စိတ်ကူးတိုင်း။ သာသာယာယာ ။ ရှင် ရှင်လန်းလန်းခံစားတတ်သော သုခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုသုခဝေဒနာသည် စင်စစ် ငါ သူ သတ္တဝါ အသက်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီး လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါ မနှစ်သက်အင်၊ အလိုမရှိအင်သော ဓမ္မာရုံကို မနှစ်သက်စရာဟု။ စိတ်ကူးတိုင်းစိတ်ကူးတိုင်းမသိ၊ မယာနောက်နောက်ကျ၊ ကျ၊ ခံစားတတ်သော ဒုက္ခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း၊ စင်စစ် ငါ သူ သတ္တဝါ အသက် အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောမျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သော နေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ အကြင်အခါ။ နှစ်သက်စရာလည်းမဟုတ် မနှစ်သက်စရာလည်းမဟုတ်သော၊ ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြု၍၊ နှစ်သက်စရာလည်းမဟုတ် မနှစ်သက်စရာလည်းမဟုတ်ဟု စိတ်ကူးတိုင်းစိတ်ကူးတိုင်းနောက်ကျ၊ သည်လည်းမဟုတ် ရှင်လန်းချမ်းသာသည်လည်းမဟုတ်သော၊ အလယ်အလပ်ခံစားတတ်သော၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဝေဒနာသည်လည်း၊ ငါ သူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍၊ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် ဓမ္မာရုံကိုအာရုံပြု၍၊ ရံခါသုခဝေဒနာ၊ ရံခါဒုက္ခဝေဒနာ၊ ရံခါအဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့သည် အကြောင်းဓမ္မာရုံတို့၌ နှလုံးသွင်းအားလျှော်စွာ။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီး တိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး မရပ်မစဲဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ် ပျောက်လေကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေကုန်သော အာရုံခြောက်ပါး၊ စွါ ရ ခြောက် ပါး တို့ ၌ ။

အကြောင်းအားလျှော်စွာဖြစ်ကုန်သော သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အဒုက္ခ
မ သုခဝေဒနာတရားဟူသမျှတို့၏ဒုက္ခဖြစ်မှုကိုအာရုံပြု၍၊ ဝိပဿနာပညာ
ဖြင့် အတန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ အတန်တလဲလဲဝိ
ပဿနာပညာဖြင့်ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းနေတိုင်း။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော၊
အာရုံခြောက်ပါး၊ ခွါရခြောက်ပါးတို့၌။ အကြောင်းခံအားလျှော်စွာဖြစ်ကုန်
သော သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတရားဟူသမျှတို့၏။
ဒုက္ခဖြစ်မှုကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ
အမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိက မဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိက
မဂ် ဖြစ် တိုင်း ဖြစ် တိုင်း ။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော ဝေဒနာတရားဟူသ
မျှတို့၏။ ဒုက္ခဖြစ်မှုကိုမသိမမြင်တတ်သော။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော
ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂ၊
အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါး တို့မှလည်း
ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း
သော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။
ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ထိုအာရုံခြောက်ပါး၊ ခွါရခြောက်ပါးတို့၌
ဖြစ်လေသမျှသော သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့၏
ဒုက္ခဖြစ်မှုကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိ
ပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေကုန်။ ထို
ပြုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော အာရုံခြောက်ပါး၊ ခွါရခြောက်ပါးတို့၌၊ အကြောင်း
အားလျှော်စွာ အဆက်ပြတ် စုတိစိတ် ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ဆက်
ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်သော သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေ
ဒနာတို့ကို။ ဇာတိ ဇရာမရဏမီးတို့သည် မပြတ်မလပ်ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်
ပေါ်တိုင်း လောင်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရဒုက္ခသာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့သင်္ခါရ
ဒုက္ခဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာတရားအစုအပေါင်းကို။ ဝိပဿနာပညာတို့ဖြင့်
ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိခြင်းကြောင့်။ ငါ သူ သတ္တဝါ ကိုကောင်အသက်စ
သည်ဟုတ်၏ဟူ၍ အဝိဇ္ဇာဖြင့်ဆင်ခြင်ပြီးသွင်း။ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်စွဲလန်း
နှစ်သက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့် စွဲလန်း နှစ်သက်အပ်သော
ကြောင့်။ ၎င်းဝေဒနာအစုအပေါင်းကို ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာဟူ၍ ဘုရားရှင်
ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ဝေဒ
နာအစုအပေါင်းကို မနှစ်သက်ဘဲ စက်ဆုတ်စေခြင်းငှါ။ ၎င်းဥပါဒါနိတ
ရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ပြုဆိုအပ်ပြီးသော ဝေဒနာအစုအပေါင်းကို။ ဒုက္ခ
တရားဟူ၍ ဥာဏ်အမြင်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ ဟောတော်မူအပ်လေသည်။

ထိုသို့တရားရှင်ဟောထော်မှုအပ်သောနည်းအတိုင်း၊ ၎င်းဝေဒနာအစုအပေါင်းကို ဒုက္ခတရားဟူ၍ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်မြင်ကြလျှင်။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတရားအစုအပေါင်းကို။ အဘယ်မှာနှစ်သက်အပ်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်၊ မနှစ်သက်ခြင်းသို့သာရောက်၍ စက်ဆုတ်ကြလေအံ့သတည်း။ ထိုသို့စက်ဆုတ်ကြလျှင် ၎င်းဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်မှုမှ လွန်မြောက်နေသော မဖြစ်မပျက်သောသဘော အသစ်တခါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုကြလေကုန်ရာ၏။ ထိုသို့နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုဉာဏ်ဖြင့်အာရုံပြုတန်များလျှင်မဂ်လေးတန်သို့ရောက်၍။ ၎င်းဝေဒနာတရားတို့ကို တွယ်တာ ခင်မင်စွဲလန်းမှု ဟူသမျှတို့သည်ကုန်ခမ်းကြကုန်၍။ ၎င်းဝေဒနာဒုက္ခတရားတို့သည် နောင်တဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကုန်ပျောက်ကြကုန်လတံ့သတည်း။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာတရားတို့ကိုရှုသလို။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော သညာက္ခန္ဓာတရားတို့ကိုလည်း ရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ အကြင်အခါရူပါရုံအဆင်းကို အာရုံပြု၍မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း။ မှတ်တတ်သော သညာသဘောသည်ဖြစ်၏။ ထိုသညာသဘောသည် စင်စစ်၊ ငါ သူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် မှတ်တတ်သော သဘော သညာတရားတို့သည် မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း။ ရူပါရုံတို့ကိုအာရုံပြု၍နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့်၊ မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့သာရောက်ကုန်၍။ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူသဒ္ဓါရုံအသံကိုအာရုံပြု၍ကြားတိုင်းကြားတိုင်းမှတ်တတ်သော သညာသဘောသည်လည်းဖြစ်၏။ ထိုဖြစ်သောသညာသဘောသည် စင်စစ် ငါသူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင်မှတ်တတ်သော သဘောသညာတရားတို့သည် ကြားတိုင်းကြားတိုင်း။ သဒ္ဓါ ရုံတို့ကိုအာရုံပြု၍ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင်ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင် ဇာတိဇရာမရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ၊ ဝန္ဓာရုံ အနံ့ကိုအာရုံပြု၍။ နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း မှတ်တတ်သော သညာ

သဘောသည်လည်းဖြစ်၏။ ထိုဖြစ်သော သညာသဘောသည် စင်စစ်၊ ငါသူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရား မျှသာဖြစ်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့ လောင်ခြင်း ကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် မှတ်တတ်သော သဘောသညာတရားတို့သည်။ နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း အကြောင်း ဂန္ဓာရုံတို့ကို အာရုံပြု၍၊ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ် ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင်ကာ လပတ်လုံး ဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်။ မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန် ၏။ ထိုနည်းအတူ ရသာရုံအရသာကို အာရုံပြု၍ လျက်တိုင်းလျက်တိုင်း။ မှတ်တတ်သော သညာသဘောသည်လည်းဖြစ်၏။ ထိုဖြစ်သော သညာ သဘောသည် စင်စစ် ငါသူ သတ္တဝါ အသက် အကောင် စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍၊ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့ လျှင် မှတ်တတ်သော သဘောသညာတရားတို့ သည်။ လျက်တိုင်းလျက်တိုင်း ရသာရုံ အရသာကို အာရုံပြု၍ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါ နီးတိုင်အောင်ကာလပတ်လုံး ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်၊ မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ ဓမ္မဗျာရုံအတ္ထေကို အာရုံ ပြု၍ တွေ့ထိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း မှတ်တတ်သော သညာသဘောသည် ဖြစ်၏ ထိုသညာသဘောသည် စင်စစ်၊ ငါသူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မ ဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သော နေရာ၌ပင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့ လျှင် မှတ်တတ်သော သဘော သညာတရားတို့သည် တွေ့ထိတိုင်း တွေ့ထိ တိုင်းပေါ်ဓမ္မဗျာရုံအတ္ထေကို အာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှစုတိစိတ်ကျရောက် ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ ရောက် ကုန်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ ဓမ္မဗျာရုံတို့ကို အာ ရုံပြု၍ စိတ်ကူးကြံစီတိုင်းကြံစီတိုင်း မှတ်တတ်သော သညာသဘောသည် ဖြစ်၏။ ထိုမှတ်တတ်သော သညာသဘောသည် စင်စစ်၊ ငါသူ သတ္တဝါ အ သက် အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍။ ထို ဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီး ကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် မှတ်တတ်သော သဘောသညာတ

ရားတို့သည် စိတ်ကူးကြံစီတိုင်းကြံစီတိုင်း။ ဓမ္မာရုံကိုအာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှ
 ရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင်ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါ
 ဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် မ
 ပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်
 ၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေကုန်သော အာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြေခံ
 ပါးတို့၌။ အကြောင်းအားလျှော်စွာဖြစ်ကုန်သော သညာတရားဟူသမျှတို့
 ၏ ဒုက္ခဖြစ်မှုကိုအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာပညာဖြင့် အဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်
 သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံး
 သပ်နေတိုင်းနေတိုင်း။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော အာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြောက်
 ပါးတို့၌။ အကြောင်းအားလျှော်စွာဖြစ်ကုန်သော သညာတရားဟူသမျှတို့
 ၏ ဒုက္ခဖြစ်မှုကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 အမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိက
 မဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးကုန်သော သညာတရားဟူသမျှတို့
 ၏ ဒုက္ခ ဖြစ်မှုကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသောကီ
 လေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခငွေ့ကာနုယောဂ၊ အတ္တ
 ကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်း
 လွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော
 ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့
 ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် ထိုအာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌ ဖြစ်
 လေသမျှသော သညာတရားတို့၏ ဒုက္ခဖြစ်မှုကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဒိုပ
 ဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အ
 ဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေကုန်။ ဤပြုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော အာရုံခြောက်
 ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌ အကြောင်းအားလျှော်စွာ အဆက်မပြတ်။ စုတိ
 စိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ဆက်ခါ ဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်သော သညာ
 တရားတို့ကိုဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့သည်မပြတ်မလပ် ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်
 ပေါ်တိုင်း လောင်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရဒုက္ခသာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသင်္ခါရဒုက္ခ
 ဖြစ်ကုန်သော သညာတရားအရအပေါင်းကိုဝိပဿနာဉာဏ်တို့ဖြင့်။ ဟုတ်
 တိုင်းမှန်စွာ မသိခြင်းကြောင့်။ ငါသူသတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်
 ဟုတ်၏ဟူ၍။ အဝိဇ္ဇာဖြင့်ထင်မြင်ပြီးလျှင် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်စွဲလန်းနှစ်သက်
 ကြကုန်၏။ ထိုသို့တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်စွဲလန်းနှစ်သက်အပ်သောကြောင့် ၎င်း
 သညာအရအပေါင်းကို သညာပါဒါနုက္ခန္ဓာဟူ၍ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူ
 အင်လေသည့် ထိုဥပါဒါနုတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သောသညာအရအပေါင်း

ကို မနှစ်သက်ဘဲ စက်ဆုတ်စေခြင်းငှါ။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ပြဆိုအပ်ပြီးသော သညာအစုအပေါင်းကို ဒုက္ခတရားဟူ၍။ ဥာဏ်အမြင်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ ဟောတော်မူအပ်လေသ၌။ ထိုသို့တရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သောနည်းအတိုင်း။ ၎င်းသညာအစုအပေါင်းကိုဒုက္ခတရားဟူ၍ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့်မြင်ကြလျှင်။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော သညာအစုအပေါင်းကို၊ အဘယ်မှာ နှစ်သက်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ် မနှစ်သက်ခြင်းသို့သာရောက်၍ စက်ဆုတ်ကြလေအံ့သတည်း။ ထိုသို့စက်ဆုတ်ကြလျှင်၊ ၎င်းသညာတရားတို့၏ ဖြစ်မှုမှ လွတ်မြောက်နေသော မဖြစ် မပျက်သောသဘော အသစ်တစ်ခု နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုကြလေကုန်ရာ၏။ ထိုသို့နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ဥာဏ်ဖြင့်အာရုံပြုဘန်များလျှင်။ မင်္ဂလေးတန်သို့ရောက်၍။ ၎င်းသညာတရားတို့ကို တွယ်တာခင်မင်စွဲလန်းမှုဟူသမျှတို့သည် ကုန်ခမ်းကြကုန်ပြီးလျှင်။ ၎င်းသညာဒုက္ခတရားတို့သည် နောင်တဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကုန်ပျောက်ကြကုန်လတံ့သတည်း။

ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော သညာက္ခန္ဓာတရားတို့ကိုရှုသလို ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့ကိုလည်းရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ အကြင်အခါ ရူပါရုံအဆင်းကို အာရုံပြု၍မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း။ အာရုံကိုခတ္တတတ်သောသဘော၊ ဖဿ၊ အာရုံ၌ သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို စေ့ဆော်တတ်သော သဘော စေတနာ။ အာရုံ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မချုံ့ခလွင့်တည်စေတတ်သောသဘော ဧကဂ္ဂတာ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ် အစိုးရတတ်သောသဘော ဇိဝိတိန္ဒြေ။ အာရုံသို့သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ခြေးရှုဖြစ်စေတတ် အာရုံသို့ပြေးဝင်စေတတ်သော သဘော မနုဿိကာရ။ အာရုံသို့ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ရောက်အောင်တင်တတ်သောသဘောပိတက်။ အာရုံ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို သုံးသပ်စေတတ်ယှင်စေတတ်သောသဘောဝိစာရ။ အာရုံကို သုံးဖြတ်တတ်သောသဘော အဓိမောက္ခ။ အာရုံ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မဆုတ်မနစ် ဖြစ်စေရန် အားထုတ်တတ်သော သဘော ပိရိယ။ အာရုံကို နှစ်သက်တတ်သောသဘော ဝီတိ။ အာရုံကို အလိုရှိတတ် အာရုံ၌ ပြုလုပ်လိုကာမတ္တ ဖြစ်သော ဆန္ဒ။ အာရုံကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိတတ် တွေ့ဝေတတ်သော သဘော မောဟ။ မရှက်တတ်သောသဘော အဟိရိက။ မကောင်းမှုကြောင့် မလန့်တတ်သော သဘော အနောတ္တပ္ပ။ ပျံ့လွင့်တတ်သော သဘော ဥဒ္ဓစ္စ။ လိုချင်မက်မောတတ်သော သဘော လောဘ။ အမြင်မှား အယူမှား တတ်သော သဘောဒိဋ္ဌိ။ သောင်လွှားတတ်သော သဘော မာန။ ပြစ်မှားထိပါးတတ်

သေသဘောသေသဘော။ ညှုစုတတ်သေသဘော။ ဝန်တို့လျှို့ဝှက်တတ်
သောသဘော မစ္ဆရိယ။ တစ်စိုးရိမ်ရိမ်ပူပင်တတ်သော သဘော ကုက္ကုတ္တ။
ပြင်းရိတတ်သောသဘော ထိန။ သိုက်မြဲထိုင်းရှိုင်းတတ်သောသဘော မိဒ္ဓ။
ယုံမှားတတ်သောသဘောပိစိကိစ္ဆာ။ ယုံကြည်တတ်သောသဘောသဒ္ဓါ၊
တွေးဘောအောက်မေ့တတ်သောသဘော သတိ။ မကောင်းမှုမှရှောင်တတ်
သောသဘော ဟိရိ။ မကောင်းမှုကြောင့် ထိပ်လန့်တတ်သော သဘော
ဩဘပ္ပ။ မလိုချင်မမက်မောတတ်သော သဘော အလောဘ။ မကြမ်း
တမ်းပြောများ မထိပါးတတ်သောသဘော အဒေါသ။ အာရုံနှုံတဖြောင့်
တည်းကျရောံတတ်သောသဘောတကြံမစ္ဆတ္တတာ။ စိတ်၏ညှိမ်းချမ်းခြင်း
သဘော စိတ္တပဿဒ္ဓိ။ စေတသိက်အပေါင်း၏ ညှိမ်းချမ်းခြင်းသဘော ကာ
ယပဿဒ္ဓိ။ စိတ်၏ပေါ့ပါးသည့်၏အဖြစ်သဘောစိတ္တလဟုတာ။ စေတသိက်
အပေါင်း၏ ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ်သဘော ကာယလဟုတာ။ စိတ်၏နူးညံ့
သည်၏အဖြစ်သဘော စိတ္တမုဒုတာ။ စေတသိက်တို့၏ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်
သဘော ကာယမုဒုတာ။ စိတ်၏ ကောင်းသောအမှု၌ ခံသည်၏ အဖြစ်သ
ဘော စိတ္တကမ္မညတာ။ စေတသိက်အပေါင်း၏ ကောင်းသောအမှု၌ခံသည့်
၏အဖြစ်သဘော ကာယကမ္မညတာ။ စိတ်၏မနာမကျင် လေ့လာတတ်
သောသဘောစိတ္တပါရုညတာ။ စေတသိက်အပေါင်းတို့၏မနာမကျင်လေ့
လာတတ်သောသဘော ကာယပါရုညတာ။ စိတ်၏ဖြောင့်မတ်သည်၏အ
ဖြစ်သဘော စိတ္တဇကတာ။ စေတသိက်အပေါင်း၏ ဖြောင့်မတ်သည်၏
အဖြစ်သဘော ကာယဇကတာ။ သနားတတ်သောသဘော ကရုဏာ။ ဝမ်း
ခြောက်တတ်သောသဘော မုဒုတာ။ အသက်မွေးမှုကိုမဝံ့ဘဲ ဝဇီရစရိုက်
တို့မှ ရှောင်ကြဉ်တတ်သောသဘော သမ္မာဝါစာ။ အသက်မွေးမှုကိုမဝံ့ဘဲ
ကာယဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်တတ်သောသဘော သမ္မာကမ္မန္တ။ အသက်
မွေးမှုကြောင့်ဖြစ်သော ဒုစရိုက်ခုနစ်ပါးတို့မှ ရှောင်ကြဉ်တတ်သောသဘော
သမ္မာအာဇီဝ။ ဟုတ်မှန်သောသဘောကို ထိုးထွင်းသိမြင်တတ်သော သ
ဘော ပညာ။ ဤပြုဆိုအပ်ပြီးသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည် ကုသိုလ်
အကုသိုလ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ၊ အာရုံ
ကိုသိဘတ်သော စိတ်နှင့်အမြဲယှဉ်သင့်သလောက် ယှဉ်၍ဖြစ်ကြကုန်၏။
ထိုဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာသဘောတရားတို့သည်။ စင်စစ် ငါ သူ သတ္တ
ဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာ
ဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏပီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်
ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြသေကုန်၏။ ဤသို့လျှင်ပြုဆိုအပ်ပြီးကုန်သောဖဿ

အစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း ရူပါရုံအဆင်းတို့ကိုအာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး ဆက်ခါဆက်ခါ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ်ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ ၎င်းပြုဆိုအပ်ပြီးသော ဖဿအစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ သဒ္ဓါရုံအသံကို အာရုံပြုကုန်၍ ကြားတိုင်းကြားတိုင်း။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ၎င်းသဒ္ဓါရုံကိုသိတတ်သောစိတ်၌ အမြဲယှဉ်သင့်သလောက်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထိုဖြစ်ကုန်သော ဖဿအစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာသဘောတရားတို့သည်။ စင်စစ်၊ ငါသူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်ကုန်၍ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ဤသို့လျှင်ပြုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော ဖဿစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည် ကြားတိုင်းကြားတိုင်း။ သဒ္ဓါရုံအသံတို့ကိုအာရုံပြု၍၊ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ် ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်း ကြောင့်မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ၊ ၎င်းပြုဆိုအပ်ပြီးကုန်သော ဖဿစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ဝန္ဓာရုံအနံ့ကိုအာရုံပြုကုန်၍ နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း ကုသိုလ်အကုသိုလ်စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ၎င်းဝန္ဓာရုံကိုသိတတ်သော စိတ်၌ အမြဲယှဉ်သင့်သလောက်ယှဉ်၍။ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထိုဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ဖဿစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ စင်စစ်၊ ငါသူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာ ဖြစ်ကုန်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ပြုဆိုအပ်ပြီးကုန်သော ဖဿစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည် နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်းဝန္ဓာရုံအနံ့တို့ကိုအာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှစုတိစိတ် ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင်ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ ၎င်းပြုဆိုအပ်ပြီးသော ဖဿစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ရသာရုံအရသာကိုအာရုံပြုကုန်၍။ လျှက်တိုင်းလျှက်တိုင်း။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်

စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ၊ ၎င်းရသာရုံကိုသိ
 တတ်သောစိတ်၌ အမြဲယှဉ်သင့်သလောက်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထို
 ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ဖဿစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည် စင်စစ်၊ ငါ
 သူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။ ပရမတ္ထသဘောတရား
 မျှသာဖြစ်ကုန်၍ ထိုဖြစ်သော နေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏာဒီးတို့ လောင်
 ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ဤသို့လျှင်ပြဆိုအပ်ကုန်ပြီး
 သော ဖဿစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည် လျက်တိုင်းလျက်တိုင်း၊
 ရသာရုံ အရသာတို့ကိုအာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ ရုတိစိတ်ကျရောက်
 ခါနီးတိုင်အောင် ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင် ဇာတိ ဇရာ မရဏာ
 ဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ်ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍။ ပျက်
 စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ၎င်းပြဆိုအပ်ပြီးသော ဖဿ
 အစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ အတ္ထေကို အာရုံပြု
 ကုန်၍။ တွေ့ထိတိုင်းတွေ့ထိတိုင်း ဖြစ်သင့်သောကုသိုလ်အကုသိုလ်စသည်
 တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထိုက်သည် အားလျော်စွာ။ ၎င်းဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို သိ
 တတ်သောစိတ်၌ အမြဲယှဉ်သင့်သလောက်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထို
 ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ဖဿအစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ စင်စစ်
 ငါ သူ သတ္တဝါ အသက် အကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။ ပရမတ္ထသဘောတ
 ရားမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏာဒီးတို့ လောင်
 ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ၎င်းပြဆိုအပ်
 ကုန်ပြီးသော ဖဿအစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်တွေ့ထိတိုင်း
 တွေ့ထိတိုင်း။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံအတ္ထေသဘောတို့ကို အာရုံပြု၍ နေ့ရှိသမျှရက်
 ရှိသမျှ ရုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင်ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါဆက်
 ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင် ဇာတိ ဇရာ မရဏာဒီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့်။ မ
 ပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်
 ၏။ ထိုနည်းအတူ၎င်းပြဆိုအပ်ပြီးသော ဖဿအစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတ
 ရားတို့သည်။ ဓမ္မာရုံသဘောတရားကိုအာရုံပြုကုန်၍ စိတ်ကူးကြံစီတိုင်း
 ကြံစီတိုင်း။ ဖြစ်သင့်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ၎င်းဓမ္မာရုံကိုသိတတ်သောစိတ်၌အမြဲယှဉ်သင့်
 သလောက်ယှဉ်၍ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။ ထိုဖြစ်ပေါ်ကြကုန်သော ဖဿအစ
 ရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ စင်စစ် ငါ သူ သတ္တဝါ အသက် အ
 ကောင်စသည်မဟုတ်ကုန်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်ကုန်၍။ ထို
 ဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏာဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်၊ ပျက်စီး

ကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ဤသို့လျှင်၎င်းပြုဆိုအပ်ပြီးကုန်သော ဖဿ အစရှိကုန်သောသင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည် ဓမ္မာရုံကိုအာရုံပြု၍၊ စိတ်ကူး ကြံစိတ်ိုင်းကြံစိတ်ိုင်း နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ် ကျရောက်ခါနီးတိုင် အောင်ကာလပတ်လုံး ဆက်ခါဆက်ခါ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ်ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကုန်သော အာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌၊ အကြောင်းအားလျှော်စွာဖြစ်ကုန်သော ဖဿစေတနာစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားဟူသမျှတို့၏ ဒုက္ခဖြစ်မှုကိုအာရုံပြု၍၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့် အဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့အဘန်တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းနေတိုင်း။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော အာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌၊ အကြောင်းအားလျှော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသမျှတို့၏ ဒုက္ခဖြစ်မှုကို၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးကုန်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားဟူသမျှတို့၏ဒုက္ခဖြစ်မှုကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိဘာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို၊ မန္တိမာပဋိပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် ထိုအာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌ ဖြစ်လေသမျှသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့၏ဒုက္ခဖြစ်မှုကို အာရုံပြု၍၊ မန္တိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ဖြစ်ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေကုန်။

ဤပြုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော အာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌၊ အကြောင်းအားလျှော်စွာ အဆက်မပြတ်စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့ကို။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့သည် ပြတ်မလပ်ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း လောင်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရဒုက္ခသာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်ကုန်သော ဖဿစေတနာအစရှိကုန်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်းဟူသော စေတသိက်တရားအစုအပေါင်းကို ဝိပဿနာညာဏ်တို့ဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ မမြင်ခြင်းကြောင့်၊ ငါ သူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည်ဟုတ်၏ဟူ၍ အဝိဇ္ဇာ

ဖြင့် ထင်မြင်ပြီးလျှင် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလန်းနှစ်သက် ကြကုန်၏။ ထိုသို့ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလန်း နှစ်သက်အပ်သောကြောင့်။ ၎င်းဖဿစေတနာ အစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်းဟူသော စေတသိက်တရားအစုအပေါင်းကို သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓာဟူ၍ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ဖဿစေတနာစသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်းဟူသော စေတသိက်တရားအစုအပေါင်းကို မနှစ်သက်ဘဲ စက်ဆုတ်စေခြင်းငှါ။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ပြုဆိုအပ်ပြီးသောဖဿစေတနာအစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်းဟူသော စေတသိက် အစုအပေါင်းကို ဒုက္ခတရားဟူ၍ ဉာဏ်အမြင်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုသို့ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သောနည်းအတိုင်း။ ၎င်းဖဿစေတနာ အစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော စေတသိက် အပေါင်းကို ဒုက္ခတရားဟူ၍။ ပိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်မြင်ကြလျှင် ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ဖဿစေတနာ အစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော စေတသိက် အစု အပေါင်းကို အဘယ်မှာ နှစ်သက် ပါအံ့နည်း။ စင်စစ် မနှစ်သက်ခြင်းသို့သာရောက်၍ စက်ဆုတ်ကြလေအံ့သတည်း။ ထိုသို့စက်ဆုတ်ကြလျှင် ၎င်းဖဿစေတနာအစရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်မှုမှ လွတ်မြောက်နေသော။ မဖြစ်မပျက်သောသဘော အသင်္ခါတဝါတိနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုလေကုန်ရာ၏။ ထိုသို့နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန် ကိုဉာဏ်ဖြင့် အာရုံပြုတန်များလျှင် မဂ်လေးတန်သို့ရောက်၍။ ၎င်းသင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့ကို တွယ်တာခင်မင်စွဲလန်းမှုဟူသမျှတို့သည် ကုန်ခမ်းကြကုန်ပြီးလျှင်။ ၎င်းသင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့သည် နောင်တဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကုန်ပျောက်ကြကုန်လတံ့သတည်း။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရားတို့ကို ရှုသလို။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ပိညာဏက္ခန္ဓာတရားတို့ကိုလည်းရှုအပ်၏။ ရှုပုံမှာ၊ အကြွင်းအခါရှုပါရုံအဆင်းကို အာရုံပြု၍ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း။ အဆင်းကိုသိတတ်သော သဘောပိညာဏ်စိတ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသိတတ်သောသဘောပိညာဏ်စိတ်သည်။ စင်စစ် ငါသူ သတ္တဝါ အသက် အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင်၊ ဇာတိ ဇရာ မရုဏဇိးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် သိတတ်သောသဘောပိညာဏ်စိတ်တို့သည်။ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း၊ ရှုပါရုံတို့ကိုအာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင်။ ဇာတိဇရာမရုဏဇိးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်

မပြတ်မလပ် နက္ခအဖြစ်သို့ရောက်၍။ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ၊ သဒ္ဓါရုံအသံကိုအာရုံပြု၍ ကြားတိုင်းကြားတိုင်း၊ အသံကို သိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်သည်။ စင်စစ်၊ ငါ၊ သူ၊ သတ္တဝါ၊ အသက်၊ အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သော နေရာ၌ပင် ဇာတိဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင် သိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်တို့သည် ကြားတိုင်းကြားတိုင်း။ သဒ္ဓါရုံအသံတို့ကိုအာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါ ဆက်ခါ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ်နက္ခအဖြစ်သို့ ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ၊ ဂန္ဓာရုံအနံ့ကိုအာရုံပြု၍နမ်တိုင်းနမ်တိုင်းအနံ့ကိုသိတတ်သောသဘော၊ ဝိညာဏ်စိတ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်သည်။ စင်စစ်ငါသူသတ္တဝါအသက်အကောင်စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင်၊ ဇာတိ ဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင်သိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်တို့သည်။ နမ်တိုင်းနမ်တိုင်း၊ ဂန္ဓာရုံအနံ့တို့ကိုအာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှ ရက်ရှိသမျှ၊ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင် အောင်ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါဆက်ခါ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင်။ ဇာတိဇရာ မရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်။ မပြတ်မလပ် နက္ခအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၍ ပျက်စီး ကွယ် ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ၊ ရသာရုံအရသာကိုအာရုံပြု၍ လျှက်တိုင်းလျှက်တိုင်း၊ အရသာကိုသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်သည်။ စင်စစ်၊ ငါ သူ သတ္တဝါ အသက်အကောင် စသည်မဟုတ်။ ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင်။ ဇာတိဇရာမရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင်သိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်တို့သည်။ လျှက်တိုင်း လျှက်တိုင်း။ ရသာရုံအရသာကို အာရုံပြု၍။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ၊ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး၊ ဆက်ခါ ဆက်ခါ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးလျှင်။ ဇာတိဇရာမရဏမီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်။ မပြတ်မလပ် နက္ခအဖြစ်သို့ရောက်၍ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံအတွေ့ကိုအာရုံပြု၍ တွေ့ထိတိုင်းတွေ့ထိတိုင်း။ အတွေ့ကို သိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဖြစ်သော သိတတ်သောသဘောဝိ

ညာဏ်စိတ်သည်လည်း။ ငါ သူ သတ္တဝါ အသက်အကောင်စသည် မဟုတ်
 ပရမတ္ထသဘောတရားမျှသာဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရ
 ဏာဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင်
 သိတတ်သောသဘော ဝိညာဏ်စိတ်တို့သည် တွေ့ထိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း။
 ဗောဓ္ဓဗ္ဗာရုံ အတွေ့တို့ကို အာရုံပြု၍ နေ့ရှိသမျှ ရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျ
 ရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ကာလပတ်လုံး။ ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်
 ဇာတိ ဇရာ မရဏာဒီးတို့ လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့
 ရောက်၍ ပျက်စီး ကွယ်ပျောက် ကြလေကုန်၏။ ထိုနည်းအတူ ဓမ္မာရုံသ
 ဘောတရားတို့ကိုအာရုံပြု၍ စိတ်ကူးကြံစီတိုင်းကြံစီတိုင်း။ ဓမ္မာရုံသဘော
 တရားကို သိတတ်သောသဘော မနောဝိညာဏ်စိတ်တို့သည်ဖြစ်၏။ ထို
 ဖြစ်သောသိတတ်သောသဘော မနောဝိညာဏ်စိတ်သည်လည်း။ ငါသူ
 သတ္တဝါ အသက် အကောင်စသည်မဟုတ် ပရမတ္ထ သဘောတရားမျှသာ
 ဖြစ်၍။ ထိုဖြစ်သောနေရာ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏာဒီးတို့လောင်ခြင်းကြောင့်
 ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေတော့၏။ ဤသို့လျှင်သိတတ်သောသဘော မနောဝိ
 ညာဏ်စိတ်တို့သည်။ ဓမ္မာရုံသဘောတရားတို့ကိုအာရုံပြု၍ စိတ်ကူးကြံစီ
 တိုင်းကြံစီတိုင်း။ နေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှ စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင်
 ကာလပတ်လုံး ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏာဒီး
 တို့လောင်ခြင်းကြောင့် မပြတ်မလပ်ဒုက္ခအဖြစ်သို့ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ်
 ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ကုန်သောအာရုံခြောက်
 ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော အာရုံကို
 သိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်ဟူသမျှတို့၏ ဒုက္ခဖြစ်မှုကိုအာရုံပြု၍။
 ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေအပ်၏။ ထိုသို့ အဘန်တလဲလဲ ဝိ
 ပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေတိုင်းနေတိုင်း။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော
 အာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌ အကြောင်းအားလျော်စွာဖြစ်ကုန်
 သောအာရုံကိုသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်စိတ်ဟူသမျှတို့၏ ဒုက္ခဖြစ်မှု
 ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍။ သိမြင်တတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောဝိ
 ပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်
 တိုင်း။ ထိုပြုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော သိတတ်သောသဘော ဝိညာဏ်စိတ်ဟူ
 သမျှတို့၏ ဒုက္ခဖြစ်မှုကို မသိ မမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ မောဟနှင့်တကွ
 သော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြလေကုန်၏။ ကာမသုခငွေဒိဘာနု
 ယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါး
 လည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဖြစ်တိုင်း

ဖြစ်တိုင်းသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ထိုအာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြေခံပါးတို့၌ ဖြစ်လေသမျှသော သိတတ်သော သဘောဝိညာဏ်စိတ်တို့၏။ ဒုက္ခဖြစ်မှုကိုအာရုံပြု၍ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားထိကြလေကုန်။

ဤပြဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော အာရုံခြောက်ပါး ခွါရခြောက်ပါးတို့၌ အကြောင်းအားလျှော်စွာအဆက်မပြတ်စုတိစိတ်ကျရောက်ခါနီးတိုင်အောင် ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်ကုန်သော သိတတ်သောသဘော ဝိညာဏ်စိတ်တို့ကို ဇာတိ ဇရာ မရဏဒီးတို့သည် မပြတ်မလပ် ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်းလောင်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရဒုက္ခသာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်သော သိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်အစုအပေါင်းကို ဝိပဿနာညာဏ်တို့ဖြင့်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မထိခြင်းကြောင့်။ ငါသူသတ္တဝါ အသက် အကောင်ဝသဉ်ဟုတ်၏ဟူ၍၊ အင်္ဂုဇ္ဇာဖြင့်ထင်မြင်ပြီးလျှင် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလန်း နှစ်သက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလန်း နှစ်သက်အပ်သောကြောင့် ၎င်းသိတတ်သော ဝိညာဏ်အစုအပေါင်းကို ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာဟူ၍တရားရှင်ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော သိတတ်သောသဘော ဝိညာဏ်အစုအပေါင်းကို မနှစ်သက်ဘဲစက်ဆုတ်စေခြင်းငှါ။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သောပြဆိုအပ်ပြီးသော သိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်အစုအပေါင်းကို ဒုက္ခတရားဟူ၍။ ညာဏ်အမြင်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှာဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုသို့တရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သောနည်းအတိုင်း။ ၎င်းသိတတ်သော သဘောဝိညာဏ်အစုအပေါင်းကို ဒုက္ခတရားဟူ၍။ ဝိပဿနာညာဏ်ဖြင့်မြင်ကြလျှင် ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သောသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်အစုအပေါင်းကို အဘယ်မှာ နှစ်သက်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်မနှစ်သက်ခြင်းသို့သာ ရောက်၍ စက်ဆုတ်ကြလေအံ့သတည်း။ ထိုသို့စက်ဆုတ်ကြလျှင် ၎င်းသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်တရားတို့၏ ဖြစ်မှုမှလွန် ခြေခံနေသော။ မဖြစ်မပျက်သောသဘော အသင်္ခတဝါတ်သဘော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုကြလေကုန်ရာ၏။ ထိုသို့နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ညာဏ်ဖြင့် အာရုံပြုတန်များလျှင် မဂ်လေးတန်သို့ ရောက်၍။ ၎င်းသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်တရားတို့ကို တွယ်တာ ခင်မင်စွဲလန်းမှုဟူသမျှတို့သည် ကုန်ခမ်းကြကုန်ပြီးလျှင်။ ၎င်းသိတတ်သောသဘောဝိညာဏ်တည်းဟူသော ဒုက္ခတရားတို့သည် နောင်တဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက်ကြ ကုန်သတည်း။ ဤမျှသော

စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့ကို အာရုံပြု၍။ မန္တိမာပဋိပဒါ တည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ကျင့်ကြံ ဇိဝံ အပ် ပုံကို ထင်ရှားသိစေရန်ပြဆိုချက်ပြီး၏။

{ ဓမး } ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း ဇာတိပိဒုက္ခာက စ၍။ ပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သောဒေသနာနည်းအတိုင်း။ မန္တိမာ ပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယ အဋ္ဌကိက ဝိပဿနာ မဂ်ကို။ ၎င်းဇာတိပိ ဒုက္ခာက စ၍ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာတိုင်အောင်။ အကျယ်အာရုံပြု၍မှီ ဝဲကျင့်ကြံပုံကိုသိအပ်ပါပြီ။ အကျဉ်းအားဖြင့် အာရုံပြု၍ မန္တိမာပဋိပဒါ အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်ကို ဇိဝံကျင့်ကြံပုံကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ ဖြေ } ဤပြဆိုလတံ့သော နည်းအတိုင်းသိအပ်ပါသည်။ သိပုံမှာ အ ပါယ်လေးတံ့ လူ့ပြည် နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် ဗြဟ္မာ့နှစ်ဆယ်တိုင်အောင် သောတံ့တို့၌။ ၎င်းဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတရား တို့သည်ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏစ သေဝါဒီးတို့သည့် လောင်ခြင်းကိုပြုကြကုန်၏။ အကယ်၍၎င်းတံ့တို့၌ထိုခန္ဓာ ငါးပါးတရားတို့သည်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခဲ့အံ့။ အဘယ်မှာ ဇာတိ ဇရာ မရဏစ သော ဒီးတို့သည်လောင်နိုင်အံ့နည်း။ စင်စစ်သောင်စရာမရှိရာ၌ ဒီးလောင် သကဲ့သို့ လောင်မှုမရှိသေရာ။ စင်စစ်မှာပြဆိုအပ်ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါးတ ရားတို့သည် ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာဖြစ်၍သာ ဇာတိ ဇရာ မရဏစ သောဒီးတို့လောင်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဇာတိ ဇရာ မရဏစသောဒီးတို့သည် မပြတ်လောင်ခြင်းကိုခံရသော ၎င်း ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည် အဘယ်မှာ သက်သာပါအံ့နည်း။ စင်စစ်မသက်သာသော ဒုက္ခတရားသည် ဇကန်စင် စစ်အမှန်ဖြစ်ပေ၏ဟု။ ဝိပဿနာပညာဖြင့်အဘန်တလဲလဲဆင်ခြင်သုံးသပ် နေအပ်၏။ ထိုသို့အဘန်တလဲလဲဝိ ပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေ တိုင်းနေတိုင်း။ စင်စစ်ဒုက္ခတရားသာအမှန်ဖြစ်ပေသော ခန္ဓာငါးပါးတရား တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိ သောဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ ထိုပြဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော ထိုထိုတံ့၌ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခတရားတို့ကို မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ မောဟနှင့်တကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမ သုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ် တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသောဝိပဿနာအဋ္ဌကိက

မဂ်ကို မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆို အပ်လေသည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုအပ်သော
 ကြောင့်၊ ထိုသို့ ဆိုတိုင်း ဖြစ်သင့်သည်အား သျှော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာ
 ငါးပါးတည်းဟူသော ဒုက္ခအမှန်တရားတို့ကို အာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ
 တည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ဖြစ်ကုန်ကြောင်း သိအပ်ခြင်း
 ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော ဆိုတိုင်းဖြစ်သင့်သည်အား
 သျှော်စွာဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့ကို စင်စစ် ဇာတိ ဇရာ မရဏ
 စသော ဖိစီးတို့ မပြတ်လောင်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခစင်စစ်မှန်ပါသည် တကားဟု
 ဉာဏ်ဖြင့် မပြတ်မြင်နေလျှင် အဘယ်မှာ နှစ်သက်ပါအံ့နည်း စင်စစ် မနှစ်သက်
 ခြင်းသို့သာ ရောက်၍ ငြီးငွေ့ စက်ဆုတ်ကြလေအံ့သတည်း။ ထိုသို့ စက်ဆုတ်
 ကြလျှင် ထိုဖြစ်ရာ ဆိုတိုင်း ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခတရားတို့မှ လွန် မြေခံ
 နေသော တရား ကို အဘန်ဘန် ဉာဏ်ဖြင့် ရှာလေသော်။ အပူရှိလျှင် အသေ ညှစ်
 လောက၌ ထင်ရှားရှိသကဲ့သို့၊ ဒုက္ခရှိလျှင်လည်း သုခရှိသကဲ့သို့၊ ဓမ္မပဋိပက္ခ
 အားဖြင့် ထင်ရှားရှိနေသော မဖြစ်မပျက်သော သဘော အသိတဝါတ် နိရော
 သေစွာ တရားကို သာလျှင်။ ထင်ရှားရှိသော အနေအားဖြင့် အာရုံပြု၍ ရောက်
 သေရာ၏။ ထိုသို့ မဖြစ်မပျက်ဘဲ အမြဲရှိနေသော သင်္ခတပဋိပက္ခဖြစ်သော
 အသင်္ခတဝါတ် နိရောဓသေစွာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့် အာရုံပြုဘန်
 များလျှင်။ ၎င်း နိရောဓသေစွာ နိဗ္ဗာန်ကို ဖော်လေးတန်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ပြီး
 လျှင်။ ၎င်း ခန္ဓာငါးပါး ဆုံဘဝတို့ကို တွယ်တာ ခင်မင် စွဲလန်း နှစ်သက်နေ
 သော တဏှာဥပါဒါန်တရားဟု သမ္မတို့သည် ကုန်ခမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်
 ၍။ နောင်တဘန် ဆုံဘဝတို့၌ ခန္ဓာတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ဒုက္ခဟူသမျှတို့
 ကင်းပျောက်ကြကုန်လတံ့ သတည်း။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော နည်းကို အစဉ်
 မှီး၍။ အကျဉ်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အရိယအဋ္ဌကိကဝိ
 ပဿနာမဂ်ကို ဖြစ်ကုန်ကြောင်း သိကြလေ။

{မေး} ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း အကျဉ်းအားဖြင့် အာရုံပြု၍
 မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကို ဖြစ်ကုန်ကြောင်း သိအပ်ခြင်းကို ထုရားဟောရှိ
 မရှိကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣဒံ ခေါပနဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဟူ၍ ဓမ္မစက္ကပါဠိသုတ်၌
 ထုရားဟောတော် မူအပ်သည်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိ
 ကြောင်း မြန်မာပြန်ကား ဘိက္ခဝေ၊ အနိပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့၊ ဣဒံ ခေါပန၊ ဇာတိ
 ပိဒုက္ခာ အစ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာ အဆုံးရှိသော ဤတရား အပေါင်း
 သည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ သုခမဘက် ဆင်းရဲအတိသာလျှင်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ
 အရိယာအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော မချွတ်မယွင်း ဟုတ်မှန်သော တရားမည်၏

ဤကားဖြန်မာပြန်တည်း။ ဤမျှဖြင့်ဒုက္ခသစ္စာတရားကိုအာရုံပြု၍ မဏ္ဍိမာ ပဋိပဒါအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို၌ကုသိုလ်ကြံပုံကိုပြချက်ပြီး၏။

{မေး} ဒုက္ခသစ္စာကို ဟောတော်မူသော အခြားမဲ့၌ အဘယ်သစ္စာကို ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ဝါ။ ဒုက္ခတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းတရားကိုဟောအပ်ပါသည်။

{မေး} ဒုက္ခကို ဖြစ်စေ တတ်သော။ ဝါ။ ဒုက္ခတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားသည်အဘယ်တရားပါနည်း။

{ဖြေ} ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဤတရားသုံးပါးသည် ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ဝါ။ ဒုက္ခတို့၏ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း တရားဖြစ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣဒံခေါပနတိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခသမုဒယံအရိယသစ္စံ၊ ယာယံတဏှာ၊ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ တတြံတတြာတိနန္ဒိနိ၊ သေယုထိဒံ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာဟူ၍။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ဖြန်မာပြန်ကား၊ တိက္ခဝေ၊ ပဗ္ဗဝင်္ဂိရဟန်းတို့။ ယာယံတဏှာ၊ အကြင်အာရုံကိုတပ်တတ် မွတ်သိပ်တတ်သော တဏှာဟုဆိုအပ်သော လောဘတရားသည်။ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊ တဘန်ဘဝသစ်ကိုပြုတတ်သော အလေ့ရှိ၏။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ စုံခက်နှစ်သက်တပ်တတ်သောတရားဖြစ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား၊ နန္ဒီရာဂ၊ နန္ဒီရာဂေန၊ နှစ်သက်ခြင်း တပ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ ဂတာ၊ အနက်သဘောအားဖြင့်တူသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ထသော။ တတြံတတြာ၊ ထိုထိုသို့သော ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ရာ ထိုထိုသို့သောခန္ဓာတို့၏အဖြစ် ထိုထိုသို့သောအာရုံတို့၌။ အဘိန္ဒိနိ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ ဣဒံသောတဏှာ ဤတဏှာလောဘသည်။ သေယုထာကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ကာမတဏှာ၊ အောက်အဝိစိကစ၍ ဝဿဝတ္တိနတ်ပြည် အတွင်း၌ရှိသော စက္ခု ရူပါရုံအစရှိသော ကာမဝတ္ထုတို့၌ မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သော ကာမတဏှာလည်းကောင်း။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝကိုတောင်းတသည့်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဈာန်တရားကိုမွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သော။ ဝါ၊ ရူပဘဝအရူပဘဝတို့၌မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သော။ ဘဝတဏှာလည်းကောင်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်မှကင်းခြင်းပြတ်ခြင်း၌မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သောဝိဘဝတဏှာလည်းကောင်း။ ဣဒံခေါပန

ဤသုံးပါးသောတဏှာတရားသည်၊ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခတို့၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဒုက္ခတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော၊ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာအဖြစ် ကိုပြုတတ်သော၊ မဇ္ဈိမယုဂ်း ဟုတ်မှန်သောတရားမည်၏။ ဤသို့ဟော တော်မူအပ်သော ဓမ္မစက္ကသုတ် ပါဠိတော်ကိုထောက်၍။ ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ သုံးပါးတရားသည်ပင်။ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိဒုက္ခစသောတရားတို့ကိုဖြစ်စေရန် ပြုလုပ်တတ်သောအကြောင်းတ ရားအမှန်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားထိကြလေကုန်။

{မေး} တဏှာဟုဆိုအပ်သောတရားကို၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော တရားဟုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုသို့သို့သော ဘုံဘဝခန္ဓာအာရုံတို့ကို၊ မွတ်သိပ် ခင်မင်တတ် သောလောဘတရားကိုပင်၊ တဏှာဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုတဏှာကိုဘယ်လိုဝိပြုဟုပြုအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အာရမ္မဏံတသတိတိတဏှာဟု၊ ကတ္တုသ္မာဒနကိတ် ဝိပြုဟုပြု အပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ယာဓမ္မဇာတိ၊ အကြင်တရားသဘော သည်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ တသတိ၊ မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အာရုံကိုမွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သောသဘောတရား၏အဖြစ်ကြောင့် သာဓမ္မဇာတိ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ တဏှာ၊ တဏှာမည်၏။ လောဘ စေတသိက်ကိုရ၏။ တသဇာတ်ပိပါသအနက်ဟော။ တြာပစ္စည်း။ သအက္ခ ရာကျေး။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍၊ တဏှာ၏သဘောကိုထိကြ လေ။

{မေး} အဘယ်ကြောင့် ၎င်းတဏှာကို၊ ပေါနော ဗ္ဘဝိကာဟု ဆိုအပ် ပါသနည်း။

{ဖြေ} တဘန် ဘဝသစ်ကိုပြုတတ်သော အလေ့ရှိသောကြောင့်။ ၎င်း တဏှာကို၊ ပေါနော ဗ္ဘဝိကာဟုဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပေါနော ဗ္ဘဝိကာတိ၊ ပုန ဗ္ဘဝကရဏံ၊ ပုနော ဗ္ဘဝေါ၊ ပုနော ဗ္ဘ ဝေါ၊ သီလံမေတိသာတိ၊ ပေါနော ဗ္ဘဝိကာဟု၍။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာ သစ္စ ကထာအဖွင့်၊ သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသန္တိ လာရှိ သည်ကို ထောက်၍ လည်း ကောင်း။ ထိုနည်းအတူ၊ သမ္မောဟဝိနောဓနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်းအဖွင့်၌ လာရှိသည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း၊ ထိုနည်းအတူ၊ ပဋိသန္တိဓါမဂ်အ ဋ္ဌတ္တာ၊ ဥာဏကထာ၊ သစ္စနိဒ္ဒေသ၊ သမုဒယသစ္စအရာ၌ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း၊ ထိုနည်းအတူ၊ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာသတိပဋ္ဌာ

နသုတ်။ သမုဒယသစ္စာအဖွင့်၌လာရှိသည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာ တိ၊ ပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာဟူသည်ကား။ ပုန ဗြဟ္မဝကရဏံ။ တဘန်ဘဝသစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ပုနေော ဗြဟ္မဝေါ၊ ပုနေော ဗြဟ္မဝမည်၏။ ကရဏဟူသောနေောက်ပုန်ကျေသည်။ န၏အစိတ်၊ အကို ဩပြုသည်။ ဇေတိဿာ၊ ထိုတဏှာ၏။ ပုနေော ဗြဟ္မဝေါ။ တဘန်ဘဝသစ်ကိုပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ သီလံ၊ သဘောအလေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတဿာ၊ ထိုသို့ တဘန်ဘဝသစ်ကိုပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာ၊ ပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာမည်၏။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့စကားကိုထောက်၍ တဘန်ဘဝသစ်ကိုပြုလေ့ရှိသောကြောင့်၊ ၎င်းတဏှာကိုပင် ပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိလေ။ ဝိဂြိုဟ် ပြုလုပ်လိုသော်၊ ပုန ဗြဟ္မဝဿကရဏံ၊ ပုနေော ဗြဟ္မဝေါဟူ၍ ဥက္ကရပရလောပတပ္ပု၊ ရိသမာသံ ပြု၊ ပုနေော ဗြဟ္မဝဿ၊ တဘန်ဘဝသစ်ကို။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။ ပုနေော ဗြဟ္မဝေါ၊ တဘန်ဘဝသစ်ကိုပြုခြင်း။ ပုနေော ဗြဟ္မဝေါ သီလံ ဇေတိဿာ တိ၊ ပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာ၊ အဿထိတဒ္ဓိတ်အနက်၌၊ ဣကပစ္စည်းသက်။ ဇေတိဿာ၊ ထိုတဏှာ၏။ ပုနေော ဗြဟ္မဝေါ၊ တဘန်ဘဝသစ်ကိုပြုခြင်းတည်းဟုသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတဿာ၊ ထိုသို့ဘဝသစ်ကိုပြုခြင်းတည်းဟု သော အလေ့ရှိခြင်းကြောင့်။ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာ၊ ပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာမည်၏။ ဤကားဝိဂြိုဟ်တည်း။

{မေး} ထိုတဏှာကိုပေါ်နေော ဗြဟ္မိကာဟု ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်းကိုပြဆိုအပ်ပြီးသော စကားရပ်တို့ဖြင့် သိအပ်ပါသည်။ ၎င်းတဏှာကိုအဘယ်ကြောင့်ဘုရားရှင်သည့် နန္ဒီရာဂဟုတဘန်ဟောဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်းဟောအပ်သော အဓိပ္ပာယ်ကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုမွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သော တဏှာသည်သာလျှင် အာရုံကို နှစ်သက်တတ်၏။ ဆိုးရည်များကဲ့သို့အာရုံကိုတပ်စွန်းတတ်၏။ ထိုကြောင့် ထိုတဏှာကိုပင် နန္ဒီရာဂဟု ဟောတော်မူအပ်လေသည်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} နန္ဒနဋ္ဌေန နန္ဒီ၊ ရဋ္ဌနဋ္ဌေနရာဂေါ၊ ယောစနန္ဒီရာဂေါ၊ ယာစတဏှာ၊ ဥဘယမေတံ၊ ကောတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝနာနံဟူ၍သမ္မောဟာဝိနောဒနီမူလဋီကာသစ္စဝိဘင်း သမုဒယသစ္စာအဖွင့်ကျမ်းနံပါတ်(၆၃)မျက်နှာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား

နန္ဒနဋ္ဌေန၊ အာရုံကိုနှစ်သက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ နန္ဒ၊ နန္ဒမည်၏။ ရဋ္ဌနဋ္ဌေန၊ တပ်စွန်းတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ရာဂေါ၊ ရာဂမည်၏။ ယော စနန္ဒ၊ ရာဂေါ၊ အကြင်နှစ်သက်တတ် တပ်စွန်းတတ်သော လောဘတရား သည်လည်းကောင်း။ ယာစတဏှာ၊ အကြင်အာရုံကိုမှတ်သိပ်ခင်မင်တတ် သောတဏှာလောဘသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဇေတံဥဘယံ၊ ဤနန္ဒ ရာဂမည်သော လောဘတဏှာမည်သောလောဘတရားနှစ်ပါးအပေါင်း သည်။ ဧကတ္ထံ၊ အနက်သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်တူကြ၏။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ နန္ဒ ဟူသောသဒ္ဒါရာဂဟူသောသဒ္ဒါ တဏှာဟူသောသဒ္ဒါမျှသာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား ထိုတဏှာကိုပင် နှစ်သက်တတ်သော သဘော ကြောင့် နန္ဒဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ တပ်စွန်းတတ်သောကြောင့် ရာဂဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ပင်နန္ဒရာဂဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်သော်လည်း၊ တရားကိုယ် အရမှာလောဘစေတသိက်တပါးကိုသာရသည်။ ပရိယာယ်ဝေဝင်ပြု၍သာ ဘုရားရှင်သည် ထိုလောဘတရားတပါးတည်းကိုပင်။ တဏှာဟူ၍လည်း ကောင်း၊ နန္ဒဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရာဂဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝေဝစနာဟာရ နည်းဖြင့် အမျိုးမျိုးနာမည်တပ်၍ ဟောတော်မူအပ်သေသည်။ ထိုကြောင့် တဏှာ၊ နန္ဒ၊ ရာဂဟူသောသဒ္ဒါမျှသာမတူကြမူ၍ အနက်သဘောမှာ လော ဘတရားကိုယ်တခုတည်းသာရ၏ဟု ဝိကာဆရာပြုအပ်သည်ဟု သိကြ လေ။

{မေး} ထိုတဏှာကို နန္ဒရာဂဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်ပုံကို၊ ပြဆိုအပ်သော နည်းအတိုင်းသိအပ်ပါဦး။ ၎င်းတဏှာကိုနန္ဒရာဂသဟဂတာဟူ၍ သဟ ဂတာသဒ္ဒါကိုထည့်၍ အဘယ်ကြောင့် ဟောအပ်သည်ကိုဘယ်လိုသိအပ် ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုတဏှာကိုနန္ဒရာဂဟူ၍ပင်အမည်တပ်၍ ဟောတော်မူအပ် သော်လည်း၊ အနက်အားဖြင့်မူကား တဏှာနှင့် နန္ဒရာဂတို့သည် လောဘ တရားကိုယ်အားဖြင့် တူခြင်းသို့ရောက်သည်ကိုသိစေလို၍။ သဟဂတာ ဟူသောပုဒ်ကိုထည့်၍ ဟောတော်မူအပ်သည့်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အဘိနန္ဒနသင်္ခါတေန၊ နန္ဒရာဂေနသဟဂတာတိ၊ နန္ဒရာဂသဟ ဂတာ၊ နန္ဒရာဂေနသဒ္ဒိံ၊ အတ္ထတော၊ ဧကတ္ထမေဝဂတာတိ၊ ဝတ္တံဟောတိ၊ ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော သမ္မောဟပိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စပိဘင်း သမုဒယ သစ္စာအဖွင့်၌ ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ၊ ဉာဏနိဋ္ဌေသ သမုဒယသစ္စာအဖွင့်သယ်ကြောင်း

ပေ စိချပ် ဝမ်းဘက်ဦးဖွင့်အပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ နန္ဒီရာ
 ဂေနသဟဂတာတိ၊ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ နန္ဒီရာဂေနသဗ္ဗိံ၊ အတ္ထတော၊
 ဧကတ္ထမေဝဂတာတိဝုတ္တံ ဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာ သစ္စနိဋ္ဌေသ၊ သမုဒယ
 သစ္စာအဖွင့်၌ လာရှိသည်ကိုထောက်၍ လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ
 သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာ သတိပဋ္ဌာန်သစ္စတ္တာ သမုဒယသစ္စာအတွင်း၌ဖွင့်
 ပြုလာရှိသည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်း
 မြန်မာပြန်ကား အဘိနန္ဒနသင်္ခါတေန၊ အာရုံကို အလွန်နှစ်သက်ခြင်းဟု ဆို
 အပ်သော၊ နန္ဒီရာဂေန၊ နန္ဒီရာဂနှင့်၊ သဟ၊ တက္က၊ ဂတာ၊ အနက်သဘော
 တရားကိုယ်တူသောအဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတဿာ
 ထိုသို့အနက်သဘောတရားကိုယ်တူသောအဖြစ်သို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ နန္ဒီရာဂသ
 ဟဂတာမည်၏။ နန္ဒီရာဂေန၊ အာရုံကိုနှစ်သက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော နန္ဒီ
 ရာဂနှင့်၊ သဗ္ဗိံ၊ တက္က၊ အတ္ထတော၊ အနက်သရုပ် တရားကိုယ်အားဖြင့်။
 ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့
 ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ ဤကားသမ္မောဟဝိနောဒနိအ
 ဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ နန္ဒီရာဂေန၊ အာရုံကိုနှစ်သက်တပ်စွန်းတတ်
 သော၊ နန္ဒီရာဂနှင့်၊ သဟ၊ တက္က၊ ဂတာ၊ အနက်သရုပ်တရားကိုယ်တူသည် ၏
 အဖြစ်သို့ရောက်သည့်တည်း။ ဣတိတဿာ၊ ထိုသို့နန္ဒီရာဂနှင့် အနက်သရုပ်တ
 ရားကိုယ်တူသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတဏှာ၊
 ထိုတဏှာသည်။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ နန္ဒီရာဂသဟဂတာမည်၏။ နန္ဒီ
 ရာဂေန၊ အာရုံကိုနှစ်သက်ခြင်းတပ်တတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော နန္ဒီရာဂနှင့်
 သဗ္ဗိံ၊ တက္က၊ အတ္ထတော၊ အနက်သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ တူ
 သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော
 ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤကားဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်တို့၏မြန်မာပြန်
 တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ နှေး၌ပြဆိုအပ်သော နန္ဒီရာဂ
 သဟဂတာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုထင်ရှား
 သိကြလေ။

{မေး} ၎င်းတဏှာကို နန္ဒီရာဂသဟဂတာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်
 သည်ကို ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအားဖြင့်သိအပ်ပါပြီ။ တဘန်တကြိတ်ကြော
 ဘိနန္ဒီနိ ဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် ထပ်မံ၍ ဟောအပ်ပါသနည်း။ ဟောအပ်
 သောအဓိပ္ပါယ်ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းတဏှာသည် နှစ်သက်ခြင်း တပ်စွန်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်။ ထိုထိုသို့သော ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ရာဘုံဘဝ၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံတရားတို့ကို။ အလွန်တမင်း နှစ်သက်မြတ်နိုး ခင်မင်တတ်စွမ်းတတ်၏။ ထိုသို့ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ရာဘုံဘဝ။ ထိုထိုသို့သော အာရုံတရားတို့၌။ အလွန်တမင်း နှစ်သက် မြတ်နိုး ခင်မင် တပ်စွမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုတော်မူ၍။ တကြံ တကြံဘိ နန္ဒီနိဟူ၍ အမည်တပ်၍ တဘန်ထပ်မံ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တကြံတကြံဘိ နန္ဒီနိတိ၊ ယတြယတြိ အတ္တဘာဝေါ၊ တကြံတကြံဘိ နန္ဒီနိ၊ ရူပါဒီသုဝါ၊ အာရမ္မဏေသု၊ တကြံတကြံဘိ နန္ဒီနိ၊ ရူပါဘိ နန္ဒီနိ၊ သဒ္ဓ ဝန္တရသ ဖောဠဗ္ဗ ဓမ္မာဘိ နန္ဒီနိတိ အတ္ထော ဟူ၍ သမ္မောဟာဝိ နောဒနိ အဋ္ဌတ္တာ သတ္တဝိဘင်း အဖွင့်၊ သမုဒယသတ္တာ အဖွင့် ကျမ်းနံပါတ် (၆၅) ၌ လာရှိသည်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း။ တကြံတကြံဘိ နန္ဒီနိတိ၊ ယတြိ ယတြိ အတ္တဘာဝေါ၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တကြံတကြံဘိ နန္ဒီနိ၊ ရူပါဒီသုဝါ၊ အာရမ္မဏေသု၊ တကြံတကြံဘိ နန္ဒီနိ၊ ရူပါဘိ နန္ဒီနိ၊ သဒ္ဓ ဝန္တရသ ဖောဠဗ္ဗ ဓမ္မာဘိ နန္ဒီနိတိ အတ္ထော ဟူ၍၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ် အဋ္ဌတ္တာ ဆယ်ကြောင်းပေစီချပ်အတွင်းဘက် သမုဒယသတ္တာ အဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌတ္တာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ သမုဒယသတ္တာ အဖွင့် ကျမ်းနံပါတ် (၃၄၈) မျက်နှာ၌ လာရှိသည့်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား တကြံတကြံဘိ နန္ဒီနိတိ၊ တကြံတကြံဘိ နန္ဒီနိ ဟူသည်ကား။ ယတြိ ယတြိ၊ အကြင်အကြင်ဘုံတို့၌။ အတ္တဘာဝေါ၊ ခန္ဓာငါးပါး ခန္ဓာလေးပါး ခန္ဓာတပါးတည်းဟူသော အတ္တဘော၏ ဖြစ်ရာဘုံတို့၌။ အဘိ၊ အလွန်။ နန္ဒီနိ၊ နှစ်သက်မြတ်နိုး ခင်မင်တတ်စွမ်းတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယတြိ ယတြိ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု အကြင်အကြင် ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံတို့၌။ ယာဘဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ ပဝတ္တတိ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ဖြစ်၏။ သာတဏှာ၊ ထိုအာရမဏိကတဏှာသည်။ တကြံတကြံ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု၊ ထိုထိုသို့သော ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံတို့၌။ အဘိ နန္ဒီနိ၊ အလွန်တမင်း နှစ်သက်မြတ်နိုး ခင်မင်တတ်စွမ်းတတ်၏။ ရူပါဘိ နန္ဒီနိ၊ အဆင်း ရူပါရုံတို့၌လည်း အလွန်တမင်း နှစ်သက်မြတ်နိုး ခင်မင်တတ်စွမ်းတတ်၏။ သဒ္ဓ ဝန္တရသ ဖောဠဗ္ဗ ဓမ္မာဘိ နန္ဒီနိ၊ သဒ္ဓါရုံ ဝန္တာရုံ ရသါရုံ ဖေါဠဗ္ဗရုံ ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း အလွန်တမင်း နှစ်သက်

မြတ်နိုးခင်မင်တပ်စွမ်းတတ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
 တည်းဤကား၊ သမ္မောဟဝိနောဓနိအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ တတြိတ
 တြာဘိနန္ဒိနိတိ၊ တတြိတတြာဘိနန္ဒိနိဟူသည်ကား။ ယတြယတြ၊ အကြင်
 အကြင်ဘုံတို့၌။ အတ္တဘာဝေါ၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ခန္ဓာလေးပါး၊ ခန္ဓာတပါးတည်း
 ဟူသော အတ္တဘောသည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တတြိတတြ၊ ထိုထိုခန္ဓာငါး
 ပါး၊ ခန္ဓာလေးပါး၊ ခန္ဓာတပါးတည်းဟူသော အတ္တဘော၏ ဖြစ်ရာဘုံတို့၌။
 အဘိနန္ဒိနိ၊ အလွန်တမင်းနှစ်သက်မြတ်နိုးခင်မင်တပ်စွမ်းတတ်သည်။ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယတြယတြရူပါဒီသုအာရမ္မဏေသု၊ အကြင်
 အကြင်ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့၌။ ယာတဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။
 ပဝတ္တတိ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ဖြစ်၏။ သာတဏှာ၊ ထိုအာရမ္မဏိကတ
 ဏှာသည်။ တတြိတတြရူပါဒီသုအာရမ္မဏေသု၊ ထိုထိုသို့သောရူပါရုံအစရှိ
 သောအာရုံတို့၌။ အဘိနန္ဒိနိ၊ အလွန်တမင်းနှစ်သက်မြတ်နိုးခင်မင်တပ်စွမ်း
 တတ်၏။ ရူပါဘိနန္ဒိနိ၊ ရူပါရုံတို့၌အလွန်တမင်းနှစ်သက်မြတ်နိုးခင်မင်တပ်
 စွမ်းတတ်၏။ သဒ္ဓ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ဓမ္မာဘိနန္ဒိနိ၊ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဓမ္မာရုံတို့၌ အလွန်တမင်းနှစ်သက်မြတ်နိုးခင်မင်တပ်စွမ်းဘတ်
 ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဤကားပဋိသန္တိဒါ
 မဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်တို့၏မြန်မာပြန်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား ထိုတဏှာသည်။
 ထိုထိုခန္ဓာငါးပါးစသည်တို့၏ဖြစ်ရာဘုံ၊ ထိုထိုအာရုံမြောက်ပါးတို့၌အလွန်
 တမင်း နှစ်သက် မြတ်နိုးခင်မင်တပ်စွမ်းတတ်၏။ ထိုသို့ အလွန်တမင်း နှစ်
 သက်မြတ်နိုးခင်မင်တပ်စွမ်းတတ်သည်ကိုသိစေလိုသောကြောင့်။ ထိုတ
 ဏှာကိုတတြိတတြာဘိနန္ဒိနိဟူ၍ ထပ်မံ၍ဟောတော်မူအပ်လေသည်ဟူ
 လို။ ဤကားအကျဉ်းအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍
 ထိုတဏှာကို တတြိတတြာဘိနန္ဒိနိဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သောအဓိပ္ပါယ်
 ကိုသိကိုလေ။

{မေး} ထိုတဏှာ ကို တတြိတတြာဘိနန္ဒိနိဟူ၍အမည်တင်၍။ နောက်
 တဘန်ဟောတော်မူအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း
 သိအပ်ပါပြီ။ နောက်ထပ်တဘန် ထိုတဏှာကို သေယုထိဒံကာမတဏှာ၊
 ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာဟူ၍ဟောတော်မူအပ်ပါသည်။ ဟောတော်မူ
 အပ်သောအဓိပ္ပါယ်ကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုဘဏှာသည်ဘုံဘဝအာရုံတို့ကိုနှစ်သက်သည်၏အစွမ်းအား
 ဖြင့်တပါးတည်းပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ရူပါရုံစသောကာမဝတ္ထု ကိုနှစ်သက်
 မြင်း၏အစွမ်း။ ဘုံဘဝတို့ကိုနှစ်သက်ခြင်း၏အစွမ်း။ ဘဝကင်းပြတ်ခြင်းကို

နှစ်သက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် တဏှာ၏ ပြုလုပ်ခြင်းကိစ္စမတူ၊ ကွဲပြားသောအခြင်းအရာအထူး၏ အစွမ်းကိုပြုလို၍။ သေယျထိဒံကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာဟူ၍ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သည်ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သေယျထိဒန္တိ၊ နိပါတော၊ ကဿသာကတမာတိစေတိအယံ မက္ခော၊ ရူပတဏှာဒိဘောဇေန၊ ဆဗ္ဗေါယေဝတဏှာ၊ ပဝတ္ထိအာကာရဘောဒတေ၊ ကါမတဏှာဒိဝသေန၊ တိဝိဝါဂုတ္တာဟူ၍တေရသကဏ်ဋီကာမဟာဝါခန္ဓကအဖွင့်စာမျက်နှာနံပါတ်(၄၃)မျက်နှာသမုဒယသစ္စာအဖွင့်၌။ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ သေယျထိဒန္တိ၊ သေယျထိဒံသောသဒ္ဓေါ၊ သေယျထိဒံဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တဿ၊ ထိုသေယျထိဒံဟူသောနိပါတ်ပုဒ်၏။ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်းဣတိ၊ ဤသို့။ စေပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍မေးငြားအံ့။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကားအက္ခော၊ အနက်တည်း။ ရူပတဏှာဒိဘောဇေန၊ ရူပတဏှာစသည်တို့၏အပြားအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗေါယေဝ၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ တဏှာကို။ ပဝတ္ထိအာကာရဘောဇေန၊ အာရုံပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောအခြင်းအရာကိစ္စအထူးအားဖြင့်။ ကာမတဏှာဒိဝသေန၊ ကာမတဏှာစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဝါ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်ကို၊ ဂုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော တေရသကဏ်ဋီကာပါဌ်တို့တွင်။ တဏှာ၊ ပဝတ္ထိအာကာရဘောဇေန တိဝိဝါဂုတ္တာဟူ၍ဖွင့်ပြအပ်သောပါဌ်တို့ကိုထောက်၍ ။ ရူပါရုံစသောကာမဝတ္ထုတို့ကိုနှစ်သက်ခြင်း၏ အစွမ်း။ ဘုံဘဝတို့ကိုနှစ်သက်ခြင်း၏အစွမ်း။ ဘဝကင်းပြတ်ခြင်းကိုနှစ်သက်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဏှာ၏ပြုလုပ်ခြင်းကိစ္စမတူ ကွဲပြားသောအခြင်းအရာအထူးကိုပြုလို၍။ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာဟူ၍သုံးပါးသောအခြင်းအရာဖြင့် ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} ထိုသုံးပါးသောတဏှာတို့တွင်၊ ကာမတဏှာဆိုအပ်သည်မှာ အဘယ်တဏှာကိုဆိုအပ်ပါသနည်း။ ထိုကာမတဏှာကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ရူပါရုံစသော ကာမဂုဏ် အာရုံတို့ကို နှစ်သက်မြတ်နိုးခင်မင်

တပ်စွမ်းသောတဏှာကို ကာမတဏှာဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ကာမတဏှာတိ၊ ကာမေတဏှာ၊ ကာမတဏှာ၊ ပဉ္စကာမဂုဏိ ကရာဂသေတံ၊ အဓိဝစနံဟု၍သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌတ္တာသစ္စဝိဘင်း သ မုဒယသစ္စာအဖွင့် ကျမ်းနံပါတ်(၉၅)မျက်နှာ၌ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက် ၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာဆယ်ကြောင်းပေ စိချပ် အတွင်းဘက်သမုဒယသစ္စာအဖွင့်၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာသတိပဋ္ဌာန်သစ္စာ အစား သမုဒယသစ္စာအဖွင့်ကျမ်းနံပါတ် (၃၄၀)မျက်နှာ၌ပြဆိုအပ်သည် ကိုထောက်၍လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာ ပြန်ကား။ ကာမတဏှာတိ၊ ကာမတဏှာဟူသည်ကား။ ကာမေ၊ အလိုရှိ အပ်သော ရူပါရုံအစရှိသောကာမဂုဏ်တရား၌။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်သော။ တ ဏှာ၊ တဏှာသည်။ ကာမတဏှာ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ဖြစ်သောတဏှာ။ ဇေတံ၊ ဤကာမတဏှာဟူသောအမည်သည်။ ပဉ္စဂုဏိကရာဂဿ၊ ငါးပါး သောကာမဂုဏ်၌တပ်တတ်သောရာဂ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဤသို့ပြဆို အပ်သောအဋ္ဌတ္တာစကားတို့ကိုထောက်၍ကာမတဏှာကိုသိကြလေ။ ။ ဤပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာတို့၌ ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရဿာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ကိုနှစ်သက်မြတ်နိုးခင်မင်တပ်တတ်သောတဏှာကို ကာမတဏှာဟုဆို တော်မူခြင်းသည်။ ဥပလက္ခဏာနိဒဿန၊ ပခါန နည်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်သာ ပြဆိုတော်မူအပ်သည်။ စင်စစ်မှာ စက္ခု သောတ ဗာန ဇီဝှါ ကာယ မနော စသောဓမ္မာရုံတို့ကိုနှစ်သက်မြတ်နိုးသော တဏှာသည်လည်း။ ကာမတ ဏှာသာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့်ဘုရားရှင်သည် သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် သတိပဋ္ဌာန်သုတ်သစ္စာအရာ၌။ ရူပါလောကေ သဒ္ဓါလောကေ ဂန္ဓာလော ကေ ရဿာလောကေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာလောကေ ဓမ္မာလောကေ၊ ပိယရူပံသာတ ရူပံ၊ ဇေက္ခေသာတဏှာဥပဇ္ဇမာနာ ဥပဇ္ဇတိ။ ဇေက္ခနိဝိသမာနာနိဝိသတိ စသည့်ဖြင့်အကျယ်ဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုအကျယ်ကို၊ သုတ်မဟာဝါ သ တိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌ယူလေ။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ လောကေ၊ လောက၌။ ရူပါ အဆင်းရူပါရုံတို့သည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သောသဘောရှိသောအာ ရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ သဒ္ဓါ၊ အသံတည်းဟူသောသဒ္ဓါရုံတို့သည်။ ပိယရူပံ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ် သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ဂန္ဓာ၊ အနံ့ဟု

ဆိုအပ်သော ဂန္ဓဓရုံတို့သည်။ ပိယ ရူပံ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ သာတ ရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ရသာ၊ အရသာဟုဆိုအပ်သော ရသာရုံတို့သည်။ ပိယ ရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ သာတ ရူပံ၊ သာယာ အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တွေ့ထိအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ ပိယ ရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိ သော အာရုံတည်း။ သာတ ရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံ တည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ဓမ္မာ၊ စက္ခု၊ စသော ဓမ္မာရုံတို့သည်။ ပိယ ရူပံ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ သာတ ရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ချစ်အပ်သော သဘော သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတို့၌။ ယောတဏှာ၊ ဤတဏှာ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဧှေးဦးစွာ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဤချစ် အပ်သော သဘော၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတို့၌။ နိဝိသ မာနာ၊ အဘန်တလဲလဲ ဖြစ်သော အားဖြင့် တည်သည်ဖြစ်၍။ နိဝိသတိ၊ တည် ၏။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍ ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း။ ၎င်းကာ မတဏှာ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ကာမတဏှာ၏အရကို ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း သိရပါ ပြီ။ ဘဝတဏှာကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဘဝတဏှာဆိုအပ်သည်မှာ တရားကိုမဆိုအပ်။ ဘဝကိုတောင့် တသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော တဏှာကိုလည်း ဘဝတဏှာဟုဆိုအပ် ပါသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာကိုလည်း ဘဝတဏှာဟု ဆိုအပ်ပါသည်။ ရူပဘဝ အရူပဘဝ ကိုတပ်တတ်သော တဏှာကိုလည်း။ ဘဝတဏှာဟုဆိုအပ်ပါသည်။ ရအပ်ပြီးသော ဈာန်တရားကို နှစ်သက် မြတ်နိုးတတ်သော တဏှာကိုလည်း ဘဝတဏှာဟု ဆိုအပ်ပါသည်ဟူ၍ သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဘဝတဏှာ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝပဏ္ဏနာဝသေန၊ ဥပ္ပန္နံသ၊ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတဿ၊ ရူပါရူပဘဝရာဂဿစ၊ ဈာန်နိကာနိယာ၊ စေ တံအဓိဝစနံဟူ၍ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကော သတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ သမုဒယသစ္စာ အပ္ပင်္ဂ ကျမ်းနံပါတ် (၃၄၀) မျက်နှာ၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်း ကောင်း။ ထိုနည်းအတူ။ သမ္မောဟာဝိနောဒနိ အဋ္ဌကော သစ္စဝိဘင်း သမုဒယ သစ္စာအပ္ပင်္ဂ ကျမ်းနံပါတ် (၉၅) မျက်နှာ၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်း

ကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာဥာဏာနိဒ္ဒေသ၊ သမုဒယ
 သစ္စာအဖွင့်ဆယ်ကြောင်းပေစီချပ် အတွင်းဘက်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောံ
 ဤလည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ဘဝ၊ ဘဝ၌။ ပဝတ္တာ ဖြစ်သော။ တဏှာ
 တဏှာတည်း။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝ၌ဖြစ်သောတဏှာ။ ဇေတံ၊ ဘဝတဏှာ
 ဟူသောဤအမည်သည်။ ဘဝပတ္တနာဝသေန၊ အဖြစ်ကိုတောင့်တခြင်း၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပန္နသမစ၊ ဖြစ်သောတဏှာ၏သည်းကောင်း၊ သသတဒိဋ္ဌိ
 သဟဂတဿ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့ကိုမြဲ၏ဟူ၍ စွဲသန်းယူတတ်သော သ
 သတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါ၊ တကွနှိုးနှောသော။ တဏှာယစ၊ တ
 ဏှာ၏လည်းကောင်း။ ရူပါရူပဘဝရာဂသမစ၊ ရူပဘဝအရူပဘဝကိုတတ်
 တတ်သော ရာဂ၏လည်းကောင်း။ ဈာနနိကာန္တိယာစ၊ ဈာန်၌တတ်တတ်
 သောတဏှာ၏လည်းကောင်း။ အမိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်
 သည်ကိုထောက်၍ဘဝတဏှာကိုသိကြလေ။

{မေး} ဘဝတဏှာကိုပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိရပါပြီ။ ဝိဘဝ
 တဏှာကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤဘဝမှသေလျှင် နောင်ခန္ဓာ ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကင်း ပြတ် လေ တော့
 သည်ဟုအယူရှိပြီးလျှင်။ နောင်ခန္ဓာဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကင်းပြတ်ခြင်းကိုသာနှစ်
 သက်တွယ်တာခင်မင်တတ်သောတဏှာကို ဝိဘဝတဏှာဟုသိအပ်ပါ
 သည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတဿ ရာ
 ဂသေတံအမိဝစနံဟူ၍၊ သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်းသမုဒ
 ယသစ္စာအဖွင့်ကျမ်းနံပါတ် (၉၄) မျက်နှာ၌ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍
 လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာ သတိပဋ္ဌာန် သမုဒ
 ယသစ္စာအဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ
 ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာဥာဏာနိဒ္ဒေသ၊ သမုဒယသစ္စာအဖွင့်ဆယ်ကြောင်း
 ပေစီချပ်အတွင်းဘက်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်
 ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဝိဘဝ၊ ဘဝကင်း
 ခြင်း၌။ ဝါ၊ ခန္ဓာတို့၏အဖြစ်မှ ကင်းခြင်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ တဏှာ၊
 တဏှာတည်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဘဝကင်းခြင်း၌။ ဝါ၊ ခန္ဓာတို့၏အဖြစ်မှကင်း
 ခြင်း၌ဖြစ်သောတဏှာ။ ဇေတံ၊ ဝိဘဝတဏှာဟူသောအမည်သည်။ ဥစ္ဆေဒ
 ဒိဋ္ဌိသဟဂတရာဂဿ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်
 တကွနှိုးနှောသောရာဂ၏။ အမိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော

အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏ စကားတို့ကို ထောက်၍ ဝိဘဝတဏှာကိုသိကြလေ။
{မေး} ထိုတဏှာသုံးပါးကို အာရုံပြု၍ မန္တမာ ပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ဖြစ်ကျင့်ကြံအပ်ပုံကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါ မည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြုဆိုလတံ့သောနည်းကိုအစဉ်လျှောက်၍ သိအပ်ပါသည်။
သိပုံမှာ။ အလွန်နှစ်သက်အပ်သော ရူပါရုံအဆင်းကို မြင်၍မြင်၍။ ကာ မဿာဒ၏အစွမ်းအားဖြင့် သာယာနှစ်သက်သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအခါ၊ ကာမ တဏှာသည်ဖြစ်၏။ ၎င်းရူပါရုံအဆင်းကိုလျှင်၊ စင်စစ်မြဲ၏ဟူ၍။ သဿတ ဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်သက်မြတ်နိုးတပ်မက်မောသည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအခါ ဘဝတဏှာဖြစ်၏။ ၎င်းမြင်အပ်သောရူပါရုံသည်ဤဘဝ၌သာမြင်အပ်၏။ ဤဘဝမှနောက်၌ပြတ်ကောက်လေ၏ဟူ၍။ နှစ်သက်မြတ်နိုးတပ်မက်မော သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအခါဝိဘဝတဏှာသည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောတဏှာတို့ ကိုအာရုံပြု၍ အဘန်တလဲလဲဝိပဿနာပညာဖြင့်ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်၏။ ထိုသို့သုံးသပ်တိုင်းသုံးသပ်တိုင်း တဏှာသုံးပါးကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင် တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ် တိုင်း။ ၎င်းအာရုံသို့ရောက်အောင်တတ်သောသဘော သမ္မာသင်္ကပ္ပ။ ထိုအခိုက် နှစ်ကိုသိမ်းဆည်းတတ်သောသဘော သမ္မာဝါစာ။ ထိုအခိုက် ကိုယ်ကိုကောင်းစွာထားတတ်သောသဘော သမ္မာကမ္မန္တ။ အသက်မွေးမှု နှင့်စပ်၍ဖြူစင်စေတတ်သောသဘော သမ္မာအာဇီဝ။ ထိုအာရုံ၌သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသောတရားတို့ဖြစ်အောင် အားထုတ်တတ်သော သမ္မာဝါယာမ။ ထိုအာ ရုံ၌သမ္မာဒိဋ္ဌိစသောတရားတို့ထင်နေအောင် အောက်မေ့တွေးတော်တတ် သောသဘော သမ္မာသတိ။ ၎င်းအာရုံ၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိစသောတရားတို့ကိုမပျံ့ မလွင့်တည်စေတတ်သော သဘော သမ္မာသမာဓိ။ ဤပြုဆို အပ်ပြီးသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတို့သည် တပေါင်းတည်း မိမိမိတို့၏ ကိစ္စကိုပြုလျက် ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိစသောရှစ်ပါးသော မဂ္ဂင်တရားတို့ကို အရိယ ဟု၍ခေါ်ပုံ၊ မဂ္ဂဟု၍ခေါ်ပုံ၊ အရိယမဂ္ဂဟု၍ခေါ်ပုံတို့ကိုဒုက္ခသစ္စာအခဏ်း ၌ ပြုဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိကြလေ။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးတရားကို ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် တဏှာသုံးပါးတည်းဟူသော သင်္ခါရအာရုံကိုအာရုံပြု၍ သိသောကြောင့်တည်း။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာဂေဟ်ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း တဏှာသုံးပါးကိုမသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ သော ကိလေသာတို့သည် ကင်းကြဲကုန်၏။ ကာမသုခဋ္ဌိကာနုယောဂ၊

အတ္တကိလမထာနုယောဂတဉ်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း
 ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးမှ ကင်းလွတ်သောကြောင့်။
 ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဟု
 ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် ကာမတဏှာ၊ ဘဝတ
 ဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ တို့ကိုအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့်သိတိုင်း သိ
 တိုင်း။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံ
 ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ထို
 နည်းအတူ အလွန်နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသော သဒ္ဓါရုံ အသံကို ကြား၍ကြား၍။
 ကာမဿာဒ၏အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်သက်မြတ်နိုးတပ်မက်မောသည်ဖြစ်အံ့
 ထိုအခါကာမတဏှာသည်ဖြစ်၏။ ၎င်းသဒ္ဓါရုံအသံကိုလျှင် စင်စစ် မြဲနေ၏
 ဟူ၍။ သဿတဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်နှစ်သက်မြတ်နိုး တပ်မက်မောသည့်ဖြစ်အံ့။
 ထိုအခါဘဝတဏှာဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သောတဏှာတို့ကိုအာရုံပြု၍ အာတန်
 တလဲလဲ ဝိပဿနာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်၏။ ထိုသို့သုံးသပ်တိုင်း
 သုံးသပ်တိုင်း။ တဏှာသုံးပါးကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သောသမ္မာဒိ
 ဋ္ဌိဉာဏ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း အထက်ကပြဆို
 အပ်သောနည်းအတိုင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော မဂ္ဂင်ခုနှစ်ပါးတို့လည်း တ
 ပြိုင်နက်တချက်ထည်း မိမိမိတို့၏ကိစ္စတို့ကိုပြုလျက်ပါကြလေကုန်၏ ထို
 သို့ပါခြင်းကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်
 ၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သဒ္ဓါရုံ၌ဖြစ်သောတဏှာ
 သုံးပါးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တ
 ကွသော ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလွှဲကာ
 နုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတဉ်းဟူသောအယုတ်တရားနှစ်ပါး
 တို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးမှကင်းလွတ်နေခြင်း
 ကြောင့်။ ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကိုမဇ္ဈိမာပဋိ
 ပဒါဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် ကာမတဏှာ၊
 ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာကိုအာရုံပြု၍။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်သိတိုင်းသိ
 တိုင်း မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုခြံ
 ကျင့်ကြံခြင်းသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ဤပြဆိုအပ်
 သောနည်းကိုမှီ၍ ဝန္တာရုံ ရသာရုံ ဖောဠဗ္ဗာရုံ ဓမ္မာရုံတို့ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်
 ကုန်သော ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတို့ ဖြစ်ပုံကိုလည်း
 ကောင်း။ ထိုတဏှာသုံးပါးကိုအာရုံပြု၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာ
 အဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်ပုံကိုလည်းကောင်း။ ထိုဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်း

မန္တိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကို ခြံ့ကျင့် ကြံပုံကိုလည်းကောင်း သိကြလေကုန်။

ထိုတဏှာသုံးပါးသည်။ စင်စစ်၊ သတ္တဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသက်၊ အကောင် စသည်မဟုတ်။ အနတ္တတရားသာလျှင် ဖြစ်၏ဟူ၍၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အနတ္တအဖြစ်ကို မြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော မဂ္ဂင်ခုနစ်ပါးတို့သည်လည်း၊ တပြိုင်နက်တ ချက်ထည်း။ မိမိ မိမိတို့၏ ကိစ္စတို့ကို ပြုလျက် ပါကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ ပါ ခြင်းကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ တဏှာသုံးပါး၏ သတ္တဝါစ သည်အတ္တမဟုတ်သော အနတ္တတရား၏ အဖြစ်ကို မသိမမြင်တတ်သော အ ဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမ သုခလွှဲကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ် တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မန္တိမာပဋိပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ လ။ ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုတဏှာသုံးပါးသည် ရူပါရုံ ကိုအကြောင်းခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လျှင်လည်း။ ၎င်းရူပါရုံ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏ ဝိးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေ၏။ သဒ္ဓါရုံကို အကြောင်း ခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လျှင်လည်း။ ၎င်းသဒ္ဓါရုံ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဝိးတို့လောင် ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်လေ၏။ ဂန္ဓာရုံကို အကြောင်းခံ၍ ဖြစ် ပေါ်လျှင်လည်း။ ၎င်းဂန္ဓာရုံ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဝိးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်သွားလေ၏။ ရသာရုံကို အကြောင်းခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လျှင် လည်း။ ၎င်းရသာရုံ၌ပင်လျှင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဝိးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်သွားလေ၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို အကြောင်းခံ၍ ဖြစ်ပေါ် လျှင်လည်း။ ၎င်းဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဝိးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးသွားလေ၏။ ၎င်းတဏှာသုံးပါးသည် ဓမ္မာရုံကို အကြောင်းခံ၍ ဖြစ် ပေါ်လျှင်လည်း။ ၎င်းဓမ္မာရုံ၌ပင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဝိးတို့လောင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးကွယ်ပျောက်သွားလေ၏။ ထိုသို့ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်၍ သွားခြင်း ကြောင့်။ ၎င်းကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာသုံးပါးသည် မမြဲ သောတရားသာဖြစ်၏ဟူ၍၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း။ တဏှာသုံးပါး၏ အနိစ္စအဖြစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင် တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်

တိုင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော မဂ္ဂင်ခုနစ်ပါးတို့သည်လည်း၊ မိမိမိတို့၏ ကိစ္စတို့ကိုပြုလျက် တပြိုင်နက်တချက်ထည်းပါကြသေကုန်၏။ ထိုသို့ပါခြင်းကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ တဏှာသုံးပါး၏အနိစ္စ၏ အဖြစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းတဏှာသုံးပါး၏အနိစ္စအဖြစ်ကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ လ၊ ထင်ရှားထိကြံလေ။ အာရုံခြောက်ပါးတို့တွင်တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်းသော၊ ၎င်းတဏှာတရားတို့ကို ဇာတိ ဇရာ မရဏာဒီးတို့သည် လောင်ကျွမ်းစေကုန်၏။ ထိုသို့မီးသုံးပါးတို့လောင်ကျွမ်းခြင်းကိုခံရသော ၎င်းတဏှာသုံးပါးသည်။ စင်စစ်မသက်သာသော ဒုက္ခတရားသာလျှင်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဒုက္ခဖြစ်သည်ကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်အာရုံပြု၍ ဆင်ခြင်တိုင်းဆင်ခြင်တိုင်း။ တဏှာသုံးပါး၏ဒုက္ခအဖြစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြစ်တိုင်း သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော မဂ္ဂင်ခုနစ်ပါးတို့သည်လည်း။ မိမိမိတို့၏ ကိစ္စတို့ကိုပြုလျက် တပြိုင်နက်တချက်ထည်းဖြစ်ပါကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ တဏှာသုံးပါး၏ ဒုက္ခအဖြစ်ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ ကိလေသာတို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတည်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းတဏှာသုံးပါး၏ ဒုက္ခအဖြစ်ကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်ကို မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ လ၊ ကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားထိကြံလေကုန်။ ထိုတဏှာသုံးပါး၏ စင်စစ် သက္ကဝါအတ္တမဟုတ် မမြဲသည်၏အဖြစ်၊ ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် မြင်နေလျှင်၊ ၎င်းတဏှာတို့၏ဖြစ်မှုကိုအဘယ်မှာလိုခြင်အံ့နည်း။ စင်စစ် အလိုမရှိလေပြီ။ စင်စစ်အလိုမရှိ၍ ၎င်းတို့၏လွတ်ရာကိုရှာလေလျှင်။ ၎င်းတို့မှ လွန်မြောက်နေသော မဖြစ်မပျက်ဘဲ အမြဲရှိနေသော အသင်္ခတဓါတ် နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြု၍ ရောက်

လေရာ၏။ ထိုသို့ရောက်၍ အာရုံပြုဘန်များလျှင် မဂ်လေးတန်သို့ရောက်၍ ၎င်းတဏှာတို့သည်။ နောင် အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိဘဲကုန်ခြင်းသို့သာရော လေအံ့သတည်း။ ထိုအကြောင်းတဏှာအဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိလျှင် အကျိုး ဒုက္ခတရားအဆက်ဆက်တို့လည်းဖြစ်မှုမရှိဘဲကွယ်လေတော့အံ့သတည်း။
{မေး} ထိုတဏှာသုံးပါးကို အဘယ်ကြောင့်ဒုက္ခ သမုဒယဟု ဟော တော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုတဏှာသုံးပါးကို အထက်ကပြဆိုအပ်ပြီးသော ဝနိဒုက္ခတ ရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခ သမုဒယဟုဟော တော်မူအပ်သည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣဒံခေါပနတိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံအရိယသစ္စံဟူ၍ ဓမ္မစက္က ပ ဝတ္တနုသုတ်၌တရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း၊ ဣဒဉ္စာပိ၊ ဒုတိယသစ္စံ၊ အဝသေသပစ္စယသမာယောဂေသတိ၊ ဒုက္ခသုပတ္တိ ကာရဏံ၊ ဣတိဒုက္ခသမသံယောဂေ၊ ဥပတ္တိကာရဏတ္တာ၊ ဒုက္ခသမုယန္တိ ဝုတ္တတိဟူ၍ သမ္မောဟာဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာသစ္စာဘင်းအဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည် ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဣပနာယံတိပိခါပိ၊ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ နိဗ္ဗတ္တန ကဋ္ဌေန၊ ဧကတ္တံဥပနေတွာ၊ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စန္တိ၊ ဝုတ္တာတိဝေဒိ တဗ္ဗာဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာသစ္စနိဒ္ဒေသ သမုဒယ သစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ် သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်းဆိုအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား၊ တိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝင်္ဂီရဟန်းတို့။ ဣဒံခေါပန၊ ဤကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်းဟူသော တဏှာသုံးပါးတရားသဘော သည်ကား။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိ ဒုက္ခအစ ပဉ္စပါဒါန က္ခန္ဓာအဆုံးရှိသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အရိ ယသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော မချွတ်မယွင်း မှန်ကန်သောတ ရားမည်၏။ ဤကားဓမ္မစက္ကပဝတ္တနုသုတ်ပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။

ဣဒဉ္စာပိဒုတိယသစ္စံ၊ ဤနှစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယ သစ္စာသည်လည်း။ အဝသေသ၊ မိမိမှကြွင်းသော။ ပစ္စယသမာယောဂေ၊ အကြောင်းပစ္စည်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဒုက္ခဿ၊ ပြဆိုအပ် ပြီးသောဒုက္ခဟူသမျှတို့၏။ ဥပတ္တိကာရဏံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရား သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုက္ခဿ၊ ပြဆိုအပ်ပြီးသောဒုက္ခဟူသ မျှတို့၏ (ကရဏတ္တာ၌စပ်) သံယောဂေ၊ တပါးသော ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်ခြင်း သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဥပတ္တိကာရဏတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သည်

၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသမုဒယန္တိ၊ ဒုက္ခသမုဒယဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဣဝ၊ ဤသမုဒယသစ္စနိန္ဒေသန္တံ။ တိဝိခါဝိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ အယံတဏှာ၊ ဤတဏှာကို။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိဝိဒုက္ခာအစ၊ သံဝိတ္တေနပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတရားသာလျှင် အဆုံးရှိသော ဒုက္ခသစ္စာတရားကို။ နိဗ္ဗတ္တနကဋ္ဌေန၊ ဖြစ်စေတတ်သောသဘောကြောင့်။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်သို့။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စန္တိ၊ အရိယသစ္စာဟူ၍။ ဝါ၊ အရိယာအဖြစ်ကိုပြုတတ်သောမှန်သောတရားဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဤကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ပါဠိတော်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်တို့ကိုထောက်၍။ တဏှာသုံးပါးကိုဒုက္ခတရားဟူသမျှတို့၏ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းတရားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခသမုဒယဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုတဏှာသုံးပါးသည် ဇာတိဝိဒုက္ခာအစရှိသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားဟူ၍ ပြဆိုအပ်သောနည်းကို၌၍ သိရပါပြီ။ ထိုတဏှာအကြောင်းခံ၍ဒုက္ခဖြစ်ပုံကို ဘယ်လိုအခြင်းအရာဖြင့်ထင်မိ၍ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင်သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုကာမတဏှာ သဒ္ဓမ္မတဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သောတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတို့နှင့်ယှဉ်သောတဏှာကြောင့်သာ အကုသိုလ်စေတနာကံတို့သည်။ အပါယ်လေးဘုံတို့၌ ခန္ဓာငါးပါးဒုက္ခတရားတို့ကို ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိအားဖြင့် ဖြစ်စေနိုင်လေသည်မဟုတ်လော။ စင်စစ်၊ ၎င်းတဏှာမရှိမူ၍ကုန်ခမ်းလေလျှင်။ ထိုပဋိသန္ဓေပဝတ္တိတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံတို့သည် အဘယ်မှာ အပါယ်လေးဘုံ၌ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိတို့ကိုဖြစ်စေအံ့နည်း။ စင်စစ် ဖြစ်စေမှုမရှိရာ။ ထိုသို့ဖြစ်စေမှုမရှိလျှင် ဇာတိဒုက္ခစသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့သည် အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။ စင်စစ် မရှိလေရာ၊ ယခုအပါယ်လေးဘုံ၌ ဖြစ်ရှိသမျှသော ဇာတိဒုက္ခစသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်။ ဂှေပူရိမဘဝ၌တပ်တတ်သောတဏှာတို့ကြောင့်သာ အကုသိုလ်ကံတို့သည် အပါယ်လေးဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိတို့ကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်စေခြင်းကြောင့် ဇာတိဒုက္ခစသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်ဖြစ်ရကုန်၏။ ထိုသို့ဒုက္ခတို့ဖြစ်ရခြင်းသည် တဏှာကြောင့်ပင် ကောန်ဖြစ်ရလေသည်။ ထိုကြောင့်တဏှာသည်ကံတို့၏ ပဋိသန္ဓေစသော ခန္ဓာတို့ကိုဖြစ်စေရာ၌ ပဒါနအကြောင်းတရားဖြစ်ပေ၏။

ထိုကြောင့် အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့သည်။ ပုရိမတဏှာ သမုဒယသစ္စံဟူ၍ ပြဆို အပ်လေသည်။ ထိုနည်းအတူ လှူပြည်နတ်ပြည်တို့၌ ဖြစ်သောကာမဝတ္ထု ကာမဘုံတို့ကို အလိုရှိတတ်၊ တပ်တတ်သော တဏှာသည်။ အကယ်၍ မရှိခဲ့ သည်ဖြစ်အံ့။ လှူပြည်နတ်ပြည်တို့၌ ကုသိုလ်စေတနာကံတို့သည် ခန္ဓာငါး ပါးဒုက္ခတရားတို့ကို။ ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိအားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။ စင်စစ်၊ တဏှာနုသယာကို မြှီ၍ သာလျှင်။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိဒုက္ခသည် တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်လေသည်။ ထိုကြောင့် တဏှာသည်။ ဇာတိဒုက္ခသည် တို့ဖြစ် ခြင်း၏ ပခါနအကြောင်းတရားဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့်၊ အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့သည်။ ပုရိမတဏှာ သမုဒယသစ္စံဟူ၍ ဖွင့်ပြအပ်လေသည်။ ထိုနည်းအတူ ရူပတ ဆယ်ခြေဘုံ၊ အရူပလေးဘုံတို့၌ ဖြစ်သောဘဝကို တပ်တတ်သောဘဝတ ဏှာသည်။ အကယ်၍ ကုန်ခမ်းသောကြောင့် မရှိခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုဗြဟ္မာဘုံ တို့၌၊ ရူပကုသိုလ်စေတနာ၊ အရူပကုသိုလ်စေတနာကံတို့သည်။ ၎င်းရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ ခန္ဓာငါးပါး၊ ခန္ဓာလေးပါး၊ ခန္ဓာတပါးတည်းဟူသော ဒုက္ခတ ရားတို့ကို။ ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိအားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သာလျှင်တည်း။ စင်စစ် ဖြစ်စေနိုင်သည်မှာ၊ ပုရိမတဏှာနုသယာကို မြှီ၍ သာလျှင်။ ထိုဆိုအပ် ပြီးသော ရူပ အရူပဘုံတို့၌ ဇာတိဒုက္ခသည်တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်လေသည်။ ထိုကြောင့် ဘဝတဏှာသည် ရူပ အရူပဘုံတို့၌ ဇာတိဒုက္ခသည်တို့ ဖြစ် ခြင်း၏ ပခါနအကြောင်းတရားဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့သည် ပုရိမတဏှာ သမုဒယသစ္စံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုပုရိမတ ဏှာသည် ယခုပစ္စက္ခဘဝတို့၌ ဇာတိ ဒုက္ခသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ အ ကြောင်းဖြစ်လျှင်။ ယခုပစ္စက္ခဘဝ၌ ထိုထိုအာရုံ၌ ဖြစ်သော တဏှာသုံးပါး သည်လည်း။ နောင်ထပ်မံ၍ ဇာတိဒုက္ခသည်တို့ကို ဖြစ်စေလိမ့်မည်ကို မြင်တော်မူ၍ ဘုရားရှင်သည် ထိုတဏှာ၏ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို ပြလို၍။ ယာယံတဏှာ ပေါနော ဗ္ဗဝိကာစသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုကြောင့် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို မြင်လေလေ။ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်လေ လေသည်သာဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတဏှာကို ပယ်လေလေ၊ နောင် ဖြစ်ရန် ဒုက္ခတို့ကုန်ခမ်းလေလေသာဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဘုရားရှင်သည် ရှေး ဦးစွာ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ပြတော်မူပြီး၍။ ၎င်းနောက် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတ ရားကို ပြတော်မူလေသည်။ ထိုသို့ ပြတော်မူခြင်းသည် တဏှာကို အကြွင်း မရှိ ပယ်စေလိုတော်မူသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြသေ။ ဤမျှအ စဉ်ဖြင့် သမုဒယသစ္စာပြခမ်းပြီး၏။

{ ခမး } ထိုဒုက္ခတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော တဏှာသုံးပါးတို့ကို အကြွင်း

မရှိ ဖြစ်မှုမရှိအောင်ပယ်စွန့်လိုသော သူတော်ကောင်းတို့သည်အဘယ်တရားကို အကြောင်းခံအာရုံပြု၍၊ အဘယ်တရားဖြင့် အကြွင်းမရှိပယ်ဖြတ်နိုင်မည်ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အကြောင်းခံ အာရုံပြု၍၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှားရှိသော အရိယအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြင့်၊ အကြွင်းမရှိ ပယ်ဖြတ်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎င်းတဏှာသုံးပါးတို့ကို နောင် အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိအောင် ပါယ်စွန့်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာတရားသည်အဘယ်တရားပါနည်း။

{ဖြေ} ၎င်းဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာနှစ်ပါးတို့မှလွန်မြောက်၍၊ မဖြစ်မပျက်ဘဲ အမြဲရင့်ရော်မှုမှကင်းလျက်တည်ရှိနေသော သဘောတရားကို။ အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာတရားဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုမဖြစ်မပျက်ရင့်ရော်ခြင်းမှကင်းလျက် အမြဲတည်ရှိနေသော တရားကို။ အဘယ်ကြောင့် အသစ်တခတ်ဟုသိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သစ်တ တရားဖြစ်သောဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတရားတို့သည် အကြောင်းခံအားသျှော်စွာ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသျှင်လည်း ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဖြစ်ခြင်းမှပျက်ခြင်းသို့မရောက်မီ။ စတည်ဆဲဓာတ်လည်း ရင့်ရော်ခြင်းအဖြစ်သို့ ရောက်တတ်သော သဘောရှိပေ၏။ ထိုကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာနှင့်သမုဒယသစ္စာနှစ်ပါးသည် သစ်တ တရားကန်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော် သစ္စကထာ၌၊ သစ်ဘာနံသစ္စာနံ။ ဥပ္ပါဒေါပညာယတိ၊ ဝယောပညာယတိ၊ ဗြိတာနံအညတတ္တံပညာယတိဟူ၍ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ။အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။သစ်ဘာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့ ပေါင်းဆုံပြုပြင်အပ်ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောကို။ ပညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ ပညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသဘောကို။ ပညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသဘောသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဗြိတာနံ၊ တည်ကုန်သောသစ်တတရားတို့၏။ အညတတ္တံ၊ ဖြစ်ပေါ်စန့်မတူ တပါး၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော ရင့်ရော်ခြင်းဇရာကို။ ပညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ တပါး၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ရင့်ရော်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်နှင့်အညီ။ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာနှစ်ပါးတို့သည်။ သစ်တသစ္စာတရားဖြစ်၏။ ထို

သစ္စာနှစ်ပါးတို့သည်၊ စင်စစ်ဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင်၊ ရင့်ရော်ခြင်း၊ ဇရာသို့ရောက်၍ အမြဲပျက်စီးနေကြကုန်၏။ ထိုသို့ပျက်စီးနေမှုကိုမြင်လျှင်၊ ၎င်းတို့၏ဖြစ်မှုကို အလိုမရှိဘဲ လွန်မြောက်သောတရားကိုရှာလေလျှင်။ ၎င်းတရားနှစ်ပါးတို့ ၏ဖြစ်မှုနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်တည်သော။ မဖြစ်သောသဘောလက္ခဏာရှိသော၊ အသစ်တခါတ်သဘောတရားကိုသာလျှင်၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်လေတော့၏။ အဘယ်ကြောင့် သိမြင်ရလေသနည်းဟူမူ။ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာမှလွန်မြောက်လျှင်။ မဖြစ်ခြင်း သဘောလက္ခဏာရှိသော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ သဘောတရားမှတစ်ပါး၊ တခြားတရားမရှိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဥပမာ။ အပူသဘောမှလွန်မြောက်လျှင်၊ အပူမှဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ အသေသဘောသည် တည်ရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အမိတ်မှလွန်မြောက်လျှင်၊ အမိတ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ အလင်းသဘောသည်၊ တည်ရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ။ ဖြစ်ခြင်းသဘောမှလွန်မြောက်လျှင်၊ စင်စစ် ဖြစ်ခြင်းသဘောနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောသည်လည်း၊ ဧကန်တည်ရှိမြဲဓမ္မတာသဘောပေတည်း။ ထိုကဲ့သို့ရှိမြဲဓမ္မတာသဘောကို၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်မြင်ကြလျှင်။ စင်စစ်၊ ဖြစ်နေသော အကျိုးဒုက္ခ၊ အကြောင်းသမုဒယသစ္စာနှစ်ပါးတို့မှ လွန်မြောက်ရာသဘောကိုရှာသော ပညာရှိတို့သည်။ ၎င်းတို့မှလွန်မြောက်၍ တည်သော မဖြစ်သော သဘောလက္ခဏာရှိသော အသစ်တခါတ်ကိုသာလျှင် ဉာဏ်ဖြင့်ဧကန်သိမြင်ကြရလေ၏။ ထိုဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်ကြရသော အသစ်တခါတ်သဘောသည်။ စင်စစ် ဖြစ်ခြင်းမှလွန်မြောက်၍။ မဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာနှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။ ပျက်ခြင်းမှလွန်မြောက်၍ မပျက်ခြင်းသဘောလက္ခဏာနှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။ မဖြစ်မပျက်သောအားဖြင့် အမြဲတည်ရှိပြီးလျှင်။ အခါခပ်သိမ်းရင့်ရော်ခြင်း ဇရာမှလည်းကင်းနေ၏။ ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာ၊ မပျက်ခြင်းသဘောလက္ခဏာ၊ ရင့်ရော်ခြင်းလက္ခဏာမှကင်းလျက်၊ မိမိကိုဖြစ်စေရန်အကြောင်းတရားမရှိမူ၍။ အမြဲမပျက်မပြို တည်ရှိသောသဘောတရားကိုသာလျှင် အသစ်တခါတ်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အသစ်တသစ္စာ၊ နုဥပေါင်းဒေါပညာယတိ၊ နဝယောပညာယတိ နဗ္ဗိတဿအညတတ္တံပညာယတိ ဟူ၍ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော် ယုဂနန္ဒဝဂ် သစ္စတ္တာဋ္ဌိဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ တိဏိမာနိတိက္ခဝေအသစ်တဿ၊ အသစ်တလက္ခဏာနိ၊ ကတမာနိတိဏိ၊

ရှိခြင်းကြောင့်။ အသစ်တခါတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ဖြစ်ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော သစ်တ တရားနှစ်ပါးနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်။ မဖြစ်မပျက် မရင့်ရော်ဘဲ အမြဲတည်ရှိသော သဘောတရားကို။ အသစ်တခါတ်ဟု သိအပ်ကြောင်းကို၊ ပြုဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သိအပ်ပါပြီ။ ၎င်းမဖြစ်မပျက် ရင့်ရော်ခြင်းမရှိဘဲ၊ အမြဲတည်ရှိသော အသစ်တခါတ်သဘောကို အဘယ်ကြောင့် နိရောဓသစ္စာဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} နိရောဓသစ္စာ၌၊ နိသဒ္ဓါသည် ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာတည်းဟူသော ဖြစ်ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားတို့၏။ မရှိခြင်း အဘာဝ အနက်ကိုပြု၏။ ရောဓသဒ္ဓါသည် သံသရာ၌အကြောင်းအကျိုးစပ်၍ မပြတ်မလပ်ဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခသမုဒယတည်းဟူသော သစ်တဖြစ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားကိုပြု၏။ ထိုသို့ပြုခြင်းကြောင့် နိရောဓသဒ္ဓါသည် ၎င်းသစ်တဖြစ်သော ဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခသမုဒယတရားနှစ်ပါးစုံနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်သောသဘောအသစ်တခါတ် နိရောဓသစ္စာ၌ အခါခပ်သိမ်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သာလျှင်ပြဆိုပေ၏။ ထိုကြောင့် အသစ်တခါတ်ကို။ သစ်တ တရားတည်းဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ မရှိရာဟူသော အနက်ကိုအစွဲပြု၍။ နိရောဓဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုအသစ်တနိရောဓသစ္စာ၌။ သစ်တ တရားဖြစ်သောကြောင်း အကျိုးစပ်၍ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဒုက္ခသမုဒယတည်းဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ မရှိရာဟူသော အနက်ကိုစွဲ၍။ နိရောဓဟု ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်းကို ပြဆိုတော်မူ၏။ ထိုသို့ပြဆိုအပ်ကြောင်းကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} တတိယသစ္စံပန၊ ယသ္မာ၊ နိသဒ္ဓေါ၊ အဘာဝံ၊ ရောဓသဒ္ဓေါစခါရကံဒိပေတိ၊ တသ္မာ၊ အဘာဝေါ၊ ဣသံသာရခါရကသင်္ခါတဿ၊ ဒုက္ခရောဓဿ၊ သဗ္ဗဂတိသုညက္ကာဟူ၍။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်း နိရောဓသစ္စာဝိဂြိုဟ်ပြရာ၌ ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာသစ္စနိဒ္ဒေသ၊ နိရောဓသစ္စာ၏ဝိဂြိုဟ်ကိုပြဆိုရာ၌လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ တတိယသစ္စံပန၊ သုံးခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာကိုကား။ (ဒုက္ခနိရောဓန္တိစပ်) ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နိသဒ္ဓေါ၊

နိသဒ္ဓါသည်။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒိပေတိ၊ ပြု၏။ ရောဓသဒ္ဓေါ၊ ရောဓသဒ္ဓါသည်။ စာရကံ၊ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားကို (သံသရေ အပ္ပေန္တိန္ဒူ စရတိ၊ ပဝတ္တတိတိ၊ စာရကံဟု ကတ္တု သာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်ကြီသည်။) ယံဒုက္ခံ၊ အကြင်ဝဋ်ဒုက္ခသည်။ သံသာရေကျင်လည်ရာကျင်လည်ကြောင်းဖြစ်သော သံသရာ၌။ အပ္ပေန္တိန္ဒူ၊ မပြတ်။ စရတိပဝတ္တတိ၊ ဥပါဒ္ဓိဋ္ဌိဘင်အားဖြင့်ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သံသရာ၌ မပြတ်ဥပါဒ္ဓိဋ္ဌိဘင်အားဖြင့်ဖြစ်တတ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံဒုက္ခံ၊ ထိုဝဋ်ဒုက္ခတရားသည်။ စာရကံ၊ စာရကမည်၏။ စရဓာတ်၊ ပဝတ္တနအနက်၊ ဣပစ္စည်း။ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားကိုရ၏။ ဤကား၊ စာရကသဒ္ဓါ၏အနက်သဘာဝတ္ထကိုထိရန်ပြချက်တည်း။) ဒိပေတိ၊ ပြု၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအသင်္ခတဓာတ်သဘောဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌။ သဗ္ဗဂတိသုညတ္တာ၊ ခပ်သိမ်းသော ဖြစ်ရာတုံဋ္ဌာနဂတိတို့မှ ဆိပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သံသာရစာရကသင်္ခါတဿ၊ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်တတ်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခရောဓဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသော ဒုက္ခရောဓ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဤကား ဖြန်မပြန်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ နိရောဓသစ္စာ၌ နိသဒ္ဓါ ရောဓသဒ္ဓါဟူ၍ သဒ္ဓါနှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် နိသဒ္ဓါသည် မရှိခြင်းဟူသော အဘာဝအနက်ကို ရောဓသဒ္ဓါသ၌ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဒုက္ခဟူသော အနက်ကို ပြပေ၏။ ထိုသို့ပြခြင်းကြောင့် နိရောဓဆိုလျှင်၊ စင်စစ် အကြောင်းသမုဒယ၊ အကျိုးဒုက္ခတရားတို့စပ်၍၊ မပြတ်မလပ်သံသရာ၌ ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားတို့၏ အခါခပ်သိမ်းမရှိရာ သဘောဟု ဆိုအပ်သော။ အသင်္ခတဓာတ်ပရမတ္ထတရားအသီးဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ ရလေတော့သ၌ ဟူလို။ အဘယ်ကြောင့် ထိုတရားကို ရအပ်လေသနည်းဟူမူ။ ထိုအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာသည်။ သင်္ခတဖြစ်သော ဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခသမုဒယတည်းဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ ဖြစ်ရာဋ္ဌာနဂတိတို့မှ ကင်းလွတ်၍။ တဘက်မှာနေသော တရားသဘော၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့သည်။ သဗ္ဗဂတိသုညတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဠိကို ပြဆိုအပ်လေသည်။ ဤကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ထိုအဋ္ဌတ္တာတို့ပြချက်အရ၊ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်၊ အဘာဝေါ၊ ဧတ္ထရောဓဿာတိ၊ နိရောဓေါဟု။ သတ္တဝီဗဟုမ္ဘိဟိ သမာသံဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်၌။ ရောဓဿ၊ သံသရာ၌ အကြောင်းအကျိုးစပ်၍ မပြတ်ဖြစ်တတ်သော သမုဒ

ယဒုက္ခဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရား၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သံသရာ၌ အကြောင်းအကျိုးစပ်၍ မပြတ်ဖြစ် တတ်သော သမုဒယဒုက္ခဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရား၏ မရှိရာသဘောဖြစ် ခြင်းကြောင့်။ သောအသင်္ခတဓမ္မော၊ ထိုအသင်္ခတဓာတ်ဖြစ်သော ပရမတ္ထ သဘောနိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားသည်။ နိရောဓေါ၊ နိရောဓမည်၏။

နိသဒ္ဓါ၏အရကားမရှိခြင်းတည်းဟူသော အဘာဝသောဂုဏ်ကိုရ၏။ ရော ဓသဒ္ဓါ၏အရကား၊ သံသရာ၌အကြောင်းအကျိုးစပ်၍ မပြတ်ကျင်လည်ဖြစ် တတ်သော သမုဒယဒုက္ခတည်းဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားကိုရ၏။ ဧတ္ထဟူ သော အညပုဒ်အရကား၊ ထိုသမုဒယဒုက္ခဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရား ဟူသမျှတို့၏ အခါခပ်သိမ်းမရှိရာဌာနဟုဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘော အ သင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာတရားကိုသာရပေ၏။ ထိုကြောင့် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်လျှင်။ သမုဒယသစ္စာတည်းဟူသောတဏှာ။ ဒုက္ခသစ္စာ တည်းဟူသောတဏှာ မှကြွင်းသောခန္ဓာငါးပါးဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏။ ချုပ်မှ ဘာမျှမရှိ၊ ပျော်လွင့်၍သွားမှုတည်းဟူသော အဘာဝပညတ်တို့ကိုမရမူ၍။ ပရမတ္ထသဘောတရားအစစ်ဖြစ်သောမဖြစ်မပျက်ဘဲ ထင်ရှားတည်ရှိနေ သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ မချရအပ်သည့်ဟုမှတ်ယူ ကြလေ။ နိရောဓသစ္စာအရာ၌လာသော နိရောဓသဒ္ဓါ၏အနက်ကို။ တဏှာ၏ ချုပ်ခြင်း၊ ဒုက္ခတရားတို့ချုပ်ခြင်း၊ တဏှာပျောက်ပျက်ခြင်း၊ ဒုက္ခတရား တို့ပျောက်ပျက်ခြင်းတို့ကိုပြဆိုရေးသားခဲ့အံ့။ ထိုသို့ရေးသားလေသမျှတို့ သည် အလွန်မှားသော အရေးမျိုးသာတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရားအလို အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏အလိုနှင့်မညီသော။ နိဗ္ဗာန်သဘောကိုမိမိ၏ ဥာဏ်ဖြင့်သိမြင်ခြင်းမရှိဘဲ။ မိမိထင်ရာကိုပြဆိုရေးသားမှုမျှသာဖြစ်သည့် ဟုမှတ်ယူကြလေ။

{မေး} နိရောဓသစ္စာ၌လာရှိသော နိရောဓသဒ္ဓါသည် သံသရာ၌ အ ကြောင်း အကျိုးစပ်၍ မပြတ်ဖြစ်နေသော သမုဒယဒုက္ခတည်းဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲတို့၏မရှိရာသဘောဟူသောအနက်ကိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ကျမ်း ဝန်တို့အရသိရပါပြီ။ ထိုကဲ့သို့သောအနက်သဘောကိုပြဆိုအပ်သော တ ခြားကျမ်းဝန်များရှိမရှိကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သဗ္ဗဂတိသုညတ္တာ၊ နတ္ထိတ္ထေ သံသာရစာရကသင်္ခါတော၊ ဒုက္ခ ရောဓောဟူ၍ နေတ္ထိအဋ္ဌတ္တာရှင်သည်လည်း ဒေသနာဟာရအဖွင့် ကျမ်းနံ ပါတ်(၅၄)မျက်နှာ၌ပြဆိုအပ်သည့် ကိုထောက်၍လည်းသိအပ်ပါသေးသည့် ။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဧတ္ထ၊ ဤအသင်္ခတဓာတ်သ

သဘောဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၌။ သဗ္ဗဂတိသုညတ္တာ၊ ခပ်သိမ်းသော ဖြစ်ရာဘုံဌာနဂတိတို့မှ ဆိပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံသာရစာရကသင်္ခါတော၊ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်တတ်သောသဘောဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခရောဂေါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲယူသော ဒုက္ခရောဂေသည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။ ဤကား မြန်မာပြန်တည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ရှေးနည်းအတိုင်းသာတည်း။ ။ ဤအဋ္ဌတ္တာအရိပ်ဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်၊ နတ္ထိ၊ ဧတ္ထရောဂေါတိ၊ နိရောဂေါဟူ၍။ သတ္တဗီဗဟုဗ္ဗိဟိ၊ ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်ရာ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအသင်္ခါတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၌။ ရောဂေ၊ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်နေသော ရောဂေဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားသည်။ နတ္ထိ၊ အခါခပ်သိမ်းမရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သံသရာ၌ မပြတ်ကျင်လည်တတ်သော ရောဂေဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ အခါခပ်သိမ်းမရှိရာ သဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေ၊ အသင်္ခါတဓမ္မာ၊ ထိုအသင်္ခါတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။ နိရောဂေ၊ နိရောဂမည်၏။ ။ ။ ဤကား ဝိဂြိုဟ်၏အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော နတ္ထိအဋ္ဌတ္တာရှင်၏ပြဆိုအပ်သော စကားတော်ကို ထောက်၍လည်း။ နိရောဓသစ္စာအရကို အခါခပ်သိမ်း ဒုက္ခသမုဒယနှစ်ပါးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ မသိနိုင်ရာ မကပ်နိုင်ရာ မချမရှိရာဖြစ်သော အသင်္ခါတဓာတ်ပရမတ္ထသဘော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသာ ရအပ်လေသည်ဟု ရှေး၌ပြဆိုအပ်သော အတိုင်းသိကြလေ။

{မေး} ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် အသင်္ခါတဓာတ် ဖြစ်ကြောင်းကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အသင်္ခါတဓာတ်နိရောဓသစ္စာဟူ၍ နေတ္ထိအဋ္ဌတ္တာနိဒ္ဒေသဝါရအဖွင့်ကျမ်းနံပါတ် (၂၈) မျက်နှာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။ အသင်္ခါတဓာတ်၊ မဖြစ်မပျက်ဘဲ ရင့်ရော်ခြင်းစရာမှ ကင်းလျက် ပြုပြင်တတ်သော အကြောင်းတရားမရှိမှု၍ အမြဲထားဝရတည်ရှိနေသော အသင်္ခါတဓာတ်နိဗ္ဗာန်သည်။ နိရောဓသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာမည်၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာပါဌ်ကိုထောက်၍။ အသင်္ခါတဓာတ်သည် နိရောဓသစ္စာဖြစ်၏။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် သာလျှင် အသင်္ခါတဓာတ်ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} အသင်္ခါတဓာတ်သည်ပင် နိရောဓသစ္စာဖြစ်သည်ကို သိရပါပြီ။ ၎င်းအသင်္ခါတဓာတ်၏ လက္ခဏာနှင့် နိရောဓသစ္စာလက္ခဏာတို့သည် တူပါသလော။ သို့မဟုတ် ထူးပါသလော ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အသင်္ခတဓာတ်၏ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာနှင့် နိရောဓသစ္စာ၏ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာသည် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့အတူတူဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အသင်္ခတသစ္စဿ၊ နဥပ္ပါဒေါပညာယတိ၊ နဝယောပညာယတိ၊ နဋ္ဌိတဿ အညတတ္တံပညာယတိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗနိရောဓသစ္စဿ၊ နဥပ္ပါဒေါပညာယတိ၊ နဝယောပညာယတိ၊ နဋ္ဌိတဿ အညတတ္တံပညာယတိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ အသင်္ခတသစ္စဿ၊ သင်္ခတသစ္စာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အသင်္ခတသစ္စာ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ နပညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဝါ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းကို။ နပညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဝါ၊ ကား။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဋ္ဌိတဿ၊ အသင်္ခတဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော။ မိမိ၏မဖြစ်မပျက်သော သဘောလက္ခဏာဖြင့် ထင်ရှားတည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ်၏လည်း။ အညတတ္တံ၊ တပါး၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ရင့်ရော်ခြင်းသဘောကို။ နပညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဝါ၊ ကား။ အညတတ္တံ၊ တပါး၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော ရင့်ရော်ခြင်းသဘောသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ။ ဤကားအသင်္ခတလက္ခဏာကိုပြသောပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ နိရောဓသစ္စဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ နပညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဝါ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒေါဖြစ်ခြင်းသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းကို။ နပညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဝါ၊ ကား။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဋ္ဌိတဿ၊ မိမိ၏မဖြစ်မပျက်သော သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် ထင်ရှားတည်ရှိသော နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်၏။ အညတတ္တံ၊ တပါး၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော ရင့်ရော်ခြင်းစရာကို နပညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဝါ၊ ကား။ အညတတ္တံ။ တပါး၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော ရင့်ရော်ခြင်းစရာသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဤကားနိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်၏ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာတို့ကို ဟောတော်မူအပ်သောပါဌ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ဤသို့ပဋိသန္တိ ဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍။ အသင်္ခတဓာတ်၏မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာနှင့် နိရောဓသစ္စာ၏ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာသည်။ မကွဲမပြားထပ်တူဖြစ်ကြောင်းကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားကို ထင်ရှားရှိနေသော ပရမတ္ထ

တရားဟူ၍ပင်သိအပ်ပါမည်လော။ သို့မဟုတ်ကိလေသာခန္ဓာတရားတို့
ချုပ်ပျောက်၍ ဘာမျှမရှိသော အဘာဝ တရားဟူ၍ပင် သိအပ်ပါမည်
လောဘာပင်လုံခွဲခြမ်း၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအသစ်တခါတ်ဟုဆိုအပ်သော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရား
ကို စင်စစ် ပရမတ္ထသဘောတရားဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ပရမတ္ထတောဟိ၊ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်ဝုစ္စတိဟူ၍။
ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ ဆယ်ကြောင်းပေ စီချုပ်အတွင်းဘက်၊ နိရောဓ
သစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။အနက်သိ
ကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ပရမတ္ထတောဟိ၊ ပရမတ္ထတောဝေ၊ ပရမတ္ထ
သဘော၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ နိဗ္ဗာန်၊ အသစ်တခါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်
ကို။ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စန္တိ၊ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စာဟူ၍။ ဘာဝတာ
ဘုရားရှင်သည်။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာ
စကားကိုထောက်၍ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ စင်စစ် ပရမတ္ထသဘော
ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားသည် ပရမတ္ထတရားသဘောဖြစ်
ခဲ့သော်။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် ထင်ရှားရှိနေသောတရားပါလော၊
သို့မဟုတ် ထင်ရှားမရှိသောတရားပါလော၊ ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအသစ်ဘခါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် ပရမတ္ထသဘော
ဖြစ်၍။ ဒုက္ခသမုဒယတရားတို့နှင့် မရောမူ၍ အသီးအခြားထင်ရှားရှိနေ
သော တရားဖြစ်သည်ဟုမူချသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိနေသည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်
ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အတ္ထိဘိက္ခဝေတဒါယတနံဟူ၍ ဥဒါန်းပါဠိတော် ပါဠိလိဂါမ
ဝဂ် မဋ္ဌမသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း။
အတ္ထိဘိက္ခဝေ၊ အဇာတံဟူ၍ ၎င်းဝဂ် ၎င်းပါဠိတော်တတိယသုတ်၌ဟော
တော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အတ္ထိတိဝိဇ္ဇတိ၊ ပရမတ္ထ
တော၊ ဥပလဟ္တတိဘိအတ္ထောဟူ၍လည်းကောင်း။ တဒါယတနန္တိ၊ တံ
ကာရဏံ၊ ဧကာရောပဒသန္တိ ကရော၊ နိဗ္ဗာန်ဟိ၊ မဂ္ဂဖလဉာဏာဒိနံ၊ အာရမ္မ
ဏပစ္စယဘာဝတော၊ ရူပါဒိနိရိယ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ အာရမ္မဏပစ္စယ
ဘုတာနိတိ၊ ကာရဏဋ္ဌေန၊ အာယတနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧတ္တာဝတာစ၊ ဘဂဝါ၊
ဘေသံဘိက္ခုနံ၊ အသစ်တခါတ်ဟုသာ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝံ ပဝေ

ဒေသိဟူ၍၊ ဥဒါန်းအဋ္ဌတ္တာ မဋ္ဌမသုတ်၏အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကို ထေဝံ
 ၍လည်းကောင်း။ တယိဒံ နိဗ္ဗာန်၊ အတ္ထိတိက္ခဝေတိ၊ ပရမတ္ထတော၊ နိဗ္ဗာ
 နဿ၊ အတ္ထိဘာဝေါပကာသိတော၊ တိဝေဒိတဗ္ဗော ဟူ၍လည်းကောင်း။
 အတ္ထိတိက္ခဝေ၊ အဇာတန္တိ၊ ဣမိနာပိစသုတ္တေန၊ နိဗ္ဗာနခါတုယာ၊ ပရမတ္ထ
 တော၊ သဗ္ဗာဝေါ၊ သဗ္ဗလောကံ၊ အနုကမ္မမာနေန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနဒေသိ
 တောဟူ၍လည်းကောင်း။ ၎င်းဥဒါန်းအဋ္ဌတ္တာ ပါဠိလိဂါမဝဂ် တတိယ
 သုတ်အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ၎င်းအသင်္ခတ
 ဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် သင်္ခတတရားတို့နှင့်မစပ်မူ၍။ ပရမတ္ထ
 အားဖြင့် အသီးအခြား တပါး သင်္ခတတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကိုထိအပ်ပါသည်။
 ။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ တိက္ခဝေ၊ အသင်္ခတဓာတ်နိ
 ရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရား၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုမသိကုန်သော ရ
 ဟန်းတို့။ တဒါယတနံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်တရားတို့၏ အာရုံပြုကြောင်းဖြစ်သော
 အာရမဏပစ္စယဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊
 ပရမတ္ထသဘောတရားအားဖြင့်ထင်ရှားရှိ၏။ ။ ဤကားပဋ္ဌမပါဠိတော်
 ၍အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်တည်း။ တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဇာတံ၊ ဖြစ်
 ခြင်းဇာတိ၏မရှိရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောဇာတိနှင့် ဆန့်
 ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိသော အသင်္ခတဓာတ်
 နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိပေ၏။ ဤကား
 တတိယသုတ်ပါဠိတော်ပါဠိ၏မြန်မာပြန်မာပြန်တည်း။
 အတ္ထိတိ၊ အတ္ထိဟူသည်ကား။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထ
 သဘောအားဖြင့်။ ဥပလက္ခတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော
 အနက်တည်း။ တဒါယတနန္တိ၊ တဒါယတနံဟူသည်ကား၊ တံကာရဏံ၊ ထို
 မဂ်ဥာဏ်ဖိုလ်ဥာဏ်တို့၏အာရုံဟုဆိုအပ်သော၊ အကြောင်းတရား နိဗ္ဗာန်
 သည်(အတ္ထိ၌စပ်) ဒကာရော၊ ဓအက္ခရာသည်၊ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုန်စပ်ခြင်း
 ကိုပြုသောအက္ခရာတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ နိဗ္ဗာန်၊ အသင်္ခ
 တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ မဂ္ဂဖလဥာဏာဒီနံ၊ မဂ်ဥာဏ်ဖိုလ်ဥာဏ်
 အစရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝတော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းသတ္တိ၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဣပါဒိနိ၊ ဣပါရုံအစရှိသည်တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊
 စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာနိဝိယ၊ အာရမ္မဏ
 ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ကာရဏဋ္ဌေန၊ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်
 ကြောင့်၊ အာယတနန္တိ၊ အာယတနဟူ၍၊ ဝုပ္ပတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတ္ထာဝတာ၊
 ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ ဘဂဝါ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တေသံတိက္ခန္တံ၊

ထိုရဟန်းတို့အား။ အသစ်တံယ၊ အသစ်တဖြစ်သော။ ဓာတုယ၊ ဓာတ်
 ၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ထင်ရှားရှိသည်
 ၏အဖြစ်ကို။ ပဝေဒေသိ၊ သိစေတော်မူ၏။ ။ ဤကား ပါရုလိဂါမဝဂ် ပဋ္ဌမ
 သုတ်ကိုဖွင့်ပြအပ်သော အဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ တယိဒံနိဗ္ဗာ
 နံ၊ တံဣဒံနိဗ္ဗာနံ၊ ယံ အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အတ္ထိဘိဝေ
 တိ၊ အတ္ထိဘိက္ခဝေ၊ အဇာတံ အဘူဟံ အကတံ အသစ်တံဟူသောစကား
 တော်တို့ဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ အသစ်
 တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၏။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ ထင်ရှားရှိသောအဖြစ်ကို။
 ပကာသိတော၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတ ခဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။
 အတ္ထိဘိက္ခဝေ အဇာတန္တိ ဣမိနာပိစသုတ္တေန အတ္ထိဘိက္ခဝေအဇာတံ
 ဟူသော ဤသုတ်ဖြင့်လည်း။ နိဗ္ဗာနဓာတုယ၊ အသစ်တနိရောဓသစ္စာဖြစ်
 သောနိဗ္ဗာန်ဓာတ်၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ သဗ္ဗာဝေါ၊ ထင်
 ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗလောကံ၊ အလုံးစုံသောသတ္တလောကကို။ အ
 နုကမ္မမာနေန၊ အစဉ်သနားတော်မူသော။ သဗ္ဗာသဗ္ဗုဒ္ဓေန၊ သစ္စာလေးပါး
 တရားတော်တို့ကို။ အကြွင်းမရှိမိမိအလိုလိုသယမ္ဘု၊ ဉာဏ်တော်ဖြင့် ထိုး
 ထွင်း၍သိတော်မူပြီးသောဘုရားရှင်သည်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်
 ၏။ ။ ဤကား အဋ္ဌတ္တာပါဠိတို့၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်
 သော ပါဠိတော်အဋ္ဌတ္တာစကားရပ်တို့ကိုထောက်၍။ ၎င်းအသစ်တဓာတ်
 နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။ သစ်တ တရားတို့နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်လျက်။ အသီးအခြား ပရမတ္ထ သဘောတရားအားဖြင့် ထင်ရှားရှိနေ
 သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြသေး။

{မေး} ထိုအသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာတရားသည်။ ပရမတ္ထသဘော
 အားဖြင့် အသီးအခြားရှိသည်ကို။ ပြဆိုအပ်သောပါဠိအဋ္ဌတ္တာတို့ဖြင့်သိအပ်
 ပါပြီ။ ထိုအသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် တဏှာစသောကိလေ
 သာတို့၏ချုပ်မှု၊ နောင်ဖြစ်လတံ့သော ခန္ဓာတို့၏ချုပ်မှု၊ တဏှာစသောကိ
 လေသာတို့၏နောင်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ပျောက်ကင်းလေမှု။ ခန္ဓာတို့နောင်တ
 ဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ပျောက်ကင်းလေမှုတည်းဟူသော အဘာဝတရား
 ကို။ ၎င်းမဂ်ဒိုလ်၏အါရုံဖြစ်သော အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာမဟုတ်ဘူး
 ဟုဆိုအပ်ပါမည်လော။

{ဖြေ} ထိုအသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် တဏှာစသောကိ
 လေသာတို့၏ချုပ်မှု၊ နောင်ဖြစ်လတံ့သော ခန္ဓာတို့၏ချုပ်မှု၊ တဏှာစ
 သောကိလေသာတို့၏ နောင်တဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲလျက် ပျောက်ကင်း

လေမှု၊ ခန္ဓာတို့၏နောင်တဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ပျောက်ကင်းလေမှုတည်း ဟူသော အဘာဝတရားသည်။ အဘယ်မှာ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိသည်သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ကိလေသာခန္ဓာတို့သည်ကား ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ရင့်ရော်ခြင်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသော သင်္ခတသစ္စာတရားဖြစ်၏။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိ ဗ္ဗာန်သည်ကား။ ၎င်းသင်္ခတ တရားတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်တည် သော အသင်္ခတသစ္စာတရားဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် မရောမရှက် တဘက်စီ ဖြစ်လျက်နေကြပေ၏။ ထိုသို့နေခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းထင်ရှားရှိနေသော အ သင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ တဏှာစသော သင်္ခတဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏ချုပ်မှု၊ သင်္ခတဖြစ်သော ခန္ဓာတရားတို့၏ချုပ်မှု၊ တဏှာ စသော ကိလေသာတရားတို့၏ နောင်တဘန်ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက် မှု၊ ခန္ဓာတရားတို့၏နောင်တဘန် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက်မှုတည်း ဟူသော အဘာဝတရားမဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဥပမာ ဤမှာဘက် ကမ်းသည် ဘယ်လိုပင်ပြု၍ ပျောက်ပျက်လေငြားသော်လည်း၊ ထိုမှာဘက် ကမ်းနှင့်မဆိုင်၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းမဟုတ်သကဲ့သို့။ ထိုအတူဤမှာဘက်နှင့် တူသော သင်္ခတဖြစ်သော တဏှာစသောကိလေသာတို့၏။ နောင်တဘန် ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက်လေစူ၊ သင်္ခတဖြစ်သော ခန္ဓာတို့နောင်တဘန် ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက်လေမှုတည်းဟူသော သင်္ခတ တရားတို့၏မရှိမှု အဘာဝသည် အဘယ်မှာ သင်္ခတနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်တည်ရှိနေ သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ ဟုတ်နိုင်အံ့နည်း။ စင်စစ် မဟုတ်နိုင် သည်သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့်မဟုတ်နိုင်လေသနည်းဟူမူ၊ တဏှာစ သောကိလေသာခန္ဓာတို့သည်ကား။ စင်စစ် သင်္ခတဖြစ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတ ရားတို့တည်း။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကား အသင်္ခတဖြစ်သော သုခတရား ပေတည်း။ ထိုကြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်တရားဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့် သင်္ခတ တရားဖြစ်သော တဏှာစသောကိလေသာခန္ဓာတို့၏။ ကုန်မှု ချုပ် မှု မရှိမှုသည် စင်စစ် အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ မဟုတ်နိုင်ဟုထိအပ် ပါသည်။

{မေး} တဏှာစသော ကိလေသာခန္ဓာတည်းဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခတရား တို့နှင့်။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားသည်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ် ၍တည်ခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းသင်္ခတဖြစ်သော ကိလေသာ ခန္ဓာဝဋ်ဒုက္ခတရား တို့၏မရှိမှုအဘာဝသည်။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာမဟုတ်သည်၏အ ဖြစ်ကိုပြဆိုသောနည်းအတိုင်းထိရပါပြီ။ ထိုတဏှာစသော ကိလေသာ

ခန္ဓာဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့နှင့် ၎င်းအသစ်တခါတ်ဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သည်။ စင်စစ်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက် တည်မှုကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သမဓိဂတေဝါတသ္မိံ သံသာရစာရကသင်္ခါတဿ၊ ဒုက္ခရောဓဿ အဘာဝေါဟောတိ၊ တပုဋိပက္ခတ္တာတိဒိ၊ ဒုက္ခနိရောဓန္တိ ဝုတ္တတိဟူ၍ သမ္မောဟာဝိနောဒနိ အဋ္ဌတ္တာသစ္စဝိဘင်း၊ နိရောဓသစ္စာ၏ဝိဂြိုဟ်ပြရာ၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ယုံနည်းအတူပင် သုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာသစ္စာနိဒ္ဒေသ၊ နိရောဓသစ္စာ၏ ဝိဂြိုဟ်ကိုပြရာ၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းဖြန့်မာပြန်ကား။ ဝါတနည်းကား။ ပက္ခတ္တာ၊ ထိုသံသရာ၌ မပြတ်ကျင်လည်တတ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတည်းဟူသော ရောဓနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုဝဋ်ဒုက္ခ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အသစ်တခါတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ သမဓိဂတေ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်ရှိသော်။ သံသာရစာရကသင်္ခါတဿ၊ သံသရာ၌မပြတ်ဖြစ်သည်ဟုဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခရောဓဿ၊ ထိုကိလေသာခန္ဓာတည်းဟူသော ဒုက္ခရောဓ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည့်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ အသစ်တခါတ်နိရောဓသစ္စာသည်။ သံသရာ၌မပြတ်ကျင်လည်ဖြစ်နေသော ကိလေသာခန္ဓာတည်းဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ တဘက်၌ရှိနေ၏။ ထိုဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ တဘက်၌ ရှိနေသော သုခဖြစ်သော အသစ်တခါတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်လေးတန်ဖြင့်ထိုးထွင်း၍သိကြလျှင်။ ထိုနိရောဓသစ္စာနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သံသရာ၌မပြတ်ကျင်လည်နေသော သစ်တဖြစ်သော ကိလေသာခန္ဓာတည်းဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့သည်။ မရှိခြင်းအဘာဝသို့ရောက်လေတော့၏ဟူလို၊ ဤကားအဓိပ္ပါယ်။ ဤပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏ စကားရပ်တို့တွင်။ တပုဋိပက္ခတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဌ်ကိုထောက်၍။ စင်စစ်အသစ်တခါတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သည်။ သစ်တတရားတည်းဟူသော ကိလေသာခန္ဓာတည်းဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားတို့နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ တည်နေမှုကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုသစ်တ တရားနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အသစ်တခါတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သည်။ တဏှာစသော ကိလေသာခန္ဓာတည်းဟူသော သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားတို့၏ နောင်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက်ရန် အကြောင်းခံတရားပါလော။ သို့မဟုတ်အကြောင်းခံတရားမဟုတ်ပါလော။ ဘယ်လိုခွဲခြမ်း၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာသည် စင်စစ်သံသရာ၌ မပြတ် အကြောင်းအကျိုးစပ်၍ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏။ နောင်ဖြစ်ပေါ် မှုမရှိအောင် အကြောင်းခံတရားအမှန်ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် သစ်တဖြစ်သော ကိလေသာခန္ဓာတို့၏ မပြတ်မလပ် ဒုက္ခဖြစ်နေမှု ကိုမြင်၍ ငြီးငွေ့ပြီးလျှင်။ ၎င်းတို့မှလွန်မြောက်ရာသဘောကဲ့ရှာသော်။ ၎င်း တို့မှဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက် အမြဲတည်ရှိသော အသစ်တခတ် နိရောဓ သစ္စာကို မဂ်ဖြင့်မြင်ခြင်းကြောင့်။ အကြောင်းတဏှာစသော ကိလေသာ တို့သည်ဖြစ်မှုမရှိဘဲကုန်လေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်မှုမရှိဘဲကုန်ခြင်းကြောင့်။ နောင် ဖြစ်လတံ့သော ခန္ဓာဒုက္ခဟူသမျှတို့သည်လည်း နောင်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲကုန် ကြလေသည်သာတည်း။ ထိုကြောင့်မဖြစ်မပျက်ဘဲ အမြဲတည်ရှိသော အ သစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ စင်စစ် ဖြစ်ပျက်နေသောကိလေသာ ခန္ဓာတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိရန် အကြောင်းခံတရား အမှန် ဖြစ်ပေသည်ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} အကြောင်းခံ တရားအမှန် ဖြစ်ကြောင်းကို အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဒုက္ခသဝါ၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓပစ္စယတ္တာ၊ ဒုက္ခနိရောဓန္တိ ဟူ၍။ သမ္မောဟာဝိနောဒနီအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်းအဖွင့် နိရောဓသစ္စာ၏ ဝိဂြိုဟ်ပြရာ ၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အ ဋ္ဌတ္တာ သစ္စနိဋ္ဌေသ နိရောဓသစ္စာ၏ ဝိဂြိုဟ်ပြရာ၌လည်းကောင်း။ ပြဆိုအပ် သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒုက္ခသ၊ သံသရာ၌မပြတ်ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခ၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓပစ္စယတ္တာ၊ နောင်တဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်းတည်း ဟူသော နိရောဓ၏အကြောင်းတရားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခနိရော ဓန္တိ၊ ဒုက္ခနိရောဓဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ အဓိပ္ပါယ် ကား။ ထိုအသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားကို မဂ်သေးတန်တရား ဖြင့်အာရုံပြု၍ရောံခြင်းကြောင့်။ နောင်ဖြစ်ရန်ရှိသော အကြောင်းကိလေသာ အကျိုးခန္ဓာတရားတို့သည် နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိလေပြီ။ ထိုသို့ ကိလေသာခန္ဓာဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်အကြောင်း ခံဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာတရားကိုပင် ဒုက္ခနိရောဓဟုခေါ်ဆို အပ်လေသည်ဟုလို။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာ ရှင်တို့၏စကားတော်တို့ကိုထောက်၍။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်ရန်ရှိ သော ကိလေသာခန္ဓာဒုက္ခတရားတို့သည်။ စင်စစ် အသစ်တခတ် နိရော

သေတ္တာကို အကြောင်းခံပြု၍သာလျှင်။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ
ဘဲ။ ကုန်ကြ ပျောက်ကွယ်ကြလေကုန်၏။ ထိုကြောင့် အသင်္ခတဓာတ်နိ
ရောသေတ္တာသည် ကိလေသာခန္ဓာတည်းဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားတို့၏
နောင်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိရန်အကြောင်းခံတရားအမှန်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုထင်
ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုအသင်္ခဓာတ်နိရောသေတ္တာနိဗ္ဗာန်တရားသည်။ အကြောင်းအ
ကျိုး ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိရန်။ အကြောင်းခံ
တရားဟူ၍သိအပ်ရန်ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာတို့ဖြင့်သိရပါပြီ။ ထိုအဋ္ဌတ္တာ
တို့မှတစ်ပါး။ တခြားကျမ်းဂန်ပါဠိတော်များကား ထိုအကြောင်းကိုပြဆို
တာရှိမရှိကိုသိလိုပါသေးသည်။

{ဖြေ} ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော အဋ္ဌတ္တာတို့မှတစ်ပါး ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိ
တော် အဘိသမယ ကထာကျမ်းနိပါတ်(၃၅၁)မျက်နှာ၌။ ဥပ္ပါဒေအာဒိ
နဝံဒိသွာ၊ အနုပ္ပါဒေစိတ္တံပက္ခန္ဓတိ၊ အနုပ္ပါဒေစိတ္တဿပက္ခန္ဓတ္တာ၊ ယေဥပ္ပါ
ဒပစ္စယာ၊ ကိလေသာ၊ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ တေ၊ အဇာတာယေဝ၊ နဇာယန္တိ၊ အ
နိဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ နနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ အနုပ္ပန္နာယေဝ၊ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အပါတုဘူတာယေ
ဝ၊ နပါတုဘဝန္တိ။ ဧဝံဟေတုနိရောဓာ၊ ဒုက္ခနိရောဓေဟူ၍ ဟောတော်
မူအပ်သည်ဟူ၍သိအပ်ပါသေးသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်
ကား။ ။ ဥပ္ပါဒေသင်္ခတ တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းသဘော၌။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်
ကိုဒိသွာ၊ မြင်၍။ အနုပ္ပါဒေ၊ ဖြစ်ခြင်းတရားနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မ
ဖြစ်ခြင်းသဘောတရားတည်းဟူသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောသေတ္တာနိဗ္ဗာန်
၌၊ စိတ္တံ၊ မဂ်စိတ်သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ပြေးဝင်၏။ အနုပ္ပါဒေ၊ ဖြစ်ခြင်းတရားနှင့်
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မဖြစ်ခြင်းသဘောတရားတည်းဟူသော အသင်္ခ
တဓာတ်နိရောသေတ္တာနိဗ္ဗာန်သို့၊ စိတ္တဿ၊ မဂ်စိတ်၏။ ပက္ခန္ဓတ္တာ၊ ပြေးဝင်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒပစ္စယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဥပ္ပါဒ်ဟူသောအကြောင်း
ကြောင့်။ ယေကိလေသာ၊ အကြင်ကိလေသာတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်
ကုန်ရာ၏။ တေကိလေသာ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းဥပ္ပါဒ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်
လတံ့ကုန်သောကိလေသာတို့သည်။ အဇာတာယေဝ၊ ဖြစ်မှုမရှိသေးကုန်
မူ၍သာလျှင်။ နဇာယန္တိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိကုန်ပြီ။ အနိဗ္ဗ
တ္တာယေဝ၊ ဖြစ်မှုမရှိသေးကုန်မူ၍သာလျှင်။ နနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ နောင်အဆက်ဆက်
ဖြစ်မှုမရှိကုန်ပြီ။ အနုပ္ပန္နာယေဝ၊ ဖြစ်မှုမရှိသေးကုန်မူ၍သာလျှင်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိကုန်ပြီ။ အပါတုဘူတာယေဝ၊ မထင်ရှား
သေးသည်ဖြစ်ကုန်၍သာလျှင်။ နပါတုဘဝန္တိ၊ နောင်အဆက်ဆက်မထင်

ရှားလေကုန်ပြီ။ ဝေံ၊ဤသို့။ ဟေတုနိရောဓာ၊ ဒုက္ခတရား၏အကြောင်းဖြစ်
သော ကိလေသာတို့၏ အဆက်ဆက်ဖြစ်မှု မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခနိရော
ဓော၊အကျိုးဖြစ်သော ခန္ဓာဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှု
မရှိလေသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ (ဤဟေတုနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓောဟူ
သော ပုဒ်တို့၌၊ နိရောဓောသဒ္ဓါသည်ဖြစ်မှုမခြင်းတည်းဟူသောအနုပ္ပါဒ။
အနက်ကိုဟော၏။ ချုပ်ခြင်းတည်းဟူသော ဘင်္ဂအနက်ကိုမဟော။ ထို
ကြောင့် မူလဋီကာဆရာသည်။ အနုပ္ပါဒေါဝေ၊ နိရောဓော၊ အနုပ္ပါဒ်နိရော
ဓောအာယတိ၊ ဘဝါဒီသုအပဝတ္တိ၊ နပနဘင်္ဂါဟူ၍ မိန့်ဆိုအပ်သည်နှင့်
အညီ။ ဟေတုနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓောဟူသောပုဒ်တို့၌ နိရောဓသဒ္ဓါ၏အ
နက်ကိုဖြစ်မှုမရှိဟူသောအနက်ကို ယောဇနာခဲသည်။ဤကားစကားချပ်)
ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိသန္တိဒါမင် ပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ။
သင်္ခတ တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းတရား၌၊အမျိုးမျိုးဒုက္ခတို့၏ဖြစ်ကြောင်း၏ အ
ဖြစ်ကိုမြင်လျှင်၊ ၎င်းသင်္ခတ တရားတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မဖြစ်
သော သဘောလက္ခဏာရှိသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာသို့ မင်္ဂစိတ်
သည် အာရုံပြုသောအားဖြင့်ပြေးဝင်၏။ထိုသို့မင်္ဂစိတ်ပြေးဝင်ခြင်းကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်ရန်ရှိသော တဏှာစသောကိလေသာတရားတို့သည်။ နောင်အ
ဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက် လေတော့သည်။ ထိုသို့အ
ကြောင်းသမုဒယ သစ္စာတရားတို့ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိဘဲ ကွယ်ပျောက်လေသျှင်
၎င်းသမုဒယ ကိလေသာတို့ကြောင့်၊ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်လတံ့
သော ခန္ဓာဒုက္ခတရားတို့သည်လည်း နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ
လျက် ကွယ်ပျောက်လေတော့၏ဟူလို။ ဝေံ၊ကြောင့်အသင်္ခတဓာတ်နိရော
ဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် သမုဒယဒုက္ခနှစ်ပါးတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်
မှုမရှိဘဲ၊ကွယ်ပျောက်ခြင်း၏အကြောင်းတရားအမှန်ဖြစ်ပေသည်ဟူသော
အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာရှင်တို့မချစ်အပ်သည်သာတည်း။ထိုသို့သိကြလျှင် အ
သင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာကို သင်္ခတနယ်ကမင်္ဂဉာဏ်ဖြင့် အာရုံပြု၍သာ
လျှင်။ သင်္ခတနယ်၌ ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာကိုအာရုံပြု၍ မင်္ဂစိတ်
ဖြစ်သောသင်္ခတခန္ဓာ၌တဏှာစသောသမုဒယကိလေသာတို့အဆက်ဆက်
ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကုန်လေမှု။ ထိုသမုဒယကိလေသာတည်းဟူသော အ
ကြောင်းတရားအဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ နောင်ဖြစ်လ
တံ့သော သင်္ခတခန္ဓာအဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိဘဲကုန်မှုတည်းဟူသော အ
ဘာဝပညတ်တရားသည်။အဘယ်မှာအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာဖြစ်ပါ
အံ့နည်း။ စင်စစ်ဖြစ်မှုမရှိသည်သာလျှင် ထိုသို့သင်္ခတ တရားဖြစ်သော ကိ

လေသာခန္ဓာတို့၏ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကုန်မှုကို၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ဟု ယူလေ သမျှအယူဟုသမျှတို့သည် အလွန်မှားသော အယူတို့သာဖြစ်လေတော့ သည်ဟုမှတ်ကြလေ။

{မေး} ဤပဋိသန္ဓိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ မဖြစ်ခြင်းသဘောမျှသာဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာကို မဂ်ဖြင့်အာရုံပြု၍၊ အကြောင်းကိလေ သာတို့သည် ဖြစ်မှုမရှိဘဲကုန်သကဲ့သို့၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌လည်း အ ကြောင်းသမုဒယဖြစ်သော တဏှာသုံးပါးတို့သည်၊ ထိုနိရောဓသစ္စာကို အကြောင်းခံ၍ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကုန်မှုကင်းမှုတို့ကိုဟောအပ် မဟောအပ် ကိုဘယ်လိုထိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဓမ္မစက္ကသုတ်ပါဠိတော်၌လည်း ဖြစ်ပေါ်မှုရှိသောသင်္ခတ တရား နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက် တည်သော မဖြစ်သော သဘောလက္ခဏာ အားဖြင့်၊ အမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာကိုသာ မဂ် ဖြင့်အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်သောကြောင့်။ တဏှာသုံးပါးတို့သည် ကင်းရ ဖြစ်မှုမရှိဘဲကုန်ခမ်းရလေသည်။ ထိုကြောင့်အသင်္ခတဓာတ်နိရော ဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် တဏှာတို့၏အကြွင်းမရှိကင်းကြောင်းဖြစ်မှုမရှိကြောင်း ၎င်းတဏှာတို့ကိုစွန့်ကြောင်း။ ထိုတဏှာတို့၏ တွယ်တာမှုတည်းဟူသော အာလယတို့၏ဖြစ်ကြောင်းတရားဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသည်ဟု ထိ အပ်ပါသည်။

{မေး} ဓမ္မစက္ကသုတ်ဟောတော်မူအပ်သော သာဓကပါဌ်ကိုဘယ်လိုထိ အပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣဒံခေါပနတိက္ခဝေဗုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စံ၊ ယောဘာသာယော ဝတဏှာယ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ စာဂေါပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိအနာ လယောဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍ထိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်ထိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တသာယောဝတ ဏှာယ၊ ထိုကာမတဏှာတဝတဏှာဝိဘဝတဏှာ၏သာလျှင်။ ယောအ သေသဝိရာဂနိရောဓေါ၊ အကြင်အကြွင်းအကြိမရှိဘဲလျက်။ နောင်အဆက် ဆက်ကင်းကြောင်း နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိကြောင်းဖြစ်သော မ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိသော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယောစာဂေါ အကြင်စွန့်ကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယောပဋိနိဿဂ္ဂေါ အကြင်နောင်အဆက်ဆက်မရှိအောင် စွန့်ကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သည်။ ယောမုတ္တိ၊ အကြင်လွတ်ကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန် သည်။ ယောအနာလယော၊ အကြင်ကပ်ငြိခြင်း၏ကင်းကြောင်းဖြစ်သော

နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ ခေါ်ပနဓမ္မဇာတံ၊ ဤတဏှာတို့၏အကြွင်းမရှိကင်းကြောင်း၊ အကြွင်းမရှိဖြစ်မှုမရှိကြောင်း၊ တဏှာတို့ကို စွန့်ကြောင်း၊ တဏှာတို့မှလွတ်ကြောင်း၊ ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာ အာလယတို့၏ ပြတ်ကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခဟူသမျှတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းတရားဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော မှန်သောတရားပေတည်း။ ။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မစက္ကသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍၊ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ အကြောင်းကိလေသာတဏှာတရားတို့၏ အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကင်းခြင်း ဖြစ်မှုမရှိခြင်း စသည်တို့၏ အကြောင်းတရားဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} ဤဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်တို့ဖြင့်ပြဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ကိလေသာတဏှာတည်းဟူသော အကြောင်းသမုဒယတို့၏။ နောင်အဆက်ဆက်ကင်းကြောင်း၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိကြောင်း စသည်ကိုသိရပါပြီ။ ထိုပါဠိတော်တို့မှတစ်ပါး အခြားပါဠိတော်တို့၌ကား။ ထိုကဲ့သို့ ကိလေသာတဏှာတည်းဟူသော သမုဒယသစ္စာတို့၏ ကင်းကြောင်း ဖြစ်မှုမရှိကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုမှုသည် ရှိပါသေးသလော၊ မရှိပါသလောကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဤပြဆိုအပ်သော ကျမ်းတို့မှတစ်ပါး၊ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် သတိပဋ္ဌာနသုတ် သစ္စနိဒ္ဒေသ နိရောဓသစ္စာအရာ၌။ ဣဒံ ခေါ်ပနတိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စံ၊ ယောတဿါယေဝတဏှာယအသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ စာဂေါပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောဟူ၍လည်းကောင်း။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော် ယုဂနန္ဒဝဂ်ပဋိသန္တိဒါမဂ်ကျမ်းနံပါတ်(၂၆၅) မျက်နှာ၌။ ဣဒံ ခေါ်ပနတိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စံ၊ ယောတဿါယေဝတဏှာယအသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ စာဂေါပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောဟူ၍လည်းကောင်း၊ သစ္စဝိဘင်းပါဠိတော်နိရောဓသစ္စာအရာ၌ကတမံဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စံ၊ ယောအဿါယေဝတဏှာယအသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါပဋိနိဿဂ္ဂေါဟူ၍လည်းကောင်း ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်း။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် ထိုကိလေသာတဏှာတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ကင်းကြောင်း၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိကြောင်း စသည်အမှန်ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ဤဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် ပဋိသန္တိဒါမင် သတိပဋ္ဌာနသုတ်တို့၌ ဟောတော်မူအပ်သော။ အသင်္ခါတခါတံ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော် သည်။ ထိုသမုဒယသစ္စာဖြစ်သော ကိလေသာတဏှာတို့၏ နောင်အဆက် ကင်းကြောင်း၊ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိကြောင်း စသည် အမှန်ဖြစ် ကြောင်းကို၊ ၎င်းသုတ်တို့ကိုဖွင့်သောအဋ္ဌတ္တာရှင်တို့ကား ဖွင့်ဆိုမှုရှိပါသ လော။ သို့မဟုတ်ဖွင့်ဆိုမှုမရှိပါသလော ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိအာဒိနိ၊ သဗ္ဗာနိ၊ နိဗ္ဗာနဝေဝစနာ နေဝ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စိ၊ အာဂမ္မ၊ တဏှာအသေသဝိရဇ္ဇတိ၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿှာတံ၊ တဿာယေဝတဏှာယ၊ အသေသဝိရာဂ နိရောဓောတိဝုစ္စတိ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ အာဂမ္မ၊ တဏှာစဇိယတိ၊ ပဋိနိဿန္တိယတိ၊ မုစ္စတိ၊ နအလ္လိယတိ၊ တဿှာ နိဗ္ဗာနံစာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောတိဝုစ္စတိဟူ၍ သမ္မောဟာပိ နောဓနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စပိဘင်းအဖွဲ့ ။ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း၊ ပရမတ္ထတောဟိ၊ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စန္တိ၊ နိ ဗ္ဗာနံဝုစ္စတိ၊ ယဿှာပနတံအာဂမ္မ၊ တဏှာပိရဇ္ဇတိစေဝ၊ နိရုဇ္ဈတိစ၊ တဿှာ ပိရာဂေါတိစ၊ နိရောဓောတိစ၊ ဝုစ္စတိ၊ ယဿှာစ၊ တဒေဝအာဂမ္မ၊ တဿာ စာဂါဒယောဟောန္တိ၊ ကာမဂုဏာလယေသုစေတ္ထ၊ ဇေကာပိအာလယော နုတ္တိ၊ တဿှာစာဂေါပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ အနာလယောတိဝုစ္စတိဟူ၍။ ပိ သုဒ္ဓိမင်အဋ္ဌတ္တာ သစ္စနိဋ္ဌေသ နိရောဓသစ္စာ အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည် ကိုထော ခ်၍လည်းကောင်း၊ ပရမတ္ထတောဟိ၊ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံဝုစ္စ တိ၊ ယဿှာပန၊ တံအါဂမ္မ တဏှာအသေသဝိရဇ္ဇတိ၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿှာ၊ တ သာယေဝတဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိဝုစ္စတိ၊ နိဗ္ဗာနံစ၊ အာ ဂမ္မ၊ တဏှာစဇိယတိ၊ ပဋိနိဿန္တိယတိ၊ နအလ္လိယတိ၊ ကါမဂုဏာလယေသု စေတ္ထ၊ ဇေကာပိအာလယောနုတ္တိ၊ တဿှာနိဗ္ဗာနံ၊ စာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယောတိဝုစ္စတိဟူ၍ပဋိသန္တိဒါမင်အဋ္ဌတ္တာ ဉာဏနိဋ္ဌေသနိရောဓ သစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အသေသဝိရာ ဂနိရောဓောတိအာဒိနိ၊ သဗ္ဗာနိ နိဗ္ဗာနဝေဝစနာနေဝ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စိ၊ အာဂမ္မ၊ တဏှာအသေသဝိရဇ္ဇတိ၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿှာတံတဿာယေဝတဏှာယ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိ၊ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနဉ္စအာဂမ္မ၊ တဏှာစဇိယတိ၊ ပဋိနိဿန္တိယတိပိမုစ္စတိ၊ နအလ္လိယတိ၊ တဿှာ၊ နိဗ္ဗာနံစာဂေါပဋိနိဿ ဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိအနာလယောတိဝုစ္စတိဟူ၍သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာ သတိပဋ္ဌာန သုတ်သစ္စာအဖွင့်၌မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အဋ္ဌတ္တာ တို့၌ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကိုသိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်ထိကြောင်းမြန်မာပြန်

ကား။ အသေသဝိရာဂနိရောဓေါတိအာဒိနိ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓေါ။
 ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့သည်။ နိဗ္ဗာန ဝေဝစနာ
 နေဝ၊ နိဗ္ဗာန်၏ပရိယယ်ဝေဝရစ် အမည် တို့ သာ လျှင် တည်း ။ ဟိသစ္စံ၊
 ထိုစကားသည်မှန်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာ
 ဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်
 သောတဏှာသည်။ အသေသာ၊ အကြွင်းမရှိ။ ပိရဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ နိရုဇ္ဈတိ၊
 နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။ တဿှာ၊ ထိုသို့တဏှာ ၏ ကုန်ခြင်းသို့
 ရောက်သောအားဖြင့် အကြွင်းမရှိကင်းမှု၊ နောက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိကြောင်း၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကို။ တဿာယေဝတဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိ
 ရာဂနိရောဓောတိ၊ အကြွင်းမရှိကင်းကြောင်း နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမ
 ရှိကြောင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သောအသင်္ခတ
 ဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာရုံပြုသောအား
 ဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သောတဏှာကို။ စဇိယတိ၊
 စွန့်အပ်၏။ ပဋိနိဿဇ္ဇိယတိ၊ တဘန်လာရောက်မှုမရှိအောင်ဝေးစွာစွန့်
 အပ်၏။ တဏှာယ၊ မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သောတဏှာမှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်
 တတ်၏။ နအလ္လိယတိ၊ ပြေမကပ်။ တဿှာ၊ ထိုသို့ တဏှာ၏ စွန့်ကြောင်း
 တဘန်လာရောက်မှုမရှိအောင် စွန့်ကြောင်း။ တဏှာမှလွတ်ကြောင်း။ တ
 ဏှာမဋြကပ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်
 သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ စာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂေါ၊
 မုတ္တိ၊ အနာလယောတိ၊ စာဂေါပဋိနိဿဂေါ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။ ဤကား။ သဗ္ဗောဟဝိနောဒနိ အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာ
 ပြန်တည်း။ ။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအား
 ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။
 ဒုက္ခနိရောဓံ၊ အရိယသစ္စန္တိ၊ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်
 ၏။ ပန၊ ထိုစကားကိုဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမဂ်
 ၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ မဂ်
 ဖြင့်အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သော
 တဏှာသည်။ ပိရဇ္ဇတိစေဝ၊ ကုန်ခြင်းသို့ရောက်သောအားဖြင့်၊ ကင်းလင်း
 ကင်း၏။ နိရုဇ္ဈတိစေဝ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုလည်းမရှိ။ တဿှာ၊
 ထိုသို့ တဏှာ၏ကင်းကြောင်း ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန် ကို။

တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရော
 ဓေတိ၊ အကြွင်းမရှိကင်းကြောင်း ဖြစ်မှုမရှိကြောင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်
 ၏။ ထိုမှတစ်ပါး ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဒေဝနိဗ္ဗာနမေဝ၊ ထိုမဂ်၏အာ
 ရုံဖြစ်သော။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ အာဂမ္မ၊ မဂ်
 ဖြင့်အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ တဿာ၊ ထိုတဏှာကို။ စာဂါဒယော၊
 စွန့်ခြင်းစသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စ၊ အထူးကိုဆိုခြင်းအံ့။ ဧတ္ထ
 အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်။ ကာမဂုဏာလယေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့
 ၌ကပ်ငြိတတ်သော အာလယတရားတို့တွင်။ ဧကောပိ၊ တခုလည်းဖြစ်သော။
 အာလယော၊ ကပ်ငြိတတ်သော အာလယတရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊
 ထိုသို့။ တဏှာစသည့်တို့၏စွန့်ကြောင်း။ တဏှာလယ၏မရှိရာဌာန၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကို။ စာဂေါပရိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောတိ၊ စာဂေါပရိနိဿ
 ဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ အနာလယဟူ၍ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပါဌ်၏မြန်
 မာပြန်တည်း။ ဟိသစ္စံ။ ထိုစကားသည် မှန်၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထသ
 တောအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စန္တိ၊ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စာဟူ၍။ ဝုစ္စ
 တိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုစကားကိုဆက်၍ဆိုခြင်းအံ့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 တံ၊ ထိုမဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာ
 ဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်
 သောတဏှာသည်။ အသေသာ၊ အကြွင်းမရှိ။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ကုန်ခြင်းသို့ရောက်
 သောအားဖြင့်ကင်း၏။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။ တသ္မာ၊
 ထိုသို့ တဏှာ၏အကြွင်းမရှိ ကင်းမှု၊ နောင် အဆက်ဆက်ဖြစ် ပေါ်မှုမရှိ
 ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော။ အသင်္ခတဓာတ် နိ
 ရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ တဿာယေဝတဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ အ
 သေသဝိရာဂနိရောဓေတိ၊ အကြွင်းမရှိ ကင်းကြောင်း နောင် အဆက်
 ဆက်ဖြစ်မှုမရှိကြောင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်
 သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာ
 ရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ မွတ်သိပ်ခင်မင်တတ်သောတဏှာ
 ကို။ စဇိယတိ၊ စွန့်အပ်၏။ ပဋိနိဿန္တိယတိ၊ တတန်လာရောက်မှုမရှိအောင်
 ဝေးစွာစွန့်အပ်၏။ နအဇ္ဈိယတိ၊ မကပ်ငြိ။ စ၊ အထူးကိုဆိုခြင်းအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၌။ ကာမဂုဏာလယေသု၊ ကာမဂုဏ်
 တို့၌ကပ်ငြိတတ်သော အာလယတရားတို့တွင်။ ဧကောပိ၊ တခုလည်းဖြစ်

သော။ အာသယော၊ ကပ်ငြိတတ်သော အာသယတရားသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ တဿ၊ ထိုတဏှာစသည်တို့၏စွန့်ကြောင်း တဘန်လာရောက်မှုမရှိအောင် စွန့်ကြောင်း ကပ်ငြိခြင်း၏မရှိကြောင်း ကပ်ငြိခြင်း၏မရှိရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်၊ မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ စာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောတိ။ စာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ အနာလယောဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကားပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏မြန်မာပြန်သည်။ သမ္မောဟာဝိနောဒနိ အဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်နှင့် ထပ်တူ ထပ်မျှပင် ဖြစ်လေ၏။ ။ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းမှာ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဖြင့်အာရုံပြု၍ရောက်သောကြောင့်သာ။ တဏှာသုံးပါးသည် ကုန်ခန်းသောအားဖြင့် ကင်းလေ၏။ နောင်အဆက်ဆက်လည်းဖြစ်မှုမရှိလေပြီ။ အဘယ်ကြောင့်တဏှာသည် ကုန်သောအားဖြင့် ကင်းခြင်း။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်းသို့ရောက်ရလေသနည်းဟူမူ။ မဂ်၏အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သာ။ အရိယမဂ်လေးတန်သည်။ ထိုတဏှာကို ကုန်သောအားဖြင့်ကင်းစေနိုင်သည်။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုမှုမရှိလျှင် ကိလေသာတဏှာကို ကင်းအောင် ဖြစ်မှုမရှိအောင်မပြုမလုပ်နိုင်။ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗာန်သည်၊ ၎င်းကိလေသာတို့၏ကုန်ရန် ကင်းရန် ဖြစ်မှုမရှိရန် အကြောင်းခံတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော မဂ်သည်၊ ၎င်းကိလေသာတဏှာတို့ကိုကုန်အောင်၊ ကင်းအောင်၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိအောင် ပြုလုပ်တတ်သောတရားဖြစ်၏။ ကိလေသာတဏှာသည် ထိုမဂ်ကြောင့် ကုန်ရကင်းရ နောင်အဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုကြောင့် မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ ထိုသမုဒယသစ္စာဖြစ်သော ကိလေသာတဏှာတို့၏၊ နောင်အဆက်ဆက်ကင်းကြောင်း နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းတရားအမှန်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့ပြဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေကုန်။

{မေး} ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်၊ သမုဒယဖြစ်သော ကိလေသာတဏှာ၏ ကုန်ခန်းခြင်းအားဖြင့်ကင်းမှု၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိမှု၏ အကြောင်းတရားအမှန်ဖြစ်ကြောင်းကိုထိရပါပြီ။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခ နိရောဓအရိယသစ္စံဟူ၍သာ တရားဟောအပ်ပါလေသနည်း။ တဏှာနိရောဓဟုမဟောအပ်ပါသနည်း။

ထိုအဓိပ္ပါယ်ကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဘုရားရှင်သည်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့အား၊ ဇာတိဒိဒုက္ခာစသော အမျိုးမျိုးသောဒုက္ခတရားတို့ကိုဟောတော်မူပြီး၍၊ ၎င်းဒုက္ခတရားတို့ကို အလိုမရှိဘဲ၊ ထိုဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်း တရားကို အလိုရှိကုန်သော။ ပဉ္စဝဂ္ဂိအမှူးရှိသောပရိသတ်တို့အား။ ဤအ သစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာတရားသာလျှင်။ နောင်အဆက်ဆက်ဒုက္ခတရား တို့၏ဖြစ်မှုမရှိရန် အကြောင်းခံတရားအမှန်ဖြစ်ပေ၏ဟုသိစေခြင်းငှာ၊ ဣဒံ ခေါပနုဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စံဟူ၍၊ အသစ်တခတ်နိရောဓ သစ္စာကို ဥာဏ်အမြင်ဖြစ်အောင်ပြဆိုတော်မူအပ်၏ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အ ကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုပြဆိုတော်မူလို၍။ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံဟုဟောတော်မူပါလျှင်။ အဘယ်ကြောင့်၊ ယောတဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂ နိရောဓေါစသည်ဖြင့်၊ တဏှာ၏ကင်းကြောင်း ဖြစ်မှုမရှိကြောင်းကိုသာ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ယောတဿေဝ ဒုက္ခဿအသေသဝိရာဂ နိရောဓေါ စသည်ဖြင့်သာဟောသင့်သည်မဟုတ် ပါလော။ ထိုအဓိပ္ပါယ်ကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ယောတဿေဝဒုက္ခဿအသေသဝိရာဂနိရောဓေါဟူ၍၊ ဟော သင့်သည်ကားမှန်၏။ ထိုသို့ပင်မှန်သော်လည်း အကြောင်းရင်းဖြစ်သော တဏှာကိုပါယ်စွန့်၍၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်လုပ်မှသာ လျှင်။ အကျိုးဒုက္ခတရားတို့သည် နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကုန်ခြင်း သို့ရောက်နိုင်သည်။ တဏှာသမုဒယကို နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိ အောင်ပါယ်စွန့်မှုကို ပြုလုပ်မှုမရှိလျှင်။ အကျိုးဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခစသော တရားတို့သည်ဆက်ခါဆက်ခါဖြစ်ပေါ်လေရာ၏။ ထိုကြောင့်ဒုက္ခအဆက် ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်းသည် တဏှာသမုဒယ အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း ကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်အကြောင်းတရား၌ကျင့်တော်မူလိုသောဘု ရားရှင်သည်။ တဏှာသမုဒယဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြင့် ဒုက္ခတရား တို့။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြစေခြင်းငှာ။ ယောတဿာယေဝတဏှာယအသေသဝိရာဂနိရောဓေါ စသောစကား တော်ကို ဟောဆိုတော်မူအပ်လေသည်ဟူ၍သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုတဏှာ၏အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြင့် ဒုက္ခ အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းကိုပြတော်မူလို၍၊ ယောတဿာ ယေဝ တဏှာယအသေသဝိရာဂနိရောဓေါ စသော စကားတော်ကို ဆို

အပ်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသေ၊ ယောတဿာယေဝတဏှာယာတိတ္ထေ၊
ယောတသေဝဒုက္ခဿာတိ၊ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ယသ္မာ သမုဒယနိရောဓေနေဝ။
ဒုက္ခံနိရုဇ္ဈတိ နောအညထာ၊ ယထာဟ၊ ယထာပိမူလေ၊ အနုပဒ္ဒဝေ၊ ဓ
ဋ္ဌေသိန္နောပိရုက္ခော၊ ပုနဒေဝရူပာတိ၊ ဇေတိတဏှာနုသယေ၊ အနုဟတေ၊
နိဗ္ဗတ္တတေဒုက္ခမိဒံပုနပ္ပုနန္တိ၊ တသ္မာတံ၊ ဒုက္ခနိရောဓံဒသန္တော၊ သမုဒ
ယနိရောဓေနဒသေတံ၊ ဇေမာဟဟူ၍။ သမ္မောဟပိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စ
ပိဘင်း၊ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။
ထိုနည်းအတူ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ ဥာဏာနိဒ္ဒေသ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌
ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ။ ဒုက္ခ နိရောဓနိဒ္ဒေသေ၊ ယော
တဿာယေဝတဏှာယာတိ၊ အာဒိနာနယေန၊ သ မု ဒယနိရောဓေ
ဝုတ္တော၊ သောကာသ္မာတိစေ၊ သမုဒယနိရောဓေန ဒုက္ခနိရောဓော၊ သမုဒယ
နိရောဓေနဟိ၊ ဒုက္ခံနိရုဇ္ဈတိ၊ နအညထာ၊ တေနာဟ၊ ယထာပိမူလေအနု
ပဒ္ဒဝေ၊ ဓဋ္ဌေသိန္နောပိရုက္ခော၊ ပုနဒေဝရူပာတိ၊ ဇေတိ၊ တဏှာနုသယေအနု
ဟတေ၊ နိဗ္ဗတ္တတိဒုက္ခမိဒံပုနပ္ပုနန္တိ၊ ဣတိ၊ ယသ္မာ၊ သမုဒယနိရောဓေနေ
ဝ၊ ဒုက္ခနိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ၊ ဘဂဝါ၊ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒေသေန္တော၊ သမုဒယနိ
ရောဓေနေဝ၊ ဒေသေတိဟူ၍။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာ သစ္စနိဒ္ဒေသ နိရောဓသစ္စာ
အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။ ။
အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသေ၊ နိရောဓသစ္စာ
ကိုညွှန်ပြရာ၌။ ယောတဿာယေဝတဏှာယာတိတ္ထေ၊ ယောတဿာ
ယေဝတဏှာယာဟူသောဤစကားတော်၌။ ယောတသေဝဒုက္ခဿာတိ၊
ယောတသေဝဒုက္ခဿာဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်၊ သမုဒယနိရောဓေန၊ သမုဒယသစ္စာတည်းဟူသော တဏှာဖြစ်မှု
မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်မှုမရှိ။ အည
ထာ၊ တပါးသော အကြောင်းအခြင်းအရာဖြင့်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်မှု
မရှိသည်ကား။ နော၊ မဟုတ်။ သမုဒယနိရောဓေနဒုက္ခံ၊ နိရုဇ္ဈတိတိ၊ သမုဒယ
နိရောဓေနဒုက္ခံနိရုဇ္ဈတိဟူ၍။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။
ဝစနဿ၊ စကား၏။ သာဓကံ၊ သက်သေဖြစ်သော။ ယထာကံ ဝစနံ၊ အ
ဘယ်သို့သောစကားတော်ကို။ ဘဂဝါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်။ အာဟ၊ ဆို
တော်မူလေသနည်း။ ယထာပိမူလေ၊ လ။ နိဗ္ဗတ္တတေ၊ ဒုက္ခမိဒံပုနပ္ပုနန္တိ၊ ယ
ထာပိမူလေ၊ လ။ နိဗ္ဗတ္တတေဒုက္ခမိဒံပုနပ္ပုနန္တိဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူလေ
ပြီ။ မူလေ၊ အဖြစ်သည်။ အနုပဒ္ဒဝေ၊ ဖြတ်ခြင်းစသော။ ဥပုဒ္ဒဝေါ၊ ဘေးခုန်

မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒဋ္ဌေ၊ ဖြိုဖြိုခိုင်းခုံနေသည်ရှိသော်၊ ဆိန္ဒောပိ၊ ဖြတ်အပ်သော
 ခက်မခက်သေးရှိသော်လည်း။ ပုနဒေဝ၊ တဘန်သာလျှင်။ ရူဟတိယထာ
 တိ၊ ပေါက်ရောက်စည်ကားပြန်သကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ တဏှာနုသ
 ယေ၊ တဏှာတည်းဟူသော အနုသယကို။ အနုဟတေ၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်
 သည်ရှိသော်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ။ ဣဒံဒုက္ခံ၊ ဤဇာတိပိဒုက္ခာအစရှိသော
 ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသမျှသည်။ နိဗ္ဗတ္တတေ၊ ဖြစ်၏။ တဿှာ၊ ထိုသို့အဘန်တလဲလဲ
 ဒုက္ခဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံဒုက္ခနိရောဓံ၊ ထိုဇာတိပိဒုက္ခာအစရှိသော
 ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသမျှတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံ
 ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော ဘုရားရှင်သည်။ သမုဒယ
 နိရောဓေန၊ သမုဒယသစ္စာတဏှာတရား၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ
 ခြင်း၏ အကြောင်းတရားဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ပြတော်မူခြင်းငှာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာ
 ဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဤကား သမ္မောဟပိနောဒနိသဠတ္တာပါဠိ၏မြန်မာပြန်
 တည်း။

ဒုက္ခနိရောဓနိဋ္ဌေသေ၊ ဒုက္ခနိရောဓနိဋ္ဌေသန္တံ။ တဿာယေဝတဏှာ
 ယာတိ၊ အာဒိနာ၊ တဿာယေဝတဏှာယ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊
 နည်းဖြင့်။ ယောသမုဒယနိရောဓော၊ အကြင်သမုဒယသစ္စာ၏ဖြစ်မှုမရှိ
 ကြောင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သောသမုဒယနိရောဓော။ ထို
 သမုဒယသစ္စာ၏ ဖြစ်မှုမရှိကြောင်းကို။ တဿေဝဒုက္ခဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲ
 ၏။ နိရောဓောတိ၊ ဖြစ်မှုမရှိကြောင်းဟူ၍။ အဝတ္တာ၊ မဟောမူ၍။ တဿာ
 ယေဝတဏှာယာတိ၊ တဿာယေဝတဏှာယဟူ၍။ ကဿှာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေဝဒေယျ၊ အ
 ကယ်၍ပြောဆိုခဲ့အံ့။ သမုဒယနိရောဓေန၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာ
 ၏။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခအ
 ဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်
 မှန်၏။ သမုဒယနိရောဓေန၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာ၏။ နောင်အ
 ဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ ဇာတိပိဒုက္ခာအစရှိသောဝဋ်ဆင်း
 ရဲသည်။ နိရုဇ္ဈတိနပဝတ္တတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ။ အညထာ၊ တပါး
 သောအကြောင်းအခြင်းအရာဖြင့်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်မှုမရှိသည် ကား။
 န၊ မဟုတ်။ တဿှာ၊ ထိုကြောင့်။ တဿာယေဝတဏှာယာတိ၊ တဿာ
 ယေဝတဏှာယဟူ၍။ ဝုတ္တော။ ဟောတော်မူအပ်၏။ တေန၊ ထို
 ကြောင့်။ ယထာပိမူလေ၊ အနုပဒ္ဒဝေဒဋ္ဌေ၊ လ။ နိဗ္ဗတ္တတိဒုက္ခမိဒံပုနပ္ပုနံ၊
 ယထာပိမူလေ၊ အနုပဒ္ဒဝေဒဋ္ဌေ၊ လ။ နိဗ္ဗတ္တတိဒုက္ခမိဒံပုနပ္ပုနံဟူ၍။ ဘဂဝါ၊

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်။ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီ။ မူလေ၊ အဖြစ်သည်။ အနု
 ပဒ္ဒဝေ၊ မြတ်ခြင်းစသော။ ဥပ္ပဒ္ဒဝေါ၊ ဘေးရန်မရှိမူ၍။ ဒဠေ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့နေ
 သည်ရှိသော်။ ဆိန္ဒောပိ၊ မြတ်အပ်သော ခက်မ ခက်သေး ရှိသော်လည်း။
 ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ ပုနဒေဝ၊ တဘန်သာလျှင်။ ဂူဟတိယထာပိ၊ ပေါက်
 ရော့စည်ကားပြန်သကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ၊ ဤဥပမာအတူ။ တဏှာနုသယေ၊ တ
 ဏှာတည်းဟူသော အနုသယကို။ အနုဟတေ၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သည်ရှိ
 သော်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ။ ဣဒံဒုက္ခံ၊ ဤဇာတိပိဒုက္ခာအစရှိသော ဝဋ်
 ဆင်းရဲဟူသမျှသည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမုဒယ နိရောဓေနေ
 ဝ၊ သမုဒယ သစ္စာဖြစ်သော တဏှာ၏ အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အ
 ကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဒုက္ခံ၊ ဇာတိပိဒုက္ခာအစရှိသော ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသ
 မျှသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နိရုဇ္ဈတိ နပဝတ္တတိ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမ
 ရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဇာတိ
 ပိဒုက္ခာ အစရှိသော ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသမျှတို့၏။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမ
 ရှိကြောင်းကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ သမုဒယနိရော
 ဓေနေဝ၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော။ တဏှာ၏၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ
 ခြင်း၏အကြောင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဤကား။
 ပိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြုဆိုတော်မူအပ်
 သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏ စကားတော်တို့ကိုထောက်၍။ ထိုသမုဒယသစ္စာ
 တဏှာ၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြင့်။ ဒုက္ခအ
 ဆက်ဆက်တို့၏ ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြတော်မူလို၍။ ယောတ
 သာဝေဝတဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓေါစသော စကားတော်ကို
 ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေကုန်။

{မေး} အဘယ်ကြောင့် ဘုရားရှင်သည် နောင် အဆက်ဆက်ဖြစ်လတံ့
 သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းတရားဟူ၍ မပြုဆို
 တဲ။ အဆက်ဆက်ဖြစ်လတံ့သော သမုဒယတဏှာ၏ အဆက်ဆက်ဖြစ်
 မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းတရားဟူ၍သာလျှင်။ အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကို ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ၎င်းအဓိပ္ပါယ်ကို ဥပမာဖြင့် ဘယ်
 လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဘုရားရှင်တို့သည် ခြင်္သေ့ကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းရှိပေ၏။ အဘယ်ကြောင့်
 ခြင်္သေ့ကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းရှိသနည်းဟူမူ။ ခြင်္သေ့ တို့သည် မိမိသို့တစုံတယေခံ
 သောသူသည်။ ဒုတ် ထုံ ကန်စသည်တို့ဖြင့် ပစ်ခတ်အပ်သည်ရှိသော်။ မိမိသို့
 ကျရောက်လာသော ဒုတ် ထုံ ကန်ကိုမလိုက်မူ၍။ အရင်းခံဖြစ်သော သူသို့သာ

လိုက်တတ်သော အလေ့ရှိသကဲ့သို့ ဘုရားရှင်တို့သည်လည်း။ အကြောင်း တရား အကျိုးတရားနှစ်ပါးတို့တွင်။ အကြောင်းတရား၌သာ ပစာနုပြု၍ ကျင့်တော်မူ၏။ ဘုံသို့ကြွင့်တော်မူခြင်းကြောင့် အကျိုးဒုက္ခတို့၏ နောင်အ ဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံတရား။ နိဗ္ဗာန်ကိုပြုလိုတော်မူ သည်ရှိသော် ထိုဒုက္ခတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းမူလဖြစ်သော တဏှာတရား တို့၏။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံတရားကိုသာပြဆို တော်မူအပ်လေသည်ဟူ၍သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိ အပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သီဟသမာနဂုတ္တိနောဟိတထာဂတာ။ တေဒုက္ခံနိရောဓေန္တာ။ ဒုက္ခနိရောဓဉ္စဒေသန္တာ။ ဟေတုမိပဋိပဇ္ဇန္တိ။ နဖလေ။ သုဝါနဂုတ္တိနော ပနအညတိတ္ထိယာ။ တေဒုက္ခံနိရောဓေန္တာ။ ဒုက္ခနိရောဓဉ္စဒေသန္တာ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေနစေဝ။ တသေဝစဒေသနာယ။ ဖလေပဋိ ပဇ္ဇန္တိ။ နဟေတုမိတိ။ သီဟသမာနဂုတ္တိတာယ။ သတ္တာ။ ဟေတုမိပဋိပဇ္ဇန္ တေ။ ယောတဿာယေဝါတိ။ အာဒိမဗဟဟူ၍ သမ္မောဟဝိနောဒနံ အ ဋ္ဌတ္တာ သစ္စာဝိဘင်းအဖွင့်။ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထေဝံ ၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ ပဋိသန္တိဒါမဂ် အဋ္ဌတ္တာ ဥာဏ နိဒ္ဒေသ သစ္စကထာအဖွင့်။ နိရောဓသစ္စာနိဒ္ဒေသ၌ပြဆိုအပ်သည့် ကိုထောက်၍လည်း ကောင်း။ သီဟသမာနဂုတ္တိနောဟိတထာဂတာ။ တေဒုက္ခံနိရောဓေန္တာ။ ဒုက္ခနိရောဓဉ္စဒေသန္တာဟေတုမိပဋိပဇ္ဇန္တိ။ နဖလေ။ သုဝါနဂုတ္တိနောပန တိတ္ထိယာ။ တေဒုက္ခံနိရောဓေန္တာ။ ဒုက္ခနိရောဓဉ္စဒေသန္တာ။ အတ္တကိလ မထာနုယောဂဒေသနာဒိဟိ။ ဖလေပဋိပဇ္ဇန္တိ။ နဟေတုမိတိ။ ဧဝံတာဝဒုက္ခ နိရောဓဿ။ သမုဒယနိရောဓဝသေနးဒေသနာယ။ ပယောဇနံဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာသစ္စနိဒ္ဒေသ နိရောဓသစ္စာအရာ၌ ပြဆိုအပ်သည် ကိုထောက်၍လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာ ပြန်ကား။ ။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ တထာဂတာ၊ ရှေးဘုရားကဲ့ သို့ လာခြင်းကောင်းတော်မူသော ဘုရားရှင်တို့သည်။ သီဟသမာနဂုတ္တိ နော၊ ခြင်္သေ့နှင့်တူသော အကြွင့်ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုဘုရားတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတရားကို။ နိရောဓေန္တာစ၊ ဖြစ်မှုမရှိစေကုန်သည်ရှိသော်လည်းကောင်း။ ဒုက္ခ နိရောဓံ၊ ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင် အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အ ကြောင်းတရားကို။ ဒေသန္တာစ၊ ပြုကုန်သည်ရှိသော်လည်းကောင်း။ ဟေ တုမိ၊ အကြောင်းတရား၌။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကြံကုန်၏။ ဖလေ၊ အကျိုးတရား

၌၊နပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်တော်မမူကြကုန်။ ပန၊ အကျိုးတရား၌မကျင့်သည်မှတ
 ပါး ကျင့်သည်ကိုဆိုဦးအံ့။ အညတိတ္ထိယာ၊ သာသနာတော်မှတပါး အယူ
 ရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့သည်ကား။ သုဝါနုရတ္ထိနော၊ ခွေးနှင့်တူသောအကျင့်
 ရှိကုန်၏။ တေအညတိတ္ထိယာ၊ ထိုသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိ
 ကုန်သော အညတိတ္ထိတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခကို။ နိရောဓေန္တာစ၊ နောင်အ
 ဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိစေကုန်သည်ရှိသော်လည်းကောင်း။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဝဋ်
 ဒုက္ခ၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းကို။ ဒေသန္တာစ၊ ပြု
 ကုန်သည်ရှိသော်လည်းကောင်း။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေနစေဝ၊ မိမိ
 ကိုယ်ကို ပင်ပန်းခြင်းနှင့်ယှဉ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ တသေဝ၊ ထို
 မိမိကိုယ် ပင်ပန်းခြင်းနှင့် ယှဉ်သော တရားကိုသာလျှင်။ ဒေသနာယစ၊
 ဟောသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဖလေ၊ အကျိုး၌။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ဟေ
 တုမိ၊ အကြောင်းတရား၌၊ နပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ခြင်းမရှိကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သီဟ
 သမာနုရတ္ထိတာယ၊ ခြင်သေ့နှင့်တူသော အကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟေတုမိ၊ အကြောင်းတရား၌။ ပဋိပဇ္ဇန္တာ၊
 ကျင့်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ယောတသယာယေဝါတိအာဒိ၊ ယောတသ
 ယေဝတဏှာယအစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ဆိုတော်မူပြီ။ ။
 ဤကား သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဟိသစ္စံ၊ ထို
 စကားသည်မှန်၏။ တထာဂတာ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ သီဟသမာနုရတ္ထိနော
 ခြင်သေ့နှင့်တူသောအကျင့်ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုဘုရားရှင်တို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဝဋ်
 ဆင်းရဲတရားကို။ နိရောဓေန္တာစ၊ ဖြစ်မှုမရှိစေကုန်သည် ရှိသော်လည်း
 ကောင်း။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း
 ၏အကြောင်းတရားကို။ ဒေသန္တာစ၊ ဟောတော်မူကုန်သည်ရှိသော်လည်း
 ကောင်း။ ဟေတုမိ၊ အကြောင်းတရား၌။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ ဖလေ၊
 အကျိုးတရား၌၊ နပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်တော်မမူကြကုန်။ ပန၊ အကျိုးတရား၌ မ
 ကျင့်သည်မှတပါး ကျင့်သည်ကိုဆိုဦးအံ့။ တိတ္ထိယာ၊ တိတ္ထိတို့သည်။ သုဝါ
 နုရတ္ထိနော၊ ခွေးနှင့်တူသောအကျင့်ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုခွေးနှင့်တူသောအ
 ကျင့်ရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတရားကို။ နိရောဓေန္တာစ၊
 နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိစေကုန်သည်ရှိသော်လည်းကောင်း။ ဒုက္ခနိ
 ရောဓံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းကို။
 ဒေသန္တာစ၊ ဟောကုန်သည်ရှိသော်လည်းကောင်း။ အတ္တကိလမထာနု
 ယောဂေသနာဒိဟိ၊ မိမိကိုယ်ကို ပင်ပန်းခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကိုဟောခြင်း
 စသည်တို့ဖြင့်။ ဖလေ၊ အကျိုး၌။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ ဟေတုမိ၊ အ

ကြောင်းတရား၌။ နပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်မှုမရှိကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဒုက္ခနိရောဓဿ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းတရားကို။ သမုဒယနိရောဓဝသေန၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော တဏှာတရား၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ဟောတော်မူခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဤသို့ဖွင့်ပြအပ်သောအဋ္ဌတ္တာစကားတော်ကိုထောက်၍ ဘုရားရှင်တို့သည် ခြင်္သေ့၏အကျင့်နှင့်တူ၍။ အကြောင်းတရား၌သာ ကျင့်တော်မူကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမုဒယတဏှာတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြင့်သာ ပြဆိုတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထုနသုတ်၌ဟောတော်မူအပ်သော အသေသဝိရာဂနိရောဓ၊ စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယော ဟူသောအမည်တို့သည်။ တဏှာ၏ကင်းခြင်း ဖြစ်မှုမရှိခြင်းစသည်တို့ကိုပြလို၍ ဟောတော်မူအပ်သောအမည်တို့လော။ သို့မဟုတ်တဏှာ၏ကင်းရန် ဖြစ်မှုမရှိရန်အကြောင်း ခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုပြလို၍ ဟောအပ်သော အမည်တို့ပါလော။ ၎င်း၏အဓိပ္ပါယ်ကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထုနသုတ်၌ဟောတော်မူအပ်သော အသေသဝိရာဂနိရောဓ၊ စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယော ဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်းသည်။ သမုဒယတဏှာ၏ကင်းခြင်း ဖြစ်မှုမရှိခြင်းစသောအဘာဝကိုပြလို၍ ဟောတော်မူအပ်သောအမည်တို့မဟုတ်။ စင်စစ်မှာ ထိုသမုဒယသစ္စာတဏှာ၏ကင်းကြောင်း ဖြစ်မှုမရှိခြင်းအကြောင်းဖြစ်သောအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ပြလို၍သာ။ အသေသဝိရာဂနိရောဓ၊ စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသည်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎င်းအသေသဝိရာဂနိရောဓ၊ စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောဟူ၍ဟောတော်မူခြင်းသည်။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ပြလို၍ဟောအပ်ခဲ့သော်။ ၎င်းအသေသဝိရာဂနိရောဓ၊ စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောဟူသော အမည်တို့သည်။ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ၏ အမည်တို့ဖြစ်သည်ဟူ၍ပင် သိအပ်ပါမည်လော။

{ဖြေ} ၎င်းအသေသဝိရာဂနိရောဓ၊ စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယောဟူသော အမည်တို့သည်။ စင်စစ် မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတ

တတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၏ပရိယယ်ဝေဝုဏ်အမည်တို့ပင် ဖြစ်ပါသည်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎င်းအသေသင်္ခါရဂနိရောဓစသောအမည်တို့သည် အသင်္ခါတ တတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၏ အမည်ဖြစ်ကြောင်းကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်ခံ ချီးမြှင့်သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အသေသင်္ခါရဂနိရောဓတိအာဒိနိ၊ သဗ္ဗာနိ၊ နိဗ္ဗာန ဝေဝုဏ်နာ နေဝဟူ၍ သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိသင်း နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အတ္ထတောပန၊ သဗ္ဗာနေဝတောနိ၊ နိဗ္ဗာနသဝေဝစနာနိဟူ၍ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာ သစ္စနိဒ္ဒေသ နိရောဓ သစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ အသေသင်္ခါရဂ နိရောဓတိအာဒိနိ၊ သဗ္ဗာနိ၊ နိဗ္ဗာနဝေဝုဏ်နာနေဝဟူ၍ သုတ်မဟာဝါအ ဋ္ဌတ္တာ သတိပဋ္ဌာနသုတ် သစ္စတ္တာ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ အတ္ထတောပနသဗ္ဗာနေဝပနေတာနိ၊ အသေသ ဝိရဂနိရောဓတိအာဒိနိ၊ နိဗ္ဗာနသေဝဝေဝစနာနိဟူ၍ ပဋိသန္တိဒါ မဂ်အဋ္ဌတ္တာ ဥာဏာနိဒ္ဒေသ သစ္စတ္တာ နိရောဓသစ္စာအဖွင့် ဆယ်ကြောင်းပေ စီချပ် ဝမ်းဘက်၌ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါ သည်။။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ အသေသင်္ခါရဂနိရောဓတိအာ ဒိနိ၊ အသေသင်္ခါရဂနိရောဓော ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန် သောအမည်တို့သည်။ နိဗ္ဗာနဝေဝုဏ်နာနေဝ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခါ တတ်နိရောဓသစ္စာ၏ပရိယယ်ဝေဝုဏ်အမည်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤကားသမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ အတ္ထတောပန၊ အနက်သဘောအားဖြင့်ကား။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော။ တောနိ၊ ထိုအသေသင်္ခါရဂနိရောဓ၊ စာဂ၊ ပဋိနိသဂ္ဂ၊ မုတ္တိ၊ အနာလယဟူသောအမည်တို့သည်။ နိဗ္ဗာနသေဝဝ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခါတတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၏။ ဝေဝုဏ်နာနိ၊ ပရိယယ်ဝေဝုဏ်ဖြစ် သော အမည်တို့သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤကားဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာ ပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ အသေသင်္ခါရဂနိရောဓတိအာဒိနိ၊ အသေသ ဝိရဂနိရောဓော ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသောအမည်တို့ သည်။ နိဗ္ဗာနဝေဝုဏ်နာနေဝ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခါတတ်နိရော ဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၏ပရိယယ်ဝေဝုဏ်အမည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤ ကား သတိပဋ္ဌာနသုတ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ အတ္ထတောပန အနက်သဘောအားဖြင့်ကား။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော

သဝိရာဂဂေါတိအာဒိနိ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓော ဤသို့အစရှိကုန်သော။
 တောနိပန၊ ဤအမည်တို့သည်ကား။ နိဗ္ဗာနသေဝ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော
 အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ပရိယယ်ဝေ
 ဝဂ်အမည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤကားပဋိသန္တဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ
 ပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏စကား
 တော်ကိုထောက်၍။ အသေသဝိရာဂနိရောဓသောအမည်တို့သည်။ အ
 သင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၏ အမည်တို့ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှားသိ
 ကြလေ။

{မေး} ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်ကြောင့်အ
 သေသဝိရာဂဟူသောအမည်၊ နိရောဓဟူသောအမည်ကိုမှည့်၍ ဘုရားရှင်
 ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ဟောအင်ကြောင်းကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါ
 မည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို မဂ်လေးတန်တို့သည်
 အာရုံပြု၍ရောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ရောက်သောကြောင့်သာလျှင်
 ၎င်းမဂ်တို့သည် ကိလေသာတဏှာတို့ကို အကြွင်းမရှိကင်းစေနိုင်ကုန်၏။
 အကြွင်းမရှိ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိစေအောင် ပြုလုပ်နိုင်၏။ ထို
 ကြောင့်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် ကိလေသာတဏှာတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ကင်း
 ရန်။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိရန် မဂ်၏အာရုံအဖြစ်ဖြင့် အကြောင်းခံ
 တရားအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့အကြောင်းခံတရား၏အဖြစ်ကိုသိစေတော်
 မူလို၍။ ဘုရားရှင်သည် ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို၊ အသေ
 သဝိရာဂဟူသောအမည်၊ နိရောဓဟူသောအမည်ကို တပ်ပြီးလျှင် ဟော
 တော်မူအပ်လေသည်ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အသေသဝိရာဂ
 အမည်၊ နိရောဓအမည်တို့ဖြင့်တပ်၍ ဟောအင်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်
 ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} နိဗ္ဗာန်အာဂမ္မတဏှာအသေသာဝိရုဇ္ဇတိနိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ၊ တံ
 တဿာယေဝတဏှာယ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိဝုတ္တတိဟူ၍ သမ္မော
 ဟဝိနောဓနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်း နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကို
 ထောက်၍လည်းကောင်း။ ယသ္မာပနတံအာဂမ္မ၊ တဏှာ၊ ဝိရုဇ္ဇတိစေဝ၊ နိ
 ရုဇ္ဈတိစ၊ တသ္မာ၊ ဝိရာဂဂေါတိစ၊ နိရောဓောတိစဝုတ္တတိဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌ
 ကထာ သစ္စနိဋ္ဌေသ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည့် ကိုထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ ယသ္မာပနတံအာဂမ္မ၊ တဏှာ၊ အသေသာဝိရုဇ္ဇတိ၊ နိရုဇ္ဈတိ၊

တသ္မာ၊ တံတဿာယေဝတဏှာယ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓေတိ ဝုစ္စတိ
 ဟူ၍ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌတ္တာဥာဏာနိဒ္ဒေသသစ္စကာထာ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်
 ဆယ်ကြောင်းပေ စီချပ်အတွင်းဘက်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်း
 ကောင်း။ နိဗ္ဗာန်၌၊ အါဂမ္မတဏှာ၊ အသေသဝိရဇ္ဇတိ၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ၊ တံ။
 တဿာယေဝတဏှာယ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓေတိ ဝုစ္စတိဟူ၍ သုတ်
 မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်သစ္စနိဒ္ဒေသနိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ ပြဆို
 အပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိ
 ကြောင်းမြန်မာပြန်ကို အစဉ်အတိုင်းပြဆိုဦးအံ့။ ။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်
 မှန်၏။ နိဗ္ဗာန်၊ မီးဆွဲတပါးတို့၏ ညိုမီးကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိ
 ရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ မင်ဖြင့်အာရုံပြုသော အားဖြင့်ရောက်၍။ တ
 ဏှာ၊ တပ်တတ်သော သမုဒယသစ္စာတဏှာသည်။ အသေသာ၊ အကြွင်းမ
 ရှိသော အားဖြင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်
 မှုမရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့တပ်တတ်သော တဏှာ၏အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်
 ကင်းကြောင်း၊ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံတ
 ရားဖြစ်သောကြောင့်။ တံ၊ ထိုမင်ဖိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်
 နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ တဿာယေဝတဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။
 အသေသဝိရာဂနိရောဓေတိ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်
 ၍။ ဤကား သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ယသ္မာ
 ပန၊ အကြင်ကြောင့်ကား။ တံ၊ ထိုမင်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိ
 ရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ မင်ဖြင့်အာရုံပြုသော အားဖြင့်ရောက်၍။
 တဏှာ၊ သင်္ခတ တရားဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာတဏှာသည်။ ဝိရဇ္ဇတိစေ
 ဝ၊ ကင်းသည်သာလျှင်လည်းဖြစ်၏။ နိရုဇ္ဈတိစ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်
 မှုလည်းမရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့တဏှာ၏ ကင်းခြင်း၏အကြောင်း တဏှာ၏
 နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိရာ
 ဂေါတိစ၊ ဝိရာဂဟူ၍လည်းကောင်း။ နိရောဓေတိစ၊ နိရောဓဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်
 တည်း။ ။ ယသ္မာပန၊ အကြင်ကြောင့်ကား။ တံ၊ ထိုမင်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်
 သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ မင်ဖြင့်အာရုံပြုသော
 အားဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ သင်္ခတ တရားဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာတဏှာ
 သည်။ အသေသာ၊ အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ နိရုဇ္ဈတိ၊
 နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့တဏှာ၏ အကြွင်းမရှိ
 သော အားဖြင့် ကင်းခြင်း၏အကြောင်းတဏှာ၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်

ပေါ်မှမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ တံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ တဿာယေဝတဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓေတိ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဒီးဆွဲတပါးတို့၏ညိမ်းကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့် အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ သင်္ခတ တရားဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာတဏှာသည်။ အသေသာ၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ကင်း၏။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။ တဿာ၊ တဏှာ၏အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ကင်းခြင်း၏အကြောင်း နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံတရားဖြစ်သော ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ တဿာယေဝတဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓေတိ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။

။ အဓိပ္ပါယ်ကား အထက်ဒုက္ခသစ္စာ၌ပြုဆိုအပ်ပြီးသော၊ ဇာတိပိဒုက္ခာအစ ပဉ္စပါဒါနုက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာအဆုံးရှိသော ဒုက္ခတရားတို့ကိုပြုဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသုံးသပ်ဆင်ခြင်၍။ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သမျှသော ခန္ဓာငါးပါး သင်္ခတ တရားတို့သည် စင်စစ် သတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ မပြတ်မလပ်ပျက်စီးနေသော ဒုက္ခတရားသာ ဧကန်အမှန်ဖြစ်သည်ဟု ထိုးထွင်းထိမြင်ခြင်းသို့ရောက်သော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ထိုသင်္ခတဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတည်းဟူသောဒုက္ခတရားတို့၌။ အလွန်ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ထိုသို့ ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သောကြောင့်၊ ၎င်းသင်္ခတဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတည်းဟူသော ဒုက္ခတရားတို့မှ လွန်မြောက်နေသော တရားကို။ အဘနိတလဲလဲ ဥာဏ်ဖြင့် ရှာတွေ့သတ်သော်။ ၎င်း ဖြစ်ပျက် နေသော သင်္ခတ တရားဖြစ်သောခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တရားတည်းဟူသော ဒုက္ခ တရားတို့နှင့် စင်စစ် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အမြဲတည်ရှိနေသော၊ မဖြစ်မပျက်သော၊ သုခအစစ်ဖြစ်သော။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင် စင်စစ် ဥာဏ်ဖြင့်မှီခိုရာ၊ ပုန်းအောင်းရာအဖြစ်ဖြင့် တွေ့မြင်လေ၏။ ထိုသို့တွေ့မြင်ပြီး၍။ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သောသင်္ခတ တရား၊ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဒုက္ခအပြစ်တွေ့ကိုမြင်လေလေ။ ၎င်းသင်္ခတ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် ဒုက္ခတရားမှ လွန်မြောက်နေသော။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော

သုခတရားသို့။ အဘန်တလဲလဲအာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်လေလေသာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ရောက်ဘန်များလပ်သော်။ အကြင်အခါဥာဏ်သည် ရင့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုသို့ ရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သောအခါ။ မဂ်ဖြစ်ထိုက် သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်အံ့။ ၎င်းအသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သုခတရားကို။ အစဉ်အတိုင်း၊ မဂ်လေးတန်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသောအား ဖြင့်။ ထိုးထွင်း၍သိမြင်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ သိမြင်ခြင်းသို့ရောက် သောမဂ်ကြောင့်။ ၎င်းမဂ်ဖြစ်သောရောဂါဝစရခန္ဓာ၌။ အကြောင်းခံအား ဖြင့်ကိန်းနေသော တဏှာနုသယကိလေသာဟူသမျှတို့သည်။ ကုန်ခမ်းခြင်း သို့ရောက်သဖြင့် ကင်းလေကုန်၏။ ထိုကင်းလေပြီးသော တဏှာကိလေ သာတို့သည် နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိလေပြီ။ ထိုသို့တဏှာကိလေ သာတို့၏ ကုန်ခမ်းသောအားဖြင့် ကင်းခြင်း။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ် မှုမရှိခြင်းသို့ရောက်ရခြင်းသည်။ ၎င်းမဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာ သုခတရားကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့် ၎င်းအသစ်တ ဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သုခတရားသည်။ ထိုတဏှာသ မုဒယသစ္စာ၏ ကင်းခြင်း၏အကြောင်း။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ ခြင်း၏ အကြောင်းခံတရားအမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းကို သိစေ တော်မူလိုသောကြောင့် ဘုရားရှင်သည် ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရသေ့ ရဟန်း တို့အား။ ယောတဿာယေဝတဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော ဟူ၍ ဟော တော်မူအပ်လေသည်။ ထိုသို့ဟောရာ၌ အသေသဝိရာဂ အသေသနိရောဓ အမည်တို့သည်။ စင်စစ် အသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာ၏ အမည်တို့သာ လျှင်တည်းဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့သိစေတော်မူအပ်၏။ ထို သို့သိစေအပ်သည်ကိုထောက်၍။ အသေသဝိရာဂ၊ နိရောဓအမည်တို့သည် အသစ်တဓာတ်၏အမည်တို့သာဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူကြလေ။

ထိုအဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏အလိုတော်အတိုင်း ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။ အသေ သာဝိရဇ္ဇတိဇေတနာတိ၊ အသေသဝိရာဂေါဟူ၍လည်းကောင်း။ အသေသာနိ ရုဇ္ဈာဘိနပဝတ္တတိ၊ ဇေတနာတိ အသေသနိရောဓောဟူ၍လည်းကောင်း။ ဟေ တုသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ဇေတန၊ ထိုအသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သုခတည်းဟူသော တရားတော် ကြောင့်။ တဏှာ၊ တဏှာသည် (ထည့်)။ အသေသာ၊ အကြွင်းမရှိ။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့တဏှာ၏အကြွင်းမရှိကင်းကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်။ သောအသစ်တဓမ္မာ၊ ထိုအသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန် သုခတရားတော်သည်။ အသေသဝိရာဂေါ၊ အသေသဝိရာဂမည်၏။ ဇေတန

ထိုအသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သုခတည်းဟူသော တရားတော်
 ကြောင့်၊ တဏှာ၊ သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်သော တဏှာသည်။ အသေသာ၊ အကြွင်း
 မရှိ၊ နိရုဏ္ဏိတိနပဝတ္တတိ၊ နောင် အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။ ဣတိဘသ္မာ၊
 ထိုသို့သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်သော တဏှာ၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမ
 ရှိခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ သောအသစ်တခေမ္မာ၊ ထိုအသစ်
 တခတ် နိရောဓသစ္စာ တည်းဟူသော သုခတရားတော်သည်။ အသေသနိ
 ရောဓော၊ အသေသနိရောဓမည်၏။ ဤကား ဝိဂြိုဟ်တို့၏ အနက်သိကြောင်း
 မြန်မာပြန်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်
 တည်းဟူသော သုခတရားကို အကြောင်းခံ၍သာ။ ၎င်းသမုဒယသစ္စာ တည်း
 ဟူသော တဏှာသုံးပါး တရားသည်။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ကုန်
 ခမ်းသော အားဖြင့် ကင်းလေ၏။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်ရန်ရှိသော တ
 ဏှာသုံးပါးသည်။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိလေပြီ။ ထိုသမုဒယသစ္စာ
 ဖြစ်သော တဏှာတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ကင်းမှု။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်
 ပေါ်မှုမရှိခြင်းသည်။ မဂ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သုခတရားကြောင့် ပင်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်၊ ၎င်းမဂ်
 ၏ အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ အသေသဝိရာဂ၊
 အသေသနိရောဓဟူသော အမည်ကို ရလေသည်ဟူလို။ ဤကား အဓိပ္ပါယ်။
 ဤသို့ ပြဆိုအပ်သော ဝိဂြိုဟ်၏ အရလည်း၊ ၎င်းအသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကို။ သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်သော တဏှာ၏ အကြွင်းမရှိ ကင်းခြင်း၏ အ
 ကြောင်း တဏှာ၏ အကြွင်းမရှိ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏
 အကြောင်းခံတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အသေသဝိရာဂ၊ အသေသနိရောဓဟူ
 သော အမည်ကို တပ်၍ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိကြလေ။ အကျယ်
 ကို သိလိုမှ ငါ့ဟု သမုတ် နာမ်ရပ်အစု ခေးသားအပ်သော။ { သမုပ္ပါဒ် နိရော
 ဓဂ } ဒုတိယအုပ်၌ ယူလေ။

{မေး} ၎င်းအသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို တဏှာ၏ အကြွင်းမ
 ရှိ ကင်းကြောင်း။ နောင် အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်
 သောကြောင့်။ အသေသဝိရာဂ၊ အသေသနိရောဓဟု ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်း
 ကို သိရပါပြီ။ အဘယ်ကြောင့် စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသနည်း။
 ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်းကို ဘယ်လို သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ရောက်သော မဂ်လေးပါးတို့သည်။ ၎င်းသမုဒယသစ္စာ
 ဖြစ်သော ကိလေသာတဏှာတို့ကို အကြွင်းမရှိစွန့်ကြဲ၊ နောင်တဘန်

လာမှုမရှိအောင် ဝေးစွာစွန့်ကြဲကုန်၏။ ထိုသို့မဂ်လေးပါးတို့သည် သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာကို။ အကြွင်းမရှိစွန့်နိုင်ခြင်း ထာဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်ဝေးစွာစွန့်နိုင်ခြင်းတို့သည်။ ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သောအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့်တရားရှင်သည်၊ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာကိုပင်၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာကိုစွန့်ခြင်း တဘန်လာရောက်မှု မရှိအောင် ဝေးစွာစွန့်ခြင်း၏အကြောင်းတရားဖြစ်သောကြောင့်။ စာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါဟု အမည်တပ်၍ ဟောတော်မူအပ်လေသည်ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၏ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာကို အကြွင်းမရှိ စွန့်ခြင်း၏ အကြောင်း။ တဘန်လာရောက်မှုမရှိအောင်ဝေးစွာစွန့်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} နိဗ္ဗာနဉ္စအာဂမ္မ၊ တဏှာစဇိယတိ၊ ပဋိနိဿန္ဓိယတိ၊ လ၊ တဿှာ နိဗ္ဗာနံ၊ စာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ လ၊ ဝုတ္တတိဟူ၍။ သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စဝိဘင်းနိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်လည်းကောင်း။ ယဿှာစတဒေဝ အာဂမ္မ၊ တဿှာစာဂါဒယောဟောန္တိ၊ လ၊ တဿှာ၊ စာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ လ၊ ဝုတ္တတိဟူ၍။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာသစ္စနိဒ္ဒေသ နိရောဓသစ္စာအရာ၌ဖွင့်ပြအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စအာဂမ္မ၊ တဏှာစဇိယတိ၊ ပဋိနိဿန္ဓိယတိ၊ လ၊ တဿှာနိဗ္ဗာနံစာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ လ၊ ဝုတ္တတိဟူ၍ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ ဉာဏနိဒ္ဒေသ သစ္စတ္တာ နိရောဓသစ္စာအဖွင့် ဆယ်ကြောင်းပေ စီချုပ်အတွင်းဘက်၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စအာဂမ္မတဏှာစဇိယတိ၊ ပဋိနိဿန္ဓိယတိ၊ လ၊ တဿှာ၊ စာဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ လ၊ ဝုတ္တတိဟူ၍ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာ သတိပဋ္ဌာနသုတ် သစ္စကထာ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။အနက်သိကြောင်းဖြန်မာပြန်ကား။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ မဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တပ်တတ်သောတဏှာကို။ စဇိယတိ၊ စွန့်အပ်၏။ ပဋိနိဿန္ဓိယတိ၊ နောင်တဘန်လာရောက်မှုမရှိအောင် ဝေးစွာစွန့်အပ်၏။ လ၊ တဿှာ၊ ထိုသို့။ သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်သောတဏှာကို စွန့်ခြင်း၏အကြောင်း၊ တဏှာကို တဘန်လာရောက်မှုမရှိအောင် ဝေးစွာစွန့်ခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဒီးဆဲ တပါးတို့၏ ညှိမ်းကြောင်းဖြစ်

သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ စာဂေါပဒိုနိဿဂ္ဂေါတိ၊ စာဂေါပဒိုနိဿဂ္ဂေါဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား သမ္မောဟဝိနောဓ နိအဋ္ဌတ္တာပါဌ၏မြန်မာပြန်တည်း။ စ၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဧဝ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ တဿာ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာကို။ စာဂါဒယော၊ ဖွန့်ခြင်းအစရှိသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ လ၊ တသ္မာ ထိုသို့သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာကို စွန့်ခြင်းစသည်တို့၏ အကြောင်း ခံ ဖြစ် သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မီးဆဲ တပါးတို့၏ ညှိမ်းကြောင်းဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ စာဂေါပဒိုနိဿဂ္ဂေါတိ၊ စာဂေါပဒိုနိဿဂ္ဂေါဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ပဒိုသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ၏မြန်မာပြန်။ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာပါဌ၏မြန်မာပြန်တို့သည်။ သမ္မောဟဝိနောဓနိ အဋ္ဌတ္တာပါဌ၏မြန်မာပြန်နှင့်အတူတူသာလျှင်တည်း။ မသုးတော့ပြီ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏စကားတော်တို့ကိုထေခံ၍၊ မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာကို အကြွင်းမရှိစွန့်ခြင်း၏အကြောင်း၊ တဘန်လာရောက်မှုမရှိအောင် ဝေးစွာ စွန့်ခြင်း၏ အကြောင်းခံ ဖြစ်သောကြောင့်။ စာဂ၊ ပဒိုနိဿဂ္ဂဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်းကိုထင်ရှားထိကြလေ။ ထိုပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏အလိုအားဖြင့် ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်လိုသော်။ တဏှာစဇိယတိ၊ ဇေတနာတိ၊ စာဂေါ၊ တဏှာပဒိုနိဿဂ္ဂိယတိ၊ ဇေတနာတိ၊ ပဒိုနိဿဂ္ဂေါဟူ၍။ ဟေတုသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်ရာ၏။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ဇေတန၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တရားတော်ကြောင့်။ တဏှာ၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာကို။ စဇိယတိ၊ စွန့်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုတဏှာကိုစွန့်အပ်ကြောင်းဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောအသစ်တခတ်၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။ စာဂေါ၊ စာဂမည်၏။ ဇေတန၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကြောင့်။ တဏှာ၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာကို။ ပဒိုနိဿဂ္ဂိယတိ၊ နောင်တဘန်မလာ မရောက်အောင် ဝေးစွာ စွန့်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သမုဒယသစ္စာတဏှာကိုဝေးစွာစွန့်အပ်ကြောင်းဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော အသစ်တခတ်၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓ

သစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂမည်၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော
ဝိဂြိုဟ်အရလည်း။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို
ပင်။ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာကို စွန့်ခြင်း၏အကြောင်း။ တဘန်မ
လာနိုင်အောင် ဝေးစွာစွန့်ခြင်း၏ အကြောင်းခံတရားဖြစ်သောကြောင့်။ စာ
ဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂဟူ၍ အမည်တပ်ပြီးလျှင် ဟောတော် မူအပ်လေသည်။ ထို
ကြောင့် စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂဟူသော အမည်တို့သည်။ အသင်္ခတဓာတ်နိရော
ဓသစ္စာ၏အမည်တို့သာလျှင် မချစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။

{မေး} ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ သမုဒယသစ္စာဖြစ်
သောတဏှာကို။ အကြွင်းမရှိ စွန့်ခြင်း၊ တဘန် လာရောက်မှုမရှိအောင်
ဝေးစွာစွန့်ခြင်း၏အကြောင်းတရားဖြစ်သောကြောင့်၊ စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ
ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်းကို ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာ တို့ဖြင့် သိရပါပြီ။ အ
ဘယ်ကြောင့် ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ မုတ္တိဟူ၍တရား
ရှင်သည်။ ၎င်းဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ထိုသို့
ဟောအပ်ကြောင်းကို အဘယ်သို့သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အကြင်အကြင်ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒုက္ခသစ္စာအရာ၌။
ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိပိဒုက္ခာအစ သံခိတ္တေနပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခအ
ဆုံးရှိသော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခတရားတို့ကို မသိမမြင်ခြင်း
ကြောင့်သာ၊ ၎င်းဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ပျက်နေသော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရား
တည်းဟူသော ဒုက္ခတရားတို့ကို တွယ်တာ ခင်မင်နှစ်သက်နေကြကုန်၏။
ထိုသို့နေသောကြောင့် သံသရာ၌မပြတ်မလပ်ဆက်ခါဆက်ခါ ဒုက္ခဖြစ်နေ
ရကုန်၏။ ထိုသို့ဒုက္ခဖြစ်နေမှုကို အကြင်အခါ ဝိပဿနာဥပဇာန်ဖြင့် ရှုမြင်
လေ၏။ ထိုသို့ရှုမြင်၍အဘန်ဘန်သုံးသပ်သော်၊ ၎င်းဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့ကို၊ စင်
စစ်ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်
ဘန်များလပ်လျှင်။ ၎င်းဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့မှလွတ်ရာကုန်ရှာ ဖွေကြလပ်သော်။
၎င်းဝဋ်ဒုက္ခတရားတည်းဟူသော သင်္ခတတရားတို့၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိသော သုခသဘော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ
နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ ဝိပဿနာသန္တိပဥပဇာန်ဖြင့်တွေ့မြင်လေတော့၏။ အ
ဘယ်ကြောင့် တွေ့မြင်လေသနည်းဟူမူ။ ဓမ္မတာအားဖြင့် ပဋိပက္ခတရား
သည် ထင်ရှားတည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တွေ့မြင်လေသည်ဟူလို။ ထို
သို့တွေ့မြင်ပြီးနောက် ၎င်းသင်္ခတဖြစ်ကုန်သော ဇာတိပိဒုက္ခာအစ ပဉ္စုပါ
ဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခအဆုံးရှိသော ဘုံသုံးပါး၌ မရပ်မစဲဖြစ်ပျက်လျက်။ အမျိုး
မျိုးဒုက္ခတရားသိဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏ဒုက္ခဖြစ်ပျက်တို့

ကိုမြင်လေလေ။ ၎င်းဒုက္ခ တရားတို့မှ လွန်မြောက် နေသော မဖြစ် မပျက် သောသဘော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သုခသို့ ပြေးဝင်လေလေသာဖြစ်၏။ ထိုသို့ပြေးဝင်ဘန်များသဖြင့် ဥာဏ်သည်ရင့် သန်လတ်သည်ရှိသော်။ ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိ ရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သုခတရားကိုအစဉ်အတိုင်း။ မဂ်လေး တန်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍၊ တွယ်တာခင်မင် မက်မောတတ်သော သမုဒယ သစ္စာတဏှာသည် ကင်းပြတ်လေ၏။ ထိုသို့ကင်းပြတ်ခြင်းကြောင့် အရ ဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သောအခါ။ ၎င်းတဏှာမှလွတ်လေတော့၏။ ထိုသို့အ ရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သောအခါ။ ၎င်းသမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာမှ လွတ်ရခြင်းသည်။ စင်စစ် မဂ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓ သစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကြောင့်မဂ်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာ ရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ သမုဒယ သစ္စာဖြစ်သောတဏှာမှ လွတ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သောကြောင့်။ ဘု ရားရှင်သည် ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်၌။ မုတ္တိဟူ၍ဟောတော်မူအပ်လေသည့် ဟူ၍သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို သမုဒယသစ္စာဖြစ် သောတဏှာမှလွတ်ခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သောကြောင့်။ မုတ္တိဟူ၍ဟော တော်မူအပ်သည်ကို အဘယ်ပါဌ်ကဲ့သို့ထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ အာဂမ္မ၊ တဏှာ၊ လ၊ မုစ္ဆတိ၊ လ၊ တသ္မာ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ လ၊ မုတ္တိ ။ လ၊ တိပုစ္ဆတိဟူ၍ သမုဒယဟာဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ သစ္စာဘင်္ဂနိး ရောဓသစ္စာ အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ။ ယသ္မာစ၊ တဒေဝ အာဂမ္မ၊ တသ္မာ၊ လ၊ မုတ္တိ၊ လ၊ တသ္မာ၊ လ၊ မုတ္တိ၊ လ၊ ဝုစ္ဆတိ ဟူ၍ ပိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ သစ္စာနိဒ္ဒေသနိရောဓသစ္စာအဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ အာဂမ္မ၊ တဏှာ၊ လ၊ မုစ္ဆတိ၊ လ၊ တသ္မာ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ လ၊ မုတ္တိ၊ လ၊ တိပုစ္ဆတိဟူ၍ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ သတိပဋ္ဌာနသုတ် သစ္စာနိ ဒ္ဒေသနိရောဓသစ္စာ အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ အာဂမ္မ၊ တဏှာ၊ လ၊ မုစ္ဆတိ၊ လ၊ တသ္မာ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ လ၊ မုတ္တိ၊ လ၊ တိပုစ္ဆ တိဟူ၍ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာ ဥာဏာနိဒ္ဒေသ သစ္စကထာနိရောဓသစ္စာအ ဖွင့်။ ဆယ်ကြောင်းပေ စီချပ်အတွင်းဘက်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ မီးဆွဲတပါးတို့၏ညှိမ်းကြောင်းဖြစ်သောမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာရုံပြုသော

အားဖြင့်ရောက်၍။ တဏှာ၊ တဏှာယ၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တမ်တတ်
သောတဏှာမှ။ မုတ္တိ၊ လွတ်တတ်၏။ လ၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့သမုဒယသစ္စာဖြစ်
သော တဏှာမှလွတ်ခြင်း ။ ၏ အ ကြောငး ခံဖြစ်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်၊
မီးဆဲ တပါးတို့၏ ညိမ်းခြင်း၏ အကြောင်း ခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိ
ရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ မုတ္တိတိ၊ မုတ္တိဟူ၍။ ဝုတ္တိတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား သမ္မော
ဟပိနောဒနီအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ စ၊ အတို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။
ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတ
ဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာရုံပြုသောအား
ဖြင့်ရောက်၍။ တဿာ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာမှ၊ လ၊ မုတ္တိ၊
လွတ် ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ လ၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့သမုဒယသစ္စာတဏှာ
မှလွတ် ခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်၊ မီးဆဲ တပါးတို့၏
ညိမ်းကြောင်းဖြစ်သောမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓ
သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ မုတ္တိတိ၊ မုတ္တိဟူ၍။ ဝုတ္တိတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
အဋ္ဌတ္တာ အာဒိဝန် ဘော်ထုတ်အပ်သောပါဌ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ သုတ်မ
ဟာဝါအဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏မြန်မာပြန်
တို့သည်။ သမ္မောဟပိနောဒနီ အဋ္ဌတ္တာပါဌ်၏ မြန်မာပြန်နှင့် အဘူဘူသာ
တည်း မထူးတော့ပြီ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောအဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏စကားတော်
ကိုထောက်၍။ မဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ
နိဗ္ဗာန်ကို။ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာမှ လွတ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်
သောကြောင့်။ မုတ္တိဟူ၍ ဘုရားရှင်အမည်တပ်၍ဟောတော်မူအပ်သည်၏
အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုအဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏အလိုအားဖြင့်ဝိဂြိုဟ်ပြု
လုပ်လိုသော်။ တဏှာယမုတ္တိ၊ ဇေတေနာတိ၊ မုတ္တိဟူ၍ဟောတုသာဓနကိတ်
ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၏။ ဇေတေန၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သောအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓ
သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကြောင့်။ တဏှာယ၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တွယ်တာခင်
မင်္ဂလတ်ထိင်တတ်သောတဏှာမှ။ မုတ္တိ၊ လွတ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
သို့သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာမှလွတ်ခြင်း၏ အ ကြောငး ဖြစ်သော
ကြောင့်။ သောအသင်္ခတဓမ္မာ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတ
ဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။ မုတ္တိ၊ မုတ္တိမည်၏။ မုဝဓာတ်
တိပစ္စည်း၊ ဤကား ဝိဂြိုဟ်၏မြန်မာပြန်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ မဂ်ဖိုလ်၏
အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကြောင့်သာ။ သမုဒယ
သစ္စာတဉ်းဟူသော တဏှာမှ အရဟတ္တဖိုလ်အနိက်သို့ရောက်လျှင်၊ ၎င်းတ
ဏှာမှလွတ်ကြရကုန်၏။ ထိုကြောင့်၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သောအသင်္ခတ

ဓာတ်နိဗ္ဗာန်သည်။ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာမှလွတ်ရန်အကြောင်း ခံတရားဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းအ သင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ ကိုပင် မုတ္တိဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်ဟုသိ။ ဤကားဝိဂြိုဟ်၏ အဓိပ္ပါယ် တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ဝိဂြိုဟ်အရကိုထောက်၍လည်း။ ၎င်းမဂ်ဖိုလ် ၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသိလျှင်။ သမုဒယ သစ္စာဖြစ်သော တဏှာမှ လွတ်ခြင်း၏အကြောင်းခံတရားဖြစ်သောကြောင့် မုတ္တိဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်းကိုသိကြလေ။ အကျယ်ကို ငါ့ဟုသမုတ် နှစ်ရပ်အစု ရေးသားအပ်သော သမုပ္ပါဒ်နိရောဓဂ ဒုတိယအုပ်၌ ကြည့်ရှု ယူကြလေ။

{မေး} ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို သမုဒယသစ္စာဖြစ် သော တဏှာမှ လွတ်ခြင်း၏အကြောင်းတရားဖြစ်သောကြောင့်။ မုတ္တိဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်ကြောင်းကို ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့၏ စကားအရ သိရ ပါပြီး။ အဘယ်ကြောင့် ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိ ရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ ဘုရားရှင်သည် အနာလယဟုအမည်တင်၍ဟောတော်မူအပ်ပါသည်။ ဟောအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို အနာလ ယဟုခေါ်ဆိုအပ်သည့်မှာ။ တခြားကြောင့်မဟုတ် ဇာတိဝိဒုက္ခာအစရှိသည့် ဖြင့်ဟောအပ်သော ဒုက္ခ တရားဟူသမျှတို့ကို။ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့်အဘိဓာန် တလဲလဲ ရှုမြင်ကုန်သော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ၎င်းဇာတိဝိဒုက္ခာစ သော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဒုက္ခဟူသမျှကို အလိုမရှိဘဲ။ ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ် ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်၍ ၎င်းဒုက္ခတ ရားဟူသမျှတို့မှ လွတ်ရာကိုဥာဏ်ဖြင့်ရှာဖွေလတ်သော်။ ၎င်းဒုက္ခ တရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် သုခတရားတော်ကိုသာ ဥာဏ်ဖြင့် ထွေမြင်လေ၏။ အဘယ်ကြောင့်ထွေ မြင်အပ်လေသနည်းဟူမူ။ ဓမ္မတာအားဖြင့် ဒုက္ခနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သုခတရားသည်။ ထင်ရှားတည်ရှိနေသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထွေမြင်လေ သည်ဟုသိ။ ထိုသို့ထွေမြင်ပြီးနောက် ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဇာတိစသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို။ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့်မြင်လေလေ။ ၎င်းဒုက္ခတရားတို့မှ လွန်မြောက်နေသော မဖြစ်မပျက်ဘဲ အမြဲတည်ရှိနေသော သုခတရားတည်း ဟူသော အသင်္ခတဓာတ်နိဗ္ဗာန်သို့။ ဤတရားကား သုခတည်း။ ဤတရားကား ဒုက္ခတည်းဟူ၍သန္တိ ပဓဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့်အာရုံပြု၍ ပြေးဝင်လေလေသိ

ဖြစ်၏။ ထိုသို့ပြေးဝင်တန်များလတ်၍ ဥာဏ်သည်ရင့်သန်လတ်သော်။ ၎င်းအသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာတည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သုခတရားတော်ကို။ အစဉ်အတိုင်း မဂ်လေးတန်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော။ အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာတည်းဟူသော မဖြစ် မပျက်ဘဲ အမြဲတည်ရှိသော နိဗ္ဗာန်သုခကို။ မဂ်လေးတန်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းကြောင့် သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော မွတ် သိင်္ဂ ခင် မင်ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာလယဟူသမျှသည်။ အလုံးစုံသော ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတံ့သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရား ဒုက္ခဟူသမျှတို့၌ ကပ်ငြိတွယ်တာ မှုမရှိဘဲ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ကင်းပြတ်လေတော့၏။ ထိုသို့တဏှာလယ ကင်းပြတ်ခြင်းသည် တခြားကြောင့်မဟုတ်။ အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာတည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သုခတရားကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းအသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသောကြောင့်သာ မဂ်လေးတန်သည်။ တဏှာလယကိုပြတ်ကင်းစေနိုင်၏။ ထိုသို့ပြတ်ကင်းစေရာ၌ နိဗ္ဗာန်သည် မဂ်၏အာရုံအဖြစ်ဖြင့် တဏှာလယပြတ်ရန် အကြောင်းခံ၏။ မဂ်သည်ထိုအကြောင်းခံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သုခကိုမျက်မှောက် ပြုသောအားဖြင့် ပေါင်းတော်မီခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ တဏှာလယကိုပြတ်ကင်းစေနိုင်၏။ ထိုကြောင့် မဂ်လေးတန်သည် တဏှာလယကိုပြတ်ကင်းစေ၏။ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်။ မဂ်ဖြစ်စေရာ၌ တဏှာလယပြတ်ရန် အကြောင်းခံပေ၏။ ထိုကြောင့် ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာတည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သုခ တရားတော်သည်။ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာလယ၏ ပြတ်ကင်းရန်အကြောင်းခံတရား၏အဖြစ်ကိုသိစေတော်မူလိုသောကြောင့် ဘုရားရှင်သည်။ ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သုခတရားတော်ကို။ အနာလယဟူသော အမည်ဖြင့်တပ်၍ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနုသုတ်၌။ ဟောတော်မူအပ်သည်ဟူ၍ သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုအသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သုခတရားတော်ကို။ တဏှာလယ၏ ပြတ်ကင်းရန်အကြောင်းခံတရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာလယဟူ၍ ဟောတော်မူကြောင်းကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} နိဗ္ဗာနုဉ္စအာဂမ္မ၊ တဏှာ၊ လ၊ နအလ္လပ္ပိယတိ၊ တသ္မာ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ လ၊ အနာလယောတိ၊ ဝုတ္တတိဟူ၍။ သမ္မောဟဝိနောဒနိ အဋ္ဌတ္တာသပ္ပဝိဘင်းအဖွင့်နိရောဓသစ္စာအရာ၌ ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ထို

နည်းအတူ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂါအဋ္ဌတ္တာ ဥာဏာနိဒ္ဒေသ သစ္စတ္တာ နိရောဓသစ္စာ အဖွင့်ဆယ်ကြောင်းပေစီချပ် အတွင်းဘက်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနန္ဓအာဂမ္မ၊ တဏှာ၊ လ၊ နအလ္လ္လိယတိ၊ တသ္မာနိဗ္ဗာနံ၊ လ၊ အနာလယောတိ၊ ဝုစ္စတိ ဟူ၍ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ သတိပဋ္ဌာန သုတ် သစ္စတ္တာ နိရောဓသစ္စာ အဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။

။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ နိဗ္ဗာနန္ဓ၊ မီးဆွဲတပါးတို့၏ညိမ်းကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့်အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်၍။ တဏှာ၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော မွတ်သိပ်ခင်ခင် ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာသည်။ နအလ္လ္လိယတိ၊ မကပ်ငြိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာ၏ မကပ်ငြိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မီးဆွဲတပါးတို့၏ ညိမ်းကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အနာလယောတိ၊ အနာလယဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ဘုရားရှင်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ဤကား သမ္မာဟပိနောဒနိအဋ္ဌကထာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်လည်း။

နည်းတူသာလျှင်တည်း မထူးတော့ပြီ။ အဓိပ္ပါယ်ကား မီးဆွဲတပါးတို့၏ ညိမ်းကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ မဂ်လေးတန်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုသောအားဖြင့် ရောက်ခြင်းကြောင့် သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောကပ်ငြိတွယ်တာတတ်သောတဏှာသည်။ ငြိတွယ်ခြင်းမရှိဘဲ ပြတ်တောက်ကြသေ၏။ ထိုသို့သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်သော ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာ၏ ငြိတွယ်ခြင်းမရှိဘဲ ကင်းပြတ်ခြင်းသည်။ ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့် ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ တဏှာလယ၏ ကင်းပြတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားပေတည်းဟု သိစေခြင်းငှါ ဘုရားရှင်သည်။ အနာလယ ဟူသော အမည်ကိုတပ်၍ ဟောတော်မူအပ်လေသည်ဟူလို၊ ဤကားအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ထိုသို့အဋ္ဌကထာရှင်တို့ပြဆိုအပ်သောစကားတော်ကိုထောက်၍လည်း။ ၎င်းမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အနာလယဟူ၍ဆိုအပ်ကြောင်းကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ထိုအဋ္ဌကထာရှင်တို့၏ အလိုတော်အားဖြင့် ဝိဂြိုဟ်လုပ်လိုသော်။ တဏှာနအလ္လိယတိ၊ ဇေတနာတိ၊ အနာလယောဟူ၍။ ဟောတုသာနေကိတ်ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်ရာ၏။ ဇေတနာ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကြောင့်။ တဏှာ၊

သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာသည်။ နုအလ္လီယတိ၊ မကပ်ငြိ။ ဝါ၊ ကပ်ငြိခြင်းမှကင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာမှ ကင်းကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ သောအသင်္ခတဓမ္မော၊ ထိုမဂ် ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သည်။ အနာလ ယော၊ အနာလယမည်၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား မဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော အ သင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို အကြောင်းပြု၍။ သမုဒယ သစ္စာဖြစ် သောတဏှာလယသည်ကင်း၏။ ထိုတဏှာလယ၏ ကင်းပြတ်ခြင်း၏အ ကြောင်းခံဖြစ်သော မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုပင်။ အနာလယဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်ဟုလို။ ဤကားအဓိပ္ပါယ် အ ကျဉ်းတည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ဝိဂြိုဟ်အရကိုထောက်၍လည်း။ ၎င်း မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုပင်။ အနာ လယဟု ခေါ်အပ်ကြောင်းကို ထင်ရှားသိကြလေ။ အကျယ်ကိုသိလိုမှ ငါ ဟုသမုတ်နာမ်ရုပ်အစုရေးသားအပ်သော သမုပ္ပါဒ်နိရောဓဂ ဒုတိယအုပ် ဌ်။ အနာလယမည်ကြောင်းကိုပြဆိုရာ၌ ကြည့် ရှုယူကြလေ။

{မေး} ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို တဏှာ၏ကင်း ခြင်း ၏အကြောင်းကြောင့် ဝိရာဂအမည်၊ တဏှာ၏ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်း ကြောင့် နိရောဓအမည်၊ စွန့်ခြင်း၏အကြောင်းကြောင့် စာဂအမည်၊ တ ဘန် လာရောက် မှုမရှိအောင် ဝေးစွာ စွန့်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့် ပဋိ နိသမ္ပုဒ်အမည်၊ တဏှာမှလွတ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဝိမုတ္တိ အမည်၊ တဏှာအာလယ၏ပြတ်ခြင်း၏အကြောင်းကြောင့် အနာလယဟု သောအမည်တို့ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာတို့ ဖြင့်သိရပါပြီ။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုအကြောင်းခံ၍ ကင်းကြ ဖြစ်မှုမရှိကြရသောတ ဏှာတို့သည်။ အဘယ်ဝတ္ထုတို့၌ ကင်းမှု ဖြစ်မှု မရှိမှုတို့သည်ထင်ရှားလေ ပါသနည်း။ ထိုသို့ထင်ရှားမှုကိုတရားရှင်သည် ဘယ် လို ဝတ္ထု မျိုး၌ထင် အောင် ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ဘယ်လိုအကျယ်သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} စံက္ခုလောကေ၊ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာ နာပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာနိရုဇ္ဈတိ၊ သောတံလောကေ၊ ဗာနံလောကေ၊ ဇိတ္တိလောကေ၊ ကာယောလောကေ၊ မနောလောကေ၊ ပိယရူပံ၊ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာနိရုဇ္ဈတိ၊ ရူပါ လောကေ၊ ပိယရူပံ၊ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိ ရုဇ္ဈမာနာနိရုဇ္ဈတိ၊ သဒ္ဓါလောကေ၊ ဂန္ဓာလောကေ၊ ရသာလောကေ၊ ဖော ဋ္ဌဗ္ဗာလောကေ၊ ဓမ္မာလောကေ၊ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊

ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာ နိရုဇ္ဈတိ၊ စက္ခုပိညာဏံလောကော၊
 ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာ
 နာနိရုဇ္ဈတိ၊ သောတပိညာဏံလောကော၊ ဗာနပိညာဏံလောကော၊ ဇိဝှာပိ
 ညာဏံလောကော၊ ကာယပိညာဏံလောကော၊ မနောပိညာဏံလောကော၊
 ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာ
 နာနိရုဇ္ဈတိ၊ စက္ခုသမ္ပုသောလောကော၊ ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတ
 ဏှာ၊ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာနိရုဇ္ဈတိ၊ သောတသမ္ပုသော
 လောကော၊ ဗာနသမ္ပုသောလောကော၊ ဇိဝှာသမ္ပုသောလောကော၊ ကာယ
 သမ္ပုသောလောကော၊ မနောသမ္ပုသောလောကော၊ ပိယရူပံသာတရူပံ၊
 ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာနိရုဇ္ဈတိ၊ စက္ခု
 သမ္ပုသု ဇာဝေဒနာလောကော၊ ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊
 ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာနိရုဇ္ဈတိ၊ သောတသမ္ပုသုဇာဝေဒ
 နာလောကော၊ ဗာနသမ္ပုသုဇာဝေဒနာလောကော၊ ဇိဝှာသမ္ပုသုဇာ
 ဝေဒနာလောကော၊ ကာယသမ္ပုသုဇာဝေဒနာလောကော၊ မနောသမ္ပုသု
 ဇာဝေဒနာလောကော၊ ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာ
 နာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာနိရုဇ္ဈတိ၊ ရူပသညာလောကော၊ သဒ္ဓသညာ
 လောကော၊ ဂန္ဓသညာလောကော၊ ရသသညာလောကော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ
 လောကော၊ ဓမ္မသညာလောကော၊ ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊
 ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာနိရုဇ္ဈတိ၊ ရူပသဉ္စေတနာလောကော၊
 သဒ္ဓသဉ္စေတနာလောကော၊ ဂန္ဓသဉ္စေတနာလောကော၊ ရသသဉ္စေတနာ
 လောကော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာလောကော၊ ဓမ္မသဉ္စေတနာလောကော၊ ပိယ
 ရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာ နိ
 ရုဇ္ဈတိ။ ရူပတဏှာလောကော၊ သဒ္ဓတဏှာလောကော၊ ဂန္ဓတဏှာလော
 ကော၊ ရသတဏှာလောကော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာလောကော၊ ဓမ္မတဏှာလော
 ကော၊ ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိ
 ရုဇ္ဈိမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ရူပဝိတက္ကောလောကော၊ သဒ္ဓဝိတက္ကောလောကော၊
 ဂန္ဓဝိတက္ကောလောကော၊ ရသဝိတက္ကောလောကော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော
 လောကော၊ ဓမ္မဝိတက္ကောလောကော၊ ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ
 ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ရူပဝိစါရောလောကော၊
 သဒ္ဓဝိစါရောလောကော၊ ဂန္ဓဝိစါရောလောကော၊ ရသဝိစါရောလောကော၊
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစါရောလောကော၊ ဓမ္မဝိစါရောလောကော၊ ပိယရူပံသာတရူပံ၊
 ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈိမာနာနိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒံဝုစ္စ

တိ၊ ဒုက္ခနိရောဓံအရိယသစ္စံယူ၍။ အဘိဓမ္မာပိဘဏ်းပါဠိတော်၌ဟောတော်
မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ၊ သုတ်မဟာဝါပါဠိ
တော်သတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ နိရောဓသစ္စာအရာ၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို
ထောက်၍လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။ အနက်ထိကြောင်းမြန်မာပြန်
ကား။ လောကေ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတည်းဟူ
သောလောက၌။ စက္ခု၊ မျက်စိအကြည်သည်။ ပိယရူပံ၊ တဏှာ၏ချစ်အပ်
သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဏှာ၏ သာယာအပ်
သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤတဏှာ ချစ်အပ်။ တဏှာ သာ
ယာအပ်သော စက္ခုတည်းဟူသော အာရုံတရား၌။ ဧသေ တဏှာ၊ ဤ
မွတ်ထိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သော တဏှာသည်။ ပဟိယမာနာ၊ အသစ်
တဓာတ်နိရောဓသစ္စာကို မဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ရောက်၍။
အကြွင်းမရှိပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ၊ အကြွင်းမရှိပျောက်လေတော့
၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစက္ခု၊ လ၊ ၌။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိစေအပ်
သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ။ လောကေ၊ ၌။ သော
တံ၊ နားအကြည်သည်။ ပိယရူပံ၊ တဏှာ၏ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော
အာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဏှာ၏ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာ
ရုံတည်း။ လောကေ၊ ၌။ ဗာနံ၊ နှာခေါင်းအကြည်သည်။ ပိယရူပံ၊ တဏှာ
၏ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဏှာ၏ သာ
ယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ လောကေ၊ ၌။ ဇိဝှာ၊ လျှာအ
ကြည်သည်။ ပိယရူပံ၊ တဏှာ၏ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။
သာတရူပံ၊ တဏှာ၏ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ ကာ
ယော၊ တကိုယ်လုံး၌ရှိသော ကာယအကြည်သည်။ ပိယရူပံ၊ တဏှာ၏
သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်
သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ မနော၊ အာရုံကို သိတတ်သော စိတ်သ
ဘောသည်။ ပိယရူပံ၊ တဏှာ၏ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။
သာတရူပံ၊ တဏှာ၏ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံ တည်း။
ဧတ္ထ။ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောရှိသော
သောတဗာနာ၊ ဇိဝှာ။ ကာယ။ မန တည်းဟူသော အာရုံတရား၌။ သောတ
ဏှာ။ ဤ မွတ်ထိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သော တဏှာသည်။ ပဟိယမာနာ။
အသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို မဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု
သောအားဖြင့်ရောက်၍။ အကြွင်းမရှိ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ။
အကြွင်းမရှိ ပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဧတ္ထ။ ဤအာရုံတရားသည်

နိရုဇ္ဈမာနာ ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိစေအပ်သည်ရှိသော် ၊ နိရုဇ္ဈတိ၊
 နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏အာရုံဖြစ်
 သောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတည်းဟူသောလောက၌။ စက္ခု၊ သောတ၊ ဗာန၊ ဇိဝှာ၊
 ကာယ၊ မန၊ ဤတရားတို့သည်၊ တဏှာ၏ချစ်အပ်သာယာအပ်သောသဘော
 ရှိသောအာရုံတရားဖြစ်ကုန်၏။ ထိုချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောရှိ
 သောအာရုံတရား၌ ဖြစ်ပေါ်လတံ့သော သမုဒယသစ္စာတဏှာကို၊ မဂ်၏
 အာရုံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓ
 သစ္စာကို မဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ အကြွင်းမရှိ ပယ်
 လိုက်၏။ ထိုပယ်လိုက်ပြီးသောတဏှာသည်။ နောင်အဆက်ဆက်ထိုစက္ခု
 စသောအာရုံတရားတို့၌၊ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိလေပြီ။ ကင်းပျောက်ကြသေသည်
 သာတည်း။ ထိုသို့ကင်းပျောက်ခြင်းသည်။ စင်စစ် မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အ
 သင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကြောင့်ပင်ဖြစ်၏ဟူသို။ ဤ
 စား အဓိပ္ပါယ်တည်း။ လောကေ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏အာရုံဖြစ်သောဥပါဒါ
 နက္ခန္ဓာတည်းဟူသောလောက၌။ ရူပါ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ် မြင်အပ်
 သောအဆင်းသဘောတို့သည်။ ဝိယရူပံ၊ တဏှာ၏ချစ်အပ်သောသဘောရှိ
 သောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဏှာ၏ သာယာအပ်သော သဘောရှိ
 သောအာရုံတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤတဏှာ ချစ်အပ်သာယာအပ်သောအာရုံတရား
 ၌။ သောတဏှာ။ ဤ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော မှတ်သိပ် ခင်ခင် ငြိတွယ်
 တတ်သောတဏှာသည်။ ပဟိယမာနာ၊ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသောအား ဖြင့် ရောက်၍။ အ
 ကြွင်းမရှိပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ပဟိယတိ။ အကြွင်းမရှိပျောက်ပျက်သေ
 တော့၏။ ဧတ္ထ။ ဤအာရုံတရားသည်။ နိရုဇ္ဈမာနာ။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှု
 မရှိစေအပ်သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ။ လောကေ။
 ၌။ သဒ္ဓါ သောတဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော။ သဒ္ဓါရုံ။ အသင်္ခတို့သည်။ ဝိယရူပံ။
 တဏှာ၏ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ။ တဏှာ၏
 သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကေ။ ၌။ ဂန္ဓာ။ ဗာန
 ဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော ဂန္ဓာရုံအနံ့သဘောတို့သည်။ ဝိယရူပံ၊ တည်း။ သာ
 တရူပံ၊ တည်း။ လောကေ။ ၌။ ရသာဇိဝှာဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော။ ရသာရုံအ
 ရသာတို့သည်။ ဝိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကေ။ ၌။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ
 ကာယဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံတည်းဟူသော။ ပထဝီအတ္ထေ။
 တေဇောအတ္ထေ။ ဝါယောအတ္ထေတို့သည်။ ဝိယရူပံ။ တည်း။ သာတရူပံ။
 တည်း။ လောကေ။ ၌။ ဓမ္မာ။ မနောဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်သောဓမ္မာရုံတို့သည်။

ပိယ ရူပံ၊ တဏှာ၏ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဏှာ၏သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော။ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံတည်း။ ဟူသောအာရုံတရား၌။ သောတဏှာ၊ ဤသမုဒယသစ္စာဖြစ်သော။ မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောတဏှာသည်။ ပဟိယမာနာ၊ အသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍ အကြွင်းမရှိ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ၊ အကြွင်းမရှိ ပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအာရုံတရားသည်။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိစေအပ်သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နောင် အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိ။ အဓိပ္ပါယ်မှာ။ ။ ဧကေနည်းအတိုင်းသာတည်း။ လောကေ၊ ၌။ စက္ခုပိညာဏံ မျက်စိအကြည်၌ရှိ၍။ ရူပါရုံအဆင်းကို မနောဓာတ်ထက်ထူး၍သိတတ်သောသဘောစက္ခုပိညာဏ်စိတ်သည်။ ပိယရူပံ၊ တဏှာ၏ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဏှာ၏သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကေ၊ ၌။ သောတပိညာဏံ၊ နားအကြည်ကိုရှိ၍။ သဒ္ဓါရုံ၊ အသံကို။ မနောဓာတ်ထက်သိတတ်သော။ သောတပိညာဏ်စိတ်သည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကေ၊ ၌။ ဗာနပိညာဏံ၊ နှာခေါင်းအကြည်ကိုရှိ၍။ ဂန္ဓာရုံအနံ့ကို မနောဓာတ်ထက်ထူး၍သိတတ်သော ဗာနပိညာဏ်စိတ်သည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကေ၊ ၌။ ဇိဝှာပိညာဏံ၊ လျှာအကြည်ကိုရှိ၍။ ရသာရုံ အရသာကို မနောဓာတ်ထက်ထူး၍သိတတ်သော ဇိဝှာပိညာဏ်စိတ်သည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကေ၊ ၌။ ကာယပိညာဏံ၊ ကိုယ်ကာယ၌ဖြစ်သောအကြည်ကိုရှိ၍။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတည်း။ ဟူသောအတွေ့ကို မနောဓာတ်ထက်ထူး၍ သိတတ်သော ကာယပိညာဏ်စိတ်သည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကေ၊ ၌။ မနောပိညာဏံ၊ စိတ်ကူးကြီးစည်၍။ ဓမ္မာရုံကိုအထူးသဖြင့်သိတတ်သော မနောပိညာဏ်စိတ်သည်။ ပိယရူပံ၊ တဏှာ၏ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဏှာ၏သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော။ ချစ်အပ်သာယာအပ်သောသဘောရှိသော။ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံတည်း။ ဟူသောအာရုံတရား၌။ သောတဏှာ၊ ဤမွတ်သိပ် ခင်မင် ငြိတွယ်တတ်သော တဏှာသည်။ ပဟိယမာနာ၊ အသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ အကြွင်းမရှိပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ၊ အကြွင်းမရှိ

ပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဇေယျ၊ ဤအာရုံတရားသည်။ နိရုဇ္ဈိမာနာ၊ နောင်
 အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေသည့်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈိတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်
 ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ စက္ခုဝိညာဏ် သောတဝိညာဏ် ဗာန
 ဝိညာဏ် ဇိဝှာဝိညာဏ် ကာယဝိညာဏ် မနောဝိညာဏ်တို့သည်။ တ
 ဣာ၊ ချစ်အပ်သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတို့တည်း။ ထိုအာရုံ
 တို့၌ဖြစ်သောတဣာသဘောသည်။ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓါတ်
 နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ရောက်သောမဂ်သည်။ အ
 ကြွင်းမရှိ ပယ်လိုက်၏။ ထိုမဂ် ပယ်လိုက်သော သမုဒယသစ္စာ တဣာ
 သည်။ အကြွင်းမရှိ ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ထိုသို့ပျောက်
 ပျက်သောအခါ၊ ၎င်းစက္ခုဝိညာဏ်စသော အာရုံတရားတို့၌ မထင်လေ
 တော့ပြီ။ အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်မှုမရှိခြင်းသို့သာ ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ရောက်
 ခြင်းသည် တခြားကြောင့်မဟုတ်။ အသင်္ခတဓါတ် နိရောဓသစ္စာကြောင့်
 ပင်ဖြစ်၏ဟူလို။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်တည်း။ လောကော၊ ဌ။ စက္ခုသမ္ပဿော၊
 စက္ခုပသာဒဋ္ဌိရှိသော စက္ခုသမ္ပဿသည်။ ဝိယရူပံ၊ တဣာ၏ ချစ်အပ်
 သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဣာ၏ သာယာ အပ်
 သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကော၊ ဌ။ သောတသမ္ပဿော၊ နား
 အကြည်၌ရှိသောသဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြု၍ တွေ့ဆုံတတ်သောသဘော၊ သော
 တသမ္ပဿသည်။ ဝိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကော၊ ဌ။ ဗာန
 သမ္ပဿော၊ နှုတ်ခေါင်းအကြည်ကိုရှိသော ဂန္ဓာရုံကို အာရုံပြု၍ တွေ့ဆုံ
 တတ်သောသဘော ဗာနသမ္ပဿသည်။ ဝိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။
 လောကော၊ ဌ။ ဇိဝှာဝိညာဏ်၊ လျှာအကြည်၌ရှိသော ခုခါရုံကိုအာရုံပြု၍ တွေ
 ဆုံတတ်သောသဘော ဇိဝှာဝိညာဏ်သည်။ ဝိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။
 လောကော၊ ဌ။ ကာယသမ္ပဿော၊ ကာယအကြည်ကိုရှိသော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ
 ကိုအာရုံပြု၍ တွေ့ဆုံတတ်သောသဘော ကာယသမ္ပဿသည်။ ဝိယရူပံ၊
 တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကော၊ ဌ။ မနောသမ္ပဿော၊ မနောဝိညာဏ်
 နှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်သောအာရုံခြောက်ပါးတို့တွင်။ တပါးပါးသောအာရုံကိုအာ
 ရုံပြု၍ တွေ့ဆုံတတ်သော မနောသမ္ပဿသည်။ ဝိယရူပံ၊ တဣာ၏ချစ်အပ်
 သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ တဣာ၏သာယာအပ်သော
 သဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဇေယျ၊ ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သောသဘောရှိ
 သော။ စက္ခုသမ္ပဿ၊ သောတသမ္ပဿ၊ ဗာနသမ္ပဿ၊ ဇိဝှာဝိညာဏ်၊ ကာ
 ယသမ္ပဿ၊ မနောသမ္ပဿတည်း။ ဟူသောအာရုံတရား၌။ သောတဣာ၊ ဤတ
 ဣာသည်။ ပဟိယမာနာ၊ အသင်္ခတဓါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်

ကို။ မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ အကြွင်းမရှိပါယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ၊ အကြွင်းမရှိပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအာရုံတရားသည်။ နိရုဇ္ဈိမာနာ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိစေအပ်သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈိတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ။ ဤကားမြန်မာပြန်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတည်း ။ ဟုသောလောကဋ္ဌံ။ စက္ခုသမ္ဗဿ၊ သောတသမ္ဗဿ၊ ဗာနသမ္ဗဿ၊ ဇိဝှာသမ္ဗဿ၊ ကာယသမ္ဗဿ၊ မနောသမ္ဗဿတည်းဟူသော ဤတရားတို့သည်။ တဏှာ၏ချစ်အပ် သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတို့တည်း။ ထိုအာရုံတရားတို့၌ဖြစ်ပေါ်လတံ့သောသမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာကို မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော။ မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိသောအသင်္ခတဓါတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ရောက်၍။ အကြွင်းမရှိပါယ်လိုက်၏။ ထိုသို့အကြွင်းမရှိပါယ်လိုက်ပြီးသောတဏှာသည်။ နောင်အဆက်ဆက်၊ ထိုစက္ခုသမ္ဗဿ သောတသမ္ဗဿ ဗာနသမ္ဗဿ၊ ဇိဝှာသမ္ဗဿ ကာယသမ္ဗဿ မနောသမ္ဗဿတည်းဟူသောအာရုံတရားတို့၌။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိကြလေပြီ။ စင်စစ် ကင်းပျောက်ကြလေသည်သာတည်း။ ထိုသို့ကင်းပျောက်ခြင်းသည် စင်စစ် မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓါတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကြောင့်ပင်ဖြစ်၏ဟူလို။ ဤကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ လောကေ၊ ဋ္ဌံ၊ စက္ခုသမ္ဗဿဇာ၊ စက္ခုပသာဒဋ္ဌိရှိသော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ရူပါရုံကိုခံစားတတ်သောသဘော ဝေဒနာသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘော ရှိသော အာရုံတည်း။ လောကေ၊ ဋ္ဌံ၊ သောတသမ္ဗဿဇာ၊ သောတပသာဒကိုရှိသော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါရုံကိုခံစားတတ်သောသဘောဝေဒနာသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကေ၊ ဋ္ဌံ၊ ဇိဝှာသမ္ဗဿဇာ၊ ဇိဝှာပသာဒကိုရှိသော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာ။ ရုသာရုံကိုခံစားတတ်သောသဘော ဝေဒနာသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကေ၊ ဋ္ဌံ၊ ကာယသမ္ဗဿဇာ၊ ကာယပသာဒကိုရှိသောကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုခံစားတတ်သော သဘောဝေဒနာသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကေ၊ ဋ္ဌံ။ မနောသမ္ဗဿဇာ၊ မနောပိညာဏ်နှင့်

ယဉ်သော။ ဗသယကြောင့်ဖြစ်သောဝေဒနာ။ အာရုံခြောက်ပါးတို့တွင်။ တ
 ပါးပါးသောအာရုံကိုအာရုံပြု၍ခံစားတတ်သောသဘောဝေဒနာသည်။ ပိ
 ယရှုပုံ။ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရှုပုံ။ သာယာ
 အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဧတ္ထ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ချစ်အပ်
 သာယာအပ်သောသဘောရှိသော အာရုံကိုခံစားတတ်သောသဘောဝေဒ
 နာတရားတည်းဟူသောအာရုံ၌။ သောတဏှာ။ ဤသမုဒယသစ္စာဖြစ်သော။
 မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောတဏှာသည်။ ပဟိယမာနာ။ မဂ်၏အာ
 ရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြု
 သောအားဖြင့်ရောက်၍ အကြွင်းမရှိပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ။ အ
 ကြွင်းမရှိပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဧတ္ထ။ ဤအာရုံတရားသည်။ နိရုဇ္ဈမာနာ။
 နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိစေအပ်သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈတိ။ နောင်အဆက်
 ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ရှေးနည်းအတိုင်းသာတည်း။ ဝေဒနာအာရုံ
 သာထူးတော့သည်။ လောကေ ဤ။ ရူပသညာ။ ရူပါရုံကိုမှတ်တတ်သောသ
 ဘောသညာသည်။ ပိယရှုပုံ။ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသောအာရုံတည်း။
 သာတရှုပုံ။ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကေ ဤ။
 သဒ္ဓသညာ။ သဒ္ဓါရုံကိုမှတ်တတ်သောသဘောသညာသည်။ ပိယရှုပုံ။ ချစ်
 အပ်သောသဘောပရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရှုပုံ။ သာယာအပ်သောသ
 ဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကေ ဤ။ ဂန္ဓာသညာ။ ဂန္ဓာရုံကိုမှတ်တတ်
 သောသဘောသညာသည်။ ပိယရှုပုံ။ တည်း။ သာတရှုပုံ။ တည်း။ လော
 ကေ ဤ။ ရသသညာ။ ရသာရုံကိုမှတ်တတ်သောသဘောသညာသည်။ ပိယ
 ရှုပုံ။ တည်း။ သာတရှုပုံ။ တည်း။ လောကေ ဤ။ ဧဗာဠဗ္ဗသညာ။ ဧဗာဠဗ္ဗာရုံ
 ကိုမှတ်တတ်သောသဘောသညာသည်။ ပိယရှုပုံ။ တည်း။ သာတရှုပုံ။ တည်း။
 လောကေ ဤ။ ဓမ္မသညာ။ ဓမ္မာရုံကိုမှတ်တတ်သောသဘောသညာသည်။ ပိ
 ယရှုပုံ။ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရှုပုံ။ သာယာအပ်
 သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဧတ္ထ။ ဤချစ်အပ်သာယာအပ်သောသဘော
 ရှိသော သညာတည်းဟူသောအာရုံ၌။ သောတဏှာ။ ဤ သမုဒယ သစ္စာ
 တည်းဟူသော မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောတဏှာသည်။ ပဟိယ
 မာနာ။ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံကို
 မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြု သောအားဖြင့်ရောက်၍ အကြွင်းမရှိ ပယ်အပ်သည်
 ရှိသော်။ ပဟိယတိ။ အကြွင်းမရှိ ပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဧတ္ထ။ ဤအာရုံ
 တရားသည်။ နိရုဇ္ဈမာနာ။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ် မှု မ ရှိစေအပ်သည်ရှိ
 သော်။ နိရုဇ္ဈတိ။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ။ အဓိပ္ပါယ်မှာရှေးနည်းအတူ

သာတည်း။ သညာအာရုံမျှသာထူးသည်။ လောကော၊ ဣ၊ ရူပသဉ္ဇေတနာ၊
 ရူပါရုံကိုအာရုံပြု၍။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို စေ့ဆော်တတ်သော စေတနာ
 တရားသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူ
 ပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကော၊ ဣ၊ သဒ္ဓသဉ္ဇေ
 တနာ၊ သဒ္ဓါရုံကိုအာရုံပြု၍ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုစေ့ဆော်တတ်သောသ
 ဘောစေတနာတရားသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံတည်း။ လောကော၊
 ဣ၊ ဂန္ဓသဉ္ဇေတနာ၊ ဂန္ဓာရုံကိုအာရုံပြု၍။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို စေ့ဆော်
 တတ်သောသဘောစေတနာသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။
 လောကော၊ ဣ၊ ရသသဉ္ဇေတနာ၊ ရသာရုံကိုအာရုံပြု၍။ သမ္ပယုတ်တရားတို့
 ကိုစေ့ဆော်တတ်သောသဘောစေတနာသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူ
 ပံ၊ တည်း။ လောကော၊ ဣ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာသဉ္ဇေတနာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုအာရုံပြု၍
 သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုစေ့ဆော်တတ်သောသဘောစေတနာသည်။ ပိယရူ
 ပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကော၊ ဣ၊ ဓမ္မသဉ္ဇေတနာ၊ ဓမ္မာရုံကိုအာ
 ရုံပြု၍။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုစေ့ဆော်တတ်သောသဘောစေတနာသည်။
 ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာ
 အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဣ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စေတနာ
 အာရုံ၌။ သောတဏှာ၊ ဤမွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောတဏှာသည်
 ပဟိယမာနာ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သောအသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို
 မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍အကြွင်းမရှိပယ်အပ်သည်ရှိ
 သော်။ ပဟိယတိ၊ အကြွင်းမရှိပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဣ၊ ဤအာရုံတ
 ရား၌။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်မှုမရှိစေအပ်သည် ရှိသော်။
 နိရုဇ္ဈတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိ။ အဓိပ္ပါယ်မှာ။ ဧးနည်းအဟူသာ
 လျှင်တည်း။ စေတနာအာရုံသာထူးတော့သည်။ လောကော၊ ဣ၊ ရူပတဏှာ၊
 အဆင်းရူပါရုံ၌ မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောတဏှာသည်။ ပိယရူပံ
 ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော
 သဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကော၊ ဣ၊ သဒ္ဓတဏှာ၊ အသံသဒ္ဓါရုံ၌ မွတ်
 သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောတဏှာသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊
 တည်း။ လောကော၊ ဣ၊ ဂန္ဓတဏှာ၊ အနံဂန္ဓာရုံ၌ မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်
 တတ်သောတဏှာသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကော၊ ဣ
 ၊ ရသတဏှာ၊ အရသာတည်းဟူသော ရသာရုံ၌ မွတ်သိပ်ခင်မင် ငြိတွယ်
 တတ်သောတဏှာသည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ လောကော၊
 ဣ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ မွတ်သိပ်ခင်မင် ငြိတွယ်တတ်သောတ

ဣဒါသဉ္စ။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကောန္တိ။ ဓမ္မတဏှာ၊ ဓမ္မာရုံတို့၌။ မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောတဏှာသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤချစ်အပ် သာယာအပ်သောသဘောရှိသော တဏှာတည်း။ ဟူသောအာရုံတရား၌။ သောတဏှာ၊ ဤသမုဒယသစ္စာဖြစ်သော မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောသဘောတဏှာကို။ ပဟိယမာနာ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဘဝန်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို မဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ရောက်၍။ အကြွင်းမရှိပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ၊ အကြွင်းမရှိ ပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအာရုံတရား၌။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေသည့်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။ ။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ရှေးနည်းအတိုင်းသာတည်း။ တဏှာအာရုံမျှသာထူးတော့သည်။ သောကောန္တိ။ ရူပဝိတက္ကော၊ ရူပါရုံကိုကြံဆတတ်သောသဘောဝိတက်သည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကောန္တိ။ သဒ္ဓဝိတက္ကော၊ သဒ္ဓါရုံကိုကြံဆတတ်သောသဘောဝိတက်သည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဂန္ဓဝိတက္ကော၊ ဂန္ဓာရုံကိုကြံဆတတ်သောသဘောဝိတက်သည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကောန္တိ။ ရသဝိတက္ကော၊ ရသာရုံကိုကြံဆတတ်သောသဘောဝိတက်သည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကောန္တိ။ ဗောဠုပ္ပဝိတက္ကော၊ ဗောဠုပ္ပာရုံကိုကြံဆတတ်သောသဘောဝိတက်သည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ လောကောန္တိ။ ဓမ္မဝိတက္ကော၊ ဓမ္မာရုံကိုကြံဆတတ်သော သဘောဝိတက်သည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိသော အာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောသဘောရှိသောအာရုံတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဆုံအပ်ပြီးသော။ ဝိတက်တည်း။ ဟူသောအာရုံတရား၌။ သောတဏှာ၊ ဤသမုဒယသစ္စာတည်း။ ဟူသော မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သောတဏှာကို။ ပဟိယမာနာ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော။ အသင်္ခတဘဝန်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရား

တော်ကို မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်ရောက်၍။ အကြွင်းမရှိ ပယ်
အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ အကြွင်းမရှိပျောက်ပျက်လေတော့၏။ ဧတ္ထ၊
ဤအာရုံတရား၌။ နိရုဇ္ဈိမာနာ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေအပ်
သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈိတိ၊ နောင် အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။

လောကေ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတည်းဟူ
သော လောက၌။ ရူပဝိစာရော၊ ရူပါရုံ၌ သမ္ပယုတ္တရားတို့ကို သုံးသပ်စေ
တတ်သော သဘောဝိစာရသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာ
ရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ လောကေ၊
၌။ သဒ္ဓဝိစာရော၊ သဒ္ဓါရုံ၌။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို သုံးသပ်စေတတ်သော
သဘောဝိစာရသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။
သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ လောကေ၊ ၌။
ဂန္ဓဝိစာရော၊ ဂန္ဓာရုံ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို သုံးသပ်စေတတ်သော သ
ဘောဝိစာရသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။
သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ လောကေ၊ လော
က၌။ ရသဝိစာရော၊ ရသာရုံ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို သုံးသပ်စေတတ်
သော သဘောဝိစာရသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံ
တည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ လော
ကေ၊ ၌။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို သုံးသပ်စေ
တတ်သော သဘောဝိစာရသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော
အာရုံတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။
လောကေ၊ ၌။ ဓမ္မဝိစာရော၊ ဓမ္မာရုံ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို သုံးသပ်စေတတ်
သော သဘောဝိစာရသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော အာရုံ
တည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသော အာရုံတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ
ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိစာရတည်းဟူသော အာရုံ၌။ ဧသေတဏှာ။ ဤ သမုဒယ
သစ္စာဖြစ်သော မွတ်သိပ်ခင်မင်ငြိတွယ်တတ်သော တဏှာကို။ ပဟိယမာ
နာ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဖြင့်
မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့်ရောက်၍။ အကြွင်းမရှိ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်
ပဟိယတိ၊ အကြွင်းမရှိ ပျောက်ပျက်ကြလေတော့၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအာရုံတရား
၌။ နိရုဇ္ဈိမာနာ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေအပ်သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈိတိ၊
နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏ အာ
ရုံဖြစ်သော လောက၌။ ရူပဝိစာရ၊ သဒ္ဓဝိစာရ၊ ဂန္ဓဝိစာရ၊ ရသဝိစာရ၊
ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရ၊ ဓမ္မဝိစာရ၊ တရားတို့သည်။ ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သ

ဘောဂှိသော အာရုံတရားတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုချစ်အပ်သောယာအပ်သော ဝိစာရတည်းဟူသော အာရုံတရား၌ ဖြစ်ပေါ်လာတံ့သော သမုဒယသစ္စာတဏှာကို မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော မဖြစ် မပျက်ဘဲ အမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ရောက်၍ အကြွင်းမရှိပယ်လိုက်၏။ ထိုမဂ်ပယ်လိုက်ပြီးသောတဏှာသည် နောင်အဆက်ဆက် ဝိစာရဟူသမျှသော အာရုံတရားတို့၌ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိလေပြီ။ စင်စစ် ကင်းပျောက်ကြလေသည်သာတည်း။ ထိုသို့ ကင်းပျောက်ခြင်းသည် မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကြောင့်ပင်ဖြစ်၏ဟူလို။ ဤကားအဓိပ္ပာယ်တည်း။

ဤသို့ ဘုရားရှင် ဟော တော်မူအပ်သော ပါဠိတော် စကားရပ်တို့ကို ထောက်၍ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာကြောင့် ကင်းလေပြီးသော ကိလေသာတို့၏ ပြုဆိုအပ်ပြီးသော စက္ခုအစ ဝိစာရအဆုံးရှိသော အာရုံတရားတို့၌ ဖြစ်မှုမရှိမှုသည် အလွန်ထင်ရှားလေသည်၏အဖြစ်ကို ပညာရှင်တို့ထိကြလေ။ ဤပြုဆိုအပ်ပြီးသော စက္ခုအစ ဝိစာရအဆုံးရှိသော တရားတို့၌ ဖြစ်မှုမရှိခြင်းကို ဟောခြင်းသည် ကား။ ပဝေန နည်းဖြင့်သာ ဟောတော်မူအပ်သည်။ အလုံးစုံသော ဥပါဒါန်တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၌ပင် ၎င်းအကြွင်းမရှိပယ်အပ်ပြီးသော သမုဒယသစ္စာတဏှာ၏ အခါ ခပ် သိမ်း ဖြစ်မှုမရှိ သည်၏ အဖြစ်ကို ထင်ရှားထိကြလေ။

{မေး} မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပယ်အပ်ပြီးသော သမုဒယသစ္စာတည်းဟူသော တဏှာ၏ အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိရာဌာနကို ဘုရားဟောပါဠိတော်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါပြီ။ ။ ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အကြောင်းပြု၍ မဂ်ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ တဏှာ၏ ၎င်းစက္ခုစသော ဝတ္ထုတို့၌ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်းကို အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့ ဘယ်လိုဥပမာပြု၍ ပြအပ်ပါသနည်း။ ထိုဥပမာဥပမေးယျတို့ကို ဘယ်လိုထိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣဒါနိမဂ္ဂေန သိန္နာယ၊ နိဗ္ဗာန်အာဂမ္မ၊ အပ္ပဝတ္တိပတ္တာယ ပိစတဏှာယ၊ ယေသုဝတ္ထု၊ သု၊ တဿာဥပ္ပတ္တိ၊ ဧသပိတာ၊ တတ္ထေဝအဘာဝံ ဧသေတံ၊ သာခေါပနေသာတိအာဒိမာဟတတ္ထယထာပုရိသော၊ ခေတ္တဇာတံ၊ တိတ္ထအလာဗုဝဠိဒိသွာ၊ အဂ္ဂတောပဋ္ဌာယ၊ မူလံပရိယေသိတွာ၊ သိန္ဓေယျ၊ သာအနုပုဗ္ဗေန၊ မိလာယိတွာ၊ အပ္ပဝတ္တိ ဝစ္ဆေယျ၊ တတောတသ္မိံ ခေတ္တေ တိတ္ထ အလာ ဗုဒ္ဓိရုဒ္ဓါပဟိနာတိဝုဇ္ဈေယျ၊ ဝေမေဝခေတ္တေ၊

တိတ္ထအလာဗုဒ္ဓိယ၊ စက္ကဒိသုတဏှာ၊ သာအရိယမဂ္ဂေနမူလန္တိန္ဒာ၊ နိဗ္ဗာ
နံအာဂမ္မအပဝတ္တိ၊ ဂစ္ဆေယျ၊ ဝေဝတောပန၊ တေသုဝတ္ထုသု၊ ခေတ္တေတိတ္ထ
အလာဗုဒ္ဓိယ၊ နပညာယတိ၊ ယထာစအဋ္ဌဝိတော၊ စောရေအာနေတွာ၊
နဂရဿဒက္ခိဏန္ဒာရေ၊ ဗာတေယျ၊ တတောအဋ္ဌဝိယံ၊ စောရာမတာတိ
ဝါ၊ မာရိတာတိဝါဝုစ္စေယျ၊ ဝေမေဝ၊ အတ္တဝိယံစောရာဝိယ၊ ယာစက္က
ဒိသုတဏှာ၊ သာဒက္ခိဏန္ဒာရေ၊ စောရာဝိယ၊ နိဗ္ဗာနံအာဂမ္မ၊ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊
နိဗ္ဗာနေနိရုဒ္ဓာ ဝေဝနိရုဒ္ဓာပန၊ တေသုဝတ္ထုသု၊ အတ္တဝိယံစောရာဝိယ၊ န
ပညာယတိ၊ တေနဿာတတ္ထေဝနိရုဒ္ဓံ၊ ဒဿန္တော၊ စက္ကုလောကေ၊
ဝိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထသာတဏှာ ပဟိယမာနာပဟိယတိ၊ နိရုဇ္ဈမာ
နာ နိရုဇ္ဈတိတိအာဒိမာဟဟူ၍၊ သမ္မောဟဝိနောမနိအဋ္ဌတ္တာ။ သစ္စဝိသင်း
အပ္ပင်။ နိရောဓသစ္စာအစဏ်း၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း၊
ဣဒါနိမဂ္ဂေနဆိန္ဒာယ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ အာဂမ္မ၊ အပ္ပဝတ္တိပတ္တာယပိစ၊ တဏှာယ၊
ယေသုဝတ္ထုသု၊ တဿာဥပ္ပတ္တိဒဿိတာ၊ တတ္ထေဝအဘာဝံဒဿေတုံ၊ သာ
ခေါပနေသာတိအာဒိမာဟ၊ တတ္ထယထာပုရိသော၊ ခေတ္တေ၊ ဇာတံတိတ္ထ
အလာဗုဒ္ဓိဒိသွာ၊ အဂ္ဂတေဝပဋ္ဌာယ၊ မူလံပရိယေသိတွာ၊ ဆိန္ဒေယျ၊
သာအနုပုဗ္ဗေနမိလယိတွာ၊ အပညတ္တိံ ဂစ္ဆေယျ၊ တတောတသ္မိံ ခေတ္တေ
တိတ္ထအလာဗုဒ္ဓိရုဒ္ဓာပဟိနာတိဝုစ္စေယျ။ ဝေမေဝ။ ခေတ္တေတိတ္ထအလာဗုဒ္ဓိ
ယ၊ စက္ကဒိသုတဏှာ၊ သာအရိယမဂ္ဂေန၊ မူလဆိန္ဒာ၊ နိဗ္ဗာနံအာဂမ္မ အ
ပဝတ္တိံ ဂစ္ဆေတိ၊ ဝေဝတောပန၊ တေသုဝတ္ထုသု၊ ခေတ္တေတိတ္ထအလာဗုဒ္ဓိယ၊
နပညာယတိ၊ ယထာစအဋ္ဌဝိတော၊ စောရေ၊ အာနေတွာနဂရဿ ဒက္ခိ
ဏန္ဒာရေ၊ ဗာတေယျ၊ တတော၊ အဋ္ဌဝိယံ၊ စောရာမတာတိဝါ၊ မာရိတာ
တိဝါ၊ ဝုစ္စေယျ၊ ဝေအဋ္ဌဝိယံစောရာဝိယ၊ စက္ကဒိသုတဏှာ၊ သာဒက္ခိဏ
န္ဒာရေ၊ စောရာဝိယ၊ နိဗ္ဗာနံအာဂမ္မ၊ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ နိရုဗ္ဗာနေ နိရုဒ္ဓာ၊ ဝေဝနိရုဒ္ဓာ
ပနေတေသုဝတ္ထုသု၊ အဋ္ဌဝိယံစောရာဝိယ၊ နပညာယတိ၊ တေနဿာ တ
တ္ထေဝနိရောဓံ၊ ဒဿန္တော။ စက္ကုလောကေ။ ဝိယရူပံသာတရူပံ ဧတ္ထ
သာတဏှာ။ ပဟိယမာနာ။ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထနိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိတိအာဒိ
မာဟ။ ဟူ၍သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌတ္တာ၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်သစ္စနိဒ္ဒေသ နိရော
ဓသစ္စာအပ္ပင်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း၊ ဣဒါနိမဂ္ဂေန။
ဆိန္ဒာယ။ လ။ လ။ ဧတ္ထသာတဏှာပဟိယမာနာ ပဟိယတိတိအာဒိမာ
ဟ။ ဟူ၍သမ္မောဟဝိနောမနိအဋ္ဌတ္တာနည်းဘု ဖွင့်ဆိုအပ်သော ပဋိသန္တိဓါ
မဂ်အဋ္ဌတ္တာပါဠိ၌လာဂှိသည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။
အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ဣဒါနိ။ ယခုအခါ၌။ မဂ္ဂေန။ မဂ်ဖြင့်

ဆိန္ဒာယ။ အကြွင်းမရှိဖြတ်အပ်ပြီးသော။ တဏှာယစ။ သမုဒယသစ္စာဖြစ်
သောတဏှာ၏လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာန်။ မဂ်၏ အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတ
ဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ။ အကြောင်းခံအစွဲပြု၍။ အပဝတ္တိ
ပတ္တာယ။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်းသို့ရောက်သော။ တဏှာယပိစ
သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာ၏လည်းကောင်း။ (အဘာဝံမှာစပ်)
ယေသုဝတ္ထု။ သု။ အကြင်စက္ခုစသော အာရုံတို့၌။ တဿာတဏှာယ။ ထိုသ
မုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာ၏။ ဥပ္ပတ္တိ။ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒသပိတာ။ ပြုအပ်၏။
တတ္ထေဝ။ ထိုစက္ခုစသော အာရုံ၌သာလျှင်။ အဘာဝံ။ ဖြစ်မှုမရှိခြင်းကို။
ဒသေတံ။ ပြုခြင်းငှာ။ သာခေါပနေသာတိ။ အာဒိ။ သာခေါပနေသာ။ ဤသို့
အစရှိသောစကားတော်ကို။ အာဟာ။ ဟောတော်မူပြီး တတ္ထေဝစနေ။ ထိုစ
ကား၌။ ဥပမာ။ ဥပမာကို။ မယာဝါအဋ္ဌတ္တာဆရာသည်။ ဝုတ္တတေ။ သိဦးအံ့။
ပုရိသော။ ယောက်ျားသည်။ ခေတ္တေ။ လယ်ယာ၌။ ဇာတံ။ ပေါက်သော။
တိတ္တအလာယုဝလ္လိံ။ ခါးသောဘူးနွယ်ကို။ ဒိသွာ။ မြင်၍။ အဂ္ဂတော။ အဖျား
မှ။ ပဋ္ဌာယ။ စ၍။ မူလံ အမြစ်ကို။ ပရိယေသိတွာ။ နှာဦး၍။ သိန္နေယု။ ဖြတ်
ရာ၏။ သာ။ ထိုဘူးခါးနွယ်သည်။ အနုပုဗ္ဗေန။ အစဉ်သဖြင့်။ ပိလာယိတွာ။
ညှိုး၍။ အပညတ္တိံ။ သိစေတတ်သော အမည်နာမပညတ်စရာမရှိခြင်းသို့။
ဂစ္ဆေယျ။ ရောက်လေရာ၏။ တတော။ ထိုနောက်မှ။ တသ္မိံ ခေတ္တေ။ ထို
လယ်ယာမြေအခင်း၌။ တိတ္တအလာယု။ ခါးသောဘူးနွယ်ကို။ နိရုဒ္ဓာ။ ဖြစ်မှု
မရှိစေအပ်ပြီး။ ပဟိနာ။ ပယ်အပ်ပြီး။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝုတ္တယုယထာ။ ဆိုအပ်ရာ
သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ။ ဤအတူသာလျှင်။ ခေတ္တေ။ လယ်ယာမြေ၌။ တိတ္တအ
လာယုပိယ။ ဘူးခါးနွယ်ကဲ့သို့။ စက္ခုဒိသု။ စက္ခုအစရှိသည်တို့၌။ ယာတ
ဏှာ။ အကြင်တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။ သာတဏှာ။ ထိုတဏှာသည်။
အရိယမဂ္ဂေန။ အရိယမဂ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်။ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်
နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ။ မျက်မှောက် ပြုသောအားဖြင့် ရောက်၍။
မူလဆိန္ဒာ။ အမြစ်ကိုဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ အပဝတ္တိံ။ နောင်တဘန်ဖြစ်မှု
မရှိခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ။ ရောက်ရာ၏။ ဝေဝတာပန။ ဤသို့နောင်အဆက်ဆက်
ဖြစ်မှုမရှိခြင်းသို့ရောက်သောတဏှာသည်ကား။ တေသုဝတ္ထု။ သု။ ထိုစက္ခု
စသော အာရုံတို့၌။ ခေတ္တေ။ လယ်ယာမြေ၌။ တိတ္တအလာယု။ ဘူးခါးနွယ်
သည်။ နုပညာယတိယထာ။ မထင်သကဲ့သို့။ နုပညာယတိ။ မထင်။ စ။ ဥပ
မာတနည်းကိုဆိုဦးအံ့။ အနုပိတော။ တောအုတ်မှ။ စောဓေ။ ခိုးသူတို့ကို။ အာ
နေတွာ။ ဆောင်ယူခဲ့၍။ နဂရဿ။ မြို့၏။ ဓက္ခိဏာဒ္ဓါဓေ။ တောင်တံခါး၌။ ဗာ
တေယျံ။ သတ်ကျန်ရာ၏။ တတော။ ထိုသတ်ပြီးသည်နောက်မှ။ အနုပိယံ

တောအုတ်၌။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ မတာ၊ သေကုန်ပြီ။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့ကို။ မာရိတာ၊ သတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်း။ ကောင်း၊ ရုက္ခယုယထာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ရာသကဲ့သို့။ ဇေမေဝ၊ ဤဆိုအပ်သည်နှင့်အတူသာလျှင်။ အဇ္ဈိယံ၊ တောအုတ်၌။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တာပိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ယာတဏှာ၊ အဟြင် သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာသည်။ စက္ခု၊ ဒိသု စက္ခု၊ အစရှိသော အာရုံတို့၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ သါတဏှာ၊ ထိုသံမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာသည်။ ဒက္ခိဏံ၊ ဒွါရေ၊ တောင်တံခါး၌။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ မတာပိယ၊ သေကုန်သကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ မဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့်ရောက်၍။ နိရုဒ္ဓာ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနေ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကြောင့်။ နိရုဒ္ဓာ၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိလေပြီ။ ဇေဤသို့။ နိရုဒ္ဓာပန၊ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိသော သမုဒယသစ္စာ တဏှာသည်ကား။ တေသု ဝတ္ထု။ သု၊ ထိုထိုစက္ခု၊ အစရှိသော အာရုံတရားတို့၌။ အဇ္ဈိယံ၊ တောအုတ်၌။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ နပညာယန္တိပိယ၊ မထင်ကုန်သကဲ့သို့။ နပညာယတိ၊ မထင်။ တေန၊ ထိုသို့မထင်ခြင်းကြောင့်။ အသာတဏှာပာ ထိုသမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာ၏။ တတ္ထေဝ။ ထိုစက္ခု၊ စသော အာရုံတရားတို့၌သာလျှင်။ နိရောဓံ။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်းကို။ ဒဿန္တေ။ ပြုတော်မူလိုသောတရားရှင်သည်။ စက္ခု၊ လောကေ။ ပိယ ရူပံသာတရူပံ။ ဇေတ္ထေသာတဏှာ။ ပဟိယမာနာ၊ ပဟိယတိ၊ ဇေတ္ထနိရုဇ္ဈမာနာ၊ နိရုဇ္ဈတိတိအာဒိ စက္ခု၊ လောကေ။ လ။ နိရုဇ္ဈတိ။ ဤသို့အစရှိသော စကားတော်ကို။ အဟာ၊ ဟောတော်မူလေပြီ။ ဤကား သမ္မောဟာပိနော၊ နိ အဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်။ ပဋိသန္တိဒါဒင် အဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တို့ကိုလည်း။ သမ္မောဟာပိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ။ ပါဠိ၏ မြန်မာပြန်ကို၌၍ ထိန္တိ ဟူ၍ သည်သာတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ အဟြင်သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာသည်။ စက္ခု၊ စသော အာရုံတရားတို့၌။ အာရုံပြုသော အားဖြင့်ဖြစ်နေ၏။ ထိုစက္ခု၊ စသော အာရုံတရားတို့၌။ အာရုံပြုသော အားဖြင့်ဖြစ်နေ၏။ ထိုစက္ခု၊ စသော အာရုံတရားတို့၌ဖြစ်သောတဏှာကို။ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ တရားကို။ အရိယာ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြင့်။ မျက်မှောက်ပြုပြီးလျှင်။ အကြွင်းမရှိပယ်လိုက်၏။ ထိုပယ်လိုက်ပြီးသော တဏှာသည်။ ထိုစက္ခု၊ စသော အာရုံတရားတို့၌ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိလေပြီ။ ထိုသို့

စက္ခုစသော အာရုံတရားတို့၌ ဖြစ်မှုမရှိခြင်းကို ပြတော်မူလို၍။ စက္ခုလောကေ၊ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ၊ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္တနိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ စသော ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဥပမာ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့သည်။ လယ်ယာတို့၌ ပေါက်ရောက်နေသော ဘူးခါးနွယ်ကို အလိုမရှိ၍ အမြစ်ကို ရှာပြီးလျှင် အမြစ်ကို ဖြတ်လိုက်သော်၊ ၎င်းဘူးခါးနွယ်သည် ညှိုး၍ သေခြင်း သို့ရောက်လေ၏။ နောင်တဘန်ဘူးခါးနွယ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ပညတ်စရာမရှိပြီ။ ဤဥပမာအတူ။ အကြင် သမုဒယသစ္စာဖြစ်သော တဏှာသည်။ စက္ခုစသော အာရုံတရားတို့၌ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ဖြစ်နေ၏။ ထိုသမုဒယသစ္စာ တဏှာကို မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်သော သဘော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်လေးတန်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့် ရောက်၍။ အမြစ်နှင့်တူသော အနုသယနှင့်တကွ။ ၎င်းတဏှာကို အကြွင်းမရှိပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ၎င်းတဏှာသည်။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ပျောက်ပျက်လေတော့၏။ နောင်တဘန် ထိုထိုစက္ခုစသော အာရုံဟူသမျှတို့၌ ဖြစ်ပေါ်မှုမထင်လေတော့ပြီ။ တနည်းဥပမာ။ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှိသော တောအုပ်တို့၌ ခိုးသူတို့သည် ထကြွသောင်း ခြမ်းနေ၏။ ထိုခိုးသူတို့ကို ဘမ်းဆီး၍ ဆောင်ယူလာပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်တံခါး၌။ အကြွင်းအကြိမရှိအောင် အကုန်လုံးကို သတ်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ ခိုးသူတို့ကို တောင်တံခါး၌ သတ်လိုက်လျှင်။ ၎င်းသေလေပြီးသော ခိုးသူတို့သည်။ ထိုအရပ်လေးမျက်နှာ တောအုပ်တို့၌ မထင်လေပြီ။ ဤဥပမာအတူ။ အရပ်လေးမျက်နှာနှင့်တူသော စက္ခုစသော အလုံးစုံသော အာရုံတရားတို့၌ ထကြွဖြစ်နေသော သမုဒယသစ္စာတည်းဟူသော တဏှာခိုးသူကို။ မြို့၏ တောင်တံခါးနှင့်တူသော မဖြစ်မပျက် အမြဲတည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့် ရောက်သော မဂ်သည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အကြောင်းခံ၍။ ခိုးသူနှင့်တူသော သမုဒယသစ္စာတဏှာတို့ကို။ အကြွင်းမရှိ သတ်သော အားဖြင့် ပယ်လိုက်၏။ ထိုနိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို အကြောင်းခံ၍ သတ်အပ် ပယ်အပ်ပြီးသော သမုဒယသစ္စာတဏှာသည်။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိလေပြီ။ ပျောက်ပျက်ကြလေ၏။ ထိုပျောက်ပျက်မှု နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်းသည်။ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ခိုးသူမထင်သကဲ့သို့။ ထိုထိုသို့သော တဏှာ၏ ကျက်စားရာဖြစ်သော။ စက္ခုအစရှိသော။ အလုံးစုံသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော အာရုံတရားတို့၌။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိသော အားဖြင့် မထင်သေတော့ပြီ။ ထိုသို့

မထင်မှုကို ပြုလိုတော်မူသော ကြောင့်သာ ဘုရားရှင်သည်။ စက္ခုလောကေ၊ ဝိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာတဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္တနိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ စသော ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူအပ်လေသည်ဟူလို။ ဤကား။ အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့ ပြုဆိုအပ်သော ဥပမာ ဥပမေးယျတို့ တည်း။

(မေး) ၎င်း သမုဒယသစ္စာတည်းဟူသောတဏှာကို အကြွင်းမရှိ ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ် သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။ တပါးတည်းလော သို့မဟုတ် အများဘဲရှိပါသလော။ ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

(ဖြေ) ၎င်းသမုဒယသစ္စာတည်းဟူသော တဏှာကို အကြွင်းမရှိ ပယ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ် သော၊ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။ တပါးတည်းသာရှိပါသည်ဟု သိအပ်သည်။

(မေး) ထိုသို့မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် တပါးတည်းသာရှိသည်ဟုဆိုတော်မူ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်၏ တပါးတည်းသာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့မိန့်ဆိုတော်မူအပ်ပါ၏လော။ မိန့်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

(ဖြေ) ဧကမေဝဟိနိဗ္ဗာနံ၊ နာမာနိပနဿ၊ သဗ္ဗသင်္ခတာနံ၊ နာမပဋိပက္ခဝသေန၊ အနေကာနိ နိဗ္ဗာန ဝေ ဝစနာနေဝဟော န္တိ၊ သေယျထိတံ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓောစါဂေါပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ အနာလယော၊ ရာဂက္ခယော။ ဒေသက္ခယော၊ မောဟက္ခယော၊ တဏှာက္ခယော၊ အနုပ္ပါဒေါ၊ အပဝတ္တံ၊ အနိမိတ္တံ၊ အပ္ပဏိဟိတံ၊ အနာယူဟနံ၊ အပဋိသန္ဓိံ၊ အနုပဝတ္တိံ၊ အဂတိံ၊ အဇာတံ၊ အဇရံ၊ အဗျာဓိ၊ အမတံ၊ အသောကံ၊ အပရိဒေခံ၊ အနုပါယာသံ၊ အသံကိလိဋ္ဌန္တိ အာဒိနိ၊ ဟူ၍ပြုဆိုအပ်သော သမ္မောဟဝိနောဓနိ အဋ္ဌတ္တာသစ္စဝိဘင်း၊ နိရောဓသစ္စာအတွင်၌လာရှိသည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ဧကမေဝဟိနိဗ္ဗာနံ၊ နာမာနိပနဿ သဗ္ဗ သင်္ခတာနံ နာမပဋိပက္ခဝသေန၊ အနေကာနိဟော န္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ အသေသဝိရာဂေါ၊ အသေသ နိရောဓောစါဂေါပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ အနာလယော၊ ရာဂက္ခယော၊ ဒေါသက္ခယော၊ မောဟက္ခယော၊ တဏှာက္ခယော၊ အနုပ္ပါဒေါ၊ အပဝတ္တံ၊ အနိမိတ္တံ၊ အပ္ပဏိဟိတံ၊ အနာယူဟနံ၊ အပဋိသန္ဓိံ၊ အနုပပတ္တိံ၊ အဂတိံ၊ အဇာတံ၊ အဇရံ၊ အဗျာဓိ၊ အမတံ၊ အသောကံ၊ အပရိဒေခံ၊ အနုပါယာသံ၊ အသံကိလိဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌတ္တာ သစ္စနိဒ္ဒေသ၊ နိရောဓသစ္စာ

အဖွင့်၌ လာရှိသည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ထိုနည်းအတူ။ ပဋိသန္ဓိ
 မပါမိ အဋ္ဌတ္တာ၌လာရှိသည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ တပါးတည်း
 သာရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိအပ်ပါသည်။ ။အနက်သိကြောင်း မြန်မာ ပြန်
 ကား။ ဟိသဝ္ဗံ။ ထိုစကားသ၌ မှန်၏။ နိဗ္ဗာန်။ ဒီးဆွဲဘပီးတို့၏ ညိမ်းကြောင်း
 ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်
 သည်။ ကေမေဝ။ တပါးတည်းသာလျှင်တည်း။ အဿ။ ထိုနိဗ္ဗာန်၏။ နာမာနိ
 ပန။ အမည်နာမတို့သည် ဘား။ သဗ္ဗသင်္ခတာနံ။ ခပ်သိမ်းကုန်သော သင်္ခတ
 တရားတို့၏။ နာမပဋိပက္ခဝသေန။ အမည်နာမ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။
 အနေကာနိ။ များထွစွာကုန်သော။ နိဗ္ဗာနဝေဝစနာနေဝ။ အသင်္ခတဓာတ် နိ
 ရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်၏။ ပရိယယံဝေဝရ်အမည်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ။
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒံတာနိဗ္ဗာနဝေဝစနာနိ။ ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်၏။ ပရိယယံဝေဝရ်အမည်တို့သည်။ သေယျထာကတမာနိ။ အဘယ်
 သည်တို့နည်းဟူမူကား။ အသေသဝိရာဂ နိရောဓော။ အသေသဝိရာဂအမည်
 အသေသနိရောဓအမည်လည်းကောင်း။ စာဂေါ။ စာဂအမည်လည်းကောင်း။
 ပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ ပဋိနိဿဂ္ဂအမည်လည်းကောင်း။ မုတ္တိ။ မုတ္တိအမည်လည်း
 ကောင်း။ အနာလယော။ အနာလယအမည်လည်းကောင်း။ ရာဂက္ခယော။
 ရာဂက္ခယအမည်လည်းကောင်း။ ဒေါသက္ခယော။ ဒေါသက္ခယအမည်
 လည်းကောင်း။ မောဟက္ခယော။ မောဟက္ခယအမည်လည်းကောင်း။
 တဏှာက္ခယော။ တဏှာက္ခယအမည်လည်းကောင်း။ အနုပ္ပါဒေါ။ အနုပ္ပါ
 ဒအမည်လည်းကောင်း။ အပဝတ္တံ။ အပဝတ္တ အမည်လည်းကောင်း။ အနိ
 မိတ္တံ။ အနိမိတ္တအမည်လည်းကောင်း။ အပဏိဟိတံ။ အပဏိဟိတအမည်
 လည်းကောင်း။ အနာယူဟနံ။ အနာယူဟနအမည်လည်းကောင်း။ အပဋိ
 သန္ဓိ။ အပဋိသန္ဓိအမည်လည်းကောင်း။ အနုပပတ္တိ။ အနုပပတ္တိ အမည်
 လည်းကောင်း။ အဂတိ။ အဂတိအမည်လည်းကောင်း။ အဇာတံ။ အဇာတ
 အမည်လည်းကောင်း။ အဇရံ။ အဇရ အမည်လည်းကောင်း။ အဗျာဓိ။ အဗျာ
 ဓိ အမည်လည်းကောင်း။ အမတံ။ အမတအမည်လည်းကောင်း။ အဿာ
 ကံ။ အသောက အမည်လည်းကောင်း။ အပရိဒေဝံ။ အပရိဒေဝအမည်
 လည်းကောင်း။ အနုပါယာသံ။ အနုပါယာသအမည်လည်းကောင်း။ အသံ
 ကိလိဋ္ဌံ။ အသံကိလိဋ္ဌအမည်လည်းကောင်း။ ဣတိအာဒိနိ။ ဤသို့အစရှိကုန်
 သောအမည်တို့တည်း။ ။ ဤကား ။ သမ္မောဟာဒိနောဒနိ အဋ္ဌတ္တာ ပါဠိ၏
 မြန်မာပြန်တည်း။ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌတ္တာပါဠိတို့၏ မြန်မာပြန်ကိုလည်း
 ဤပြုသင့်အပ်သောအဋ္ဌတ္တာပါဠိ၏ မြန်မာပြန်ကို ချီးဆို၍ သိရှိကြသင့်သောတည်း။

ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာပါဠိတို့ကို ထောက်၍။ မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သည်။ စင်စစ်တပါးတည်းသာ ဖြစ်ပေ၏။ ထိုတပါးတည်းဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာန်တရားတော်၏အမည်တို့သည် ကား။ သင်္ခတတရားမှပြန်သော အားဖြင့် ခေါ်ဆိုအပ်သော ကြောင့်မျိုးပြားလှပေ၏။ ထိုသို့မျိုးပြားလှသော အမည်တို့တွင်။ အနည်းငယ်သော အမည်တို့ကို သိသိရန်။ အသေသဝိရာဂအမည်စသည်ဖြင့် အဋ္ဌတ္တာရှင်တို့ထုတ်ပြုတော်မူအပ်၏။ ထိုထုတ်ပြုအပ်သော အမည် နာမတို့ကို ထောက်၍။ နိဗ္ဗာန်တပါးတည်းကိုပင် အမျိုးမျိုးသော ဂုဏ်ကို ထောက်၍။ ပရိယယ်ဝေဝရ်ဖြင့် အမျိုးမျိုးနာမည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုအပ်သည့်၏အဖြစ်ကို သိကြလေ။ ထိုပြဆိုအပ်သော အမည်တို့၏ အကျယ်နှင့် အဓိပ္ပါယ်ကို အလိုရှိလျှင် ငါ့ဟု သမုတ်နာမ်ရုပ်အရ ရေးသားအပ်သော။ သမုပ္ပါဒ်နိရောဓ ဒုတိယ အင်္ဂုယုကြလေ။

(မေး) ထိုတပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍။ လောကီ လောကုတ္တရာဖြစ်သော မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ အကျင့်ကို ဘယ်လို ခြံစံကျင့်ကြံအပ်ပါမည်နည်း။ ကျင့်ကြံပုံကို ဘယ်လို သိအပ်ပါမည်နည်း။

(ဖြေ) ရှေးဒုက္ခသစ္စာအစဏ်း၌ ပြဆိုအပ်ပြီးသော။ ဇာတိဒုက္ခာအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနုက္ခန္ဓာဒုက္ခာ အဆုံးရှိသော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို၊ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်၍ မြင်လေလေ။ ထိုဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခအစရှိသည်တို့ကို အလိုမရှိဘဲ၊ ငြီးငွေ့ စက်ဆုတ်လေလေသာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ငြီးငွေ့ စက်ဆုတ်လေလေ။ ၎င်း ဇာတိဒုက္ခ စသည်တို့မှ။ လွန်မြောက်သော တရားကို ဤလေလေသာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ရှာဘန်များ လပ်သော်၊ ၎င်းဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခတရားတို့မှ လွန်မြောက်နေသော မဖြစ်သော သဘောလက္ခဏာရှိသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သုခကို။ သန္တိ ပဒဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့် သိခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။ အဘယ်ကြောင့် သိခြင်းသို့ ရောက်လေသနည်းဟု မူ။ လောက၌။ အပူရှိလျှင် အပူမှ လွန်မြောက်၍ တည်သော ဆန်ကျင်ဘက်အသေ၌။ ထင်ရှားတည်ရှိမှန်းကို သိနိုင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ လောက၌။ အမိက် တရားရှိလျှင်၊ ၎င်းအမိက်မှ လွန်မြောက်တည်သော ဆန်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အလင်းတရားသည် ထင်ရှားရှိမှန်းကို သိနိုင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ မကောင်းသော တရားရှိလျှင်၊ ၎င်းမကောင်းသော တရားနှင့် ဆန်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ ကောင်းသော တရားသည် ထင်ရှား တည်ရှိမှန်းကို သိနိုင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထိုနည်းအား။ ဘုံသုံးပါး၌ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဇာတိဒုက္ခတို့ရှိလျှင်လည်း။

၎င်းတို့နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက် မဖြစ်သောသဘောလက္ခဏာရှိသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော သုခ တရားသည် ဧကန်ရှိသည်ဟု သန္တိ ပဒ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့် သိလေတော့၏။ ထိုသို့ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန် သုခ တရားကို အာရုံပြု၍ သိတတ်သော ဥာဏ်ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဥာဏ်ဟုခေါ်အပ်သည်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဥာဏ်ဖြစ်သော အခါ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော ကျန်မဂ္ဂင်ချနှစ်ပါးတရားတို့သည်လည်း။ ၎င်း သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်အတူ တပေါင်း တည်းဖြစ်ပါကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ပါကြခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော လောကီ ဝိပဿနာ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာကိုဖုံး ဖွယ်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ မောဟနှင့် တက္ခ ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြကုန်၏။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂတဉ်းဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့ အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါတည်းဟူသော ပြုစင်သော အရိယ အဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်ကို နှိပ်ကျင့်ကြံသည်မည်၏။ ထိုသို့ နှိပ်ကျင့်ကြံသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ။ ထိုသို့ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သုခတရားကိုသိ၍။ ဤတရားသာလျှင် စင်စစ်ချမ်းသာသော သုခတရားပေ တည်းဟူ၍ အာရုံပြုလေသေ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဇ္ဈိမပဋိပဒါတည်းဟူသော ပြုစင်သော အရိယ အဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်ကို ပွားသလေသာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ပွားတန်များ၍ ဝိပဿနာဥာဏ်ရင့်သန်လပ်သော်၊ အကြင်အခါ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်အံ့။ ထိုအခါ။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ထင်လင်းစွာ မြင်လေ၏။ ထင်လင်းစွာမြင်သည် ဆိုသည်မှာလည်း။ မှောင်ထဲ၌ လမ်းရှောက်သော သူသည်။ လမ်းမှန်ကိုသိ၏။ မြင်သည်ဟုမဆိုနိုင်။ အကြင်အခါလျှင်စက်သည်ပြက်၏။ ထိုအခိုက် လမ်းကိုမြင်သည့်ဟုဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ။ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့်။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာကို အာရုံပြု၍မူကား သိ၏။ လျှပ်ပျက်သောအခါ၌ကဲ့သို့မြင်မှုမရှိ။ အကြင်အခါ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်၏။ ထိုအခါလျှင်ပြက်သောအခါ၌လမ်းကိုမြင်သကဲ့သို့။ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း အလွန်ထင်ရှားစွာမြင်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မိမိခန္ဓာ၌ဖြစ်သောမြင်မှုကိုလည်း ထင်ရှားစွာမြင်ပြီဟုမဂ်ဥာဏ်ကိုလည်း ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။ ထိုအခါလောကုတ္တရာမဂ်ဥာဏ်တည်းဟူသော အရိယ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်ဖြစ်လေ၏။ ထိုအရိယ အဋ္ဌကိကမဂ်သည်။ မဖြစ် မပျက်သောသဘောရှိသော အသင်္ခတဓာတ်

နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အလွန်ချမ်းသာသောသုခတရားဟူ၍။ မျက်မှောက် ပြုသောအားဖြင့်လည်းသိ၏။ အဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိစသောကိလေသာတို့ကိုလည်း။ အကြွင်းအကျန်မရှိစေဘဲ ပယ်လိုက် ၏။ ထိုပယ်လိုက်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော ကိလေသာတို့သည်။ နောင်အ ဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကင်းလေတော့၏။ ထို လောကုတ္တရာမဂ်ကို ရှေးဦးစွာ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်ဖြစ်သောကြောင့်။ သော တာပတ္တိမဂ်ဟုခေါ်အပ်သည်။ ၎င်းနောက်၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော အား ဖြင့်ထပ်မံ၍၊ နှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း။ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်းသိ သောသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဖိုလ်ဂင်ရှစ်ပါးကို။ သောတာပတ္တိဖိုလ်ဟုခေါ် ဆိုအပ်သည်။ ထိုနောက်ဘဝင်ကျလေ၏။ ထိုနည်းအတူသုံးသပ်၍။ အသင်္ခ တဓါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသုခအားဖြင့်အာရုံပြု၍ဖြစ်သောလောကီပိ ပဿနာအဋ္ဌကိကာမဂ်ကို အဖန်တလဲလဲပွားများလတ်သော်။ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက် မှော်ပြု၍၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဖိုလ်၊ အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်သို့ရောက် ၍။ ကိလေသာတို့သည်၊ အကြွင်းမရှိကုန်၍။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သောအ ခါ။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိလေတော့ပြီ။ ထိုအသင်္ခတဓါတ်နိရော ဓသစ္စာကို၊ ပိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိဥာဏ်ဖြင့်အာရုံပြု၍၊ သိတိုင်းသိတိုင်းသော ဉာဏ်ကို၊ အနုလောမိကာခန္တိဉာဏ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ အသင်္ခတဓါတ်နိ ရောဓသစ္စာကို ထင်ထင်လင်းလင်း မျက်မှောက်ပြု၍ သိသော ဉာဏ်ကို လောကုတ္တရာမဂ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည့်၏အဖြစ်ကို၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာနံပါတ်(၃၂၃)၌။ ။ သောဝတ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ နိဗ္ဗာန်သု ခတော၊ သမနုပဿန္တော၊ အနုလောမိကာယခန္တိယာ သမန္နာဂတော၊ ဝာ ပိဿတိတိဋ္ဌာနမေတံဝိဇ္ဇတိ။ အနုလောမိကာယခန္တိယာ သမန္နာဂတော၊ သမ္မတ္တနိယာမံ။ ဩက္ကမိဿတိတိဋ္ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမမာနော။ သောတာပတ္တိဖလံဝါ။ သကဒါဂါမိဖလံဝါ။ အနာဂါမိဖ လံဝါ။ အရဟတ္တဖလံဝါ။ သန္တိကရိဿတိတိ၊ ဋ္ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်လေသည်။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝတကောန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ သောဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီဝစ ရဖြစ်သောရဟန်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ အသင်္ခတဓါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ သု ခတော၊ သုခအားဖြင့်။ ဝါ၊ အလွန်ချမ်းသာသောအားဖြင့်။ သမနုပဿန္တော၊ ကောင်းစွာပိပဿနာဟုဆိုအပ်သော သန္တိပဒဉာဏ်ဖြင့်မြင်သည့်ရှိသော်။ အနုလောမိကာယ၊ လောကုတ္တရာမဂ်အားလျော်သော၊ ခန္တိယာ၊ အသင်္ခတ ဓါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုနှစ်သက်တတ်သောသဘောဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာ

ဂတော၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဇေတံဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ အနုလောမိကာယ၊ လောကုတ္တ
 ရာမင်္ဂအားလျော်သော။ ခန္တိယာ၊ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တ
 ရားတော်ကိုနှစ်သက်တတ်သောသဘောဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်
 စုံခြင်းသို့ရောက်သော ယောဂါဝစရရဟန်းသည်။ သမ္ပတ္တနိယာမံ၊ မ
 ဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော။ မိမိ၏အခြားမဲ့၌အကျိုးပေးသောအား
 ဖြင့် ဖြစ်သောလောကုတ္တရာမင်္ဂသို့။ ဩက္ကမိဿတိ၊ သက်လတံ့။ ဣတိ၊ ဤ
 သို့။ ဇေတံဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ သမ္ပတ္တနိယာမံ၊ မဖောက်
 မပြန်သောသဘောရှိသော။ မိမိ၏အခြားမဲ့၌အကျိုးပေးသောအားဖြင့် ဖြစ်
 သောလောကုတ္တရာမင်္ဂသို့။ ဩက္ကမမာနော၊ သက်သောရဟန်းသည်။ သော
 တာပတ္တိဖလံဝါ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ သကဒါဂါမိဖလံ
 ဝါ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ အနာဂါမိဖလံဝါ၊ အနာဂါမိဖိုလ်
 ကိုလည်းကောင်း။ အရဟတ္တဖလံဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ သန္တိ
 ကရိဿတိ၊ မျက်မှောက်ပြုလတံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇေတံဌာနံ၊ ဤအကြောင်း
 သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ယောဂါဝစရဖြစ်သော ရဟန်း
 သည်။ အလုံးစုံသော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခ၊ ဇရာဒုက္ခ။ ဗျာဓိ
 ဒုက္ခ၊ မရဏဒုက္ခ။ လ။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခတို့ကို။ ရှေးဒုက္ခသစ္စာ၌ပြုထား
 ခဲ့သည်အတိုင်း။ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍။ ဒုက္ခတရားတို့ကို အလွန်စက်ဆုပ်ငြီး
 ငွေ့ပြီးလျှင်။ ၎င်းတို့မှလွန်မြောက်၍တည်သော နိဗ္ဗာန်သုခတရားကို အဖန်
 ဖန်ရှာကြည့်၍ ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့မြင်လေ၏။ ထိုသို့တွေ့မြင်၍၊ ၎င်း ဒုက္ခတို့မှ
 လွန်မြောက်၍တည်သော။ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သုခတရားကို။ အလွန်ဇ
 ချမ်းသော တရားဟု သန္တိပဒဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်
 အာရုံပြု၍။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်သုခတရားသို့အာရုံပြု၍ ရောက်သမျှဉာဏ်ကို။ အနု
 လောမိကာခန္တိဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သည်။ ၎င်းအနုလောမိကာဉာဏ်ဖြင့်၊ အသင်္ခ
 တဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ချမ်းသာမြေသောသုခတရား
 ကိုအာရုံပြုတန်များလျှင်။ သမ္ပတ္တနိယာမဟုဆိုအပ်သော လောကုတ္တရာ
 မင်္ဂသို့ကေနိရောက်လတံ့။ ထိုကဲ့သို့လောကုတ္တရာမင်္ဂသို့ရောက်လျှင်။ သော
 တာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်။ အရဟတ္တဖိုလ်တရား
 တို့ကို။ မိမိခန္ဓာ၌ဖြစ်ပေါ်မှုကို၊ စင်စစ် မျက်မှောက်ဒိဋ္ဌတွေ့မြင်ကြရမိမ့်မည်
 ဟုဆိုလိုသည်။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်။ ။ဤပြဆိုအပ်သောဒေသနာတော်ကို
 ထောက်၍။ မင်္ဂဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်
 သုခကို။ လောကီဝိပဿနာသန္တိပဒဉာဏ်၊ အနုလောမိကာခန္တိဉာဏ်တို့

ဖြင့်အာရုံပြု၍သိတိုင်းသိတိုင်း။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် သည်ဖြစ်၏။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော ကျန်မဂ္ဂင်(၇)ပါးတို့လည်း။ တပြိုင်နက်တချက်ထည်း၎င်းသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် အတူတကွယှဉ်တွဲ၍ဖြစ်ပါကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါခြင်းကြောင့် ။ အသင်္ခတဓါတ်နိရောဓသစ္စာကို၊ အလွန်ချမ်းသောတရားပါတကားဟုအာရုံပြု၍ ဖြစ်သော ဝိပဿနာအဋ္ဌကိကလောကီမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့လောကီဝိပဿနာအဋ္ဌကိကမဂ်ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အသင်္ခတဓါတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုဖုံးကွယ်တတ်သောအဝိဇ္ဇာမောဟနှင့်တကွ ကိလေသာတို့သည်လည်း ကင်းကြလေကုန်၏။ ကါမသုခလ္လိကာနု ခယါဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ တည်းဟူသောအယုတ်တရား နှစ်ပါးမှသည်လည်းကင်းလွတ်နေ၏။ ထိုသို့အယုတ်တရားနှစ်ပါးမှကင်းလွတ်နေခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံသည်မည်၏။ ထိုသို့မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုရှေး၌ပြဆိုအပ်သည်အတိုင်းထင်ရှားသိကြလေ။ ။

ဤမျှဖြင့် လောကီဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါအကျင့်ကိုမှီဝဲကျင့်ကြံပုံကိုပြချက်ပြီး၏။

ထိုသို့အသင်္ခတဓါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောသုခတရားကိုသိ၍။ ဤတရားသာလျှင် စင်စစ်ချမ်းသာသောသုခတရားပေတည်းဟူ၍။ အာရုံပြုလေလေ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော ဖြူစင်သောအရိယအဋ္ဌကိကဝိပဿနာမဂ်ကိုပွားလေလေသာဖြစ်၏။ ထိုသို့ပွားများဘန်များ၍။ အကြင်အခါ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်ခြင်းငှာထိုက်၏။ ထိုအခါ၊ ၎င်းအသင်္ခတဓါတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားကို သုခအားဖြင့်အလွန်ထင်ရှားစွာမြင်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ထိုအခါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အရိယအဋ္ဌကိကလောကုတ္တရာမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ။ ရှေး၌ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း။ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြင့်၊ အသင်္ခတဓါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားကို သုခဟူ၍ထိုးထွင်း၍သိမြင်သော မဇ္ဈိမာပဋိပဒါတည်းဟူသော လောကုတ္တရာအရိယအဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ မှီဝဲကျင့်ကြံသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ။ ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။ စင်စစ်၊ လောကီမဂ် လောကုတ္တရာမဂ်တို့၏ အာရုံဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါကိုမှီဝဲပုံကိုလည်းကောင်း။ ထိုအသင်္ခတဓါတ် နိဗ္ဗာန်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်သာ။ သမုဒယကိလေသာတဏှာတို့ ပြတ်ကင်းခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ ဖော်ပြချက်ပြီး၏။ ။ ဤတွင်နိရောဓသစ္စာကိုဖော်ပြချက်ပြီး၏။ ။

{မေး} ထိုမဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သောအသင်္ခတခါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍၊ လောကီဝိပဿနာမဂ်၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်ပုံကိုပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း သိရပါပြီ။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်ကို အလွန်ထင်လင်းစွာ မျက်မှောက်ဒိဋ္ဌမြင်ခြင်းသို့ရောက်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတို့ကို။ ဘုရားရှင်သည်၊ အထူးပြု၍ အဘယ်အကျင့်ဟုဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ဟောအပ်ပုံကိုဘယ်လိုအထူးသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအသင်္ခတခါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အလွန်ထင်လင်းစွာ မျက်မှောက်ဒိဋ္ဌမြင်ခြင်းသို့ရောက်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောလောကုတ္တရာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါအကျင့်ဟုလောကီမဇ္ဈိမာပဋိပဒါတို့ထက်အထူးပြု၍ဟောအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့ဟောအပ်ကြောင်းကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣဒံခေါပနဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါအရိယသစ္စံ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကောမဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟူ၍။ ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော်၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် သစ္စကထာ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ကိုဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော် ဓမ္မစက္ကပသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်။ ပဋိသန္တိဒါကထာ၊ ဓမ္မစက္ကပသုတ်ကိုပြဆိုရာ၌လာရှိသည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်းသိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှဖြူစင်ထသော။ ဝါ၊ မဂ်တကာတို့ထက်မြတ်ထသော။ ဝါ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ အရိယာတို့သည် ထိုးထွင်း၍သိမြင်အပ်သော။ အယမေဝမဂ္ဂေါ၊ အသင်္ခတခါတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်း ဒိဋ္ဌမျက်မှောက်မြင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ ကိလေသာတို့ကိုအကြွင်းမရှိဖျက်ဆီးတတ်သော ဤသောကုတ္တရာမဂ်သည်သာလျှင်။ အဋ္ဌင်္ဂိကော။ အင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိ၏။ ဝါ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဣဒံ၊ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးဟူသည်။ သေယျထာ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အသင်္ခတခါတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ကောင်းစွာ ထင်ထင်လင်းလင်းမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော။

လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ။ဝါ။ တနည်းကား။ ။သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်အောင်ထင်ထင်လင်းလင်းမြင်တတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်း အာရုံပြု၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်အောင်။ ကောင်းစွာ တင် တတ် သော သမ္မာသင်္ကပ္ပ တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ဝါ။ တနည်းကား။ ။သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်းအာရုံပြု၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓ သစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်အောင် ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်အောင် တင်ဆောင်တတ်သော သမ္မာသင်္ကပ္ပ တည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ သမ္မာဝါစာ။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်း အာရုံပြု၍ အသင်္ကပ္ပမ္ပနှင့်မစပ်သော။ အပါယ်လေးပါးသို့ကျရောက်စေတတ်သော ဝစီဒုတ္တရိက် { ၄ပါး } တို့ကို အကြွင်းမရှိဖျက်ဆီးလျက်။ နှုတ်ကဲ့ကောင်းစွာသိမ်းဆည်းတတ်သော သမ္မာဝါစာတည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ဝါ။ တနည်းကား။ ။သမ္မာဝါစာ။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်းအာရုံပြု၍ အသင်္ကပ္ပမ္ပနှင့်မစပ်သော။ အပါယ်လေးပါးသို့ကျရောက်စေတတ်သော ဝစီဒုတ္တရိက် { ၄ပါး } တို့ကို အကြွင်းမရှိဖျက်ဆီးလျက်။ နှုတ်ကဲ့ချီးမွမ်းထိုက်အောင် သိမ်းဆည်းတတ်သော သမ္မာဝါစာတည်းဟူသော လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ သမ္မာကမ္မန္တော။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်းအာရုံပြု၍ အသင်္ကပ္ပမ္ပနှင့်မစပ်သော။ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်စေ တတ်သော ကာယဒုတ္တရိက် { ၃ပါး } တို့ကို အကြွင်းမရှိဖျက်ဆီးလျက်။ ကိုယ်ကိုကောင်းစွာထားတတ်သော သမ္မာကမ္မန္တ တည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ဝါ။ တနည်းကား။ ။သမ္မာကမ္မန္တော။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်း အာရုံပြု၍ အသင်္ကပ္ပမ္ပနှင့် မစပ်သော အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်စေတတ်သော ကာယ ဒုတ္တရိက် { ၃ပါး } တို့ကို အကြွင်းမရှိဖျက်ဆီးလျက်။ ကိုယ်ကိုချီးမွမ်းထိုက်အောင်ထားတတ်သော သမ္မာကမ္မန္တ တည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ သမ္မာအာဇီဝေါ။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်း အာရုံပြု၍ အသင်္ကပ္ပမ္ပနှင့်စပ်သော အပါယ်သို့ကျရောက်စေတတ်သော ဝစီ

ဒုက္ခရှိက်{၄ပါး။}ကာယဒုက္ခရှိက်{၃ပါး}ပေါင်း ခုနစ်ပါးသော ဒုက္ခရှိက်တို့ကို အကြွင်းမရှိ ဖျက်ဆီးလျက်။ ကောင်းစွာအသက်မွေးမှုမှ ဖြူစင်စေတတ်သော သမ္မာအာဇီဝ တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ဝါ။ကား။ ။သမ္မာအာဇီဝေါ။အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ထင်ထင်လင်းလင်းအာရုံပြု၍ အသက်မွေးမှုနှင့်စင်သော။အပါယ်သို့ကျရောက်စေတတ်သော ဝစီဒုက္ခရှိက်{၄ပါး} ကာယဒုက္ခရှိက်{၃ပါး} ပေါင်းခုနစ်ပါးသောဒုက္ခရှိက်တို့ကိုအကြွင်းမရှိဖျက်ဆီးလျက်။ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်အောင် အသက်မွေးမှုမှ ဖြူစင်စေတတ်သော သမ္မာအာဇီဝတည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ သမ္မာဝါယာမော။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင် လင်းလင်း အာရုံပြု၍ မိစ္ဆာဝါယာမကိုဖြစ်စေတတ်သော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမရှိထိုက်သည်အားလျော်စွာဖျက်ဆီးလျက်။သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံ နှံ့ဖြစ်အောင်ကောင်းစွာအားထုတ်တတ်သောသမ္မာဝါယာမတည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ဝါ။ကား။ ။သမ္မာဝါယာမော။အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်းအာရုံပြု၍ မိစ္ဆာဝါယာမကိုဖြစ်စေတတ်သော ကိလေသာတို့ကိုအကြွင်းမရှိထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဖျက်ဆီးလျက်။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံနှံ့ဖြစ်အောင် ချီးမွမ်းခြင်းငှာထိုက်သော သမ္မာဝါယာမတည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ သမ္မာသတိ။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ထင်ထင်လင်းလင်းအာရုံပြု၍ မိစ္ဆာသတိကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိလေသာတို့ကို။ အကြွင်းမရှိ ထိုက်သည်အားလျော်စွာဖျက်ဆီးလျက်။သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုကောင်းစွာအောက်မေ့စေတတ်သော သမ္မာသတိတည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ဝါ။ကား။ ။သမ္မာသတိ။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်းအာရုံပြု၍ မိစ္ဆာသတိကိုဖြစ်စေတတ်သော ကိလေသာတို့ကို။ အကြွင်းမရှိ ထိုက်သည်အား လျော်စွာ ဖျက်ဆီးလျက်။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ၎င်းအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်နှံ့ မျှုံ့မလွင့် ကောင်းစွာတည်စေတတ်သောသမ္မာသမာဓိတည်းဟူ

သော လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ဝါ။ ကား။ ။သမ္မာသမာဓိ။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်းအာရုံပြု၍၊ မိစ္ဆာသမာဓိကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမရှိထိုက်သည် အားလျော်စွာပျက်ဆီးလျက်။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရား၌။ မပျံ့မလွင့်ချိုးမွမ်းထိုက်အောင်တည်စေတတ်သော သမ္မာသမာဓိတည်းဟူသော လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်လည်းကောင်း။ ။ဣဒံ ခေါ်ပန။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော။ ဝါ။ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသောလောကုတ္တရာမဂ် တရားသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ။ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ဟောတော် မူအပ်သော အလုံးစုံသော ဒုက္ခတရားဟူသမျှတို့၏ နောင်တဘန် အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင် လင်းလင်း အာရုံပြု၍ ရောက်တတ်သော။ ဝါ။ ထင်ထင်လင်းလင်း အာရုံပြု၍ရောက်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ကျင့်အပ်သော။ ဝါ။ တနည်းကား။ ။ပဋိပဒါ၊ ကျင့်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယာသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော။ ဝါ။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒိဋ္ဌသိမြင်အပ်သောဟုတ်မှန်သောတရားပေတည်း။ ။ဤသို့ဟောတော် မူအပ်သည့်ကိုထောက်၍။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်းဒိဋ္ဌမျက်မှော်သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော။ ကိလေသာတို့ကိုအကြွင်းမရှိသတ်တတ်သော လောကုတ္တရာ အဋ္ဌကိကမဂ်ကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါဟူ၍ အထူးပြုပြီးလျှင်။ ဘုရားရှင်တို့ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ယုံမှားမရှိ ထင်လင်းသိကြလေကုန်။ ။

{မေး} ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထင်ထင်လင်းလင်း သိမြင်လိုက်။ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော လောကုတ္တရာမဂ်ကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဟု အထူးပြု၍ခေါ်ဆိုမှုကို ဘုရားရှင်ဟောပါဠိတော်တို့မှ ထုတ်ဆောင်ပြု၍သိရပါပြီ။ ။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ထင်ထင်လင်းလင်းသိမြင်၍လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်လိုက်။ ၎င်းထင်ထင်လင်းလင်းသိမြင်တတ်သော လောကုတ္တရာမဂ်၌ အကျုံးဝင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ် ဉာဏ်သည်။ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို တပြိုင်နက်သိမြင်ခြင်းသို့ရောက်ပါသလော။ သို့မဟုတ်၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တပါးတည်းကိုသာသိမြင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသလော။ ထိုအကြောင်းကိုဘယ်လိုခွဲခွဲစိတ်စိတ်သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထင်ထင် လင်းလင်းသိမြင်သော လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်လိုက်။ ၎င်း၌အကျုံးဝင်သော သမ္မာ

ဒိဋ္ဌိမဂ် ဉာဏ်သည်နိရောဓသစ္စာတရားကို ထင်ထင်လင်းလင်းသိမြင်ခိုက်၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို တပြိုင်နက်တချက်တည်းသိမြင်ပါသည်။ နိရောဓသစ္စာတပါးတည်းကိုသာ သိမြင်သည်မဟုတ်ပါဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကိုတပြိုင်နက်၊ လောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ထိုးထွင်း၍ သိမြင်မှုကိုအဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} သောဇေဝံ ကမ္မံကရောန္တော စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပဒိုဝေဓေန ပဒိုဝိဇ္ဇတိဟူ၍။ သမ္မောဟဝိနောဒနိ အဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ သစ္စဝိဘင်းမဂ္ဂသစ္စာ အဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဇေဝံ။ ဤသို့။ ကမ္မံ။ သစ်တဖြစ်သော ဇာတိစသောဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကို။ လောကီဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားသိ၍။ ၎င်းသစ်တဒုက္ခသစ္စာနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်သော သဘောလက္ခဏာဖြင့် အမြဲတည်ရှိနေသော အသစ်တ ဓာတ်နိရောဓသစ္စာတည်းဟူသော အေးချမ်းသောသဘော သုခနိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သောအမှုကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလုပ်ဘန်များသည်ရှိသော်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်သောတရားတို့ကို။ ဧကေန၊ တပါးတည်းသော။ ပဒို ဝေဓေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောသောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ပဒိုဝိဇ္ဇတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတရားကိုအားထုတ်သောယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သစ်တတရားဖြစ်သောဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကို။ လောကီဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဘန်တလဲလဲ ပိုင်းခြား၍ သိမြင်ပြီးလျှင်။ ၎င်းဖြစ်ပျက်နေသော သစ်တ တရားဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာတရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်၊ တဘက်စီနေသော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာတည်းဟူသော အေးချမ်းသောနိဗ္ဗာန်သုခသို့။ သန္တိပဒအနုလောမိက ခန္တိ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်အာရုံပြု၍ စေလွှတ်ဘန်များလတ်သော်။ ၎င်းအသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုလျက်။ ထင်ထင်လင်းလင်းမြင်ခြင်းသို့ ရောက်၍လောကုတ္တရာမဂ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးလုံးတို့ကိုတပြိုင်နက် ထိုးထွင်း၍ သိလေတော့သည်ဟူလို။ ။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏ စကားတော်ကိုထောက်၍ လောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန် တပါးတည်းကိုသာထိုးထွင်း၍ သိသည်မဟုတ်။ သစ္စာလေးပါးလုံးကိုပင်တပြိုင်နက်တချက်တည်း ထိုးထွင်း၍ သိလေသည့်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ၎င်းလောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ အသင်္ခတ ဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကိုသာမျက်မှောက်အာရုံပြု၍ဖြစ်ဆဲ ရှိပါသည်။ သင်္ခတ တရားဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ တရားတို့ကို အာရုံပြုမှုမရှိပါ။ ထိုသို့အာရုံပြုမှု မရှိပါဘဲလျက်၊ အဘယ် ကြောင့်၊ သင်္ခတသစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိမှုရှိသည်ဟုဆိုအပ်ပါသနည်း။ ဆိုအပ်ကြောင်းကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါသနည်း။ ။

{ဖြေ} ၎င်းလောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ ဖြစ်ပျက်နေ သော သင်္ခတတရားနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲ တဘက် ဖြစ်၍အမြဲတည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သုခတရားတော်ကို မျက်မှောက်ပြု၍သိဆဲရှိသော်လည်း။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုသိ ဆဲခဏ၌ပင် ဖြစ်ပျက်နေသောသင်္ခတဖြစ်သော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဒုက္ခ သစ္စာတရားတို့ကိုလည်း။ အာရုံမပြုဘဲတွေဝေခြင်း မောဟကင်းလျက်။ မ တွေမဝေသော အသမ္မောဟကိစ္စသည် ထိုအခိုက်ရှိနေ၏။ ဥပမာ၊ တောမီး လောင်လာခြင်းကြောင့် တောမီးဘေးကိုကြောက်၍။ မီးမလောင်ရာဌာန ကိုရှာ၍ပြေးသော ယောက်ျားသည်။ အကြင်အခါ၊ တောမီးမှလွတ်ရာကို တွေ့မြင်လေ၏။ ထိုသို့တောမီးမှ လွတ် ရာ ကို တွေ့ မြင် နေခိုက်၊ တောမီး လောင်သောအရပ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်းမရှိ။ သိမှုကိစ္စသည် တပြိုင်နက် ရှိသကဲ့သို့။ ထိုနည်းအတူ၊ ရှေးဦးကပင် ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သောသင်္ခတတရား သာလျှင်ဖြစ်သောဇာတိဒုက္ခစသော အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့ကို ဝိ ပဿနာဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍သိရှိနေပြီးဖြစ်၍။ ၎င်းဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့မှလွတ် ရာကိုရှာလတ်သော်။ မီးမလောင်သောနေရာကို တွေ့မြင်ဘိသကဲ့သို့။ သင်္ခ တဒုက္ခတရားတို့နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို ဒိဋ္ဌိတွေ့မြင်လေ၏။ ထိုသို့ဒိဋ္ဌိတွေ့မြင်ခိုက်၊ မီးမလောင်သောနေ ရာကိုတွေ့မြင်ခိုက်၊ မီးလောင်သောနေရာကိုလည်း မတွေ့မဝေသိခြင်းကိစ္စ ပြီးသလို။ ထိုဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခစသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို လည်း မတွေ့မဝေ အာရုံမပြုဘဲ။ အသမ္မောဟ ကိစ္စဖြင့် သိရာရောက်လေ သည်သာတည်း။ မီးလောင်ရာကိုကြောက်၍ပြေးသော ယောက်ျားသည်။ မီးမလောင်ရာကို တွေ့မြင်သည် တပြိုင်နက်။ မီးလောင်ရာကို မီးမလောင် ရာဌာနဟု မပြုမလုပ်။ မီးမလောင်ရာ ဌာနကိုလည်း။ မီးလောင်ရာဌာနဟု မှောက်မှားသောအားဖြင့်လည်း။ မပြုမလုပ်နိုင်။ ဤနေရာကား၊ မီးမလောင် ရာဌာန ဟုတ်လေသလော။ မဟုတ်လေသလောဟု ယုံမှားသံသယလည်း မဖြစ်သေ။ မှောက်မှားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်းဟူသမျှသည် မီးမလောင်ရာဌာန

ကိုတွေ့မြင်သည်တပြိုင်နက်ကင်းပြတ်လေ၏။ ထိုသို့ကင်းပြတ်မှုသည်လည်း။ ထိုဒီးမလောင်ရာဌာနကို တွေ့မြင်ခြင်းကြောင့် ပင်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဒီးမလောင်ရာကိုတွေ့မြင်သောယောကျ်ားသည် ဘယ်အခါ၌မဆို ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း၊ ကင်းပြတ်ခြင်းကိုသိလေတော့၏။ ထိုသို့ သိခြင်းသည် ဒီးမလောင်ရာကို တွေ့မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် မတွေ့မဝေ အသမ္မောဟကိစ္စဖြင့် သိခြင်းကိစ္စပြီးခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုနည်းအတူ သင်္ခတဖြစ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်ပြီးနောက်၊ ၎င်းသင်္ခတတရားမှလွန်မြောက်နေသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာသုခတရားကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ရှာဖွေလတ်သော်၊ အကြင်အခါ၊ ဒိဋ္ဌတွေ့မြင်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုအခိုက် ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဒုက္ခ တရားတို့ကို လည်း။ သုခဟူ၍မှောက်မှား၍စွဲယူမှုသည်ပြတ်တောက်လေ၏။ ယုံမှားသံသယ တရားတို့လည်း ကင်းပြတ်လေတော့၏။ ထိုကင်းပြတ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာတရားတို့ကို ကင်းပြတ် လေသလော၊ မကင်းပြတ် လေသလောဟု ယုံမှားသံသယမရှိဘဲ။ ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း၊ ကင်းပြတ်မှုကို သိလေလေသာဖြစ်၏။ ထိုသိခြင်းသည် အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုဒိဋ္ဌမျက်မှောင်မြင်သောမဂ်အခိုက်။ ၎င်းမဂ်ပယ်လိုက်သောကိလေသာတို့ကို မတွေ့မဝေ အသမ္မောဟကိစ္စဖြင့် သိမှုပါရှိသောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်၊ လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်သည် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ သိခိုက်။ မိမိပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကိုလည်း ပယ်လေသလော၊ မပယ်လေသလောဟု တွေ့ဝေခြင်းမရှိဘဲ။ မတွေ့မဝေသော အသမ္မောဟကိစ္စဖြင့်သိခြင်းကိစ္စသည် တပြိုင်နက်ပါရှိ၏။ ဒီးလောင်ရာကို ကြောက်၍လွတ်ရာဌာနသို့ပြေးသောယောကျ်ားသည်။ ဒီးမလောင်ရာဌာနကိုတွေ့မြင်သည်တပြိုင်နက်။ မိမိ၌မြင်ခြင်းကိစ္စကိုလည်း တပြိုင်နက်မတွေ့မဝေအာရုံမပြုဘဲ အသိကိစ္စသည် ပါရှိသကဲ့သို့။ ထိုအတူဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော သင်္ခတဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကိုမြင်၍။ ၎င်းတို့မှလွတ်ရာ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာကိုဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်ရှာလေလျှင်၊ အကြင်အခါလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ဒိဋ္ဌတွေ့မြင်လေ၏။ ထိုအခိုက်အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုပင် ထင်မြင်နေသော်လည်း။ မိမိ၏မြင်မှုမဂ်ကိုမူကား အာရုံမပြုဘဲမြင်ခြင်းကိစ္စကိုမတွေ့မဝေ အသမ္မောဟကိစ္စဖြင့်သိမှုမူကား ပါရှိသည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်သည်မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောင်ပြု၍ နေခိုက်။ ကျန်သောသင်္ခတဖြစ်သောဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း ပိုင်းခြား၍သိခြင်း

တည်းဟူသော အသမ္မောဟကိစ္စ။ သမုဒယသစ္စာကိုပယ်ဆဲလည်းဖြစ်။ ၎င်း ပယ်ဆဲကိုလည်းမတွေ့မဝေအသမ္မောဟကိစ္စဖြင့်သိဆဲကိစ္စ။ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင် ဆဲဖြစ်သောမဂ်ကိုလည်း။ ဘာဝနာပွားဆဲဖြင့် မတွေ့မဝေ အသမ္မောဟ ကိစ္စဖြင့်သိဆဲကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ထိုသို့ပြီးစေခြင်းကြောင့် အသင်္ခတ ဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ ထင်ထင်လင်းလင်း မြင်ခြင်း ဖြင့် သိနေသောမဂ်ဉာဏ်သည်။ ထိုအခိုက် သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကိုတ ပြိုင်နက်သိခြင်းကိစ္စကိုပြီးစေသည်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်ပါသည်။ ။

{မေး} ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်သည်။ သစ္စာလေးပါးတရားတော် ကို တပြိုင်နက်သိခြင်းကိစ္စကို ဥပမာနှင့်တကွပြဆို၍သိရပါပြီ။ ထိုသို့ တ ပြိုင်နက်သိမြင်မှုကိုကျမ်းဂန်ယုတ္တိသာဝကအားဖြင့်ကား၊ ဘယ်လိုသိအပ် ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ဝေမေဝ မဂ္ဂဉာဏံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကက္ခဏေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ အဘိသမေတိ။ ဒုက္ခံ ပရိညာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။ သမုဒယံ ပဟာနာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။ မဂ္ဂံ ဘာဝနာဘိသမယေန အဘိသ မေတိ။ နိရောဓံ သန္တိ ကိရိယာဘိသမယေန အဘိသမေတိဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိအဖွင့် { ၂၀၅ } မျက်နှာ၌ မိန့်ဆိုအပ် သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်ထိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ဝေမေဝ၊ ဤဥပမာ အတူသာလျှင်။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ လောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ် တော်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာဘိသမယေန၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်း တည်းဟူသောသိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ။ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ သမုဒယံ၊ သ မုဒယသစ္စာကို။ ပဟာနာဘိသမယေန၊ ပယ်ခြင်းတည်းဟူသောသိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ။ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝနာဘိသမယေန။ ပွားခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ။ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ နိ ရောဓံ။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ သန္တိ ကိရိယာဘိသမယေန။ မျက်မှောက်ပြုခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ။ ထိုးထွင်း ၍သိ၏။ ။ ဣတိ။ ဤသို့။ အပုဗ္ဗံအစရိမံ။ မရှေးမနှောင်း။ ဧကက္ခဏေန။ တ ပြိုင်နက်တချက်တည်းဖြင့်။ စတ္တာရိသစ္စာနိ။ အမှန်တရားလေးပါးတို့ကို။ အ ဘိသမေတိ။ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏ စကား ကိုထောက်၍ လောကုတ္တရာမဂ်သည် သစ္စာလေးပါး တရားတော်ကို၊ ထိုး ထွင်း၍သိခြင်းကိစ္စကို တပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးစေသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ ဤပြုဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာ အရ။ သစ္စာလေးပါးကို တပြိုင်နက် တချက်တည်း ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဟု ဆို အပ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆိုခြင်းသည် ၎င်းမဂ်ဉာဏ် တပါးတည်းသည်။ သစ္စာ လေးပါးလုံးကို အာရုံပြု၍ သိခြင်းကို ဘဲဆိုသလော။ သို့မဟုတ် အာရုံမပြုဘဲ သိခြင်းကို ဘဲဆိုပါသလော။ ထိုအချက်ကို ဘယ်လိုခွဲခြမ်း၍ သိအပ်ပါမည် နည်း။ ။

{ဖြေ} ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ သစ္စာလေးပါးတရား တော်ကို တပြိုင်နက် တချက်တည်း ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဟု ဆိုရာ၌။ နိရောဓ သစ္စာတပါးကို သာလျှင်။ မျက်မှောက်အာရုံပြုသော အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ ပါသည်။ ကျန်သစ္စာ သုံးပါးကိုမူ။ ရှေးကပြုဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း။ အာရုံမပြုဘဲ အသမ္မောဟကိစ္စဖြင့်သာ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဟု ခွဲခြမ်း၍ သိ အပ်ပါသည်။ ။

{မေး} ထိုလောကုတ္တရာမဂ်သည် နိရောဓသစ္စာတပါးတည်းကိုသာ မျက်မှောက်အာရုံပြု၍ ကျန်သစ္စာသုံးပါးကို အာရုံမပြုဘဲ။ အသမ္မောဟကိစ္စ ဖြင့်ထိုးထွင်း၍ သိမှုကို အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} တိသုကိစ္စတောပဋိဝေခေါဟောတိ။ နိရောဓအာရမ္မဏပဋိဝေ ခေါ် ဟူ၍။ သမ္မောဟဝိနောဓနိ အဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ သစ္စဝိဘင်းမဂ္ဂသစ္စာအဖွင့် ၌ ပြုဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန် မာပြန်ကား။ ။ တိသု၊ သုံးပါးကျန်သော။ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ မဂ္ဂသစ္စာ တို့၌။ ကိစ္စတော။ အာရုံမပြုဘဲ။ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ မတွေမဝေသော အား ဖြင့် သိခြင်းကိစ္စ။ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း၌ မတွေမဝေသော အားဖြင့် သိ ခြင်းကိစ္စ။ မဂ္ဂသစ္စာကို ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်မှု၌ မတွေမဝေသော အား ဖြင့် သိခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ ပဋိဝေခေါ။ တွေဝေခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ သိသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ နိရောဓေ။ သင်္ခတဖြစ်သော သစ္စာသုံးပါးတို့နှင့် ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်လျက်။ အမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန် ၌။ အာရမ္မဏပဋိဝေခေါ။ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟော တိ။ ဖြစ်၏။ ။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏ စကားတော်ကို ထေခံ ၍။ သင်္ခတတရားဖြစ်သော ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့၌ အာရုံမပြုဘဲ။ တွေ ဝေခြင်းမရှိသော အသမ္မောဟ ကိစ္စဖြင့် သိမှု။ သင်္ခတသစ္စာနှင့် ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ၌ မူကား။ အာရုံပြုသော အား ဖြင့် သိမှုကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ သစ္စာလေးပါးတရားတော်ကိုတပြိုင်နက်သိမှုကို။ ရှေး၌ပြဆိုအပ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာမှ တပါး။ တပါးသောအဋ္ဌတ္တာများ၌ပြဆိုအပ်သေးတာရှိပါသေးသလော။

{ဖြေ} ဒုက္ခံ ပရိညာပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဇတိ။ သမုဒယံ ပဟာနပဋိဝေဓေန။ နိရောဓံ သန္တိ ကိရိယပဋိဝေဓေန။ မဂ္ဂံ ဘာဝနာပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဇတိ ဟူ၍ သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ သစ္စဝိဘင်း။ မဂ္ဂသစ္စာ အဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သည်ကား ရှိပါသေးသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာပဋိဝေဓေန၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ သမုဒယံ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာန ပဋိဝေဓေန၊ ပယ်ခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ နိရောဓံ၊ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို။ သန္တိ ကိရိယပဋိဝေဓေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝနာပဋိဝေဓေန၊ ပွားခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏စကားတော်ကို ထောက်၍လည်း။ လောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ သစ္စာလေးပါးတရားတော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ခြင်းကိစ္စကို။ ဟပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးစေသည်၏ အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။ ။

{မေး} ထိုလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ မဂ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုလိုက်။ သစ္စာလေးပါးတရားတော်ကိုတပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍သိမြင်ခြင်းကိစ္စပြီးမှုကို ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာပါဌတို့ကိုထောက်၍သိရပါပြီ။ ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်တော်သည် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိမြင်လိုက်။ ကျန်သော ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကိုလည်းတပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍သိမြင်မှုကို။ ဘုရားရှင်ဟောပါဠိတော်များရှိပါသေးသလော။ အကယ်၍ရှိလျှင် ရှိမှုကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ယော ဒုက္ခနိရောဓံပဿတိ။ ဒုက္ခမိ သောပဿတိ။ ဒုက္ခသမုဒယမိပဿတိ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒမ္ပိ ပဿတိဟူ၍ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်သစ္စသံယုတ်။ ကောဋိဂါမဝဂ်အဆုံးသုတ်၌ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထုတ်ပြုမှုကိုထောက်၍။ ဘုရားရှင်ဟောအပ်ကြောင်းကိုသိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အ

ကြောင်းဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ပဿတိ၊ လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ထိုးထွင်းသိမြင်၏။ သော၊ ထိုလောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခမ္ပိ၊ သစ်တဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ထိုလောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ထိုးထွင်းသိမြင်၏။ ဒုက္ခ သမုဒယမ္ပိ၊ ဒုက္ခတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောသစ်တဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သော လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ထိုးထွင်းသိမြင်၏။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ၊ ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြု၍ရောက်တတ်သော၊ ပဋိပဒမ္ပိ၊ လောကုတ္တရာမဂ်တဉ်းဟူသော အကျင့်တရားကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ထိုနိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သော လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍သိမြင်၏။ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်ကိုထောက်၍၊ အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာကိုမျက်မှောက်အာရုံပြု၍သိမြင်ရိက်။ ကျန်သောသစ်တဖြစ်သော ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ မဂ္ဂတည်းဟူသော သစ္စာသုံးပါးကိုလည်း။ တပြိုင်နက်တချက်တည်းမြင်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေကုန်။ ။

{မေး} ထိုနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ရိက်။ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ မဂ္ဂတည်းဟူသော သစ္စာသုံးပါးတို့ကိုလည်း တပြိုင်နက်တချက်တည်းမြင်ခြင်းသို့ရောက်လျှင်။ ထိုလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်။ ဒုက္ခသစ္စာကို အသမ္မောဟ၏အစွမ်းဖြင့်သိမြင်ရိက်။ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကိုလည်း တပြိုင်နက်သိမြင်သည်မဟုတ်ပါလော။ သမုဒယသစ္စာကို အသမ္မောဟ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိမြင်ရိက်။ ဒုက္ခ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂသစ္စာသုံးပါးတို့ကိုလည်း တပြိုင်နက်သိမြင်သည်မဟုတ်ပါလော။ ။ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော မဂ္ဂသစ္စာကို အသမ္မောဟ၏အစွမ်းဖြင့်သိမြင်ရိက်။ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓသစ္စာသုံးပါးကိုလည်း။ တပြိုင်နက်သိမြင်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဤအကြောင်းကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ ဒုက္ခသစ္စာကို သိမြင်ရိက်။ ကျန်သမုဒယ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂတည်းဟူသော သစ္စာသုံးပါးကိုလည်း။ တပြိုင်နက်သိမြင်သည်သာတည်း။ သမုဒယသစ္စာကိုသိမြင်ရိက်၌လည်း။ ထိုနည်းအတူ၊ ကျန်သစ္စာသုံးပါးကို တပြိုင်နက်တချက်တည်းသိမြင်သည်သာတည်း။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာကိုသိမြင်ရိက်၌

လည်း။ ကျန်ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓတည်းဟူသော သစ္စာသုံးပါးလုံးကိုပင်။
တပြိုင်နက်တချက်တည်းသိမြင်သည်သာတည်းဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ ထိုဒုက္ခစသော သစ္စာတ
ပါးပါးကို သိမြင်ခိုက်။ ကျန်သစ္စာသုံးပါးကိုလည်း။ တပြိုင်နက်တချက်တည်း
သိမြင်သည်၏အဖြစ်ကို ဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ။ ဒုက္ခ သမုဒယမ္ပိ သောပဿ
တိ။ ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ ပဿတိ။ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိပဋိပဒမ္ပိ ပဿတိ။ ယော
သမုဒယံ ပဿတိ။ ဒုက္ခမ္ပိ သော ပဿတိ။ ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ ပဿတိ။ ဒုက္ခ
နိရောဓ ဂါမိနိပဋိပဒမ္ပိ ပဿတိ။ လ။ ယော ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိပဋိပဒမ္ပိ
ပဿတိ။ ဒုက္ခမ္ပိ သော ပဿတိ။ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ ပဿတိ။ ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ
ပဿတိ ဟူ၍။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ သစ္စသံယုတ်၊ ကောဋီဂါမဝဂ်
အဆုံးသုတ်၌ တရားဟောပါဠိကို ထောက်၍ မဂ်ဉာဏ်တပါးတည်းသည်။
ဒုက္ခစသော သစ္စာတပါးပါးကို သိမြင်ခိုက်။ ကျန်သစ္စာသုံးပါးကိုလည်း တ
ပြိုင်နက် တချက်တည်း သိမြင်မှုကို ထင်ရှားသိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိ
ကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
ဒုက္ခံ၊ သစ်တဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပဿတိ၊ လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်
ဉာဏ်ဖြင့်မြင်၏။ သော၊ ထိုလောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မြင်သော
သူသည်။ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို
လည်း။ ပဿတိ၊ ထိုလောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် မြင်၏။
ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ၊ ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အ
ကြောင်းဖြစ်သော အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊
ထိုလောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် မြင်၏။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ
ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်
သော အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ရောက်
တတ်သော။ ပဋိပဒမ္ပိ၊ လောကုတ္တရာမဂ်တည်းဟူသော အကျင့်တရားကို
လည်း။ ပဿတိ၊ ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်ဖြင့်သာလျှင် မြင်၏။ ယော၊ အကြင်
သူသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို၊
ပဿတိ၊ လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြင့်မြင်၏။ သော၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ
ကို လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြင့်မြင်သောသူသည်။ ဒုက္ခမ္ပိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ
ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ထိုလောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် မြင်
၏။ ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ၊ ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အ
ကြောင်းဖြစ်သော အသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊

ထိုလောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်မြင်၏။ ဒုက္ခ နိရောဓဂါမိနိ၊
ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်
သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့အာရုံပြု၍ရောက်တတ်သော။
ပဋိပဒ္ဓိ၊ လောကုတ္တရာမဂ်တည်းဟူသောအကျင့်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ထို
လောကုတ္တရာမဂ်ဖြင့်သာလျှင်မြင်၏။ လ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဒုက္ခ နိ
ရောဓဂါမိနိ၊ ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်း
ဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ရောက်တတ်
သော။ ပဋိပဒ္ဓိ၊ လောကုတ္တရာမဂ်တည်းဟူသောအကျင့်ကိုလည်း။ ပဿ
တိ၊ လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်မြင်၏။ သော၊ ထိုလောကုတ္တရာ
မဂ်ဖြင့်မြင်သောသူသည်။ ဒုက္ခဋ္ဌိ၊ ဒုက္ခသစ္စာတရားကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ထို
လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်မြင်၏။ ဒုက္ခသမုဒယဋ္ဌိ၊ ဒုက္ခတို့၏ဖြစ်
ကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ထိုလောကုတ္တရာမဂ်
ဖြင့်သာလျှင်မြင်၏။ ဒုက္ခနိရောဓဋ္ဌိ၊ ဒုက္ခတရားတို့၏နောင် အဆက်ဆက်
ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ
နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ထိုလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာသိမြင်၏။ ။
ဤကား။ ။ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
သင်္ခတဖြစ်သောဒုက္ခသစ္စာကို၊ လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြင့်ထိုးထွင်း
သိမြင်၏။ ထိုဒုက္ခသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍သိမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခ၏ဖြစ်
ကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခတ တရားဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ထို
လောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍သိမြင်လေတော့၏။
ဒုက္ခ၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခတ
ဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ထိုဒုက္ခ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိမြင်
သောလောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်ထိုးထွင်း၍သိမြင်လေ
၏။ အကြင်သူသည်၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောသမုဒယသစ္စာကို၊ လော
ကုတ္တရာမဂ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိမြင်၏။ ထိုသိမြင်သောသူသည် သင်္ခတဖြစ်
သော ဒုက္ခ သစ္စာကိုလည်း။ ထိုသမုဒယသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်သော
လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍သိမြင်၏။ ဒုက္ခ
တို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခ
တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ထိုသမုဒယသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိ
မြင်သောလောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်။ ထိုးထွင်း၍သိမြင်
၏။ ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော
နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့အာရုံပြု၍ ရောက်တတ်သောလောကုတ္တရာမဂ်တည်း။

ဟူသော အကျင့်ကိုလည်း၊ ထိုသမုဒယသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်
 သော လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍သိမြင်လေ
 သည်။ အကြင်သူသည်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏
 အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သို့
 အာရုံပြု၍ရောက်သော လောကုတ္တရာမဂ်တည်းဟူသော အကျင့်တရားကို
 လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိမြင်၏။ ထိုထိုးထွင်း၍
 သိမြင်သောသူသည်သင်္ခတဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာတရားကိုလည်း။ ဘယ်လော
 ကုတ္တရာမဂ်အကျင့်ကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သော လောကုတ္တရာသမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍သိမြင်၏။ သင်္ခတ တရားဖြစ်သော
 ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ဘယ်လောကုတ္တရာမဂ်တည်းဟူ
 သောအကျင့်ကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သောလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်
 သာလျှင် ထိုးထွင်း၍သိမြင်၏။ အသင်္ခတဖြစ်သောနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို
 လည်း။ ထိုလောကုတ္တရာမဂ်တည်းဟူသောအကျင့်ကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်
 တတ်သော လောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍သိ
 မြင်၏ဟုလို။ ။ဤကားအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သော
 မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်ကိုထေခံ၍၊ သစ္စာတပါးကိုထိုးထွင်း၍ သိမြင်
 တတ်သောလောကုတ္တရာသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်တော်သင့်၊ ကျန်သုံးပါးသော
 သစ္စာတရားကိုလည်း။ တပြိုင်နက် တချက်တည်း၊ ၎င်းလောကုတ္တရာဖြစ်
 သော သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍သိမြင်သည်၏ အဖြင့်ကို
 သိကြလေ။

{မေး} ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ထိုးထွင်း
 ၍သိမြင်ခိုက်၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကိုတပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍သိမြင်သော
 ဉာဏ်ကို၊ လောကုတ္တရာ ဉာဏ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်မှုကို အဘယ်ပါဠိကိုထေခံ
 ၍သိအပ်ပါမည်နည်း။ ။

{ဖြေ} ပဋိဝေဓဉာဏံ လောကုတ္တရံ နိရောဓမာရမ္ပဏံ ကတွာ၊ ကိစ္စ
 ထော စက္ကာရိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဇတိ ဟူ၍။ သမ္မောဟာဝိ နာဒနိ အဋ္ဌကထာ
 သစ္စဝိဘင်းအဖွင့် { ၇ ၅ } မျက်နှာ၌လည်းကောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌတ္တာ၊ သစ္စ
 နိဗ္ဗေသ { ၁ ၂၄ } မျက်နှာ၌ လည်းကောင်း။ ဝိနိသိအပ်သည်ကို ထောက်၍
 လည်းကောင်း။ လောကုတ္တရာမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ဥပါဒါဝိပတေယျံ ဝိတ္တံ ဉာဏာသ
 ဟေတုပစ္စယောစ၊ တံသမ္ပယုတ္တံ နိရောဓဂေါစရံ၊ ဒဿနာဝိပတေယျံ ဉာ
 ထံ ဝိတ္တသ ဟေတု ပစ္စယောစ၊ တံ သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ နိရောဓ ဂေါစရံ၊
 လောကုတ္တရ မဂ္ဂက္ခဏေ ပစ္စယုတ္တံ ဝိတ္တံ ဉာဏံ အဘိသမေတိ ဟူ

၍၊ ပဋိသန္ဓိ၏မဂ်ပါဠိတော်၊ အဘိသမယကထာ၌၊ ဟောတော်မူအပ်သည့် ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာ ပြန်ကား။ ။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာတရားဖြစ်သော၊ ပဋိဝေဓဉာဏံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို တပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သောဉာဏ် တော်သည်။ နိရောဓံ၊ ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိ ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော် ကို။ အရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ကထော၊ ပြု၍။ ကိစ္စတော၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား ၍သိခြင်းကိစ္စ။ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်သိ ခြင်းကိစ္စ။ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့် သိခြင်းကိစ္စ။ မဂ္ဂသစ္စာကိုပွားခြင်းတည်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်သိခြင်းကိစ္စ အားဖြင့်။ စတ္တာရိပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ မချွတ်မယွင်း မှန်ကန်သော သစ္စာတရားတို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဇတိ၊ တပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍သိမြင် ၏။ ဤကား၊ အဋ္ဌတ္တာပါဠိတို့၏။ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခ ဏော၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဓာတ်၌။ ဥပါဒါဓိပတေယျံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ထက် အကြီးအကဲလည်းဖြစ်သော။ ဝါ။ ကား။ ဥပါဒါ ဓိပတေယျံဖြစ်ပေါ်ခြင်း၌ရှေ့ဆောင်အကြီးအကဲလည်းဖြစ်သော။ ဤကား အဋ္ဌတ္တာရှင်ဖွင့်ချက်အရ ယောဇနာခြင်းတည်း။ ။ စိတ္တံ၊ လောကုတ္တရာမဂ် နှင့်ယှဉ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုသိသောစိတ်သည်။ ဥာဏာဿ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်း ၍သိသော လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်၏။ ဟေတုစ၊ ဇနက အကြောင်းသည် လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ပစ္စယောစ၊ ဥပက္ကမ္ဘက အထောက် အပံ့အ ကြောင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ တံသမ္ပယုတ္တံ၊ ထိုဟေတုပစ္စယ ဖြစ်သော။ လောကုတ္တရာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ နိရောဓဂေါစရံ၊ ဒုက္ခတရား တို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အ သင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သာလျှင်ကျက်စားရာအာရုံရှိ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒဿနာဓိပတေယျံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်း၌၊ သမ္ပယုတ် တရားတို့ထက် အကြီးအကဲလည်း ဖြစ်သော။ ဥာဏံ၊ လောကုတ္တရာမဂ် ဉာဏ်တော်သည်။ စိတ္တဿ၊ မိမိနှင့်ယှဉ်သောစိတ်သည်လည်း။ ဟေတုစ၊ ဇ နကအကြောင်းမဂ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ပစ္စယောစ၊ ဥပက္ကမ္ဘက အထောက်အပံ့အကြောင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ တံသမ္ပယုတ္တံ၊ ထိုလောကုတ္တရာမဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ ဥာဏံ၊ ဉာဏ်တော်သည်။ နိရောဓဂေါ စရံ၊ ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်သော။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သာလျှင် ကျက်စားရာအာရုံ

ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ လောကုတ္တရာမဂ္ဂက္ခန္ဓာ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ခန္ဓာ။ ပစ္စုပ္ပန်စိတ္တေနစ၊ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ဆဲဖြစ်သော လောကုတ္တရာမဂ်စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥာဏေနစ၊ ထိုမဂ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဘိသမေတိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတော်တို့ကိုတပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍သိမြင်၏။ ဤကားပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြုဆိုအပ်သော အဋ္ဌထကာရှင်တို့၏ စကား။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်စကားတို့ကို ထောက်၍၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကိုတပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍သိမြင်သော ဉာဏ်တော်သည်။ စင်စစ်၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှားထိကြလေ။

{မေး} အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကိုသိမြင်သော ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ခဲ့ကံ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားသာလျှင်ဖြစ်ပါသလော။ ထိုအခိုက် ဗောဇ္ဈင်ဗိုလ်ဣန္ဒြေစသော ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကား။ ဖြစ်မှု မရှိပါသလော။ သို့မဟုတ်၊ ဖြစ်မှုရှိပါသလော။ ထိုအကြောင်းကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်သောမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ခဲ့ကံ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားသာလျှင်ဖြစ်သည်မဟုတ်။ မိမိနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဗောဇ္ဈင်စသော တရား အားလုံးတို့နှင့်ပင်ယှဉ်၍ ဖြစ်သည်ဟုသိအပ်ပါသည်။ သိအပ်ပုံကို ထင်စွာပြဦးအံ့။ ထိုအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍မဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ခဲ့ကံ။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်ကို ရှေးသွားအာရုံပြု၍သိသော သဘောသည်။ စင်စစ်၊ မဂ်ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းစိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသိမှုကို။ နိဗ္ဗာန်အာရုံနှင့်ပေါင်းဆုံစေတတ်သောသဘောသည်။ ဗဿဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ သိခဲ့ကံ။ ရှင်လန်းသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သောသဘောသည်။ ဝေဒနာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သိခဲ့ကံ။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်အာရုံကိုမှတ်တတ်သောသဘောသည်။ သညာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခဲ့ကံ။ သိအောင်စေ့ဆော်တတ်သောသဘောသည်။ စေတနာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခဲ့ကံ။ ၎င်းအာရုံတရားတည်း၌ သိမှုစသည်တို့ကို မပျံ့မလွင့်

တည်စေတတ်သော သဘောသည်။ ကောဂ္ဂတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော မရတ္တ သဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သိခိုက်။ သိမှု စသောသဘောတရားတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်သောသဘောသည်။ ဇိဝိ တိန္ဒြေဟုခေါ်ဆိုအပ်သောပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းသိမှုစသောသဘောကို ၎င်းနိဗ္ဗာန်အာရုံနှင့်ယှဉ်စေ တတ်။ ၎င်းအာရုံသို့ ရှေ့ပြု၍သက်ဝင်စေတတ်သော သဘောသည်။ မန သိကာရဟုခေါ်ဆိုအပ်သောပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းသိမှုစသော သဘောတရားတို့ကို။ ၎င်း နိဗ္ဗာန်အာရုံသို့ရောက်အောင်တင်ဆောင်တတ်သောသဘောသည်။ ဝိတက် ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန် ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းသိမှုစသော တရားတို့ကို။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်အာရုံ၌သုံး သပ်စေတတ်သော သဘောသည်။ ဝိစာရဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသ ဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းအာရုံ ကိုဆုံးဖြတ်တတ်သောသဘောသည်။ အဓိမောက္ခဟုခေါ်ဆိုအပ်သောပရ မတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်း သိမှုစသည်တို့ကိုနိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ဖြစ်အောင် အားထုတ်တတ်သောသဘော သည်။ ဝိရိယဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရော ဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းအာရုံကိုနှစ်သက်တတ်သော သ ဘောသည်။ ဝိတိဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်း နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းအာရုံကိုအလိုရှိတတ်။ ၎င်း အာရုံ၌ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်တတ်သောသဘောသည်။ ဆန္ဒဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ သိမှုစသည်တို့ကိုကြည်လင်စေတတ်။ ၎င်းအာရုံဖြစ်သော သဘောလက္ခ ဏာစသည်တို့ကိုယုံကြည်တတ်သောသဘောသည်။ သဒ္ဓါဟုခေါ်ဆိုအပ် သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ သိခိုက်။ ၎င်းအာရုံကိုအောက်မေ့တွေတောတတ်သောသဘောသည်။ သ တိဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထ သဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်း နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သိခိုက်။ မကောင်းမှုမှ စက်ဆုပ်တတ်သော သဘော သည်။ ဟိရိဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သိခိုက်။ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်တတ်သော သ ဘောသည်။ ဩတ္တပ္ပဟုခေါ်ဆိုအပ်သောပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်း နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းအာရုံ၌ မကပ်ငြိတတ်သော

သဘောသည်။ အလောဘဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထ သဘောတရားဖြစ်
 ၏။ ၎င်းနိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းအာရုံကို မပြစ်မှား
 တတ်သောသဘောသည်။ အဒေါသဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထ သဘော
 တရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ ၎င်းသိမှုစသော
 သဘောတရားတို့ကိုယုတ်မှုတည်းဟူသော ထိနမိဒ္ဓ။ လွန်မှုတည်းဟူသော
 ဥဒ္ဓစ္စစသော ကိလေသာတို့သို့မရောက်စေမူ၍။ ၎င်းကိလေသာတို့မှ လွတ်
 လျက်။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံသို့တဖြောင့်တည်းတံည့်မတ်စွာတည်
 စေတတ်။ ကျရောက်စေတတ်သော သဘောသည်။ တကြံ မဇ္ဈတ္တတာဟု
 ဆိုအပ်သောပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံ
 ပြု၍သိခိုက်။ ပူပန်စေတတ်သောကိလေသာတို့သည်ကင်းလေခြင်းကြောင့်
 သိတတ်သောသဘော၏ငြိမ်းချမ်းမှုသည်လည်းပါရှိနေ၏။ ၎င်းသိမှုနှင့်အ
 တူ ဖြစ်ကုန်သော ဝေဇ္ဇာမှု၊ ခံစားမှုစသော သမ္ပယုတ် တရားဟုခေါ်ဆိုအပ်
 သော စေတသိက်တရားတို့၏ငြိမ်းချမ်းမှုသည်လည်းပါရှိနေ၏။ ထိုသို့ပါရှိ
 နေသော ငြိမ်းချမ်းမှုနှစ်ပါးတို့တွင်။ စိတ်၏ငြိမ်းချမ်းမှုသဘောသည်။ စိတ္တ
 ပဿဒ္ဓိဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ဝေဇ္ဇာမှု၊ ခံစားမှု
 စသော စေတသိက်တရားအပေါင်းတို့၏ငြိမ်းချမ်းမှုသဘောသည်။ ကာယ
 ပဿဒ္ဓိဟုခေါ်ဆိုအပ်သောပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ လေးလံတတ်သော ကိလေသာတရားဟူသမျှ
 တို့သည်ကင်းလေကုန်၏။ ထိုသို့လေးလံတတ်သော ကိလေသာတို့မှကင်း
 ခြင်းကြောင့်သိမှု၏ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ်သည်လည်းထင်၏။ သိမှုနှင့်အတူ
 ဖြစ်သောဝေဇ္ဇာမှု၊ ခံစားမှုစသော စေတသိက်တရားအပေါင်းတို့၏ ပေါ့ပါး
 သည်၏အဖြစ်သည်လည်းထင်၏။ ထိုထင်သော ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ်နှစ်
 ပါးတို့တွင်။ သိမှု၏ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ်သဘောသည်။ စိတ္တလဟုတာဟု
 ခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ဝေဇ္ဇာမှု၊ ခံစားမှုစသော စေ
 တသိက်တရားအပေါင်းတို့၏။ ပေါ့ပါးသည့်၏အဖြစ်သဘောသည်။ ကာယ
 လဟုတာဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓ
 သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ ကြမ်းတမ်းသောသဘောရှိသော ကိလေ
 သာဟူသမျှသည်လည်းကင်းလေ၏။ ထိုသို့ကြမ်းတမ်းသောကိလေသာဟူ
 သမျှတို့၏ကင်းခြင်းကြောင့်။ စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သောသိမှု၏ နူးညံ့သည်၏
 အဖြစ်သဘောသည်လည်းထင်၏။ ဝေဇ္ဇာမှု၊ ခံစားမှုစသောစေတသိက်တရား
 အပေါင်းတို့၏ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်သဘောသည်လည်းထင်၏။ ထိုထင်သော
 သဘောနှစ်ပါးတို့တွင်။ စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော သိမှု၏နူးညံ့သည်၏အဖြစ်

သဘောသည်။ စိတ္တမုဒုတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်
 ၏။ တွေ့မှု၊ ခံစားမှုစသော စေတသိက်တရားအပေါင်းတို့၏ နူးညံ့သည်၏
 အဖြစ်သဘောသည်။ ကာယမုဒုတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘော
 တရားဖြစ်၏။ ၎င်းအသစ်တစာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ထိခိုက်။
 ကောင်းသောအာရုံကို အာရုံပြုခြင်း တည်းဟူသော အမှု၌။ မခံစေတတ်
 သောကိလေသာဟူသမျှတို့သည်လည်းကင်းကုန်၏။ ထိုသို့ကင်းခြင်းကြောင့်
 စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သောထိမှု၏ ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်အာရုံကို အာရုံပြုမှု၌။
 ခံသည်၏အဖြစ်သဘောသည်လည်းထင်၏။ တွေ့မှု၊ ခံစားမှုစသောစေတ
 သိက်တရား အပေါင်းတို့၏။ ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်အာရုံကို အာရုံပြုမှု၌။ ခံ
 သည်၏ အဖြစ်သဘောသည်လည်းထင်၏။ ထိုထင်သောခံမှုအဖြစ်နှစ်ပါး
 တို့တွင်။ စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သောထိမှု၏ ခံမှု၏အဖြစ်သဘောသည်။ စိတ္တ
 ကမ္မညတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ တွေ့မှု၊ ခံစား
 မှုစသောစေတသိက်တရားအပေါင်း၏ခံမှု၏အဖြစ်သဘောသည်။ ကာယ
 ကမ္မညတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ထိခိုက်။ စိတ်စေတသိက်ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏိက
 သဘောတရားတို့ကို။ နာကျဉ်စေတတ်သော ကိလေသာဟူသမျှတို့သည်
 လည်းကင်းကြကုန်၏။ ထိုသို့နာကျဉ်စေတတ်သော ကိလေသာဟူသမျှ
 တို့၏ကင်းခြင်းကြောင့်။ စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ထိမှု၏ မနာကျဉ်သည်၏
 အဖြစ်သဘောသည်လည်းထင်၏။ တွေ့မှု၊ ခံစားမှုစသော စေတသိက်တ
 ရားအပေါင်းတို့၏ မနာကျဉ်သည်၏အဖြစ်သဘောသည်လည်းထင်၏။ ထို
 သို့ထင်သော မနာကျဉ်သည်၏ အဖြစ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်
 သောထိမှု၏မနာကျဉ်သည်၏အဖြစ်သဘောသည်။ စိတ္တပါရညတာဟုခေါ်
 ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ တွေ့မှု၊ ခံစားမှုစသော စေတ
 သိက်တရားအပေါင်းတို့၏မနာကျဉ်သည်၏အဖြစ်သဘောသည်။ ကာယ
 ပါရညတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓ
 သစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ထိခိုက်။ စိတ်စေတသိက်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရ
 မတ္ထသဘောတရားတို့ကိုကောက်ကျစ်စေတတ်သောကိလေသာဟူသမျှ
 တို့သည်လည်းကင်းကြကုန်၏။ ထိုသို့ကောက်ကျစ်စေတတ်သောကိလေ
 သာဟူသမျှတို့ ကင်းလေခြင်းကြောင့်။ စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သောထိမှု၏ မ
 ကောက်ကျစ်ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်သဘောသည်လည်းထင်၏။ တွေ
 မှု၊ ခံစားမှုစသောစေတသိက်တရားအပေါင်းတို့၏ မကောက်ကျစ်ဖြောင့်
 မတ်သည်၏အဖြစ်သဘောသည်လည်းထင်၏။ ထိုသို့ထင်သောဖြောင့်မတ်

သည်၏အဖြစ်သဘောနှစ်ပါးတို့တွင်။ စိတ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သောသိမှု၏ မ
ကောက်ကျစ်ဖြောင့်မတ်သည်၏ အဖြစ်သဘောသည်။ စိတ္တုန္ဒုကတာဟု
ခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ တွေ့မှု၊ ခံစားမှုစသော စေ
တသိက်တရားအပေါင်းတို့၏။ မကောက်ကျစ်ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်သ
ဘောသည်။ ကာယုန္ဒုကတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရား
ဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ အပါယ်သို့ကျကြောင်း
ဖြစ်သော မိစ္ဆာဝါစာတို့ကို အကြွင်းမရှိ ဖျက်ဆီး၍။ နှုတ်ကိုကောင်းစွာ
သိမ်းဆည်းတတ်သော သဘောသည်လည်းပါရှိ၏။ ထိုနှုတ်ကိုကောင်းစွာ
သိမ်းဆည်းတတ်သော သဘောသည်။ သမ္မာဝါစာဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော
ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။
အပါယ်သို့ ကျရောက်ကြောင်းဖြစ်သော မိစ္ဆာကမ္မန္တတို့ကိုအကြွင်းမရှိ
ဖျက်ဆီး၍ ကိုယ်ကိုကောင်းစွာထားတတ်သော သဘောသည်လည်းပါရှိ
၏။ ထိုပါရှိသောကိုယ်ကိုကောင်းစွာထားတတ်သော သဘောသည်။ သမ္မာ
ကမ္မန္တဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာ
နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်။ အပါယ်သို့ကျရောက်ကြောင်းဖြစ်သော မိစ္ဆာ
အာဇီဝသဘောတရားတို့ကို အကြွင်းမရှိဖျက်ဆီး၍။ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်
၍။ ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့ကို ကောင်းစွာဖြူစင်စေတတ်သော သဘောသည်
လည်းပါရှိ၏။ ထိုပါရှိသော ယောယကံ၊ ဝစီကံတို့ကို ကောင်းစွာဖြူစင်စေ
တတ်သော သဘောသည်။ သမ္မာအာဇီဝဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသ
ဘောတရားဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ ထင်ထင်
လင်းလင်းသိတတ်သော လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်။ ပြုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
အာရုံကိုရှေ့သွားပြု၍သိတတ်သော။ စိတ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသ
ဘောတရားတပါး။ မိမိကြွင်းသော စေတသိက်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော တွေ့
မှုဖဿ၊ ခံစားတတ်သော ဝေဒနာအစရှိသော စေတသိက်တရား { ၃၅ } ပါး
ပေါင်း { ၃၆ } ပါးသော သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့်လည်း အတူတကွဖြစ်ပေ၏။
ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ခိုက်။
၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ပါ။ တပြိုင်နက် တချက်တည်း { ၃၇ } ပါးသော
ပရမတ္ထသဘောတရားတို့သည်။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာမိမိမိမိတို့၏ကိစ္စကိုပြုလျက်
ပါကြကုန်၏။ ထို { ၃၇ } ပါးတို့တွင်၊ စိတ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသ
ဘောတရားသည်ကား တပါးတည်းသာဖြစ်၏။ ကျန်သော { ၃၆ } ပါးသော
ပရမတ္ထသဘောတို့သည်ကား။ ထိုစိတ်နှင့်အတူတကွ သမ္ပယုတ္တလက္ခဏာ
အားဖြင့်ယှဉ်ကုန်သော စေတသိက်ဟုခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သော ပရမတ္ထသဘော

တရားတို့သာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏။ ။ထို(၃၆)ပါးကုန်သောစေတသိက်တရားတို့တွင်၊ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သောလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်္ဂါစက္ခု။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါစက္ခု။ ပညိန္ဒြေကိစ္စ။ ပညာဗလကိစ္စ။ ဝိမံသိဒ္ဓိပ္ပာဒ်ကိစ္စ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသောငါးကိစ္စကို တပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးစေ၏။ အဘယ်သို့ပြီးစေသနည်းဟူမူ။ ၎င်းလောကုတ္တရာဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်သည်။ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းစွာ မြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ၎င်းမဂ်ဉာဏ်ကိုပင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူ၍လည်းခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ၎င်းမဂ်ဉာဏ်ကိုပင်၊ ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ရှာဖွေအပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ၎င်းမဂ်ဉာဏ်သည် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မှန်သောတရားတော်ကိုရှာဖွေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ၎င်းမဂ်ဉာဏ်သည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမရှိသတ်လျက်။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံသို့ ရောက်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း မဂ္ဂလည်းမည်၏။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်္ဂါစက္ခုကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းမဂ်ဉာဏ်သည်ပင်၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သတ္တဝါ အသက်မဟုတ်သော သဘောတရားတည်းဟူသောဓမ္မကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောကြောင့် ဓမ္မဝိစယ လည်းမည်၏။ ဟုတ်မှန်သော တရားသဘောကို ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကြောင်းအင်္ဂါဖြစ်သော ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဟုတ်မှန်သောတရားသဘောကို ထိုးထွင်း၍သိကြောင်းဖြစ်သောညီညွတ်သောတရားအပေါင်း၏အကြောင်းအင်္ဂါဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း ဗောဇ္ဈင်္ဂလည်းမည်၏။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါစက္ခုကို လည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာဖြစ်သောမဂ်ဉာဏ်သည်။ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို မတွေ့မဝေ အပြားအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိသောကြောင့် ပညာလည်းမည်၏။ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တွေဝေတတ်သော မောဟစသောကိလေသာတို့ကိုနှိပ်နင်းခြင်းကိုလည်းပြု၏။ ဟုတ်မှန်သောတရားကိုမြင်ခြင်း၌ အစိုးရခြင်းကိုလည်းပြု၏။ ထိုသို့နှိပ်နင်းခြင်း၊ အစိုးရခြင်းကို ပြုသောကြောင့်။ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်သာလျှင်။ ဣန္ဒြေ၏အဖြစ်သို့လည်းရောက်ပေ၏။ ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသောမတွေ့မဝေသိမှု၊ နှိပ်နင်းခြင်းအစိုးရခြင်းကို ပြုမှုတို့ကြောင့်။ ၎င်းလောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်သည်လည်း၊ ပညိန္ဒြေကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်သည်နိရောဓ

သစ္စာ နိဗ္ဗာန်သဘောကို မတွေမဝေ အပြားအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ထိခြင်း
 ကြောင့် ပညာလည်းမည်၏။ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာတို့သည် မတုန်မ
 လှုပ်စေနိုင်ခြင်းကြောင့် အားတည်းဟူသော ဗလ,လည်းမည်၏။ ထိုသို့ အ
 ပြားအားဖြင့် သိတတ်၊ မတုန် မလှုပ်တတ်သော သတ္တိနှစ်ပါးကြောင့်သာ
 လျှင်၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ကိုပင်၊ ပညာဗလဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။
 ထို့ကြောင့်၊ ပညာဗလကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်
 သည်။ နိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်သဘောကို စုံစမ်းသောအားဖြင့် မတွေမဝေ
 သိတတ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဝိမံသဟူသောအမည်ကိုလည်းရ၏။ အလိုရှိအပ်
 သော လောကုတ္တရာမဂ်ကုသိုလ်ကို ပြည့်စုံစေတတ်သောအကြောင်း တ
 ရားဖြစ်သောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒဟူသောအမည်ကိုလည်းရ၏။ ထိုသို့အမည်
 နှစ်ပါးကိုရသောကြောင့်၊ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်ကိုပင် ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်
 ဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။
 ဤသို့လျှင် လောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်ထပါးတည်းသည်။ ဆိုအပ်ပြီးသော
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်ကိစ္စ၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်ကိစ္စ၊ ပညိန္ဒြေကိစ္စ၊ ပညာဗလ
 ကိစ္စ၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်ကိစ္စ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ငါးပါးသောကိစ္စကိုတပြိုင်နက်
 တချက်တည်းပြီးစေလေသည်ဟုမှတ်ကြလေ။

၎င်းလောကုတ္တရာ မဂ်စိတ်ဖြစ်ခိုက်၌ပါရှိသော စေတသိက် { ၃၆ } ပါး
 တို့တွင်။ သတိဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်။ ၎င်းနိရော
 ဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်ခိုက်။ သမ္မာသတိကိစ္စ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်
 ကိစ္စ၊ သတိန္ဒြေကိစ္စ၊ သတိဗလကိစ္စ၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကိစ္စ။ ဤဆိုအပ်ပြီး
 သောကိစ္စ ၅၈ပါးကို တပြိုင်နက်ပြီးစေ၏။ ပြီးစေပုံကိုထင်ရှားပြုဦးအံ့။ ။
 ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍အောက်မေ့တတ်သော သတိကိုပင်။
 ကောင်းစွာအောက်မေ့တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမ္မာသတိဟူ၍လည်း
 ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ၎င်းသမ္မာသတိကိုပင် ဘုရားအစရှိသော သူတော်
 ကောင်းတို့သည်ရှာဖွေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ၎င်းသမ္မာ
 သတိသည်ပင်၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားကို ရှာဖွေတတ်သောကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ ၎င်းသမ္မာသတိသည် မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကိလေသာ
 တို့ကို အကြွင်းမရှိသတ်လျက်။ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ရောက်
 တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်းမဂ္ဂလည်းမည်၏။ ဤသို့လျှင်လောကုတ္တရာ
 မဂ်နှင့် ယှဉ်သော သတိတရားသည်။ သမ္မာသတိ ဟူသောအမည်၊ မဂ္ဂဟူ
 သော အမည်၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အမည်နှစ်ပါးကို ရအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့် သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်နှင့်

ယှဉ်သော သတိသည်ပင်၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်
 သောပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်းအင်္ဂါလည်းဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုထိုး
 ထွင်း၍သိကြောင်းဖြစ်သော ညီညွတ်သောတရားအပေါင်း၏ အကြောင်း
 အင်္ဂါလည်းဖြစ်ပေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်နှင့်ယှဉ်
 သော သတိကိုပင်၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်
 သတိသမ္မောဇ္ဈင် ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာ မဂ်နှင့်ယှဉ်
 သောသတိသည်ပင်၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာသတိကိုဖြစ်စေ
 တတ်သော ကိလေသာတို့ကို နှိပ်လည်းနှိပ်နင်းတတ်၏။ သမ္ပယုတ်တရား
 တို့ကို၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ကပ်၍တည်စေတတ်သည်၏အဖြစ်၌အ
 စိုးလည်းရ၏။ ထိုသို့နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ အောက်မေ့တတ်၊
 ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာသတိကိုဖြစ်စေတတ်သော ကိလေသာတို့
 ကိုနှိပ်နင်းတတ်၊ အစိုးရတတ်သောသတ္တိကြောင့်၊ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်နှင့်
 ယှဉ်သောသတိတရားကိုပင် သတိန္ဒြေဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်
 သတိန္ဒြေကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍အော
 မေ့တတ်သော သတိကို ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ မိစ္ဆာသတိကိုဖြစ်စေ
 တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည်။ စင်စစ်၊ မတုန်ယှုပ်စေအပ်သည်၏အ
 ဖြစ်ကြောင့် ဗလဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ သတိဗလကိစ္စကို
 လည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍အောက်မေ့တတ်သော
 လောကုတ္တရာမဂ်နှင့်ယှဉ်သော သတိတရားတပါးသည်သာလျှင်။ စင်စစ်၊
 ရူပကာယ၌ သုခဟူ၍တကယ်ထင်မှတ်လျက်အောက်မေ့မှု။ ဝေဒနာတရား
 ၌ သုခဟူ၍တကယ်ထင်မှတ်လျက်အောက်မေ့မှု။ ဗိတံတရား၌ နိစ္စဟူ၍
 တကယ်ထင်မှတ်လျက် အောက်မေ့မှု။ သညာ၊ သင်္ခါရစသော ဓမ္မသဘော
 အပေါင်း၌ အတ္တဟူ၍ တကယ်ထင်မှတ်လျက် အောက်မေ့မှုဟုဆိုအပ်
 သော မိစ္ဆာသတိတို့ကို။ အကြွင်းမရှိ ပယ်စွန့်သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်
 သောကြောင့်။ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်ကိစ္စတို့ကို တပြိုင်နက် တချက်
 တည်းပြီးစေ၏။ ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေလေသည်။ ၍
 သို့လျှင် လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်ခိုက်၌ပါ သောသတိတရားတပါးတည်းသည်
 ပြုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းအတိုင်း။ ရှစ်ပါးသော ကိစ္စကိုတပြိုင်နက် တချက်
 တည်းပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားထိကြလေ။

၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်ခိုက်၌ ဖြစ်ပေါ်ရှိကုန်သော စေတသိက် { ၃၆ }
 ပါးတို့တွင်၊ ဝီရိယဟုခေါ်ဆိုအပ်သောစေတသိက်တရားသည်၊ ၎င်းနိရော
 ဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍အားထုတ်ခိုက်၊ သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်ကိစ္စ၊ ဝီရိယ

သမ္မောဇ္ဈင်ကိစ္စ၊ ဝိရိယိန္ဒြေကိစ္စ၊ ဝိရိယဗလကိစ္စ၊ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ်ကိစ္စ၊ သမ္ပပ္ပ
 ဝါန် လေးကိစ္စ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဇပါးသောကိစ္စကို။ တပြိုင်နက်တချက်
 တည်းပြီးစေ၏။ ပြီးစေပုံကိုထင်ရှားပြဦးအံ့။ ။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို
 အာရုံပြု၍ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ဖြစ်စေရန် အားထုတ်
 တတ်သော ဝိရိယဟုခေါ်ဆိုအပ်သောပရမတ္ထသဘောတရားကို။ ကောင်း
 စွာ အားထုတ်တတ်သောကြောင့် သမ္မာဝါယာမဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုအပ်
 သည်။ ၎င်းဝိရိယ သဘောတရားကိုသာလျှင် ဘုရားအစရှိသော သူတော်
 ကောင်းတို့သည်ရှာဖွေအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ၎င်းဝိရိယသည်ပင်
 နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကိုရှာဖွေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။
 ၎င်းဝိရိယသည်ပင်၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာဝါယာမကိုဖြစ်
 စေတတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကိုသတ်လျက်။ အသစ်တခတ်နိရောဓ
 သစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံကို အာရုံပြု၍ရောက်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။
 မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့အမည်နှစ်ပါးကိုရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်နှင့်ယှဉ်သောဝိရိယကိုသမ္မာဝါယာမမဂ္ဂဟုခေါ်ဆို
 အပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ၎င်းဝိရိယသည် သမ္မာဝါယာမ
 မဂ္ဂကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။

၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ လ။ အားထုတ်တတ်သောဝိရိယ
 ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို
 ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်းအင်္ဂါလည်းဖြစ်၏။ နိရောဓ
 သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍သိကြောင်းဖြစ်သော၊ ညီညွတ်သော တရားအ
 ပေါင်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါလည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ၎င်းဝိရိယကို ဝိရိယ
 သမ္မောဇ္ဈင်ဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ၎င်းဝိ
 ရိယသည် ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ လ။ အားထုတ်တတ်သော ဝိရိယဟုခေါ်ဆိုအပ်သော
 ပရမတ္ထသဘောတရားသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အားမထုတ်တတ်၊
 ပျင်းရိတတ်သောကိလေသာတို့ကိုနှိပ်နင်းတတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချိုးပင့်သည်၏အဖြစ်၌အစိုးရသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိရိယိန္ဒြေဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဝိရိယိန္ဒြေ
 ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ လ။ အားထုတ်
 တတ်သော ဝိရိယဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောကို၊ ပျင်းရိခြင်းကို
 ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် စင်စစ်၊ မယှုပ်ရှားနိုင်။ ထိုသို့မ
 ယှုပ်ရှား အပ်သည်၏အဖြစ်၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ၎င်းဝိရိယကို

ဗလဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဝိရိယဗလဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် ဝိရိယဗလကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။

၎င်းဝိရိယသည်သာလျှင်၊ အလိုရှိအပ်သောလောကုတ္တရာမဂ်ကုသိုလ်ကို ပြည့်စုံစေတတ်သော အကြောင်းတရားလည်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းဝိရိယကို ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့်၊ ၎င်းဝိရိယသည် ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ။ ၎င်းအသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော။ လ။ ဝိရိယဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်သာလျှင်။ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ကိလေသာတို့၏သတ္တိဟုဆိုအပ်သော။ နောင်ဖြစ်ပေါ်လတံ့သော ကိလေသာတရားတို့၏ဖြစ်ပေါ်ရန်အကြောင်းခံဖြစ်သော။ အနုသယကိလေသာတည်းဟူသော ဥပ္ပန္နအကုသိုလ်ကိုလည်းပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ။ ၎င်းအနုသယကိလေသာတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လတံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ အကြောင်းခံ သတ္တိကုန်လေခြင်းကြောင့်။ တဘန်ဖြစ်ပေါ်ရန်မရှိလေတော့ပြီ။ ထိုသို့မရှိလေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိသေးသော။ အနုပ္ပန္နအကုသိုလ်ကိုလည်း နောင်တဘန်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်ပြုလုပ်ခြင်းကိစ္စ။ သံသရာအဆက်ဆက်၌ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစဘူးသော သောကုတ္တရာမဂ်တည်းဟူသော။ အနုပ္ပန္နကုသိုလ်ကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်အောင်ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်းကိစ္စ။ သံသရာ အဆက်ဆက်၌ဖြစ်ခဲ့ပြီးသော ဥပ္ပန္နကုသိုလ်ဟူသမျှတို့ကိုလည်း။ ၎င်းမဂ်ကုသိုလ်နှင့် ပေါင်းစပ်စေပြီးလျှင် ပွားများစေခြင်းကိုပြုလုပ်ခြင်းကိစ္စ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော လေးပါးသောကိစ္စတို့ကို။ တပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးအောင် အားထုတ်တတ်သောကြောင့်။ ၎င်းဝိရိယဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်။ စင်စစ်၊ သမ္မပ္ပဓါန်လေးကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ။ ဤသို့လျှင် လောကုတ္တရာမဂ်အနိက္ခိ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိရိယသည်။ သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်ကိစ္စ၊ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကိစ္စ၊ ဝိရိယိန္ဒြေကိစ္စ၊ ဝိရိယဗလကိစ္စ၊ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ်ကိစ္စ၊ သမ္မပ္ပဓါန်လေးကိစ္စ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဇပါးသော ကိစ္စကိုလည်း။ တပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးစေ၏ဟုမှတ်ကြလေ။

၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်ခိုက်၌ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်သောစေတသိက် { ၃၆ } ပါးတို့တွင်။ ဇကုဂ္ဂတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော စေတသိက် ပရမတ္ထသဘောတရားသည်လည်းပါရှိနေ၏။ ထိုပါရှိနေသောဇကုဂ္ဂတာစေတသိက်ပရမတ္ထသဘောတရားသည်။ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်ကိစ္စ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကိစ္စ၊ သမာဓိန္ဒြေကိစ္စ၊ သမာဓိဗလကိစ္စ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ကိစ္စလေးပါးကို။ တပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးစေ၏။ ပြီးစေပုံကိုထင်ရှားပြဆိုပြီးအံ့။ ။ ၎င်းဇကုဂ္ဂတာ

ဟုဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မပျံ့မလွင့်စေဘဲ ကောင်းစွာတည်စေတတ်၏။ ထိုသို့မပျံ့မလွင့် ကောင်းစွာတည်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိဟူသော အမည်ကိုလည်းရ၏။ ရှေး၌ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း ရှာမှီးအပ်၊ ရှာမှီးတတ်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာတို့ကိုသတ်လျက်။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံသို့ ရောက်တတ်သောကြောင့် မဂ္ဂဟူသော အမည်ကိုလည်းရ၏။ ထို့ကြောင့်၊ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်္ဂါက္ခိယကိုလည်းပြီးစေ၏။ သမာဓိဟူသော အမည်ကိုရသော ၎င်းကောဂ္ဂတာစေတသိက်တည်းဟူသော ပရမတ္ထတရားသည်။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်းအင်္ဂါဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိကြောင်းဖြစ်သော ညီညွတ်သောတရားအပေါင်း၏ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါဖြစ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါက္ခိယကိုလည်းပြီးစေ၏။ ။ ၎င်းသမာဓိအမည်ကိုရသော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော ကောဂ္ဂတာစေတသိက်တည်းဟူသော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်။ မိမိနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ပျံ့လွင့်တတ်သော ကိလေသာတို့ကို နှိပ်နင်းတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မပျံ့မလွင့်တည်စေခြင်း၌ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သမာဓိန္ဒြေ ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းသမာဓိအမည်ကိုရသော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော ကောဂ္ဂတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘော တရားကိုပင်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ပျံ့လွင့်စေတတ်သော ကိလေသာတရားတို့သည်။ စင်စစ်၊ မတုန်မယှုပ်စေနိုင်။ ထိုသို့မတုန်မယှုပ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သမာဓိဗလဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုသို့ခေါ်ဆိုအပ်သောကြောင့် သမာဓိဗလကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ဤသို့လျှင်လောကုတ္တရာမဂ်၌ရှိသော ကောဂ္ဂတာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်။ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်္ဂါက္ခိယ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါက္ခိယ၊ သမာဓိန္ဒြေကိစ္စ၊ သမာဓိဗလကိစ္စ၊ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော လေးပါးသော ကိစ္စတို့ကို တပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးစေသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော လောကုတ္တရာမဂ်အနိက္ခိယပါရှိသော သဒ္ဓါဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသည့်လည်း မယုံကြည်တတ်သော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို နှိပ်နင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုကြည်လင်စေခြင်း၌ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိန္ဒြေကိစ္စ၊

၎င်းသဒ္ဓါဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သဘောသည်သာလျှင်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်
 သောမကြည်ညိုမယုံကြည်တတ်သောကိလေသာတို့ဖြင့်တုန်ယှုပ်ခြင်းမရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သဒ္ဓါမလက္ခိဏ္ဍ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသောကိစ္စနှစ်ပါးကိုတ
 ပြိုင်နက်တချက်တည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍
 ဖြစ်သောလောကုတ္တရာမဂ်အနိက္ခိယံ ပါရှိသော၊ သမ္မာဝါစာဟုခေါ်ဆိုအပ်
 သော ဝိရတိစေတသိက်တည်းဟူသော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်၊ မိစ္ဆာ
 ဝါစာကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကိုအကြွင်းမရှိသတ်လျက်၊
 အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်တတ်
 သောကြောင့် သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာ
 မဂ်အနိက္ခိယံပါရှိသော သမ္မာကမ္မန္တဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ဝိရတိတည်းဟူ
 သောပရမတ္ထသဘောတရားသည်လည်း။ မိစ္ဆာကမ္မန္တအမှုကိုဖြစ်စေတတ်
 ကုန်သော ကိလေသာတို့ကိုအကြွင်းမရှိသတ်လျက်၊ အသင်္ခတဓာတ်နိရော
 ဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်တတ်သောကြောင့်၊ သမ္မာ
 ကမ္မန္တ မဂ္ဂင်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာ မဂ်အနိက္ခိယံပါရှိ
 သော သမ္မာအာဇီဝဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောသည်၊ မိစ္ဆာအာ
 ဇီဝကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမရှိသတ်လျက်၊
 အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်တတ်
 သောကြောင့် သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။

၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်သို့ပါရှိသောဝိတိစေတသိက်ဟုခေါ်ဆိုအပ်
 သော ပရမတ္ထသဘော တရားသည်လည်းကောင်း၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိ၊ ကာယ
 ပဿဒ္ဓိဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားတို့သည်လည်းကောင်း။
 ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍သိတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်း
 အင်္ဂါလည်းဖြစ်၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍သိကြောင်းဖြစ်
 သော ညီညွတ်သောတရားအပေါင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါလည်းဖြစ်၏။ ထို့
 ကြောင့်၊ ဗောဇ္ဈင်ဟူသောအမည်ကိုရလေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ၎င်းသဘော
 တရားတို့သည်၊ ဝိတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကိစ္စ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်ကိစ္စ တို့ကိုလည်း
 ပြီးစေကုန်၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်သို့ပါရှိသော တတြိမဇ္ဈိတ္တတာ
 ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်၊ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်
 အာရုံ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ အယုတ်ဖြစ်သော ကိလေသာ၊ အလွန်ဖြစ်
 သောကိလေသာတို့သို့မရောက်စေဘဲ။ ၎င်းကိလေသာတို့မှလွတ်ကင်းစေ
 ပြီးလျှင်၊ တဖြောင့်တည်း တညွတ်မတ်စွာကျရောက်စေတတ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်ဥပေက္ခာဟူသောအမည်ကိုလည်းရ၏။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို

ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကြောင်းအင်္ဂါ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ ထိုးထွင်း၍သိကြောင်းဖြစ်သော ညီညွတ်သောတရားအပေါင်း၏
 ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗောဇ္ဈင်ဟူသောအမည်
 ကိုလည်းရလေသည်။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအမည်နှစ်ပါးကိုရလေခြင်းကြောင့်။
 ၎င်းတကြံမဇ္ဈတ္တတာစေတသိက်သည် ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကိစ္စကိုလည်း
 ပြီးစေ၏။ ၎င်းလောကုတ္တရာ မဂ်ဖြစ်သိက်၌ပါရှိသော ဆန္ဒဟုခေါ်ဆိုအပ်
 သောပရမတ္ထသဘော။ ဗိတံဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားတို့
 သည်။ အလိုရှိအပ်သော လောကုတ္တရာမဂ်ကုသိုလ်ကိုပြည့်စုံစေတတ်ကုန်
 သော အကြောင်းတရားတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ ၎င်းသဘောတရားတို့
 သည်။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဆန္ဒိဒ္ဓါပါး၊ ဗိတ္တိဒ္ဓါပါးကိစ္စတို့ကို ပြီးစေကုန်၏။ ၎င်း
 လောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်ဖြစ်သိက်၌ပါရှိသော ဝိတက်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော
 ပရမတ္ထသဘောတရားသည်။ ၎င်းနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့သမ္ပယုတ်တရား
 တို့ကို ကောင်းစွာရောက်အောင်တင်ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော အမည်ကိုလည်းရ၏။ ငှေး၌ပြုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်း
 အတိုင်း။ ဘုရားအစရှိသောသူတော်ကောင်းတို့သည်ရှာဖွေအပ်။ ၎င်းအသစ်
 တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုရှာဖွေတတ်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပကိုဖြစ်စေတတ်
 ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို သတ်လျက်။ အသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်သို့အာရုံပြု၍ရောက်တတ်သောကြောင့် မဂ္ဂဟူသောအမည်ကိုလည်း
 ရပေ၏။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အမည်နှစ်ပါးတို့ကိုရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ၎င်းဝိတက်စေတသိက်တည်းဟူသော ပရမတ္ထသဘောတရားသည်။ သမ္မာ
 သင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်ကိစ္စကိုလည်းပြီးစေ၏။ ဤသို့လျှင်။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာ
 ရုံပြု၍ လောကုတ္တရာ မဂ်ဉာဏ်ဖြစ်သိက်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားသာလျှင်ဖြစ်
 သည်မဟုတ်။ ဗောဇ္ဈင်၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်စသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့လည်း
 ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်းဟု သိကြလေကုန်။ ။

{မေး} လောကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်သိက်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သည့်မဟုတ်
 သေး။ ဗောဇ္ဈင်၊ ဣန္ဒြေစသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့လည်း။ တပြိုင်နက်
 ဖြစ်၍ပါသည်၏ အဖြစ်ကိုပြဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်းသိရပါပြီး။ သို့
 သော် သာဓကပါဌ်ကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကိံနု ဧတ္ထေကောယေဝ အဘိသမယောတိ။ နဟိ လောကုတ္တရာ
 မဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနာဘိသမယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အဘိရောပနာဘိသမယော
 သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ ပရိဂ္ဂဟာဘိသမယော သမ္မာဝါစာ။ သမုဋ္ဌာနာဘိသမ
 ယော သမ္မာကမ္မန္တော။ ဝေါဓါနာဘိသမယော သမ္မာအာဇီဝေါ။ ပဂ္ဂဟာ

အဘိသမယော သမ္မာဝါယာမော၊ ဥပဋ္ဌာနာဘိသမယော သမ္မာသတိ၊ အဝိ
 က္ခေပါဘိသမယော သမ္မာသမာဓိ၊ ဥပဋ္ဌာနာဘိသမယော သတိသမ္ပော
 ဣဏီ။ ပဝိစယာဘိသမယော ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဣဏီ။ ပဂ္ဂဟာဘိသမ
 ယောဝိရိယသမ္ပောဣဏီ။ ဖရဏာဘိသမယောဝီတိသမ္ပောဣဏီ။ ဥပသ
 မာဘိသမယောပဿဒ္ဓိသမ္ပောဣဏီ။ အဝိက္ခေပါဘိသမယောသမာဓိသ
 မ္ပောဣဏီ။ ပဋိသင်္ခါနာဘိသမယော ဥပေက္ခာသမ္ပောဣဏီ။ အဿဒ္ဓိယေ
 အကမ္ဘိယာဘိသမယော သဒ္ဓါဗလံ။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ဘိယာဘိသမယော
 ဝိရိယဗလံ။ ပမာဓေ အကမ္ဘိယာဘိသမယော သတိဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ဘိယာ
 ဘိသမယော သမာဓိဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ဘိယာဘိသမယောပညာဗလံ။
 အဓိမောက္ခာဘိသမယော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ပဂ္ဂယာဘိသမယော ဝိရိယိန္ဒြိယံ။ ဥ
 ပဋ္ဌာနာဘိသမယော သတိန္ဒြိယံ။ အဝိက္ခေပါဘိသမယော သမာဓိန္ဒြိယံ။
 ဒဿနာဘိသမယော ပညိန္ဒြိယံ ဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ အဘိသ
 မယကထာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိ
 ကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဧတ္တကောယေဝ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ အဘိသမယော၊ နိဗ္ဗာန်အာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်
 သောတရားသည်။ ဟောတိကံ နှ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေတုစ္ဆေ ယျ၊
 အကယ်၍ မေးငြားအံ့။ လောကုတ္တရ မဂ္ဂက္ခဏော၊ လောကုတ္တရမဂ်ခဏ၌။
 ဧတ္တကောယေဝ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အဘိသ
 မယော၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောတရားသည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်မှုရှိသည်မ
 ဟုတ်သေး။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏော၊ လောကုတ္တရမဂ်ခဏ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊
 သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်သည်။ ဒဿနာဘိသမယော၊ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံကိုမြင်
 သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာ
 သင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်တရားသည်။ အဘိရောပနာဘိသမယော၊ နိဗ္ဗာန်အာရုံသို့သမ္ပ
 ယုတ်တရားတို့ကို ရောက်အောင်တင်တတ်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်သည်။ ပရိဂ္ဂဟာဘိ
 သမယော၊ နှုတ်ကိုကောင်းစွာသိမ်းသည်။ သောအားဖြင့်။ နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်အာရုံကိုထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာ
 ကမ္မန္တ မဂ္ဂင်သည်။ သမုဋ္ဌာနာဘိသမယော၊ ကိုယ်ကိုကောင်းစွာထားသည့်
 ၍အစွမ်းအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကိုထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္မာ
 အာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်သည်။ ဝေါဒါနာဘိသမယော၊ အသက်မွေး
 မှုနှင့်စပ်၍ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးကိုဖြုတ်စေသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကိုထိုး
 ထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်

သည်။ ပဂ္ဂဟာဘိသမယော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချီးမြှင့်သောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်သည်။ ဥပဋ္ဌာနဘိသမယော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ ထင်စေသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်သည်။ အဝိက္ခေပါဘိသမယော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ မပျံ့မလွင့်တည်စေသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်တရားသည်။ ဥပဋ္ဌာနဘိသမယော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ ထင်စေသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်တရားသည်။ ပဝိစယဘိသမယော၊ နိဗ္ဗာန်ကို မတွေမဝေ အပြားအားဖြင့် သိသည့်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်တရားသည်။ ပဂ္ဂဟာဘိသမယော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချီးမြှင့်သောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိသည့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်တရားသည်။ ဖရဏာဘိသမယော၊ စိတ္တဇရုပ်တို့ကို ကောင်းစွာ နှံ့စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိသည့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်တရားသည်။ ဥပသမာဘိသမယော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ကိလေသာအပူအလောင်မှ ငြိမ်းစေသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်တရားသည်။ အဝိက္ခေပါဘိသမယော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မပျံ့မလွင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ တည်စေသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်တရားသည်။ ပဋိသင်္ခါနာဘိ သမယော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ တဖြောင့် တည်းတည့်မတ်စွာ ဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗလသည့်။ ဝါ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်သည်။ အဿဒ္ဓိယေ၊ ယုံကြည်ခြင်းမရှိသော တရားကြောင့်။ အကမ္မိယာဘိသမယော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝီရိယဗလံ၊ ဝီရိယဗလသည့်။ ဝါ၊ ဝီရိယဗိုလ်သည်။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိခြင်းရှိသော တရားကြောင့်။ အကမ္မိယာဘိသမယော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတိဗလံ၊ သတိဗလသည့်။ ဝါ၊ သတိဗိုလ်သည်။ ပမာဒေ၊ မေ့လျော့ခြင်းရှိသော တရားကြောင့်။ အကမ္မိယာဘိသမယော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော အားဖြင့်

နိဗ္ဗာန်အာရုံကိုထိုးထွင်း၍သိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သမာဓိဗလံ၊ သမာဓိဗလ
 သဉ္စ။ ဝါ၊ သမာဓိဗိုလ်သဉ္စ။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံလွင့်တုန်သွပ်ခြင်းရှိသော ဥဒ္ဓစ္စကြောင့်။
 အကာမိယာဘိ သမယော၊ တုန်သွပ်ခြင်းမရှိသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကို
 ထိုးထွင်း၍သိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပညာဗထံ၊ ပညာဗလသဉ္စ။ ဝါ၊ ပညာ
 ဗိုလ်သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မထိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားကြောင့်။ အကာမိယာ
 ဘိသမယော၊ တုန်သွပ်ခြင်းမရှိသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံကိုထိုးထွင်း၍သိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ အမိမောက္ခာဘိသမယော၊
 နိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်အာရုံကို ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိသည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝိရိယိန္ဒြေသည်။ ပဂ္ဂဟာဘိသမယော၊ သမ္ပယုတ်
 တရားတို့ကို နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ဖြစ်အောင် ချီးမြှင့်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြေသည်။ ဥပဋ္ဌာနာဘိ သမယော၊
 သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ထင်စေသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေသည်။ အဝိက္ခေပါဘိသမယော၊
 သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌မပျံ့မလွင့်တည်စေသောအားဖြင့် ထိုး
 ထွင်း၍သိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေသည်။ ဓဿနာဘိသမယော၊
 နိဗ္ဗာန်အာရုံကိုမြင်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဤသို့
 ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိသန္တိဒါမင် ပါဠိတော်ကိုထောက်၍။ ထိုလော
 ကုတ္တရာမဂ်ဖြစ်ခဲ့ကံ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဗောဇ္ဈင်၊ ဗိုလ်။
 ဣန္ဒြေတရားတို့သည်။ အတူဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိကြလေ။ အကျယ်
 ကိုသိသိုမှ။ ၎င်းပါဠိတော်၌ယူလေ။

{မေး} ထိုနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍သိခဲ့ကံ။ ဗောဇ္ဈင်၊ ဗိုလ်။
 ဣန္ဒြေစသော တရားတို့သည်လည်း အတူတကွဖြစ်ပါလျက်။ ဤဓမ္မစက္က
 ဒေသနာတော်၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုသာလျှင်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကြောင့်
 ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း ဟောကြောင်းကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုနိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍သိခဲ့ကံ။ ဗောဇ္ဈင်၊ ဗိုလ်။
 ဣန္ဒြေစသော တရားတို့သည်ပါသော်လည်း။ ကိလေသာတို့ကိုသတ်ရာ၌၊
 ၎င်းမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသဉ္စသာလျှင်ပခါနုအကြီးအကဲဖြစ်၍အလုံးစုံသောလောဘ၊
 ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာဟူသမျှကို တပြိုင်နက်တချက်တည်း
 သတ်နိုင်သည်လည်းတကြောင်း။ ၎င်းမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်နှင့်ပြည့်စုံလျှင်
 သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်နိုင်သဉ္စ
 လည်းတကြောင်း။ ၎င်းဂုဏ်တို့နှင့်ပြည့်စုံလျှင်၊ အမိသီလသိက္ခာ၊ အမိပိတ္တ
 သိက္ခာ၊ အမိပညာ သိက္ခာတည်းဟူသော သိက္ခာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်

လည်းတကြောင်း။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခတတရားတို့ ထက်။ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားသာလျှင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသောအကျင့်ဖြင့်၊ ဘုရား၊ ဘုရား တပည့်သားဟူသမျှတို့သည် မရောက်ဘူးသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြရသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတော်ကိုသာလျှင် ပဝာနအကြီးအကဲပြု၍ ဟောတော်မူအပ်ကြောင်း ကိုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်သည်၊ ကိလေသာတို့ကိုသတ်ရာ၌ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကိုတပြိုင် နှက်တချက်တည်းသတ်အပ်သည်ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်သည် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ မိမိနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရားတို့ကိုသတ်လျက်။ ၎င်းအ ဝိဇ္ဇာကိုခွဲ၍ဖြစ်လတံ့သော လောဘ၊ ဒေါသစသော တဒန္တဝတ္တကကိလေ သာဟူသမျှတို့သည်လည်းကောင်းကြလေကုန်၏။

ထို့ကြောင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်သည် အလုံးစုံသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စသော ကိလေသာဟူသမျှကိုပင်သတ်မှု၊ ဖျက်ဆီးမှု၊ ကင်းစေမှုကိုပြုလုပ် ပေ၏။ ထိုနည်းအတူ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်သည်လည်း။ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပကိုဖြစ်စေတတ်သော ကာမဝိတက်တည်းဟူသော မောဟနှင့်ဖြစ်သော လောဘ၊ ဗျာပါဒ သင်္ကပ္ပတည်းဟူသော မောဟနှင့် ဖြစ်သော ဒေါသ၊ ဝိဟိံသ သင်္ကပ္ပတည်းဟူသော မောဟနှင့်ဖြစ်သော ဒေါ သတို့ကို။ မိမိဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေဘဲ သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးမှုကိုပြုပေ၏။ သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်သည်လည်း။ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာဝါစာ တည်းဟူသော။ မုသာဝါဒ၊ ဝိသုဏ္ဍဝါစာ ကိုဖြစ်စေတတ်သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာ။ ဖရုသဝါစာကိုဖြစ်စေတတ်သော ဒေါ သ၊ မောဟစသော ကိလေသာ။ သမ္မုပ္ပလာပကိုဖြစ်စေတတ်သော လော ဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာတို့ကိုမိမိဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေဘဲ သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးမှုကိုပြုပေ၏။ သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင်သည်လည်း။ မိမိနှင့်ဆန့် ကျင့်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာကမ္မန္တ တည်းဟူသော ပါဏာတိပါတကိုဖြစ် စေတတ်သော ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာ၊ အဒိန္နာဓါန်ကို ဖြစ်စေ တတ်သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ စာရကိုဖြစ်စေတတ်သောလောဘ မောဟစသော ကိလေသာဟူသမျှတို့ ကိုလည်း မိမိဖြစ်ခိုက်၊ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေဘဲသတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးမှုကိုပြုပေ၏။

သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်သည်လည်း၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အသက်
 မွေးမှုနှင့်စပ်၍ မိစ္ဆာအာဇီဝတည်းဟူသော မုသာဝါဒ၊ ပိသုဏဝါစာ၊ ဗျာ
 ပါဒ၊ သမ္ဗုပ္ပလာပတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော
 ကိလေသာ။ ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဓါန၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကို ဖြစ်စေ
 တတ်သောလောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသောကိလေသာဟူသမျှတို့ကိုလည်း
 မိမိဖြစ်ခိုက်၊ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေဘဲ သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးမှုကိုပြုပေ၏။ သမ္မာဝါ
 ယာမမဂ္ဂင်သည်လည်း၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာဝါယာမကို
 ဖြစ်စေတတ်သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာဟူသမျှတို့
 ကို မိမိဖြစ်ခိုက်၊ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေဘဲ သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးမှုကို ပြုလုပ်ပေ၏။
 သမ္မာသတိမဂ္ဂင်သည်လည်း၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောမိစ္ဆာသတိကို
 ဖြစ်စေတတ်သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာ ဟူသမျှတို့
 ကို မိမိဖြစ်ခိုက်၊ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေဘဲ သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးမှုကို ပြုလုပ်ပေ၏။
 သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်သည်လည်း၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောမိစ္ဆာသမာဓိ
 ကိုဖြစ်စေတတ်သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာဟူသမျှ
 တို့ကိုလည်းမိမိဖြစ်ခိုက်၊ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိစေဘဲ သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးမှုကိုပြုလုပ်
 ပေ၏။ ဤသို့လျှင်မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတို့သည်၊ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
 ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးလိုက်လျှင်။ တစုံတခုသော ကိလေသာသည်မ
 ကျန်ဘဲ အလုံးစုံကုန်ကြ၊ ပျောက်ကြ၊ ကင်းကြကုန်သည်သာတည်း။ ။ ထို့
 ကြောင့်၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်မိမိတို့ဖြစ်ခိုက်၊ တပြိုင်နက်တချက်တည်းသတ်
 အပ်သည့်၏အဖြစ်ကို၊ ပြုဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းသိအပ်သည့်သာတည်း။

{မေး} ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိစသော မဂ္ဂင်တို့ဖြစ်ခိုက်၊ မိမိတို့နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်သော ကိလေသာဟူသမျှကို၊ တပြိုင်နက်တချက်တည်းသတ်အပ်မှုကို
 အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိ အာနန္ဒ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ရှုဂဂိနယ ပရိယော
 သာနာ ဟောတိ။ ဒေါသဝိနယ ပရိယောသာနာ ဟောတိ။ မောဟဝိနယ
 ပရိယောသာနာ ဟောတိ။ သမ္မာသက်ပ္ပေါ အာနန္ဒ ဘာဝိတော ဗဟုလီက
 တော ရှုဂဂိနယ ပရိယောသာနော ဟောတိ။ ဒေါသဝိနယ ပရိယောသာ
 နော ဟောတိ။ မောဟဝိနယ ပရိယောသာနော ဟောတိ။ သမ္မာဝါစာ အာ
 နန္ဒ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ရှုဂဂိနယ ပရိယောသာနာ ဟောတိ။ ဒေါ
 သဝိနယ ပရိယောသာနာ ဟောတိ။ မောဟဝိနယ ပရိယောသာနာ ဟော
 တိ။ သမ္မာကမ္မန္တာ အာနန္ဒ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ရှုဂဂိနယ ပရိယော
 သာနော ဟောတိ။ ဒေါသဝိနယ ပရိယောသာနော ဟောတိ။ မောဟဝိနယ

ပရိယောသာနော ဟောတိ။ သမ္မာအာဇီဝေါ အာနန္ဒ ဘာဝိတော ဗဟုလီ
ကတော ရာဂဝိနယ ပရိယောသာနော ဟောတိ။ ဒေါသဝိနယ ပရိယော
သာနော ဟောတိ။ မောဟဝိနယ ပရိယောသာနော ဟောတိ။ သမ္မာဝါယံ
မော အာနန္ဒ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ရာဂဝိနယ ပရိယောသာနော
ဟောတိ။ ဒေါသဝိနယ ပရိယောသာနော ဟောတိ။ မောဟဝိနယ ပရိယော
သာနော ဟောတိ။ သမ္မာသတိ အာနန္ဒ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ရာဂဝိနယ
ပရိယောသာနာ ဟောတိ။ ဒေါသဝိနယ ပရိယောသာနာ ဟောတိ။ မောဟ
ဝိနယ ပရိယောသာနာ ဟောတိ။ သမ္မာသမာဓိ အာနန္ဒ ဘာဝိတော ဗဟုလီ
ကတော ရာဂဝိနယ ပရိယောသာနော ဟောတိ။ ဒေါသဝိနယ ပရိယော
သာနော ဟောတိ။ မောဟဝိနယ ပရိယောသာနော ဟောတိ ဟူ၍ ဟော
တော်မူအပ်သော၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်။ မဂ္ဂသံယုတ် အဝိဇ္ဇာဝဂ်။
လေးခုမြောက်သုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သည့်ကိုထေခံ၍လည်းကောင်း။ ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝတိ။ ယေစဿ မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ အနေကာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ။ တေစဿ နိ
ဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ လ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ နိ
ဇ္ဇိဏ္ဏော ဘဝတိ။ ယေစဿ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ အနေကာ
ပါပကာ အကုသလာဓမ္မာ။ တေစဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ လ။ သမ္မာဝါစဿ
ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဝါစာ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝတိ။ ယေစဿ မိစ္ဆာဝါစာ
ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ အနေကာ ပါပကာ အကုသလာဓမ္မာ။ တေစဿ နိ
ဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ လ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာကမ္မန္တော နိ
ဇ္ဇိဏ္ဏော ဘဝတိ။ ယေစဿ မိစ္ဆာကမ္မန္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ အနေကာ ပါ
ပကာ အကုသလာဓမ္မာ။ တေစဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ လ။ သမ္မာအာဇီဝဿ
ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဘဝတိ။ ယေစဿ မိစ္ဆာအာ
ဇီဝပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ အနေကာ ပါပကာ အကုသလာဓမ္မာ။ တေစဿ နိ
ဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ လ။ သမ္မာဝါယာမဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဝါယာမော
နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဘဝတိ။ ယေစဿ မိစ္ဆာဝါယာမပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ အနေကာ
ပါပကာ အကုသလာဓမ္မာ။ တေစဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ လ။ သမ္မာသ
တိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာသတိ နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဘဝတိ။ ယေစဿ မိစ္ဆာသ
တိပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ အနေကာ ပါပကာ အကုသလာဓမ္မာ။ တေစဿ နိ
ဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ လ။ သမ္မာသမာဓိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာသမာဓိ နိ
ဇ္ဇိဏ္ဏော ဘဝတိ။ ယေစဿ မိစ္ဆာသမာဓိပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ အနေကာ
ပါပကာ အကုသလာဓမ္မာ။ တေစဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဟောန္တိ ဟူ၍ ဘုရားရှင်အ

ပြည့်အစုံ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို၊ နေတ္တိပါဠိတော်၊ ပရိဝတ္တနာယာရ
 ဝိဘင်း၌၊ တချို့မြုတ်လျက်ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း၊ သိ
 အပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။
 ဘာဝိတာ၊ ပွားအပ်သော။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်
 သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်တရားသည်။ ရာဂဝိနယပရိယောသာနာ၊
 ရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဒေါသဝိနယပရိယောသာနာ၊ ဒေါသတရားကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာ
 လျှင်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မောဟဝိနယပရိယောသာနာ၊ မောဟ
 တရားကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဘာဝိတာ၊ ပွားအပ်သော။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များ
 စွာ လေ့လာ အပ် သော။ သမ္မာ သက် ပ္ပေါ၊ သမ္မာ သက်ပွ မဂ္ဂင် တ ရား
 သည်။ ရာဂဝိနယပရိယောသာနော၊ ရာဂကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်
 အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေါသဝိနယပရိယောသာနော၊ ဒေါသတ
 ရားကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မော
 ဟဝိနယပရိယောသာနော၊ မောဟတရားကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်
 အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဘာဝိတာ၊ ပွားအပ်သော။
 ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာလေ့လာအပ်သော။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါ
 စာ မဂ္ဂင်တရားသည်။ ရာဂဝိနယ ပရိယောသာနာ၊ ရာဂကိုပယ်ဖျောက်
 ခြင်းသည်သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေါသဝိနယပရိယော
 သာနာ၊ ဒေါသ တရားကိုပယ်ဖျောက်ခြင်း သည်သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မောဟဝိနယ ပရိယောသာနာ၊ မောဟ တရားကိုပယ်
 ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။
 ဘာဝိတာ၊ ပွားအပ်သော။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာ လေ့လာ
 အပ်သော။ သမ္မာကမ္မန္တာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင်သည်။ ရာဂဝိနယပရိယော
 သာနော၊ ရာဂကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဒေါသဝိနယပရိယောသာနော၊ ဒေါသ တရားကိုပယ်ဖျောက်ခြင်း
 သည်သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မောဟဝိနယပရိယောသာ
 နော၊ မောဟတရားကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဘာဝိတာ၊ ပွားအပ်သော။ ဗဟုလိကတာ၊
 အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သော။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်
 တရားသည်။ ရာဂဝိနယပရိယောသာနော၊ ရာဂကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်
 သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေါသဝိနယပရိယောသာနော၊

ဒေါသတရားကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏။ မောဟဝိနယပရိယောသာနော၊ မောဟတရားကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်
 သာလျှင်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဘာဝိတော၊ ပွား
 အပ်သော။ ဗဟုလိကတော၊ အကြိမ်များစွာလေ့လာအပ်သော။ သမ္မာဝါ
 ယာမော၊ သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်တရားသည်။ ရာဂဝိနယပရိယောသာနော၊
 ရာဂကိုပယ်ဖျော့ခြင်းသည်သာလျှင်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသဝိနယ
 ပရိယောသာနော၊ ဒေါသတရားကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင် အဆုံး
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟဝိနယပရိယောသာနော၊ မောဟတရားကိုပယ်
 ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။
 ဘာဝိတော၊ ပွားအပ်သော။ ဗဟုလိကတော၊ အကြိမ်များစွာလေ့လာအပ်
 သော။ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်တရားသည်။ ရာဂဝိနယပရိယောသာ
 နာ၊ ရာဂကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါ
 သဝိနယပရိယောသာနာ၊ ဒေါသတရားကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်
 အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟဝိနယပရိယောသာနာ၊ ရှိသည်။ ဟော
 တိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဘာဝိတော၊ ပွားအပ်သော။ ဗဟုလိကတော၊ အ
 ကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သော။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်တရား
 သည်။ ရာဂဝိနယပရိယောသာနော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသဝိနယပရိ
 ယောသာနော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟဝိနယပရိယောသာနော၊ မော
 ဟတရားကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်သာလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဤကားမဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ၊
 ဟုတ်မှန်သော တရားကို ကောင်းစွာ မြင်ခြင်းရှိသော။ ပုရိသ ပုဂ္ဂလဿ၊
 ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောမြင်ခြင်းတည်းဟူသော မိစ္ဆာ
 ဒိဋ္ဌိသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကာ
 တပါးမကများကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဝါ၊ အပါယ်သို့
 အပြားအားဖြင့်ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်
 ကုန်သော။ ယေစဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ
 ၏။ တေစ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိ
 ဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ လ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊
 ဟုတ်မှန်သောတရားကို ကောင်းစွာ ကြံဆခြင်းရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊
 ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပသည်။ ဝါ၊ မှားသော
 အကြံသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာ

သင်္ကပ္ပ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ အနေကာ၊ တပါးမကများကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်
 မာကုန်သော။ ဝါ၊ အပါယ်သို့အပြားအားဖြင့်ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော။
 အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ယေစဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေစ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ အဿ၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ လ။
 သမ္မာဝါစဿ၊ နှုတ်ကိုကောင်းစွာသိမ်းဆည်းခြင်းရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊
 ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဝါစာ၊ မိစ္ဆာဝါစာသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေ
 ပျောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝါစာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။
 မိစ္ဆာဝါစာပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဝါစာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကာ၊
 တပါးမကများကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဝါ၊ အပါယ်သို့အ
 ပြားအားဖြင့်ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်
 ကုန်သော။ ယေစဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်
 ရာ၏။ တေစဓမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝါ
 စာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ လ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ၊ သမ္မာကမ္မန္တရှိသော။ ဝါ၊ ကိုယ်ကိုကောင်း
 စွာထားခြင်းရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာက
 မ္မန္တော၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်
 ၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာကမ္မန္တရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာကမ္မန္တပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာ
 ကမ္မန္တအကြောင်းကြောင့်။ အနေကာ၊ တပါးမကများကုန်သော။ ပါပကာ၊
 ယုတ်မာကုန်သော။ ဝါ၊ အပါယ်သို့အပြားအားဖြင့်ကျရောက်စေတတ်ကုန်
 သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ယေစဓမ္မာ၊ အကြင်တရား
 တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေစ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့
 သည်လည်း။ အဿ၊ ထိုသမ္မာကမ္မန္တရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေ
 ပျောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ လ။ သမ္မာအာဇီဝဿ၊ သမ္မာအာ
 ဇီဝရှိသော။ ဝါ၊ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်၍ဖြစ်သော။ ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့ကို
 ပြုစင်စေတတ်သောသဘောရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်ကုန်
 သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာအာဇီဝရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာ
 အာဇီဝပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကာ၊ တ
 ပါးမကများကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဝါ၊ အပါယ်သို့ အ
 ပြား အားဖြင့်ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်

ကုန်သော၊ ယေစဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်
 ရာ၏၊ တေစဓမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း၊ အဿ၊ ထိုသမ္မာအာ
 ဇီဝရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ လ။ သမ္မာဝယာမဿ၊ သမ္မာဝါယာမ ရှိသော၊ ဝါ။ ဟုတ်မှန်သော
 တရားကိုအာရုံပြု၍အားထုတ်ခြင်းရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောကျ်ား
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဝါယာမော၊ မိစ္ဆာဝါယာမသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏော၊ ကြေ
 ပျောက်သည့်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝါယာမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 မိစ္ဆာဝါယာမပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဝါယာမဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေ
 ကာ၊ တပါးမကများကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဝါ။ အပါယ်
 သို့အပြားအားဖြင့်ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေစဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်
 ကုန်ရာ၏။ တေစဓမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း၊ အဿ၊ ထိုသမ္မာ
 ဝါယာမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်ကုန်သည့်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ လ။ သမ္မာသတိဿ၊ သမ္မာသတိ ရှိသော။ ဝါ။ ဟုတ်မှန်သော
 တရားကိုကောင်းစွာအောက်မေ့ခြင်းရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောကျ်ား
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာသတိ၊ မိစ္ဆာသတိသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏော၊ ကြေပျောက်ကုန်
 သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာသတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာသ
 တိပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာသတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အနေကာ၊ တပါးမက
 များကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဝါ။ အပါယ်သို့အပြားအား
 ဖြင့်ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။
 ယေစဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေစ
 ဓမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ အဿ၊ ထိုသမ္မာသတိရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ လ။
 သမ္မာသမာဓိဿ၊ သမ္မာသမာဓိရှိသော။ ဝါ။ ဟုတ်မှန်သောတရား၌ သမ္မ
 ယုတ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာမပျံ့မလွင့်တည်စေခြင်းရှိသော။ ပုရိသ ပုဂ္ဂ
 လဿ၊ ယောကျ်ား ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာသမာဓိ၊ မိစ္ဆာ သမာဓိသည်။ နိ
 ဇ္ဇိဏ္ဏော၊ ကြေပျောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာသမာဓိရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာ သမာဓိပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟူသောအကြောင်း
 ကြောင့်။ အနေကာ၊ တပါးမကများကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။
 အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ယေစဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်
 လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေစဓမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်
 လည်း။ အဿ၊ ထိုသမ္မာသမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကြေပျောက်

ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဤကား နေတ္တိပါဠိတော်၌လာသော ဘုရားဟောပါဠိတော်ပါဠိ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောပါဠိ တော်စကားတို့ကိုထေခံ၍ ။ ၎င်းမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတို့သည် ။ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင် သက်ဖြစ်သောကိလေသာဟူသမျှတို့ကိုမိမိတို့ဖြစ်ခိုက်၊ တပြိုင်နက်တချက် တည်းသတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေကုန်။

{မေး} ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်သည် ။ အလုံးစုံသော လောဘ၊ ဒေါ သ၊ မောဟစသော ကိလေသာဟူသမျှတို့ကို ။ ပခါန အကြီးအကဲပြု၍ တ ပြိုင်နက် တချက်တည်းသတ်မှုကို ။ ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း သိရပါပြီ။ ၎င်းမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတော်နှင့်ပြည့်စုံလျှင် ခန္ဓာသုံးပါး ။ သိက္ခာသုံးပါးတို့ နှင့်ပြည့်စုံသည်ဟုဆို၏။ ထိုသို့ပြည့်စုံပုံကို အဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ ဤနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ။ ပညာက္ခန္ဓာ အဓိပညာသိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံလေတော့၏။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာ အာဇီဝ။ ဤသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံလျှင် ။ သီလက္ခန္ဓာ အဓိသီလသိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံ လေတော့၏။ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ ဤသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံ လျှင် ။ သမာဓိက္ခန္ဓာ အဓိစိတ္တသိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံလေတော့၏ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရား တော်နှင့်ပြည့်စုံလျှင် ။ ခန္ဓာသုံးပါး၊ သိက္ခာသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏အ ဖြစ်ကိုအဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တေသံဝါဒိန္နံ ပညာက္ခန္ဓေန၊ တဒနန္တရာနံ တိဏ္ဍိံ သီလက္ခန္ဓေန၊ အဝသေသာနံ သမာဓိက္ခန္ဓေန၊ အဓိပညာ အဓိသီလ အဓိစိတ္တသိက္ခာဟိ စ သင်္ဂဟိတတ္တာ ခန္ဓတ္တယဉ္ဇေဝ သိက္ခတ္တယာဉ္ဇ ဟောတိ။ ယေန သမန္နာဂ တော အရိယသာဝကော။ လ။ မဇ္ဈိမပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော ပညာက္ခန္ဓေန မော ဟက္ခန္ဓံ သီလက္ခန္ဓေန ဒေါသက္ခန္ဓံ သမာဓိက္ခန္ဓေန လောဘက္ခန္ဓံ ပဒါလေန္တော အဓိပညာသိက္ခာယပညာသမ္ပန္ဒံ အဓိသီလသိက္ခာယသီလသမ္ပန္ဒံ အဓိစိတ္တ သိက္ခာယ သမာဓိသမ္ပဒန္တိ တိသေသာသမ္ပတ္တိယော ပတွာ အမတံ နိဗ္ဗာနံ သန္တိ ကရောတိ ဟူ၍။ သမ္မောဟ ဝိနောဒနိအဋ္ဌတ္တာ၊ သစ္စဝိဘင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာ အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။ဝါ။ တနည်းကား။ တေသံဒိန္နံ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့၏။ ပညာက္ခန္ဓေန၊ ပညာက္ခန္ဓာဖြင့်။ တဒနန္တရာနံ၊ ထိုနှစ်ပါး တို့၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဍိံ ။ သုံးပါးကုန်သော။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာ ကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်တို့၏။ သီလက္ခန္ဓေန၊ သီလက္ခန္ဓာဖြင့်။ အဝသေ သာနံ၊ ကြွင်းကုန်သော။ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်တို့

၏။ သမာဓိက္ခန္ဓေန၊ သမာဓိက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတက္ကာစ၊ ရေတွက်အပ်သည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဝိပညာ၊ အဝိသီလ၊ အဝိစိတ္တသိက္ခာ
 ဟိ၊ အဝိပညာ၊ အဝိသီလ၊ အဝိစိတ္တဟုဆိုအပ်သော။ သိက္ခာသုံးပါးတို့
 ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတက္ကာစ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
 ခန္ဓတ္တယဉ္ဇေဝ၊ ခန္ဓာသုံးပါးတို့၏အပေါင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သိက္ခ
 တ္တယဉ္ဇ၊ သိက္ခာသုံးပါးတို့၏အပေါင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို
 ခန္ဓာသုံးပါး၊ သိက္ခာသုံးပါးတို့ဖြင့်ရေတွက်အပ်သောအရိယမဂ်နှင့်။ သမန္နာ
 ဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာအဖြစ်သို့ရောက်သော
 တပည့်သားသည်။ လ။ မဇ္ဈိမပဋိပဒံ၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါအကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊
 ကျင့်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပညာက္ခန္ဓေန၊ ပညာက္ခန္ဓာဖြင့်။ မောဟက္ခန္ဓံ၊
 မောဟအပေါင်းကို။ သီလက္ခန္ဓေန၊ သီလက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဒေါသက္ခန္ဓံ၊ ဒေါသအ
 ပေါင်းကို။ သမာဓိက္ခန္ဓေန၊ သမာဓိက္ခန္ဓာဖြင့်။ လောဘက္ခန္ဓံ၊ လောဘအ
 ပေါင်းကို။ ပဒါလေန္တော၊ ဘောက်ခွဲသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အဝိပညာသိ
 က္ခာယ၊ အဝိပညာသိက္ခာဖြင့်။ ပညာသမ္ပဒံ၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း
 ကောင်း။ အဝိသီလသိက္ခာယ၊ အဝိသီလသိက္ခာဖြင့်။ သီလသမ္ပဒံ၊ သီလ
 ၏ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်းကောင်း။ အဝိစိတ္တသိက္ခာယ၊ အဝိစိတ္တသိက္ခာဖြင့်။
 သမာဓိသမ္ပဒံ၊ သမာဓိ၏ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိ
 သော၊ သုံးပါးကုန်သော။ သမ္ပတ္တိယော၊ ပြည့်စုံခြင်းတို့သို့။ ပတွာ၊ ရောက်
 ၍။ အမတံ၊ မပျက်မစီးမြဲနေသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ မီးဆွဲတပါးတို့၏ ငြိမ်းကြောင်း
 ဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ သန္တိ ကရောတိ၊ မျက်
 မှောက်ပြု၏။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏စကားတော်ကိုထေခံ
 ၍။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
 တရားတော်နှင့်ပြည့်စုံလျှင်။ အလုံးစုံသောသီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာ
 ဂုဏ်တို့နှင့်လည်းကောင်း။ အဝိသီလသိက္ခာ၊ အဝိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဝိပညာ
 သိက္ခာတည်းဟူသော သိက္ခာသုံးပါးတို့နှင့်လည်းကောင်း။ ပြည့်စုံခြင်းသို့
 ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်နှင့်ပြည့်စုံလျှင်၊ အလုံးစုံသောခန္ဓာ
 သုံးပါး၊ သိက္ခာသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုအပ်ပြီးသော
 ကျမ်းဂန်တို့ဖြင့်သိရပါပြီ။ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်
 ကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခတ တရားဟူသမျှတို့ထက် မြတ်သည်ဟု ရှေး၌ဆို
 ခဲ့၏။ ထိုသို့မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါ
 မည်နည်း။

{ဖြေ} ဝတ္တံဟေတံ သဂဝတာ ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာသင်္ခတာ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကောမဂ္ဂေါ။ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ၊ မဂ္ဂါနံဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌောတိစဟူ၍။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာရှင်သည်။ တိကနိပါတ်၊ ပဉ္စမဝဂ်အ ဖွင့်{ ၂၆၂ } မျက်နှာ၌။ ဘုရားဟောကို ထုတ်ပြန်အပ်သည်ကို ထောက်၍ထိ အပ်ပါသည်။ ။ အနက်ထိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာသင်္ခတာ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ၊ ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာသင်္ခတာ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ ဟူသော။ ။ ဧတံ၊ ဤစကားတော်ကို၊ သဂဝတာ၊ မြတ် စွာဘုရားရှင်သည်။ အင်္ဂုတ္တရေ၊ အင်္ဂုတ္တရ ပါဠိတော်၌။ ဝတ္တံဟိ ဝတ္တံဇေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော၊ သင်္ခတာ၊ သင်္ခတဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထို သင်္ခတတရားတို့ထက်။ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ မြှုပ်စင်သော။ ဝါ၊ မြင့် မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ငါဘုရား ဟောအပ်၏။ ။ မဂ္ဂါနံဋ္ဌင်္ဂိကော၊ သေဋ္ဌောတိစ၊ မဂ္ဂါနံ ဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော ဟူ၍လည်း။ သဂဝတာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဓမ္မပဒေ၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌။ ဝတ္တံဟိ ဝတ္တံဇေ၊ ဟောတော်မူ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ။ မဂ္ဂါနံ၊ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့ တွင်။ အဋ္ဌင်္ဂိကော။ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ။ မဂ်သည်။ သေဋ္ဌော။ မြတ်၏။ ။ ဤသို့ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌတ္တာရှင်ညွှန်ပြ အပ်သော အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်၌ ဘုရားရှင်ဟောအပ်သော စကားတော်။ ဓမ္မ ပဒပါဠိတော်၊ မဂ္ဂဝဂ်၌ ဘုရားရှင်ဟောအပ်သော စကားတော်တို့ကို ထေခံ ၍။ အလုံးစုံသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခတတရားတို့ထက် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော မဂ်သည်သာလျှင်။ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားထိကြလေ။

{မေး} နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခတ တရားတို့ထက်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဂ္ဂင်္ဂါရှစ်ပါးသည်သာလျှင် မြတ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြ ဆိုအပ်သော ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာရှင်ညွှန်ပြအပ်သော ဘုရားဟောပါဠိ တော်စကားတို့ဖြင့် ထိရပါပြီ။ ၎င်းအရိယ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်ဖြင့်။ ဘုရားရှင်နှင့် တကွ တပည့်သားဟူသမျှတို့သည်။ မရောက်ဘူးသော ထင်ရှားနေသော နိဗ္ဗာန်တရားသို့ ရောက်ကြရကြောင်းကိုဆိုခဲ့၏။ ထိုသို့ဆိုအပ်သော ရောက် ကြောင်းတရားကို၊ အဘယ်ပါဠိကို ထောက်၍ထိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဇေတနမဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓါစ သာဝကာစ အဂတံဒိသံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တိ တိ အဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေါ။ ယာဝတာ ပုထုသမဏ ဗြဟ္မဏာနံ ပရပ္ပဝါဒါနံ မဂ္ဂေါ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေါ အဂ္ဂေါစ သေဋ္ဌောစ ပါ မောက္ခောစ ဟူ၍။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ဝိရာဂကထာ၌ဟောတော်မူ အပ်သည်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ ။အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန် ကား။ ။ဇေတနမဂ္ဂေန၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါစ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်လည်းကောင်း။ သာဝကာစ၊ တပည့်သားတို့သည်လည်း ကောင်း။ အဂတံ၊ ရှေးရှေး၌ တရံတဆစ်မျှမရောက်ဘူးသော။ ဒိသံ၊ မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာဖြင့် ထင်ရှားနေသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ မီးဆွဲတပါးတို့၏ ငြိမ်း ကြောင်းဖြစ်သော အသစ်တခတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက် ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ရှေးရှေး၌တရံတဆစ်မျှမရောက်ဘူးသော။ မိမိ၏ မဖြစ်မပျက်သော သဘောလက္ခဏာဖြင့်ထင်ရှားနေသော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ သောမဂ္ဂေါ၊ ထို မဂ်သည်။ အဋ္ဌကိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ပရပ္ပဝါဒါနံ၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကုန်သော။ ပုထု၊ များစွာကုန်သော။ သမဏဗြဟ္မဏာနံ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက် ကုန်သော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာဝတ္ထကာနံ၊ ထိုမျှ လောက်ကုန်သော။ မဂ္ဂါနံ၊ မဂ်တို့ထက်။ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှဖြူစင် သော။ အဋ္ဌကိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ အဂ္ဂေါစ၊ မြတ် သည်လည်း မြတ်၏။ သေဋ္ဌောစ၊ အထူးသဖြင့်လည်း ချီးမွမ်းအပ်၏။ ပါ မောက္ခောစ၊ အကြီးအကဲလည်းဖြစ်၏။ ။ဤကား၊ ပါဠိတော်၏မြန်မာပြန် တည်း။ ။ဤပြဆိုအပ်သော ပါဠိတော်စကားရပ်တို့တွင်၊ ဇေတနမဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓါစ သာဝကာစ အဂတံ ဒိသံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တိ ဟူသောပါဠိတို့ကိုထောက် ၍ ဗုဒ္ဓနှင့်တကွ သာဝကတို့သည်၊ မရောက်ဘူးသော သဘောလက္ခဏာ ဖြင့်ထင်ရှားနေသော အသစ်တခတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြရ ကြောင်းကိုထင်ရှားသိကြလေကုန်။

{မေး} ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော လေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ အရိယအဋ္ဌကိက မဂ်ကိုပြဋ္ဌာနိန်း၍ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌၊ ဟောတော်မူ အပ်သည်ကို သိအပ်ပါသလော။

{ဖြေ} ထိုလေးပါးသောအကြောင်းကြောင့်ပင်၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် ၌ဣန္ဒြေဗိုလ်စသောသစ်တတို့ပါရှိသော်လည်း။ အရိယအဋ္ဌကိကတရားတော်

ကိုသာလျှင်ပြစ်ခါနီး၍ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်ကြောင်းကို ထင်ရှားသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုအသစ်တဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာသိမြင်ခြင်းသို့ရောက်သော လောကုတ္တရာမဂ်ကို၊ အဘယ်မဂ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုအသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာသိမြင်ခြင်းသို့ရောက်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရား တည်းဟူသော လောကုတ္တရာမဂ်ကို သောတာပတ္တိမဂ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎င်းသောတာပတ္တိမဂ်သည်။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်း၍သိမြင်ခိုက်၊ အဘယ်ကိလေသာတို့ကိုအကြွင်းမရှိပယ်သတ်ပါသနည်း။ ထိုသတ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုသောတာပတ္တိမဂ်သည် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်း၍သိမြင်ခိုက်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသတည်းဟူသော သံယောဇနသုံးပါးတို့ကို၎င်း။ ထိုတရားနှင့်အတူတကွပယ်ခြင်းငှါထိုက်သော ကိလေသာ ဟူသမျှတို့ကိုလည်း၎င်း ပယ်အပ်ပါသည်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ ၎င်းကိလေသာတို့ပယ်မှုကိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ကတမေဓမ္မာ ဓဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ။ တိဏိ သံယောဇနာနိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသော ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣမာနိ တိဏိသံယောဇနာနိ တဒေကဋ္ဌာစ ကိလေသာ။ တံ သမ္ပယုက္ခော ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တံသမုဋ္ဌာနံ ကာယကမ္မံ၊ ဝစိကမ္မံ၊ မနောကမ္မံ။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဓဿနေန ပဟာတဗ္ဗာဟူ၍လည်းကောင်း။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် နိက္ခေပကဏ္ဍာ၊ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတိတ်၌ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသော။ ဣမာနိ တိဏိ သံယောဇနာနိ ပဟိယန္တိ။ ဒိဋ္ဌာနုသယော ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော။ ဣမေဒွေ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိဟူ၍ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ယုဂနန္ဒဝဂ်၊ ယုဂနန္ဒကထာနံပါတ် (၂၅၄) မျက်နှာ၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ကတမေ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဓဿနေန၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သနည်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိ

ကိစ္ဆာလည်းကောင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသလည်း
 ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ သံယော
 ဇနတရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ဤကား၊ ပဋ္ဌမပါဠိတော်ပါဌ်၏
 မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဣမာနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ တိဏိ၊ သုံးပါး
 ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ သံယောဇနတို့သည်လည်းကောင်း။ တဒေက
 ဋ္ဌာ၊ ထိုသံယောဇနတို့နှင့် အပြားအားဖြင့်ယှဉ်ခြင်း။ ပယ်ခြင်းဖြင့်အတူတ
 ကွတည်ကုန်သော။ ကိလေသာစ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိ
 လေသာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ တံသမ္ပယုတ္တော၊
 ထိုသံယောဇနနှင့်အညီအညွတ်။ ဧကုပ္ပါဒစသော အပြားတို့ဖြင့်ယှဉ်သော
 ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သညာက္ခန္ဓော၊ သညာ
 က္ခန္ဓာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံသမ္ပ
 ဋ္ဌာနံ၊ ထိုသံယောဇနတို့သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယ
 ကံသည်။ ဝစိကမ္မံ၊ ဝစိကံသည်။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ ဒဿနေန၊ နိဗ္ဗာန်ကို
 ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်
 အပ်ကုန်၏။ ။ ဤကား၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ ဒုတိယပါဌ်၏ မြန်မာပြန်
 တည်း။ ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိ မဂ်သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုလည်းကောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကိုလည်းကောင်း။
 သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသကိုလည်းကောင်း။ ဣမာနိ၊
 ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ သံယော
 ဇနတို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌာနုသယော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော
 အနုသယလည်းကောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော၊ ဝိစိကိစ္ဆာတည်းဟူသော
 အနုသယ လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်
 သော။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဗျန္တိ၊ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ပါဠိတော်စကားရပ်တို့ကိုထေဝံ
 ရှိ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ အကြွင်းမရှိပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို
 ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} သောတာပတ္တိမဂ်နောင် အဘယ်တရားသည် ဖြစ်ပါသနည်း။
 ဖြစ်သော တရားကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သောတာပတ္တိမဂ်နောင်၊ ဖိုလ်ဇောနှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း။
 သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ မဂ္ဂဒိထိန္ဒ မနောဒ္ဓါရာ

ဝဇ္ဇာနိပိတ်နောင်၊ အနုလုံဇောသည်။ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံဟူ၍သုံးကြိမ်ဖြစ်
ခဲ့အံ့။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဂေါတြိဘူတကြိမ်၊ မဂ်တကြိမ်၊ ဖိုလ်ဇောနှစ်
ကြိမ်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ အနုလုံဇောသည် ဥပစာ၊ အနုလုံဟူ၍နှစ်ကြိမ်သာ
ဖြစ်ခဲ့အံ့။ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ ဂေါတြိဘူတကြိမ်၊ မဂ်တကြိမ်၊ ဖိုလ်ဇောသုံး
ကြိမ်ဖြစ်ပါသည်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} မဟာပညာဿ ပန၊ ဧဒ္ဒေ အနုလောမာနိ ဟောန္တိ။ တတိယံဂေါ
တြိဘူ၊ စတုတ္ထံ မဂ္ဂစိတ္တံ။ တိဏိ ဖလာနိ၊ တတော ဘဝဂေါတ္တရဏံ။ မဇ္ဈိမ
ပညာဿ တိဏိ အနုလောမာနိ ဟောန္တိ။ စတုတ္ထံ ဂေါတြိဘူ၊ ပဉ္စမံ မဂ္ဂ
စိတ္တံ။ ဧဒ္ဒေ ဖလာနိ၊ တတော ဘဝဂေါတ္တရဏံ ဟူ၍။ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌတ္တာ၊
လောကုတ္တရ ပဒဘာဇနီကျမ်း(၂၄၅)မျက်နှာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်
၍သိအပ်ပါသည်။ ။အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။မဟာပညာဿ
ပန၊ ကြီးသော ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အားကား။ ဧဒ္ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ အနု
လောမာနိ၊ အနုလုံ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတိယံ၊ သုံးခုတို့၏
ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော ဌာန၌။ ဂေါတြိဘူ၊ ဂေါတြိဘူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော ဌာန၌။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ မဂ်စိတ်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဖလာနိ၊ မဂ်၏ အကျိုး
ဖြစ်ကုန်သောဖိုလ်စိတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ဘဝဂံ၊
ဘဝဂေါတ္တရဏံ၊ ဘဝင်သို့ သက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဇ္ဈိမပညာဿ၊
မဇ္ဈိမပညာရှိသောသူအား။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အနုလောမာနိ၊ အနု
လုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်
သော ဌာန၌။ ဂေါတြိဘူ၊ ဂေါတြိဘူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခု
တို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော ဌာန၌။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ မဂ်စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏။ ဧဒ္ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဖလာနိ၊ မဂ်၏အကျိုးဖြစ်ကုန်သောဖိုလ်စိတ်တို့
သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ဘဝဂံ၊ ဘဝင်သို့။ ကြတ္တ
ရဏံ၊ သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌတ္တာ
စကားတော်ကိုထောက်၍။ သောတာပတ္တိမဂ်နောင်၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်
ဇောဖြစ်သည်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုသောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဘယ်တရားကို
သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍၊ သကဒါဂါမိမဂ်သို့ရောက်ပါသနည်း။ ထိုအကြောင်းကို
ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်သို့ရောက်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သကဒါဂါမိမဂ်သို့ရောက်လိုလတ်သော်။ ဓမ္မစက္ခုာ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဇာတိပိဒုက္ခာစသော သတ္တဝါ အသက်မဟုတ်သော အမျိုးမျိုးသော ဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဈေးနည်းအတိုင်း၊ အဘန် တလဲလဲ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်၏။ ထိုတရားတို့ကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်သုံးသပ်ဘန်များလျှင်။ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခအစရှိသော အလုံးစုံသော ဒုက္ခဟူသမျှတို့ကိုအလိုမရှိဘဲ။ ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်ဘန်များလတ်သော်။ ၎င်းတို့မှလွန်မြောက်၍ တဘက်ကမ်းကဲ့သို့ အမြဲတည်ရှိနေသော မဖြစ်မပျက်သော အသင်္ခတတရားကိုသာလျှင်။ အလွန်အေးချမ်းသောတရားတည်းဟု။ အဘန်တလဲလဲအာရုံပြု၍ရောက်လေ၏။ ထိုသို့အာရုံပြုဘန်များလျှင်။ အကြင်အခါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်ရင့်သန်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့်။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာကို အေးချမ်းသောအနေဖြင့်။ ဈေးသောတာပတ္တိမဂ်အခါ၌ကဲ့သို့ အလွန်ထင်ရှားစွာမြင်လေ၏။ ထိုအခါ၊ သကဒါဂါမိမဂ်သို့ရောက်လေ၏ဟု သိအပ်ပါသည်။ ။ ထို့ကြောင့်၊ သကဒါဂါမိမဂ်သို့ရောက်လိုသော သောတာပန်သည်လည်း။ ၎င်းဇာတိပိဒုက္ခာစသော တရားတို့ကိုပင်။ ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်ကြောင်းကိုလည်း ထင်ရှားသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသကဒါဂါမိမဂ်သည်၊ အဘယ်ကိလေသာတို့ကိုပယ်အပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} သကဒါဂါမိမဂ်သည် ရုန်းရင်းသောကာမရာဂ။ ရုန်းရင်းသော ပဋိဇာစသော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမရှိပယ်အပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့သကဒါဂါမိမဂ်သည် ရုန်းရင်းသောကာမရာဂ။ ရုန်းရင်းသော ပဋိဇာစသော ကိလေသာတို့ကိုပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကံ ကာမရာဂသံယောဇနံ ပဋိဇာသံယောဇနံ။ ဣမာနိ ဧဒ္ဒ သံယောဇနာနိ ပဟိယန္တိ။ ဩဠာရိကော ကာမရာဂါနုသယော ပဋိဇာနုသယော။ ဣမေဒ္ဒေ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိဟူ၍ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ယုဂနန္ဒဝဂ်၊ ယုဂနန္ဒကထာကျမ်း (၂၅၄) မျက်နှာ၌။ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍လည်းကောင်း။ ။ ဩဠာရိကာနိ ကာမရာဂ ပဋိဇာသံယောဇနာနိ။ ဩဠာရိကော ကာမရာဂါနုသယော ပဋိဇာ နုသယောတိ ဣမေ ပန စက္ခုာရော ကိလေသေ သောမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇ

မာနောဝ၊ သမုတ္တိတေတိဟူ၍ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌတ္တာ၊ လောကုတ္တရကုသ
 လပဒသာဇနိကျမ်း(၂၄၈) မျက်နှာ၌မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်း
 ကောင်းသိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ သကဒါ
 ဂါမိမဂ္ဂေန၊ သကဒါဂါမိမဂ်သည်။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန်းရင်းသော။ ကာမရာဂ
 သံယောဇနံ၊ ကာမရာဂသံယောဇနံကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဗ္ဗသံယောဇနံ၊
 ပဋိဗ္ဗသံယောဇနံကိုလည်းကောင်း။ ဣမာနိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဇွေ၊
 နှစ်ပါးကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ သံယောဇနံတရားတို့ကို။ ပပဟိယန္တိ၊ ပယ်
 အပ်ကုန်၏။ ဩဠာရိကော၊ ရုန်းရင်းသော။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာ
 ဂါနုသယသညလည်းကောင်း။ ပဋိဗ္ဗာနုသယော၊ ပဋိဗ္ဗာနုသယသညလည်း
 ကောင်း။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဇွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အနုသယာ၊
 အနုသယတရားတို့သည်။ ဗျန္တိ၊ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။
 ဤကား။ ပဋိသန္တိဒါမဂ် ပါဠိတော်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဩဠာရိကာနိ၊
 ရုန်းရင်းကုန်သော။ ကာမရာဂ ပဋိဗ္ဗသံယောဇနာနိ၊ ကာမရာဂ ပဋိဗ္ဗသံ
 ယောဇနံတို့လည်းကောင်း။ ဩဠာရိကော၊ ရုန်းရင်းသော။ ကာမရာဂါနုသ
 ယော၊ ကာမရာဂါနုသယလည်းကောင်း။ ပဋိဗ္ဗာနုသယော၊ ပဋိဗ္ဗာနုသ
 ယလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ ပန
 ကိလေသေ၊ ဤကိလေသာတို့ကိုသာလျှင်။ သောမဂ္ဂေါ၊ ထိုသကဒါဂါမိမဂ်
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင်။ သမုတ္တိတေတိ၊ ကောင်းစွာ
 သတ်၏။ ဝါ။ ကောင်းစွာပျက်ဆီး၏။ ။ ဤကား။ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌတ္တာ
 ပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောပါဠိတော်၊ အဋ္ဌတ္တာပါဠိ
 တို့ကိုထောက်၍။ သကဒါဂါမိမဂ် ပယ်သတ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို
 ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ၎င်းသကဒါဂါမိမဂ်နောင်၊ အဘယ်တရားသည် ဖြစ်ပါသနည်း။
 ဖြစ်ကြောင်းကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းသကဒါဂါမိမဂ်နောင်။ သကဒါဂါမိမိလ်ဇောနှစ်ကြိမ်သော်
 လည်းကောင်း၊ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည့်ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} သကဒါဂါမိမဂ်နောင်။ သကဒါဂါမိမိလ်ဇောနှစ်ကြိမ်သော်လည်း
 ကောင်း။ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်းဖြစ်သည်ကို။ အဘယ်ပါဠိကိုထောက်
 ၍သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ရှေးသောတာပတ္တိမဂ်နောင်၊ သောတာပတ္တိမိလ် ဇောနှစ်ကြိမ်
 သော်လည်းကောင်း။ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်းဖြစ်သည်ကို။ ပြဆိုအပ်
 သောပါဠိဖြင့်ပင်သိအပ်ပါသည်။ တခြားတသီးပြစရာမလိုတော့ပါ။

{မေး} သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဘယ်တရားကိုသုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ အနာဂါမိမဂ်သို့ရောက်ပါသနည်း။ ထိုသို့ရောက်ပုံကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုသကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနာဂါမိမဂ်သို့ရောက်လိုလတ်သော်။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဇာတိပိဒက္ခအစ၊ ပဉ္စုပါဓါနက္ခန္ဓာအဆုံးရှိသော။ သတ္တဝါ အသက်မဟုတ်သော မရပ်မစဲ ဖြစ်ပျက်နေသော အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခတရားတို့ကို။ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပြဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အဘန်တလဲလဲ ခြင်ဆင်သုံးသပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခအစရှိသော အလုံးစုံသောဒုက္ခဟူသမျှတို့ကို အလိုမရှိဘဲ ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်ဘန်များလတ်သော်။ ၎င်းတို့မှလွန်မြောက်၍ တဘက်ကမ်းကဲ့သို့အမြဲတည်ရှိနေသောမဖြစ်မပျက်သောသဘောအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ အလွန်အေးချမ်းသောတရားတည်းဟူအဘန်တလဲလဲအာရုံပြု၍ရောက်လေ၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ရောက်ဘန်များလတ်သော်။ အကြင်အခါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည် ရင့်သန်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့်။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အေးချမ်းသောအနေဖြင့်။ ဂှေ သောတာပတ္တိမဂ်အခါကဲ့သို့။ အလွန်ထင်ရှားစွာမီးထွန်း၍ပြသကဲ့သို့မြင်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုအခါ၊ အနာဂါမိမဂ်သို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့အနာဂါမိမဂ်သို့ရောက်သည်ကိုလည်း မိမိကိုယ်တိုင်းသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုအနာဂါမိမဂ်သည် မိမိဖြစ်ဆဲအခိုက်။ အဘယ် ကိလေသာတို့ကို ပယ်သတ်ဖျက်ဆီးပါသနည်း။

{ဖြေ} ၎င်း အနာဂါမိမဂ်သည်။ သိပ်မွေ့သော ကာမရာဂ ပဋိဗ္ဗာသံယောဇနံ တရားတို့ကိုလည်းကောင်း။ သိပ်မွေ့သော ကာမရာဂါဒုသယ၊ ပဋိဗ္ဗာဒုသယတို့ကိုလည်းကောင်း။ အကြွင်းမရှိပယ်သတ်ဖျက်ဆီးပါသည်။

{မေး} ထိုသို့အနာဂါမိမဂ်သည်။ သိပ်မွေ့သော ကာမရာဂ၊ ပဋိဗ္ဗာသံယောဇနံ၊ သိပ်မွေ့သော ကာမရာဂါဒုသယ၊ ပဋိဗ္ဗာဒုသယတို့ကို အကြွင်းမရှိ ပယ်သတ်ဖျက်ဆီးမှုကို။ အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အနာဂါမိမဂ္ဂေ၊ အဏုသဟဂတံ ကာမရာဂ သယောဇနံ ပဋိဗ္ဗာသံယောဇနံ၊ ဣမာနိ ဒွေ သံယောဇနာနိ ဟိယန္တိ။ အဏုသဟဂတော ကာမရာဂါဒုသယောပဋိဗ္ဗာဒုသယော၊ ဣဒမဒွေအဒုသယာဗုန္တိ ဟာန္တိ

ဟူ၍ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ယုဂနန္ဒဝဂ်။ ယုဂနန္ဒကထာကျမ်း (၂၅၄) မျက်နှာ၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ။ အဏုသဟဂတာနိ ကာမရာဂ ပဋိဇာသံယောဇနာနိ။ အဏုသဟဂတာ ကာမရာဂါနုသယော ပဋိဇာ နုသယောတိ ဣမေပန စတ္တာရော ကိလေသေ သောမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ သမုဋ္ဌာတေတိ ဟူ၍။ အဋ္ဌတ္တာလိနိ အဋ္ဌတ္တာလောကုတ္တရပဒဘာဇနိကျမ်း(၂၄၀) မျက်နှာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သည့်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်သည်။ အဏုသဟဂတံ၊ သိမ်မွေ့သော သဘောနှင့် တကွဖြစ်သော။ ကာမရာဂသံယောဇနံ၊ ကာမရာဂသံယောဇနံကိုလည်းကောင်း။ ပဋိဇာသံယောဇနံ၊ ပဋိဇာသံယောဇနံကိုလည်းကောင်း။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဧဒ္ဒ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ သံယောဇနာနိ သံယောဇနံတို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အဏုသဟဂတာ၊ သိမ်မွေ့သောသဘောနှင့် တကွဖြစ်သော။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါနုသယသည်လည်းကောင်း။ ပဋိဇာနုသယော၊ ပဋိဇာနုသယသည်လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဧဒ္ဒ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ အနုသယာ၊ အနုသယတရားတို့သည်။ ဗျန္တိ၊ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤကား။ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ် ပါဠိတော် ပါဠိ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ အဏုသဟဂတာနိ၊ သိမ်မွေ့သောသဘောနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ကာမရာဂ ပဋိဇာသံယောဇနာနိ၊ ကာမရာဂသံယောဇနံ၊ ပဋိဇာသံယောဇနံတရားတို့လည်းကောင်း။ အဏုသဟဂတာ၊ သိမ်မွေ့သောသဘောနှင့် တကွဖြစ်သော။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါနုသယ လည်းကောင်း။ ပဋိဇာနုသယော၊ ပဋိဇာနုသယလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ ပန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ သောမဂ္ဂေါ၊ ထိုအနာဂါမိမဂ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာတေတိ၊ ကောင်းစွာသတ်၏။ ဝါ။ ကောင်းစွာပျက်ဆီး၏။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌတ္တာပါဠိတို့ကို ထောက်၍။ အနာဂါမိမဂ်အကြွင်းမရှိပယ်သတ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို သိကြလေ။

{မေး} ၎င်းအနာဂါမိမဂ်နောင်၊ အဘယ်တရားသည် ဖြစ်ပါသနည်း။ ဖြစ်ကြောင်းကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအနာဂါမိမဂ်နောင်၊ အနာဂါမိဖိုလ်သည် နှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎င်း အနာဂါမိမဂ်နောင်၊ အနာဂါမိ ဖိုလ်သည် နှစ်ကြိမ်သော်

လည်းကောင်း။ သုံးကြိမ် သော်လည်းကောင်း ဖြစ်မှုကို။ အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အနာဂါမိမဂ်နောင်၊ အနာဂါမိဖိုလ်နှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်းဖြစ်မှုကို။ သောတာပတ္တိမဂ်နောင်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သန္တုနှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း။ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်းဖြစ်ပုံကို။ အဋ္ဌသာလီနိအဋ္ဌတ္တာ၌ပြဆိုအပ်သော နည်းကိုမှီ၍ပင်သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အနာဂါမိဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဘယ်တရားကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ အရဟတ္တမဂ်သို့ရောက်ပါသနည်း။ ထိုသို့ရောက်ပုံကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ထိုအနာဂါမိ ဖိုလ်သို့ရောက်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟတ္တမဂ်သို့ရောက်လိုလတ်သော်။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ဟောတော်မူအပ်သော ဇာတိပိဒုက္ခာအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခအဆုံးရှိသော။ သတ္တဝါအသက်မဟုတ်သော မရပ်မစဲဖြစ်ပျက်နေသော။ အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခတရားတို့ကို ဒုက္ခသစ္စာ၌ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတဉ်းဟူသောဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်၏။ ထိုဒုက္ခတရားတို့ကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အဘန်တလဲလဲသုံးသပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခအစရှိသော၊ အလုံးစုံသောဒုက္ခဟူသမျှတို့ကိုအလိုမရှိဘဲ ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ်ခြင်းသို့ရောက်ဘန်များလတ်သော်။ ၎င်းတို့မှလွန်မြောက်၍ တဘက်ကမ်းကဲ့သို့အမြဲတည်ရှိသော မဖြစ်မပျက်သောသဘောရှိသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ အလွန်အေးချမ်းသောတရားတည်းဟု အဘန်တလဲလဲအာရုံပြု၍ရောက်လေ၏။ ထိုသို့အာရုံပြု၍ရောက်ဘန်များလတ်သော်။ အကြင်အခါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည် ရင့်သန်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့်။ အရဟတ္တမဂ်ဖြစ်လိုလတ်သော်။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအေးချမ်းသောအနေဖြင့်၊ နှေးသောတာပတ္တိ မဂ်ဖြစ်သောအခါ မြင်သကဲ့သို့အလွန်ထင်ရှားစွာ မီးထွန်းပြသကဲ့သို့၊ ထင်ထင်လင်းလင်းမြင်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုအခါအရဟတ္တမဂ်သို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့အရဟတ္တမဂ်သို့ရောက်သည်ကိုလည်း မိမိကိုယ်တိုင်းလည်းသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎င်းအရဟတ္တမဂ်သည် မိမိဖြစ်ဆဲအခိုက်။ အဘယ်ကိလေသာတို့ကိုပယ်သတ်ပျက်ဆီးပါသနည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအရဟတ္တမဂ်သည်အလုံးစုံသော ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂ၊ မာ

န၊ ဥဒ္ဒစ္စ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ မာနာနုသယ၊ ဘဝရာဂါနုသယ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယတို့ကို။ အကြွင်းအကျန်မရှိ ပယ်သတ်ဖျက်ဆီးအပ်ပါသည်။

{မေး} ထိုသို့ပယ်သတ်မှုကို အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဂူပရာဂေါ အဂူပရာဂေါ မာနော ဥဒ္ဒစ္စံ အဝိဇ္ဇာ ဣမာနိ ပဉ္စသံယောဇနာနိ ပဟိယန္တိ။ မာနာနုသယော ဘဝရာဂါနုသယော အဝိဇ္ဇာနုသယော။ ဣမေတယော အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ ဟူ၍ ပဋိသန္တိ ဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ယုဂနန္ဒဝဂ်၊ ယုဂနန္ဒကထာကျမ်း (၂၅၄) မျက်နှာ၌မိန့်ဆို အပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။ ဂူပရာဂေါ အဂူပရာဂေါ မာနော ဥဒ္ဒစ္စံ အဝိဇ္ဇာ၊ မာနာနုသယော ဘဝရာဂါနုသယော အဝိဇ္ဇာနုသယောတိ၊ ဣမေပန အဋ္ဌကီလေသေ သောမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ သမုဋ္ဌာတေတိဟူ၍ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌတ္တာ၊ လောကုတ္တရ ပဒဘာဇနိကျမ်း (၂၄၀) မျက်နှာ၌မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ဂူပရာဂေါ၊ ဂူပရာဂလည်းကောင်း။ အဂူပရာဂေါ၊ အဂူပရာဂလည်းကောင်း။ မာနော၊ မာန လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဒစ္စံ၊ ဥဒ္ဒစ္စ လည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာလည်းကောင်း။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ သံယောဇနာနိ၊ သံယောဇန တရားတို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ မာနာနုသယော၊ မာနာနုသယလည်းကောင်း။ ဘဝရာဂါနုသယော၊ ဘဝရာဂါနုသယလည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာနုသယော၊ အဝိဇ္ဇာနုသယလည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကုန်သော၊ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ အနုသယာ၊ အနုသယံတို့သည်။ ဗျန္တိ၊ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ဤကား။ ပဋိသန္တိ ဒါမဂ်ပါဠိတော် ပါဌ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဂူပရာဂေါ၊ ဂူပရာဂလည်းကောင်း။ အဂူပရာဂေါ၊ အဂူပရာဂလည်းကောင်း။ မာနော၊ မာနလည်းကောင်း။ ဥဒ္ဒစ္စံ၊ ဥဒ္ဒစ္စလည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာလည်းကောင်း။ မာနာနုသယော၊ မာနာနုသယလည်းကောင်း။ ဘဝရာဂါနုသယော၊ ဘဝရာဂါနုသယလည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာနုသယော၊ အဝိဇ္ဇာနုသယ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေပန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ကီလေသေ၊ ကီလေသာတို့ကို။ သောမဂ္ဂေါ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာတေတိ၊ ကောင်းစွာသတ်တတ်၏။ ဝါ။ ကောင်းစွာဖျက်ဆီးတတ်၏။ ။ ဤကား။ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌတ္တာပါဌ် ၏မြန်မာပြန်တည်း။ ။ ဤသို့ပြု ဆိုအပ်သောပါဠိတော်၊ အဋ္ဌတ္တာပါဌ်တို့ကို

ထောက်၍အရဟတ္တမဂ်အကြွင်းမရှိပယ်သတ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ၎င်း အရဟတ္တမဂ်နောင်၊ အဘယ်တရား ဖြစ်ပါသနည်း။ ဖြစ်ကြောင်းကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအရဟတ္တမဂ်နောင်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဇောနှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း။ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်ဟုသိအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎င်း အရဟတ္တမဂ်နောင်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဇော နှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း။ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်မှုကို။ အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ၎င်းအရဟတ္တမဂ်နောင်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဇောနှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း။ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်မှုကို။ သောတာပတ္တိမဂ်နောင် သောတာပတ္တိဖိုလ်ဇောနှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း။ သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်မှုကို။ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌတ္တာရှင် ပြုဆိုအပ်သော ပါဌ်ကိုမှီ၍သိအပ်ပါသည်။

{မေး} ၎်ပြုဆိုအပ်ပြီးသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြု၍ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို။ တပြိုင်နက်တချက်ထည်းထိုးထွင်း၍သိမြင်ပြီးလျှင်။ သောတာပတ္တိမဂ်ကစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်ရောက်၍။ ကိလေသာဟူသမျှတို့၏အကြွင်းမရှိငြိမ်းရခြင်းသည်။ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကိုမှီ၍ ကျင့်ကြံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့မဟုတ်ပါလော။

{ဖြေ} မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကို ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သည်အတိုင်း ကျင့်ကြံမှီ၍ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အဆင့်အဆင့်ဟုတ်မှန်သောတရားတို့ကို သိမြင်တတ်သော။ ပညာမျက်စိ အဆင့်အဆင့် သိမြင်တတ်သော ပညာတရားတို့သည်ဖြစ်၍ ခနခနကိလေသာတို့ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်ပြီးလျှင်။ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို လောကီဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုပြီးလျှင်။ မဂ်လေးပါးတို့ဖြင့် တပြိုင်နက် သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိပြီးလျှင်။ အလုံးစုံသော ကိလေသာဟူသမျှတို့ ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ရောက်ရခြင်းသည်။ စင်စစ် မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအကျင့်ကိုမှီ၍ ကျင့်ကြံခြင်းကြောင့်ပင် ဧကန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်သည်။ ။

စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယဟူ၍ပင်။ ဖြစ်လေတံ့သော အကျိုးတရားတို့ကိုပြု၍ မဇ္ဈိမာပဒိုပဒါကိုမှီ၍ ကျင့်ကြံစေခြင်းငှာဟောတော်မူအပ်သောသည်။ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်းလည်း။ ၎င်းမဇ္ဈိမာပဒိုပဒါအရိယအဋ္ဌကိက ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်ကိုမှီ

အကျိုးရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ၎င်းတုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ် တရားတို့ကို။ မပြတ်မလပ်ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း၊ ဇရာမရဏတဋ္ဌိးဟူ သောဆွေးမြေ့ပျက်စီးခြင်းတရားတို့သည် နှိပ်စက်ခြင်းကိုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် သုခမရှိ။ ဒုက္ခအတိသာဖြစ်မှန်းကို ထင်ရှားသိနေခြင်းကြောင့်။ ၎င်းခန္ဓာငါး ပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ တကယ်ချမ်းသာသော တရားဟူ၍ ဖောက်ပြန်စွဲယူ နေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူတို့သည် လက်ငင်းဒိဋ္ဌကင်းပျောက်လေကုန်၏။ ထိုသို့ ကင်းပျောက်မှုကို ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ရှားသိနေခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ် တရားတို့ကို။ တကယ်ချမ်းသာသုခဟု ဖောက်ပြန်စွဲလန်း၍ ယူနေသော သုခ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူမျိုးမှ ကင်းလွတ်ရခြင်းသည် များစွာအကျိုးရှိ၏။ ၎င်းတုံသုံး ပါး၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ဇရာမရဏတရားတို့၏ မပြတ်အနှိပ်စက်ကိုလည်းခံရကုန်၏။ ။ ကိလေသာအညစ်အကြေးအာရုံ မှသည်းမလွတ်ကုန်။ ထို့ကြောင့်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်မတင့်တယ်သော အသုဘ တရားစုသာဇကန်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သည်ကို ဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်လျှင်။ ထို တရားတို့ကို နှစ်သက်စရာ၊ တင့်တယ်စရာဟူ၍ ဖောက်ပြန်၍ စွဲလန်းယူမှုမ ရှိပြီ။ ထိုသို့မရှိခြင်းကြောင့်၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို နှစ်သက် ဘွယ်၊ တင့်တယ်ဘွယ်ဟူ၍ ထင်မှတ်စွဲယူနေသော သုဘမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူမျိုး မှလည်း ကင်းကြွရလေ၏။ ထိုသို့မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူမှ ကင်းရခြင်းသည် များစွာအ ကျိုးရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဤသို့လျှင် ဒုက္ခသစ္စာကို ဇှေးဇာတိပိဒုက္ခာအ စ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာအဆုံးတိုင်အောင် ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းသည်။ တုံ သုံးပါး၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၌။ ငါ၊ သူ၊ သတ္တဝါ စသည် ဖြင့်ထင်မှတ်စွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူ။ မမြဲသည်ကို မြဲသည်ဟု ယူနေ သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူ။ ဒုက္ခကို သုခဟု စွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူ။ အသု ဘကို သုဘဟု စွဲယူနေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူမျိုးသည်။ လက်ငင်း ဒိဋ္ဌကင်း ပျောက်ရခြင်းအကျိုးရှိကြောင်းကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} သမုဒယသစ္စာကို သိခြင်းသည်၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း။ ရှိပုံကိုဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သမုဒယသစ္စာကို သိခြင်းသည်။ ဣဿရနိမ္မာနဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုက ဒိဋ္ဌိ၊ အဓိစ္စ သမုပ္ပန္န ဒိဋ္ဌိစသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူတို့မှ ကင်းလွတ်ခြင်းအကျိုးရှိပါ သည်။ ထိုစကားကို ထင်စွာပြဋ္ဌိအံ့။ ။ တုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တ၊ သုဘ မဟုတ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တ သုဘဟု ထင်မှတ်ပြီးလျှင်။ တဏှာသည် တွယ်တာခြင်းကြောင့်။ အဆက်မ ပြတ် ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ဖြစ်နေသည်ကို။ ပညာမျက်စိဖြင့် သိမြင်ပြီးသော

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဘယ်မှာ ဤခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ထာဝရဘုရားဖန်ဆင်းသည်၊ အစိုးရသော ဣဿရဖြစ်သော။ နတ်ဗြဟ္မာဖန်ဆင်းသည်ဟူ၍ ယူပါအံ့နည်း။ စင်စစ်၊ မယူလေတော့ပြီ။

ထိုသို့မယူလေခြင်းကြောင့်၊ ဣဿရဖြစ်သော နတ်ဗြဟ္မာ၊ ထာဝရတို့ ဖန်ဆင်း၏ဟူသော အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို၊ အကြောင်းပြု၍ ယူသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသမျှမှ ကင်းခြင်းအကျိုး။ ထွယ်တာသော တဏှာဓမ္မကြောင့်၊ ဧကန် နုက္ခဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ ဖြစ်မှုကိုသိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကြောင်းမရှိဘဲ ဤခန္ဓာငါးပါးသည်ဖြစ်၏ဟူ၍။ အဟောတုကဒိဋ္ဌိ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ အယူမျိုးကိုလည်း မယူလေပြီ။ ထိုအယူဟူသမျှမှ ကင်းလေ၏။ ထိုသို့အဟောတုကဒိဋ္ဌိ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္န ဒိဋ္ဌိတို့မှလည်းကင်းခြင်းအကျိုး။ ထိုသို့အပ်ပြီးသော မိစ္ဆာအယူတို့မှ ကင်းခြင်းအကျိုးရှိပါသည် ဟုသိကြလေ။

{မေး} နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ရခြင်းသည်၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း။ အကျိုးရှိပုံကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ရခြင်းသည်။ မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံမဟုတ်သော သမုဒယသစ္စာတဏှာ၏ချုပ်မှု၊ ခန္ဓာငါးပါးနုက္ခသစ္စာတို့၏ချုပ်မှု။ ထိုသမုဒယသစ္စာ၊ နုက္ခသစ္စာတို့၏နောင်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း အဘာဝကို။ မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံနိဗ္ဗာန်ဟု မှား၍ယူခြင်းတည်းဟူသော မိစ္ဆာအယူတို့မှ ကင်းလွတ်ခြင်းအကျိုးရှိပါသည်။ ထိုစကားကိုထင်စွာပြဉ်းအံ့။ ။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာတရားသည်။ စင်စစ်၊ သင်္ခတသစ္စာဖြစ်သော ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ ရင့်ရော်မှုရှိသော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတည်းဟူသော နုက္ခသစ္စာ။ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ ရင့်ရော်မှုရှိသော နုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော တဏှာသုံးပါးတည်းဟူသော သမုဒယသစ္စာ။ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ ရင့်ရော်မှုရှိသော မဂ္ဂသစ္စာ။ ဤတရားသုံးပါးနှင့် မရောမနှောဘဲ။ ၎င်းတရားတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်။ အသီးအခြား တဘက်ကမ်းကဲ့သို့၊ မဖြစ်၊ မပျက်၊ ရင့်ရော်ခြင်းကင်းလျက်။ အမြဲနိစ္စ၊ သုခ၊ အဖြစ်ဖြင့်တည်ရှိနေသော ပရမတ္ထသဘောတရားသာလျှင် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုတရားကို သင်္ခတတရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဓမ္မသဘောဖြစ်သောကြောင့်။ အသင်္ခတဓမ္မဟုတ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုတရားသာလျှင် နောင်ဖြစ်ပေါ်ရန်ရှိသော၊ သင်္ခတဖြစ်သော နုက္ခသမုဒယတို့၏နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံတရားဧကန်အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုအကြောင်းခံဖြစ်သော မဖြစ်၊ မပျက်ဘဲ အမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာကို၊ သင်္ခတနာမ်က၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှားရှိသော မဂ်ဖြင့် အာရုံပြု

သောအားဖြင့်ရောက်၍သစ်တဖြစ်သောတဏှာသုံးပါးသည်။ မဂ်ဖြစ်သော သစ်တခန္ဓာ၌ဖြစ်မှုမရှိဘဲ ပြတ်တောက်ကွယ်ပျောက်လေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်မှု မရှိဘဲ တဏှာသုံးပါးကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ စင်စစ်၊ သစ်တတရား၏မရှိ မှု(အဘာဝပညတ်)သာတည်း။ ထိုသစ်တတရား၊ တဏှာသမုဒယမရှိခြင်း ကြောင့်။ နောင်ဆက်၍ဖြစ်ရန်ရှိနေသော ခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခသစ္စာ တည်းဟူ သော သစ်တ တရားတို့သည်လည်း။ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ ကွယ်ပျောက်ကြလေကုန်၏။ ထိုနောင် အနာဂတ်၌ဖြစ်ရန်ရှိသော ခန္ဓာတရား တို့သည်လည်း။ ဖြစ်မှုမရှိဘဲကွယ်ပျောက်မရှိခြင်းသည်လည်း။ စင်စစ်၊ သစ်တ တရားတို့မရှိမှု(အဘာဝပညတ်)မျှသာဖြစ်၏။ ထိုသမုဒယသစ္စာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ တည်းဟူသောသစ်တတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း (အဘာဝ)တရားသည်။ ၎င်းသစ်တတရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်။ မ ဖြစ်၊ မပျက်၊ မရင့်ရော်ဘဲအမြဲရှိနေသော အသစ်တပရမတ်တရားမဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ၎င်းအသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူ သော အသစ်တပရမတ်သည်။ ၎င်းသစ်တတရားတို့နှင့် မရောမယှက်ဘဲ တဘက်ပြု၍ အမြဲရှိသည်ဟု သိအပ်သော ပရမတ္ထတရား အသီးဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်၊ အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုသိမြင် ရခြင်းသည်၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်သောတဏှာ၏ချုပ်ခြင်း။ တဏှာ၏နောင် ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏ချုပ်ခြင်း၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏နောင်တဘန်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း တည်းဟူသောအဘာဝကိုမှောံမှားသောအားဖြင့်။ မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဟု မယူလေတော့ပြီ။ ထိုသို့မယူခြင်းကြောင့်၊ တဏှာ၏ချုပ်ခြင်း၊ တဏှာ၏ နောင်တဘန်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း။ ခန္ဓာဒုက္ခတို့၏ချုပ်ခြင်း၊ ခန္ဓာဒုက္ခ တို့၏နောင်တဘန်ဖြစ်မှုမရှိခြင်း အဘာဝကို။ မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အ သစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ဟု ယူမှားလေသမျှသော မိစ္ဆာအယူတို့ မှကင်းလွတ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်ဟု သိကြလေ။

{မေး} ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတည်းဟူသော၊ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး တရားတော်ဟုဆိုအပ်သော အကျင့်တရားကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်တရားဘဲဟု ဉာဏ်အမြင်ရောက်ခြင်းသည်။ အဘယ်ကျိုးရှိပါသနည်း။

{ဖြေ} ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတည်းဟူသော မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး တရားတော်ဟုဆိုအပ်သော အကျင့်တရားကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်တရားဘဲဟု ဉာဏ်အမြင်ရောက်ခြင်းသည်။ ကာမဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံမှုသည်၊ မျက်မှောက်ဒိဋ္ဌ

ပယ်ပျောက်တတ်သောဉာဏ်တော်တည်းဟူသောအလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ တိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်းတို့၊ တံခေါပနိဒံ၊ ထိုဇာတိ
ဒုက္ခအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခအဆုံးရှိသော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သောတရား
အပေါင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်၊ သုခစသည်နှင့်မရောသော
ဆင်းရဲအတိသာလျှင်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်
သော။ ဝါ။ အရိယာဖြစ်ကုန်သော။ ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့
သည် ထိုးထွင်း၍သိမြင်အပ်သော မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်သောတရားကို။ ပ
ရိညေယျံ၊ ဤတရားကား။ သတ္တဝါ၊ အသက်၊ အကောင်၊ သုခစသည်နှင့်မ
ရောသော ဆင်းရဲအတိသာအမှန်ဖြစ်သောတရားတို့ဟု လောကီပညာ
နာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါ
ဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထိုတရားကို၊ ထိုးထွင်းသိသည်မှ ရှေး
ကာလ၌။ အနန္တသုတေသု၊ အာဠာရ ဥဒကစသော။ တစုံတယောက်သော
သူတို့ထံမှ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်၊ သု
ခစသည်တို့နှင့်မရောသော ဆင်းရဲအတိသာဖြစ်သောတရားဟူ၍ ပိုင်းခြား
၍သိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်
သောပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်းဟုတ်
တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊
အပြားအားဖြင့်သိတတ် ပညာတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊
မသိဘတ်သောအဝိဇ္ဇာတရားကိုဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိတတ်သောဝိဇ္ဇာ
ဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်းသစ္စာကို
ဖုံးလွှမ်းတတ်သောမောဟအဓိကံမှောင်ကိုပယ်ပျောက်တတ်သောဉာဏ်
တော်တည်းဟူသောအလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ တိက္ခဝေ၊ တို့။
တံခေါပနိဒံ၊ ထိုဇာတိဒုက္ခအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာဒုက္ခအဆုံးရှိသော။ ဘုံသုံး
ပါး၌ဖြစ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်၊
သုခစသည်နှင့်မရောသော ဆင်းရဲအတိသာလျှင်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အ
ရိယာ၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော။ ဝါ။ အရိယာဖြစ်သော ဘုရားအစရှိသော
သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ထိုးထွင်း၍သိမြင်အပ်သော မချွတ်မယွင်း မှန်
ကန်သောတရားကို။ ပရိညာတံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့် ပိုင်းခြား၍
သိအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌။
ထိုတရားကို ထိုးထွင်း၍သိသည်မှ ရှေးကာလ၌။ အနန္တသုတေသု၊ အာဠာ
ရ ဥဒကစသော။ တစုံတယောက်သောသူတို့ထံမှမကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်၊ သုခစသည်နှင့်မရောသော ဆင်းရဲအ

တိသာလျှင်ဖြစ်သောတရားဟူ၍ပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီးသောဒုက္ခသစ္စာတရား
 တို့၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ်
 တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သော
 ပညာတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်သောအဝိဇ္ဇာ
 တရားကိုဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိတတ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်သည်။ ဥ
 ဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်းသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော
 မောဟအဓိကံမှောင်ကိုပယ်ပျောက်တတ်သောဉာဏ်တော်တည်းဟူသော
 အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ တိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်းတို့။
 ဣဒံ၊ ဤကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာသုံးပါးသည်။ ဒုက္ခသမု
 ဒယံ၊ ဒုက္ခတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကိုပြု
 တတ်သော။ ဝါ။ အရိယာဖြစ်သောဘုရားအစရှိသောသူတော်ကောင်းတို့
 သည်။ ထိုးထွင်း၍သိမြင်အပ်သော မချွတ်မယွင်း မှန်ကန်သောတရားပေ
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထို
 တရားကိုထိုးထွင်း၍သိသည်မှရှေးကာလ၌။ အနုဓူသုတေသု၊ အာဇ္ဇာရ ဥ
 ဒကစသောတစုံတယောက်သောသူတို့ထံမှ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မ
 သု၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်၊ စသည်မဟုတ်သော ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဖြစ်
 သော သမုဒယသစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သော
 ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်း
 မှန်စွာသိတတ်သော ဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အ
 ပြားအားဖြင့်သိတတ်သောပညာတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊
 မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားကိုဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိမြင်တတ်သော
 ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်းသစ္စာ
 ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ အဓိကံမှောင်ကို ပယ်ပျောက်တတ်သော
 ဉာဏ်တော်တည်းဟူသောအလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ တိက္ခ
 ဝေ၊ တို့။ တံခေါ်ပနိဒံ၊ ထိုကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်း
 ဟူသော တဏှာသုံးပါးတရားအပေါင်းသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခတို့၏ဖြစ်
 ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော။ ဝါ။ အ
 ရိယာဖြစ်သော ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ထိုးထွင်း၍
 သိမြင်အပ်သော မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်သောတရားကို။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ဝိပဿ
 နာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် ပယ်အင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါဘုရား
 သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထိုတရားကိုထိုးထွင်း၍သိသည်မှရှေးကာလ၌။

အနန္တသုတေသု၊ အာဠာရ ဥဒကစသော တစုံတယောက်သောသူတို့ထံမှ မကြားစဘူးကုန်သော၊ ဓမ္မေသု၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်စသည်မဟုတ်သော ပယ်အပ်သော ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော တဏှာသုံးပါးတည်းဟူသော သမုဒယသစ္စာတရားတို့၌၊ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားကိုဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိတတ်သော ဝိဇ္ဇာညာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်းသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဉာဏ်တော် တည်းဟူသော အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

။
 တိက္ခဝေ၊ တို့။ တံခေါပနိဒံ၊ ထိုကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ တည်းဟူသော တဏှာသုံးပါးတရားအပေါင်းသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော။ ဝါ၊ အရိယာဖြစ်သော ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်အပ်သော မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်သော တရားကို။ ပဏိနံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမရှိပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော သမုဒယသစ္စာတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသည်မှ ရှေးကာလ၌။ အနန္တသုတေသု၊ အာဠာရ ဥဒကစသော တစုံတယောက်သောသူတို့ထံမှ မကြားစဘူးကုန်သော၊ ဓမ္မေသု၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်စသည်မဟုတ်သော ပယ်အပ်ပြီးသော သမုဒယသစ္စာတရားတို့၌၊ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်းဟုတ်မှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားကိုဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိတတ်သော ဝိဇ္ဇာညာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်းသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟအမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

။
 တိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤဖြစ်ပျက်နေသော သင်္ခတတရားနှင့် မရောမနှော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်၊ မဖြစ် မပျက်ဘဲ အမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ်နိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏

နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ အရိယသတ္တံ၊
 အရိယာ၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော။ ဝါ။ အရိယာဖြစ်သော ဘုရားအစရှိ
 သောသူတော်ကောင်းတို့သည် ထိုးထွင်း၍သိမြင်အပ်သော မချွတ်မယွင်း
 မှန်ကန်သော တရားပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝုဗ္ဗေ၊
 ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထိုတရားကိုထိုးထွင်း၍သိသည်မှရှေးကာလ၌။ အနန္တသု
 တေသု၊ အာဇ္ဇာရ ဥဒကစသော တစုံတယောက်သောသူတို့ထံမှမကြား
 စဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်စသည်မဟုတ်သော
 ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော
 နိရောဓသစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သောပညာမျက်
 စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိ
 တတ်သောဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအား
 ဖြင့်သိတတ်သောပညာတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်
 သော အဝိဇ္ဇာတရားကိုဘေးခံခဲ့၍ ထိုးထွင်းသိတတ်သောဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်းသစ္စာကိုယုံလွမ်းတတ်
 သော မောဟအမိတ်မှောင်ကို ပယ်ဖျော့တတ်သောဉာဏ်တော်တည်းဟူ
 သော အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံခေါပနိဒံ၊
 ထိုဖြစ်ပျက်နေသောသစ်တတရားနှင့်မရောမနှောဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်
 မဖြစ် မပျက်ဘဲ အမြဲ တည်ရှိနေသော အသစ်တဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားတော်
 တည်းဟူသော။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်
 ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသတ္တံ၊ အရိယာ၏ အဖြစ်ကိုပြု
 တတ်သော။ ဝါ။ အရိယာဖြစ်သောဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့
 သည် ထိုးထွင်း၍သိမြင်အပ်သော မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်သော တရားကို။
 သန္တိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါဘုရားသည်။
 ဝုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌။ ထိုတရားကိုထိုးထွင်း၍သိသည်မှ ရှေးကာလ၌။ အ
 နန္တသုတေသု၊ အာဇ္ဇာရ ဥဒကစသော တစုံတယောက်သောသူတို့၏ထံမှ
 မကြားစဘူးသေးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သောသတ္တဝါအ
 သက်၊ အကောင်၊ မဟုတ်သော။ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်
 မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်း
 မှန်စွာမြင်တတ်သောပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မ
 ချွတ်မယွင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သော ပညာတော်သည်။ ဥဒ
 ပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားကိုဘေးခံခဲ့၍

ထိုးထွင်းသိတတ်သောဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာ
လောကော၊ ၎င်းသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟအဓိကံမှောင်ကို ပယ်
ဖျောက်တတ်သော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်းသည်။ ဥဒပါဒါ၊ ထင်
ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံခေါ်ပနိဒံ၊ ထိုဖြစ်ပျက်နေသော သင်္ခတတရား
နှင့် မရေးမနှောသန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်လျက်။ မဖြစ် မပျက်ဘဲ အမြဲတည်ရှိနေ
သော အသင်္ခတဓာတ်နိဗ္ဗာန်တရားတော်တည်းဟူသော။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဝဇ္ဇီ
ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အ
ရိယသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ အရိယာဖြစ်သော သူရား
အစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ထိုးထွင်း၍ သိမြင်အပ်သော မချွတ်မ
ယွင်း မှန်ကန်သော တရားကို။ သစ္စိ ကတံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရှိပျက်
မှောက်ပြုပြီးပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါသူရားသည်။ ဝုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိ ပင်
ရင်း၌ ထိုတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်မှ ရှေးကာလ၌။ အနန္တသုတေသု၊ အာ
ဠာရ ဥဒကစသော တစ်စုံတယောက်သော သူတို့၏ ထံမှ မကြားစဘူးသေး
ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်၊
စသည်မဟုတ်သော ဝဇ္ဇီ ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်
တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်း
ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။
ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာတော်သည်။ ဥဒပါဒါ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာကို ဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိတတ်
သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်း
သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟအဓိကံမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်
သော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်းသည်။ ဥဒပါဒါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။
ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ သစ္စာ
လေးပါးတို့ကို တပြိုင်နက် ထိုးထွင်း သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိ
သော အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဝဇ္ဇီ
ဒုက္ခတရားတို့၏နောင် အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်
သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တရား
ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ အရိယာဖြစ်
သော သူရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ထိုးထွင်းသိမြင်အပ်သော
မချွတ်မယွင်း မှန်ကန်သော တရားပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါ
သူရားသည်။ ဝုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထိုတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်မှ ရှေး

ကာလ၌၊ အနန္တသုတေသု၊ အာဠာရဗုဒ္ဓကစသော တရုတ်ယောက်သောသူ
 တို့၏ထံမှ မကြားစဘူးသေးကုန်သော။ ဓမ္မေသု သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်
 စသည်မဟုတ်သော အသစ်တခါတိုင်း နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း
 အကျင့်ဖြစ်သော နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်
 တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ။
 ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာတော်
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားကို
 ဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
 ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်းသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟအဓိက
 မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်းသည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံခေါ်ပနံ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို တပြိုင်နက် ထိုးထွင်း၍ သိမြင်
 တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်တည်း
 ဟူသော။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်
 ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အသစ်တခါတိုင်း နိရောဓသစ္စာ
 နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်
 ကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ အရိယာဖြစ်တော်မူသော ဘုရားအစရှိသော သူတော်
 ကောင်းတို့သည်။ ထိုးထွင်းသိမြင်အပ်သော အရိယသစ္စာတရားကို။ ဘာဝ
 တဗ္ဗံ၊ ပွားအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေမယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်
 ရင်း၌ ထိုတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်မှ ဧကောလ၌။ အနန္တသုတေသု၊ အာ
 ဠာရ ဥဒကစသော တရုတ်ယောက်သော သူတို့၏ထံမှ မကြားစဘူး သေး
 ကုန်သော။ ဓမ္မေသု သတ္တဝါအသက်၊ အကောင်၊ စသည်မဟုတ်သော ပွား
 အပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့
 ၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
 ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မယွင်း ဟုတ်မှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာ
 တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရား
 ကို ဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိတတ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာလောကော၊ ၎င်းသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ
 အဓိကမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်း
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံခေါ်ပနံ၊ ထိုနိရောဓ

သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို တပြိုင်နက်ထိုးထွင်း
 ၍သိမြင်တတ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အရိယာဂွေင်ရှစ်ပါးတရားတော်
 တည်းဟူသော။ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိပဋိပဒါ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင် အ
 ဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောအသင်္ခတဓာတ်နိရော
 သစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ၏
 အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော။ ၀၊ အရိယာဖြစ်သော ဘုရားအစရှိသောသူတော်
 ကောင်းတို့သည် ထိုးထွင်းသိမြင်အပ်သောမချွတ်မယွင်းမှန်ကန်သောတရား
 ကို၊ ဘာဝိတံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့်ပွားအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ
 မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထိုတရားကို ထိုးထွင်း၍သိ
 သည်မှရှေးကာလ၌။ အနုဓုဿုတေသု၊ အာဠာရ ဥဒကစသောတစ်စုံတယောက်
 သောသူတို့၏ထံမှမကြားစဘူးသေးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သတ္တဝါအသက်၊
 အကောင်၊ စသည်မဟုတ်သောပွားအပ်ပြီးသော ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိပဋိပ
 ဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာ တရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်
 တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ မချွတ်မ
 ယွင်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
 ဖြစ်ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားကို ဘောက်ခွဲ၍ထိုး
 ထွင်းသိတတ်သော ဝိဇ္ဇာညာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာ
 လောကော၊ ၎င်းသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သောမောဟအဓိကံမှောင်ကိုပယ်
 ပျောက်တတ်သော ညာဏ်တော် တည်းဟူသော အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ဤကား။ ပါဠိတော်ပါဌ်၏မြန်မာပြန်တည်း။

{မေး} ထိုဟောတော်မူအပ်သောပါဠိတော်စကားရပ်တို့တွင်၊ ဣဒံ၊
 ဒုက္ခံ၊ အရိယသစ္စံ၊ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်သို့သော အ
 နက်အမိပ္ပါယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣဒံ၊ ဒုက္ခံ၊ အရိယသစ္စံဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စာအရာ၌
 ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သောဇာတိဝိဒုက္ခာအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနုက္ခန္ဓာဒုက္ခာအဆုံးရှိ
 သော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သောတရားဟူသမျှသည်။ ဒုက္ခတရားသာလျှင်ဧကန်မ
 ချွတ်မယွင်းအမှန်ဖြစ်ကြောင်းအနက်အမိပ္ပါယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်ဘုရားရှင်သည်၊ အဘယ်ကိုညွှန်ပြ သိစေအပ်ပါ
 သနည်း။

{ဖြေ} ဣတိသဒ္ဓါသည်၊ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသောဒုက္ခ
 တရားအမှန်ဖြစ်သည်ကိုပင် ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} မေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ အဘယ်ကိုဘုရားရှင်သည်ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} မေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားသမုန်အပ်သော ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာတော်ငါးပါးအပေါင်းကိုသာလျှင်၊ လောကဝေါဟာရအားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော ငါဟူသော အမည်မျှဖြင့် ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ဘိက္ခဝေဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊ အဘယ်ကိုဘုရားရှင်သည် ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဘိက္ခဝေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ တရားနာနေသောပဉ္စဝဂ္ဂိငါးယောက်တို့ကိုပင်ခေါ်ဝေါ်တော်မူအပ်မှုကို ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထိုဇာတိပိဒုက္ခာအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနုက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာအဆုံးရှိသော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဒုက္ခတရားတို့သည် ကေနိမချွတ်မယွင်း မှန်သည်ဟူ၍ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တို့ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ထိသည်မှ၊ ရှေးအဘို့ဖြစ်သော အခါသမယတို့ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အနုနုဿုတေသုဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူသနည်း။

{ဖြေ} အနုနုဿုတေသုဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ထိုဒုက္ခတရားအမှန်ကို အာဇ္ဇာရဥဒကစသော တစုံတယောက်သော သူ၏အထံမှ မကြားစဘူးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ထိုဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဇာတိပိဒုက္ခာအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနုက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာအဆုံးရှိသော ပရမတ္ထတရားအပေါင်းသည် စင်စစ်၊ သက္ကဝါအသက်စသည်မဟုတ်သော အနုတ္တတရားသာဖြစ်၍ မရပ်မစဲဖြစ်ပျက်နေသောမသက်သာသော ဒုက္ခသာလျှင် အမှန်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အဘယ်ကိုဘုရားရှင်သည် ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့၌ ဒုက္ခသာလျှင် ဇောနိအမှန်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ပညာမျက်စိ၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏ်၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့၌၊ ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဇောနိအမှန်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်နှင့် မရောသော ဆင်းရဲအတိသာလျှင် အမှန်ဖြစ်သော တရားသည်၊ မိမိခန္ဓာ၌လည်းဖြစ်၏၊ သူတပါးခန္ဓာ၌လည်း။ ထိုသတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်နှင့် မရောသော ဆင်းရဲအတိသာလျှင် အမှန်ဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာတရားသာလျှင်ဖြစ်၏။ ရှေးရှေးသံသရာအဆက်ဆက်တို့၌လည်း။ ထိုဒုက္ခသစ္စာ တရားသာလျှင် ဇောနိဖြစ်ဘူးလေပြီ။ နောင်၌ဖြစ်လျှင်လည်း။ ထိုဒုက္ခသစ္စာတရားသာလျှင် ဇောနိဖြစ်လတံ့ဟူ၍၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတ္တတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ ဟူသမျှတို့၌ဖြစ်လေသမျှသော။ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်တို့နှင့် မရောသော။ ဆင်းရဲတရားသာလျှင် ဇောနိအမှန်ဖြစ်နေသည်၏အဖြစ်ကို၊ အပြားအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ပညာတော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတ္တတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ ဟူသမျှတို့၌ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခတို့နှင့် မရောသော ဆင်းရဲဒုက္ခတရားသာလျှင် ဇောနိအမှန်ဖြစ်နေသည်၏အဖြစ်ကို မသိတတ်သော အဝိဇ္ဇာတရားတို့ကို ဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိမြင်တတ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတ္တတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓဟူသမျှတို့၌ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခနှင့်မရောသော သက်သက် ဆင်းရဲဒုက္ခတရားသာလျှင် ကေနိအမှန်ဖြစ်နေသည်ကို မမြင်နိုင် အောင်မှောင်နေသောမောဟတရားကို ပယ်ဖျောက်၍ ဤဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်နေသော တရားကား။ စင်စစ်၊ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခမရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခ တရားသာလျှင် ကေနိဖြစ်၏ဟု ထွန်းလင်းပြတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်း၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှား ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ ။ ဤမျှဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ အမှန်ကို မြင်မှု သိမှု အပြားအားဖြင့် သိမှု၊ ဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိမှု၊ ထွန်းလင်း ပြမှုတည်းဟူသော (သစ္စဉာဏ် ငါးချက်) ဖြစ်မှုကို ပြဆိုချက်ပြီး၏။

{မေး} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် ထိုဇာတိပိဒုက္ခာအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာအဆုံးရှိသော ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဒုက္ခတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့ကိုသာလျှင် ထပ်မံ၍ ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပရိညေယျံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပရိညေယျံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတည်း ဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့ကို။ ဤတရားကား စင်စစ်၊ သတ္တဝါအသက် နိစ္စ၊ သုခမဟုတ်သော ဆင်းရဲအတိသာလျှင် အမှန်ဖြစ်သော တရားတည်း ဟု ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မပြတ်သိနေအပ်သော ကိစ္စ၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိ သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကို ညွှန်ပြအပ် ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိ သဒ္ဓါသည်၊ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာကို သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခမဟုတ်သော ဆင်းရဲအတိသာလျှင် အမှန်ဖြစ်သော တရားတည်းဟု ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မပြတ်သိ အပ်မှု ကိစ္စကိုသာလျှင် ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓဟူသမျှတို့၌ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခနှင့်မရောသော သက်သက် ဆင်းရဲဒုက္ခတရားသာလျှင် ကေနိအမှန်ဖြစ်နေသည်ကို မမြင်နိုင် အောင်မှောင်နေသောမောဟတရားကို ပယ်ပျောက်၍ ဤဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်နေသော တရားကား။ စင်စစ်၊ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခမရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခတရားသာလျှင် ကေနိဖြစ်၏ဟု ထွန်းလင်းပြတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်း၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှား ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ ။ ဤမျှဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ အမှန်ကို မြင်မှု သိမှု အပြားအားဖြင့် သိမှု၊ ဘောက်ခွဲ၍ ထိုးထွင်းသိမှု၊ ထွန်းလင်းပြမှု တည်းဟူသော (သစ္စဉာဏ် ငါးချက်) ဖြစ်မှုကို ပြဆိုချက်ပြီး၏။

{မေး} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် ထိုဇာတိပိဒုက္ခာ အစ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာ အဆုံးရှိသော ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဒုက္ခတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့ကိုသာလျှင် ထပ်မံ၍ ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပရိညေယျံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပရိညေယျံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့ကို။ ဤတရားကား စင်စစ်၊ သတ္တဝါအသက် နိစ္စ၊ သုခမဟုတ်သော ဆင်းရဲအတိသာလျှင် အမှန်ဖြစ်သော တရားတည်းဟု ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မပြတ်သိနေအပ်သော ကိစ္စ၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိ သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကို ညွှန်ပြအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိ သဒ္ဓါသည်၊ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာကို သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခမဟုတ်သော ဆင်းရဲအတိသာလျှင် အမှန်ဖြစ်သော တရားတည်းဟု ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မပြတ်သိအပ်မှု ကိစ္စကိုသာလျှင် ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏံ၊ ဥဒပါဒိဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခ သစ္စာတရားတို့၌။ ဤတရားကား၊ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည် မရှိသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်သည်ဟု မပြတ်ပိုင်းခြား၍ သိအပ်မှုကိစ္စ တရား၌ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာ တော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ရှေးသံသရာ အဆက်ဆက် တို့၌လည်း။ ထိုသတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည် မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်ပြီး သော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်ခဲ့လေပြီဟူ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ် သော ကိစ္စတရား။ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌လည်း။ မိမိခန္ဓာ သူ တပါးခန္ဓာတို့၌ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည် မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်ပြီး သော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်နေသည်ဟူ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ် သော ကိစ္စတရား။ နောင်အနာဂတ်၌ဖြစ်လျှင်လည်း။ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည် မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန် ဖြစ်လတံ့ဟူ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ကိစ္စတရား။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော ကိစ္စ တရားတို့၌ မတွေ့မဝေအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် တည်းဟူသော ပညာတော်၏ မိမိခန္ဓာ၌ ထင်ရှားဖြစ်စေသည်၏ အဖြစ်ကို ပြ ဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ရှေးသံသရာ အဆက်ဆက်တို့ ၌လည်း။ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည် မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်ခဲ့လေပြီဟူ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ကိစ္စတရား။ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌လည်း။ မိမိခန္ဓာ၊ သူတ ပါးခန္ဓာတို့၌ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည် မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်နေသည်ဟူ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ကိစ္စတရား။ နောင်အနာဂတ်၌ဖြစ်လျှင်လည်း။ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစ သည် မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်လတံ့ ဟူ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ကိစ္စတရား။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော ကိစ္စတရားတို့

၌ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်
ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အ
ဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကောဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဂှေးသံသရာအသက်
ဆက်တို့၌လည်း။ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်
ပြီးသောဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်ခဲ့လေပြီဟူ၍ပိုင်းခြား၍သိအပ်
သောကိစ္စတရား။ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌လည်း။ မိမိခန္ဓာသူ
တပါးခန္ဓာတို့၌သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်ပြီး
သောဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်နေသည်ဟူ၍ ပိုင်းခြား၍သိအပ်
သောကိစ္စတရား။ နောင်အနာဂတ်၌ဖြစ်လျှင်လည်း။ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊
သုခစသည်မရှိသော ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်
ဖြစ်လတ်ဟူ၍ပိုင်းခြား၍သိအပ်သောကိစ္စတရား။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသောကိစ္စ
တရားတို့၌ ထွန်းလင်းတတ်သောသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသောအ
လင်း၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်၏။
(ဤမျှဖြင့်ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍သိအပ်သောကိစ္စတရား၌ မြင်မှု၊ သိမှု၊ အ
ပြားအားဖြင့်သိမှု၊ ထိုးထွင်း၍သိမှု၊ ထွန်းလင်းပြမှု တည်းဟူသော (ကိစ္စ
ဉာဏ်ငါးမျက်) ကိုပြဆိုမှုပြီး၏။)

{မေး} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံအရိယသစ္စံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်
အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံအရိယသစ္စံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်
ထိုဇာတိပိ ဒုက္ခာအစ၊ ပဉ္စုပါဒါနုက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာအဆုံးရှိသော ဘုံသုံးပါး၌
ဖြစ်သောဒုက္ခတည်းဟူသောအရိယသစ္စာတရားတို့ကိုသာလျှင်၊ ထပ်မံ၍ပြ
ဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပရိညာတံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကို
ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပရိညာတံဟူသောပုဒ်ဖြင့်ဘုရားရှင်သည်၊ ထိုပိုင်းခြား၍သိအပ်
သောဒုက္ခတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့ကို။ အရဟတ္တမဂ်အနိက်၊
ပိုင်းခြား၍သိဆဲဖြစ်၍အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သောအခါပိုင်းခြား၍သိအပ်
ပြီးဖြစ်လေ၏။ ထိုသို့ပိုင်းခြား၍သိပြီးဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်
ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိ သဒ္ဓါသည်၊ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ပိုင်းခြား၍ထိအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာတရားတော်ကိုပင်ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} မေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} မေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော ဘုရားဟု သမုတ်အပ်သော ခန္ဓာပဉ္စကတရားကိုသာလျှင်၊ သောကဝေါဟာရ အားဖြင့်ခေါ်ဝေါ်အပ်သောပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားမရှိသောငါဟူသောအမည်ဖြင့်ပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် ဗောဓိပင်ရင်း၌၊ ထိုဇာတိပိဒုက္ခာအစ၊ ပဉ္စုပါဓါနုက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာအဆုံးရှိသော၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ သုခစသည်မဟုတ်သော၊ ဒုက္ခသာလျှင်အမှန်ဖြစ်သော တရားကို၊ ပိုင်းခြား၍ထိပြီးသည်မှရှေးအဘို့၌ဖြစ်သော၊ အခါသမယတို့ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အနုဇ္ဈသုတေသု။ ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အနုဇ္ဈသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသောဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကို၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့်၊ ပိုင်းခြား၍ထိအပ်ပြီးသည်မှရှေးအဘို့၌။ အာဠာရ ဥဒကစသော တစုံတယောက်သောသူတို့၏အထံမှ၊ ဤတရားကိုပိုင်းခြား၍ထိအပ်ပြီဟူ၍ မကြားစဘူးသောတရားသဘော၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသောဒုက္ခသစ္စာကို၊ ဤတရားကား၊ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်မရှိသော ဒုက္ခတရားသာလျှင်ကောနိအမှန်ဖြစ်သည်ဟုပိုင်းခြား၍ထိအပ်ပြီးသောတရားတို့၌။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိ၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏ်၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ဤတရားကား သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်မရှိသော၊ ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်သည်ဟုပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသောတရားတို့၌၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်၏။

{မေး} ပညာ၊ ဥဒပါဒိ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကို၊ ဤတရားကား သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်မရှိသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်သည်ဟုပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသောတရားတို့၌၊ မတွေ့မဝေ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာတော်၏၊ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာ၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာတရားတော်ကို၊ ဤတရားကား သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခစသည်မရှိသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်သည်ဟု ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသောတရားတို့၌၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏၊ မိမိခန္ဓာ၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

(မေး) အာလောကော၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

(ဖြေ) အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကို၊ ဤတရားကား၊ သတ္တဝါအသက်၊ နိစ္စ၊ သုခမရှိသော ဒုက္ခတရားသာလျှင် ဧကန်အမှန်ဖြစ်သည်ဟု ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသောတရားတို့၌၊ ဉာဏ်တော်တဦးဟူသော အလင်း၏၊ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ (ဤမျှဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသော ကတ တရား၌ မြင်မှု စက္ခု၊ သိမှု ဉာဏ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှု ပညာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှု ဝိဇ္ဇာ၊ ထွန်းလင်းပြမှု အာလောကတည်းဟူသော (ဉာဏ်တော်ငါးချက်) ဖြစ်မှုကို ပြဆိုချက်ပြီး၏။)

(မေး) ဣဒံ၊ ဒုက္ခ သမုဒယံ အရိယသစ္စံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်းဟူသော တဏှာသုံးပါးသည်။ ဘုံသုံး ပါး၌ဖြစ်သော ဇာတိ ဒုက္ခအစရှိသော၊ အလုံးစုံသောဝဋ်ဒုက္ခတရားဟူသ မှုတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန်ဘဲဟူ၍ အရိယာတို့သိအပ်သော၊ သမုဒ ယသစ္စာတရားကို ပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါ သနည်း။

{ဖြေ} ဣတိသဒ္ဓါသည်၊ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသောဝဋ် ဒုက္ခတရားဟူသမှုတို့၏ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန်ဘဲဟူ၍သိအပ်သော သမု ဒယသစ္စာတရားကိုသာလျှင် ညွှန်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ် ပါသည်။(မေဟူသော အမေးအဖြေ၊ ဘိက္ခဝေဟူသော အမေးအဖြေတို့ကို ရှေးနည်းအတိုင်းပင်သိကြလေ နောင်ကိုမပြဆိုတော့ပြီ။

{မေး} ပုဗ္ဗေ၊ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသုဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင် သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေ၊ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသုဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဗောဓိပင် ရင်း၌ ထိုကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ သုံးပါးတရားသည်။ အလုံးစုံသောဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်းတရားဇောန်အမှန်ဖြစ်သည် ဟုအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တို့ဖြင့်ထိုးထွင်း၍သိပြီးသည့် မှု ရှေးအတို့ဖြစ်သောကာလ၌။ အာဠာရ ဥဒကစသော တစုံတယေခံသော သူတို့ထံမှ မကြားစဘူးသောသစ္စာတရားတို့ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်းဟူသော တဏှာသုံးပါးတရားသည်သာလျှင်။ ဘုံသုံး ပါး၌ဖြစ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတရား အမှန်ဘဲဟု ဟုတ် တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပညာမျက်စိ၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်းဟူသော တဏှာသုံးပါးတရားသည်သာလျှင်။ ဘုံသုံး ပါး၌ဖြစ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန်ဘဲဟု ဟုတ်

တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သော ဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ တည်းဟူသော သုံးပါးသောတရားသည်သာလျှင်၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန်ဘဲဟု မတွေ့မဝေအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောပညာတော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြ ဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်းဟူသော သုံးပါးသော တဏှာတရားသည်သာလျှင်၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဝဋ်ဒုက္ခ တရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန်ဘဲဟု ထိုးထွင်း၍သိတတ်သောဝိဇ္ဇာ ဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော် မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အ ဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် ထို ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်းဟူသော တဏှာသုံးပါး တရားသည်သာလျှင်၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်း တရားဧကန်မှန်သည်၏အဖြစ်ကို ထွန်းလင်းပြတတ်သော ဉာဏ်တော်အ လင်း၏၊ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ် ပါသည်။ (ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘ ဝတဏှာတည်းဟူသောတဏှာသုံးပါးသည်သာလျှင်၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ ဖြစ် ကြောင်းတရားအမှန်ဖြစ်သော၊ သမုဒယတဉ်းဟူသောအရိယသစ္စာတရား တို့၌။ သစ္စာ၏အစွမ်းဖြင့်သိသော (ဉာဏ်တော်ငါးချက်)၏ ဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။)

{မေး} တံခေါပနိဒံ၊ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ အရိယသစ္စံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တံခေါပနိဒံ၊ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ အရိယသစ္စံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထို ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်းဟူသော တဏှာသုံးပါး

တရားသည်သာလျှင်။ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတရား အမှန်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} ပဟာတဗ္ဗိဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကို ပြဆို အပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပဟာတဗ္ဗိဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ထိုဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ဖြစ်ကြောင်းအမှန် ဖြစ်သော၊ တဏှာသုံးပါးတည်းဟူသော၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ဝဋ်ဒုက္ခမှထွက် မြောက်လိုသော အရိယာဖြစ်လိုသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဧကန် ပယ်စွန့်အပ်သည်ဟူ၍ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်တရားကိုညွှန်ပြတော် မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိသဒ္ဓါသည်။ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ထိုပယ်စွန့်အပ်သောတဏှာ သုံးပါးတည်းဟူသော သမုဒယသစ္စာတရားတို့ကိုပင် ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေ၊ အနန္တသုတေသု၊ ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင် သည်အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေ၊ အနန္တသုတေသု၊ ဓမ္မေသု ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝဋ်ဒုက္ခ တရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်းအမှန်ဖြစ်သောကြောင့်။ ၎င်းကာမတဏှာ၊ ဘဝ တဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ သုံးပါးတရားတော်ကို။ ဧကန်ပယ်စွန့်ထိုက်၏ဟု ဗောဓိပင်ရင်း၌ထိပြီးသည်မှရှေးအဘို့ကာလ၌။ အာဇ္ဇာရ ဥဒကစသောတ စုံတယောက်သောသူတို့၏အထံမှ။ ဤသမုဒယသစ္စာတရားကိုပယ်စွန့်အပ် ၍ဟူ၍ပြောဆိုသံကို တရံတဆစ်မျှမကြားစဘူးသော ပယ်စွန့်အပ်သော သမုဒယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့ကိုပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုပယ်စွန့်အပ်သောသမုဒယ တည်းဟူသော အရိယသစ္စာ တရားတို့၌။ ဤတရားကို ပယ်စွန့်အပ်၏ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပညာမျက်စိ၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှား ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ် တရားကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုပယ်စွန့်အပ်သောသမုဒ ယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ ဤတရားကိုပယ်စွန့်အပ်၏ဟု

ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သော ဉာဏ်တော်၏။ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

(ဖြေ) ပညာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုပယ်စွန့်အပ်သော သမုဒယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ ဤတရားကိုပယ်စွန့်အပ်၏ဟု မတွေ့မဝေအပြားအားဖြင့်သိတတ်သောပညာတော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

(မေး) ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

(ဖြေ) ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုပယ်စွန့်အပ်သောသမုဒယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ ဤတရားကိုပယ်စွန့်အပ်၏ဟုထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

(မေး) အာလောကောဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုပယ်စွန့်အပ်သော သမုဒယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ ဤတဏှာသုံးပါးတရားသည် ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ဖြစ်ကြောင်းအမှန်ဖြစ်သောကြောင့်။ ဇကန်စွန့်အပ်၍ ထိုက်သောတရားအမှန်ပေတည်းဟု ထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော်အလင်း၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှား ဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ ။(ဤမျှဖြင့် ပယ်အပ်သောသမုဒယသစ္စာတရား၌။ ဤတရားကိုပယ်အပ်၏ဟု “အသိဉာဏ်ငါးချက်” ဖြစ်သည်ကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။)

(မေး) တံခေါပနိဒံဒုက္ခသမုဒယံအရိယသစ္စံပဟိနံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို သိစေအပ်ပါသနည်း။

(ဖြေ) တံခေါပနိဒံဒုက္ခသမုဒယံအရိယသစ္စံပဟိနံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်းဟူသော တဏှာသုံးပါးတရားတို့သည်သာလျှင်။ အလုံးစုံသောဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်း တရားမှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်စွန့်အပ်၏။ ထိုစွန့်အပ်သော တရားကို ဘုရားသည် ဗောဓိပင်ရင်း၌ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်တော်ဖြင့် အကြွင်းမရှိပယ်စွန့်တော်မူအပ်ပြီးပြီဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

(မေး) ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူသနည်း။

(ဖြေ) ဣတိသဒ္ဓါသည်။ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော သမုဒယသစ္စာတရားကိုသာလျှင် ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝုဇ္ဇေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝုဇ္ဇေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထိုတဏှာသုံးပါးကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်ဆဲဖြစ်၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သောအခါ ပယ်ပြီးဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့သမုဒယသစ္စာတရားတို့ကို သိသည်မှရှေးအဘို့ကာလ၌ အာဠာရ ဥဒကစသောတရုံတယောက်သော သူ၏အထံမှ။ ပယ်အပ်ပြီးမှုကိုမကြားစဘူးသော ပယ်စွန့်အပ်ပြီးသော သမုဒယသစ္စာတရားတို့ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခု ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခု ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဗောဓိပင်ရင်း၌ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမရှိပယ်စွန့်အပ်ပြီးသော သမုဒယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ ဤတရားကို အကြွင်းမရှိပယ်စွန့်အပ်ပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သောပညာမျက်စိ၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဗောဓိပင်ရင်း၌ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမရှိပယ်စွန့်အပ်ပြီးသော သမုဒယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ ဤတရားကို အကြွင်းမရှိပယ်စွန့်အပ်ပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဗောဓိပင်ရင်း၌ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမရှိပယ်စွန့်အပ်ပြီးသော သမုဒယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ ဤတရားကို အကြွင်းမရှိပယ်စွန့်အပ်ပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မတွေ့မဝေအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာတော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ အရဟတ္တမဂ် ဖြင့်အကြွင်းမရှိပယ်စွန့်အပ်ပြီးသော သမုဒယတည်းဟူသော အရိယသစ္စာ တရားတို့၌၊ ဤတရားကိုအကြွင်းမရှိပယ်စွန့်အပ်ပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ် ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥပပါဒိဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကော ဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌ အ ရဟတ္တမဂ်ဖြင့်အကြွင်းမရှိပယ်အပ်ပြီးသော သမုဒယတည်းဟူသောအရိ ယသစ္စာတရားတို့၌၊ ဤတရားကိုအကြွင်းမရှိပယ်အပ်ပြီဟူ၍ ထွန်းလင်းပြ တတ်သောဉာဏ်တော်အလင်း၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့်၏အ ဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ «(ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ ပယ်အပ် ပြီးသော သမုဒယတည်းဟူသောအရိယသစ္စာတရားတို့၌၊ ဟုတ်တိုင်းမှန် စွာမြင်တတ်သော ပညာစက္ခု။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ်။ မ တွေမဝေအပြားအားဖြင့်သိတတ်သော ပညာ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း ၍သိတတ်သောဝိဇ္ဇာ။ ထွန်းလင်း၍ပြတတ်သောဉာဏ်တော်အလင်းတည်း ဟူသော ‘ငါးပါးသော ဉာဏ်တော်’ တို့ကို။ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ် သည်ကိုဖော်ပြချက်ပြီး၏။)

{မေး} ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ အရိယသစ္စံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ အရိယသစ္စံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ မပြတ်ဖြစ်ပျက် လျက်နေသော ဒုက္ခသစ္စာတည်းဟူသော သင်္ခတ တရား။ တဏှာ သုံးပါး တည်းဟူသောဖြစ်ပျက်နေသောသမုဒယသစ္စာတည်းဟူသောသင်္ခတတရား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသောဖြစ်ပျက်နေသော မဂ္ဂသစ္စာတည်းဟူသောသင်္ခတ တရားတို့နှင့် မရောမယှက်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက်၊ ဓမ္မနိယာမအားဖြင့် မ ဖြစ်သောလက္ခဏာ၊ မပျက်သောလက္ခဏာအားဖြင့် အမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ်နိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်သာလျှင်၊ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်နေ သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အ ကြောင်းခံတရားသည်ကောန်အမှန်ဖြစ်၏ဟူ၍ အရိယာတို့သည်ထိုးထွင်း၍ သိမြင်အပ်သောဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာတရားတော်ကိုပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တရားကို ဣဒံပြအပ် ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိသဒ္ဓါသည်၊ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍။ ထိုအသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ တရားတော်သည်သာလျှင်။ သံသရာအဆက်ဆက်၌ မပြတ်မလပ်ဖြစ်နေသောဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံတရားအမှန်ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းခံအမှန်ဖြစ်သောတရားကိုသာလျှင်ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေ အနုဓူသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေ အနုဓူသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသံသရာအဆက်ဆက်၌ မပြတ်မလပ်ဖြစ်နေသောဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်သောသဘောလက္ခဏာဖြင့်အမြဲတည်ရှိသောနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ ။ ဤတရားကားဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်အကြောင်းခံနေသောတရားအမှန်ဘဲဟု ဗောဓိပင်ရင်း၌ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တို့ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိပြီးသည်မှရှေးအခါကာလတို့၌ အာဠာရဥဒကစသောတရားတယောက်သောသူတို့၏အထံမှ မကြားစဘူးသောအရိယာတို့သည် ထိုးထွင်း၍သိမြင်အပ်သော ဒုက္ခနိရောဓတည်းဟူသောအရိယသစ္စာတရားတို့ကိုသာလျှင် ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခုဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်တရားကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခုဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုမဖြစ်မပျက်သောသဘောလက္ခဏာဖြင့်အမြဲတည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ တရားသာလျှင်။ သံသရာအဆက်ဆက်၌ မပြတ်မလပ်ဖြစ်နေသော သင်္ခတဖြစ်သောဝဋ်ဒုက္ခ တရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်။ အကြောင်းခံနေသော တရားအမှန်ဖြစ်၏ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တော်မူတတ်သော ပညာမျက်စိ၏မိမိခန္ဓာတော်အစဉ်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုမဖြစ်မပျက်သောသဘောလက္ခဏာဖြင့် အမြဲတည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာတရားသာလျှင်။ သံသရာအဆက်ဆက်၌ မပြတ်မလပ်ဖြစ်နေသောသင်္ခတဖြစ်သောဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်။ အကြောင်းခံနေ

သောတရားအမှန်ဖြစ်၏ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုမဖြစ်မပျက်သောသဘော လက္ခဏာဖြင့်အမြဲတည်ရှိနေသောအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာတရားသာ လျှင်။ သံသရာအဆက်ဆက်၌မပြတ်ဖြစ်နေသော သင်္ခတဖြစ်သောဝဋ်ဒုက္ခ တရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်၊ အကြောင်းခံနေသော တရားအမှန်ဖြစ်၏ဟု မတွေ့မဝေအပြားအားဖြင့်သိတတ်သောပညာတော် ၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြ ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုမဖြစ်မပျက်သောသဘော လက္ခဏာဖြင့်အမြဲတည်ရှိနေသောအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာတရားသည် သာလျှင်။ သံသရာအဆက်ဆက်၌မပြတ်မလပ်ဖြစ်နေသောသင်္ခတဖြစ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်၊ အကြောင်းခံ နေသောတရားအမှန်ဖြစ်၏ဟု ထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော်အလင်း ၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ (ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ မပြတ်မပျက်သောလက္ခဏာဖြင့် အမြဲတည် ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာတရား၌။) ဤတရားသည်၊ ဝဋ်ဒုက္ခ တရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်၊ အကြောင်းခံနေသော အရိယာတို့သိအပ်သော အမှန်တရားတည်းဟု။ သစ္စာ၏အစွမ်းဖြင့် ဟုတ် တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပညာစက္ခု။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်။ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောပညာ။ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သောဝိဇ္ဇာ။ ထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော်။ အာလောကတည်းဟူသော (ဉာဏ် တော်ငါးချက်)တို့၏ဖြစ်မှုကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။

{မေး} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ၊ သန္တိ ကာတဗ္ဗံ ဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ၊ သန္တိ ကာတဗ္ဗံဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခသစ္စာတည်းဟူသောသင်္ခတတရား။ တဏှာသုံးပါးတည်းဟူသော ဖြစ်ပျက်နေသော သမုဒယသစ္စာတည်းဟူ သောသင်္ခတတရား။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ဖြစ်ပျက်နေသောမဂ္ဂသစ္စာ

တည်းဟူသောသင်္ခါတတရားတို့နှင့်မရောမယှက်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လျက် ဓမ္မနိယာမအားဖြင့် မဖြစ်သောသဘောလက္ခဏာ၊ မပျက်သောသဘော လက္ခဏာအားဖြင့် အမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခါတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိ ဗ္ဗာန်တရားကိုသာလျှင်။ ဤတရားသည်သံသရာ၌မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခ တရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိအောင်။ အကြောင်းခံနေသော တရားကော်ဟုခေါ်ဆိုသည့်ဟူ၍အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မျက်မှောက်ပြုအပ် ၏။ ဝါ။ မျက်မှောက်ပြု၍သိအပ်၏။ ထိုသို့မျက်မှောက်ပြုအပ်။ ဝါ။ အရိယာ တို့သည် မျက်မှောက်ပြု၍သိအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာတရားကို သာလျှင် ပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ ဝါ။ မျက်မှောက်ပြု၍သိ အပ်သော ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံ ဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာတ ရားကိုသာလျှင်ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင် သည်အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌မ ပြတ်မလပ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း ၏အကြောင်းခံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိသော အသင်္ခါတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားကို။ ဤကားမဂ်လေးပါးဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍သိ အပ်သော အရိယသစ္စာတရားတည်းဟူ၍ ဗောဓိပင်ရင်း၌သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ဖြင့်သိအပ်ပြီးသည်မှရှေးအဘို့ကာလ၌။ အာဇ္ဇာရ ဥဒကစသောတစုံ တယောက်သောသူ၏ထံမှ မကြားစဘူးသော ထိုမျက်မှောက်ပြုအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာတရားကိုသာလျှင် ပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခု၊ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေ သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်းအကြောင်း ခံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲ အမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခါတဓာတ် နိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားကို။ ဤတရားကား မဂ်လေးပါးဖြင့်၊ မျက်မှောက်ပြုအပ် သော။ ဝါ။ မျက်မှောက်ပြု၍သိအပ်သော အရိယသစ္စာတရားဟူ၍၊ ဟုတ်

တိုင်းမှန်စွာဖြင့်တတ်သော ပညာပျက်စိ၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီး သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏ်ဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏ်ဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌ မပြတ်မလပ်ဖြစ် ပျက်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမှ ရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ ဤကားမဂ်လေးပါးဖြင့်မျှော်မှောက်ပြု အပ်သော၊ ဝါ၊ မျှော်မှောက်ပြု၍သိအပ်သော အရိယသစ္စာတရားဟူ၍ ဟုတ် တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သော ဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့် ၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်တရား ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌ မပြတ်မလပ်ဖြစ်နေ သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမှ ရှိခြင်းအကြောင်း ခံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ ဤတရားကားမဂ်လေးပါးဖြင့်မျှော်မှောက်ပြုအပ်သော ဝါ၊ မျှော်မှောက်ပြု၍သိအပ်သော အရိယသစ္စာတရားဟူ၍ မတွေ့မဝေအ ပြားအားဖြင့်သိတတ်သော ပညာတော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး သည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြ ဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌ မပြတ်မလပ်ဖြစ်နေ သော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမှ ရှိခြင်းအကြောင်း ခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို။ ဤတရားကားမဂ်လေး ပါးဖြင့် မျှော်မှောက်ပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ မဂ်လေးပါးဖြင့် မျှော်မှောက်ပြု၍သိ အပ်သော အရိယသစ္စာတရားဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထုံးထွင်၍ သိတတ် သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့် ၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာသောကော ဥပပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အ ဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ ခဖြ } အလောကော ဥပပိဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ သံသရာန္တံ ပြတ်မလင်ဖြစ်နေသော ငဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသတ္တတရားတော်ကို။ ဤတရားကား ဝေလေးပါးဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော၊ ဝါ။ ဝေလေးပါးဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ သိအပ်သော အနိယသတ္တတရားဟူ၍ ထူးလင်း၍ ပြဘတ်သော ဉာဏ်တော်အလင်း၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုစုတော်မူအပ်ပါသည်။ (ဤမျှသာစကားအစဉ်ဖြင့်။ သံသရာန္တံ ပြတ်မလင်ဖြစ်နေသော ငဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသတ္တနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ ဤတရားကား ဝေလေးပါးဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတည်းဟု ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဖြစ်တတ်သော ပညာစက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြုအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဝိဇ္ဇာ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထူးလင်းပြဘတ်သော အလောကအလင်းဟု သိအပ်သော (ဉာဏ်တော်ငါ့ပါး) ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုချက်ဖြစ်၏။

{ ခမး } တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အနိယသတ္တံ၊ သန္တိကတံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အဘယ်တရားကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ ခဖြ } တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အနိယသတ္တံ၊ သန္တိကတံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေသော ဒုက္ခသတ္တတည်း ဟူသော သင်္ခတတရား။ တဏှာသုံးပါးတည်းဟူသော ဖြစ်ပျက်နေသော သမုပ္ပယသတ္တတည်းဟူသော သင်္ခတတရား။ ဖြစ်ပျက်နေသော ဝေလေးပါးတည်းဟူသော သင်္ခတတရားတို့နှင့် မရောမဟွက် ဆန့်ကျင်တက်ဖြစ်လျက်။ မွေ့နယာမအားဖြင့် မဖြစ်သော သဘာဝသက္ခဏာ။ ပျက်သော သဘာဝလက္ခဏာအားဖြင့် အမြဲတည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသတ္တတရားကို။ ဤတရားကား သံသရာန္တံ ပြတ်ဖြစ်နေသော ငဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ ကော်အကြောင်းခံတရား ပေတည်းဟု ဝေလေးတန်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုပြီးသည့် ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{ ခမး } ဣတိသဒ္ဓါဖြင့် တရားရှင်သည့် အဘယ်ကို ပြဆိုတော်မူပါသနည်း။

{ ခဖြ } ဣတိသဒ္ဓါသည်။ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍။ ထိုမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော သံသရာန္တံ ပြတ်ဖြစ်တတ်သော ငဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဒုက္ခနိရောဓ အနိယသတ္တတရားကိုသာလျှင် ယှဉ်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အဘယ်တရားကို ပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သောမဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာတရားတော်ကို၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌မဂ်လေးတန်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ သိအပ်ပြီးသည်မှ ရှေးအဘို့ကာလ၌ အာဠာရ ဥမကစသော တစုံတယောက်သောသူ၏အထံမှ မကြားစဘူးသော မျက်မှောက်ပြု၍ သိအပ်ပြီးသော ဒုက္ခနိရောဓအဓိယသစ္စာတရားတော်ကိုသာလျှင် ပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခုဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခုဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သောမဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သောပညာမျက်စိ၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏံဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သောမဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ တရားတော်ကို၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သောမဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးပြီဟူ၍ မတွေ့မဝေအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောပညာတော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာဥပပါဒိယုသောပုန်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာဥပပါဒိယုသောပုန်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို၊ အရဟတ္တဗိုလ်သို့ရောက်သဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏ မိမိ၏ခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥပပါဒိယုသောပုန်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကော ဥပပါဒိယုသောပုန်တို့ဖြင့်၊ သံသရာ၌ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို အရဟတ္တဗိုလ်သို့ရောက်သဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထွန်းလင်းပြတတ်သော ဉာဏ်တော်အလင်းတဉ်းဟူသော အာလောက၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ (ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်၌ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊) ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တော်မူတတ်သော ပညာစက္ခု။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ။ မတွေမဝေအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာ။ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဝိဇ္ဇာ။ ထွန်းလင်းပြတတ်သော အာလောကတည်းဟူသော (ဉာဏ်တော်ငါးချက်) တို့ဖြစ်ပြီးသည်ကို ပြဆိုချက်ပြီး၏။

{မေး} ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဟူသောပုန်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဟူသောပုန်တို့ဖြင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်သည်သာလျှင်၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တရားအမှန်ဟုတ်၏ဟူ၍ အရိယာတို့သည် ထိုးထွင်းသိအပ်သော သစ္စာတရားကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့် အဘယ်ကို ဘုရားရှင်သည် ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိသဒ္ဓါသဉ္စ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားသည် သာလျှင်။ ဝနိဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တရားအမှန်ဟုတ်၏ဟု အရိယာတို့သည် ထိုးထွင်း၍ပွဲအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာတရားတော်ကိုသာ ညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အဘယ်ကို ညွှန်ပြအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်သည်သာလျှင်။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တရားအမှန်ဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဗောဓိပင်ရင်း၌သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိမြင်ပြီးသည်မှရှေးအတို့ကာလ၌။ အာဠာရဉ္စဒကစသော တစုံတယောက်သောသူ၏အထံမှ မကြားစဘူးသော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခုဉ္စပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခုဉ္စပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်၏အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တရားအမှန်ဟုဆိုအပ်သောဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါအရိယသစ္စာတရားဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပညာစက္ခု၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံဉ္စပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏံဉ္စပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်၏အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တရားဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိ နိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတရားဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ်တော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့် ၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာဉ္စပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောမဂ္ဂင်
ရှစ်ပါးတရားတော်၏အသစ်တခါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း
အကျင့်တရားဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတ
ရားဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ မတွေမဝေအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော
ပညာတော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်
မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြ
ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောမဂ္ဂင်
ရှစ်ပါးတရားတော်၏အသစ်တခါတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း
အကျင့်တရားဟုဆိုအပ်သောဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါအရိယသစ္စာတရား
ဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏
မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အ
ဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူး
ရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်၏ အသစ်တခါတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့
ရောက်ကြောင်း အကျင့်တရားဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ
အရိယသစ္စာတရား ဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ထွန်းလင်းပြတတ်သော
ဉာဏ်တော်အလင်းတည်းဟူသော အာလောက၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှား
ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ (ဤမျှသောစကားအစဉ်
ဖြင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်၏အသစ်တခါတ်နိရော
ဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်တရား ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ
အရိယသစ္စာတရားဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ သစ္စာ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဟုတ်
တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပညာစက္ခု။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော
ဉာဏ်တော် မတွေမဝေအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောပညာ။ ထိုးထွင်း၍
သိတတ်သောဝိဇ္ဇာ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထွန်းလင်းပြဘတ်သော အာလော
ကတည်းဟူသော ဉာဏ်တော်(ငါးချက်)ဖြစ်ပြီးသည်ကိုပြချက်ပြီး၏။

{မေး} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ ဘာဝိ
တဗ္ဗံဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တံခေါပနိဒံဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ ဘာဝိတဗ္ဗံ
ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်၏ဝင်

ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သော အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတရားဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါအကျင့်တရားကို အရိယာဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဇောနိပွားအပ်၏ဟူ၍ ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိသဒ္ဓါသည်၊ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ ထိုပွားအပ်သောဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါအကျင့်တည်းဟူသောအရိယသစ္စာတရားကိုသာညွှန်ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေ အနုဓယုတေသု ဓမ္မေသုဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုညွှန်ပြအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေ အနုဓယုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်၏ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲတည်ရှိနေသော အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်တည်းဟူသော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါအကျင့်တရားကို၊ အရိယာဖြစ်လိုသောသူတို့သည် ဇောနိပွားအပ်၏ဟူ၍ ဗောဓိပင်ရင်း၌သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့်။ ထိုးထွင်း၍ထိမြင်ပြီးသည်မှ ရှေးအတို့ကာလ၌ အာဇ္ဇာရ ဥဒကာစသောတစ်စုံတယောက်သောသူတို့၏အထံမှမကြားစဘူးသော အရိယာဖြစ်လိုသောသူတို့သည် ဇောနိပွားအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်ကိုသာပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခုဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခုဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အသစ်တဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်။ အရိယာဖြစ်လိုသောသူတို့သည် ဇောနိပွားအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားကို။ ဤတရားကား ဇောနိပွားအပ်သောတရားပေတည်းဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပညာစက္ခု၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံ ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏ်ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်။ အရိယာဖြစ်လိုသော သူတို့သည်။ ဧကန်ပွားအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်ကို။ ဤတရားကား ဧကန်ပွားအပ်သောတရားပေ တည်းဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သော ဉာဏ်တော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြ ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်။ အရိယာဖြစ်လိုသောသူ တို့သည် ဧကန်ပွားအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတရား တော်ကို။ ဤတရားကား။ ဧကန်ပွားအပ်သောတရားပေတည်းဟူ၍။ မတွေ့ မဝေအပြားအားဖြင့်သိတတ်သော ပညာတော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှား ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုပြ ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်။ အရိယာဖြစ်လိုသောသူ တို့သည် ဧကန်ပွားအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အ ရိယသစ္စာတရားတော်ကို။ ဤတရားကား။ ဧကန်ပွားအပ်သော တရားပေ တည်းဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍သိတတ်သောဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည်အ ဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ခတဓာတ် နိ ရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်။ အရိယာ ဖြစ်လိုသောသူတို့သည် ဧကန်ပွားအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အ ရိယသစ္စာတရားတော်ကို။ ဤတရားကား။ ဧကန်ပွားအပ်သောတရားပေ တည်းဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထွန်းလင်းပြတတ်သော ဉာဏ်တော်အလင်း တည်းဟူသော အာလောက၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ် ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ (ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ အသင်္ခတ ဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်၌ ကိစ္စ
၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပညာစက္ခု။
ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ။ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာအပြားအားဖြင့်သိ
တတ်သောပညာ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍သိတတ်သောဝိဇ္ဇာ။ဟုတ်
တိုင်းမှန်စွာ ထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော် အလင်းတည်းဟူသော
အာလောကဟုဆိုအပ်သော(ဉာဏ်တော်ငါးချက်)ကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။)

{မေး} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ ဘာဝိတံ
ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ ဘာဝိတံဟူ
သောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ဒုက္ခ
နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါအရိယသစ္စာတရားတော်၏ ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်
အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော မဖြစ်ပျက်ဘဲ
အမြဲတည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်သို့ရောက်
ကြောင်းအကျင့်တရားကိုဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အရိယာတို့သည်
ပွားအပ်သော ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှူးရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ဒုက္ခနိ
ရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတရားတော်ကို၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်
သဖြင့် ပွားအပ်ပြီးပြီဟူ၍ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည်အဘယ်ကိုညွှန်ပြအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣတိသဒ္ဓါသည်။ နိဒဿနအနက်ဖြစ်၍ ထိုပွားအပ်ပြီးသောဒုက္ခ
နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်ကိုသာညွှန်
ပြအပ်ပါသည်။

{မေး} ပုဗ္ဗေ အနုဓူသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်
သည်အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပုဗ္ဗေ အနုဓူသုတေသု ဓမ္မေသုဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ
အမှူးရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်း
ဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်၏။ ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏ နောင်အဆက်
ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓ
သစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်တရားဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာတရား
တော်ကိုပွားအပ်၏။ ထိုသို့ပွားခြင်းငှာထိုက်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပ
ဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်ကို၊ မောမိပင်ရင်း၌ပွားအပ်ပြီး
ပြီဟူသမ္မညတဉာဏ်တော်ဖြင့်။ ထိုးထွင်း၍သိပြီးသည်မှရှေးအဘို့ကာလ၌

အာဇ္ဇာရဉ္ဇနကစသော တစုံတယောက်သောသူတို့၏အထံမှ မကြားစဘူး
သောပွားအပ်ပြီးသောဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသောအရိယသစ္စာ
တရားတော်ကိုသာလျှင် ပြဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} စက္ခုဥပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို
ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} စက္ခုဥပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်
ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓ
သစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သောဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ
တည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်ကို။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သ
ဖြင့် ပွားအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သောပညာစက္ခု၏။ မိမိ
ခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဉာဏံဥပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကို
ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဉာဏံဥပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်
ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓ
သစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ
တည်းဟူသောအရိယသစ္စာတရားတော်ကို။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့်
ပွားအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သောဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာ
တော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ပညာဥပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြ
ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ပညာဥပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်
ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓ
သစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သောဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ
တည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်ကို။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သ
ဖြင့်ပွားအပ်ပြီးပြီဟူ၍မတွေ့မဝေအပြားအားဖြင့်သိတတ်သောပညာတော်
၏မိမိခန္ဓာတော်၌ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} ဝိဇ္ဇာဥပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြ
ဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဝိဇ္ဇာဥပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်
ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓ
သစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ

တည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်ကို။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့်ပွားအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဝိဇ္ဇာဉာဏ်တော်၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။

{မေး} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ကိုပြဆိုတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အာလောကော ဥဒပါဒိဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝနိဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်ကို။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သဖြင့်ပွားအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော်အလင်းတည်းဟူသော အာလောက၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည့်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူအပ်ပါသည်။ ။ (ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ ပွားအပ်ပြီးသော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော အရိယသစ္စာတရားတော်၌ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်တတ်သောပညာစက္ခု။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သောဉာဏ်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မတွေ့မဝေသိတတ်သောပညာ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဝိဇ္ဇာ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထွန်းလင်းပြတတ်သော အာလောကတည်းဟူသော (ဉာဏ်တော်ငါးချက်) ဖြစ်ပြီးသည်ကို ပြချက်ပြီး၏။)

{မေး} ဒုက္ခသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့ကို။ မြင်တတ်သိတတ်၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်။ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၊ ထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော်ငါးချက် ဖြစ်ရာ၌။ ပဋိသန္တိဒါအားဖြင့် ဝေဘန်သော်၊ အဘယ်မျှလောက်သော ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့ဖြစ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဒုက္ခသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့ကို။ မြင်တတ် သိတတ်သော အပြားအားဖြင့် သိတတ်။ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၊ ထွန်းလင်း ပြတတ်သော ဉာဏ်တော်ငါးချက်ဖြစ်ရာ၌။ အတ္တကိုသိသော အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သည် သစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငါးပါး။ ဓမ္မကိုသိတတ်သော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သည် ငါးပါး။ နိရုတ္တိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သည် ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာန ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သည် နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆယ်။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်

ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့လျှင် ဒုက္ခသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကာတဇာနိအစွမ်းအားဖြင့်၊ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆဲ့ငါး၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆဲ့ငါး၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သုံးဆယ်။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ခြောက်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်ပုံကိုထင်ရှားပြဋ္ဌာန်းအံ့။ ။ မြတ်စွာဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခတရားအမှန်ဟု မြင်တော်မူသောဉာဏ်တော်သည် အနက်မည်၏။ ထိုအနက်ကို ပါဠိဘာသာဖြင့်၊ အတ္တဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုမြင်တတ်သောဉာဏ်တော် အနက်ကို၊ အာရုံပြု၍သိသောဉာဏ်ကို အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ အတ္တဉာဏ်အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သည့်ကိုထောက်လေ။ ။ ထို့ကြောင့်၊ ဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ဉာဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍သိလေသမျှသောသူတို့၏ဉာဏ်သည် အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ ထိုဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သောဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သောဉာဏ်တော်ကိုဟောတတ်။ ထိုအနက်ကိုဖြစ်စေတတ်သောစက္ခုသဒ္ဓါသည် ဓမ္မမည်၏။ ထိုစက္ခုသဒ္ဓါဓမ္မကိုအာရုံပြု၍ သိလေသမျှသောသူတို့၏ဉာဏ်သည် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ မြတ်စွာဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သောဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်တတ်သောဉာဏ်တော်ကို အဘယ်ကြောင့်၊ အတ္တဟု ဆိုအပ်ပါသနည်းဟုမေးခဲ့သော်။ ။ ၎င်းမြင်တတ်သော ဉာဏ်တော်ကို၊ ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ဉာဏ်ဖြင့်သာအာရုံပြု၍သိအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ဉာဏ်သို့ ရှေ့ရှုဖြစ်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း အတ္တမည်၏။ ထိုအနက်အတ္တကိုထုတ်ဆောင်၍ သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဉာဏ်သည်၊ အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ အဘယ်ကြောင့်၊ စက္ခုသဒ္ဓါကို ဓမ္မဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသနည်းဟုမေးလျှင်။ ဘုရားခန္ဓာတော်၌မြင်တော်မူတတ်သောဉာဏ်တော်အနက်ကိုဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၊ စက္ခုသဒ္ဓါကို ဓမ္မဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုဓမ္မကိုထုတ်ဆောင်၍သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ပြောဆိုရာ၌ ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ ဓမ္မနိရုတ္တိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ ။ ဤဉာဏ်ကား၊ အနက်အတ္တကိုသိသော အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တည်း။ ဤဉာဏ်ကား၊ စက္ခု ဓမ္မကိုသိသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တည်း။ ဤဉာဏ်ကား၊ မြင်တော်မူတတ်သောဉာဏ်တော်အတ္တကို၊ သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော အတ္တနိရုတ္တိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တည်း။ ဤဉာဏ်ကား၊ စက္ခုဓမ္မကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော ဓမ္မနိရုတ္တိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တည်းဟူ၍ လေးပါးသော ဉာဏ်

တော်တို့ကိုအာရုံပြု၍ ထပ်မံ၍သိသောဥာဏ်လေးပါးသည် ပဋိဘာနပဋိ သန္တိဒါမည်၏။ ဤသို့လျှင်၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဟုတ်မှန်သည်အတိုင်းသိမြင် ရာ၌၊ အတ္တပဋိသန္တိဒါဥာဏ်(၁)၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဥာဏ်(၁)၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိ ဒါဥာဏ်(၂)၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ(၄)ပေါင်းရှစ်ပါးသော ပဋိသန္တိဒါဥာဏ် တို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုနည်းအတူ၊ မြတ်စွာဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ် တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဥာဏ်တော်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဥာဏ်တော်သည် အနက်အတ္တမည်၏။ ထိုဥာဏ်တော်အနက်အတ္တကိုအာရုံပြု၍သိတတ်သော သူတို့၏ဥာဏ်သည် အတ္တပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ထိုဘုရားခန္ဓာတော်၌ ဖြစ်သောဒုက္ခသစ္စာတရားကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတတ်သော ဥာဏ်တော် တည်းဟူသောအတ္တကိုဟောတတ်၊ ဖြစ်စေတတ်သောဥာဏ်သဒ္ဓါသည်ဓမ္မ မည်၏။ ထိုဥာဏ် ဓမ္မကိုအာရုံပြု၍သိတတ်သောသူတို့၏ဥာဏ်သည်ဓမ္မပ ဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ဥာဏ်တော်အတ္တကို၊ နှေးနည်းအတိုင်းထုတ်ဆောင် ၍သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ပြောရာ၌ဖြစ်သော ဥာဏ်သည်။ အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိ ဒါဥာဏ်မည်၏။ ဉာဏ်တည်းဟူသော သဒ္ဓါဓမ္မကို၊ နှေးနည်းအတိုင်းထုတ် ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဥာဏ်သည် ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ မည်၏။ ဤဥာဏ်ကား၊ အနက်အတ္တကိုသိသော အတ္တပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်း။ ဤ ဥာဏ်ကား၊ ဉာဏ်ဓမ္မကိုသိသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ် ကား၊ သိတတ်သော ဥာဏ်တော်အတ္တကို၊ သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင် ၍ပြောရာ၌ဖြစ်သော အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား ဉာဏ်ဓမ္မကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ပြောရာ၌ဖြစ်သော ဓမ္မနိ ရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်းဟူ၍ လေးပါးသောဥာဏ်တို့ကိုအာရုံပြု၍ထပ် မံ၍သိသောဥာဏ်လေးပါးသည် ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ဤသို့ လျှင်၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ်မှန်သည်အတိုင်းသိသောဥာဏ်ဖြစ်ရာ၌။ အတ္တပဋိ သန္တိဒါဥာဏ်(၁)၊ ဓမ္မပဋိ သန္တိဒါဥာဏ်(၁)၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ် (၂)၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဥာဏ်(၄)၊ ပေါင်းရှစ်ပါးသောပဋိသန္တိဒါဥာဏ် တို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုနည်းအတူ၊ မြတ်စွာဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သောဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ် တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဥာဏ်တော်သည်ဖြစ်၏။ ထိုအ ပြားအားဖြင့်သိတတ်သောဥာဏ်တော်သည်အနက်အတ္တမည်၏။ ထိုဥာဏ် တော်အနက်အတ္တကိုအာရုံပြု၍သိသောသူတို့၏ဥာဏ်သည် အတ္တပဋိသန္တိ ဒါဥာဏ်မည်၏။ ထိုဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော အပြားအားဖြင့် သိတတ်

သောဥာဏ်တော်တည်းဟူသော အတ္တကိုဟောတတ်, အသိဥာဏ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ပညာသဒ္ဓါသည် ဓမ္မမည်၏။ ထိုပညာဓမ္မကို အာရုံပြု၍သိသောသူတို့၏ဥာဏ်သည် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သော ဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဥာဏ်တော်အတ္တကို၊ ဂှေ့နည်းအတိုင်းထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဥာဏ်သည် အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ပညာတည်းဟူသောသဒ္ဓါဓမ္မကို၊ ဂှေ့နည်းအတိုင်းထုတ်ဆောင်၍ ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော ဥာဏ်သည် ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ဤဥာဏ်ကား၊ အနက် အတ္တကိုသိသော အတ္တပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ ပညာဓမ္မကိုသိသောဓမ္မပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောဥာဏ်တော်အတ္တကို၊ သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ ပညာဓမ္မကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောရာ၌ဖြစ်သော ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်းဟူ၍လေးပါးသော ဥာဏ်တို့ကိုအာရုံပြု၍ ထပ်မံ၍သိသောဥာဏ်လေးပါးသည် ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါမည်၏။ ဤသို့လျှင် ဒုက္ခသစ္စာကို အပြားအားဖြင့် သိသောဥာဏ်တော်ဖြစ်ရာ၌၊ အတ္တ ပဋိသန္တိဒါဥာဏ်(၁)။ ဓမ္မ ပဋိသန္တိဒါဥာဏ်(၁)။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ်(၂)။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဥာဏ်(၄)။ ပေါင်းရှစ်ပါးသော ပဋိသန္တိဒါဥာဏ် တို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုနည်းအတိုင်း၊ မြတ်စွာဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဥာဏ်တော်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဥာဏ်တော်သည် အနက် အတ္တမည်၏။ ထိုထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ဥာဏ်တော်အနက်အတ္တကို အာရုံပြု၍သိသောသူတို့၏ဥာဏ်တော်သည်အတ္တပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ထိုဘုရားခန္ဓာ၌ဖြစ်သောဒုက္ခသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ဥာဏ်တော်တည်းဟူသော အတ္တကို ဟောတတ်, အသိဥာဏ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ဝိဇ္ဇာသဒ္ဓါသည်ဓမ္မမည်၏။ ထိုဝိဇ္ဇာဓမ္မကိုအာရုံပြု၍သိသောသူတို့၏ ဥာဏ်သည် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သောဥာဏ်တော်အတ္တကို၊ ဂှေ့နည်းအတိုင်းထုတ်ဆောင်၍သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဥာဏ်သည် အတ္တနိရုတ္တိ ပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ဝိဇ္ဇာတည်းဟူသောသဒ္ဓါဓမ္မကို ဂှေ့နည်းအတိုင်းထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဥာဏ်သည်ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဥာဏ်မည်၏။ ဤဥာဏ်ကား၊ အနက်အတ္တကိုသိသောအတ္တပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ ဝိဇ္ဇာဓမ္မကိုသိသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဥာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ ထိုးထွင်း

၍သိတတ်သောဥာဏ်တော်အတ္တကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြော
 ရာ၌ဖြစ်သော အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ ဝိဇ္ဇာဓမ္မ
 ကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိ
 သန္တိဒါဉာဏ်တည်းဟူ၍လေးပါးသောဥာဏ်တို့ကိုအာရုံပြု၍ထပ်မံ၍သိ
 သောဥာဏ်လေးပါးသည် ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်၊
 အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်(၁)၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်(၁)၊ နိရုတ္တိ ပဋိသန္တိဒါ
 ဉာဏ်(၂)၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်(၄ပါး)။ ပေါင်းရှစ်ပါးသောပဋိသန္တိ
 ဒါဉာဏ်တို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုနည်းအတူ၊ မြတ်စွာဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ်
 တိုင်းမှန်စွာ ထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော်သည်ဖြစ်၏။ ထိုထွန်းလင်း
 ပြတတ်သောဉာဏ်တော်တည်းဟူသောအလင်းသည်အနက်အတ္တမည်၏။
 ထိုထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော်တည်းဟူသောအလင်း။ အနက်အတ္တ
 ကိုအာရုံပြု၍သိသော သူတို့၏ဉာဏ်သည်။ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။
 ထိုဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာထွန်းလင်း
 ပြတတ်သော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသောအလင်း အတ္တကိုဟောတတ်၊ ဖြစ်
 စေတတ်သော အာလောကသဒ္ဓါသည်ဓမ္မမည်၏။ ထိုအာလောက ဓမ္မကို
 အာရုံပြု၍သိသောသူတို့၏ဉာဏ်သည်ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ ဉာဏ်တော်
 တည်းဟူသောအလင်းအတ္တကို၊ ငှေးနည်းအတိုင်းထုတ်ဆောင်၍သဒ္ဓါနည်း
 အားဖြင့်ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဥာဏ်သည် အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်
 ၏။ အာလောကောဟူသော သဒ္ဓါဓမ္မကို၊ ငှေးနည်းအတိုင်း ထုတ်ဆောင်၍
 သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဥာဏ်သည်ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ
 ဉာဏ်မည်၏။ ဤဥာဏ်ကား၊ အနက်အတ္တကိုသိသောအတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်
 တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ အာလောကတည်းဟူသော ဓမ္မကိုသိသောဓမ္မပဋိ
 သန္တိဒါဉာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ အလင်းတည်းဟူသောဥာဏ်တော်အ
 နက်ကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော အတ္တနိရုတ္တိ
 ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တည်း။ ဤဥာဏ်ကား၊ အာလောကတည်းဟူသောဓမ္မကို
 သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောရာ၌ဖြစ်သောဥာဏ်တည်းဟူ၍လေး
 ပါးသောဥာဏ်တို့ကို အာရုံပြု၍ထပ်မံ၍သိသော ဉာဏ်လေးပါးသည်ပဋိ
 ဘာန ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ်မှန်သည်အ
 တိုင်းသိသောဥာဏ်တော်ဖြစ်ရာ၌၊ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်(၁)၊ ဓမ္မပဋိသန္တိ
 ဒါဉာဏ်(၁)၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်(၂)၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်(၄ပါး)။
 ပေါင်းရှစ်ပါးသော ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။

ဤသို့အပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဟုတ်မှန်သည်အတိုင်းသိရာ
၌။ သစ္စာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ
ဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ၁၀ ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်
နှစ်ဆယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဤဒုက္ခသစ္စာကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသစ္စာ၏အစွမ်း
အားဖြင့်သိရာ၌ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့ကို အကျယ်ပြုဆိုအပ်သောနည်းကိုမှီ
၍။ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ပြဆိုရာ၌လည်း။ ဤနည်းကိုမှီ၍အကျယ်
ကိုသိကြလေ။ (နောက်ကိုအကျဉ်းချုံး၍ပြဆိုတော့အံ့။)

ထိုနည်းအတူ၊ ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကို။ ဤတရားကား၊ ဒုက္ခတရားအမှန်
တဲဟု ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ ထိုသို့ပိုင်းခြား၍သိအပ်သော ပရိညေယျ ကိစ္စ
တရားကို၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်ဟတ်သောဉာဏ်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ
တတ်သောဉာဏ်။ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောဉာဏ်။ ထိုးထွင်း၍သိတတ်
သောဉာဏ်။ ထွန်းလင်း၍ပြတတ်သောဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အတ္တငါး
ပါးကိုအာရုံပြု၍သိသောသူတို့၏ဉာဏ်ငါးပါးသည်။ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်
ငါးပါးမည်၏။ ထိုအနက်အတ္တငါးပါးတို့ကိုဟောတတ်၊ ဖြစ်စေတတ်သော
စက္ခုတည်းဟူသောသဒ္ဓါဓမ္မ၊ ဉာဏတည်းဟူသောသဒ္ဓါဓမ္မ၊ ပညာတည်း
ဟူသောသဒ္ဓါဓမ္မ၊ ဝိဇ္ဇာတည်းဟူသောသဒ္ဓါဓမ္မ။ အာလောကေသတည်းဟူ
သောသဒ္ဓါဓမ္မ တည်းဟူသောဓမ္မငါးပါးတို့ကို အာရုံပြု၍သိသောသူတို့၏
ဉာဏ်ငါးပါးသည် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးမည်၏။ အနက်အတ္တငါးပါး
ကိုရှေး၌ပြဆိုခဲ့သောနည်းအတိုင်း။ သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြော
ရာ၌ဖြစ်သောဉာဏ်ငါးပါးသည် အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးမည်
၏။ ဓမ္မကိုရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းအတိုင်း။ သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်
၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဉာဏ်ငါးပါးသည်ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး
မည်၏။ ဤဉာဏ်ငါးပါးကား၊ အတ္တငါးပါးကိုသိသောအတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်
ငါးပါးတည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးကား၊ ဓမ္မငါးပါးကိုသိသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ
ဉာဏ်ငါးပါးတည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးကား၊ အတ္တငါးပါးကို ထုတ်ဆောင်၍
သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောအတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး
တည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးကား၊ ဓမ္မငါးပါးကိုထုတ်ဆောင်၍သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်
ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိ ဒါဉာဏ်ငါးပါးတည်းဟူ၍(၂၀)
သောဉာဏ်တို့ကိုအာရုံပြု၍သိသော ဉာဏ်နှစ်ဆယ်သည်ပဋိဘာနပဋိသန္တိ
ဒါဉာဏ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍သိအပ်၏ဟူ၍ ကိစ္စ၏
အစွမ်းအားဖြင့်အသိညာဏ်ဖြစ်ရာ၌။ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး၊ ဓမ္မပဋိ

သန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိ
ဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုနည်းအတူ၊ ဒုက္ခသစ္စာတရားကို အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၍ပိုင်းခြား
၍သိအပ်ပြီးပြီ။ ထိုသို့ပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီးသည်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာဒုက္ခ
သစ္စာကိုပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီးပြီဟူ၍မြင်တတ်သောဉာဏ်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်
စွာသိတတ်သောဉာဏ်။ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောဉာဏ်။ ထိုးထွင်း၍
သိတတ်သောဉာဏ်။ ထွန်းလင်း၍ပြုတတ်သောဉာဏ်တည်းဟူသော အတ္တ
ငါးပါးတို့ကိုအာရုံပြု၍သိတတ်သောသူတို့၏ဉာဏ်ငါးပါးသည်။ အတ္တပဋိ
သန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးမည်၏။ ထိုအနက် အတ္တငါးပါးတို့ကိုဟောတတ်၊ ဖြစ်
စေတတ်သော စက္ခု၊ ဓမ္မ၊ ဉာဏ၊ ဓမ္မ၊ ပညာ၊ ဓမ္မ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဓမ္မ၊ အာလောက၊ ဓမ္မ
တည်းဟူသော ဓမ္မငါးပါးတို့ကိုအာရုံပြု၍သိတတ်သောသူတို့၏ဉာဏ်ငါး
ပါးသည် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးမည်၏။ အနက်အတ္တငါးပါးကို၊ ရှေး
နည်းအတိုင်း သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောရာ၌ဖြစ်သောဉာဏ်ငါး
ပါးသည် အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးမည်၏။ စက္ခု၊ ဓမ္မ၊ ဉာဏ၊ ဓမ္မ၊
ပညာ၊ ဓမ္မ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဓမ္မ၊ အာလောက၊ ဓမ္မတည်းဟူသော ဓမ္မငါးပါးကို။ ရှေးနည်း
အတိုင်းသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ပြောရာ၌ဖြစ်သောဉာဏ်ငါးပါး
သည်ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးမည်၏။ ဤဉာဏ်ငါးပါးကားအတ္တ
ငါးပါးကိုသိသော အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ငါးပါးတည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါး
ကား ဓမ္မငါးပါးကိုသိတတ်သော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ငါးပါးတည်း။ ဤ
ဉာဏ်ငါးပါးကား အတ္တငါးပါးကိုထုတ်ဆောင်၍ သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ပြော
ဆိုရာ၌ဖြစ်သော အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးတည်း။ ဤဉာဏ်ငါး
ပါးကား ဓမ္မငါးပါးကိုထုတ်ဆောင်၍ သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်
သော ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ငါးပါးဟူ၍ နှစ်ဆယ်သောဉာဏ်တို့ကို
အာရုံပြု၍သိသောဉာဏ်နှစ်ဆယ်သည်ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။
ဤသို့လျှင်၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍သိပြီးပြီဟူ၍ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိ
သောဉာဏ်ဖြစ်ရာ၌ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်
ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာန ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်
နှစ်ဆယ် ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ဤသို့သိအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ သစ္စာ၏ အစွမ်း
အားဖြင့်ဖြစ်သော ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပဋိ
သန္တိဒါဉာဏ်။ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သောပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့ကို
ပေါင်းလျှင်၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တစ်ဆယ့်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိ
ဒါဉာဏ်တစ်ဆယ့်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သုံးဆယ်၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိ

ဒါဉာဏ် ခြောက်ဆယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သည်ကို ထင်ရှားသိကြိလေ။
(ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဖြစ်ပုံကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။)

{မေး} ဒုက္ခသစ္စာ၌ပြဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း။ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ ဖြစ်ပုံကိုသိရပါပြီ။ သမုဒယသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့သည် အဘယ်မျှဖြစ်သည်ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ မြင်တတ် သိတတ်အပြားအားဖြင့်သိတတ်။ ထိုးထွင်း၍သိတတ်။ ထွန်းလင်းပြတတ်သောဉာဏ်တော်ငါးပါးဖြစ်ရာ၌။ အတ္တကိုသိသော အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သည် ငါးပါးဓမ္မကိုသိသော ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သည် ငါးပါး။ အတ္တဓမ္မကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်ရာ၌ဖြစ်သော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ဉာဏ်တို့ကိုချုံ့၍သိသော ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ထိုနည်းအတူ၊ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ထိုနည်းအတူ၊ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့လျှင်၊ သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သုံးဆယ်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ခြောက်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်ပုံအကျယ်ကိုဒုက္ခသစ္စာ၌ပြဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်းပင်။ ပညာဉာဏ်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သိလောက်ပါပြီ။ ပညာနုနု သော မန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သိရန်အနည်းငယ်ထပ်မံ၍ဖော်ထုတ်ပြဆိုဦးအံ့။ ။ ဘုရားရှင်၏ခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော တဏှာသုံးပါးသည် ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတရားကောန်အမှန်ဖြစ်သည်ဟု မြင်တော်မူသော ဉာဏ်တော်။ သိတော်မူသော ဉာဏ်တော်။ အပြားအားဖြင့်သိတော်မူသော ဉာဏ်တော်။ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူသော ဉာဏ်တော်။ ထွန်းလင်း၍ပြတော်မူသော ဉာဏ်တော် ငါးပါးသည် အနက်အတ္ထမည်၏။ ထိုအနက်အတ္ထဖြစ်သော ဉာဏ်တော်ငါးပါးကို၊ အသီးအသီးအာရုံပြု၍သိသော ဉာဏ်ငါးပါးကို အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ (အတ္ထဉာဏံ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည့်ကိုထေခံလေ။) ထို့ကြောင့်၊ ဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တော်ငါးပါးကို၊ အသီးအသီးအာရုံပြု၍သိလေသမျှသော သူတို့၏ ဉာဏ်ငါးပါးသည်

အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မဉ်၏။ ထိုဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သောဉာဏ်တော်
 ငါးပါးတို့ကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာဟောတတ်၊ ထိုအနက်တို့ကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာဖြစ်
 စေတတ်သောစက္ခု၊ သဒ္ဓါ၊ ဉာဏသဒ္ဓါ၊ ပညာသဒ္ဓါ၊ ဝိဇ္ဇာသဒ္ဓါ၊ အာလောက
 သဒ္ဓါ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သဒ္ဓါငါးပါးသည် ဓမ္မမည်၏။ ထိုဓမ္မ ငါးပါးကို၊
 အသီးအသီးအာရုံပြု၍သိလေသမျှသောသူတို့၏ဉာဏ်ငါးပါးသည်ဓမ္မပဋိ
 သန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးမည်၏။ (ဓမ္မေ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဟူ၍ဟောတော်
 မူအပ်သည်ကိုထောက်လေ။) ထိုပြန်အပ်ပြီးသောဉာဏ်တော်ငါးပါးတည်း
 ဟူသော အတ္တငါးပါးကို၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အတ္တဟုခေါ်ဆိုအပ်သနည်းဟူ
 မူ၊ ၎င်းဉာဏ်တော်ငါးပါးတည်းဟူသော အနက်အတ္တကိုကြည့်ရှုသောသူ
 တို့၏ဉာဏ်ဖြင့်သာသိအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကြည့်ရှုသောသူ
 တို့၏ဉာဏ်အား ရှေ့ရှုဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တမည်
 ၍ ဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုအတ္တကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်
 ၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဉာဏ်သည် အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။
 အဘယ်ကြောင့်၊ စက္ခု၊ ဉာဏ၊ ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ အာလောက သဒ္ဓါတို့ကိုဓမ္မဟု
 ခေါ်ဆိုအပ်သနည်းဟူမူ၊ ဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သောဉာဏ်တော်တည်းဟူ
 သောငါးပါးသော အနက် အတ္တတို့ကို။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဖြစ်စေတတ်သော
 ကြောင့်၊ စက္ခု၊ ဉာဏ၊ ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ အာလောကတဉ္စးဟူသောသဒ္ဓါငါးပါး
 ကိုဓမ္မဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုဓမ္မကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်
 ၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောဉာဏ်ငါးပါးသည်ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်
 ၍။ (တဗြံ ဓမ္မနိရုတ္တိဘိလာပေ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဟူ၍ဟောတော်
 မူအပ်သည်ကိုထောက်လေ။) ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား၊ အနက်အတ္တငါးပါး
 ကိုဆိုင်ရာဆိုင်ရာသိသောအတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ်
 ငါးပါးတို့ကား၊ ဓမ္မငါးပါးကိုဆိုင်ရာဆိုင်ရာသိသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်
 ငါးပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား၊ အတ္တငါးပါးကိုသဒ္ဓါနည်းအား
 ဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သောအတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါး
 ပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား၊ ဓမ္မငါးပါးကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်
 ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးတို့တည်း
 ဟူ၍နှစ်ဆယ်သော ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့ကိုအာရုံပြုသိသော ဉာဏ်(၂၀)
 တို့သည် ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ် နှစ်ဆယ်မည်၏။ (ဉာဏေသုဉာဏံ
 ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်လေ။) ဤနည်း
 ကိုအမှတ်ပြု၍သမုဒယသစ္စါတရားကို၊ ဤတရားကားပယ်အပ်သောတရား
 တည်းဟူ၍ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့် သိရ၍လည်း၊ အတ္တ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်

ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ဆယ်ပါး။
 ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဠာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်သည်ကိုလည်းသိကြလေ။ သမုဒ
 ယသစ္စာကို အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီး၍ပယ်အပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်း
 မှန်စွာ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိရာ၌လည်း။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ငါး
 ပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိ
 ဘာနပဋိသန္တိဒါဠာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်သည်ကိုလည်းသိကြလေ။ ဤသို့လျှင်၊
 သမုဒယသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဠာဏ်
 တဆဲ့ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဠာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဠာဏ်
 သုံးဆယ်။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ခြောက်ဆယ်ဖြစ်သည့် တို့ကိုထင်ရှားသိ
 ကြလေ။ (သမုဒယသစ္စာ၌၊ ပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ဖြစ်ပုံကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။)

{မေး} သမုဒယသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အတ္ထပ
 ဋိသန္တိဒါဠာဏ် တဆဲ့ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဠာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။ နိရုတ္တိ
 ပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဠာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်သည့်
 ကိုပြအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်းသိရပါပြီ။ နိရောဓသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတ
 တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ဘယ်မျှဖြစ်သည်ကို ဘယ်လိုသိ
 အပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} နိရောဓသစ္စာ၌၊ သစ္စာ၏အစွမ်းအားဖြင့်မြင်တတ်၊ သိတတ်အ
 ပြားအားဖြင့်သိတတ်။ ထိုးထွင်း၍သိတတ်၊ ထွန်းလင်းပြတတ်သောဥပဇာ
 တော်ငါးပါးဖြစ်ရာ၌။ အနက်အတ္ထကိုသိသော အတ္ထပဋိသန္တိဒါဠာဏ် ငါး
 ပါး။ ဓမ္မကိုသိသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ငါးပါး။ အတ္ထဓမ္မကို သဒ္ဒါနည်း
 အားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဠာဏ်
 ဆယ်ပါး။ ၎င်းအတ္ထ၊ ဓမ္မ၊ နိရုတ္တိဥပဇာတို့ကိုထင်မိ၍သိသော ပဋိဘာနပဋိ
 သန္တိဒါဠာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ထိုနည်း
 အတူ၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိ
 ပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဠာဏ် နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါ
 သည်။ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ထိုနည်းအတူ၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဠာဏ်
 ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိ
 ဘာနပဋိသန္တိဒါဠာဏ် နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့လျှင်၊ နိရောဓသစ္စာ၌၊
 သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဠာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။
 ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဠာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဠာဏ်သုံးဆယ်။ ပ
 ဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဠာဏ်ခြောက်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်ပုံအကျယ်ကိုရက္ခသစ္စာ
 ၌ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်းပင်။ ပညာဉာဏ်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သိ

လောကံပါပြီ၊ ပညာနဲ့သောမန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သိရန်၊ အနည်းငယ်ထင်မံ၍ပေါ်ထုတ်ပြဆိုဦးအံ့။ သံသရာ၌အဆက်မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သော၊ မဖြစ်ပျက်သော သဘော လက္ခဏာ အားဖြင့်၊ အမြဲတည်ရှိနေသော သင်္ခတသစ္စာတရားတို့၏တဘက်ဖြစ်သော အသင်္ခတဓါတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သည် ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံတရားသည် ကေနိမ့်မှန်သည်ဟု။ သစ္စာ၏အစွမ်းအားဖြင့်မြင်ဟတ်သော ဉာဏ်တော် သိတော်မူတတ်သော ဉာဏ်တော်၊ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူတတ်သော ဉာဏ်တော်၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူတတ်သော ဉာဏ်တော်။ ထွန်းလင်း၍ ပြုတတ်သော ဉာဏ်တော် ငါးပါးသည် အနက်အတ္ထမည်၏။ ထိုအနက်အတ္ထဖြစ်သော ဉာဏ်တော် ငါးပါးတို့ကို။ အသီးအသီးအာရုံပြု၍ သိတတ်သော ဉာဏ်တော် ငါးပါးကို။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ (အတ္ထေဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဟုဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်လှမ်း။) ထို့ကြောင့်၊ ဘုရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တော် ငါးပါးကို။ အသီးအသီးအာရုံပြု၍ သိလေသမျှသော သူတို့၏ ဉာဏ် ငါးပါးသည်။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ ထိုဘုရား ခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တော် ငါးပါးတို့ကို။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာဟောတတ်ထိုအနက်တို့ကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာဖြစ်စေတတ်သော စက္ခု၊ သဒ္ဓါ၊ ဉာဏသဒ္ဓါ၊ ပညာသဒ္ဓါ၊ ဝိဇ္ဇာသဒ္ဓါ၊ အာလောကသဒ္ဓါ။ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော သဒ္ဓါငါးပါးသည် ဓမ္မမည်၏။ ထိုဓမ္မငါးပါးကို အသီးအသီးအာရုံပြု၍ သိလေသမျှသော သူတို့၏ ဉာဏ် ငါးပါးသည် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ မည်၏။ (ဓမ္မဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်လှမ်း။) ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ဉာဏ်တော် ငါးပါးတည်းဟူသော အတ္ထငါးပါးကို။ အဘယ်ကြောင့်၊ အတ္ထဟုခေါ်ဆိုအပ်သနည်းဟူမူ။ ၎င်းဉာဏ်တော် ငါးပါးတည်းဟူသော အနက်အတ္ထကို။ ကြည့်ရှုသော သူတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့်သာ သိအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကြည့်ရှုသော သူတို့၏ ဉာဏ်အားရှေ့ရှုဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း အတ္ထဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။ ထိုအတ္ထကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ ပြောဆိုရာ၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ အတ္ထနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ ဉာဏ်မည်၏။ အဘယ်ကြောင့်၊ စက္ခု၊ ဉာဏ၊ ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာ အာလောကသဒ္ဓါတို့ကို ဓမ္မဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသနည်းဟူမူ။ ဘုရားခန္ဓာတော်၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ငါးပါးသော အနက်အတ္ထတို့ကို။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၊ စက္ခု၊ ဉာဏ၊ ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ အာလောကတည်းဟူသော သဒ္ဓါငါးပါးတို့ကို ဓမ္မဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုဓမ္မကို

သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော ဥာဏ်ငါးပါးသည် ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သည်၏။ (တင်္ဂြ ဓမ္မနိရုတ္တိဘိလာပေ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်လေ။) ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား၊ အတ္တအနက်ငါးပါးကိုဆိုင်ရာဆိုင်ရာသိသော အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား၊ ဓမ္မငါးပါးကိုဆိုင်ရာဆိုင်ရာသိသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား၊ အတ္တငါးပါးတို့ကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား ဓမ္မငါးပါးကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့်ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးတို့တည်းဟူ၍။ အသီးအသီးပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့ကိုအာရုံပြု၍သိသော ဉာဏ်(၂၀)တို့သည်၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ (ဉာဏေသုဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်လေ။) ဤနည်းကိုအဋ္ဌိပြု၍ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို၊ ဤတရားကား မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတည်း။ ဝါ။ မျက်မှောက်ပြု၍သိအပ်သော တရားတည်းဟူ၍။ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိရာ၌လည်း။ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ကုန်သည်ကိုလည်းသိကြလေ။ ။ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးပြီဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကတ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သိရာ၌လည်း။ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ကုန်သည်တို့ကိုလည်းသိကြလေ။ ။ ဤသို့လျှင်၊ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်၌။ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆဲ့ ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆဲ့ ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သုံးဆယ်။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ခြောက်ဆယ်ဖြစ်သည်တို့ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ။ (နိရောဓသစ္စာ၌၊ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ပြဆိုချက်ပြီး၏။)

{မေး} နိရောဓသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆဲ့ ငါးပါး၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆဲ့ ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်သုံးဆယ်။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ခြောက်ဆယ်ဖြစ်သည်တို့ကို ပြဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်သိရပါပြီ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဟု

ဆိုအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာ၌ကား။ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်အဘယ်မျှဖြစ်သည်ကို ဘယ်လိုသိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော မဂ္ဂသစ္စာ၌၊ သစ္စာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်မြင်တတ်၊ သိတတ်၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်။ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်။ ထွန်းလင်း၍ပြုတတ်သော ဥာဏ်တော်ငါးပါးဖြစ်ရာ၌၊ အနက်အတ္ထ ကိုသိသော အတ္ထပဋိသန္ဓိ ဒါဠာဏ်ငါးပါး။ စက္ခု၊ ဉာဏ၊ ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ အာ လောကတည်းဟူသော ဓမ္မကိုသိသော ဓမ္မပဋိသန္ဓိ ဒါဠာဏ်ငါးပါး။ အတ္ထ ဓမ္မကိုသဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်သော။ နိရုတ္တိပဋိ သန္ဓိဒါဠာဏ်ဆယ်ပါး။ ၎င်းအတ္ထဓမ္မ နိရုတ္တိဥာဏ်တို့ကိုထပ်မံ၍သိသော ပဋိဘာန ပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်နှစ်ဆယ် ဖြစ်ပါသည်။ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့် လည်း။ ထိုနည်းအတူ၊ အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ် ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာန ပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်နှစ် ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ထိုနည်းအတူ၊ အတ္ထပဋိ သန္ဓိဒါဠာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္ဓိ ဒါဠာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ် ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဤသို့လျှင်၊ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူသော မဂ္ဂသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတတို့၏အ စွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်တ ဆဲ့ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္ဓိ ဒါဠာဏ်သုံးဆယ်။ ပဋိဘာန ပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ် ခြောက်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်ပုံအကျယ်ကို ဒုက္ခသစ္စာ၌ပြဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း။ ပညာဉာဏ်ကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သိလေခံပါပြီ။ ပညာနုနုသော မန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သိရန်၊ အနည်းငယ်ထပ်မံ၍ပေါ်ထုတ်ပြဆိုဦးအံ့။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိသော ဝေဠင်ရှစ်ပါးတရားသည်။ အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန် သို့အာရုံပြု၍ရောက်ကြောင်းအကုသိုလ်တရားကေန်မှန်သည့် ဟုသစ္စာ၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ဥာဏ်တော်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သော ဥာဏ်တော်။ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူတတ်သော ဥာဏ် တော်။ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူတတ်သော ဥာဏ်တော်။ ထွန်းလင်း၍ပြုတော် မူတတ်သော ဥာဏ်တော်ငါးပါးသည် အနက်အတ္ထမည်၏။ ထိုအနက်အတ္ထ ဖြစ်သော ဥာဏ်တော်ငါးပါးတို့ကို။ အသီးအသီးအာရုံပြု၍သိတတ်သော ဥာဏ်တော်ငါးပါးကိုအတ္ထပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်။ (အတ္ထေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်လေ။) ထို့ကြောင့် တရားခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဥာဏ်တော်ငါးပါးကို၊ အသီးအသီးအာရုံပြု၍ သိလေသ မျှသော သူတို့၏ဥာဏ်ငါးပါးသည် အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါဠာဏ်မည်၏။

ထိုဘုရား ခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တော်ငါးပါးတို့ကို။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဟောတတ်၊ ထိုအနက်တို့ကိုဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဖြစ်စေတတ်သော စက္ခု၊ သဒ္ဓါ၊ ဉာဏသဒ္ဓါ၊ ပညာသဒ္ဓါ၊ ဝိဇ္ဇာသဒ္ဓါ၊ အာလောကသဒ္ဓါ။ ဤပြုဆိုအပ်ပြီးသော သဒ္ဓါငါးပါးသည် ဓမ္မမည်၏။ ထိုဓမ္မငါးပါးကို အသီးအသီး အာရုံပြု၍ သိလေ သမျှသောသူတို့၏ ဉာဏ်ငါးပါးသည် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ (ဓမ္မ ဉာဏ် ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍ သိလေ။) ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော ဉာဏ်တော်ငါးပါးတည်းဟူသော အတ္တငါးပါးကို အဘယ်ကြောင့် အတ္တဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသနည်းဟူမူ၊ ၎င်းဉာဏ်တော်ငါးပါး တည်းဟူသော အနက်အတ္တကို ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် သိ အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကြည့်ရှုသောသူတို့၏ ဉာဏ်အားရှေ့ရှု ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တမည်၏ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်လေ သည်။ ထိုအတ္တကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ ပြောဆိုရာ၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည် အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ အဘယ်ကြောင့်၊ စက္ခု၊ ဉာဏ၊ ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ အာလောကသဒ္ဓါတို့ကို ဓမ္မဟုခေါ်ဆိုအပ်လေသနည်း ဟူမူ၊ ဘုရားခန္ဓာတော်၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ငါးပါးသော အနက်အတ္တတို့ကို။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၊ စက္ခု၊ ဉာဏ၊ ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ အာလောကတည်းဟူသော သဒ္ဓါငါးပါးကို ဓမ္မဟုခေါ်ဆိုအပ် လေသည်။ ထိုဓမ္မကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ ပြောဆိုရာ၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်ငါးပါးသည် ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ (တကြံ ဓမ္မနိရုတ္တိ ဘိလောပေ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်လေ) ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား၊ အနက်ငါးပါးတို့ကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ သိသော အတ္တ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ်ငါးပါးတို့ကား၊ ဓမ္မငါးပါးတို့ ကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ သိသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ငါးပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ် ငါးပါးတို့ကား၊ အတ္တငါးပါးတို့ကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ ပြော ဆိုရာ၌ ဖြစ်သော အတ္တနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ငါးပါးတို့တည်း။ ဤဉာဏ် ငါးပါးတို့ကား၊ ဓမ္မငါးပါးတို့ကို သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ ပြောဆို ရာ၌ ဖြစ်သော ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ငါးပါးတို့တည်းဟူ၍ အသီးအ သီးပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့ကို အာရုံပြု၍ သိသော ဉာဏ်နှစ်ဆယ်တို့သည်၊ ပဋိ ဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်မည်၏။ (ဉာဏသု ဉာဏ်ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ပဋိသန္တိဒါ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်လေ။) ဤ နည်းကို အဓိပြု၍ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာတရား တော်ကို၊ ပွားအပ်၏ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ကိစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိရာ၌

လည်း။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်သည်ကိုလည်း သိကြလေ။ ထိုနည်းအတူ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်ကို။ အရဟတ္တဗိုလ်သို့ရောက်သဖြင့် ပွားအပ်ပြီးပြီဟုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာကတဏှီအစွမ်းအားဖြင့် သိရာ၌လည်း။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဆယ်ပါး။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်သည်ကိုလည်း သိကြလေ။ ဤသို့သျှင်၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ အရိယသစ္စာ၌၊ သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတဏှီအစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တဆဲ့ငါးပါး။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ် သုံးဆယ်။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ် ခြောက်ဆယ်ဖြစ်သည်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ အရိယသစ္စာ၌ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ဖြစ်မှုကို ပြောဆိုချက်ပြီး၏။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရားတို့၌ဖြစ်သော ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့ကိုပေါင်းသော်၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ခြောက်ဆယ်။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါဉာဏ်ခြောက်ဆယ်။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တရားနှစ်ဆယ်။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်နှစ်ရာလေးဆယ်ဖြစ်သည်ကိုလည်း ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုပြဆိုအပ်ပြီးသော ပဋိသန္တိဒါဉာဏ် တို့ဖြစ်သည်ကို အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဒုက္ခေ အရိယသစ္စေ ပန္နရသဓမ္မာ၊ ပန္နရသအတ္တာ၊ တိံသ နိရုတ္တိယော၊ သဗ္ဗိဉာဏာနိ၊ လ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ အရိယသစ္စေ ပန္နရသဓမ္မာ၊ ပန္နရသအတ္တာ၊ တိံသ နိရုတ္တိယော၊ သဗ္ဗိဉာဏာနိ၊ လ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ အရိယသစ္စေ ပန္နရသဓမ္မာ၊ ပန္နရသအတ္တာ၊ တိံသ နိရုတ္တိယော၊ သဗ္ဗိဉာဏာနိ၊ လ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါယ အရိယသစ္စေ ပန္နရသဓမ္မာ၊ ပန္နရသအတ္တာ၊ တိံသ နိရုတ္တိယော။ သဗ္ဗိ ဉာဏာနိ။ စတုသု အရိယ သစ္စေသု သဗ္ဗိဓမ္မာ၊ သဗ္ဗိအတ္တာ၊ ဝိသတိသတ နိရုတ္တိယော၊ စတ္တာလိသဉ္စ ဧဝ ဉာဏသတာနိ ဟူ၍ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ပဋိသန္တိဒါကထာ(၂၆၈)က၊ (၂၆၉)မျက်နှာ ထိန္တုပြဆိုအပ်သည်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါသည်။ အကျယ်ကို၊ ၎င်းပါဠိတော်၌ ကြည့်ရှုယူကြလေ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စေ၊ အရိယသစ္စာ၌။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါး ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါး ကုန်သော၊ အတ္တာ၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ တိံသ၊ သုံးဆယ် ကုန်သော၊ နိရုတ္တိယော၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗိ၊

ခြောက်ဆယ် ကုန်သော။ ဥာဏာနိ၊ ပဋိဘာန ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့သည်
 လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စော၊ အရိယာသစ္စာ၌။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါးကုန်သော။
 ဓမ္မာ၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါးကုန်
 သော။ အတ္ထာ၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ တို့သည်လည်းကောင်း။ တိံသ၊ သုံးဆယ်
 ကုန်သော။ နိရုတ္တိယော၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ တို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗိ၊
 ခြောက်ဆယ်ကုန်သော။ ဥာဏာနိ၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့သည်လည်း
 ကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုက္ခနိရောဓေ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်
 ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော။ အရိယသစ္စော၊ အရိယာ
 တို့ထိအပ်သော နိရောဓသစ္စာ၌။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မ
 ပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါးကုန်သော။ အတ္ထာ၊
 အတ္ထပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ တိံသ၊ သုံးဆယ်ကုန်သော။ နိရုတ္တိ
 ယော၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗိ၊ ခြောက်ဆယ်ကုန်
 သော။ ဥာဏာနိ၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဉာဏ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏နောင်အဆက်ဆက်
 ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သောအသင်္ခတဝတ်နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်
 သို့အာရုံပြု၍ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြင့်သော။ အရိယသစ္စော၊ အရိယာတို့ထိ
 အပ်သော ဓမ္မသစ္စာတရား၌။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မပဋိ
 သန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါးကုန်သော။ အတ္ထာ၊
 အတ္ထပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ တိံသ၊ သုံးဆယ်ကုန်သော။ နိ
 ရုတ္တိယော၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗိ၊ ခြောက်ဆယ်
 ကုန်သော။ ဥာဏာနိ၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ ဉာဏ်တို့သည်လည်းကောင်း။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စဘုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စေသု၊ ဒုက္ခ
 သမုဒယ၊ နိရောဓ၊ ဓမ္မဟုဆိုအပ်သော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ သဗ္ဗိ၊ ခြောက်
 ဆယ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗိ၊ ခြောက်
 ဆယ်ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝိသတိ
 သတနိရုတ္တိယော၊ တရားနှစ်ဆယ်သော နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါတို့သည်လည်း
 ကောင်း။ စက္ခုာလီသဗ္ဗ၊ လေးဆယ်အလွန်လည်းရှိကုန်သော။ ဒွေဓဉာဏသ
 တာနိ၊ နှစ်ရာသော ပဋိဘာန ပဋိသန္တိဒါ ဉာဏ်တို့သည်လည်းကောင်း။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါ
 ဣတော်၊ ပဋိသန္တိဒါကထာ၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုသောကံ၍။ သစ္စာလေးပါး
 တရား၌ အတ္ထ ပဋိသန္တိဒါ ခြောက်ဆယ်၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ ခြောက်ဆယ်။

နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါတရဒ္ဓန္တိသယံ၊ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါန္တရဒ္ဓလေးသယံ၊
ပေါင်းလေးရဒ္ဓန္တိသယံဖြစ်သည်ကို ထင်ရှားသိကြလေကုန်။

{မေး} သစ္စာလေးပါး တရားတော်တို့တွင်၊ တပါးတပါးသောသစ္စာ
တရား၌၊ သစ္စာ၏အစွမ်းအားဖြင့် သိမြင်တော်မူသောဥာဏ်တော်ငါးပါး၊
ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိမြင်တော်မူသောဥာဏ်တော်ငါးပါး၊ ကတ၏အ
စွမ်းအားဖြင့်သိမြင်တော်မူသောဥာဏ်တော်ငါးပါး တို့ကိုဟောတော်မူပြီး
သောအဆုံး၌အဘယ်တရားကိုဆက်သွယ်၍ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။
ဟောတော်မူအပ်သောဒေသနာတော်ကိုဘယ်လိုဆက်သွယ်အပ်သနည်း။

{ဖြေ} ပြဆိုအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရားတို့တွင်၊ တပါးတပါး
သောသစ္စာတရား၌သစ္စာ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိမြင်တော်မူသောဥာဏ်တော်
ငါးပါး၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိမြင်တော်မူသောဥာဏ်တော်ငါးပါး၊ က
တ၏အစွမ်းအားဖြင့် သိမြင်တော်မူသောဥာဏ်တော်ငါးပါး တရားတော်
တို့ကိုဟောတော်မူပြီးသောအဆုံး၌။ ယာဝ ကိစ္စဥပေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု
စတုသု အရိယသစ္စေသု ဝေတိပရိဝနံ ခွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏ
ဒဿနံ နုသုပိသုန္ဓံ အဟောသိ၊ နေဝတာဝါပံဘိက္ခဝေ သဒေဝကော လော
ကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏာ ဗြဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝ
မနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ ပစ္စညာသိ။ ယ
တောစ ခေါမေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသုစတုသု အရိယသစ္စေသု ဝေတိ ပရိဝနံ
ခွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုပိသုန္ဓံ အဟောသိ၊ အထာဟံ
ဘိက္ခဝေ သဒေဝကော လောကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏာ
ဗြဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိ
သမ္ဗုဒ္ဓောတိ ပစ္စညာသိ။ ယုသောဒေသနာတော်တရားကို ဟောတော်မူ
အပ်သည့်ကိုထိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်ထိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဘိက္ခ
ဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်းတို့၊ ယာဝကိစ္စ ယတ္တကံကာလံ၊ အကြင်မျှလောက်
သောကာလပတ်လုံး၊ ဣမေသု၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ စတုသု၊ လေးပါး
ကုန်သော။ အရိယသစ္စေသု၊ အရိယသစ္စာတရားတို့၌၊ ဝေတိ၊ ဤသို့၊ တိပရိဝနံ၊
သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးသောအပြန်ရှိသော။ ခွါဒသာကာ
ရံ၊ သုံးပါးလေးလိဖြစ်၍ တဆဲ့နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာရှိသော၊ ယထာဘူ
တံ၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာဖြစ်သော။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ မေ။
ဝေတုရားအား။ သုပိသုန္ဓံ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။ နအ
ဟောသိ၊ ဖြစ်မှုမရှိသေး။ ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့၊ တာဝတတ္တကံကာ
လံ၊ ထိုဉာဏ်အမြင် စင်ကြယ်ခြင်းမရှိသေးသရွေ့ကာလပတ်လုံး၊ အဟံ၊

ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကော၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွသော၊
သမာရကော၊ ဝသဝတ္တိနတ်ပြည်နှင့်တကွသော၊ သဗြဟ္မကော၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်
နှင့်တကွသော၊ လောကော၊ ဤမနုဿလောက၌၊ သဿမဏဗြဟ္မဏိယာ၊
ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့်တကွသော၊ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမုတိနတ် တည်းဟူ
သော မင်း ကြွင်းသောလူနှင့်တကွသော၊ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၌၊ အ
နုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတော်ကို အ
ကြွင်းမရှိ ထိုးထွင်း၍ထိတော်မူတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ၊ ထိုးထွင်း၍ထိမြင်သည်ဟူ၍။ နေဝပစ္စ
ညာထိံ၊ ဝန်ခံတော်မမူသေး။ ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့။ ယတောစခေါ
ယဒါ ကာလေ၊ အကြင်အခါ ကာလ၌ကား။ ဣမေသု၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးကုန်
သော၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စေသု၊ အရိယာတို့သည်ထိုး
ထွင်း၍ထိအပ်သော အရိယသစ္စာတရားတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိပရိဝဋံ၊ သစ္စ၊
ကိစ္စ၊ ကတဏှီအငွမ်းအားဖြင့်သုံးပါးသောအပြန်ရှိသော၊ ဒွါဒသာကာရံ၊ သုံး
ပါး ၄-လီဖြစ်၍တဆဲ့နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာရှိသော၊ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်
မှန်သည်အတိုင်းဖြစ်သော၊ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ မေ၊ ငါဘုရား
အား။ သုပိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။ အဟောထိ၊
ဖြစ်၏။ အထ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုသို့ဉာဏ်အမြင်စင်ကြယ်စွာဖြစ်သောအ
ခါ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကော၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်
တကွသော၊ သမာရကော၊ ဝသဝတ္တိနတ်ပြည်နှင့်တကွသော၊ သဗြဟ္မကော၊
ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့်တကွသော၊ လောကော၊ ဤမနုဿလောက၌၊ သဿမဏ
ဗြဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့်တကွသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမုတိ
နတ်တည်းဟူသောမင်း ကြွင်းသောလူနှင့် တကွသော၊ ပဇာယ၊ သတ္တဝါ
အပေါင်း၌၊ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ သစ္စာလေးပါးတရား
တို့ကို အကြွင်းမရှိထိုးထွင်း၍ထိတော်မူတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ၊ ထိုးထွင်း၍ထိပြီဟူ၍။ ပစ္စညာ
ထိံ၊ ဝန်ခံတော်မူပြီ။ ။ ဤကားပါဠိတော်ပါဌ၏ မြန်မာပြန်တည်း။ အ
ဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းကား။ အကြင်မျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ ဤပြဆိုအပ်
ပြီးသောဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတရားလေးပါး
တို့၌။ ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍ထိသော သစ္စဉာဏ်၊ သမုဒယသစ္စာကို ဒုက္ခ
ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန်ဟုသိသောသစ္စဉာဏ်၊ နိရောဓသစ္စာကို ဒုက္ခတို့၏
ဖြစ်မှုမရှိခြင်း၏အကြောင်းခံတရားအမှန်ဟုသိသောသစ္စဉာဏ်၊ နိရောဓဂါ
မိနိပဋိပဒါ အရိယာသစ္စာကို၊ ဝန့်ဒုက္ခတို့၏ နောင်အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှု

မရှိခြင်း၏အကြောင်းခံဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအ
 ကျင့်အမှန်ဟု သိသောသစ္စဉာဏ်။ ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏ဟူ၍
 ကိစ္စအားဖြင့်သိသောကိစ္စဉာဏ်။ သမုဒယသစ္စာကိုပယ်အပ်၏ဟူ၍ ကိစ္စ
 အားဖြင့်သိသောကိစ္စဉာဏ်။ နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်၏
 ဟူ၍ကိစ္စအားဖြင့်သိသောကိစ္စဉာဏ်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတည်းဟူ
 သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတော်ကို ပွားအပ်၏ဟူ၍ ကိစ္စအားဖြင့် သိသော
 ကိစ္စဉာဏ်။ ။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သောအခါ။ ကိလေသာကိုပယ်ရန်
 တာဘန်မရှိခြင်းကြောင့်ပိုင်းခြား၍သိရန်မလိုတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့်ဒုက္ခသစ္စာ
 ကိုပိုင်းခြား၍သိပြီဟူ၍ ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိသောကတဉာဏ်။ သမု
 ဒယသစ္စာကိုပယ်ပြီးပြီဟူ၍ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိသောကတဉာဏ်။
 ဒုက္ခနိရောဓဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုပြီးပြီ
 ဟူ၍ကတ၏အစွမ်းအားဖြင့်သိသောကတဉာဏ်။ ဤသို့လျှင်၊ သစ္စာတပါး
 တပါး၌၊ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ သုံးပါး
 စီရှိရကား။ သစ္စာလေးပါး၌သုံးခုလေးလီ။ တဆဲ့နှစ်ဖြစ်၍ တဆဲ့နှစ်ပါးသော
 အခြင်းအရာရှိသော ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်းဖြစ်သော ဉာဏ်တော်အဖြစ်သည့်
 ငါဘုရားအားမသန့်မရှင်းမစင်ကြယ်ခဲ့သည့်ဖြစ်ခဲ့အံ့။ ထိုမျှလောက်နတ် ပြည်
 ခြောက်ထပ်၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်၊ လူပြည်တည်းဟူသော ဩကာသလောက
 ဟူသမျှတို့၌လည်းကောင်း၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ၊ သမုတိနတ်ဟုဆိုအပ်
 သော လူမင်း ကြွင်းသောလူဟုဆိုအပ်သော သတ္တဝါ အပေါင်းတည်းဟူ
 သော သတ္တလောက၌လည်းကောင်း။ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို အကြွင်း
 မရှိထိုးထွင်း၍သိတတ်သော အတုမရှိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်။ သဗ္ဗညု
 တဉာဏ်တော်တို့ကို၊ မိမိခန္ဓာတော်၌ရအပ်ပြီးရှိသည်ကို၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီ
 ဟူ၍ဝန်မခံနိုင်။ ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရားတို့၌။ သစ္စဉာဏ်
 ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်၏အစွမ်းအားဖြင့် တဆဲ့နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာ
 ရှိသော ဉာဏ်တော်အဖြစ်သည်။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ထို
 သို့ရောက်သောအခါ၌သာလျှင်၊ အလုံးစုံသောနတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ ဗြဟ္မာ
 နှစ်ဆယ်၊ လူပြည်တည်းဟူသော ဩကာသလောကဟူသမျှ၌လည်းကောင်း။
 ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ၊ သမုတိနတ်ဟုဆိုအပ်သောလူမင်းကြွင်းသောလူ
 ဟုဆိုအပ်သော။ သတ္တဝါအပေါင်းတည်းဟူသော သတ္တလောက၌ လည်း
 ကောင်း။ သစ္စာလေးပါးတရားတော်ကိုအကြွင်းမရှိသိမြင်တတ်သော အတု
 မရှိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏မိမိခန္ဓာတော်၌ဖြစ်
 ပြီးသည်ကို၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီဟု ငါဘုရားဝန်ခံတော်မူသည်ဟုဆိုလိုသည်။

ဤကားအဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းတည်း။ ။ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သောဒေသနာ တရားတို့ကိုထောက်၍ ဘုရားရှင်ဥာဏ်တော်၏ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ် တော်မူသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ရောက်တော် မူပြီးသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ဘုရားရှင်သည်သစ္စာလေးပါးတရားတို့၌၊ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ် ကတဉာဏ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ သုံးပါးသောအပြန်တဆဲ့နှစ်ပါးသောအ ခြင်းအရာရှိသောဥာဏ်အမြင်တော်၏စင်ကြယ်ခြင်းသို့ရောက်၍သစ္စာလေး ပါးတရားတို့ကိုအကြွင်းမရှိ ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သော အတုမရှိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တို့၏ မိမိခန္ဓာတော်၌ဖြစ်ပြီး သည်ကိုထိုးထွင်း၍သိပြီဟု ဝန်ခံတော်မူပြီးနောက်၊ အဘယ်တရားတော် ကိုဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဘုရားရှင်သည် သစ္စာလေးပါးတရားတော်တို့၌ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စ ဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ သုံးပါးသောအပြန် တဆဲ့နှစ်ပါး သောအခြင်းအရာရှိသောဥာဏ်တော်အမြင်၏အလွန်စင်ကြယ်ခြင်းသို့ရောက် ၍သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကိုအကြွင်းမရှိ ထိုးထွင်း၍သိမြင်တတ်သော အ တုမရှိသော အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်တို့၏ မိမိခန္ဓာ တော်၌ဖြစ်ပြီးသည်ကို၊ ထိုးထွင်း၍သိမြင်ပြီဟူ၍ ဝန်ခံတော်မူပြီးနောက်။ ဉာဏဉ္စပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိဟူသော ဒေသနာတော်ကို၊ ပစ္စ ဝေက္ခဏာ ဉာဏ်တော်၏ ထင်ရှားဖြစ်မှုကိုဟောတော်မူအပ်ပါသည်။ ။အနက်သိ ကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။မေ၊ ငါဘုရားအား၊ ဒဿနံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင် တတ်သော။ ဉာဏဉ္စပန ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်တော်သည်လည်း။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော။ ပစ္စ ဝေက္ခဏာဉာဏ်တော်သည်။ ငါဘုရားအားထင်ရှား ဖြစ်ပြီဟုဆိုလိုသည်။

{မေး} ဉာဏဉ္စပန မေဒဿနံ ဥဒပါဒိဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဘုရားရှင် အား။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တော်ဖြစ်မှုကို ဟောတော်မူသည်ဟုဆိုတော် မူ၏။ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တော်သည် အဘယ်တရားကိုဆင်ခြင်တော် မူ၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တော်တို့ဖြစ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဘုရားရှင်၏ခန္ဓာတော်၌ဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှ အကြွင်းမရှိ လွတ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်တရားတော်ကို၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကိ လေသာတို့သည်၊ အခါခပ်သိမ်းမပျက်ဆီးနိုင်ပြီဟူ၍ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာဆင် ခြင်တော်မူသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တော်။ ဤယခုဖြစ်သော ခန္ဓာတော် ၏ဖြစ်မှုသည်အဆုံးစွန်ဖြစ်မှုဘဲဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာဆင်ခြင်တော်မူသော

ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တော်၊ ဤဘဝဗုဒ္ဓိပိတ်နောင်ထင်၍ တဘန်ခန္ဓာဖြစ်
မှုမရှိပြီဟုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာဆင်ခြင်တတ်သောပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တော်
ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောတရားတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်၊ ဆင်ခြင်တော်
မူတတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တော်တို့ဖြစ်သည်ဟု သိအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ ၎င်းပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တို့ဖြစ်မှုကို
သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} အကုပ္ပါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ၊ အယံမန္တိမာ ဇာတိ၊ နုတ္တိဒါနိပု
နုပ္ပတိတိဟူ၍ဓမ္မစက္ကပါဠိတော်၌ဘုရားရှင်ဟောအပ်သောပါဌ်ကိုထောက်
၍သိအပ်ပါသည်။ ။အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။မေ၊ ငါဘုရား၏။
စေတော၊ ပိတ်၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ရာ ဖြစ်သောအရောက္ခဏာဗိုလ်
ကို။ အကုပ္ပါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကိလေသာတရားတို့သည်။ မေ၊ ဖျက်
ဆီးအပ်နိုင်။ ဝါ၊ မေ၊ ဖျက်ဆီးနိုင်။ အယံ၊ ဤခန္ဓာကိုယ်၏အဖြစ်သည်။ အန္တိမာ၊
အဆုံးစွန်ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ဖြစ်မှုပေတည်း။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုနုပ္ပတိ၊
တဘန်ဘဝသစ်၌ထပ်မံ၍ခန္ဓာဖြစ်မှုသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဏ
ဓဿနံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တော်သည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ။ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုထောက်၍ရှေး
၌ပြဆိုအပ်ပြီးသောတရားတော်ကိုဆင်ခြင်၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တော်
တို့ထင်ရှားဖြစ်မှုကိုသိကြလေ။

{မေး} ဤဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ကို ဟောတော်မူသောအခါ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ
ရဟန်းတို့ ဘယ်လိုသဘောဖြစ်ကြကုန်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဤဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ကို ဟောတော်မူသောအခါ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ
ရဟန်းတို့သည် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၍ အလွန်နှစ်သက်ကြသောသဘောရှိ
ကြပါကုန်သည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ နှစ်သက်ကြကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို
သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္ထမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂီယာ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒ၊ နိဟူသောဓမ္မစက္ကပါဠိတော်ပါဌ်ဖြင့်သာလျှင်သိအပ်
ပါသည်။ ။အနက်သိကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ခြေခံ
ပါးရှိတော်မူသောဘုရားရှင်သည်။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤဒွေမေဘိက္ခဝေ အန္တာပဗ္ဗ
ဇိတေန နုသေဝိတဗ္ဗာ အစရှိသောစကားတော်ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်ဆိုတော်
မူပြီ။ ပဉ္စဝဂ္ဂီယာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီအမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ အတ္တ
မနာ၊ ဝမ်းမြောက်သောပိတ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ

ဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထန သုတ်တော် ကို။ အဘိနန္ဒ၊ အလွန်နှစ်သက်ကြကုန်၏။ ဝါ။ သာဓုသာဓုဟူ၍နှစ်သက်သော အားဖြင့်ခံယူကြကုန်၏။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မစက္ကပါဠိတော် ပါဠိကိုထောက်၍ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာအလွန်နှစ် သက်ကြကုန်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ဤဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်ကိုဟောတော်မူသောအခါ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်းတို့တွင် အဘယ်ရဟန်းသည် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ရောက်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဤဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်ကို ဟောတော်မူသောအခါ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ငါးယောက်တို့တွင်၊ အရှင်ကောဏ္ဍည ရဟန်းသည်သာလျှင်။ ရှေးဦးစွာ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ရောက်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဠိကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဣမသ္မိံ စပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဥဒပါဒိဟူ၍ ဟောတော်မူအပ် သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်ပါဠိတော်ကိုမှီ၍ သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိ ကြောင်းမြန်မာပြန်ကား။ ။ ဣမသ္မိံ စပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ။ ဤဂါထာမ ဘက် သက်သက်သောအမေးအဖြေဖြစ်သော ဝေယျာကရဏကို၊ ဘညမာ နေ၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ အာယသ္မတော၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။ ကောဏ္ဍညဿ၊ ကောဏ္ဍညမထေရ်အား။ ဝိရဇံ၊ အပါယ်သို့ ရောက်စေ တတ်သော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ စသော ကိလေသာမြို့တို့မှကင်းသော။ ဝိတမလံ၊ ကင်းပြီးသောဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသစသော အညစ်အကြေး လည်းရှိထသော။ ဝါ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသစ သောအညစ်အကြေးတို့မှလည်းကင်းပြီးသော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ သတ္တဝါအသက်၊ အကောင် စသည်မဟုတ်သော နက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂတည်းဟူသော သဘော တရား သက်သက်ကိုသာလျှင် မြင်တတ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်တော်တည်းဟူသောမျက်စိသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ။ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သည့် ကိုထောက်၍ အရှင်ကောဏ္ဍညမထေရ်တပါးအား သာလျှင်။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တော်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိ ကြလေ။

{မေး} ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို အဘယ်ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကဟူ၍ခေါ် ဆိုအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို၊ သက္ကာ၊ အသက် စသည်အားဖြင့်မ မြင်မှု၍။ သက္ကာဝါအသက်စသည်နှင့်မရောမနှော၊ သက်သက်သော ပရမတ္ထ

တရားသဘော၏ အဖြစ်ကိုသာမြင်တတ်သောဉာဏ်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဓမ္မစက္ခုဟုခေါ်ဆိုအပ်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍ပရမတ္ထသဘောတရားသက်သက်ကို မြင်သောကြောင့်၊ ဓမ္မစက္ခုဟုခေါ်ဆိုအပ်သည်ကိုသိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဓမ္မမတ္တဒဿနံ၊ နတတ္ထသတောဝါ ဇီဝေါဝါ ကာရကောဝါ ဝေဒကောဝါတိဟူ၍ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဒိကာ၊ မဟာဝနွကအပ္ပင်(၈၉) မျက်နှာ၌ပွင့်ဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ကား။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဓမ္မစက္ခု ဟူသည်ကား။ ဓမ္မမတ္တဒဿနံ၊ မိမိ၊ မိမိလက္ခဏာကို ဆောင်သော ပရမတ္ထ သဘောမျှသာလျှင်ဖြစ်သော သစ္စာတရားတို့ကိုသာ လျှင်မြင်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပရမတ္ထသဘောမျှသာလျှင်ဖြစ်သော သစ္စာတရား၌၊ သတ္တောဝါ၊ လူ၊ နတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါသည်လည်း။ နအတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်။ ဇီဝေါဝါ၊ ရှင်နေသောအသက်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်။ ကာရကောဝါ၊ မကောင်းမှု၊ ကောင်းမှုကိုပြုလုပ်တတ်သောကာရကသတ္တဝါသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်။ ဝေဒကောဝါ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကိုခံစားတတ်သော ဝေဒကသတ္တဝါသည်လည်း။ နအတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်။ ဓမ္မမတ္တမေဝ၊ တရားသဘောသာလျှင်၊ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍၊ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းသည့်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ဒိကာရှင်၏စကားကို ထောက်၍ တရားသဘောသက်သက်မျှကိုသာမြင်သောသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တော်၏ ဓမ္မစက္ခု မည်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} - ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်၊ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခိုက်၊ အသင်္ခတနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သင်္ခတပရမတ္ထ တရားတို့ကို၊ ဘယ်လိုသိမြင်ပါသနည်း။

{ဖြေ} ၎င်းသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တော်သည်၊ မဖြစ်မပျက်ဘဲအမြဲ ရှိနေသောအသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်း၍သိမြင်ခိုက်၊ ထို အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သင်္ခတဖြစ် သော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သမျှတရားတို့၏ စင်စစ်၊ အမြဲမရှိချုပ်ကွယ်ပျောက် တတ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အသမ္ဘောဟင်္ဂိစ္စဖြင့်ထင်ရှားသိ မြင်ပါသည်။

{မေး} . သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တော်သည်၊ အသင်္ခတဓာတ်နိရောဓ သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုခိုက်။ ၎င်းအသင်္ခတဓာတ်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သင်္ခတတရားဖြစ်သော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သမျှတရားတို့၏ စင်စစ်၊ အမြဲမရှိ။

ချုပ်ကွယ်ပျောက်တတ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိအပ်ပါမည်နည်း။

{ဖြေ} ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗန္တံ နိရောဓ ဓမ္မံ ဟူ၍၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တ နသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း၊ တဿ ဥပ္ပတ္တိ၊ အာကာရဒဿနတ္ထံ ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗန္တံ နိရောဓ ဓမ္မန္တိ အာဟ၊ န နူစ မဂ္ဂဉာဏံ အသင်္ခတ ဓမ္မာရမ္မဏံ။ နသင်္ခတ ဓမ္မာရမ္မဏန္တိ၊ သစ္စမေတံ၊ ယသ္မာ တံနိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ကိစ္စဝသေန သဗ္ဗသင်္ခတံ အသမ္မော ဟပဋိဝေဝဝသေန ပဋိဝိဇ္ဇန္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တထာဂုတ္တံဟူ၍ တေရသ ကဏ်ဋီကာ၊ မဟာဝနကအဖွင့်(၄၇) မျက်နှာ၌ ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက် ၍လည်းကောင်း သိအပ်ပါသည်။ ။ အနက်သိကြောင်း မြန်မာပြန်ကား။ ။ ယံကိဉ္စိ၊ အကြင်အလုံးစုံသော။ သမုဒယဓမ္မံ၊ အကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ် သော သင်္ခတတရားသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အကြောင်း တရားကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခတတရားဟူသမျှသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ကွယ် ပျက်စီးတတ်သောသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မစက္က၊ တရားသဘောကို မြင်တတ်သောစက္ကသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ။ ဤကား ဓမ္မစက္ကပဝတ္တ နသုတ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ တဿ၊ ထိုဓမ္မစက္က၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ အာကာရဒဿ နတ္ထံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းငှာ။ ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗန္တံ နိ ရောဓဓမ္မန္တိ၊ ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗန္တံ နိရောဓဓမ္မံ ဟူသော စကားတော် ကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ နူစ စောဒေဝိ၊ စောဒနာဦးအံ့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တော်သည်။ အသင်္ခတ ဓမ္မာရမ္မဏံ၊ သင်္ခတတရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မဖြစ်မပျက်ဘဲ အမြဲ တည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ် နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တော်ကို သာလျှင် အာရုံ ပြု၍ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သင်္ခတ ဓမ္မာရမ္မဏံ၊ အသင်္ခတနှင့် ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်သော သင်္ခတတရား အာရုံရှိသည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်မှုမရှိသည် မဟုတ် လော၊ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ အမေးတည်း။ ဧတံ၊ ထိုသင်စော ဒကဆိုအပ်သော စကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်။ နိရောဓံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခတို့၏ နောင် အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ် နိ ရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ကတွာ၊ ပြုဆဲဖြစ် ၍။ ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခတံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခတ တရားကို။ အသမ္မောဟ ပဋိဝေဝဝသေန၊ တွေဝေခြင်းမရှိသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်

၏။ တဿော၊ ထိုသို့အလုံးစုံသော သင်္ခတတရားတို့ကိုတွေ့ဝေခြင်းမရှိသော အသမ္မောဟကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တထာ၊ ထိုထိုးထွင်း၍သိသောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤကား တေရသကဏ်ဒိကာပါဌ်၏ မြန်မာပြန်တည်း။ ။ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ပါဠိ တော်ဒိကာစကားတို့ကိုထောက်၍သော တာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်။ အသင်္ခ တဓာတ်နိရောဓသစ္စာတရားကိုအာရုံပြု၍သိခိုက်၊ အလုံးစုံသောသင်္ခတ တရားတို့၏အမြဲမရှိသည်၏အဖြစ်၊ ချုပ်ကွယ်ပျက်စီးတတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ထိုးထွင်း၍သိမှုရှိသည်၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားသိကြလေ။

{မေး} ထိုဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ကို ဟောတော်မူသောအခါ၌၊ အဘယ် မျှလောက်သော နတ်၊ သူတို့သည်သောတာပတ္တိဖိုလ်၌တည်ကြပါသနည်း။

{ဖြေ} တဆဲ့ရှစ်ကုဋေသော ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွ၊ ကောဏ္ဍညမထေရ် သည်။ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌တည်ပါသည်။

{မေး} အဘယ်ပါဌ်ကိုထောက်၍သိအပ်ပါသနည်း။

{ဖြေ} တံပနေတံ ဓမ္မစက္ကံ ယာဝ အညာသိကောဏ္ဍညက္ကေရော အဋ္ဌိ ရသဟိ ဗြဟ္မကောဋိဟိသဒ္ဓိံ သောတာပတ္တိဖလေ နပတိဋ္ဌာတိ။ တာဝနံ ဘ ဝဂါပဝတ္တေတိနာမ။ ပတိဋ္ဌိတေသတိ ပဝတ္တိတံနာမ ဟူ၍ မဟာဝဂ္ဂ သံ ယုတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဓမ္မစက္ကသုတ်အဖွင့်၌ပြဆိုအပ်သည်ကိုထောက်၍သိအပ် ပါသည်။ ။မြန်မာပြန်ကား။ ။တံပနေတံ ဓမ္မစက္ကံ၊ ထိုဓမ္မစက္ကသုတ်ကို၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အညာသိကောဏ္ဍညက္ကေရော၊ အညာသိ ကော ဏ္ဍညမထေရ်သည်။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ဗြဟ္မကောဋိဟိ၊ တဆဲ့ရှစ်ကုဋေသော ဗြဟ္မာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ နပ တိဋ္ဌာတိ၊ မတည်သေး။ တာဝ၊ ထိုရှေ့ လောက်။ နံ၊ ထိုဓမ္မစက္ကသုတ်ကို။ ပ ဝတ္တေတိနာမ၊ ဖြစ်စေသည်မည်၏။ ပတိဋ္ဌိတေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌တည် သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဝတ္တိတံနာမ၊ ဖြစ်ပြီးသည်မည်၏။ ။ဤသို့ပြဆိုအပ် သော အဋ္ဌတ္တာရှင်၏စကားတော်တို့တွင်၊ အညာသိ ကောဏ္ဍညက္ကေရော၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဗြဟ္မကောဋိဟိသဒ္ဓိံ သောတာပတ္တိဖလေ၊ လ။ ပတိဋ္ဌိတေသ တိ ဟူ၍ပြဆိုအပ်သော ပါဌ်တို့ကိုထောက်၍၊ ဗြဟ္မာတ ဆဲ့ရှစ်ကုဋေနှင့်တ ကွ။ အရှင်ကောဏ္ဍညမထေရ် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌တည်သည်ကိုထင်ရှား သိကြလေ။ ထိုသို့သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ရောက်စေတတ်သောဓမ္မစက္ကသုတ် ဝေသနာကို။ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဓမ္မစက္ကအမေးအဖြေကျမ်း၌လာရှိသည်အ တိုင်း။ ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြားသိကြ၍၊ နိရောဓသစ္စာကိုမျက်မှောက်ပြု၍၊ မဂ္ဂ သစ္စာကို ပွားများ၍။ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်စွန့်ကြလျှင်။ စင်စစ်၊ ဝနိဒုက္ခ

တရားတို့သည်။ နောင်အဆက်ဆက်ဖြင့်ပေါ်ပွားမရှိကြဘဲ။ ဒုက္ခဟူသမျှအဆုံး
သတ်ကြကုန်လတုံသည်သာတည်း။ ။ ထိုကြောင့်၊ ဤဓမ္မစက္ကအမေးအဖြေ
ကျမ်းကို၊ ဝန်မှလွတ်လိုသောသူတော်ကောင်းတို့သည်၊ လက်ကိုင်ထား၍
အမြဲကြည့်ရှုပြီးလျှင်၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အကျင့်ကိုကျင့်ကြကုန်၍ ဝန်မှလွတ်
မြောက်နိုင် ကြစေကုန်သတည်း။ ။

ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ {ဓမ္မစက္ကအမေးအဖြေ} ကျမ်းသည်။
ဧကမ္မာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၂ ခု၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော်(၆)ရက်နေ့ အပြီးသတ်သတည်း။

ဤတွင် ဓမ္မစက္ကအမေးအဖြေကျမ်း၊
နိဗ္ဗိတံ၊
နတ်၊ လူ သာဓု ခေါ်စေသောဝိ။ ။

